

Джеймс Фенимор Купър
Следотърсача

ГЛАВА I

Тревата ще е моят гроб.
а храмът, Боже – твоят свод.
тамянът – ветровете лихи.
а мислите – молитви тихи.

Мур¹

Кой не познава величието на необятния простор? Най-дълбоките, най-крилатите, може би най-целомъдрените мисли завладяват въображението на поета, когато съзерцава бездните на безкрайната пустош.

Човек рядко остава безразличен, когато за първи път види безбрежната шир на океана, а човешкото съзнание дори и в мрака на нощта долавя, че неговото величие е от ония природни явления, които чувствата не са в състояние да обхванат.

Възхита и страхопочитание изпълваха героите, с които започва нашият разказ. Те стояха като омагьосани, вперили поглед във величествената гледка пред тях. Четирима души – двама мъже и две жени – бяха успели да се покатерят върху куп дървета, изкоренени и струпани едно върз друго от бурите, за да разгледат заобикалящата ги околност. В страната и досега имат обичай да наричат тези места ветровали. Пропускайки небесната светлина да проникне в тъмните и влажни дебри на гората, те образуваха нещо като оазиси в тържествения сумрак на девствените американски гори.

Ветровалът, който описваме, се намираше на склона на една малка височинка, откъдето се откриваше просторна гледка за онези, които успяваха да се доберат до най-горния му предел – рядко събитие за странствания из горите.

Пространството, както обикновено, не беше голямо, но благодарение на това, че бе разположено на малката височинка, която вече споменахме, и на горската поляна, която се простираше пред него, то даваше възможност на погледа да стигне необичайно далеч. Учените още не са определили естеството на стихията, която тъй често оставя след себе си тези опустошени места – някои я приписват на ураганите, които образуват водни стълбове в океана, а други я отдават на внезапни и яростни електромагнитни бури. Резултатът обаче е познат на всеки, който броди

1. Стиховете в книгата преведе Асен Тодоров. – Б. ред.

из горите. В горния край на поляната тайнствената сила беше натрупала дърветата едно върху друго по такъв начин, че се бе образувало едно възвишение от тридесетина стъпки, на което бяха успели да се изкачат двамата мъже, а с тяхна помощ и двете им по-неопитни спътнички. Огромните стволоче, пречупени от напора на бурята, лежаха разхвърляни като сламки; клоните им, от които все още се носеше мирисът на увяхващи листа, бяха така преплетени, че осигуряваха опора за ръцете. Най-отгоре лежеше едно дърво, напълно изтръгнато от земята, а корените му, с полепена по тях пръст, образуваха площадка, на която се бяха настанили четиримата пътници.

Нека читателят не очаква да види в тяхно лице хора от висшите слоеве на обществото. Те бяха обикновени странници, пътешествачи из горските дебри, но независимо от това нито предишният им начин на живот, нито действителното им обществено положение даваха основание да бъдат причислени към класата на богатите.

Двама от тях, мъж и жена, бяха законни собственици на тази земя, индианци от известното племе тускарори², а другите двама бяха мъж, чийто външен вид говореше, че е прекарал дните си по моретата, и то като най-обикновен моряк, и девойка, която по произхода си очевидно не го превъзхождаше много, макар нейната младост, миловидност и благопристойно, но жизнерадостно държане да ѝ придаваха интелигентен и изтънчен вид и да усилваха очарованието ѝ.

Теменужените ѝ очи бяха изпълнени с възторг от величествената гледка, а вглъбеният израз на очарователното ѝ лице говореше за дълбоките чувства, които я вълнуваха, чувства, които дори тогава когато носят наслада, будят размисъл у емоционалните и проникновени натури.

И наистина чия душа би останала равнодушна към подобна гледка? На запад, единствената посока, в която се разкриваше по-просторна гледка и накъдето бяха обърнали лица четиримата пътници, погледът се носеше над пицните и несравними по своите багри дървеса, характерни за четиридесет и втория паралел. Стройният плачещ бряст, различните видове клен, величественият американски дъб и широколистната липа сплитаха връхните си клони и образуваха широк и сякаш безкраен килим от листа, който се стелеше към заходящото слънце и се губеше при хоризонта, смесвайки се с облаците така, както морските вълни се съединяват със синевата на небесния свод. Тук-там сред тези горски

2. Тускарори – племе от ирокезкия племенен съюз, населяващо Северна Каролина, а покъсно Ню Йорк и Онтарио. – Б. пр.

исполини малки пролуки, образувани от бурите или по прищявка на природата, позволяваха и на някое по-скромно дърво да възправи връх към светлината и почти да се изравни със заобикалящата го зелена повърхност – например брезата, (високо ценената в по-малко облагодетелстваните от природата области бреза), трепетликата, различните видове леска и други като тях. Сякаш обстоятелствата бяха събрали на едно място простолудието с благородниците. Някъде високият и строен ствол на бора пронизваше обширното пространство и се извисяваше над него като някакъв паметник на изкуството, издигнат сред равнината от листа.

Необхватният кръгозор, тази почти безкрайна зелена повърхност – ето откъде идеше величието на гледката. Нежните багри, които от преливането на светлина и полумрак изглеждаха още по-живи, бяха истинска наслада за погледа, а тържественият покой внушаваше чувство, граничещо с благоговение.

– Вуйчо – възкликна удивено очарованата девойка, обръщайки се към спътника си; тя не се опираше на ръката му, а едва я докосваше, за да направи по-устойчива леката си, но твърда крачка, – колко много прилича тази гледка на твоя любим океан!

– Какво невежество и каква невинна заблуда, Магнит. – Морякът често наричаше племенницата си с това име, за да подчертае нейната привлекателност. – Само на едно дете би хрумнало да сравнява шепя листа с Атлантическия океан. Събери всички тези дървета накуп и от тях ще излезе едно малко букетче, годно само да украси ревера на Нептун.

– Остроумно казано, вуйчо, но струва ми се, невярно. Погледни натам – на цели мили не се вижда нищо друго освен листа! Какво повече би могъл да види човек, ако погледне океана?

– Какво повече ли? – възрази вуйчото, като отдръпна припряно лъкът си, до който се опираше девойката. Той бе скръстил ръце и ги бе пъхнал в пазвата на жилетката си от червено сукно, каквито се носеха по онова време. – Какво повече ли, Магнит? По-скоро кажи какво по-малко от това. Къде са пенливите гребени на вълните, къде са сините води, къде са китовете, водните циклони и неспирното движение на океана в тази жалка горичка, дете мое?

– А нима можеш да намериш в океана клонестите дървета, тържествената тишина, благоуханните листа и тези красиви зелени багри, вуйчо?

– Ех, Магнит, ако разбираше малко повече от тези неща, щеше да

знаеш, че зелената вода е истинска злочестина за моряка. Та тя и на новака е противна.

– Но зелените дървета са нещо съвсем друго. Ш-ш-ш, чуи как диша вятърът сред листата.

– Щом толкова обичаш вятъра, момиче, трябва да чуеш как свири северозападният горе в мачтите и въжетата. А къде са морските бури и урагани, пасатите, силните източни ветрове и тям подобните в тази горичка и какви риби плуват под тази спокойна повърхност?

– Че и тука са бушували бури, всичко наоколо достатъчно явно ни го доказва. И ако няма риби, под тези листа ще намериш диви зверове.

– В това не съм сигурен – отвърна вуйчото с упоритостта на стар моряк. – В Олбъни ни разказаха безброй истории за дивите зверове, които непременно ще срещнем по пътя си, но досега не сме видели нищо, което би могло да изплаши дори един тюлен. Съмнявам се дали някое от тези животни може да се сравни с акулата от южните морета.

– Виж! – възкликна племенницата, чието внимание бе насочено по-скоро към величествената красота на необятния лес, отколкото към съжденията на вуйчо й. – Ей там над онези дървета се вие дим. Дали не иде от някоя къща?

– Тъй вярно. Този дим издава присъствието на хора – отвърна старият моряк, – а това струва повече от хиляди дървета. Трябва да го покажа на Пронизваща стрела, който може да мине покрай пристанище и да не го забележи. А там, където има дим, има и кухня – заключи той и като измъкна ръка от пазвата си, докосна леко рамото на застаналия до него индианец и му посочи тънката струя дим, която бавно се издигаше над горската пустош, на около миля от тях, и се разсейваше в трептящия въздух на едва забележими нишки.

Тускарорът беше от онези горди на вид войни, които човек с можел да срещне сред коренното население на страната преди столетие, но не и в днешно време, и макар че бе общувал достатъчно с колонистите и бе опознал обичаите им и дори езика им, той не беше загубил суровото величие и непринуденото достойнство, подобаващи на един вожд. Към стария моряк индианецът се държеше дружелюбно, но сдържано, тъй като твърде често бе влизал в допир с офицерите от различните фортове, които посещаваше, за да разбира, че спътникът му е само един обикновен подчинен. И наистина сдържаността и несмутимото достойнство на тускарора внушаваха такова уважение на Чарлс Кап (така се наричаше морякът), че той, дори когато философствуваше или се шегуваше, не смееше да интимничи с индианеца, макар че пътуваха заедно повече от

седмица. Но виещата се струйка дим бе поразила моряка тъй, сякаш бе видял платната на кораб в открито море, и той за първи път откакто се познаваха се осмели да докосне индианския войн.

Зоркият поглед на тускарора веднага съзря дима и почти цяла минута той стоя изправен на пръсти, с разширени ноздри като елен, който души неизвестна опасност във въздуха, приковал поглед подобно на ловджийско куче, очакващо изстрела на господаря си. После се отпусна и от устата му се изтръгна едва чуто възклицание, един тих звук, съвсем различен от пронизителните крясъци на индианските войни, с нищо повече не издаде вълнението си. Лицето му беше спокойно, а черните му орлови очи зорко оглеждаха панорамата от листа, сякаш искаше с един поглед да обхване всяка подробност, която би могла да го ориентира. И вуйчото, и племенницата добре знаеха, че дългото пътешествие, което бяха предприели през този обширен пустинен район, неизбежно ще бъде съпроводено от опасности, но нито единият, нито другият можеха на часа да определят добро или зло предвещава това близко съседство с човешки същества.

– Трябва да са онеиди или тускарори, Пронизваща стрела – каза Кап, обръщайки се към индианеца с английското му име. – Няма ли да е по-добре да се присъединим към тях и да прекараме нощта на удобните нарове в техния вигвам³?

– Там не вигвам – отвърна Пронизваща стрела с обичайното си спокойствие, – там много дърво.

– И все пак трябва да са някакви индианци; може би ваши другари от детинство, мастър Пронизваща стрела?

– Не тускарора, не онеида, не моухок – бледолик огън.

– По дяволите, Магнит, това вече превишава цялата ми моряшка опитност. Ние, старите морски вълци, можем да разпознаем войнишкия тютюн от моряшкия или койката на младия моряк от тази на помощник-капитана, но струва ми се, и най-старият адмирал от флотата на негово кралско величество не би могъл да различи дима на кралския огън от дима на въглищаря.

При мисълта, че толкова близо до тях, сред това глухо и отдалечено място, се намират човешки същества, свежите страни на красивата девойка още по-силно поруменяха, а очите ѝ заблестяха, но тя бързо се съвзе от изненадата, обърна поглед към своя сродник и каза колебливо, защото и двамата често се бяха възхищавали от познанията на

3. Вигвам – индианска шатра. – Б. пр.

индианеца или по-скоро от инстинкта му.

– Огън на бледолики! Наистина, вуйчо, как би могъл да знае!

– Преди десет дни можех да се закълна, че не знае, мило дете, но сега вече просто не знам какво да мисля. Ще ми позволите ли, Пронизваща стрела, да ви попитам какво ви кара да смятате, че този дим е от огън на бледолики, а не от огън на червенокожи?

– Мокро дърво – отговори войнът с търпението на учител, който обяснява сложна аритметическа задача на глупавия си ученик. – Много влага – много дим; много вода – черен дим.

– Извинете, мистър Пронизваща стрела, но димът не е черен, нито пък е толкова гъст. Доколкото виждат очите ми, той е лек и прозрачен като парата, която се издига от капитанския чайник, когато на кораба няма друго за горене освен тресчици, останали от подпорките на корабния товар.

– Много вода – повтори Пронизваща стрела с леко кимване на главата. – Тускарор много хитър да пали огън с вода, бледолик много книга и гори всичко, много книга, малко знае.

– Да, виж, това е умно, признавам – обади се Кап, който не беше голям поклонник на учението. – Вождът намеква за твоите книги, Магнит. Той добре разбира нещата, макар и по свой начин. А колко далече сме сега според вашите пресмятания, Пронизваща стрела, от вирчето, което наричате Голямото езеро и към което държим курс вече от толкова дни?

Тускарорът погледна моряка спокойно и с чувство на превъзходство и отговори:

– Онтарио като небе, едно слънце и великият пътешественик ще го види.

– Да, че съм велик пътешественик, не мога да отрека, но от всичките ми пътешествия това е най-дългото, най-безползното и най-навътре в сушата. Ако този вир със сладка вода е тъй близо, Пронизваща стрела, и в същото време тъй голям, мисля, че две здрави очи лесно биха го открили, защото очевидно от този наблюдателен пункт се вижда всичко на цели тридесет мили.

– Там – отвърна Пронизваща стрела и спокойно и плавно протегна ръка пред себе си – Онтарио!

– Вуйчо, ти си свикнал да се провикваш „земя“, а не „вода“ и затова не я забелязваш – възкликна племенницата и се засмя така, както се смеят младите момичета на собственото си лекомислие.

– Как можеш да допуснеш, Магнит, че няма да позная естествената си среда, ако я видя?

– Но Онтарио съвсем не е твоята естествена среда, скъпи вуйчо, защото ти познаваш солените води, а тази тук е сладка.

– Това би могло да има значение за юнгата, но не за мен, стария моряк. Аз ще разпозная водата, дете, дори ако я видя в Китай.

– Онтарио – повтори тържествено Пронизваща стрела и отново простря ръка към северозапад.

За първи път откакто пътуваха заедно, Кап изгледа тускарора с известно пренебрежение, но не пропусна да забележи посоката, към която бяха отправени погледът и ръката на вожда – една точка в пустите небеса, малко над равнината от листа.

– Да, да, тъкмо това и предполагам, когато напуснах крайбрежието и тръгнах да търся някакъв си сладководен вир – допълни Кап и сви рамене като човек, който е стигнал до извод и смята за излишно да спори повече. – Онтарио може да е там или по-скоро, бих казал, под носа ми. Е, надявам се, че като стигнем до него, ще се намери място и за нашето кану. И все пак, Пронизваща стрела, ако тези хора са бледолики, да си призная, бих искал да се приближим до тях.

Тускарорът кимна в знак на съгласие и групата мълчливо започна да се спуска по корените на поваленото дърво. Когато стъпиха на земята, Пронизваща стрела изказа намерението си да се приближи до огъня и да разбере кой го е запалил, а жена си и двамата останали пътници по-съветва да отидат при кануто, което бяха оставили в близката река, и там да чакат завръщането му.

– А, не, вожде. Това би било уместно, ако си установил с лот дълбочината или познаваш протока – отвърна старият Кап, – но в непозната местност като тази би било твърде опасно, струва ми се, да оставиш лощмана да се отдалечи толкова от кораба. И така, с ваше позволение, ние няма да се делим.

– Какво желае моят брат? – попита мрачно индианецът, без да показва, че е оскърбен от явното недоверие, проявено към него.

– Да ви придружа, мастър Пронизваща стрела, и нищо повече. Ще дойда с вас и ще поговоря с тези непознати.

Тускарорът се съгласи и повторно заповяда на дребната си, кротка и покорна жена, която обръщаше големите си черни очи към него, само за да изрази уважението, страхопочитанието и обичта си, да тръгне към лодката. Но неочаквано Магнит създаде мъчнотии. Макар да проявяваше изключително безстрашие и издръжливост в мигове на изпитание, тя все пак си оставаше жена и мисълта да остане сама без двамата си покровители сред тази пустош, в чиято безбрежност току-що се бе уверила,

така много я разтревожи, че и тя поиска да придружи вуйчо си.

– Една разходка ще ме разнообрази след това продължително седене в лодката, драги вуйчо – добави тя и въпреки усилията ѝ да изглежда спокойна, гъста червенина отново заля преbledнелите ѝ страни. – А с непознатите може да има и жени.

– Добре, ела, дете. Дотам едва ли има повече от един кабелт⁴ и ние ще успеем да се върнем един час преди залез слънце.

Като получи разрешение, девойката, чието истинско име беше Мейбъл Дънъм, се приготви да тръгне с двамата мъже, а Юнска роса – така се наричаше жената на Пронизваща стрела – покорно се отправи към лодката, достатъчно привикнала на послушание, на самотата и на дълбокия мрак на горите, за да се страхува.

Останалите трима предпазливо обиколиха заплетения лабиринт на ветровала и излязоха на края на гората, тъкмо в посоката, която желаеха. Само с един бегъл поглед Пронизваща стрела определи откъде идва димът, но старият Кап дълго и внимателно се вглежда в джобния си компас, преди да се реши да навлезе сред сенките на дърветата.

– Ориентирането чрез носа подхожда на един индианец, Магнит, но опитният моряк добре познава достойнствата на тази стрелка – каза вуйчото, като се мъкнеше тежко по стъпките на пъргавия индианец. – Америка тъй е щяла да си остане неоткрита, ако Колумб е разчитал само на собствените си ноздри. Приятелю Пронизваща стрела, виждал ли сте някога подобен механизъм?

Индианецът се обърна, хвърли бегъл поглед към компаса, който Кап държеше тъй, че да указва посоката, и отвърна вежливо:

– Око на бледоликите. Тускарорът има око в своя глава. Солена вода (тъй назоваваше индианецът своя спътник), сега нужно само око, не език.

– Той иска да каже, вуйчо, че трябва да пазим мълчание. Може би се съмнява в хората, при които отиваме.

– Да... Това е типично индиански начин на обход. Забеляза ли как той провери ударника на пушката си? Може би няма да е зле да погледна и аз моите пистолети.

Без да се тревожи от тези приготовления, на които беше свикнала по време на дългото си пътуване из горската пустош, Мейбъл следваше по петите двамата си спътника със същата лека и пъргавя стъпка, с каквато вървеше и индианецът. През първата половин миля пътниците се

4. Кабелт – мярка за дължина – 0,1 морска миля или 185,3 метра. – Б. пр.

движеха свободно, като пазеха само най-строго мълчание, но щом приближиха мястото, където предполагаха, че се намира огънят, станаха по-предпазливи.

В гората както обикновено освен високите и стройни стволове на дърветата нямаше нищо друго, което да спира погледа към откриващата се напред гледка. Зеленината се бе устремила нагоре към слънцето и човек се движеше под този листен навес като под огромен естествен свод, поддържан от безброй набраздени колони. Но тези колони или дървета често служеха за прикритие на авантюриста, ловеца или врага. Затова колкото повече приближаваха мястото, където според непогрешимия усет на опитния индианец се намираха непознатите, толкова по-леки ставаха стъпките на Пронизваща стрела, толкова по-зорко гледаха очите му и по-предпазливо се прикриваше той зад дърветата.

– Погледни, Солена вода – каза той тържествуващо, като в същото време посочи в далечината между дърветата, – огън на бледолики!

– Ей Богу, този човек е прав – промърмори Кап. – Ето ги наистина. И така спокойно се хранят, сякаш се намират в каютата на някой трипалубен кораб.

– Пронизваща стрела е наполовина прав – прошепна Мейбъл, – защото има само един бял човек. Останалите двама са индианци.

– Бледолики – каза тускарорът и вдигна два пръста. – Червенокож – и вдигна един пръст.

– Е, трудно е да се каже кой е прав и кой не – намеси се Кап. – Единият от тях е напълно бял, добре сложен и хубав младеж, а изразът на лицето му говори за благородство и интелигентност, другият е червенокож и това ясно личи от цвета, с който природата го е дарила. Доколкото мога да преценя по платната му, третият не е нито бригантина, нито шуна.

– Бледолики – повтори Пронизваща стрела и отново вдигна два пръста. После добави: – Червенокожи – и вдигна един пръст.

– Той сигурно е прав, вуйчо, защото очите му никога не го мамят. Но сега е важно да разберем дали ще се срещнем с приятели или с врагове. Може и да са французи.

– Аз ще извикам и веднага ще си изясним този въпрос – отвърна Кап. – Ти, Магнит, стой зад това дърво, да не би на тези момчета да им хрумне да дадат някой залп, преди да сме преговаряли. А аз незабавно ще разузная под чие знаме плават.

Морякът сложи двете си ръце до устата и образува нещо като рупор и тъкмо се канеше да извика, когато Пронизваща стрела с бързо

движение отмахна ръцете му и попречи на намеренията му. – Червенокож – мохикан – каза тускарорът. – Добър. Бледолики – инглиз⁵.

– Каква приятна новина – прошепна зарадвана Мейбъл, защото мисълта за една кръвопролитна схватка сред този отдалечен горски край я плашеше. – Нека да се приближим незабавно, скъпи вуйчо, и да им покажем, че сме приятелски настроени.

– Много добре – каза тускарорът, – червенокож спокоен и мисли; бледолик бърз и стреля. Нека отиде скуоу⁶.

– Какво? – възкликна изумен Кап. – Да изпратим малката Магнит като разузнавач, а ние двамата ленивци да лежим тук на дрейф и да гледаме как тя приближава брега! Ако допусна подобно нещо, аз...

– Това е най-разумното, вуйчо – прекъсна го храбрата девойка, – и аз никак не се страхувам. Един порядъчен човек не би стрелял, като види, че към него се приближава жена, а моето отиване ще бъде доказателство за миролюбието ни. Позволи ми да отида сама, както предложи Пронизваща стрела, и всичко ще се нареди. Те все още не ни виждат и моето появяване може само да ги изненада, но не и да ги уплаши.

– Много добре – повтори Пронизваща стрела, който явно се възхищаваше от смелостта на Мейбъл.

– Това не подобава на един моряк – отвърна Кап, – но тъй като сега сме в гората, никой няма да го узнае. Щом така смяташ, Мейбъл...

– Уверявам те, че няма причини да се страхуваш за мене, вуйчо, а и вие сте съвсем наблизко и ще ме защитите.

– Добре, в такъв случай вземи един от pistolетите...

– Не, по-добре ще е да разчитам на моята младост и безпомощност – отвърна с усмивка девойката, от вълнение страните ѝ още по-силно поруменяха. – Най-добрата защита за една жена, попаднала сред порядъчни хора, е да потърси тяхното покровителство. Не разбирам нищо от оръжия и бих искала и занаят да си остана невежа.

Вуйчото не настоя повече и след като тускарорът ѝ даде няколко разумни съвета, Мейбъл събра цялата си смелост и тръгна към хората, насядали около огъня. Макар сърцето ѝ да биеше до пръсване, тя вървеше с твърди стъпки и движенията ѝ с нищо не издаваха безпокойството ѝ. В гората цареше мъртва тишина, а тези, към които тя се приближаваше, бяха твърде заети с утоляването на вълчия си глад, за да се откъснат дори за миг от това важно занимание. Но когато Мейбъл стигна на

5. Инглиз – така индианците наричат англичаните. – Б. пр.

6. Скуоу – на индиански – жена. – Б. пр.

стотина стъпки от огъня, настъпи, без да иска, една суха клонка и едва доловимото изпращяване на кара мохикана – така Пронизваща стрела бе определил племето на индианеца – и неговия спътник, чиято външност им се беше сторила тъй противоречива, да скочат на крака с бързината на мълния. Двата погледнаха към пушките си, опрени на едно съседно дърво, но не посегнаха към тях, защото очите им съзряха девойката. Индианецът каза нещо на спътника си, седна и продължи да се храни така спокойно, сякаш нищо не се беше случило, а белият човек се отдели от огъня и тръгна към Мейбъл.

Докато непознатият се приближаваше, тя разбра, че насреща ѝ идва човек от нейната раса, макар дрехите му да представляваха такава странна смесица от облеклото на двете раси, че трябваше да го погледнеш отблизо, за да се увериш, че е бял. Той беше на средна възраст, а по честното му открито лице, което не би могло да се нарече красиво, не личеше и следа от притворство. Това веднага на кара Мейбъл да се почувствува в безопасност. И все пак тя се спря нерешително, следвайки не природата си, а придобитите навици, които не ѝ позволяваха при подобни обстоятелства да върви свободно срещу човек от другия пол.

– Не се страхувайте, девойко – каза той, дрехите му явно подсказваха, че е ловец, – вие сте имала щастието да попаднете в тази пустиня на почтени хора, които умеят да се отнасят дружелюбно към всеки миролюбив и честен човек. Аз съм добре известен по тези места и може би някое от имената ми е достигнало и до вашите уши. Французите и червенокожите от другата страна на Големите езера ме наричат Дългата карабина; мохиканите, малцината останали от това честно и почитено племе, ме наричат Ястребово око, а сред войниците и ловците отсам езерото съм известен под името Следотърсача, тъй като никога не съм изгубил единия край на следата, когато на другия ѝ край се намира някой минго⁷ или приятел, който се нуждае от мене.

В думите му нямаше самохвалство, а само простодушната самоувереност на човек, който е сигурен, че както и да го наричат хората, той няма от какво да се срамува. Думите му оказаха мигновено въздействие върху Мейбъл. Щом чу последното прозвище, тя плесна развълнувано с ръце и повтори:

– Следотърсача!

– Да, така ме наричат, млада госпожице, и малцина са онези

7. Минго – презрително прозвище, с което делауерите са наричали хуроните – североамериканско индианско племе от ирокезкия племенен съюз, поддържали французите по време на англо-френската война за колонии в Америка (1750 – 1760). – Б. пр.

благородници, които по-заслужено носят лордските си титли. И все пак ще си призная, че повече се гордея, когато намирам пътя си там, където няма следа, отколкото там, където има. Войниците от гарнизона обаче не са достатъчно разсъдливи, за да правят разлика между пътека и следа, макар че когато търсиш едното, са ти нужни очи, а когато търсиш другото, ти трябва нюх.

– В такъв случай вие сте приятелят, когото баща ми обеща да изпрати, за да ни посрещне?

– Ако вие сте дъщеря на сержант Дънъм, то великият прорицател на делауерите никога не е изричал по-голяма истина.

– Аз съм Мейбъл, а там, скрити зад дърветата, са моят вуйчо Кап и един индианец от племето на тускарорите, когото наричат Пронизваща стрела. Очаквахме да ви срещнем едва при езерото.

– По-добре да имахте за водач някой по-достоеен индианец – каза Следотърсача. – Аз не обичам много тускарорите, защото те твърде много се отдалечиха от гробовете на дедите си и не почитат Великия дух, а Пронизваща стрела е славолюбив вожд. Юнска роса с него ли е?

– Да, и жена му ни придружава, какво кротко и покорно създание!

– И предано. А никой, който познава Пронизваща стрела, не може да каже същото и за него. Е, трябва да се примиряваме с това, което ни отрещеда провидението, докато следваме житейския си път. Мисля, че можехте да попаднете и на по-лош водач от Пронизваща стрела, макар че ако се съди по кръвта, която тече в жилите му, той е един минго и едва ли е приятел на делауерите⁸.

– Какво щастие, че ви срещнахме! – възкликна Мейбъл.

– Във всеки случай не е нещастие, защото аз обещах на сержанта да заведа дъщеря му невредима до гарнизона дори с цената на собствения си живот. Надявахме се да ви срещнем, преди да сте стигнали водопада. Оставихме лодката си там и решихме да повървим някоя и друга миля, за да помогнем, ако стане нужда. И добре че направихме така, защото според мен Пронизваща стрела не е човек, който може да се спусне по бързея.

– А ето че идват вуйчо Кап и тускарорът. И ние ще се присъединим към вас.

В това време Кап и Пронизваща стрела, виждайки, че Мейбъл

8. Делауери или лени-ленапе, както те сами се наричат, североамериканско индианско племе, населяващо в XVIII век долината на река Делауер и крайбрежието на Атлантически океан до днешна Северна Каролина. Поддържали англичаните по време на англо-френската война за колонии в Америка. – Б. пр.

разговаря приятелски, се приближиха. С няколко думи тя им предаде онова, което сама току-що беше научила от непознатия. После всички се отправиха към двамата мъже, седнали край огъня.

ГЛАВА II

Додето като в храм свещен човек с природата смирен живее, без да я скверни

– на хубостите на земята той крал е. Горے в небесата на трон недостижим седи.

Джон Уилсън

Мохиканът продължи да се храни, а другият бял човек стана, свали шапка и вежливо поздрави Мейбъл Дънъм. Той бе снажен, мъжествен младеж. От облеклото, макар то да не издаваше така явно професията му, както това на Кап, личеше, че е човек, привикнал с водата. По онова време моряците представляваха една напълно обособена от останалото човечество класа: схващанията, езикът и облеклото така явно издаваха професията им, както възгледите, говорът и дрехите на един турчин веднага показват, че е мюсюлманин. Със Следотърсача, макар че той все още беше в разцвета на младостта си, Мейбъл бе разговаряла без всякакво стеснение, може би поради обстоятелството, че предварително се беше подготвила за тази среща, но когато младежът край огъня я поздрави и тя срещна очите му, изпълнени с възхищение – поне така й се стори – тя сведе поглед. А нима не беше естествено да изпитат един към друг онова взаимно влечение, което еднаквата възраст, хубостта, обстановката и необичайните обстоятелства могат да предизвикат у две млади и чувствителни същества?

– Ето – каза Следотърсача, обръщайки се към Мейбъл с блага усмивка – това са приятелите, които вашият уважаем баща изпрати да ви посрещнат, Този е един от вождовете на великите делауери, човек, познал колкото слава, толкова и скърби в живота си. Индианското му име е достойно за един вожд, но тъй като за непривикналия е местното наречие е трудно да го произнесе, ние сме го превели на английски и го наричаме Голямата змия. Не мислете обаче, че го назоваваме така, защото е по-хитър и коварен, отколкото може да бъде един червенокож. Той е заслужил името си, защото е мъдър и ловък както подобава на един войн. Пронизваща стрела знае какво искам да кажа.

Докато Следотърсача говореше, двамата индианци се гледаха изпитателно, после Пронизваща стрела се приближи до делауера и му

заговори привидно приятелски.

– Приятно ми е да видя как двама червенокожи се поздравяват сред дивите гори – продължи Следотърсача, – Това, мастър Кап, много прилича на приветствията, които си разменят в океана два приятелски кораба. Но като заговорих за водата, спомних си, че не съм ви представил моя млад приятел Джаспър Уестърн, който има правото да смята, че разбира нещо от тези работи, тъй като е прекарал живота си на Онтарио.

– Радвам се да се запозная с вас, приятелю – каза Кап и сърдечно разтърси ръката на моряка от Онтарио, – макар че имате да учите още много, като се има предвид училището, което сте посещавал. Това е моята племенница Мейбъл, аз я наричам Магнит по причина, която на нея и през ум не ѝ минава. Надявам се, че вие ще се досетите, защото по всяка вероятност сте понаучил нещичко от занаята и умеете да боравите с компас.

– Да се отгатне причината, не е трудно – отвърна младежът и несъзнателно устреми черните си пронизателни очи към порумениялото лице на девойката – и аз съм сигурен, че моряк, който се ръководи по вашия Магнит, никога няма да се отклони от курса.

– Е, както виждам, умеете да си служите с езика на моряците, и то съвсем на място. И все пак сигурен съм, че никога не сте виждал сините води на океана.

– Няма нищо чудно в това, че на Онтарио не прибягваме до морските изрази, защото почти не ни се случва да изгубим сушата из очи за повече от двадесет и четири часа.

– Толкова по-зле, младежо, толкова по-зле. Морякът трябва да вижда да суша колкото се може по-рядко. Да си кажем правото, мистър Уестърн, вашето езеро, струва ми се, е заобиколено отвсякъде със земя.

– Нима океанът не е заобиколен отвсякъде със земя, вуйчо? – побърза да се намеси Мейбъл от страх, че старият моряк без време ще започне да излага своите едностранчиви, за да не кажем, дребнави схващания.

– Не, дете, земята е заобиколена отвсякъде с океан! Ето какво им казвам аз на онези, които прекарват живота си на сушата, младежо. Те живеят, така да се каже, на сред океана, без да го знаят, по силата на обстоятелството, че океанът е далеч по-необятен от сушата. Но човешката самонадеяност е без мяра и някой си, който никога не е зървал солена вода, си въобразява, че знае повече от друг, който е стигал чак до нос Хорн⁹. Не, пак повтарям, нашата земя е чисто и просто един остров и всичко останало наоколо ѝ е вода.

Младият Уестърн изпитваше голямо уважение към моряците от океана, по който отдавна мечтаеше да плава, но от сърце и душа обичаше и обширната водна равнина, върху която беше отраснал и която в неговите очи не беше лишена от красота.

– Това, което казвате, сър – скромно отвърна той, – може да е вярно за Атлантическия океан, но ние тук уважаваме земята.

– Да, защото тя ви е заградила отвсякъде – възрази Кап и се разсмя от сърце. – Но ето че Следотърсача, както го наричат тук, ни кани с някакъв димящ поднос в ръце да споделим неговия обяд, а, да си призная, в морето еленово месо не можеш да намериш. Ако вие, мастър Уестърн, бъдете така добър да се погрижите за моята племенница – на вашата възраст това е по-лесно, отколкото да издърпате сигналния фал¹⁰ – и да ѝ поднесете да хапне нещо, докато аз се храня със Следотърсача и индианците, сигурен съм, че тя няма да забрави това цял живот.

Този път Кап каза самата истина, без да подозира. Джаспър Уестърн се зае с такова усърдие да услужва на девойката, че тя наистина никога не забрави вниманието и нежните грижи, които младият моряк прояви към нея при първата им среща. Той притегли един пън и я настана да седне, поднесе ѝ най-сочния къс месо и прясна вода от извора, после седна срещу нея и с вежливото си и непресторено държане бързо успя да спечели уважението ѝ. Вниманието, което прояви към нея, би поласкало всяка жена, но за Мейбъл то беше двойно по-приятно, защото идваше от страна на неин връстник – от страна на снажен млад момък към нежна и безпомощна девойка. Както повечето хора, които прекарват живота си далеч от обществото на нежния пол, в обноските на младия Уестърн липсваше необходимата изтънченост, но Мейбъл дори и не забеляза това, защото в грижите, които проявяваше към нея, той влагаше сърдечност и непринуденост, достатъчни да заместят всичко останало. А сега нека оставим тези две млади, простодушни и стеснителни същества сами да се опознават – по-скоро чрез езика на чувствата, отколкото с думи – и да се върнем към останалите сътрапезници, сред които Кап, благодарение на умението си да се нагажда към условията, вече бе станал централна фигура.

Насядали бяха в кръг и се хранеха от един общ дървен поднос, пълен със сочни късове еленово месо, а разговорът им разкриваше характерните особености на всеки от тях. Индианците мълчаха и лакомо

9. Най-южният нос на Америка – Б. пр.

10. Сигнален фал – въжето, с което се издига сигналният флаг. – Б. пр.

ядяха – местното население на Америка, изглежда, изпитва ненаситен глад към еленовото месо, а двамата бели бъбреха оживено, като скачаха от тема на тема и всеки упорито отстояваше своето схващане. И тъй като техният разговор би помогнал на читателя да узнае някои факти и обстоятелства, които да го ориентират в по-нататъшния ни разказ, добре ще е да го предадем накратко.

– Вие несъмнено сте доволен от своя начин на живот, Следотърсачо – продължаваше Кап, след като пътешествениците бяха вече утолили първоначалния си глад и с известна придиричност отбираха по-хубавите и по-сочни мръвки. – И той си има своите рискове и сполуки, както и нашият, на моряците, но докато ние прекарваме живота си само върху вода, вие прекарвате вашия на сушата.

– Не, и ние срещаме вода при нашите пътешествия и преходи – възрази белият му събеседник. – Ние, хората по границата¹¹, умеем да си служим с греблото и харпуна не по-зле, отколкото с пушката и ловджийския нож.

– Да, но умеете ли да боравите с реите¹², с щурвала¹³ и лота¹⁴ и с рифшертите¹⁵? Греблото си има своята стойност, не ще и дума, но в лодката, а за какво ще ти послужи то на кораба?

– Що се отнася до мен, аз уважавам чуждите професии и напълно вярвам, че всяко едно от нещата, които изброихте, си има своето полезно предназначение. Човек като мен, който е живял сред много племена, умее да разграничава нещата според тяхната стойност. Боята на един минго например не е същата като боята на делауера и този, който очаква да открие войн под дрехите на една скуоу, дълбоко се лъже. Аз не съм много стар, но съм живял в горите и познавам добре човешката природа. Не изпитвам голямо уважение към учеността на онези, които живеят в градовете, защото и досега не съм срещнал сред тях някой, който да умее да стреля с пушка или да разпознава следи.

– И аз разсъждавам по същия начин, Следотърсачо. Да вървиш из улиците, да ходиш на черква в неделя и да слушаш проповеди, още не значи, че си човек. Изпрати момчето по море, ако искаш да му се отворят очите, дай му възможност да опознае други народи или, както аз се

11. Става въпрос за границата на новоколонизираните области. – Б. пр.

12. Реи – хоризонтални греди, закачени на средата на мачтата, които поддържат правите платна. – Б. пр.

13. Щурвал – кормило на кораб. – Б. пр.

14. Лот – уред за измерване на дълбочината. – Б. пр.

15. Рифшерт – въже, с което се опъва долният край на наклоненото платно. – Б. пр.

изразявам, лицето на природата, ако искаш то само да опознае себе си. Ето например моят зет, сержантът, е най-прекрасният човек на света, но какво в края на краищата е той? Войник и нищо повече. Е, всъщност – сержант, но както знаете, сержантът си е пак войник. Когато пожела да се ожени за бедната Бриджит, моята сестра, аз я предупредих какво представлява той, каква е службата му и какво може да се очаква от такъв съпруг; но нали знаете момичетата, когато им влезе нещо в главата. Вярно е, че сержантът се издигна в службата си, казват, че бил голям човек във форта, но бедната му жена не доживя да го види, защото ето вече четиринадесет години, откак е умряла.

– Призванието на войника е благородно призвание, стига само той да служи на страната на правдата – възрази Следотърсача. – И тъй като злосторниците са французите, а негово свещено величество и нашите колонии се борят за правото, аз мисля, че сержантът има спокойна съвест, както и добро име. Никога не спя тъй спокойно, както след бой с някой минго, макар че аз си имам свое правило – да се сражавам като бял човек, а не като индианец. Ето например Голямата змия си има свои представи за нещата, а аз си имам мои и въпреки това сме се били рамо до рамо през всичките тези години, без някой от нас да си е помислил лошо за другия. Винаги му казвам, че независимо от вярата му има само едно небе и едно чистилище, но че пътищата към тях са многобройни.

– Това е много мъдра мисъл и той би трябвало да ви вярва, ала лично аз смятам, че повечето от пътищата към чистилището са по суша. Морето, както казваше бедната ми сестра Бриджит, е място за очищение на душата, изгубиш ли из очи брега, далеч си от всякаква съблазън. Съмнявам се обаче дали същото може да се каже за вашето езеро тук.

– Съгласен съм, че градовете и поселищата те тласкат към греха, но нашите езера отвсякъде са оградени с гори, а нима има друг храм, в който човек да се чувствава по-близо до Бога? Признавам, хората не са еднакви дори в пустинята, защото разликата между един минго и един делауер е толкова голяма, колкото между слънцето и луната. И все пак се радвам на нашата среща, приятелю Кап, макар и само затова, дето ще убедите Голямата змия, че на света съществуват езера, в които водата е солена. Откакто се познаваме с него, почти не сме били на различно мнение. И ако мохиканът изпитва такова доверие в мен, каквото аз към него, би трябвало да вярва напълно всичко онова, което съм му разказал за нравите на белите хора и за природните закони. И все пак, струва ми се, нито един червенокож не е повярвал напълно на оня, който му е разказвал за Големите солени езера и за това, че реките имат не само горно

течение.

– Всички тези разсъждения са ви довели до погрешно разбиране на нещата – отговори Кап, като поклати снисходително глава. – Вие сте приел, че вашите езера и плитчини са ветроходен кораб, а океанът с неговите приливи и отливи – най-обикновена лодка. Пронизваща стрела и Голямата змия не бива да се съмняват в това, което сте им разказали за солените езера, но на мен, да си призная, ми е трудно да повярвам на приказките за някакви си там затворени морета, а още по-малко пък, че съществува някъде сладководно море. Предприех това дълго пътешествие не само за да направя услуга на сержанта и на Магнит – въпреки че той беше съпруг на сестра ми, а момичето обичам като свое дете, но и за да се уверя със собствените си сетива в тия неща.

– Грешите, приятелю Кап, грешите, като не вярвате, че всички тези неща съществуват на този свят единствено благодарение на Божията десница – възрази разпалено Следотърсача. – Хората от градовете и поселищата имат ограничени и неправилни схващания за могъществото на тази десница, но ние, които всеки ден сме свидетели на нейната сила, виждаме нещата по-различно. Като казвам ние, имам предвид хората от бялата раса. Червенокожият си има свои представи и това е напълно естествено, не е голяма беда, ако те не се покриват напълно с представите на белите. И все пак повтарям – има неща, които са изцяло във властта на Провидението и сладководните и солените езера са едни от тях. Не твърдя, че мога изцяло да обясня тези явления, но смятам, че всички ние сме длъжни да вярваме в тях и аз съм дълбоко убеден, че същата Ръка, която е сътворила сладката вода, е сътворила и солената.

– Почакайте, Следотърсачо – прекъсна го Кап малко ядосано. – що се отнася до вярата, то аз си имам своя вяра, вяра на смел и честен човек, и никога не бих обърнал гръб някому, когато съм по море. Аз по-скоро съм свикнал да оправям въжетата по мачтата и да проверявам дали платната са си на място, отколкото да се моля, когато се зададе ураган, но знам, че нерядко ние сме само едни безпомощни същества и струва ми се, отдавал съм почит там, където е било необходимо. Искам да кажа или по-скоро да наблегна на следното: тъй като очите ми прекалено много са привикнали на огромните маси солена вода, то преди да повярвам, че една вода е сладка, искам първо да я опитам със собствения си език.

– Бог е отредил на елените да ближат сол, а за хората, били те червенокожи или бледолики, е създал сладководните извори, за да утоляват жаждата си. Глупаво е да се мисли, че не той е създал езерата с чиста

вода на запад и с нечиста – на изток.

При цялата си самонадеяност и тесногърдие Кап не можеше да не изпита уважение към искреността и простодушието на Следотърсача, макар че никак не му се щеше да повярва в нещо, за което години наред упорито бе твърдял, че е невъзможно. Не му се щеше да отстъпи, а в същото време се чувствуваше неспособен да противостои на тези тъй чужди нему разсъждения, изпълнени в еднаква степен със силата на правдивостта, вярата и достоверността, и затова остана доволен, когато с извъртане успя да отклони въпроса.

– Добре, добре, приятелю – отвърна той, – нека сега прекъснем спора си. Сержантът и без туй ви е изпратил да ни заведете именно до това езеро. В такъв случай не ни остава нищо друго, освен да опитаме водата, като стигнем до него. Но запомнете добре – аз не твърдя, че водата не е сладка на повърхността. Понякога и самият Атлантически океан отгоре е сладководен, там, където се вливат големите реки. Но вярвайте ми, ще ви покажа един начин за изпробване на водата на много клафтери¹⁶ дълбочина, за който на вас и през ум не ви е минавало, и тогава вече ще разберем със сигурност.

Водачът на драго сърце се съгласи да изоставят тази тема и да заговорят за друго.

– Ние не се гордеем много с нашите способности – забеляза той след кратко мълчание – и много добре знаем, че тези, които живеят в градовете и край морето...

– По морето – прекъсна го Кап.

– ...добре, по морето, щом така желаете, приятелю, исках да кажа, че тези хора са далеч по-облагодетелствани от нас, които живеем в пустинята. Тук всеки си има свое призвание, свое природно дарование и не страда от излишна суетност и самохвалство. На мен например природата ми е определила да обхождам горите, за да търся следи и да стрелям с пушката си по дивеча. Е, вярно, служа си и с греблото и харпуна, но не мога да се похваля, че съм особено изкусен с тях. Виж, младият Джаспър, който в момента разговаря с дъщерята на сержанта, е друга порода човек, може да се каже, че във водата той се чувствувва като същинска риба. Индианците и френците от северния бряг го наричат Сладка вода тъкмо за това му качество. Да борави с весло и въжета, той умее отлично, но не и да запали огън в гората.

– В края на краищата трябва да има нещо вярно в това, което

16. Клафтер – 182 см морска дълбочина. – Б. пр.

казвате – рече Кап. – Ето например вашия огън. Да си призная, Пронизваща стрела затъмни всичките ми познания и опит в мореплаването, както каза, че димът идва от огън на бледолики; тази негова опитност според мен може да се сравни с умението да направляваш кораб в непрогледна нощ, когато вятърът те гони по петите.

– В това няма нищо необикновено... нищо необикновено – отвърна Следотърсача и се затресе от безмълвен смях – обичайната му предпазливост го възпираше да издаде и най-слабия звук. – Ние прекарваме дните си сред великото училище на природата и не ни е трудно да усвояваме уроците му. Бихме били безпомощни като ей тези дървета, когато търсим някоя следа или се промъкваме с важни известия през горската пустош, ако не умеехме да различаваме тези подробности. Сладка вода, както го наричаме, тъй много обича водата, че заедно със сухите съчки, които лежат струпани наоколо в огромни количества, е събрал за огъня и две-три влажни, а струва ми се, дори вие моряците би трябвало да знаете, че суровото дърво дава черен дим. В това няма нищо необикновено и тайнствено освен за онзи, който не тачи Бога и не се прекланя със смирение и признателност пред неговото всемогъщество.

– Зорко око има Пронизваща стрела, щом може да долови такава незначителна разлика.

– Позорно би било за един индианец да не я забележи! Особено сега по време на война червенокожият се движи из гората с още по-изострени сетива. Всяка раса си има своите черти и своите закони. Доста години минаха, докато успях да овладее най-висшите тайни на горската наука, защото на белите не се удава да усвоят познанията на червенокожите така лесно, както овладяват своите собствени, но за познанията на белите всъщност не мога да съдя, тъй като съм прекарал по-голяма част от живота си в горите.

– Добър ученик сте бил, Следотърсачо, ако съдя по отличните ви познания. Но аз мисля, че не би представлявало голяма трудност за който и да е човек, отраснал по море, да изучи тези дреболии, стига само да реши да насочи ума си към тях.

– В това не съм убеден. За бледоликия е толкова трудно да усвои навиците на червенокожия, колкото е трудно и на индианеца да привикне с обичаите на белите. По мое мнение расата си остава раса и нито едните, нито другите могат да се променят.

– А пък ние, моряците, които обикаляме целия свят, смятаме, че човешката природа е една, независимо дали става въпрос за китаец или за холандец. Аз също мисля така, защото сам съм се уверил, че всички

народи еднакво скъпят среброто и златото и всички мъже обичат тютюна.

– В такъв случай бих рекъл, че вие, моряците, твърде малко познавате природата на индианците. Чувал ли сте за китаец, който да пее предсмъртната си песен, докато разкъсват плътта му с дървени колове и го мушкат с ножове, а огънят беснее около голото му тяло и смъртта го гледа право в очите? И докато не видя китаец или християнин, който би издържал геройски всичко това, ще продължавам да твърдя, че у никой друг не можеш да намериш природата на индианеца, та ако ще той да изглежда най-храбър и да е успял да прочете всички книги, които изобщо някога са били отпечатвани.

– Да, но диваците си погаждат такива дяволски шеги само помежду си – възрази Кап и огледа неспокойно безкрайния свод на гората. – Бял човек досега не е бил осъждан да търпи подобни мъчения.

– Ето че пак грешите – отвърна Следотърсача и невъзмутимо си избра една последна крехка мръвка за *bonne bouche*¹⁷, – защото, макар че само индианецът е способен да ги понесе като храбрец, и не малко бели са били подлагани на тези изтезания.

– За щастие – рече Кап, като се покашля, за да прочисти засъхналото си гърло – никой от съюзниците на негово кралско величество не ще се осмели да подложи на такива жестокости някой от верноподаниците на Великобритания. Не съм служил дълго в кралската флота, вярно е, но все пак съм служил, а това не е без значение, що се отнася пък до неприятелските кораби, които с моя капер¹⁸ съм нападал и пленявал заедно със стоките им – там вече доста работа съм свършил. И все пак надявам се, че от тази страна на езерото няма да срещнем индианци – съюзници на французите, а, доколкото си спомням, вие казахте, че Онтарио е огромно водно пространство?

– На нас ни се вижда огромно – отговори Следотърсача, без да се мъчи да прикрие усмивката, която просветна по загорялото му обветрено лице, – но се опасявам, че някои може да го намерят малко. И то наистина е малко, когато искаш да избягаш от врага. Онтарио има два края и ако неприятелят се страхува да го прекоси, може спокойно да го заобиколи.

– Да, ето какво може да му дойде до главата на човек от тези ваши проклети сладководни езерца! – сопна се Кап тъй високо, че веднага

17. *Bonne bouche* – за да завърши обедата си (фр.). – Б. пр.

18. Капер – въоръжен частен кораб, който във време на война с разрешение на своето правителство е нападал и ограбвал неприятелските търговски кораби. – Б. пр.

съжали за неблагоприятието си. – Къде се е чуло някога пиратски или търговски кораб да е заобиколил Атлантическия океан откъм единия му край?

– Може би океанът няма краища?

– Няма, разбира се, нито страни, нито дъно. Хората, закотвени удобно на единия от бреговете му, няма защо да се страхуват от онези, които са акостирали на срещуположната страна, ако ще да са и най-големите диваци, стига само да не владеят изкуството да строят кораби. Не, не, хората от бреговете на Атлантика няма защо да се страхуват нито за кожата, нито за скалпа си. В ония страни човек може спокойно да си легне вечерта, без да се опасява, че като се събуди сутринта, няма да намери косата си на главата – разбира се, ако не носи перука.

– Тук не е така. Не искам да тревожа девойката, затова няма да се впускам в подробности – макар че тя, доколкото виждам, много съсредоточено слуша Сладка вода, както го наричаме ние, но като имам предвид положението по границата, бих рекъл само, че без опитността, придобита от мен, преминаването на пространството, което ни дели от форта, би било много рисковано тъкмо в този момент. От тази страна на Онтарио има толкова много ирокези, колкото и от другата. Именно поради това, приятелю Кап, сержантът ни помоли да ви пресрещнем и да ви преведем дотам.

– Как! Нима тези негодници се осмеляват да кръстосват тъй близо до дулата на форта?

– А нима гарваните не се нахвърлят върху трупа на убития елен, макар ловецът да е наблизко? Навъртат се насам, разбира се. Между фортовете и поселищата постоянно се движат бели, а индианците вървят по следите им. Голямата змия дойде по единия бряг на реката, аз по другия, за да проверим дали тъкмо тук не се крият някои от тези нехранимайковци, а смелият моряк Джаспър докара лодката. Сержантът тъй трогателно му разправи всичко за дъщеря си: как сърцето му тъгувало по нея, колко мила и послушна била тя, че накрая младежът беше по-скоро готов да се втурне сам-самичък право в лагера на мингосите, отколкото да не тръгне.

– Ние му благодарим... тази негова отзивчивост ще ни накара да го уважаваме повече и все пак не смятам, че момчето е поело кой знае колко голям риск.

– Само риска да бъде застрелян из засада, докато, вперил очи във водовъртежите, е направлявал лодката по криволиците на бързия каменист поток. По мое мнение няма нищо по-опасно от това, да пътуваш по

река, от чиито брегове те дебнат из засада, и тъкмо на тази опасност се изложи Джаспър.

– А защо, по дяволите, сержантът ме накара да пропътувам цели сто и петдесет мили по такъв глупав начин! Пуснете ме в открито море, дайте ми видимост към врага и аз ще се бия с него както пожелае и докато желае – с топовни изстрели или ръкопашен бой. Но да ме застрелят като заспал заек, това не ми е по вкуса. Ако не беше малката Магнит, бих обърнал кораба обратно, бих се върнал в Йорк и бих оставил Онтарио да се оправя както може, каквато ще да е водата му – солена или сладка.

– С това нещата няма да се оправят, тъй като обратният път е много по-дълъг и почти толкова опасен, колкото този, който ни предстои. Доверете ни се и ние ще ви преведем невредими или ще загубим скалповете си.

Кап носеше косата си сплетена в стегната дебела плитка, привързана с кожа от змиорка, а темето му беше почти плешиво и при тези думи прокара инстинктивно ръка по главата си, сякаш да се увери, че всичко си е на място. По характер той не беше страхливец и неведнъж бе гледал хладнокръвно смъртта в очите, но тя никога не му се беше струвала тъй ужасна, както в краткото, но картинно описание на неговия събеседник. За отстъпление вече беше късно и той реши да посрещне смело предстоящите неприятности, но все пак не можа да се въздържи да не изругае наум неблагоприятното на сержанта да го въвлече в такова опасно приключение.

– Не се съмнявам, Следотърсачо – отвърна той, след като тези негови мисли добиха съвсем ясни очертания в съзнанието му, – че ще акостираме благополучно. Какво разстояние ни дели сега от форта?

– Малко повече от петнадесет мили, но реката е буйна и ние ще ги преминем бързо, стига мингосите да не ни попречат.

– А гората все ще се вие около нас ширборд¹⁹ и бакборд²⁰ както досега, така ли?

– Какво казахте?

– Казах, че пак ще трябва да се провираме през тези проклети дървета!

– Не, не, вие ще тръгнете с лодката, войниците от форта почистиха Осуиго²¹ от плаващи дървета. Ще плавате надолу по течението на

19. Ширборд – десния борд на кораб или надясно. – Б. пр.

20. Бакборд – наляво, ляв борд. – Б. пр.

21. Осуиго – река, вливаща се в езерото Онтарио. – Б. пр.

реката, а то е много бързо.

– А какво, по дяволите, ще попречи на тези мингоси, за които говорите, да ни застрелят, докато заобикаляме някой нос или се мъчим да избегнем подводните скали?

– Бог! Този, който често е помагал на други при по-големи беди. Неведнъж ме е застрашавала опасността да ми одерат и коса, и кожа, и всичко, но той заставаше на моя страна. Никога не влизам в сражение, без да помена Този неоченим съюзник, който може да ти помогне в боя повече отколкото всичките батальони ни шестдесети полк, наредени в една линия.

– Да, да, това навярно е достатъчно за един разузнавач, но ние, моряците, предпочитаме да действаме в открито море и нищо друго да не занимава ума ни освен задачата, която ни предстои – да даваме залп след залп – и никакви дървета и скали да не ни се пречат.

– А също и никакъв Господ, предполагам. Повярвайте ми, мастър Кап, не е ли Бог на ваша страна, изгубил сте сражението. Ето, погледнете Голямата змия. Виждате ли белега от нож, който пресича лявото му ухо? Само куршумът от моята дълга карабина спаси скалпа му, половин минута още и той щеше да остане без косъм на главата. И винаги когато мохиканът ми стисне ръката в знак на благодарност, че съм го спасил, аз му казвам: „не, приятелю, единствено Бог ме доведе до мястото, където за малко не те убиха, той ми посочи дима, от който узнах, че моят брат е в беда.“ Разбира се, когато вече се озовах на мястото, останалото го довърших сам, защото видиш ли, че над приятеля ти е надвиснала томахава, съобразявай бързо и действай мигновено, както направих и аз тогава, иначе духът на Голямата змия сега щеше да броди из щастливите ловни полета на прадедите си.

– Хайде стига, Следотърсачо, тези празни приказки са по-лоши, отколкото да те одерат цял – от носа до кърмата. След няколко часа слънцето ще се скрие, затова нека да се понесем по тази ваша река веднага щом можем. Магнит, скъпа, готова ли си за път?

Магнит скочи, поруменя силно и започна да се приготвява за предстоящото пътуване. Младият Джаспър ѝ бе разказвал тъй увлекателно за все още далечния форт, към който пътуваха, за баща ѝ, когото тя не беше виждала от дете, и за начина на живот в пограничните гарнизони, че тя не бе чула нито дума от току-що предадения разговор. Цялото ѝ съзнание дотолкова се бе насочило към тези тъй интересни неща, та не особено приятните теми, по които бяха спорили двамата мъже, седнали край нея, не бяха стигнали до ушите ѝ. Суетнята около тръгването

сложи край на всякакви по-нататъшни разговори и тъй като багажът на водачите беше незначителен, след няколко минути групата беше готова да потегли. И тъкмо се канеха да напуснат мястото, където бяха лагерували, Следотърсача, за изненада дори и на своите помощник-водачи, събра наръч съчки, хвърли ги върху недогорелите въглени на огъня и нарочно подбра някои по-влажни, та да се вдигне колкото се може по-гъст и по-черен дим.

– Когато искаш да прикриеш следите си, Джаспър – поясни той, – димът от лагерния огън може да ти помогне, вместо да ти напакости. Ако на десетина мили оттук има мингоси, то положително неколцина от тях са се покатерили по хълмовете и по дърветата и се взират да открият някъде дим, в такъв случай нека видят нашия, това ще им бъде от полза. Да заповядат на остатъците от обеда ни.

– Ами ако открият следите ни и тръгнат след нас? – попита младежът, който, откакто бе срещнал Мейбъл, бе особено загрижен за безопасността на спътниците си. – Докато вървим към реката, зад нас ще остава широка дия.

– Колкото по-широка, толкова по-добре, когато мингосите стигнат до реката, цялата им хитрост няма да им стигне да разберат накъде е отплавало кануто – нагоре или надолу по течението. Водата е единственото нещо в природата, което най-сигурно заличава следите, но дори и тя понякога не ги скрива, ако миризмата е много силна. Нали разбираш, Сладка вода, ако някой от мингосите ни е забелязал долу при водопада, ще се отправят към дима и напълно естествено е да заключат, че тези, които са тръгнали нагоре по течението, ще продължат нагоре по течението. Единственото, което могат да знаят в момента, е, че от форта е тръгнала група, но дори и най-хитрият минго няма да се сети, че сме дошли чак дотук заради удоволствието да се върнем обратно още същия ден с риск да загубим скалповете си.

– Разбира се, те не знаят нищо за дъщерята на сержанта, защото нейното пристигане се пазеше в най-дълбока тайна – добави Джаспър. Сега вече разговаряха само двамата, вървейки към ветровала.

– И тук няма нищо да научат – отвърна Следотърсача и спътникът му видя как той най-старателно затъпква следите, оставени върху килима от листа от мъничкия крак на Мейбъл. – Стига само като са преминавали ветровала, да не е подкачала около тази стара солена риба като млада сърничка край майка си.

– Около стария елен, искаш да кажеш, Следотърсачо.

– Не ти ли се струва особняк? Виж, с моряк като тебе мога да се

разбера, Сладка вода, и не намирам кой знае каква разлика в призванията ни, въпреки че ти принадлежиш на езерата, а аз на горите. Слушай, Джаспър – добави водачът и се заля от обичайния си беззвучен смях, – какво ще речеш, ако изпитаме сърцатостта му и го спуснем по водопада?

– Но какво ще стане с племенницата?

– Нищо лошо няма да ѝ се случи, тя чисто и просто ще заобиколи пеша водопада, а ние с тебе ще поставим на изпитание този морски вълк и така ще се опознаем по-добре. Ние ще разберем дали кремъкът му още може да пали, а той ще научи някои от шегите, които си устройваме тук по границата.

Младият Джаспър се усмихна, защото обичаше шегите, пък и се чувствуваше малко засегнат от високомерието на Кап, но хубавото лице на Мейбъл, стройната ѝ и пъргава фигурка и най-вече пленителната ѝ усмивка застанаха като щит между вуйчото и шегата, замислена от Следотърсача.

– Може би дъщерята на сержанта ще се уплаши – отвърна той.

– В никакъв случай, ако има у себе си поне малко от смелостта на баща си. Няма вид на страхливка. Остави ме сам да се справя с тази работа, Сладка вода.

– Не, Следотърсачо, ти само ще удавиш и двама ви. Ако лодката се спусне по водопада, то и аз ще бъда в нея.

– Добре, ще бъде както ти искаш, да изпушим ли по този случай лулата на мира?

Джаспър се засмя, кимна в знак на съгласие и повече не отвори дума по това, тъй като групата вече беше стигнала до лодката, която толкова често се споменаваше. Без много приказки те се разбраха какво да направят.

ГЛАВА III

Земята тук бе нявга дива,
реките – с пълни брегове;
мелодията им игрива
ехтеше в тъмни лесове;
потоци, ручей звъняха.
сред храсти извори блестяха.

Брайънт

Известно е, че почти всички реки, вливащи се в Онтарио откъм южната му страна, са с тесни корита, мудни и дълбоки. Но има и изключения от това правило – немалко от тях имат бързеи, а някои дори и водопади. От последните беше и реката, по която трябваше да плават нашите пътешественици. Осуиго се образува от сливането на две реки, изтичащи от езера – Онеида и Онондага. По протежение на няколко мили тя тече през леко хълмиста равнина, после, като стигне края на тази естествена тераса, изведнъж спада с около десет-петнадесет фута²² и водите ѝ продължават да се носят тихо и плавно в новото корито, докато накрая се вляят в обширния басейн на Онтарио.

Лодката, с която Кап и спътниците му бяха дошли от форт Стануикс, последния военен пост по долината на Моухок, лежеше на брега на тази река и сега в нея се настани цялата група освен Следотърсача, който остана последен, за да я отблъсне от брега.

– Обърни я е кърмата напред, Джаспър – каза ловецът на младия моряк от езерата, който беше взел веслото от Пронизваща стрела и бе заел мястото си на кормчия. – Пусни я по течението. Ако някой от тези проклетници, мингосите, открие следите ни, няма да забрави да разгледа отпечатъците в тинята и щом види, че носят на лодката е бил обърнат нагоре по течението, напълно естествено е да помисли, че сме тръгнали именно в тази посока.

Нареждането му бе изпълнено и с мощен тласък Следотърсача, мъж в разцвета на силите си, отблъсна лодката и тъй леко скочи на носа, че не наруши ни най-малко равновесието ѝ. Щом стигна до средата на реката, там, където течението беше най-силно, лодката изви и се плъзна

22. Фут – 30,48 см. – Б. пр.

безшумно надолу по течението.

Това беше пирога от дървесна кора, каквито обикновено индианците си правят и които благодарение на това, че са извънредно леки и много лесно се управляват, са незаменими при плаване, затруднено от речни прагове, плавеи и други подобни препятствия. На няколко пъти двамата мъже, които съставляваха основния екипаж, я изпразваха от багажа и я пренасяха по на неколкостотин ярда²³, но тя беше тъй лека, че дори сам човек не би се затруднил да я вдигне. Беше обаче дълга и по-широка от обикновено кану и несвикналите намираха, че основният ѝ недостатък е липсата на устойчивост, но след неколкочасово плаване и това изпитание бе преодоляно до голяма степен. Мейбъл и Кап така се пригладиха към променливите ѝ движения, че седяха съвсем невъзмутими по местата си. Допълнителната тежест на тримата водачи не затрудняваше ни най-малко движението на лодката, защото широкото и закръглено дъно изместваше достатъчно вода, без планширът ѝ да потъва много дълбоко. Беше изкусно изработена, ребрата бяха малки и скрепени с ремъци. Цялата тази конструкция, тъй крехка и неустойчива на вид, можеше навярно да превозва двойно повече пътници от тези, които се бяха вместили сега в нея.

Кап седеше на ниската седалка в средата на пирогата, Голямата змия беше коленичил до него. Пронизваща стрела, отстъпил мястото си на кърмата, седеше заедно с жена си пред тях. Мейбъл, облегната на един от собствените си вързопи, седеше зад вуйчо си, а Следотърсача и Сладка вода стояха прави – единият на носа, другият на кърмата, размахваха отмерено греблата и ги потапяха безшумно във водата. Разговаряха приглушено, тъй като всички съзнаваха, че вече не са под прикритието на гората и че трябва да стават по-предпазливи, колкото повече приближават форта.

Тъкмо тук Осуиго беше дълбока, мътна и не много широка. Черните ѝ води се виеха под надвисналите дървета, които на места съвсем затулваха небесната синева. Тук-там се срещаха горски исполини, почти хоризонтално полегнали над повърхността на реката, и човек едва успяваше да се опази от клоните им. А вейките на по-малките дървета, които опасваха двата бряга, непрестанно се къпеха във водите ѝ. Картината, така красиво нарисувана от нашия именит поет, която ние взехме за епиграф на тази глава, тук беше получила истинското си възплъщение. Черната глинеста почва, наторявана в продължение на векове от

23. Ярд – 91,4 см – Б. пр.

гниещата растителност, пълноводната река и „тъмните лесове“ оживяваха така ясно пред погледа, както живо ги рисуваше перото на Брайънт пред въображението. Накратко казано, гледката разкриваше една богата и щедра природа, преди да е била подчинена на нуждите и желанията на човека: пишна, неопитомена, пълна с изненади, омайваща със своята живописност, сурова и примитивна. Но нека не забравяме, че събитията, които описваме, се развиват в 175... или дълго преди Западен Ню Йорк да бъде приобщен към цивилизования свят и да стане желан обект на търговци и авантюристи. В ония далечни дни имаше само два канала за военна свързка между населената част на колонията Ню Йорк и пограничните области, съседни на Канада – един през езерата Чаплин и Джордж, а другият по Моухок, Уд Криик, Онеида и останалите реки, които вече описахме. По цялото протежение на тези съобщителни пътища бяха разположени военни фортове, но между последния форт при извора на Моухок и устието на Осуиго съществуваше едно празно пространство от сто мили, голяма част от което Мейбъл и Кап пропътуваха под водачеството на Пронизваща стрела.

– Понякога ми се иска отново да е мир – каза Следотърсача – и да скитаме на воля из гората, за да търсим не врагове, а само дивеч и риба. Много щастливи дни сме прекарвали с Голямата змия по бреговете на тези реки, хранили сме се с еленово месо, съомга и пъстърва, без да мислим нито за мингоси, нито за скалпове! Как ми се ще понякога тези благословени дни да се върнат отново, защото не ми е в природата да убивам себеподобните си. Надявам се, че дъщерята на сержанта не ме мисли за някакъв злодей, който изпитва удоволствие да преследва и убива човешки същества?

При тази забележка, която имаше формата на въпрос, Следотърсача погледна назад и макар че и най-добрият му приятел едва ли би могъл да нарече обгорялото му от слънцето, задебеляло, но усмихнато лице, красиво, на Мейбъл то се стори очарователно – такова простодушие и честност се излъчваха от всяка негова черта.

– Не допускам баща ми да изпрати такъв човек, за какъвто вие току-що споменахте, за да преведе дъщеря му през горската пустош – каза младото момиче и отвърна на усмивката му със своята също така открита и пленителна усмивка.

– Е, не би изпатил, разбира се. Сержантът е умен човек и в не един поход и сражение сме крачили един до друг, рамо до рамо, както той би се изразил, макар че аз предпочитам ръцете ми да са развързани, когато наблизко се върти някой френец или минго.

– В такъв случай вие сте младият приятел, когото баща ми така често споменаваше в писмата си?

– Младият му приятел, да, сержантът има тридесет години предни на пред мене, с тридесет години е по-голям и с това много ме превъзхожда.

– Но може би не и в очите на дъщеря му, приятелю – обади се Кап, който беше започнал да си възвръща настроението, откакто се намери сред плискащите се води на реката. – Тези тридесет години, за които говорите, не винаги са преимущество в очите на една деветнадесетгодишна девойка.

Мейбъл порумена и извърна лице, за да избегне очите на този, който стоеше на носа, но срещна възхитения поглед на младежа, застанал до кормилото. Като последно спасително средство живите й, но благи сини очи потърсиха убежище във водата. И тъкмо в този момент лекият ветрец, който едва браздеше водната повърхност, понесе някакъв глух тътен по алеята, образувана от двете редици дървета.

– Какъв приятен звук – каза Кап, наострайки уши като куче, чуло далечен лай. – Това навярно е приборът по бреговете на вашето езеро?

– Не, лъжете се – отвърна Следотърсача, – това е само реката, която се спуска по скалите на половин миля под нас.

– Нима тази река има водопад? – попита Мейбъл и лицето й още повече порумена.

– По дяволите! Следотърсачо... или вие, Сладка вода (Кап вече тъй наричаше младия Джаспър, за да покаже, че е възприел пограничните обичаи), не е ли по-добре да се отклоните от курса и да доближите лодката до брега? Има ли водопади, има и бързеи и няма да разберем как ще попаднем във водовъртежа.

– Доверете се на нас, приятелю Кап, доверете се – отвърна Следотърсача. – Ние сме обикновени сладководни моряци наистина, а аз самият дори и с това трудно мога да се похваля, но разбираме от прагове, водовъртежи и бързеи и като се спускаме по този водопад, ще положим всички усилия да не се посрамим.

– Като се спускаме? – възкликна Кап. – По дяволите, човече. Нима сте намислили да се спуснете по водопада с тази яйчена черупка?

– Да, тъкмо това се каним да направим. Пътят ни минава през водопада и е много по-лесно да го преминем, отколкото да разтоварваме пирогата и цяла миля да пренасяме и нея, и съдържанието й.

Мейбъл обърна преbledнялото си лице към младия човек на кърмата, защото тъкмо в този миг нов повеи на вятъра отново донесе до

ушите ѝ бученето на водопада, когато причината за това бучене беше вече известна, то звучеше още по-страшно.

– Смятам, че като оставим на брега жените и двамата индианци – спокойно отбеляза Джаспър, – ние, тримата бели, тъй като сме привикнали с водата, ще можем да преведем лодката благополучно през водопада, както неведнъж сме го правили.

– И разчитаме много на вашата помощ, приятелю – допълни Следотърсача, като смигна на Джаспър, – защото за вас е привично да гледате как бушува водата наоколо ви. А няма ли кой да прикрепя багажа, премениите на племенницата ви може да се прекатурят във водата и да се загубят.

Кап слушаше поразен. Да се спуснат по водопада, му се струваше ужасяващо, много по-ужасяващо, отколкото би се сторило на някой пълен невежа, който не разбира нищо от лодки. Той познаваше мощта на водната стихия и знаеше колко безпомощен става човек, когато е изложен на яростта ѝ. Самолюбието му се бунтуваше срещу мисълта да слезе от лодката, докато другите не само без страх, а съвсем хладнокръвно се канеха да продължат с нея. И въпреки гордостта си и мъжеството, с което винаги бе посрещал опасността, той навярно би напуснал поста си, ако съзнанието му не бе изпълнено с ужасната мисъл за индианци, които дерат човешки скалпове. Пред тази опасност лодката му се виждаше истинско убежище.

– А какво ще стане с Магнит? – попита той. Грижата за любимата му племенница отново обезпокои съвестта му. – Не можем да оставим Магнит на брега, ако наблизо има вражески настроени индианци.

– Не се тревожете, на това място няма да намерите ни един минго, то е твърде открито за техните безчинства – отвърна Следотърсача уверено. – Природата си е природа и индианецът винаги ще го намериш там, където най-малко го очакваш. Не се страхувайте, че ще го срещнете по утъпканите пътеки, защото той предпочита да ви нападне тогава, когато най-малко сте готов за това. Тези негодници се гордеят, ако успеят да излъжат човека по един или друг начин. Отклони към брега, Сладка вода, ще оставим дъщерята на сержанта ей на онзи дънер, откъдето ще може да стигне на брега, без да си намокри дори краката.

Нареждането му бе изпълнено и след няколко минути от цялата група в лодката останаха само Следотърсача и двамата моряци. При цялата си професионална гордост Кап с радост би последвал другите, но не искаше така явно да проявява страх пред един сладководен моряк.

– Призовавам всички моряци за свидетели – каза той, след като

слезлите от лодката се отдалечиха, – че това е все пак празна работа. Не се иска кой знае какво майсторство, за да се спуснеш по водопад, и най-младият моряк може да извърши такъв подвиг не по-лошо от стария и опитния.

– Не бива да подценявате водопада на Осуиго – подхвърли Следотърсача. – Той не е Ниагара или Джениси, нито Каху или Глен, нито пък водопадите на Канада, но все пак кара новациите да се разтреперват от страх. Нека дъщерята на сержанта застане ей на онази скала, за да види как ние, необразованите горски жители, преодоляваме трудностите, които не можем да избегнем. А сега, Сладка вода, всичко зависи от здравата ти ръка и върното ти око, тъй като мастър Кап ще бъде само пасажер в лодката и не можем да разчитаме на него.

Щом кануто се отдели от брега, Мейбъл забърза разтреперана към скалата, която Следотърсача ѝ беше посочил, разговаряйки със спътниците си за ненужната опасност, на която се бе изложил вуйчо ѝ, докато очите ѝ останаха приковани в гъвкавата фигура на Джаспър, който, застанал на кърмата на лодката, направляваше движенията ѝ. Когато стигна до мястото, откъдето се виждаше водопадът, тя едва успя да сподави неволния си вик и закри очи с ръце. В следващата минута отново ги откри и изпаднала в захлас, неподвижна като статуя, продължи да гледа със затаен дъх онова, което ставаше при водопада. Двамата индианци седяха невъзмутими на един дънер и почти не погледнаха към реката, но жената на Пронизваща стрела се приближи до Мейбъл и започна да наблюдава движенията на лодката с такова любопитство, с каквото децата наблюдават премятанията на човечетата с оловно дъно.

Когато лодката стигна в средата на реката, Следотърсача коленичи и пак продължи да гребе, сега вече по-бавно, за да не пречи на движенията на Джаспър, който, застанал прав на кърмата, устремил очи в някаква точка при водопада, явно търсеше най-подходящото място, през което да минат.

– По на запад, момче, по на запад – измърмори Следотърсача, – там, където се пени водата. Дръж в една линия върха на оня изсъхнал дъб и ствола на ударената от гръм канадска ела.

Сладка вода не отговори, защото лодката вече беше в средата на течението, насочила нос право към водопада, и все по-бързо се носеше напред. В този момент Кап с радост би се отказал от славата, която подвигът щеше да му донесе, стига да можеше да се намери в безопасност на брега. Бученето на водата, което чуваше като някаква оглушителна гръмотевица, идваща сякаш иззад завеса, ставаше все по-ясно и все по-

гръмовито. И ето, изведнъж се показа блестящата ивица на водата, изпълнала се скалата, сякаш всеки миг законът за сцеплението на частиците ще престане да действа.

– Отпусни кормилото, отпусни надолу кормилото, човече – изкрещя той, безсилен да съдържа повече страха си.

– Да, да... надолу, разбира се – отвърна Следотърсача, като се засмя беззвучно и хвърли мигновен поглед зад гърба си. – Надолу се спускаме, разбира се! Завърти нагоре кормилото, момче, още нагоре!

После над тях сякаш премина невидим ураган. Сладка вода замахна с греблото, лодката се плъзна в протока и в продължение на няколко секунди Кап имаше чувството, че се намира в кипящ котел. Усети как носът на кануто се наклони, бушуващата, разпенена вода препускаше бясно край него и леката лодка се мятеше като същинска яйчена черупка. И изведнъж, по-скоро с изненада, отколкото с радост, той откри, че плават в спокойните води под водопада, а Джаспър отмерено замахва с греблото.

Следотърсача се изправи и продължавайки да се смее, взе едно канче и една рогова лъжица и започна бавно да мери водата, която беше влязла в лодката при преминаването на водопада.

– Четиринадесет лъжици, Сладка вода, четиринадесет пълни лъжици. А аз помня, признай си, че си минавал само с десет.

– Мастър Кап тъй силно се дърпаше назад, че аз едва поддържах равновесието на лодката – отвърна напълно сериозно Джаспър.

– Сигурно е така, сигурно е така, вярвам ти, щом казваш, но ти си минавал и само с десет.

В този момент Кап силно се изкашля, опипа плитката си, сякаш да се увери, че си е на мястото, после погледна назад, за да прецени през каква опасност са преминали. Че бяха останали невредими, беше лесно обяснимо. Почти по цялата си ширина реката спадаше перпендикулярно надолу с десет-дванадесет фута, но в средата течението беше така силно, че бе прокопало скалата, и водата се спускаше през един тесен проход под ъгъл от около двадесет или двадесет и пет градуса. И тъкмо по този опасен улей се бе плъзнала лодката, сред скални отломъци и водовъртежи, подмятана от разярената и разпенена водна стихия. Неопитното око тук би видяло неизбежна гибел на лекото, неустойчиво кану, но именно тази лекота бе спомогнала за благополучното спускане, защото, плъзгайки се по гребените на вълните, управлявана от зоркото око и здравата ръка на кормчията, тя прелиташе като перо от едно разпенено валмо на друго, без дори да измокри гладките си лъскави стени.

Трябваше да се избягват само някои опасни подводни скали, да се следва строго съответната посока, а останалото беше работа на разяреното течение.²⁴

Ако кажем само, че Кап беше учуден, не бихме изразили и половината от чувствата, които го вълнуваха. Той бе обзет от страхопочитание. Непреодолимият страх от подводните скали, който изпитваха всички моряци, го караше още повече да се възхищава от смелия подвиг. И все пак не беше склонен да изрази чувствата си и с това открито да признае достойнствата на сладководните моряци на речното плаване. И като се покашля и прочисти гърло, както вече споменахме, той заговори с приличната см самоувереност и надменност.

– Не отричам, че познавате добре талвега, мастър Сладка вода, а в края на краищата това е главното. Аз съм имал кормчии, които също биха се спуснали по този водопад, стига да познават добре реката.

– Не е достатъчно само да познаваш талвега, приятелю – намеси се Следотърсача, – необходими са още хладнокръвие и умение да направляваш лодката в нужната посока, а също и да я пазиш да не се натъкне на скалите. В цялата област няма друг кормчия, който с такава увереност да се спуска по водопада на Осуиго като Сладка вода, макар от време на време някой да успява да го мине криво-ляво. Аз самият се справям само с помощта на провидението. Но за да не се изкъпеш здравата, ти трябва сигурността, окото и здравата ръка на Джаспър. Четиринадесет лъжици в края на краищата не са кой знае какво, макар че на мен ми се щеше да не бъдат повече от десет, нали дъщерята на сержанта ни наблюдаваше.

– Та всъщност вие управлявахте лодката, вие му казвахте какъв курс да държи, накъде да я насочва!

– Човешка слабост, мастър Кап. У мен все още говори повече природата на бледоликите. Ако вместо мен например в лодката беше Голямата змия, той не би издал нито звук, нито една дума не би промълвил. Индианецът знае да държи езика си зад зъбите, а ние винаги си въобразяваме, че сме по-мъдри от другите. Аз малко по малко се освобождавам от този недостатък, но е необходимо време, за да изкорениш дървото, което е расло повече от тридесет години.

– Според мен това съвсем не е подвиг, сър, не е, казвам ви го откровенно. Не е нищо повече от това да минеш под лондонския мост, нещо,

24. Нека читателят не смята, че това описание е само плод на фантазията. Авторът бърза да добави, че му е известен случай, когато по същия този водопад е било спуснато едно дълго оръдие, тежко тридесет и два фунта. – Б. а.

което го правят стотици хора всеки ден, та понякога дори и най-изисканите дами на страната. Дори кралят е минавал под този мост с цялото си кралско величие.

– Чудесно, но аз не бих искал никакви изискани дами, нито кралски величества, Бог да ги поживи, в лодката си, когато се спускам по водопада, защото и двойно по-широко да е нейното дъно, пак можем да ги окъпем здравата. Сладка вода, ще трябва да преведем мастър Кап през Ниагара, за да му покажем какво умеем ние тук на границата!

– По дяволите, Следотърсачо, сега вече се шегувате. Немислимо е да се премине през този огромен водопад с някаква си лодчица.

– Никога в живота си не сте се лъгал повече, мастър Кап. Няма нищо по-лесно от това, аз самият съм виждал със собствените си очи безброй лодки да го преминават и ако двамата с вас останем живи, надявам се да ви докажа, че е напълно възможно. Според мен и най-големият кораб, който някога е плавал по океана, може да се спусне по водопада, стига да успее да влезе в бързеите.

Кап не забеляза многозначителния поглед, който Следотърсача размени със Сладка вода, и остана мълчалив за известно време, защото и през ум не му беше минавало, че е възможно да се спуснеш по Ниагара, колкото и лесно да се струваше това на опитните лодкари, които знаят истината, че е трудно да се изкачиш по него.

В това време вече стигнаха мястото, където Джаспър бе скрил своята лодка в шубраците, и групата се раздели на две: Кап, Джаспър и Мейбъл в едната лодка, Следотърсача, Пронизваща стрела и жена му в другата. Мохиканът бе продължил напред по брега на реката с онази предпазливост и ловкост, присъща на племето му, за да търси следи от врага.

Едва когато кануто заплува бързо надолу по течението, насочвано от време на време от греблото на Джаспър, страните на Мейбъл възвърнаха обичайната си руменина. Тя бе наблюдавала спускането по водопада с нарастващ ужас, който я бе накарал да занемее, но макар и много голям, страхът не ѝ бе попречил да се възхити от увереността, с която младежът бе направлявал лодката и не я бе оставил да бъде пометена от бушуващата стихия. И наистина хладнокръвие и мъжеството, с които бе извършен подвигът, биха събудили чувство на възхищение дори у една не дотам възторжена и впечатлителна натура. Решителен и смел, Джаспър бе стоял гордо изправен, докато лодката забиваше нос във вълните. За тези, които наблюдаваха от брега, беше съвсем ясно, че само благодарение на неговото умение и сила кануто бе преминало невредимо през клокочещата вода, избликваща нагоре като фонтан – тя ту

оголваше кафеникавата скала, ту я покриваше с прозрачно було, сякаш някакъв невидим механизъм командуваше движението ѝ.

Езикът не винаги е в състояние да предаде онова, което очите виждат, но Мейбъл видя достатъчно дори в този момент на страх и в паметта ѝ се запечатаха завинаги подскачащата по вълните лодка и неподвижната мъжествена фигура на кормчията. Неговото внимание и грижи, прибавени към всичко това, ѝ даваха такова чувство на сигурност, на безопасност, че тя неусетно изпита онова влечение, което тъй тясно свързва мъжа и жената. За първи път откакто бе напуснала форт Стануикс, тя се чувствуваше весела и безгрижна в леката неустойчива лодка. Тъй като другата лодка се движеше съвсем близо до тяхната, а Следотърсача беше откъм нейната страна, разговорът се водеше между тях двамата. Джаспър говореше малко, и то само ако някой го запиташе, съсредоточил цялото си внимание в управляването на лодката. Ако сега го видеше някой, който знаеше неговия весел и закачлив нрав, много би се зачудил.

– Ние познаваме твърде добре женската природа и затова не се рехиме да преведем дъщерята на сержанта през водопада – каза Следотърсача, като гледаше Мейбъл, а всъщност се обръщаше към вуйчо ѝ, – макар че зная някои жени по тия места, които биха се спуснали, без дори да се замислят.

– Мейбъл е страхлива като майка си – отвърна Кап – и добре че се отнесохте снизходително към тази нейна слабост. Не забравяйте, че това дете никога не е пътувало по море.

– Да, да, не беше трудно да се отгатне. А за вас, при вашето безстрашие, човек веднага разбира, че окото ви не трепва от такова нещо! Веднъж се спуснах с един неопитен, който скочи от лодката, тъкмо когато тя наклони нос към водопада; представяте си какво е преживял.

– И какво стана с нещастния човек? – попита Кап, който не знаеше как да разбира думите на другия – уж добродушни, а в същото време тъй пълни с ирония, че някой по-досетлив от стария моряк отдавна би се усъмнил в тяхната искреност. Човек, минал през това преमेждие, знае как да му съчувства.

– Да, нещастен човек беше той, а също и лош граничар, макар че дойде уж да покаже умението си на нас, невежите. Какво стана с него ли? Полетя с главата надолу като същински пън.

– Ако пък може да скача от кану – пошегува се Джаспър, макар че той изглеждаше по-склонен от приятеля си да не се занимава повече с тоя водопад.

– Момчето е право – добави Следотърсача, като се усмихна на Мейбъл, лодките бяха сега тъй близо, че почти се докосваха. – Да, разбира се, че е право. Но вие още не сте ни казала какво мислите за нашия скок?

– Беше опасен и смел – отвърна Мейбъл. – Докато ви наблюдавах, искаше ми се изобщо да не бяхте тръгвали, но сега, когато всичко мина, мога само да се възхищавам от смелостта и увереността, с които беше извършен.

– Само не мислете, че сме го направили, за да се покажем пред жените. Сигурно има млади хора, на които е приятно да печелят уважение чрез смели и достойни за похвала постъпки, но нито Сладка вода, нито аз сме от тях. По характер аз съм човек пряк, душата ми е открита, това най-добре ще потвърди Голямата змия, и най-малко бих се отдал на подобно лекомислие, когато съм тръгнал да върша работа. А Джаспър ще е много по-доволен да мине водопада без ни един свидетел, отколкото да го гледат сто чифта очи. Познавам момчето добре, с него другаруваме отдавна и съм сигурен, че не е славолюбив самохвалко.

В отговор Мейбъл се усмихна на Следотърсача и това стана причина лодките да продължат да плуват долепени още известно време, защото младостта и красотата бяха такава необичайна гледка за тези далечни погранични места, че дори загубялата и съдържана душа на горския скитник не остана безразлична към тях.

– Направихме го за добро – продължи Следотърсача, – само за добро. Ако бяхме пренасяли лодката на ръце, щяхме да загубим много време, а нищо не е по-ценно от времето, когато се опасяваш, че наоколо се въртят мингоси.

– Но сега вече няма от какво да се страхуваме, нали? Лодките се движат бързо и след два часа, както вие казахте, ще ни отведат до форта.

– Разбира се, мило момиче, дори най-хитрият и коварен ирокез не ще пипне и косъм от главата ви, защото всички ние тук сме поели задължение пред сержанта, а най-вече пред вас, да ви опазим от беда. Ей, Джаспър, какво е това в реката, там при последния завой, под храстите... искам да кажа на скалата?

– Голямата змия, Следотърсачо. Прави някакви знаци, които не разбирам.

– Да, наистина Голямата змия. Това е толкова вярно, колкото е вярно, че кожата ми е бяла, той иска да се доближим до брега. Навярно ни заплашва някаква опасност, иначе толкова благоразумен и разсъдлив

човек като него не би ни безпокоил. Смелост, приятели! Ние сме мъже и трябва да посрещнем дяволските кроежи на тези негодници, както подобава на расата ни и на нашето призвание. Ех, винаги съм смятал, че самохвалството не води до добро, и ето тъкмо когато се хвалех, че сме в безопасност, опасността идва, за да ме уличи в лъжа.

ГЛАВА IV

С природата повело спор.
изкуството с успех създаде
беседка сред градински двор
с бръшлян по нейната ограда.

Спенсър

След водопада Осууго става по-бърза и по-своенравна. Има места, където водите са дълбоки, тихи и спокойни, но се срещат и немалко подводни пясъчни насипи и бързеи, а в онова далечно време, когато всичко си беше такова, каквото природата го бе създала, преминаването на тези места не беше съвсем безопасно. Малко усилия се изискваха от кормчията да направлява лодката, но там, където течението ставаше много бързо или се срещаша подводни скали, трябваше да се внимава. Нужна беше не само предпазливост, а и голямо хладнокръвие, сръчност и сила, за да се избегнат опасните места. Мохиканът знаеше добре това и внимателно избра едно място, където реката течеше съвсем спокойна, за да могат лодките да се приближат до брега и той да им предаде новините.

Щом разпозна фигурата на червенокожия си приятел, Следотърсача с мощен замах на греблото обърна носа на лодката си към брега, като в същото време даде знак на Джаспър да го последва. След миг двете лодки безшумно се плъзнаха покрай храстите, надвиснали над реката. Всички пазеха пълна тишина – едни от страх, други от привична предпазливост. Когато лодките наближиха индианеца, той им даде знак да спрат и двамата със Следотърсача размениха загрижено по няколко думи на езика на делауерите.

– Вождът не би могъл да вземе изсъхналия дънер за враг – каза Следотърсача на червенокожия си другар, – защо тогава ни накара да спрем?

– Гората е пълна с мингоси.

– Това ние подозираме вече от два дни. Има ли вождът никакви доказателства.

Мохиканът безмълвно му подаде чашката на изсечена от камък лула.

– Лежеше на една прясна следа, водеща към гарнизона. – Така наричаха в ония дни военните укрепления по границата, независимо имаха ли в тях войска, или не.

– Това може да е част от лулата на някой войник. Мнозина от тях си служат с лули на червенокожи.

– Погледни – каза Голямата змия и отново поднесе откритието си към своя приятел.

Чашката на лулата беше от креда, издялана внимателно и с голямо умение. В средата беше издълбан един католически кръст с такава прецизност, че не оставяше място за никакво съмнение относно предназначението му.

– Това предвещава опасност – каза Следотърсача, изпълнен със суеверния страх, който изпитваха всички колонисти пред този свещен символ, завладял по онова време цялата страна и станал такава неотменна част от нейните предразсъдъци, че караше хората винаги да го свързват с неговите носители. Този страх беше пуснал дълбоки корени в съзнанието и следи от него могат да се открият и днес. – Само на индианец, покварен от лукавите канадски свещеници, би дошло наум да издълбае подобно нещо върху лулата си! Уверявам те, че тези негодници се молят пред това изображение всеки път, когато се готвят да нападнат невинната ек жертва и да я подложат на страшните си зверства. Но с тази лула е пушено до неотдавна, Чингачгук, нали?

– Тютюнът още тлееше, когато я намерих.

– Това не ми харесва, вожде. Къде беше следата?

Мохиканът посочи едно място на около стотина крачки от тях. Положението започваше да става сериозно и двамата водачи се съвещаваха настрана в продължение на няколко минути, после се изкачиха по брега, отидоха до посоченото място и се заеха да разглеждат внимателно следата. След около четвърт час Следотърсача се върна сам, а червенокожият му другар изчезна в гората.

Обикновено лицето на ловеца изразяваше простодушие, честност и искреност, примесени със самоувереност, и това винаги внушаваше спокойствие на онези, които се намираха под неговата грижа. Но сега тревога помрачаваше неговото открито лице и това не остана незабелязано от спътниците му.

– Какво се е случило, Следотърсачо? – попита Кап, като благоразумно сниши плътния си гръмлив самодоволен глас почти до шепот, който много повече подходеше на криещата безброй опасности горска пустош. – Дали неприятелят не се готви да ни попречи да акостираме в

пристанището?

– Какво казахте? Не ви разбрах.

– Да не би тези нарисувани нехранимайковци да са пуснали котва в пристанището, към което ние държим курс, с надеждата да ни отрежат пътя?

– Може и така да е, както казвате, приятелю Кап, но аз, да си призная, нищо не разбирам от думите ви. В такива трудни минути колкото по-просто се изразява човек, толкова по-лесно го разбират. Не разбирам нищо от вашите пристанища и котви, знам само, че на стотина крачки оттук се намира дяволската следа на един минго и е прясна като токущо убит дивеч. Ако оттам е минал един от тези дяволи, защо да не са минали и цяла дузина? И което е най-лошо, те са отишли надолу към гарнизона и жива душа няма да може да прекоси просеката около форта, без техните зорки очи да я забележат и без да засвистят куршуми.

– А защо този форт не даде един бордов залп и не разчисти всичко, докдето може!

– Тук фортовете не са като тези в поселищата. Имат всичко на всичко две или три леки оръдия, разположени при устието на реката, и нищо повече. А да дадеш бордов залп срещу дузина мингоси, изпокрити зад дърветата на цяла една гора, е все едно да хвърлиш барута на вятъра. Ние имаме само един начин на действие и той съвсем не е лош. Тук сме на сравнително безопасно място, двете лодки са напълно скрити от високия бряг и от храстите. Могат да ни видят единствено от отсрещната страна. В такъв случай можем да седим тук, без да се страхуваме. Но как да накарам тези кръвожадни дяволи да се върнат отново нагоре по реката? Ха, сетих се, ако не ни принесе полза, то няма и да ни навреди. Джаспър, виждаш ли онзи клонест кестен при последния завой на реката? Откъм нашата страна.

– Онзи до поваления бор ли?

– Същият. Вземи кремъка и огнивото, промъкни се дотам и запали огън, пушекът може да ги накара да се върнат. В това време ние внимателно ще изтеглим лодките надолу и ще им намерим друго скривалище. Храсти – колко щещ. Не е трудно да се скриеш по тези места, затова и толкова засади се правят, я!

– Всичко ще свърша на часа, Следотърсачо – каза Джаспър и скочи на брега. – След десет минути огънят ще гори.

– Сложи повече сурови съчки този път, Сладка вода – почти прошепна другият, като се засмя сърдечно по своя особен начин. Трябва ли ти гъст дим, влагата ще ти помогне.

Младият човек, който твърде добре разбира задачата си, за да се ба-
ви ненужно, тръгна бързо към посоченото място.

Мейбъл се опита да намекне, че този план е рискован, но никой не
й обърна внимание и групата незабавно се приготви да промени место-
положението си, тъй като то се виждаше оттам, където Джаспър щеше
да запали огъня. Нямаше защо да се бърза, затова всичко се вършеше
спокойно и предпазливо. Лодките излязоха изпод храстите и се оставиха
на течението да ги носи, докато кестенът, под който Джаспър трябваше
да запали огъня, почти се скри от погледа. Тогава спряха и всички обър-
наха очи назад.

– Ето го димът – възкликна Следотърсача, когато лек ветрец издиг-
на от брега слаба струйка дим и я нави спираловидно над реката. – Ако
имаш добър кремък, парче желязо и много сухи листа, огънят бързо се
разпалва! Надявам се, че Сладка вода няма да забрави суровите съчки,
тъкмо сега ще имаме голяма полза от тях.

– Много дим, много хитрост – добави дълбокомислено Пронизваща
стрела.

– Това би било самата истина, Пронизваща стрела, ако мингосите
не смятаха, че се намират близо до войници, а войниците, като спрат да
почиват, мислят повече за обедата си, отколкото за опасността, която ги
застрашава. Не, не, нека момчето натрупа повече влажни съчки, та да се
вдигне колкото може по-гъст дим. Това ще мине за сметка на някой глупав
и невеж шотландец или ирландец, който повече се безпокои за ове-
сената си каша, отколкото от това, че някакви си индианци могат да го
нападнат из засада и да го застрелят.

– И все пак от това, което сме чували в градовете, съм останала с
впечатление, че войниците по границата са привикнали с хитростите на
враговете си и са станали почти толкова хитри, колкото и самите черве-
нокожи – намеси се Мейбъл.

– Не са, не са. Опитът не ги е направил по-умни. Все се строят по
взводове и роти – тук в гората, като че ли са в родните си паркове, за ко-
ито тъй много обичат да говорят. Един червенокож има повече ум в гла-
вата си, отколкото цял полк войници от отвъдната страна на морето. То-
ва наричам аз горска хитрост. Във всеки случай димът е вече достатъч-
но гъст и ние можем да се настаним в друго прикритие. Момчето вдигна
такъв пушек, че има опасност мингосите да помислят, че цял полк е из-
лязъл от укреплението.

Докато говореше, Следотърсача освободи лодката от храсталака,
който я задържаше, и след две минути завоят на реката скри изцяло и

дима, и дървото. За щастие недалеч, на стотина ярда, се показа малко заливче и двете лодки се плъзнаха в него, тласкани от веслата.

Едва ли пътниците можеха да намерят по-подходящо прикритие от това, в което се настаниха. Гъстите храсти, надвиснали над водата, образуваша нещо като навес. Заливчето завършваше с тясна пясъчна ивица и всички слязоха от лодките, за да се поразгъпчат. Единственото място, откъдето някой можеше да ги види, беше отсрещният бряг на реката. Опасността да ги открият откъм тази страна обаче беше малко вероятна, тъй като там храстите бяха по-гъсти отвсякъде, и почвата беше така влажна и мочурлива, че брегът беше почти непристъпен.

– Това скривалище е сигурно – отбеляза Следотърсача, след като щателно огледа разположението на заливчето. – Но няма да е зле да го направим още по-сигурно. Мастър Кап, от вас искам само да мълчите и да оставите за друг път морските си познания, а ние с тускарора ще вземем мерки да не ни сполети непредвидена беда.

После водачът навлезе в шубрака, придружен от индианеца; двамата отрязаша стеблата на няколко елши и някакви други храсти, като се стараеха да вдигат колкото се може по-малко шум. След това набучиха в песъчливата почва тези малки дръвчета – защото всъщност те приличаха на същински дръвчета – откъм външната страна на лодките, където водата беше съвсем плитка. И за по-малко от десет минути издигнаха много сполучлива преграда между лодките и мястото, откъдето би могла да дойде опасността. Голяма сръчност и изобретателност проявиха двамата водачи, за да стъкмят тази на вид проста маскировка. Улесни ги много и самото разположение на брега – естествената извивка, плиткото дъно и гъсто сплетените, надвиснали храсталаци, чиито върхове се миеха във водата. Следотърсача нарочно беше избирал храсти и криви стебла, а тук те се намираха в изобилие. Беше ги отрязал малко под извивката, така че върховете им докосваха водата и по този начин малката изкуствена горичка не будеше никакво съмнение – който и да минеше край нея, би помислил, че стеблата първо се свеждат хоризонтално от брега и после вдигат връх към светлината. Накратко казано, скривалището беше така хитро измислено и така майсторски направено, че само най-подозрителното око би се спряло да търси засада на това място.

– Никога не съм се подслонявал в по-добро скривалище – каза Следотърсача с обичайния си беззвучен смях, след като внимателно огледа прикритието. – Листата на нашите дръвчета се смесват с храстите над главите ни и дори художникът, който неотдавна беше в гарнизона, не би могъл да познае кои са насадени по Божията воля и кои от нас. Пет! Ето

го и Сладка вода. Благоразумното момче гази във водата, за да не остави следи. Скоро ще разберем струва ли нещо нашето скривалище, или не.

След като изпълни задължението си, Джаспър се върна обратно и понеже не намери лодките там, където ги беше оставил, реши, че са се спуснали при следващия завой на реката, за да се скрият от погледа на онези, които биха се запътили към огъня. Обичайната му предпазливост веднага го накара да нагази във водата, та да не остави никаква видима връзка между следите, оставени по брега от групата, и мястото, където той предполагаше, че са се скрили лодките. Ако канадските индианци се върнеха, щяха да открият само следите на Следотърсача и Голямата змия, които се бяха изкачили на брега и отново се бяха спуснали в реката. Указание за по-нататъшните им движения нямаше да получат, тъй като по водата не остават никакви отпечатащи или стъпки. Младежът глезеше до колене, когато спътниците му го видяха да се показва на завоя. Той напредваше бавно, придържайки се близо до брега, и търсеше лодките.

За укритите зад храстите не беше трудно да наблюдават какво става по реката. Достатъчно бе да приближат лице до листата, за да намерят безброй пролуки, през които да погледнат. Но човек, застанал на две крачки във от преградата, не виждаше нищо. Дори погледът му да намерже някой мъничък отвор, брегът и трептящите над него сенки пречеа да различи очертанията на скрилите се зад изкуствения шубрак бегълци. По движенията на Джаспър явно личеше, че е объркан и недоумява къде е могъл Следотърсача да скрие лодките. Като заобиколи извития бряг и изгуби из очи огъня, който беше запалил, той се спря и започна бавно и внимателно да оглежда брега. От време на време пристъпваше десетина крачки, после пак спираше и подновяваше търсенето. Тъй като тук реката беше по-плитка от обикновено, той отстъпи встрани, за да улесни движенията си, и толкова се доближи до изкуственото насаждение, че можеше да го докосне с ръка. Но пак не го откри и вече отминаваше, когато Следотърсача разтвори клоните и тихо му извика да влезе.

– Отлично – възкликна ловецът със смях, – макар че очите на червенокожите в сравнение с очите на белите приличат на далекогледци. Бих се обзаложил с дъщерята на сержанта на един рог барут срещу низ раковини, че полкът на нейния баща ще мине покрай нашето прикритие, без ни един да открие измамата! Но ако вместо Джаспър по реката минат мингосите, доста бих се поуплашил за нашата горичка. И все пак от отсрещния бряг тя ще убегне дори от техните очи, а това не е без значение за нас.

– Не мислите ли, Следотърсачо – попита Кап, – че ще бъде най-разумно да надуем платната и да дадем пълен напред по течението, щом се убедим, че тези разбойници са зад гърба ни? Ние моряците наричаме преследването в килватер²⁵ „празна работа“.

– Не мърдам от това място, дори да ми предложат всичкия барут в склада на гарнизона, докато не получим вест от Голямата змия. Та нали отговорността за красивата дъщеря на сержанта лежи върху нас! А работата няма да се размине, без да пленят или убият някого. Ако една нежна сърничка като тази, която са ни поверили, можеше да галопира през гората като стар елен, бихме могли да напуснем лодките и по обилен път да стигнем гарнизона призори.

– Нека тогава го направим – възкликна Мейбъл, като се изправи под напора на внезапен изблик. – Аз съм млада, подвижна, свикнала съм да вървя, лесно бих могла да изпреваря дори и милия си вуйчо. Не ме считайте за пречка.

– Не, не, мило момиче, никой не ви смята за пречка или нещо подобно и всеки от нас би се подхвърлил на двойно по-голям риск, стига да може да послужи на вас и на доблестния сержант. Не мислиш ли и ти така, Сладка вода?

– Да ѝ направя услуга! – възкликна Джаспър. – Нищо не може да ме накара да изоставя Мейбъл Дънъм, докато не я видя здрава и читава в прегръдките на баща ѝ.

– Прекрасни са думите ти, момче, благородни и мъжествени. И аз се присъединявам към тебе с цялото си сърце и душа. Не, скъпа Мейбъл, вие не сте първата жена, която ще преведа през горската пустош, и само с една се случи нещастие... Ужасен ден беше този наистина, но дано никога вече не се повтаря!

Мейбъл погледна единия, после другия от покровителите си и хубавите ѝ очи плувнаха в сълзи. После съвсем непринудено подаде ръка и на двамата и заговори, макар в началото гласът ѝ да беше малко задавен.

– Не мога да си позволя да се излагате на опасност заради мене. Моят скъп баща ще ви бъде благодарен, аз също много ви благодаря и вярвам, че Бог ще ви възнагради, но нека не поемаме ненужен риск. Мога да вървя, често съм изминавала цели мили разстояния, ей тъй, просто от детинска приумица. Защо сега да не напрегна сили, когато става въпрос за живота ми, въпреки че – за драгоценния живот на всички вас?

25. Килватер – следата, която оставя корабът след себе си върху водата. – Б. пр.

– Тя е добър, честен другар, Джаспър – намеси се Следотърсача, без да изпуска ръката на девойката, докато тя, подтиквана от някаква вродена скромност, сама не я отдръпна. – И в същото време тъй очарователна! Нас гората ни прави груби и понякога коравосърдечни, Мейбъл, и едно такова мило създание като вас може да ни възвърне към младежките ни чувства и да ни накара да ги запазим до края на дните си. Сигурен съм, че и Джаспър ще ви каже същото, защото и на него, както и на мен, рядко му се случва да срещне по Онтарио същество като вас, което да смекчи сърцето му и да му спомни за любовта към ближния. Е, Джаспър, кажи, прав ли съм, или не?

– Съмнявам се дали подобни на Мейбъл Дънъм изобщо могат да се срещнат някъде – отвърна вежливо младежът, а искреността, изписана по откритото му лице, говореше по-красноречиво от всякакви думи. – Няма да ги срещнеш не само в горите и по езерата, но дори в колониите и градовете.

– По-добре е да оставим лодките – намеси се бързо Мейбъл. – Струва ми се, че е опасно да седим повече тук.

– Това не е по вашите сили, няма да издържите. Ще трябва да вървим повече от двадесет мили, да газим през шубраци, коренища и блага в непрогледна тъмнина. Освен туй сме и много хора – ще оставим широка дия след себе си, а може и да се наложи да си проправим път до гарнизона с оръжие в ръка. Не, по-добре е да чакаме мохикана.

Никой не заговори повече по този въпрос, тъй като решението на ловеца, от когото всички чакаха помощ и съвет в тези трудни минути, беше категорично. Хората се разпръснаха на отделни групички. Пронизваща стрела и жена му седнаха настрана под едни хрусталаци и заговориха шепнешком – мъжът говореше троснато, отсечено, а жената отговаряше с кротост и смиреност, характеризиращи подчиненото положение на туземните жени. Следотърсача и Кап се настаниха в една от лодките и започнаха да си разказват разни свои приключения по море и по суша, а Мейбъл и Джаспър, седнали а другата лодка, за един час се сближиха и опознаха тъй, как го при други обстоятелства не биха успели и за цяла година. Минутите летяха неусетно въпреки заплашващата ги опасност и двамата млади много се учудиха, когато Кап им каза колко време вече са прекарвали в чакане.

– Ако човек можеше поне да запуши, Следотърсачо – забеляза старият моряк, – тази каюта би му се сторила по-удобна. Защото, да ви призная, вие така добре скрихте лодките, така ги закотвихте, че и на мусона могат да устоят. Единствената беда е в това, че не можеш да

запалиш лулата.

– Миризмата на тютюна ще ни издаде, а защо вземаме всички тези предпазни мерки, за да заблудим зорките очи на мингосите, ако ще им дадем възможност чрез носа си да открият скривалището ни? Не, не, откажете се от тези си желания, откажете се и вземете пример от червенокожите. За да се доберат до един-единствен скалп, те са в състояние цяла седмица да не хапнат залък. Не чу ли нещо, Джаспър?

– Голямата змия идва.

– Добре. Нека тогава видим чии очи са по-зорки – на мохикана или на моряка от езерата.

Мохиканът се появи откъм същата посока, от която дойде и Джаспър. Но вместо да продължи напред, след като мина завоя, който го закриваше тъй, че от горната страна на реката никой не можеше да го види, той се долепи предпазливо до обраслия с храсталаци бряг, обърна се назад и започна да наблюдава нещо е тази посока.

– Голямата змия е забелязал негодниците – прошепна Следотърсача. – Те са се хванали на нашата въдица и сега се промъкват към огъня. Сигурен съм в това, както съм сигурен, че кожата ми е бяла. – Веселият му беззвучен смях прекъсна думите му и той сбута с лакът Кап. После настъпи тишина и всички напрегнато започнаха да следят движенията на Чингачгук. Цели десет минути мохиканът остана неподвижен като камъка, на който беше стъпил. После несъмнено видя това, което го интересуваше, защото внезапно се дръпна назад, огледа неспокойно брега и тръгна бързо надолу, като най-старателно заличаваше следите си в плитката вода. Той бързаше и очевидно беше разтревожен, защото непрестанно обръщаше глава назад, а в същото време нетърпеливо оглеждаше всяко местенце по брега, където биха могли да се скрият лодките.

– Извикай го – прошепна Джаспър, който едва се държеше, – извикай го, или ще стане твърде късно. Виж, та той вече ни отминава.

– Не така, момче, не припирай, работата не е бърза, повярвай ми – отвърна водачът. – Иначе Голямата змия щеше да започне да пълзи. Бог ни помага и ни учи на мъдрост! Мисля, че дори Чингачгук, чиито очи са безпогрешни като обонянието на куче, не ни забелязва и няма да открие нашето скривалище.

Радостта му беше прибързана, защото едва бе изрекъл последните си думи, когато индианецът, който наистина ги беше отминал с няколко крачки, изведнъж се спря, впери проникателните си очи в присадените храсталаци, върна се бързо, наведе се, разтвори внимателно клоните и се озова сред тях.

– Е, проклетите мингоси ли? – попита Следотърсача едва когато приятелят му се приближи достатъчно, че да могат да разговарят тихо.

– Ирокези – отвърна му лаконично индианецът.

– Все едно, все едно... Ирокези, мингоси, мингуези или дяволи. Не е ли все едно? Всички нехранимайковци аз наричам мингоси. Ела поблизо, вожде, и нека поговорим сериозно.

Двамата се оттеглиха настрана и заговориха на езика на делауерите. След като се съвещаваха известно време, Следотърсача се върна при останалите пътници и им съобщи онова, което беше научил.

Мохиканът следвал известно време ирокезите по пътя им към форта. Но те, щом видели дима от огъня, запален от Джаспър, тозчас тръгнаха обратно. Чингачгук, който всеки момент можел да бъде забелязан, трябвало да се укрие и да ги остави да минат пред него. За щастие диваците били така погълнати от последното си откритие, че прекосили гората, без да проявяват обичайната си бдителност. Във всеки случай те минали близо покрай него, петнадесет на брой, като всеки стъпвал леко в следите на другия, и той отново тръгнал подире им. Като дошли до мястото, където стъпките на Следотърсача и мохикана се сливали в една обща диря, ирокезите се спуснали по брега и стигнали до реката тъкмо когато Джаспър се скрил зад завоя. Оттам димът се виждал съвсем ясно и те отново навлезли в гората, старайки се незабелязано да се доближат до огъня. Чингачгук използвал този момент да се спусне в реката и да се добере до завоя – според него без те да го забележат. Останал там, както вече казахме, докато ги видял, че обграждат огъня, където обаче не се бавили много дълго.

За намеренията на ирокезите мохиканът можел да съди само от техните действия. Той разбрал, че са открили измамата с огъня, запален само за да ги заблуди, защото, след като огледали набързо мястото, се разделили на две – едните потънали отново в гората, а другите, шест или осем души, тръгнали по следите на Джаспър надолу по брега към мястото, където първоначално били спрели лодките. Какво щели да предприемат, след като стигнали там, можело само да се предполага, затова Голямата змия решил, че опасността е много близка и трябва незабавно да се върне при приятелите си. Съдейки по някои жестове на ирокезите, той смятал, че те ще се спуснат надолу по реката, но не бил съвсем сигурен.

След като Следотърсача разказа всичко това на спътниците си, Джаспър и Кап в стремежа си да намерят изход от опасността потърсиха средство за спасение в своята професия.

– Нека веднага изкараме лодките оттук – предложи Джаспър

разпалено. – Течението е бързо и ако гребем по-енергично, скоро ще се избавим от тези негодници!

– А това бедно цвете, току-що разцъфнало, няма ли да повехне в гората? – възрази Следотърсача. През дългото си общуване с делауерите той несъзнателно бе възприел техния поетичен език.

– По-скоро всички ние ще умрем – отвърна младежът и гъста червенина обля лицето му чак до слепоочията. – Мейбъл и жената на Пронизваща стрела ще легнат на дъното на лодките, а ние ще изпълним дълга си, както подобава на мъже.

– Да, ти си несравним в греблото, Сладка вода, признавам, но проклетият минго е ненадминат в злочинствата си. Лодките се носят бързо, но куршумът лети още по-бързо.

– Дължни сме да поемем този риск, щом бащата ни е оказал доверие...

– Но не и да забравим всяко благоразумие.

– Благоразумие! От прекалено благоразумие човек може да забрави мъжеството си.

Всички стояха на тясната пясъчна ивица, Опрял на земята приклада на дългата си карабина, която достигаше чак до раменете му, Следотърсача се облягаше на нея, обхванал с две ръце цвета ѝ. Когато Джаспър изрече тежкото си и несправедливо обвинение, загорялото от слънцето лице на ловеца не промени цвета си, но младежът забеляза как пръстите му стегнаха железната цев като менгеме. И с нищо повече не изрази вълнението си.

– Ти си млад и буен – отвърна Следотърсача с такова достойнство, че младият му събеседник неволно изпита уважение към моралното му превъзходство. – Но аз съм прекарал живота си сред безброй такива приключения и опасности и моят опит и знания няма да отстъпят пред едно нетърпеливо момче. А що се отнася до смелостта, то аз няма да отвърна на гневните ти и безразсъдни думи, защото зная, че за себе си ти си прав, доколкото ти позволява опитът и призванието. Но чуй съвета на човек, който е имал работа с мингосите, когато ти си бил още дете, и запомни, че по-лесно ще ги надхитриш с благоразумие, отколкото с безразсъдни постъпки.

– Моля те да ме извиниш, Следотърсачо – каза разкаяният младеж и сграбчи буйно ръката на ловеца, която той не отдръпна. – Най-искрено и смирено те моля да ми простиш. Беше не само безразсъдно, но и недостойно от моя страна да намервам подобно нещо за човек, чието сърце, когато е на страната на правдата, е тъй непоколебимо и твърдо,

както са твърди и яки камъните по езерния бряг.

Сега вече страните на Следотърсача пламнаха и изразът на сдържана гордост и достойнство, който той инстинктивно бе възприел, се, смени с простодушната искреност, тъй присъща на неговия характер. Той разтърси сърдечно ръката на младия си приятел, сякаш нищо не се бе случило между тях. Леко смръщените му вежди се отпуснаха и в очите му отново се изписа доброта.

– Добре, Джаспър, добре – отвърна той със смях. – Аз не желая никому зло, нито пък някой желае моето. Ние, хората от бялата раса, не бива да сме злопаметни. Но ти щеше да изпаднеш в доста неприятно положение, ако беше наговорил и половината от тези неща на Голямата змия. Макар той да е от племето на делауерите, все пак цветът на кожата...

Леко докосване до рамото го накара да замлъкне. Мейбъл стоеше права до лодката. Дребната й стройна фигура беше някак напрегнато наведена напред. Допряла показалец до устните си, извърнала глава, девойката беше вперила поглед в една пролука на храстите. В протегната си назад ръка държеше една въдичарска пръчка и тъкмо с края на тази пръчка бе докоснала рамото на Следотърсача. Той веднага наведе глава към наблюдателния пост, до който несъзнателно бе застанал, и прошепна на Джаспър:

– Проклети мингоси! Пригответе оръжието си, приятели, но стойте неподвижни като изсъхнали дънери!

Джаспър се приближи бързо, ала безшумно до лодката и с ласкава настойчивост принуди Мейбъл да легне на дъното, но не можа да я склони да скрие главата си, тъй че девойката продължи да следи с поглед враговете. Младежът зае пост до нея, вдигна пушката си, запъна я, готов всеки миг да стреля. Пронизваща стрела и Чингачгук допълзяха като змии до зеленото прикритие и залегнаха там в очакване, с пушки в ръка, а жената на Пронизваща стрела скри глава между коленете си, покри я с памучната си рокля и затихна неподвижна. Кап извади пистолетите си от пояса, но явно не знаеше какво да предприеме по-нататък. Само Следотърсача не помръдна. Още от самото начало той бе заел позиция до една пролука в листата, през която можеше да стреля безпогрешно и да наблюдава движението на враговете. Той беше така спокоен и хладнокръвен, че дори критичен момент като този не можеше да го накара да изгуби присъствие на духа.

А положението наистина беше тревожно. Тъкмо когато Мейбъл докосна рамото на ловеца, на завоя на реката, едва на стотина метра от

прикритието, газейки във водата, се появиха трима ирокези. Спряха се и заоглеждаха реката. Бяха голи до кръста, въоръжени за поход срещу врага, а по лицата им бяха изрисувани бойни знаци. Те очевидно се колебаеха накъде да тръгнат да търсят бегълците. Единият сочеше надолу по течението, вторият нагоре, а третият към отсрещния бряг.

ГЛАВА V

Смърт и тука, смърт и там.
смърт без милост и без свян.

Шели

Положението беше крайно тревожно. Указание за по-нататъшните намерения на преследвачите си бегълците можеха да получат от техните движения и яростни ръкомахания, с които изразяваха разочарованието си. Беше напълно ясно, че част от тях, се бяха върнали обратно по пътя, по който бяха дошли, и хитрината с огъня не бе сполучила. Но сега това беше без всякакво значение за пътниците, тъй като всеки миг ги заплашваше опасността да бъдат открити от групата, която беше тръгнала по реката. Всички тези безспорни факти преминаха мигновено през съзнанието на Следотърсача може би по-скоро по интуиция и той разбра, че незабавно трябва да се вземе някакво решение и да се приготвят за отбрана.

Ето защо съвсем безшумно повика при себе си двамата индианци и Джаспър и започна шепнешком да им говори:

– Трябва да сме готови, трябва да сме готови! Тези дяволи са само трима, докато ние сме петима, а четиримата от нас неведнъж са показвали смелостта си при подобни сбивания. Сладка вода, ти ще се заемеш с онзи, който се е нарисувал като самата смърт. Чингачгук, на тебе ти определям водача, а Пронизваща стрела няма да отделя очи от оня, най-младия. Не бива да допускаме грешка и да си позволим непростимото прахосничество да изпратим два куршума в едно и също тяло, когато дъщерята на сержанта е в опасност. Аз оставам в резерва и ще се намеся в случай, че се появи още някоя от тези гадини, или ако ръката на някой от вас се окаже несигурна. Не стреляйте, докато не ви дам сигнал. Ще стреляме само в крайна нужда, защото останалите злодеи са все още достатъчно близо и ще чуят гърмежите. Джаспър, момчето ми, ако забележиш някакво раздвижване на брега зад нас, ще изведеш лодката с дъщерята на сержанта, ще гребеш право към гарнизона и дано Бог ти помага.

Следотърсача едва успя да даде тези нареждания и приближаването на врага накара всички пътници да запазят най-строга тишина. Докато тримата ирокези се спускаха бавно по реката, като се стараеха да се

придържат близо до надвисналите над водата храсти, шумоленето на листа и пращането на клони известиха, че по брега бавно се движи друга група и върви редом с първата. Тъй като изкуствените храсти, насадени от бегълците, увеличаваха разстоянието от истинския бряг, то двете групи се видяха едва когато стигнаха до тях. Спряха се и поведоха разговор едва ли не през самите глави на пътниците, притаили се зад клоните и листата на тези гъвкави растения, които се извиваха при всеки полъх на вятъра, а един малко по-силен повей би отвял напълно. За щастие погледите на двете групи индианци, тези на брега и тези на реката, се пресичаха в една линия над храстите, чиито листа се бяха тъй преплели, че не будеха никакво подозрение. Може би прикритието беше твърде смело замислено, за да бъде разкрито. Индианците разговаряха оживено, но тихо, сякаш се опасяваха, че някой може да ги подслушва. Говореха на диалект, който разбираха не само двамата индианци зад прикритието, но и Следотърсача. Дори Джаспър долавяше част от казаното.

– Водата е измила всякаква следа! – обади се един от индианците в реката, застанал така близо до изкуственото скривалище, че някой отвътре спокойно можеше да го докосне с риболовното копие, което се намираше на дъното на Джаспъровата лодка. – Реката е измила следата така, че и ингилизка хрътка не може да я намери.

– Бледоликите са избягали с лодките си – обади се друг от брега.

– Не е възможно! Пушките на нашите войни там долу са безпогрешни.

Следотърсача хвърли многозначителен поглед към Джаспър и стисна зъби, за да сподави звука от собственото си дишане.

– Нека очите на младите ми войни гледат тъй, сякаш са орлови – каза най-възрастният измежду тези, които газеха във водата. – Ето вече цяла луна вървим по пътеката на войната, а сме се сдобили само с един скалп. Сред тях има и момиче, а някои от нашите бойци се нуждаят от жена.

За щастие Мейбъл не разбра тези думи. Джаспър още по-силно смръщи вежди, а лицето му почервения от гняв.

Ирокезите замлъкнаха и скритите бегълци чуха как индианците на брега пак тръгнаха бавно напред, като предпазливо отмахваха храстите по пътя си. Те очевидно вече бяха отминали скривалището, но тези в реката все още стояха и изследваха внимателно брега, очите им светеха като разпалени въглени сред боядисаните им за война лица. След около две-три минути и тези трима се запускаха надолу по реката, стъпка по стъпка, като хора, които са загубили нещо и го търсят. Така те отминаха

изкуствената преграда и от устата на Следотърсача се изтръгна характерния за него сърдечен беззвучен смях, който навикът и природата му бяха отредили. Радостта, му обаче беше преждевременна, защото последният от тях тъкмо в този момент се обърна, погледна назад и изведнъж се спря.

Напрегнатата му поза и съсредоточеният му поглед показваха, че хрусталаците по някакъв начин са привлекли вниманието му.

Може би за щастие на бегълците войникът, който проявяваше тези признаци на съмнение, беше млад и тепърва трябваше да печели слава. Той добре знаеше колко е важно на неговите години човек да бъде предпазлив и скромен и много се боеше от присмеха и високомерието, с които неговите другари щяха да посрещнат една лъжлива тревога. Затова не ги извика, а тръгна обратно сам и докато другите продължаваха да се спускат по реката, той нерешително се приближи до хрустите, приковал поглед в тях, сякаш някаква магическа сила го привличаше. Някои от листата, изложени на слънцето, бяха малко клюмнали и това слабо отклонение на обикновените природни закони беше събудило подозрението на младия войн. В това няма нищо чудно, защото сетивата на индианца се изострят до крайност, когато върви по пътеката на войната, и най-незначителна на пръв поглед дреболия привлича вниманието му и го довежда до търсения обект. И наистина промяната в листата беше тъй нищожна, че младият войн не се реши да извести на другарите си за откритието, което бе направил. Откриеше ли наистина нещо важно, славата за това щеше да се падне само нему. Не откриеше ли нищо, щеше да избегне присмеха, от който тъй много се страхуват индианците. Като всеки горски жител, той много добре разбираше, че не е изключено да попадне в клопка и че трябва да се придвижва много бавно и предпазливо. Всички тези съображения и колебания го караха да се забави, преди да се приближи хрустите, посадени от Следотърсача, дотолкова, че да може да ги докосне с ръка. Двете групи индианци вече се бяха отдалечили на около петдесет-шестдесет метра.

Въпреки опасното положение, в което се намираха, пътниците зад прикритието не сваляха очи от неспокойното лице на младия ирокез, който се вълнуваше от противоречиви чувства. Най-много го блазнеше надеждата за успех, постиган от малцина старейшини на племето, а заедно с успеха щеше да дойде слава, каквато рядко се пада на войн, излязъл за първи път на пътеката на войната. После го обзе маха съмнения, защото от полъха на вятъра клюмналите листа се изправяха и се съживяваха. Освен това страхът от скритата опасност не го напускаше и

изразът на лицето му постоянно се менеше. Промяната на храстите, набучени във водата, беше тъй незначителна, че когато ирокезът опипа с ръка листата, помисли, че се е измамил. Но тъй като човек никога не се разколебава напълно, преди да е опитал всички възможни средства, младият войн внимателно разтвори клоните, пристъпи една крачка напред и очите му съзряха скрилите се, неподвижни като статуи пътници. Слабо възклицание се изтръгна от устата му, той отстъпи назад, очите му засвяткаха, но в този миг ръката на Чингачгук се вдигна и томахащата му се стовари върху обръсната глава на ирокеза. Той размаха ръце, политна назад и падна във водата, а бързото течение понесе надолу гърчещото се в предсмъртна агония тяло. Делуерът направи отчаян опит да хване ирокеза за ръката, за да му вземе скалпа, но не успя, окървавените води отвякоха със себе си все още потръпващия товар.

Цялата тази сцена се разигра за по-малко от минута: събитията се сменяха така бързо и неочаквано, че хора, несвикнали като Следотърсача и другарите му на подобни горски схватки, едва ли биха знаели какво да предприемат по-нататък.

– Нямаме нито миг за губене – прошепна Джаспър загрижено и започна да изкубва храстите... – Правете каквото правя аз, мастър Кап, ако искате да спасите племенницата си. А вие, Мейбъл, легнете на дъното на лодката.

Веднага след това той хвана лекото кану за носа и го повлече по брега, като газеше във водата, а Кап буташе отзад. Придържаша се съвсем близо до брега, за да не бъдат забелязани. Те се упътиха нагоре по течението с намерение да се доберат до завоя на реката, който напълно да ги скрие от погледа на диваците. Лодката на Следотърсача, която се намираще на самия бряг, естествено трябваше да потегли втора. Делуерът скочи на тясната пясъчна ивица и изчезна в гората, тъй като на него се падаше задължението да наблюдава врага в тази посока, а Пронизваща стрела даде знак на белия си спътник да хване носа на лодката и да тръгне след Джаспър. Всичко бе извършено мигновено, но когато Следотърсача стигна до завоя на реката, изведнъж усети, че товарът, който тегли, става по-лек. Обърна се и видя, че и тускарорът, и жена му са изчезнали. През ума му веднага мина мисълта за предателство, но нямаше време за губене – печалният вой, който се надигна откъм долния край на реката, извести, че трупът на младия ирокез е доплувал до мястото, където бяха другарите му.

Чу се пушечен изстрел, после водачът видя, че Джаспър, който вече беше успял да мине завоя, прекосява реката, застанал прав на кърмата

на кануто. Кап седеше на носа и двамата тласкаха леката лодка все по-бързо напред, като гребяха енергично. Само един бегъл поглед беше достатъчен на Следотърсача, за да оформи в съзнанието си плана и да го приведе в действие, защото никой не познаваше превратностите на горската война така добре като него. Той скочи на кърмата на своята лодка и с мощен тласък я вкара в бързея, също с намерение да мине на отсрещния бряг, но доста по-надолу от приятелите си, та да може собственото му тяло да стане прицел на враговете; той знаеше, че жаждата им да се сдобият с някой скалп преобладава над всички други чувства и желаниа.

– Дръж по-нагоре, Джаспър – извика смелият водач, като пореше водата с дълги и отмерени удари на греблото, – дръж по-нагоре и гребти право към елшите на отсрещния бряг. А най-вече – пази дъщерята на сержанта и остави проклетите мингоси на Голямата змия и на мен.

Джаспър размахна греблото в знак, че е разбрал, а междувременно изстрелите следваха един след друг, всички насочени към човека в близкото кану.

– Е, хайде, изпразнете пушките си, глупаци такива – каза Следотърсача, добил навика да си говори сам през дългите дни, прекарани в горската самота, – изстреляйте куршумите си по тази несигурна цел, докато аз в това време увеличавам разстоянието помежду ни. Няма да ви хуля като делауер или мохикан, защото съм бял човек, а не индианец, да се хвалят по време на битка, не е в нрава на белите войници, но ще ви кажа, че вие не сте по-изкусни от онези жители на градовете, които стрелят по дроздовете в овощните си градини! А, този беше по-добре насочен – добави той, като отметна назад глава, защото един куршум откъсна кичур коса от слепоочието му. – Но куршум, преминал на един инч от целта, е също тъй безполезен като куршума, който никога не е излязъл от цевта. Браво, Джаспър! Трябва да спасим милата дъщеря на сержанта, та ако ще и да загубим скалповете си.

В това време Следотърсача се намираше вече по средата на реката и почти успоредно с враговете, а другата лодка, направлявана от сигурните мишци на Кап и Джаспър, приближаваше отсрещния бряг точно на онова място, което той им бе посочил, Старият моряк сега изпълняваше задълженията си смело и решително. Водата го караше да се чувства като у дома си, искрено обичаше племенницата си, не му беше безразлично какво ще стане и с неговата собствена личност, а пък беше привикнал и на стрелба, макар да бе натрупал опита си в сражения от по-друг вид. Няколко мощни удара на греблата и лодката се плъзна в

храстите. Джаспър помогна на Мейбъл да слезе на брега и поне за малко тримата бегълци бяха в безопасност.

Но не и Следотърсача. Неговата смелост и самопожертвувателност го бяха изложили на опасност, а тази опасност стана още по-голяма, защото, тъкмо когато приближи до враговете си, ония от ирокезите, които се намираха на брега, се спуснаха при другарите си в реката. На това място Осуиго беше един кабелт широка и макар че лодката плуваше в средата, сега тя се намираше едва на стотина метра от пушките, който не преставаха да стрелят по нея и лесно можеха да я улучат.

В тези трудни минути единствено хладнокръвието и голямата опитност на Следотърсача му дойдоха на помощ. Той знаеше, че животът му зависи от това, да държи лодката в непрекъснато движение, защото всеки куршум ще улучи неподвижна цел от такова разстояние. Но само да се движи, не беше достатъчно, тъй като враговете му бяха опитни ловци и знаеха как да сменят линията на прицела, за да улучат бягащия дивеч, ако се движи само в една посока. Ето защо Следотърсача беше принуден да сменя посоката на движение – ту оставяше лодката да лети надолу по течението с бързината на стрела, ту я спираше и я насочваше напреко през реката. За щастие, ирокезите не можеха да зареждат пушките си във водата, а гъстите храсти край брега закриваха беглеца от погледите на онези, които бяха останали на сушата. Възползвайки се от обстоятелството, че враговете му вече бяха изпразнили пушките си, Следотърсача бързо се отдалечаваше от тях, като направляваше лодката напреко през течението към отсрещния бряг. Внезапно, макар и не съвсем неочаквано, се появи нова опасност – ирокезите, изпратени да наблюдават реката по-надолу.

Това бяха ирокезите, упоменати бегло в разговора, който ние вече предадохме. Не бяха повече от десетина, а за да се улеснят в кървавото дело, което им предстоеше, бяха се разположили на едно място, където водата се разбиваше в плиткото скалисто дъно и образуваше бързей. Следотърсача разбра, че ако се насочи към бързея, неизбежно ще стигне до тях, защото течението беше неудържимо, а камъните препречваха всякакъв друг път. Следователно опитът му щеше да завърши или със смърт, или с пленяване. Ето защо той напрегна всички сили, за да стигне до западния бряг, тъй като неприятелските групи бяха откъм източната страна на реката. Но това беше подвиг, надхвърлящ човешките възможности. Ако ли пък се опиташе да се пребори с течението, щеше тъй да забави движението на лодката, че да я превърне в сигурна мишена. Положението изглеждаше безизходно, но той все пак намери

разрешение и с присъщото му хладнокръвие и енергия се приготви да го приведе в изпълнение. Вместо да се спусне в протока между камъните, той отправи лодката към най-плитката част на реката, стигна там, взе си пушката и торбата, скочи във водата и прехвърляйки се от камък на камък, започна да се приближава към западния бряг. Яростният поток подхвана лодката и ту я преобръщаше върху някой хлъзгав камък, ту я потапяше във водата и пак я издигаше нагоре, докато най-накрая я запокити на брега, недалеч от мястото, където бяха ирокезите.

Но Следотърсача още не беше се отървал от опасността. Неговата смелост и ловкостта му накараха в първия миг индианците да се вцепенят от възхищение, тъй като те много ценяха тези качества. Но желанието за отмъщение и стремлението им към скъпата плячка скоро взеха връх над това моментно чувство. Загърмяха пушка след пушка и свистенето на куршумите, които летяха около беглеца, се смеси с грохота на водата. А той продължаваше да се движи, невредим като по някакво чудо, защото, макар грубите му ловджийски дрехи да бяха на много места пробити от куршуми, ни един не одраска тялото му.

На няколко пъти трябваше да нагазва във водата, която стигаше почти до гърдите, и да вдига пушката и патроните си високо над разбеснелия се поток. Това усилие го измори и той с радост спря да почине на една скала, която се издигаше над нивото на реката, тъй че горният ѝ край беше напълно сух. Остави рога с барут на скалата, а сам застана зад нея, като по този начин закри отчасти тялото си. Западният бряг беше само на петдесетина крачки, но като гледаше тихите, бързи и тъмни води, които покриваха именно това блеснало като огледало разстояние, Следотърсача разбираше, че може да го стигне само с плуване. Индианците изведнъж спряха да стрелят, събраха се около кануто, намериха веслата и се готвеха да прекосят реката.

– Следотърсачо – извика един глас откъм близките храсти на западния бряг.

– Какво има, Джаспър?

– Не падай духом, ние сме с теб и ни един минго няма да прекоси реката, без да плати за тази си дързост. Не е ли по-добре да оставиш пушката си на скалата и да доплуваш до нас, преди негодниците да са се настанили в лодката?

– Истинският ловец никога не изоставя пушката си, когато в рога му има още барут или патрони в паласката. Та аз не съм дръпнал спусъка нито веднъж днес, Сладка вода, а не ми се ще да се разделям с тези гадини, преди да ги накарам да ме помнят, докато са живи. Водата няма

да навреди на краката ми. Освен това сред тези негодници виждам оня подлец Пронизваща стрела и ми се ще да му изпратя възнаграждението, което тъй заслужено му се полага. Надявам се, че си оставил дъщерята на сержанта някъде по-далеч от обсега на куршумите, Джаспър?

– Тя е в безопасност поне засега, защото всичко зависи от това, дали ще успеем да попречим на неприятеля да преплува реката. Те вече знаят слабото ни място и ако решат да преплуват, сигурно част от тях ще останат на другия бряг.

– Що се отнася до управляването на лодка, то там ти си е стихията си, момко, но аз съм готов да си премеря силите на греблото с най-опитния минго, който някога е успял да улови съомга. Ако прекосят реката долу при рифа, защо ние пък да не я минем горе, в тихите води и тъй да си поиграем на гоненица с тези вълци?

– Защото, както вече ти казах, една част от тях ще останат на другия бряг. И освен това, Следотърсачо, нима ще изложиш Мейбъл на куршумите на ирокезите?

– Не, дъщерята на сержанта трябва да бъде спасена – отвърна водачът спокойно, но твърдо. – Имаш право, Джаспър, не бива да подлагаме милото й личице и нежното й тяло под пушката на някой минго. Но какво да правим тогава? Трябва да ги задържим отгатак реката поне за час-два, а после да използваме тъмнината и да направим каквото ни е по силите.

– Да, това не е лошо, Следотърсачо, ако можем да го осъществим. Но ще ни стигнат ли силите?

– Бог е с нас, момче, Бог е с нас. Глупаво е да мислим, че providението ще изостави една девойка като дъщерята на сержанта в такъв труден момент. Между водопада и гарнизона, доколкото ми е известно, няма друга лодка освен тези двете, а на мен ми се струва, че нито един червенокож няма да посмее да тръгне насам под дулата на нашите две пушки. Не искам да се хваля, Джаспър, но всички по границата знаят, че моята сърнебойка много рядко пропуска целта.

– Изкуството ти е признато от всички, Следотърсачо, но да зареждаш пушката, ти трябва време. Освен това не си на твърда земя, зад някое добро прикритие, и няма да можеш да стреляш без условията, на които си свикнал. Ще успееш ли с моята лодка да доплуваш брега, без да си намокриш пушката?

– Все едно е да питаш орела може ли да лети! – отвърна другият, като се засмя по своя обичаен начин, после погледна към отсрещния бряг и добави: – Неблагоразумно е да слизаш отново в реката, защото,

доколкото виждам, тези мерзавци се канят да прибягнат до барута и куршумите.

– Всичко може да стане без всякакъв риск. Мастър Кап отиде горе при кануто, оттам ще пусне един клон във водата, за да провери дали течението ще го донесе до твоята скала. Погледни, клонът е вече във водата. Доплува ли до тебе, само вдигни ръце и кануто ще го последва. Във всеки случай, ако лодката те подмине, не се тревожи, защото водовъртежът по-надолу ще я върне към брега и аз ще си я прибера.

Докато Джаспър още говореше, клонът се появи: теченето ставаше все по-силно и все по-бързо носеше клона надолу, право към Следотърсача, който го хвана, когато минаваше край него, вдигна го във въздуха и го размаха, за да покаже, че е успял. Кап разбра знака и спусна лодката в реката с цялата предпазливост и сръчност на опитен моряк. Кануто се понесе в същата посока, в която бе отплувал и клонът, и след минута вече беше в ръцете на Следотърсача.

– Bravo, Джаспър, всичко беше извършено с такава ловкост, каквато подобава на един пограничен жител – каза ловецът със смях. – Само че ти си имал влечение към водата, а аз към гората. А сега нека оставим проклетите мингоси да запънат пушките си и да се прицелят – това е последният им случай да стрелят в незащитен човек.

– Не, не, тласни лодката към брега, напреко през течението, и се хвърли в нея по очи в момента, в който тя започне да се отдалечава – каза Джаспър възбудено. – Няма никакъв смисъл да се поемат рискове.

– Обичам да стоя лице с лице със своя враг, както подобава на мъж, особено когато той сам ми дава такъв пример – отвърна гордо Следотърсача. – Аз не съм червенокож, на белия човек подобава да се бие открито, а не от засада.

– Ами Мейбъл?

– Вярно, момче, вярно, трябва да мислим за дъщерята на сержанта и както ти казваш, такива безразсъдни и рисковани постъпки подобават само на хлапетиите. Смяташ ли, че ще успееш да хванеш лодката от мястото, където стоиш?

– Разбира се, ако я тласнеш по-силно.

Следотърсача направи каквото трябваше. Леката лодка се стрелна през разстоянието, което я делеше от брега, и там Джаспър я хвана. Да скрият кануто и да заемат удобни позиции зад прикритието на храстите, беше въпрос само на минута. После приятелите се здрависаха сърдечно като хора, които се срещат след дълга раздяла.

– Е, Джаспър, сега ще видим дали някой минго ще се осмели да

прекоси Осуиго под дулото на моята сърнебойка! Ти си по-ловък с греблото и платната, отколкото с оръжието, но имаш смело сърце и вярна ръка, а това не е без значение в боя.

– Винаги съм готов да защитавам Мейбъл – каза спокойно Джаспър.

– Да, да, трябва да браним дъщерята на сержанта. Ти и без това ми допадаш, момче, но сега още повече те ценя, загдето се грижиш за това крехко и незащитно създание в момент, когато от тебе се изисква цялото ти мъжество. Погледни, Джаспър, трима от тези мерзавци наистина се качват в кануто! Те сигурно мислят, че сме избягали, иначе не биха се осмелили да предприемат подобно нещо под дулото на моята сърнебойка.

Ирокезите наистина се канеха да преплуват реката, тъй като никъде не виждаха Следотърсача и неговите приятели и вече смятаха, че враговете им са избягали. А така би постъпил всеки бял на тяхно място. Но Мейбъл беше поверена на грижите на хора, които твърде добре познаваха законите на войната в тия места, за да оставят неохраняван единствения път, който можеше да им донесе спасение.

В лодката се бяха настанили трима войни, както каза Следотърсача – двама бяха коленичили с пушки в ръце, а третият стоеше прав на кърмата и я направляваше с греблото. Те напуснаха брега, като предварително изтеглиха лодката нагоре по реката, чак до спокойните води отвъд плитчината и едва тогава се качиха в нея. Още от пръв поглед се виждаше, че индианецът, който направлява кануто, отлично си разбира от работата. Широките и отмерени загребвания караха леката лодка да хвърчи като перо по огледалната повърхност на водата.

– Да стрелям ли? – попита шепнешком Джаспър, който гореше от нетърпение да влезе в бой.

– Не още, момче, не още. Те са само трима и ако мастър Кап умее да си служи с играчките, които носи в пояса си, можем дори да ги оставим да стъпят на брега и по този начин ще си върна обратно лодката.

– А Мейбъл?

– Не се страхувай за нея. Тя е на сигурно място в закритата с къпини хралупа. И ако ти наистина добре си заличил следите ѝ, милото дете може да остане там цял месец и да се надсмива на глупавите мингоси.

– Човек никога не може да бъде сигурен... Трябваше да я доведем тук, при нашето прикритие.

– Защо, Сладка вода? За да излагаме красивата ѝ главица и разтуптяното ѝ сърчице на свистящите куршуми? Не, не, там ѝ е по-добре, там

тя е в безопасност.

– Човек никога не е сигурен... Мислехме, че сме в безопасност зад храстите, а ти сам видя, че ни открива.

– Да, и негодникът минго си плати за любопитството, както ще платят и тези.

В този момент се чу пушечен изстрел и индианецът, който стоеше на кърмата, се метна нагоре във въздуха и после падна във водата, стиснал греблото в ръце. Малко облаче дим плувна над храстите на източния бряг и скоро се разсея във въздуха.

– Голямата змия изсвистя! – възкликна Следотърсача радостно. – В гърдите на никой делауер не е туптяло по-смело и по-предано сърце от неговото. Съжалявам, че се намеси, но той не е могъл да знае нашето положение, не е могъл да знае.

Останала без кормчия, лодката се понесе право към бързея. Двамата диваци се оглеждаха уплашено наоколо си, но бяха безсилни да се оправят с водната стихия. За щастие на Чингачгук останалите ирокези насочиха цялото си внимание към това, което ставаше с двамата в лодката, в противен случай той едва ли би успял да се измъкне от тях. Нито един не помръдна, само се притаиха зад прикритията си и впериха очи в двамата си злочести събратя. За по-кратко време от това, което ни беше необходимо, за да разкажем тези събития, лодката попадна в бързея. Буйните води така започнаха да я подмятат и въртят между камъните, че двамата индианци се видяха принудени да легнат на дъното, за да запазят равновесието ѝ. Но и това не помогна. Лодката се удари в една скала, преобърна се и войните се намериха в реката. По тези места водата обикновено не е дълбока, освен там, където си е прокопала дупки, затова опасност от удавяне не грозеше двамата индианци, но те загубиха оръжието си и се видяха принудени да се върнат на брега, където ги чакаха приятелите им, като ту плуваха, ту газеха във водата в зависимост от дълбочината ѝ. А лодката се залости върху една скала точно в средата на реката и от нея сега не можеха да се възползват нито преследвачите, нито преследваните.

– Ето благоприятния момент, Следотърсачо – каза Джаспър, когато двамата ирокези, газейки в най-плитката част на реката, се подадоха почти цели от водата. – Аз ще взема този, който е откъм горната страна, а за тебе ще остане другият.

Младежът бе така възбуден от събитията, разиграли се пред очите му, че още говореше, когато куршумът излетя от пушката му. Но очевидно не улучи, защото двамата бегълци размахаха предизвикателно

ръце. Следотърсача не стреля.

– Не, Сладка вода, не искам да се пролива кръв без причина и внимавам куршумът ми да си седи в пушката, докато ми потрябва. Не обичам мингосите, и с право, защото много дълго съм живял с делауерите, техните смъртни врагове. Но никога не стрелям по тези мерзавци, преди да се убедя, че от тяхната смърт ще има полза. Никога не убивам елени ей тъй, просто за удоволствие. Когато живееш повечето време сам-самичък в горската пустош и единственият другар е Господ Бог, разбираш колко правилни са тези възгледи. Един живот ни е достатъчно засега и няма да е чудно, ако се наложи да използвам моята сърнебойка, за да помогна на Голямата змия. Той прояви голяма самоотверженост, като даде на тези побеснели дяволи съвсем ясно да разберат, че е наблизо до тях. Кълна се в грешната си душа, че тъкмо в този миг един от мерзавците се промъква дебнешком по брега също както момчетата от гарнизона, когато се спотайват зад повалените дървета и дебнат да убият някоя катеричка.

Докато говореше, Следотърсача посочи с пръст и зорките очи на Джаспър веднага съзряха обекта, който той му показваше. Един от младите ирокезки воини, горящ от желание да се отличи, се бе отделил от групата и се промъкваше към мястото, където се криеше Чингачгук. Заблуден от привидното бездействие на враговете си, а може би и зает с някакви приготовления, Голямата змия очевидно бе застанал на такова място, че бе попаднал под погледа на ирокеза. За всичко това можеше да се съди само по приготовленията на ирокеза да стреля, защото самият Чингачгук не се виждаше от западния бряг. На това място Осуиго правеше завой, източният бряг образуваше широка дъга и по права линия Чингачгук беше съвсем близо до неприятелите си, но брегът го отделяше от тях с неколкостотин ярда, така че и Чингачгук, и ирокезите се намираха на почти еднакво разстояние от Следотърсача и Джаспър. Ако примерно ширината на реката беше двеста ярда, то същото разстояние отделяше и двамата наблюдатели от дебнешия Чингачгук ирокез.

– Голямата змия трябва да е някъде там – забеляза Следотърсача, без нито миг да сваля очи от младия ирокез. – Странно е, че проявява такава непредпазливост и допуска тъй близо до себе си този проклет дявол, който явно се кани да пролее кръвта му.

– Гледай – прекъсна го Джаспър. – ето тялото на индианеца, когото делауерът уби. Потокът го е довялкъл между камъните и сега главата му се подава из водата.

– Нищо чудно, момче, нищо чудно. Човешкото тяло не е повече от

един обикновен плавей, щом през ноздрите му престане да излиза дихание. Този ирокез вече няма да стори зло никому, но онзи, дето се спотайва ей там, се кани да вземе скалпа на моя най-добър и верен приятел...

Следотърсача замлъкна, вдигна необичайно дългата си пушка, прицели се с поразителна точност и стреля. Ирокезът на отсрещния бряг тъкмо се мереше в Чингачгук, когато съдбоносният пратеник на сърнебойката достигна целта си. Пушката му гръмна, но във въздуха, а той самият се свлече в храстите. Ако не беше убит, то поне бе тежко ранен.

– Хитрата твар сама си го навлече – ядосано измърмори Следотърсача, свали пушката си и се зае да я пълни отново. – Ние с Чингачгук другаруваме още от деца и сме се сражавали рамо до рамо на Хирокан, Моухок, Онтарио и по всичките погранични, пропити с кръв земи, които ни делят от френците. А този глупак си въобрази, че стоя със скръстени ръце и ще гледам как убиват моя приятел из засада!

– На услугата, която ни направи Чингачгук, ние отвърнахме с услуга. Но тези негодници се изплъзнаха и търсят да се скрият, защото разбраха, че можем да ги стигнем през реката.

– Този изстрел беше дребна работа, Джаспър, дребна работа. Попитай когото щеш от шестдесети полк и той ще ти каже на какво е способна моята сърнебойка. Какви чудеса е правила, и то в момент, когато куршумите се сипят около главите ни като градушка. Не, този изстрел беше дребна работа, а лекомисленият нехранимайко сам си го докара до главата.

– Това, което плува към нас, куче ли е или елен!

Следотърсача се сепна, защото видя, че наистина нещо плуваше по реката малко по-нагоре от плитчината, към която бързото течение все повече го изтласкваше. Като се вгледаха по-внимателно, и двамата видяха, че това е човек, и то индианец. Но той бе така маскиран, че от пръв поглед трудно можеше да се познае. Опасявайки се да не би това да е някаква военна хитрост, те започнаха внимателно да следят движението на плувеца.

– Той бута нещо пред себе си, а главата му прилича на плаващ храст! – възкликна Джаспър.

– Индианска хитрина, момчето ми, но честността и доблестта ще възтържествуват над неговото лукавство.

Плувецът бавно се приближаваше и двамата наблюдатели започнаха да се съмняват във верността на първоначалното си впечатление. Едва когато той премина две трети от реката, те разбраха истината.

– Ей Богу, това е Голямата змия – възкликна Следотърсача, без да сваля очи от другаря си. Сполучливото изобретение на Чингачгук така го развесели, че го накара да се смее, докато от очите му потекоха сълзи. – Обвил главата си с храст, сложил рога с барута отгоре, превързал пушката си към пъна, който бута пред себе си, и тръгнал към приятелите си. Ех, колко пъти сме си устройвали такива шегички под носа на проклетите мингоси, жадуващи за нашата кръв, при големия съобщителен път в околностите на Тай!

– И все пак това може да не е Голямата змия, Следотърсачо, не виждам нито една позната черта.

– Позната черта ли? Че кой разпознава индианеца по чертите му? Не, не, момче, аз го познавам по татуировката, само един делауер може да се нашари така. Това е неговата бойна украса. Нима флагът с кръста на Сейнт Джордж²⁶ не отличава твоята лодка от френските, по които вятърът развява покривки, изцапани с петна от рибени кости и печено еленово месо? Ето виж му очите, Сладка вода. Това са очите на вожд. Но колкото и свирепо да гледат по време на боя, колкото студени и бездушни да ти се струват сега изпод листата – тук Следотърсача докосна с пръст съвсем леко, но красноречиво ръката на събеседника си, – аз съм ги виждал да проливат сълзи като порой. Повярвай ми, под тази цветна кожа се крият истинска душа и сърце, макар да са малко по-различно устройдени от душата и сърцето на белите хора.

– Всеки, който познава вожда, не се съмнява в това.

– Зная – отвърна другият гордо, – защото съм делил с него и скърби, и радости. Виждал съм го покрусен от скръб, но запазил мъжеството си, виждал съм го и радостен, и закачлив, защото вождът знае, че жените от неговото племе обичат веселието и шегите. Но тихо! Раздрънках се като същинска клюкарка, Голямата змия има остър слух. Той знае, че го обичам и че винаги го хваля зад гърба му, но делауерите са хора стеснителни и се хвалят като жалки грешници само когато ги завържат на кладата.

В това време Голямата змия доплува до брега, тъкмо там, където стояха двамата му приятели. Той очевидно знаеше къде се намират те, излезе от водата, отърси се като куче и издаде своето обичайно възклицание: „У-у-х!“

26. Става въпрос за стария английски флаг – червен кръст на бяло поле. – Б. пр.

ГЛАВА VI

Промените са дело твое, Боже, те бог са разнолик.

Томсън

Щом Чингачгук излезе на брега, Следотърсача се приближи до него и му заговори на неговия език:

– Чингачгук – каза той с упрек, – благоразумно ли беше сам да нападаш цяла дузина мингоси? Вярно, сърнебойката рядко ми изменя, но не е лесно да се прицелиш чак до отсрещния бряг на Осуиго. Този негодник беше подал само главата и раменете си над храстите и една понеопитна ръка можеше да стреси. Трябваше да помислиш, вожде, трябваше да помислиш!

– Голямата змия е мохикански войн – когато върви по военната пътека, вижда само своите врагове. Неговите деди са преследвали мингосите, откакто тече вода на този свят!

– Познавам тази черта на характера ти, познавам я и я ценя. И никой няма да ме чуе да се възмуцавам, че някой червенокож е бил верен на своята природа, но благоразумието също подобава на един вожд, както и храбростта. И ако тези дяволи ирокезите не гледаха така улисано падналите във водата индианци, добре щяха да те подредят.

– Какво е намислил да прави делауерът – възкликна Джаспър, като видя, че индианският вожд неочаквано се отдели от Следотърсача и се упъти към брега, очевидно с намерение отново да влезе във водата. – Нима ще бъде така безразсъден да се върне на отсрещния бряг заради някаква дреболия, която навярно е забравил там?

– Не, не, той е не само храбър, но и благоразумен, макар преди малко да прояви такова нехайство. Чуй ме, Джаспър – добави Следотърсача, и отведе младежа малко встрани. Плискането на вода им подсказа, че индианецът се е гмурнал в реката. – Чуй ме, момче, Чингачгук не е бял човек и християнин, той е индиански вожд от племето на мохиканите, неговата природа е различна от нашата и той се ръководи от свои правила и закони. А щом общуваш с хора, които не приличат съвсем на тебе, трябва да се научиш да ги приемаш такива, каквито са, и да ги оставиш да следват навиците и обичаите, присъщи на тяхната природа. Кралският войник винаги ще ругае и ще пие и ти напразно ще си губиш времето да го отучваш. Детето обича сладкишите, а жената – хубавите

дрехи – да се бориш срещу тяхната слабост, е безполезно. А природата на индианеца още по-трудно можеш да пречупиш. Сигурно Бог го е създал такъв с някаква разумна цел, макар че нито ти, нито аз сме в състояние да я проумеем.

– Но какво означава това? Виж, делауерът плува към трупа на индианеца, който водата е изхвърлила върху камъните. Защо се излага на такава опасност?

– За чест и за слава, заради достойнството си. Как мислиш, защо разни джентълмени изоставят уютния си дом отвъд морето, в който, както разправят, има и от пиле мляко, за да дойдат тук да се прехранват с дивеч и да трепят французите?

– Аха, разбирам, твоят приятел отива да вземе скалпа му.

– Защо да не си достави това удоволствие, ако чувството му за чест го изисква? Ние, белите, не обезобразяваме така противника си, щом веднъж го убием, но за червенокожия това е въпрос на достойнство. И ако щеш, ми вярвай, Сладка вода, но аз познавам много бели хора с прочути имена и немалко качества, чиито представи за честта са по-странни дори от тези на индианеца.

– Дивакът си остава дивак, Следотърсачо, с когото и да другарува.

– Да, така говорят, момчето ми, но както вече ти казах, намират се и бели хора, чиито представи за чест не винаги са съвместими с разума и Божията воля. Много време прекарах сред смълчаните гори в размишления по тези въпроси и стигнах до убеждението, че щом всичко на този свят се направлява от Провидението, то и качествата на хората са дадени с някаква мъдра и разумна цел. Ако индианците не бяха нужни на този свят, Бог нямаше да ги създаде. Сигурен съм, че ако човек успее да проникне до същността на нещата, ще се убеди, че дори племето на мингосите е било създадено с някаква разумна и полезна цел. Но да си призная, на мене умът не ми стига да разбере каква именно.

– Голямата змия се подлага на твърде голям риск заради този скалп! Страх ме е, че всичко това може да свърши зле.

– Но той не мисли така. За него този скалп означава много повече от цяло поле с трупове, от чиито глави не е паднал, нито един косъм. Ето как си представя той войната и честта на войника. Един млад капитан от шестдесети полк например пожертва живота си при последната ни схватка с французите, само за да завоюва едно трифунтово оръдие, за него това бе въпрос на чест. А веднъж видях как един тежко ранен млад знаменосец се уви в знамето, кръвта му изтичаше, а той си въобразяваше, че лежи на нещо по-меко и от бизонска кожа.

– Да, да, разбирам, да удържиш знамето, е наистина заслуга.

– А знамето на Чингачгук е скалпа на врага. Той ще го пази, за да го показва на децата на своите деца. Впрочем... – Следотърсача замлъкна, поклати тъжно глава, после бавно продължи: – От родословието на мохикана не е останала ни една издънка! Той няма деца, които да се радват на трофеите му, нито племе, което да се гордее с неговите подвизи. Той е сам-самичък на този свят и все пак остава верен на природата и навичките си! И в това има нещо нравствено и достойно за уважение, Джаспър, има нещо благородно.

В същия миг откъм брега на ирокезите се надигна ужасен вой, последвай от бързи пушечни изстрели. Неприятелските войни така много искаха да попречат на делауера да се сдобие със скалпа на своята жертва, че се хвърлиха в реката, а неколцина от тях навлязоха стотина фута навътре в разпенения поток, сякаш наистина се канеха да го прекосят. Но Чингачгук, невредим от свистящите около него куршуми, продължаваше работата си съвсем хладнокръвно, с привичната си ловкост, придобита от дългия опит. Когато привърши, той размаха безформения трофей и нададе победния си вик; отговориха му с неистови крясъци, които дълго отекваха в сводовете на смълчаната гора и в дълбоката долина, образувана от реката. Неудържим страх накара Мейбъл да сведе глава, а вуйчо й едва се съдържа да не побегне нанякъде.

– За първи път чувам крясъците на тези изверги – възкликна Джаспър и запуши уши от ужас и отвращение.

– Това е тяхната музика, момче, това са техните барабани и флейти, техните тръби и рогове. Те обичат тези звуци, защото пораждат у тях свирепи и кръвожадни чувства – спокойно отвърна Следотърсача. – Като бях младеж, на мен също ми се струваха ужасни, но сега почти не ги разграничавам от цвъртенето на нощната лястовица или песента на дрозда. Тези вопли вече не ме дразнят, та ако ще да се събере цял куп от тези крещящи дяволи – оттук до самия гарнизон. Не го казвам, за да се хваля, Джаспър, но човек, който се изплаши от такива звуци, в най-добрия случай е страхливец. Те са предназначени да плашат жените и децата, но не и този, който броди из гората и преследва врага си. Надявам се, че Голямата змия е вече доволен. Ето го, че се връща със скалпа, закачен на пояса му.

Джаспър отвърна глава, когато делауерът излезе от водата, такова отвращение му вдъхваше последният подвиг на индианеца, но Следотърсача посрещна приятеля си с философското спокойствие на човек, преценил, че не си заслужава да се обръща внимание на маловажни

неща. А делауерът, тръгвайки към храстите, за да изцеди водата от памучните си дрехи и да напълни пушката си, хвърли победоносен поглед към двамата си другари и с това вълнуващата случка се приключи.

– Джаспър – каза водачът, – иди при мастър Кап и му кажи да дойде при нас, нямаме време за губене, трябва да се посъветваме и бързо да решим какво да правим, защото мингосите сигурно вече замислят как да ни нападнат.

Младежът се подчини и след няколко минути четиримата се събраха на брега, напълно скрити от погледа на врага, докато те самите имаха възможност внимателно да следят поведението на мингосите и според него да съставят собствения си план за действие.

Денят беше вече към своя край и само няколко минути ги деляха от настъпването на нощта, която обещавахе да бъде по-тъмна от всякога. Слънцето бе залязло и сумракът, характерен за тропическата зона, скоро щеше да се замени от непрогледен мрак. Всичките си надежди пътниците възлагаха на това благоприятно обстоятелство, макар то да криеше и известна опасност, защото тъмнината, която можеше да помогне за тяхното спасение, щеше да скрие от погледа им и действията на лукавите им врагове.

– Моментът настъпи, приятели – започна Следотърсача. – Трябва хладнокръвно да обсъдим нашия план, за да можем да действваме задружно, всеки според опита и способностите си. След час в гората ще настъпи истински среднощен мрак и ако искаме да се доберем до гарнизона, трябва да се възползваме от това обстоятелство. Какво ще кажете вие, мастър Кап? Макар да нямате нашия опит във воденето на горски сражения и отстъпления, вашата възраст ви дава правото пръв да вземете думата на това наше съвещание.

– И близкото ми родство с Мейбъл, Следотърсачо, също трябва да се вземе под внимание.

– Как да ви кажа, мастър Кап, как да ви кажа... Уважението си е уважение, независимо какво го е породило – роднински или приятелски чувства. От името на Голямата змия не мога да говоря, от него вече не може да се очаква да мисли за жените, но ние с Джаспър сме готови да отбраняваме Мейбъл от мингосите така, както и нейният смел баща би го сторил. Момчето ще ви каже дали говоря истината.

– Мейбъл може да разчита на мене. Аз ще я отбранявам до последната си капка кръв – отвърна тихо, но с жар Джаспър.

– Добре, добре – намеси се вуйчото, – излишно е да спорим повече, явно е, че всички сме готови да защитаваме момичето, а делата говорят

по-красноречиво от думите. По мое мнение щом се стъмни дотолкова, че вражеските наблюдатели да не могат да ни видят, трябва да се качим на лодките и да отплаваме под пълна пара към пристанището, като се възползуваме от благоприятния вятър и прилива.

– Лесно да се каже, но трудно да се изпълни – отвърна ловецът. – В реката ние ще бъдем изложени на по-голяма опасност, отколкото в гората. Освен това малко по-надолу ни чака прагът на Осуиго, а аз не съм съвсем сигурен дали Джаспър ще успее в тъмното да преведе благополучно лодката през него. Какво ще кажеш ти, Джаспър, как преценяваш възможностите си?

– Аз съм съгласен с мастър Кап, че е по-добре да тръгнем с лодките. Мейбъл е много крехка, за да върви през тресавища и да се препъва в корените на дърветата в такава тъмна нощ, каквато се очаква да бъде тази, пък и аз се чувствавам по-спокоен и смел и очите ми са по-сигурни, когато съм във водата, а не на земята.

– Доколкото те познавам, ти винаги си бил смел, а очите ти са достатъчно сигурни за човек, който е живял повече под яркото слънце, отколкото в сумрака на гората. Жалко, че по Онтарио няма дървета, каква радост би била тогава тази равнина за душата на ловеца! А що се отнася до вашето предложение, приятели, бих казал, че има много „за“ и „против“. Вярно е, че по водата не остават следи...

– Да, но какво ще кажете за килватера – намеси се Кап с обичайната си упоритост и дребнавост.

– Какво казахте?

– Продължавай – подкани го Джаспър. – Мастър Кап си въобразява, че се намира в океана... По водата не остават следи...

– Не остават, Сладка вода, поне тук. А дали по морето остават, не мога да твърдя, освен това с кануто се пътува бързо и лесно, течението само ще го носи и за нежните крака на Мейбъл това ще бъде истинска почивка. От друга страна обаче, единственото ни прикритие в реката ще бъдат облаците на небето, преминаването на прага е трудна и рискована работа дори на дневна светлина и накрая – разстоянието по вода оттук до гарнизона е цели шест мили. А следата по суша не се открива така лесно в тъмнината. Просто съм затруднен, Джаспър, и не знам какъв съвет да дам.

– Ако двамата с Голямата змия преплуваме разстоянието до другата лодка и успеем да я докараме – отвърна младият моряк, – то според мен по-безопасно ще бъде да тръгнем по реката.

– Ако успеете наистина. Всъщност няма да е трудно да го

направите, нека само се стъмни още малко. И като се има предвид, че с нас е дъщерята на сержанта, не знам дали това не е най-доброто разрешение. Ако бяхме само силни и смели мъже, щеше да бъде забавно да си поиграем на криеница с тези негодници на отсрещния бряг. И тъй, Джаспър – продължи ловецът, който беше чужд на всяка показност и празно самохвалство, – ще се наемеш ли да докараш кануто?

– Готов съм да се наема с всичко, което може да помогне на Мейбъл и да я предпази от беда, Следотърсачо.

– Познавам благородния ти характер, Джаспър. Голямата змия, който почти се е съблякъл вече, ще ти помогне. Като отнемем лодката от тези дяволи, ще ги лишим от една възможност да ни навредят.

След като взеха това важно решение, всички започнаха да се готвят да го приведат в изпълнение. Нощните сенки бързо се спускаха над гората и когато приготовленията привършиха, вече беше толкова тъмно, че на отсрещния бряг не се виждаше нищо. Трябваше да се бърза. Хитрите индианци можеха да измислят най-различни средства, за да преминат тясната река, затова на Следотърсача му се искаше колкото се може по-скоро да напуснат това място.

Джаспър и делауерът, въоръжени с по един нож и томахащата на индианеца, навлязоха предпазливо в реката. В това време Следотърсача изведе Мейбъл от скривалището ѝ, нареди на нея и на Кап да тръгнат по брега надолу към бързея, а той самият се качи в лодката, която им беше останала, и я подкара в същата посока.

Да се извърши всичко това, никак не беше трудно. Лодката се приближи до брега, Мейбъл и вуйчо ѝ се качиха и заеха обичайните си места, а Следотърсача, застанал прав на кърмата, се хвана здраво за един храст, да не би силното течение да повлече надолу със себе си и кануто. Затекоха минути на мъчително и неспокойно очакване – как ли ще завърши смелото начинание на другарите им?

От разказаното по-горе се разбира, че двамата храбри мъже трябваше да преплуват дълбокия и бърз поток, преди да стигнат прага на реката, където водата беше плитка и те спокойно можеха да газят. С тази задача те се справиха без усилие и плувайки един до друг, едновременно докоснаха дъното. Усетили твърда почва под краката си, те се хванаха за ръка и бавно и много предпазливо започнаха да газят в посоката, в която предполагаша, че се намира лодката. Тъмнината беше непрогледна и те скоро разбраха, че трябва да се ръководят единствено от инстинкта си – онова вътрешно чувство, което помага на опитния ловец да намери пътя си, когато слънцето отдавна е залязло, а на небето няма още нито

една звезда, без да се лута безцелно из горския лабиринт, както би сторил един по-неопитен човек. Това именно накара Джаспър да остави водачеството изцяло на делауера, чийто опит далеч надвишаваше неговия. И все пак не беше лесно да се движиш сред бушуващата стихия в този нощен час и да запазиш в паметта си ясна представа за местността.

Когато сметнаха, че вече са стигнали средата на реката, двата бряга се виждаха само като някаква тъмна, безформена маса, а неравните върхове на дърветата едва се очертаваха на фона на небето. Един-два пъти те промениха посоката, защото неочаквано нагазваха в дълбока вода, а знаеха, че лодката е заседнала в най-плитката част на реката. Накратко казано, ръководейки се от това съображение, което им заменяше компаса, Джаспър и индианецът се лутаха във водата близо четвърт час, който се стори на младежа безконечен. Най-после разбраха, че са толкова далеч от това, което търсеха, колкото и при тръгването си от брега. Делауерът тъкмо се канеше да спре и да каже на другаря си, че ще бъде по-добре да се върнат обратно на брега, за да се ориентират и оттам да тръгнат наново, когато забеляза някаква човешка фигура да се движи пред тях във водата на една ръка разстояние. Джаспър беше до него и той веднага се сети, че ирокезите са се заели със същата задача, каквато си бяха поставили и те самите.

– Минго! – прошепна той в ухото на Джаспър. – Голямата змия ще научи своя брат как да бъде хитър.

В този момент младият моряк също забеляза неясния силует и тревожната истина проблесна и в неговото съзнание. Той разбра, че трябва да остави всичко в ръцете на индианския вожд и се закова на място, а делауерът продължи да върви предпазливо натам, накъдето бе изчезнала непознатата фигура. След минута ирокезът отново се появи – този път очевидно вървеше насреща им. На това място водата така силно бучеше, че те можеха да разговарят, без да се опасяват, че някой ще ги чуе. Вождът обърна глава назад и каза на своя другар:

– Довери се на хитростта на Голямата змия.

– Уф! – възкликна непознатият индианец и после добави на своя език: – Намерих лодката, но нямаше кой да ми помогне да я вдигна. Елате с мен да я изтеглим от камъните.

– На драго сърце – отвърна Чингачгук, който знаеше езика на ирокезите. – Води ни, ние те следваме.

Шумът на буйната река попречи на ирокеза да долови различията в гласа и произношението и той тръгна напред, а другите двама – след него. Тримата скоро стигнаха до лодката. Ирокезът я хвана за единия ъ

край, Чингачгук в средата, а Джаспър – за другия край. Най-важното засега беше врагът да не открие било по дрехата, с която младежът все още беше облечен, било по характерната за белите форма на главата – че единият от спътниците му е бледолик.

– Вдигай! – каза ирокезът с присъщата на индианците лаконичност.

Тримата мъже без усилие вдигнаха лодката, поддържаха я няколко минути обърната надолу, за да я изпразнят от водата, после я положиха в реката. И тримата се държаха здраво за нея от страх буйното течение да не им я изтръгне от ръцете, а ирокезът, който беше хванал носа на лодката, съвсем естествено започна да я тегли към източния бряг, където другарите му чакаха неговото завръщане.

Както делауерът, така и Джаспър се досещаха, че из реката бродят още ирокези, тъй като тяхното появяване ни най-малко не бе изненадало този, когото срещнаха. И двамата разбраха, че трябва да действат с най-голяма предпазливост. По-боязливи и по-нерешителни хора не биха се осмелили да се изложат на такава опасност и тъй дръзко да се вмъкнат сред неприятеля. Но тези двама погранични жители не познаваха страха, бяха свикнали да излагат живота си и добре съзнаваха колко важно е да попречат на враговете си да се доберат до лодката. Бяха готови дори да се подхвърлят на още по-голяма опасност, стига да могат да се сдобият с нея. Джаспър беше така убеден, че от тази лодка зависи спасението на Мейбъл, че твърдо бе решил да я завладее или да я унищожи, затова държеше ножа си в ръка, готов да нацепи тънката дървесна кора и поне временно да направи лодката негодна за употреба, в случай че станеше нещо, което да ги принуди да я изоставят в ръцете на неприятеля.

В това време ирокезът, който беше начело, бавно газеше във водата по посока на източния бряг, където се намираха другарите му, и без да изпуска лодката из ръце, теглеше след себе си и двамата смелчаци, които крайно неохотно го следваха. По едно време Чингачгук вдигна томахавата си и се приготви да смаже черепа на своя доверчив и нищо неподозиращ съсед, но мисълта, че предсмъртният му вик или трупът му, който течението щеше да понесе, могат да предизвикат тревога, го накара да се опомни и да се откаже от намерението си. В следващия миг; той съжали за нерешителността си, защото тримата изведнъж се видяха обкръжени от една група от четирима или петима ирокези, които също търсеха лодката.

След обичайните кратки и отсечени възгласи, изразяващи задоволството им, ирокезите настървено се хвърлиха към лодката. Всички, събрани около нея, искаха на всяка цена да я притежават: едните, за да

нападнат неприятелите си, другите – за да си осигурят бягството. Това неочаквано попълнение даваше на вражеската група такова надмощие, че дори ловкият и съобразителен делауер се обърка за миг. Петимата ирокези очевидно твърде добре знаеха задачата си, за да губят време в приказки, и бързо повлякоха лодката към брега. Те имаха намерение да вземат греблата, които преди това бяха загубили, да качат в лодката трима-четирима войни, снабдени с пушки и барут, и да ги пратят на отсрещния бряг. Само опасността, че ще намокрят пушките и барута си, ги бе възпряла да преплуват реката веднага след като се стъмни.

По такъв начин малкият отряд, състоящ се от приятели и врагове, достигна източния бряг, където реката, също както и при западния бряг, ставаше много дълбока и трябваше да се преплува. Там те спряха за малко, за да решат по какъв начин да превозят кануто до брега. Единият от четиримата ирокези, присъединили се току-що към лодката, беше вожд и уважението, което обикновено индианците изпитват към бойните заслуги, опита и положението, караше останалите да мълчат и да чакат неговата дума.

Това спиране увеличаваше опасността да бъдат разкрити двамата приятели, и по-специално Джаспър, макар че той бе имал благоразумието да хвърли шапката си на дъното на лодката и – тъй като беше гол до кръста като всички останали – фигурата му едва ли щеше да привлече вниманието на някого. Това, че се намираше при кърмата на кануто, също помагаше да остане незабелязан, тъй като погледите на ирокезите съвсем естествено бяха насочени напред. Но положението на Чингачгук не беше такова. Смелият войн беше в буквалния смисъл на думата обкръжен от своите смъртни врагове и не можеше да направи и най-малкото движение, без да се докосне до някой от тях. Въпреки това, външно той с нищо не издаваше вълнението си, макар че всичките му сетива бяха нашрек и беше готов всеки момент да побегне или да нанесе смъртоносен удар, ако му се отдадеше такава възможност. Той нито веднъж не си позволи да се обърне назад, от страх да не бъде открит, и с упоритото търпение на индианец изчакваше момента, когато щеше да се наложи да действа.

– Нека всички мои млади войни освен тези, които не са на двата края на кануто, преплуват до брега и приготвят оръжието си – разпореди се вождът на ирокезите. – Дватамата, които остават, ще изтласкат лодката напред.

Индианците мълчаливо се подчиниха и оставиха Джаспър на кърмата, а индианецът, който беше намерил лодката – на носа на лодката

кану. Чингачгук се гмурна така дълбоко във водата, че тези, които минаха покрай него, не го забелязаха. От плисъка на водата, от размахването на ръцете и подвикванията скоро стана ясно, че четиримата индианци вече плуват към брега. Щом се увери в това, делауерът изскочи от водата, зае предишното си място и реши, че моментът за действие е настъпил.

Друг на мястото на Чингачгук, с по-малко самообладание от неговото, навярно би нанесъл смъртоносния удар веднага, но той знаеше, че зад тях на прага на реката има още ирокези и като опитен войн не искаше да се подхвърля на ненужен риск. Той остави индианеца, който държеше носа на лодката, да навлезе в дълбоката вода и тримата заплуваха към източния бряг. Но вместо да помагат на ирокеза, щом усетиха напора на стремителното течение, Джаспър и делауерът започнаха да забавят движението на лодката. Разбира се, те не действаха прибързано и непредпазливо като някой бял човек, който би се решил на подобна хитрост, а бавно и последователно, тъй че ирокезът, който плуваше напред, си мислеше, че се бори със силното течение. Под влиянието на тези противодействащи сили лодката естествено се понесе надолу по течението и след по-малко от минута се намери в най-дълбоките води на реката, съвсем близо до прага. Едва тук ирокезът откри, че някаква необяснима сила пречи на лодката да се движи тъй бързо, както би трябвало, обърна се назад и разбра, че всъщност се бори не с течението, а срещу усилията на спътниците си.

Някакво вътрешно чувство, втората природа, която се поражда у човека от дългия навик, подсказа на ирокеза, че се намира сред врагове. Той изведнъж скочи върху делауера и го сграбчи за гърлото. Двамата противници изоставиха лодката на произвола и се вкопчиха един в друг като същински тигри. Те се бореха на живот и смърт сред непрогледния мрак на нощта и сред бясната водна стихия, забравили всичко друго освен взаимната си вражда и желанието всеки да победи смъртния си враг.

Сега Джаспър остана пълен господар на лодката. Тласкана от лекия ветрец и от въртенето, предизвикано от двамата борещи се, тя полетя напред като перо. Първата мисъл на младежа, като слушаше тежкото дишане на противниците, които се бяха вкопчили един в друг, беше да отплува обратно и да помогне на делауера, но завладяването на лодката му се стори много по-важно, затова колкото може по-бързо се отправи към западния бряг. Скоро се добра до него и след кратко търсене откри очакващите го с нетърпение приятели. Намери дрехите си, облече се и с няколко думи им разказа в какво положение е оставил делауера и по

какъв начин е успял да се добере до лодката.

Дълбока тишина последва обясненията на Джаспър. Всички напрегнаха слух с напразната надежда да доловят някакъв звук, който би им подсказал крайния резултат от борбата между двамата индианци или нейния ход, ако тя все още продължаваше. Но се чуваше само еднообразният неспирен рев на потока. Ирокезите на отсрещния бряг умишлено се спотайваха и не даваха никакъв признак на живот.

– Вземи това гребло, Джаспър – каза Следотърсача привидно спокойно, макар спътниците му да доловиха в гласа му повече тъга от всеки друг път, – и ни следвай с твоята лодка. Неблагодарно е да седим повече тук.

– Ами Голямата змия?

– Голямата змия сега е в ръцете на неговото собствено божество. Дали ще живее, или ще умре, зависи от волята на Провидението. Ние с нищо не можем да му помогнем, а рискуваме твърде много, ако седим тук със скръстени ръце и като жени оплакваме собственото си нещастие. Тъмнината е тъй скъпа за нас...

Проточен, пронизителен вой се понесе от отсрещния бряг и прекъсна думите му.

– Какво означава този крясък, Следотърсачо – попита Кай. – Такива звуци могат да издават само дяволи, но не и християни или каквито и да е други човешки същества.

– Те не са християни и нито се преструват, нито желаят да бъдат такива. Вие съвсем точно ги определите, като ги нарекохте дяволи. Този вик изразява доволство, с него те възвестват победата си. Без съмнение тялото на Голямата змия, живо или мъртво, е в ръцете на ирокезите!

– А ние! – възкликна Джаспър, разкъсан от искрено разкаianie при мисълта, че е могъл да предотврати нещастиято, ако не беше изоставил другаря си.

– Ние не можем да помогнем на вожда, момчето ми, и трябва да напуснем това място час по-скоро.

– Без дори да направим опит да го спасим? И без да разберем жив ли е, или мъртъв?

– Джаспър е прав – намери сили да каже Мейбъл, макар че гласът ѝ звучеше пресипнало и сподадено: – Аз не се страхувам, вуйчо, и съм готова да стоя тук, докато узнаем какво е станало с нашия приятел.

– Това ми се струва разумно, Следотърсачо – обади се и Кап. – Истинският моряк никога не изоставя другаря си, когато той е в беда, и да си призная, много се радвам, че такива честни пориви могат да се

открит и у сладководните ми колеги.

– Хайде, хайде – възрази нетърпеливо ловецът и отблъсна лодката от брега. – Вие нищо не знаете, затова от нищо не се боите. Ако ви е скъп животът, мислете как по-скоро да се доберем до гарнизона и оставете Чингачгук на волята на Провидението. Какво да се прави! Еленът, който често ходи да ближе сол, в края на краищата попада в ръцете на ловеца!

ГЛАВА VII

И туй е Яроу? Нима
за нея, в нейна чест
лелеех трепетна мечта?
Загина ли тя днес?
О, менестрел, къде си ти
и арфата ти де е?
Ти тази тишина пръсни –
сърцето в нея тлее.
Уърдсуърт

Всички тези събития бяха крайно необикновени и вълнуващи и затова, когато лодката се отдели от брега и попадна в бързото течение, Мейбъл с присъщата си чувствителност и добросърдечие не можа да остане равнодушна – кръвта ѝ затуптя по-бързо във вените и страните ѝ пламнаха. Облаците се бяха разпръснали и нощта бе просветляла, но надвисналите дървета така засенчваха реката, че лодките всъщност плуваха надолу по течението в пълен мрак, безценен мрак, който прикриваше бегълците. И все пак в душата на всеки от тях се таеше чувство на несигурност. Дори Джаспър, разтревожен за съдбата на девойката, се оглеждаше неспокойно заедно с другите при всеки подозрителен шум, долитащ откъм гората. От време на време използваша греблата, но съвсем тихо и предпазливо, защото и най-малкият звук можеше да достигне в тази бездиханна тишина на нощния час до изострения слух на ирокезите и да издаде присъствието им.

Всичко това усилваше романтиката и правеше още по-вълнуващо среднощното приключение, което съдбата отреждаше на Мейбъл за първи път през краткия ѝ живот. Смела, уверена в себе си, горда от мисълта, че е дъщеря на войник, девойката не се поддаваше на страха, макар че от време на време сърцето ѝ ускоряваше ударите си, прекрасните ѝ сини очи изразяваха решимост, която в тъмнината никога не можеше да забележи. Развълнуваната ѝ душа с особена острота възприемаше необичайните и тревожни преживелици на нощта.

– Мейбъл! – извика ѝ със сподавен глас Джаспър, лодките плуваха тъй близо една до друга, че младият човек държеше бордовете им с една ръка. – Кажете, страхувате ли се, вярвате ли в нашата грижа и готовност

да ви закриляме?

– Както знаете, аз съм дъщеря на войник, Джаспър, и би било срамно да призная, че се страхувам.

– Доверете се на мен – на всички нас. Вашият вуйчо, Следотърсача, делаурът, ако той горкият беше с нас, и аз самият сме готови на всичко, за да ви предпазим от беда.

– Вярвам ви, Джаспър – отвърна девойката, като отпусна ръка във водата и несъзнателно започна да я разплисква. – Зная колко много ме обича вуйчо ми, зная, че той ще помисли първо за мен, а после за себе си, сигурна съм, че вие, приятелите на сержант Дънъм, с радост ще помогнете на неговата дъщеря. Но аз не съм толкова малодушна и глупава девойка, за каквато може би ме помислихте. Въпреки че съм гражданка, въпреки че на хората от града е присъщо да виждат опасност там, където тя не съществува, аз ви обещавам, Джаспър, че никакви мои безразсъдни страхове няма да ви попречат да изпълните дълга си.

– Мейбъл е права и е напълно достойна да бъде дъщеря на честния Томас Дънъм – обади се Следотърсача. – Ех, мило момиче, колко пъти двамата с баща ви сме настъпвали срещу противника и във фланг, и в тил, през нощи, по-непрогледни от тази, рискувайки всеки миг да попаднем в засада. Аз стоях до него, когато го раниха в рамото, и когато се видите, той ще ви разкаже как успяхме да преплуваме реката и как той спаси скалпа си.

– Той вече ми е разказвал – отвърна Мейбъл по-живо, отколкото позволяваше сегашното им положение. – Той ми е писал в писмата си за всичко това и аз ви благодаря от все сърце, че сте му помогнал. Бог ще ви възнагради, Следотърсачо, и, знаете ли, няма отплата, която признателната дъщеря да не е готова с радост да даде на спасителя на своя баща.

– Да, да, така постъпвате вие, благородните и чистосърдечни същества! Срещал съм няколко като вас и преди, а за други само съм слушал. Самият сержант често ми е разказвал за младежките си години, разказвал ми е как се е мъчил да спечели майка ви, колко пречки и разочарования е срещнал, докато най-после успял.

– Майка ми умря много рано и не можа да му се отплати за страданията, които той е преживял заради нея – каза Мейбъл с разтреперан глас.

– Да, и това ми разправи. Честният сержант не скри нищо от мене, макар да е доста по-възрастен. Ние така се сблизихме по време на нашите скитания, че той гледаше на мен като на свой син.

– А може би сержантът с радост би приел да му станеш син, Следотърсачо – пошегува се Джаспър, но с такъв хриплив глас, че думите му съвсем не прозвучаха шеговито.

– Дори да е така, Сладка вода, какво лошо има в това? Той ме познава добре, знае какъв съм, когато тръгна по горската пътека да търся следи, виждал ме е неведнъж да заставам лице с лице с френците. Понякога си мисля, момче, че всички ние трябва на всяка цена да си потърсим жени. Когато човек живее постоянно в гората и не се занимава с друго, освен да преследва врага си и дивеча, накрая изгубва навика да общува със себеподобните.

– Всичко, което видях досега – възрази Мейбъл, – ме кара да мисля, че тези, които живеят дълго време в гората, не успяват да усвоят пороците и лицемерието на градските жители.

– Трудно е да живееш в такава непосредствена близост с Бога, Мейбъл, и да не почувствуващ силата на неговата доброта. Случвало ми се е да присъствам на богослужения в гарнизонната църква и съм се старал да присъединя своя глас към общите молитви, както подобава на един добър войник, защото, макар и да не съм зачислен към войските на английския крал, участвам в сражения и служа на неговото дело. И неведнъж съм се опитвал да славя Бога заедно с другите според гарнизонния порядък, но никога в душата ми не са се събуждали възвишените чувства и искрената радост, които изпитвам в гората, когато съм сам с Бога. Там ти се изправяш лице с лице със Създателя си. Всичко наоколо ти е тъй свежо и красиво, сякаш току-що е излязло изпод ръката му, и никой не ти досажда с църковни догми и нравоучителни беседи, които само сковават душата. Не, не, истинският храм е гората. Там мислите са свободни и се възвисяват по-високо и от облаците.

– Вие казвате самата истина, Следотърсачо – рече Кап, – и тя е познатата на всеки, който дълго живее в самота. Нима моряците не са тъй религиозни и добродетелни, само защото често остават сами с Провидението далеч от грешната земя. Да не ви казвам колко пъти съм стоял на вахта някъде около Екватора или в Южния океан под осеяното с огънчета нощно небе – това е часът, драги мой, когато човек определя посоката си по пеленга²⁷ – и съм размишлявал за греховете си. Връзваш, връзваш напречните върви, докато вантите²⁸ и талрепите²⁹ на съвестта ти не

27. Пеленг – ъгълът между посоката на компасната стрелка и посоката, по която се вижда наблюдаваният предмет или се чува звук. – Б. пр.

28. Ванти – дебели въжета, поддържащи мачтата и свързани помежду си с напречни върви. – Б. пр.

заскърцат от напрежение. Напълно съм съгласен с вас, Следотърсачо: къде другаде ще намериш вярващ човек, ако не в морето или в леса?

– Доколкото знам, вуйчо, моряците не се ползват с името на особено благочестиви хора.

– Чиста клевета, момичето ми! По-добре попитай моряка какво е истинското му мнение за тия, които живеят на сушата – свещеници и други – и тогава ще разбереш кой какъв е. Едва ли за някое друго съсловие е създадена такава невярна представа в това отношение, както за моряците. И то защото не си стоят у дома, за да се защитават и да плащат на свещениците полагаемия им се данък. Те може би не познават задълбочено църковните догми, както някои хора от сушата, но що се отнася до същността на християнството, моряците далеч превъзхождат останалите.

– Аз не съм много добре запознат с тези неща, мастър Кап – отвърна ловецът, – но допускам, че много от това, което казвате, е вярно. На мен не ми са нужни гръмотевици и мълнии, за да ми припомнят за Бога, и аз не толкова в мигове на изпитание и скръб славя неговата доброта, колкото в ясните, тихи, радостни дни, когато долавям гласа му, и в пращането на сухото клонче, и в песента на птиците, а също и в бурите и ураганите, ако изобщо ми се случи да ги чуя. Какво мислиш ти, Сладка вода? Едва ли по-малко бури са те гонили от мастър Кап. Какви чувства си изпитвал ти?

– Боя се, че съм много млад и неопитен, за да разсъждавам за тези неща – скромно отвърна Джаспър.

– Но няма не изпитвате никакви чувства? – възрази разпалено Мейбъл. – Вие не можете, пък и никой не би могъл да живее сред природата, сред природните явления и да не търси опора в Бога!

– Страхувам се, че ще посрамя професията си, ако ви кажа, че не мисля тъй често за тези неща, както би трябвало.

– Какво можеш да очакваш от един сладководен моряк, Мейбъл – подхвана рязко Кап. – Вас, струва ми се, понякога ви наричат с едно име, което подсказва всичко това, Eau-de-vie³⁰, нали?

– Eau douce – спокойно отговори Джаспър. От плаването по езерото той беше научил френски така добре, както и някои индиански диалекти. – С това име ме нарекоха ирокезите, за да ме отличат от някои мои другари, които някога са плували по океана и много обичат да пълнят

29. Талреп – приспособление за разхлабване и затягане на вантите. – Б. пр.

30. В случая Кап бърка – Eau douce – (фр.) – сладка вода и Eau-de-vie (фр.) – ракия. – Б. пр.

ушите на индианците с разкази за тези големи солени езера.

– Че какво от това? Според мен такива разкази няма с нищо да наведат на индианците. Може би няма да ги цивилизоват, но няма и да ги направят по-големи варвари, отколкото са. Да, да, eau-de-vie, или бяла ракия, в края на краищата не е толкова важно, понеже става въпрос за истинско дяволско питие.

– Eau douce означава сладка вода или вода, която е годна за пиене. Французите така наричат прясната вода – отвърна Джаспър малко обиден от сравнението, което направи вуйчото на Мейбъл.

– Но как, по дяволите, превръщат във вода eau de vie, когато на френски това означава ракия? Може според тукашния френски език да е така, но не и в Бордо или в някое от другите френски пристанища. Освен това, когато на моряка кажеш eau, той винаги разбира ракия, а eau-de-vie – висококачествена ракия. Не ви упреквам за невежеството, младе момко. Няма как, при вашето положение това е напълно естествено. Ако се върнете с мене и преплувате един-два пъти Атлантическия океан, ще ви бъде от такава голяма полза, че ще ми бъдете благодарен до края на дните си. Тогава Мейбъл и другите девойки, които живеят край морето, ще ви уважават още повече.

– Не, не – възрази простодушният и благороден ловец, – мога да ви уверя, че Джаспър има достатъчно приятели в този край. Разбира се, да обиколи и да види света, ще бъде от полза както за него, така и за всеки друг, но ние няма да го обичаме по-малко, ако целия си живот прекара тук при нас. Eau-douce или eau-de-vie, наричайте го както щете, е един смел и предам младеж и когато той е на стража, винаги спя спокойно, защото съм сигурен в него, както в самия себе си. Уверявам ви – все едно, че бодърствам и пазя аз. И дъщерята на сержанта навярно не смята, че е необходимо нашият приятел да поживее на морето, за да заслужи повече уважението на другите.

Мейбъл не отговори нищо на този косвен въпрос, само обърна глава към западния бряг, макар че това движение беше излишно, защото тъмнината скриваше напълно израза на лицето ѝ. Но Джаспър се почувства задължен да даде някакво обяснение. Младежката му гордост се разбунтува срещу твърдението на Кап, че все още с нищо не е заслужил уважението и симпатията на приятелите си и на своите връстнички от нежния пол. Но все пак той в никакъв случай не желаше да каже нещо, което би обидило вуйчото на Мейбъл. Умението му да се владее обрисуваше характера му много по-добре дори от скромността и мъжеството му.

– Не обичам да се хваля с нещо, което не притежавам – каза той, – затова не твърдя, че познавам океана или науката за мореплаването. Тук на нашите езера ние се ориентираме по звездите и по компаса. Плуваме от един нос до друг, затова не ни е необходимо да прибъгваме до цифри и изчисления. Но все пак си имаме немалко трудности, за каквито често съм слушал да ми разправят И хора, прекарвали дълги години по океана. Първо на първо винаги плуваме покрай брега, и то откъм подветрената му страна, а това, както съм чувал, закалява моряка. Нашите бури връхлитат така внезапно и са така свирепи, че всеки миг трябва да сме готови да се укрием в пристанището.

– Нямате ли лотове? – прекъсна го Кап.

– Имаме, но те не ни помагат много, затова рядко ги спускаме.

– А дипломове³¹ нямате ли?

– Чувал съм за такова нещо, но да си призная, никога не ми е попадало пред очите.

– Хиляди дяволи! Кораб без диплом! Не, младежо, вие нямате никакво право да се наричате моряк. Къде се е чуло моряк да не е виждал диплом?

– Не съм се хвалил с никакви особени знания и ловкост, мастър Кап...

– Освен тази да преминаваш водопади, Джаспър. Освен тази да преминаваш водопади и прагове – намеси се в негова защита Следотърсача. – Длъжен сте да признаете, мастър Кап, че там той проявява известно умение. Според мен всеки човек трябва да бъде порицаван или хвален в зависимост от призиванието и способностите му. И ако мастър Кап се окаже напълно безпомощен при преминаването на водопада Осуиго, то аз съм уверен, че в открито море той е в стихията си, не би имало нищо чудно, ако Джаспър се окаже безпомощен в открито море, но аз не забравям, че неговият точен поглед и върна ръка са незаменими при преминаването на водопади.

– Но Джаспър ще бъде много полезен и в открито море – възкликна Мейбъл така разпалено, че ясният и мелодичен глас прозвуча необичайно силно сред тържествената тишина. – По-точно искам да кажа, че човек, който е толкова полезен тук, не може да не бъде полезен и там. Макар че според мен вуйчо ми го превъзхожда с познанията си в корабоплаването.

31. Диплот – лот за измерване на по-големи дълбочини, снабден с 20–30 килограмова тежест. – Б. пр.

– Добре, добре, поддържайте се един друг в невежеството си – отвърна ѝ Кап подигравателно. – Ние моряците тъй рядко оставаме на сушата, че вие все имате превес над нас и никога не ни отдавате дължимото. Но когато стане нужда да ви защитаваме или да ви пренасяме разни товари през морето, тогава ни търсите.

– Но вуйчо, жителите на сушата не нападат нашите брегове, така че моряците се сражават с моряци.

– Ти пак с твоите глупости! А къде е неприятелската войска, която слезе в нашата страна? Къде са французите и англичаните, позволи ми да те попитам, племеннице?

– Да, къде са наистина? – възкликна Следотърсача. – Това най-добре ще ви кажат тези, които живеят в гората, мастър Кап. Често съм проследявал пътя им по измитите от дъжда кости и много години след като дори и споменът за тези хора и за тяхното високомерие и гордост е изчезнал, откривах следите им по техните гробове. Останките на генерали и войници, пръснати по нашата земя, ясно говорят за това, докъде могат да доведат човека славолубието и желанието да стане нещо повече от себеподобните си.

– Трябва да ви кажа, Следотърсачо, че понякога изказвате много странни възгледи за човек, който изкарва хляба си с оръжието и който от миризмата на барута е забравил мириса на чистия въздух и още със ставането си сутрин хуква да гони врага.

– Ако мислите, че прекарвам живота си във война със себеподобните, значи не ме познавате. Живее ли в леса или в пограничните райони, човек трябва да се съобразява с обстоятелствата и да е готов на всичко. Но затова аз не нося никаква отговорност, защото съм само един обикновен ловец, разузнавач и водач. Моето истинско задължение е да ловя дивеч за армията, както при война, когато и аз участвам в походите, така и в мирно време. По-точно, числя се на служба при един офицер, който живее в колониите, но там никога няма да го последвам. Не, моето призвание не е да воювам и да проливам кръв, защото по характер съм миролюбив и състрадателен, но и на мен, както на всички, неизбежно ми се налага да се срещам гърди срещу гърди с противника. Колкото до мингосите, гледам на тях като змии – гадини, които трябва да смачкаш с тока си, щом ти се удаде случай.

– Добре, добре, очевидно съм се заблудил. Мислех, че сте от редовната войска и че имате същите задължения като корабния топчия. Но вземете например моя зет. Той е войник от шестнадесетгодишна възраст и все още продължава да твърди, че неговият занаят е толкова достоен

за уважение, колкото и моряшкият. А аз считам за излишно да споря с него по този въпрос.

– Баща ми още от малък е възпитан да смята тази професия за благородна – намеси се Мейбъл, – понеже и неговият баща е бил войник.

– Да, да – потвърди Следотърсача, – сержантът има наистина най-големи заложби в тази област и гледа на света само през дулото на своята пушка. Той смята например, че кралската карабина има по-големи преимущества пред двуцветната ловджийска пушка. Ето до какво заблуждение довежда дългият навик, а предубеждението е може би най-разпространеният недостатък на човешката природа.

– Да, съгласен съм, но само на брега – каза Кап. – Винаги когато се връщам от плаване, стигам до този извод. Ето например като се върнах в Йорк от последното си пътешествие, не срещнах нито един човек, с когото мислите ни да съвпадат по какъвто и да било въпрос. Мнозинството следват вятъра, а който не иска да върви по килватерната линия, прави оверщаг³² и наклонява другия си борд.

– Разбирате ли нещо от това, Джаспър? – шепнешком попита Мейбъл, като се усмихна на младежа. Той продължаваше да държи своята лодка съвсем близо да тяхната.

– Разликата между прясната и солената вода не е тъй голяма, Мейбъл, че тези, които са й отдали живота си, да не могат да се разберат. Пък и не е Бог знае каква заслуга да разбираш езика на нашата професия.

– Даже и религията – продължаваше Кап – не е вече закотвена на същото място, на което беше в младежките ми години. Вечно отпусчат и стягат въжетата ѝ на брега, както правят с всичко останало, и нищо чудно, че те понякога се оплитат. Очевидно всичко се изменя освен компаса, макар че и той понякога има отклонения.

– Аз пък мислех – обади се Следотърсача, – че християнството и компасът са неизменни.

– Да, на кораба те наистина не се изменят, като изключим, разбира се, някои дребни отклонения. Религията на моряците не се е променила. И днес тя е същата, както в деня, когато за първи път бръкнах с ръка в бурето със смола. Който постоянно вижда пред очите си силата на Бога, не смее да му се противи. И пак повтарям, според мен религията на кораба днес е същата, каквато беше по времето, когато бях юнга. Но на

32. Оверщаг – завой, при който платноходният кораб се обръща с носа срещу вятъра. – Б. пр.

брега не е същото. Повярвайте ми, Следотърсачо, дяволски трудна работа е да намериш човек – искам да кажа човек от сушата, – който гледа днес на нещата точно тъй, както е гледал преди четиридесет години.

– И все пак Бог не се е променил, неговите творения не са се променили, неговото свято слово не се е променило и тези, които трябва да славят и почитат името му, също не бива да се променят.

– Но на брега всичко се променя. Това е лошото на земята. Там всичко е в непрекъснато движение, макар че видимо си стои на мястото. Ако посадиш едно дърво и тръгнеш на тригодишно плаване, като се върнеш, не можеш да го познаеш, така се е изменило. Градовете растат, появяват се нови улици, строят се пристанища, цялото лице на земята се променя. А корабът се връща от пътуването си до Индия съвсем същият, какъвто е тръгнал, само малко се е поолючила боята му и се е поизносил от дългото пътуване и от неизбежните морски произшествия.

– За съжаление вие сте напълно прав, мастър Кап. Целият този наредък, всички тези преобразувания и подобрения само осакатяват и обезобразяват лицето на земята! Прекрасните творения на Бога всеки ден се унищожават и рушат, човешката ръка се е надигнала непочтително срещу волята Божия. Чувал съм, че на юг и на запад от Големите езера вече са се появили страшни знамения за това, към което ние неизбежно вървим, макар че аз самият никога не съм ходил по тия места.

– За какво по-точно говориш, Следотърсачо? – попита тихо Джаспър.

– Говоря за ония места, които вече са белязани от Божия гняв за назиждане и поучение на безумците и разсипниците от нашите краища. Тези места се наричат прерии. Слушал съм от делауерите, най-честните хора на света, че десницата Божия така тежко се е стоварила там, че нито едно дърво не е останало. Това страшно Божие наказание, постигнало невинната земя, идва да покаже на хората до какви ужасни последствия може да доведе безразсъдното желание да унищожаваш.

– Аз пък съм виждал заселници, които много харесват тези открити пространства, защото си спестявали труда да ги разчистват. Ти обичаш да ядеш хляб, Следотърсачо, но пшеницата не зрее в сенчестите гори.

– Затова пък там зреят честността, благородните подбуди и любовта към Бога, Джаспър. Дори мастър Кап ще ти каже, че голата равнина прилича на пустинен остров.

– Възможно е – отговори Кап, – но и пустинните острови не са без полза, те ни помагат да си уточним курса. Ако питат мене, бих казал, че не виждам голяма беда в това, дето има равнини без дървета. Природата

е дала на човека очи, за да вижда, сътворила е слънцето, за да му свети, а дърветата, за да си строи от тях кораби и понякога къщи. Извън това не виждам друга полза от дърветата, особено ако по тях няма маймуни или плодове.

Ловецът не отговори нищо на тази забележка, само издаде един глух звук, с който накара спътниците си да замълчат. Докато те водеха на тих глас безсмисления разговор, който току-що предадохме, лодките бавно плуваха по течението, скрити в дълбоката сянка на западния бряг. Двамата мъже прибягваха към греблата, само за да спазват желаното направление и правилното положение на лодките. Силата на течението се менеше значително. На някои места водата изглеждаше неподвижна и спокойна, а на други се носеше със скорост две и даже три мили в час. През праговете тя се втурваше с такава бързина, че будеше страх у непривикналите очи. Джаспър смяташе, че за два часа ще могат да се спуснат до устието на реката и двамата със Следотърсача се уговориха да оставят лодките да се носят по течението поне до момента, когато преминат първите опасности из пътя. Пътниците разговаряха полугласно и с най-голяма предпазливост. Дълбокото безмълвие, което цареше в безкрайния лес, се нарушаваше само от хилядите гласове на природата, които се чуваха отчетливо в нощната пустота. Ветрецът шумолеше в листата на безчислените дървета, реката ромонеше, а някъде се разбиваше с тътен о бреговете. От време на време се чуваше изпращяването на клонка или проскръцването на стволове, триещи се един о друг. Всички живи гласове бяха замлъкнали. Веднъж на Следотърсача му се стори, че чува в далечината вой на вълк – те все още се срещаха из тези гори, но звукът беше крайно неясен и мигновен, може би само плод на възбуденото му въображение. Когато обаче накара приятелите си да замълчат, както вече споменахме, бдителното му ухо беше доловило своеобразното изпращяване на сух клон, отчупен от дърво. И ако не го лъжеха сетивата, шумът бе долетял от западния бряг.

Всеки, на когото е познат този характерен звук, знае как леко го долавя ухото и колко лесно може да се разграничи човешката стъпка, счупила клонка, от всеки друг шум в гората.

– По брега се чуват стъпки – каза Следотърсача на Джаспър, понижавайки гласа си до шепот. – Дали проклетите ирокези, като са се видели без лодка, не са преплували реката с оръжие в ръка?

– Може би е делауретът! Той вероятно е тръгнал по нашите следи по брега и естествено знае къде да ни търси. Ако искаш, да се приближа до брега и да разузная.

– Тръгвай, момчето ми, но греби внимателно и в никакъв случай не слизай на брега.

– Благоразумно ли е това? – попита Мейбъл поривисто, като забрави всяка предпазливост и повиши приятния си глас.

– Крайно неблагоприятно красавице, ако продължавате да говорите така високо. Вашият мек и звучен глас е истинска наслада за ухото ми, особено след като толкова дълго време съм слушал само груби мъжки гласове, но засега той не бива в никой случай да се чува, и то тъй високо. Вашият баща, храбрият сержант, ще ви каже, като се срещнете, че мълчанието е двойно по-неоценимо, когато търсиш следи. Тръгвай, Джаспър, и ни докажи още веднъж своето благоразумие.

Изтекоха десет тревожни минути от момента, в който кануто на Джаспър изчезна в нощта. Той така безшумно се отдели от лодката на Следотърсача и потъна в мрака, че Мейбъл дълго не можа да се опомни и да повярва, че младежът наистина се е наел сам да изпълни подобна задача, която нейната разгорещена фантазия си представяше като изключително опасна. През това време тяхната лодка продължаваше да плава по течението. Всички мълчаха и затаили дъх, напрегнато се мъчеха да доловят и най-малкия звук, долитащ от брега. Но наоколо цареше все същото тържествено – би могло да се каже дори величествено – безмълвие – само плисъкът на водата, срещнала някакво препятствие по пътя си, и шумоленето на вятъра в листата нарушаваха съня на гората. Но ето че отново се чу слабо изпращяване на сухи клонки и на Следотърсача му се стори, че до слуха му достига звукът от сподавени гласове.

– Може и да греша – каза той, – тъй като въображението често рисува онова, което сърцето желае, но от брега ми се чу плътният глас на делауера.

– Нима мъртвите индианци продължават да бродят и след смъртта си? – попита Кап.

– Да, дори тичат и гонят дивеча, но само във вечните ловни полета. Червенокожият завършва земния си път, щом душата му се отдели от тялото. Не му е в природата да броди около вигвама си, щом часът му е ударил.

– Нещо плува във водата – прошепна Мейбъл. От момента, в който бе изчезнала другата лодка, тя напрегнато се визираше в тъмния бряг.

– Това е лодката – радостно възкликна Следотърсача. – Очевидно всичко е наред, иначе момчето отдавна щеше да ни прати вест.

След минута двете лодки се доближиха и заплаваха една до друга.

Едва тогава пътниците успяха да различат силуета на Джаспър, застанал на кърмата. На носа, с гръб към тях, седеше още един човек и когато младежът с няколко удара на греблата обърна така лодката, че Следотърсача и Мейбъл да видят лицето на спътника му, те и двамата веднага разпознаха делауера.

– Чингачгук! Моят брат! – възкликна ловецът на езика на делауерите. Гласът му тръпнеше от силното вълнение. – Вожде на мохиканите, сърцето ми е пълно с радост. Често сме се сражавали с тебе рамо до рамо и сме проливали кръв, но аз се боях, приятелю мой, че това вече никога няма да се случи.

– Ух! Мингосите – просто скуоу! Три техни скалпа висят на пояса ми. Те не знаят как да убият Голямата змия на делауерите. В сърцата им вече няма капка кръв, а мислите им са поели обратния път през водите на Голямото езеро.

– Значи ти беше сред тях, вожде? А какво стана с воина, с когото се бореше в реката?

– Той се превърна в риба и сега лежи на дъното заедно със змиорките! Нека неговите братя хвърлят въдиците си да го хванат... Следотърсачо, аз преброих нашите врагове и се докоснах до пушките им.

– Да, знаех си, че той от нищо не се плаши! – каза Следотърсача на английски. – Този отчаян храбец е бил сред нашите врагове и сега всичко ще ни разкаже за тях. Говори, Чингачгук, а аз ще предам твоя разказ на нашите приятели.

И делауерът разказа последователно на тих глас всичко, което бе узнал, след като Джаспър го беше оставил да се бори с ирокеза в реката. За съдбата на своя противник той не каза нито дума повече, тъй като воинът не трябва да се хвали и открито и подробно да разправя за своите подвизи. След като излязъл победител в тази отчаяна борба, той доплувал до източния бряг, предпазливо се измъкнал от водата и под прикритието на нощта, без никой да го познае, се смесил с ирокезите. Най-важното било, че никой ни най-малко не се усъмнил в него. Веднъж го запитали кой е, той отговорил, че е Пронизваща стрела, и никой повече не го закачил за нищо. От случайни забележки скоро разбрал, че отредът от ирокези е тръгнал със задачата да залови Мейбъл и вуйчо й, когото те по погрешка очевидно смятаха за някаква по-значителна личност. Освен това мохиканът успял да се увери в предателството на Пронизваща стрела. Причината, поради която този индианец бе предал пътниците на враговете им, не беше напълно ясна, тъй като Кап още не бе му платил за услугите.

забравяте акулите.

– Акулите ли? Че кой е чувал да има акули в гората?

– Да, да, акули, мечки или вълци – не е важно как ще ги наречете, щом могат да хапят.

– За Бога, човече, няма се страхувате от животните, които бродят из американските гори? Дивата котка е опасно животно, признавам, но за опитния ловец е истинска шега да се справи с нея. Да кажете, че се страхувате от мингосите и от тяхната жестокост, разбирам, но да вдигате лъжлива тревога заради някакви си мечки и вълци...

– Лесно ви е да разсъждавате така, Следотърсачо, защото тези животни са ви познати и можете да ги назовете по име, ако ги срещнете. Навикът е много важно нещо. Той прави смел и страхливеца. В тропическата зона имах случай да видя моряци да плуват с часове сред акули, дълги петнадесет-двадесет стъпки, и те се чувствуваха тъй спокойни сред тях, както се чувствува мирянинът сред своите събратя на излизане от църква след неделната служба.

– Това е удивително! – възкликна Джаспър, който още не беше научил най-същественото в своя занаят – да разказва небивалици. – А на мене са ми разправяли, че да попаднеш сред акули, означавало сигурна смърт.

– Забравих да ви кажа, че момчетата винаги носеха със себе си по някой шпил, аншпуг³³ или най-обикновен лост, за да удрят акулите по носа, в случай че започнат да ги безпокоят. Не, нека си призная, не са ми по вкуса нито мечките, нито вълците, макар че ако става въпрос за кита, според мен той не се различава от пушената херинга. Ето защо ние с Мейбъл предпочитаме да си стоим в лодката.

– В такъв случай по-добре е Мейбъл да се премести в моята лодка – додаде Джаспър. – Тя е съвсем празна, а пък и Следотърсача ще се съгласи, че по водата моите очи са по-непогрешими от неговите.

– Напълно съм съгласен, момчето ми! Водата – това е твоето призвание и никой не може да отрече, че си овладял този занаят до съвършенство. Имаш пълното право да смяташ, че дъщерята на сержанта ще бъде в по-голяма безопасност в твоята лодка. С радост бих я задържал при себе си, но съм твърде загрижен за нейната съдба, за да не ѝ дам верен съвет. Приближи лодката успоредно с нашата, Джаспър, за да ти поверя това тъй безценно съкровище.

– Да, наистина безценно – отвърна младежът и без да губи нито

33. Аншпуг – лост за преместване на тежки предмети. – Б. пр.

миг, изпълни поръчението на Следотърсача. Мейбъл се прехвърли от едната лодка в другата и седна върху своите вещи, които до този момент съставляваха единственият товар на лодката на Джаспър.

След като всички се настанаха по местата си, лодките се отдалечиха на известно разстояние една от друга и веслата заработиха отново, макар и много предпазливо, за да се избегне всякакъв шум. Разговорът постепенно стихна. Още малко им оставаше, да стигнат до опасния праг и всички очакваха с вълнение и тревога този драматичен момент. Нямаше никакво съмнение, че враговете им щяха да се опитат да стигнат това място преди тях. Но тъй като изглеждаше малко вероятно някой да се осмели да премине прага в непрогледната тъмнина, Следотърсача беше почти убеден, че мингосите ще се настанят на двата бряга с надежда да ги заловят при слизането им от лодките. Той едва ли щеше да се реши да направи онова свое последно предложение, ако не бе сигурен, че ще успее да превърне надеждите за успех на мингосите в сигурно средство за проваляне на техните планове.

Сега всичко зависеше от умението и ловкостта на тези, които напращаваха лодките. Ако едно от леките канута се натъкнеше на скала, то щеше или да се разбие, или в най-добрия случай – да се преобърне и тогава всички пътници и по-специално Мейбъл, щяха не само да се изложат на опасностите, които криеше реката, но и неизбежно да попаднат в ръцете на своите преследвачи. Случаят налагаше да бъдат предпазливи и всеки от пътниците беше тъй погълнат от собствените си мисли, че разговорът се свеждаше само до най-необходимите забележки.

Лодките продължаваха да се плъзгат безшумно, когато до ушите на пътниците достигна бученето на водата при прага. С усилие на волята Кап се задържа на мястото си при тия зловещи звуци, долитащи от дълбините на мрака, който едва позволяваше да се различат очертанията на гористия бряг и на тъмния свод над главата му. Впечатлението му от преминаването на водопада беше все още тъй живо, че въображението му не само свързваше приближаващата се опасност с главоломния скок, който беше направил същия ден, но повлияно от страха и неизвестността, дори я преувеличаваше. Тук обаче старият моряк грешеше. Прагът на Осуиго – както по своята същност, така и по силата на течението – е чисто и просто един буен пенлив поток, проблясващ сред камъните и плитчините, докато водопадът, както вече го описахме, действително заслужаваше името си.

Мейбъл също не се чувствуваше много спокойна, но необичайната и съвсем нова за нея обстановка и голямото упование във водача на

лодката ѝ помагаха да запази самообладание. Тревогата ѝ щеше да бъде много по-голяма, ако по-добре вникнеше в цялата сериозност на положението и ако знаеше колко безпомощен е човекът, дръзнал да се изправи срещу мощта и величието на природата.

– Това ли е мястото, за което споменахте? – попита тя Джаспър, когато ревят на водата за първи път достигна съвсем ясно и отчетливо до слуха ѝ.

– Да, това е, и много ви моля, Мейбъл, доверете се напълно на мен. Ние се познаваме много отскоро, но тук в пустинята човек изживява за един ден толкова, колкото другаде би изживял за много дни. Аз вече имам чувството, че ви познавам от години!

– Аз също ви чувствавам много близък, Джаспър, и напълно се опаням на вашето умение и желанието ви да ми помогнете.

– Добре, ще видим, ще видим! Ех, гледай ти, Следотърсача насочва лодката към самата среда, а коритото на реката е по̀ към източния бряг. Но сега вече едва ли ще ме чуе. Дръжте се здраво за лодката и не се бойте от нищо.

В следващия миг бързото течение ги увлече към прага и в продължение на три или четири минути девойката, по-скоро смаяна, отколкото уплашена, не виждаше нищо освен една лъскава разпенена пелена и чуваше само грохота на водата. Двадесетина пъти лодката заплашваше да се блъсне в някоя от искрящите къдрави вълни, които се различаваха съвсем ясно дори в напрегнатата тъмнина, но всеки път се изплъзваше невредима, изтласквана от силната ръка на младежа, който я направляваше. Само веднъж Джаспър загуби власт над крехкото кану и то се завъртя на едно място, но с отчаяни усилия той успя да го овладее отново и да го върне в желаната посока. Скоро Джаспър бе възнаграден за голямото напрежение – лодката заплава в спокойните дълбоки води по-долу от прага, въвн от всяка опасност, без да е загребала дори една шепа вода.

– Всичко се свърши, Мейбъл – радостно извика младежът. – Опасността мина и сега вече можете да се надявате, че още тази нощ ще се срещнете с баща си.

– Слава на Бога! И това голямо щастие ние ще дължим на вас, Джаспър!

– Колкото на мен, толкова и на Следотърсача. Но къде впрочем се дяна другата лодка?

– Виждам нещо във водата недалеч от нас. Дали това не е лодката на нашите приятели?

С няколко удара на греблото Джаспър стигна до предмета, който

беше привлякъл вниманието им. Това действително беше другата лодка, но преобърнатата с дъното нагоре. Щом разбра това, младежът се зае да търси пострадалите и за своя най-голяма радост скоро откри Кап, който се носеше по течението. Старият моряк бе приел риска да се удави, пред страха да попадне в ръцете на ирокезите. Джаспър не без усилие го изтегли в лодката и с това диренето приключи. Младият моряк беше уверен, че Следотърсача ще предпочете да прегази до брега, тъй като водата беше плитка, вместо да се раздели с любимата си пушка.

Останалата част от пътуването беше кратка, макар че пътниците чак до края не успяха да се освободят от страха, който им внушаваше заобикалящият ги мрак. Не след дълго до слуха им долетя глухо бучене, което на моменти напомняше тътена на далечна гръмотевица, след него следваше шум от плискане на вода. Джаспър поясни на спътниците си, че този шум идва от приборя на езерото, Скоро пред тях се показаха ниски, криволичещи ивици земя. Една от тези ивици образуваше малко заливче, към което лодката се насочи и безшумно се плъзна по чакълестия бряг. После така бързо тръгнаха нанякъде, че Мейбъл едва разбираше какво става. След няколко минути минаха покрай часовоя. Отвори се някаква порта и развълнуваната девойка се намери в обятията на един баща, когото до този миг изобщо не познаваше.

ГЛАВА VIII

Земя на обич, светлина –
там няма слънце, ни луна.
потокът като жив пълзи
и чиста светлина струи;
земя на сенки и мечти.
където всичко кротко спи.

Джеймс Хог

Почивката след тежка умора е особено приятна и поражда у човека чувство на спокойствие и сигурност. Това изпитваше и Мейбъл на другата сутрин, когато стана от простия сламеник – легло, напълно подходящо за дъщерята на един сержант в отдалечен пограничен пост. Войниците от гарнизона отдавна се бяха строили на парадния плац за сутрешен преглед, призовани от барабанните удари. Сержант Дънъм, върху чиито плещи лежеше задачата да следи за изпълнението на всички тези всекидневни занятия, беше вече привършил работата си и се канеше да закусва, когато дъщеря му излезе от стаята, за да подиша чист въздух, все още невярваща и в същото време радостна от спокойствието и сигурността на новото си положение.

По време на описваните от нас събития Осуиго беше един от най-отдалечените фортове на английските владения на континента, а укреплението, построено сравнително отскоро, първоначално бе заето от един батальон на шотландски полк, в който след пристигането му в страната постъпиха и много американци. По силата на това обстоятелство бащата на Мейбъл бе заел скромния, но отговорен пост на старши сержант. В гарнизона служеха и няколко млади офицери, родени в колониите. Самият форт, както и повечето укрепления от този род, беше пригоден да отстоява по-скоро нападения на индианци, отколкото една истинска военна обсада – превозването на тежка артилерия до тези отдалечени места беше съпроводено с толкова трудности, че вероятността за истинска обсада беше почти изключена и инженерите не са имали предвид подобни опасности, когато са замисляли укреплението. Бастионите бяха дървени, имаше ров, висока ограда от колове, обширен плац за обучение и дървени казарми, които служеха едновременно за жилища и за укрепления. На плаца имаше няколко леки оръдия, готови да бъдат преместени

навсякъде, където потриват. А от ъгловите кули заканително се показваха дулата на две чугунени оръдия, предназначени отдалеч да сплешват онзи, който би дръзнал да се приближи.

Когато Мейбъл напусна удобната, но сравнително отдалечена барака, в която баща ѝ бе получил разрешение да я настани, за да подиша свежия утринен въздух, тя се намери в подножието на един бастион, който сякаш я канеше да се изкачи с обещание, че ще ѝ даде възможност да хвърли поглед към всичко онова, което предишната вечер бе останало скрито в нощната тъмнина. Пъргавата и жизнерадостна девойка изтича по тревистия склон и се озова върху наблюдателната площадка, откъдето пред погледа ѝ като на длан се откри съвършено нова за нея гледка.

На юг се простираше гъстата гора, през която тя бе пътешествала в продължение на толкова мъчителни дни и бе преживяла цял низ трудни и опасни моменти. Обширна просека опасваше оградата от колове и отделяше форта от гората. Дърветата, доскоро расли на това място, бяха послужили за постройката на крепостните съоръжения. Този гласис³⁴, защото всъщност това беше стратегическото предназначение на просеката, обхващаше една площ от около сто акра и зад неговите предели изчезваше всяка следа от цивилизация. Отвъд се простираше гората – тази гъста, безкрайна гора, която Мейбъл можеше да възкреси в паметта си – скритите ѝ гладки като огледало езера, тъмните ѝ буйни потоци, цялата пищност и разнообразие на една девствена природа.

Като се обърна на другата страна, Мейбъл усети по страните си свежия и приятен полъх на ветреца, който беше оставила на далечния морски бряг. Сега пред погледа ѝ се представи нова гледка. Макар да беше подготвена за нея, девойката неволно трепна и от устата ѝ се изтръгна възторжено възклицание, а очите ѝ жадно поглъщаха разкрилата се красота. На север, на изток и на запад – почти във всички посоки – се разстиляше гладка водна шир. Водата тук имаше не зеленикавия оттенък на стъкло, тъй характерен за всички води в Америка, нито тъмносивия цвят на океана, а лека отсянка на кехлибар, без това да я прави помалко прозрачна. Никъде не се виждаше земя освен близкия бряг, който се простираше наляво и надясно в една непрекъсната гориста ивица с широки заливи и ниски носове. На места брегът беше скалист и когато мудните води заливаха пещерите, образувани от високите отвесни скали, оттам се разнасяше глух шум, наподобяващ далечен оръдеен

34. Гласис – преден склон на земно укрепление. – Б. пр.

изстрел. Нито едно платно не се белееше по повърхността на езерото, нито една едра риба не лудуваше в дълбините му, дори и след най-продължителен и щателен оглед на този необятен простор не можеше да се открие и следа от човешки труд и облагородяване. Безкрайното горско пространство граничеше с необятната водна шир.

Природата сякаш се бе забавлявала, поставяйки един до друг два от основните си образци в такъв смел контраст, и в залисията бе забравила всякакви други дреболии. Погледът се обръщаше с удивление и наслада от просторния зелен килим към още по-просторното водно огледало, от неспирното, но кротко полюляване на езерните води към свещения покой и поетическото усамотение на гората.

Простодушна като повечето обитателки на глухата и затънтена провинция по онова време, естествена и пряма, каквато би могла да бъде една мила и добра девойка, Мейбъл Дънъм не беше лишена от чувство за поетичното и умееше да се наслаждава на красотата на нашата земя. Макар че едва ли можеше да се нарече образована – защото повечето девойки получаваха в онези далечни дни само най-повърхностни познания, тя беше далеч по-умна и просветена от другите млади жени с нейното обществено положение и в това отношение правеше чест на своите учители. Вдовицата на един офицер, който беше служил в същия полк заедно с Томас Дънъм, бе взела под свои грижи момичето след смъртта на майка му и благодарение на настойничеството на тази жена Мейбъл бе придобила някои навици и схващания, които иначе завинаги щяха да й останат чужди. В семейството на своята настойница тя беше заемала не мястото на прислужница, а на скромна компаньонка и резултатите от това явно проличаваха в уменията ѝ да се облича, в говора и дори в чувствата и възприятията ѝ, макар да не бе успяла да достигне висотата на поведение, характерно за една истинска дама. Тя беше заличила недодяланите обноски и привички на първоначалното си възпитание наистина, но не бе придобила изцяло онзи светски блясък, който би ѝ помогнал да заеме положение по-високо от това, определено ѝ от произхода и имотното ѝ състояние. Всички други отличителни и своеобразни черти в нейния характер ѝ бяха дадени от природата.

След тези обяснения читателят вече няма да се учуди, когато разбере, че Мейбъл съзерцаваше откритата се пред нея картина с върховна наслада, а не с някакво обикновено чувство на изненада. Тя възприемаше красотата на пейзажа така, както би го възприел и всеки друг, но заедно с това чувствуваше и неговото величие – поетичната усамотеност, тържественото спокойствие и красноречивото безмълвие – всичко

онова, с което ни очарова девствената природа, още незасегната от труда и усилията на човека.

– Колко е красиво! – възкликна неволно Мейбъл, застанала на усамотения бастион с лице към езерото, вдъхвайки с наслаждение свежия въздух, който действаше живително на душата и тялото ѝ. – Колко красиво и все пак колко необичайно!

Леко докосване по рамото я накара да прекъсне думите си и потокът от мисли. Мейбъл се обърна, очаквайки да види баща си, но видя Следотърсача, застанал до нея. Той стоеше спокойно, облегнат на дългата си пушка, смееше се беззвучно и с протегнатата ръка сочеше панорамата от земя и вода.

– Ето, вижте нашите владения – каза той. – На Джаспър и моето. Езерото принадлежи на него, а гората на мене. Момчето понякога се хвали с необятността на своето владение, но аз му отвръщам, че дърветата заемат не по-малко място на земята от неговата любима вода. А вие, Мейбъл, напълно подходате и на двете. Доколкото виждам, страхът от мингосите и нощният ни поход ни най-малко не са се отразили върху хубавото ви лице.

– Това е нова черта в характера на Следотърсача – да прави комплименти на едно глупаво момиче.

– Не е глупаво, Мейбъл, никак не е глупаво. Дъщерята на сержанта би посрамила достойния си баща, ако каже или извърши нещо, което би могло да се нарече глупаво.

– В такъв случай тя трябва да се пази да не се поддаде на коварните и ласкателни слова. Но нека ви кажа, Следотърсачо, колко се радвам да ви видя отново сред нас. Джаспър не се разтревожи особено, но аз се уплаших да не би да се е случило някакво нещастие с вас или с вашия приятел на този ужасен праг.

– Момчето познава достатъчно добре и двама ни, за да допусне, че можем да се удавим, пък и на мен едва ли ми е писано да умра от подобна смърт. Разбира се, трудно е да се плува с такава дълга пушка в ръка, а ние с моята сърнебойка сме минали през толкова много премеждия – и на лов, и в схватките с индианци и французи, че не можем лесно да се разделим. Не, чисто и просто минахме реката на брод, там водата, общо взето, е доста плитка, като изключим някои отделни вирове и ями, и се добрахме до брега, без да измокрим оръжието си. Трябваше само да изчакаме малко, защото ирокезите ни дебнеха. Знаех, че щом сержантът и другите излязат да ви посрещнат, тези негодьяи незабавно ще офейкат, защото се страхуват да не би войниците от гарнизона да тръгнат по

следите им. Един час чакахме търпеливо на камъните, докато премине опасността. Търпението е най-голямото достойнство на оня, който живее в гората.

– Колко се радвам, че всичко е завършило така благополучно. Въпреки голямата умора почти не можех да спя от тревога, все се страхувах, че нещо лошо ви се е случило.

– Бог да благослови вашето добро сърчице, Мейбъл! Да, такава сте вие, предана и милостива. А аз, да си призная, също много се зарадвах, като видях фенерите да се приближават към брега, защото това беше сигурен знак, че сте пристигнали невредими. Ние, ловците и водачите, сме груби хора, но и ние сме способни да изпитваме искрени чувства не по-зле от който и да било генерал от армията. Двамата с Джаспър по-скоро бихме умрели, отколкото да допуснем да ви се случи някакво нещастие, повярайте ми.

– Благодаря ви за всичко, което сторихте за мене. Следотърсачо. Благодаря ви от цялото си сърце и бъдете уверен, че ще разкажа всичко на моя баща. Вече доста много му разказах, но то все още не е достатъчно.

– Спрете, Мейбъл! Сержантът добре познава тази гора, познава и самите червенокожи, така че ще бъде излишно да му разправяте каквото и да било... Но ето че вие вече се срещнахте с вашия баща, кажете ми тогава, отговаря ли този храбър стар войник на вашите очаквания?

– Намерих в негово лице един нежен баща, който ме прие тъй ласкаво, както само бащата може да приеме своето дете. А вие отдавна ли го познавате, Следотърсачо?

– Зависи от това как хората броят времето. Аз бях дванадесетгодишен, когато сержантът ме взе за първи път със себе си на разузнаване, а оттогава има повече от двадесет години. Доста пътеки сме извървели с него, докато вас още не ви е имало на света, а може би нямаше и сега да ви има, ако ми липсваше дарбата да владея така добре пушката.

– Какво искате да кажете?

– Не са нужни много думи, за да разберете. Нападнаха ни из засада, сержантът беше ранен и сигурно щеше да се раздели със скалпа си, ако аз няхах вродена наклонност към оръжието. Както и да е, успяхме да спасим сержанта и дори сега едва ли ще намерите човек в целия полк с по-хубави и буйни коси от неговите въпреки преклонната му възраст.

– Вие сте спасил живота на моя баща, Следотърсачо – възкликна Мейбъл, като сграбчи несъзнателно жилестата ръка на ловеца и я стисна сърдечно. – Бог да ви благослови за това и за всички други добри дела,

които сте извършил.

– Не, вие преувеличавате. Аз, струва ми се, само спасих скалпа му. Човек може да продължи да живее и без скалп, затова не мога да твърдя, че съм му спасил живота. Ето Джаспър например може да каже, че ви е спасил живота, защото, ако не бяха неговите зорки очи и сигурната му ръка, лодката едва ли щеше да мине благополучно през прага в такава нощ. Момчето си е родено за водата, а аз – за лов в гората. Сега той е там, долу, на брега на скалистото заливче, оправя лодките и не сваля поглед от любимото си корабче. По мое мнение няма по-хубаво момче по тия места от Джаспър Уестърн.

За първи път откакто беше излязла от своята стая, Мейбъл погледна надолу и очите ѝ съзряха това, което би могло да се нарече предел на незабравимата картина, която тя бе наблюдавала с толкова наслада. Там, където Осуиго вливаше тъмните си води в езерото, бреговете бяха сравнително високи, но източният бряг бе по-висок и повече се издаваше на север от западния. Фортът се намираше на западния бряг и непосредствено под него, до самата река, бяха разположени няколко дървени бараки. Те не бяха построени с отбранителна цел, а служеха за склад на стоките, предназначени за самия форт или за превръщане в другите пристанища на Онтарио, с които фортът беше в постоянна връзка. При двата бряга на устието на реката противодействащите сили на северните ветрове и бързото течение бяха образували две извити чакълести, учудващо симетрични издатини, които бурите по езерото бяха закръглили в заливчета. Заливчето при западния бряг беше по-извито и по-дълбоко и представляваше мъничко живописно пристанище. На тясната брегова ивица между форта, кацнал на високия бряг, и водата се намираха бараките, за които споменахме по-горе.

Няколко малки плоскодънни лодки и канута бяха изтеглени на брега, а в самото заливче стоеше малкият кораб, който даваше правото на Джаспър да се нарича моряк. Той беше стъкмен като кутер³⁵ и можеше да носи около четиридесет тона. Конструкцията му беше тъй изящна и той бе тъй красиво боядисан, че приличаше на военен кораб, макар и да нямаше кварталдекер³⁶. Кутерът беше построен спретнато и целесъобразно и се отличаваше с такава красота и съразмерност на пропорциите, че дори Мейбъл се възхити от кокетността му. Беше изработен по чертежите на един изкусен корабостроител от Англия, по специална поръчка

35. Кутер – едномачтов военен кораб с полегати платна – Б. пр.

36. Кварталдекер – издигната палуба в задната част на кораба. – Б. пр.

на коменданта на форта. Тъмната боя му придаваше вид на военен кораб, а развяващият се над него дълъг вимпел показваше, че е от корабите на кралската флота. Името му беше „Вихър“.

– Това значи е корабът на Джаспър? – попита Мейбъл, която съвсем естествено свързваше този красив кораб с притежателя му. – А има ли много други кораби на езерото?

– Френците имат три. Единият от тях, както са ми разправяли, приличал на корабите, дето плават по океана, другият е бригантина, а третият е кутер като „Вихър“ и се нарича „Катеричка“ – на техния език, разбира се. Тази „Катеричка“, изглежда, има голям зъб на нашия красавец „Вихър“, защото, щом Джаспър се покаже в езерото, и тя тръгва подир него.

– Нима Джаспър се страхува от един французин, и то под образа на някаква си катеричка, и то по вода?

– А какъв смисъл има да проявяваш храброст, щом не можеш да се възползваш от нея? Джаспър е смело момче, това го знаят всички тук, но няма ни едно оръдие на борда си освен една малка гаубица, а екипажът му е само от двама души, без да се брои той и един юнга. Веднъж ме взе да поскитаме по езерото и прояви голяма смелост – промъкна се покрай самата муцуна на „Катеричката“ – толкова близо, че се стигна до пушечна стрелба. А френците си имат и оръдия, и отверстия за оръдия и не си подават носа от Фронтеняк, ако освен „Катеричката“ не вземат поне още един кораб с двадесет души екипаж на него. Не, не, нашият „Вихър“ е създаден да лети по езерото, а не да се сражава. Майорът казва, че нарочно не му давал хора и оръдия, за да не си въобразявал, че наистина е военен кораб – тогава бързо ще му прережат крилата. Аз не разбирам много от тези неща, защото моето призвание е другаде, но знам, че той е прав, знам, че е прав, макар Джаспър да не мисли така.

– А ето и моя вуйчо! Изглежда, вчерашното плуване не му е навредило и сега идва да се порадва на това вътрешно море.

И действително в този миг Кап, който извести за приближаването си с няколко силни покашляния, се появи на бастиона. Кимна на племенницата си и на нейния събеседник и се зае да разглежда разстилащата се пред него водна шир. За по-голямо удобство старият моряк се качи на едно от старите чугунени оръдия, скръсти ръце на гърди и започна да олюлява тялото си, сякаш се намираще на палубата на движещ се параход. За да се допълни картината, трябва да кажем, че между зъбите си той стискаше късата си лула.

– Е, мастър Кап? – добродушно попита Следотърсача. Той още не

беше забелязал презрителното изражение, което постепенно се изписваше по лицето на другия. – Нима тази водна равнина не е красива и не е достойна да се нарича море?

– Това значи е прословутото ви езеро? – отвърна му с въпрос Кап, като посочи с лулата си северния хоризонт. – Не, кажете наистина, това ли ви е езерото?

– Да, разбира се, това е. И ако се съди по преценката на хората, живели по бреговете на много други езера, то е най-обширното и най-хубавото.

– Друго и не очаквах! По размерите си прилича на вир, а по вкус – на водата в корабната бъчва. Не си струва да биеш толкова път по сушата, за да видиш един нищо и никакъв недораслек. Впрочем аз и отпреди си знаех, че така ще излезе.

– А какво не му харесвате на езерото, мастър Кап? То е голямо и красиво, водата му е приятна за пиене и дори онези, които са свикнали с изворна вода, не могат да нахвалят неговата.

– И на това вие му викате голямо езеро? – изуми се Кап, като отново описа с лулата си полукръг във въздуха. – А какво му е голямото, позволете да попитам. Та нали самият Джаспър си призна, че от единия му бряг до другия няма повече от двадесет лиги³⁷?

– Но вуйчо – намеси се Мейбъл, – та наоколо не се вижда друго късче земя освен брега, на който ние стоим. На мен това езеро ми се струва същински океан.

– Това вирче ти прилича на същински океан? Ех, Мейбъл, как може едно момиче, в чието семейство има толкова моряци, да изрече подобна глупост? Каж ми, моля те, по какво си прилича с океана, какво общо има с него?

– По какво ли? По това, че наоколо, докъдето ти лига погледът, има само вода, вода, вода и нищо друго освен вода – на мили и мили разстояние.

– А няма ли също само вода, вода, вода, нищо повече освен вода на мили и мили разстояние и в реките, по които плавахме с тези канута? И докъдето ти стига погледът, щом искаш?

– Да, вуйчо, но реките са тесни и бреговете им са обрасли с дървета.

– А това, на което стоим, не е ли бряг? Войниците на гарнизона не го ли наричат „езерния бряг“? И няма ли тук стотици дървета? И нека си

37. Лига – стара морска мярка за разстояние, равна на 5,56 км – Б. пр.

говорим истината, двадесет лиги голямо разстояние ли ти се струва? Кой, по дяволите, е чувал океанът да има брегове, освен ако не става дума за бреговете под водата?

– Но вуйчо, тук не се вижда отсрещният бряг както при реките.

– Ето къде грешиш, Магнит. Амазонка, Ориноко и Ла Плата са реки, но можеш ли да видиш отсрещния им бряг? Я чуйте, Следотърсачо, аз доста се съмнявам, че тази водна ивица изобщо може да се нарече езеро. На мен по ми прилича на река. Във всеки случай виждам, че тук в горите не сте много точни по отношение на географията.

– Този път грешите, мастър Кап! В това езеро се вливат две чудесни реки, пред вас е нашето мило Онтарио и според мен, макар че природата не ми е отредила да разбирам много от тези неща, по-хубаво езеро никъде няма да се намери.

– А ако застанем на брега на океана, вуйчо, например в Рокауй, какво повече ще видим от това, което виждаме тука? И там от едната страна има бряг, има плитчини, има дървета.

– Не ставай вироглава. Магнит. На младите момичета упоритостта никак не подхожда. Трябва да умееш да правиш разлика между речни брегове и морско крайбрежие.

Тъй като Мейбъл не можа много убедително да оспори това своеобразно схващане, Кап продължи с нескрито тържество на победител:

– И сравнение не може да става между онези дървета и тези тук. Освен това на брега на океана ще видиш ферми, градове, летни дворци, а в някои части на света има замъци, манастири и фарове, да, да, именно фарове. Е, кое от всичките тия неща можеш да намериш тука? Не, Следотърсачо, не, никога не съм чувал за океан, който да няма поне фарове, докато тук при вас няма дори и една шамандура.

– Затова пък имаме нещо по-хубаво, много по-хубаво. Нашата гора, величествените дървета.

– Да, вашата гора може да подхожда на едно езеро, но каква полза би имало, ако цялата земя, ограждаща океана, е обрасла с дървета? Корабите биха били ненужни, тъй като дървеният материал ще се превозва със салове, и тогава с търговията ще бъде свършено. А какво би представлявал светът без търговия? Споделям мнението на онези философи, които твърдят, че човекът е бил създаден заради търговията. Чудно ми е, Магнит, как не виждаш, че и водата тук не е като океанската? Съвсем съм сигурен, че във вашето езеро няма да се намери дори и един кит, Следотърсачо.

– Да си призная, за китове не съм чувал, но не съм познавач на

животните, които живеят въз водата. Мога да различавам само речните риби.

– Как, няма китове, няма делфини, няма дори и една жалка акула, така ли?

– Не мога да ви кажа има ли, няма ли. И пак ви повтарям, мастър Кап, моята сила е другаде.

– Нямате херинги, нямате албатроси, нито хвърчащи риби – продължи Кал, като гледаше изпитателно ловеца, за да види докъде може да се разпростре. – Нямате риби, които хвърчат, струва ми се?

– Роба, която хвърчи ли? Мастър Кап, не мислете, че понеже сме прости погранични жители, нямаме представа от природата и от творенията, които на нея е било угодно да сътвори. Аз знам, че има хвърчаща катеричка, но...

– Хвърчаща катеричка ли? По дяволите, Следотърсачо! Вие какво, да не си въобразявате, че пред вас стои юнга, тръгнал на първото си плаване?

– Нищо не знам и не мога да кажа за вашите плавания, мастър Кап, само предполагам, че не са били малко. Но за горската природа, за това, което съм видял е очите си, мога да говоря спокойно, без да ме е страх, че някой ще ме обори.

– Искате да ме накарате да повярвам, че сте виждал хвърчаща катеричка?

– Ако искате да повярвате в силата на природата, мастър Кап, съветвам ви да повярвате и в това, и в много други неща от този род, защото можете да бъдете напълно сигурен, че е вярно.

– И все пак, Следотърсачо – намеси се Мейбъл, така мила и хубава дори когато отправяше укоризнени думи, че той ѝ прости от цялото си сърце тази забележка, – вие, който говорите толкова благоговейно за всемогъществото на природата, се усъмнихте в съществуването на хвърчаща риба.

– Не съм казвал такова нещо, не съм казвал. И ако мастър Кап е готов да се закълне в думите си, което ми се струва малко вероятно, аз съм склонен да му повярвам. Смятам, че човек трябва да вярва във всемогъществото на природата, дори когато му е малко трудно да повярва.

– А защо моята риба да няма криле като вашата катеричка? – понита Кап с повече логика, отколкото му беше присъща. – Това, че рибите могат да летят и, че действително летят, е напълно вярно и неоспоримо...

– Аз обаче не мисля така и ще ви кажа кое е невероятното в тази

история – прекъсна го Следотърсача. – Какъв е смисълът да дадеш на водно животно крила, които очевидно ще са му напълно безполезни.

– А мислите ли, че рибите са толкова глупави, че да плуват под водата, щом веднъж са им дадени криле?

– Не съм запознат с тези неща и не мога да кажа нищо положително, но ми се струва още по-чудно и противоестествено рибата да хвърчи във въздуха вместо в собствената си среда – там, където се е родила и отраснала, ако мога така да се изразя.

– Ето какво значи да имаш тесен кръгозор, Магнит. Рибата излита във въздуха, за да избяга от своите врагове във водата. Ето ви самия факт, ето ви и обяснението.

– Сега вече започвам да мисля, че е вярно – каза водачът примирено. – А колко дълго мотат да летят?

– Не колкото гълъбите може би, но достатъчно, за да се спасят от неприятеля си. Колкото до вашите катерички, то няма да говорим повече за тях, приятелю. Предполагам, че ги измислихте ей тъй, за да омаловажите морето пред гората. А какво представлява онази черупка, закотвена там долу?

– Това е кутерът на Джаспър, вуйчо – побърза да отвърне Мейбъл. – Намирам, че е много красив кораб. Нарича се „Вихър“.

– Да, за езерото може и да става, но иначе не е нещо особено, Бугшпритът³⁸ му е наклонен. Къде се е виждало досега кутер с наклонен бугшприт?

– Може би за такова езеро тъкмо така трябва да бъде, вуйчо.

– Разбира се, аз забравям, че това не е океанът, макар толкова много да му прилича.

– Аха, значи и ти, вуйчо, признаваш, че Онтарио наистина прилича на океана.

– Да, в твоите очи и в очите на Следотърсача, но не и в моите, Магнит. Сложете ме в най-малкото кану, хвърлете ме в това вирче в най-тъмната и непрогледна нощ, която може да се спусне от небесата, и аз веднага ще отгатна, че това не е никакъв океан, а едно нищо и никакво езерце. И „Дороти“ (така се казваше корабът, на който служеше Кап) няма да се остави да я излъжат. Достатъчно е моята бригантина да направи само няколко галса³⁹, за да разбере разликата между Онтарио и Атлантическия океан. Веднъж я заведох в един от големите

38. Бугшприт – хоризонтална или наклонена града на носа на кораба, служеща за закрепване на някои платна. – Б. пр.

южноамерикански заливи и тя горката се държа така непохватно, като селски глупак, когото си завел на църква, където има много народ и всички се тълпят към входа... Какво казваш, Джаспър ли плава с тази лодка? Ще трябва да кръстосам езерото е това момче, преди да те оставя, Магнит, ей така за смях. Не искам после да казват, че съм видял това езерце, но не съм поплавал по него.

– Е, няма да ви се наложи дълго да чакате такъв случай – отвърна му Следотърсача. – Сержантът се готви да тръгне към Хилядата острова с един помощен отред, за да смени поста. Чух го да казва, че смята да вземе и Мейбъл със себе си, така че вие спокойно можете да тръгнете с тях.

– Вярно ли е това, Мейбъл?

– Предполагам, че е вярно – отвърна девойката и лицето ѝ се покри с едва видима руменина, тъй лека, че събеседниците ѝ дори не я забелязаха. – Впрочем, толкова малко време имахме да разговаряме с моя скъп баща, че не съм съвсем сигурна. Но ето той идва, най-добре е да попитате самия него.

Въпреки скромното положение, което сержант Дънъм заемаше, във външността и в характера му имаше нещо, което будеше уважение. С висока, представителна фигура, сериозен и малко мрачен по характер, той беше точен и изпълнителен спрямо задълженията си и честен в начина си на мислене. Дори Кап, надменен и самоуверен, какъвто беше в отношенията си с хората, не се осмеляваше да прояви към стария войник безцеремонността, с която се отнасяше към другите. Говореше се, че Дънкън ъф Лунди, шотландски земевладелец по произход и комендант на форта, цени и оказва много повече внимание на сержант Дънъм, отколкото на всички други офицери. Дългогодишната практика караше майора да цени опитността и вярната служба повече от знатния произход и богатството. Макар сержантът да не хранеше надежда за по-нататъшно повишение, той с такова достойнство носеше сегашната си служба, че неволно предизвикваше всеобщата почит на гарнизона. Навикът да общува постоянно с войниците беше научил сержанта да се държи с тях вискателно и строго и да обуздава по този начин и най-малката проява на своеволие и недисциплинираност от тяхна страна. Това беше сложило отпечатък върху цялото му поведение и малцина в гарнизона се решаваха да противостоят на неговия авторитет. Капитаните се

39. Галс – курс на кораб или лодка по отношение на вятъра. Да направи няколко галса – да се обърне няколко пъти тъй, че вятърът да духа ту в единия, чу в другия борд. – Б. пр.

отнасяха към него добросърдечно, като към стар приятел, поручиците рядко се осмеляваха да оспорят мнението му по военните въпроси, а подпоручиците, както се говореше, изпитваха истинско страхопочитание към него. Затова никак не беше чудно, че известието на Мейбъл сложи край на този своеобразен разговор, макар Следотърсача, както всички знаеха, да беше единственият човек по цялата граница, който, без да има благороднически произход, си позволяваше да се държи със сержанта не само като с равен, но дори да проявява известна дружеска фамилиарност.

– Добро утро, братко Кап – каза сержантът, като се появи на бастиона с обичайната си сериозност и поздрави по военному. – Сутрешните ми задължения ми попречиха да се заема с теб и с Мейбъл, но сега имаме на разположение един-два часа, през които, надявам се, ще се опознаем по-отблизо. Не намираш ли, братко Кап, че момичето много прилича на онази, която тъй отдавна загубихме?

– Мейбъл е същински портрет на майка си, сержанте, винаги съм го казвал, макар че по ръст и фигура повече прилича на баща си. Но и на Каповци не им е липсвала гъвкавост и пъргавина.

Мейбъл хвърли плах поглед към суровите и твърди черти на своя баща, за когото по време на тъй дългата им раздяла тя бе събирала цялата си нежност на рано осиротяло дете. Признаците на вълнение по мрачното му лице, които той искаше да прикрие зад съдържаността си, я подтикваха да се хвърли на шията му и да се наплаче на воля. Но той така не отговаряше на образа, който тя мислено си беше създала, така я смущаваше неговата хладна съдържаност и официалност, че тя не би си позволила такава волност, дори и да бяха сами.

– Заради мен ти предприе дълго и трудно пътуване, но аз ще се постарая да направя престоя ти при нас колкото се може по-приятен.

– Чух, че очакваш заповед да вдигнеш котва, сержанте, и да се преместиш с койката си в някаква част на света, където, казват, имало хиляда острова.

– Следотърсачо, ти май си се поразпуснал и си забравил моето предупреждение.

– Не, сержанте, нищо не съм забравил, но просто не счетох за нужно да скрия намеренията ти от твоята плът и кръв.

– Всички военни придвижвания трябва да се извършват, без много да се говори за тях – възрази сержантът, като потупа приятелски, но и с известен укор, водача по рамото. – Ти си прекарал доста голяма част от живота си в битки с французите, за да знаеш стойността на мълчанието.

Но както и да е, нашият план и без това скоро ще стане известен на всички, така че е безполезно повече да го крием. Да, предстои да изпратим отряд, за да смени един от постовете ни на езерото – още не мога да кажа със сигурност дали точно на Хилядата острова, и аз навярно ще го придружавам. В такъв случай смятам да взема и Мейбъл, та да има кой да ми приготвя яденето. Надявам се, братко Кап, че няма да се откажеш да дойдеш с нас и да прекараш месец на постна войнишка храна.

– Всичко ще зависи от маршрута ви. Горите и блатата не са ми много по сърце.

– Ще тръгнем с „Вихър“ и аз смятам, че за човек, привикнал с водата, това наше плаване ще бъде интересно и приятно.

– Да, привикнал съм със солената вода, ако нямаш нищо против, но не и с езерната. Но в случай, че ти трябва човек да управлява тази съдинка, не бих имал нищо против да се заема с нея, въпреки че за мен това пътуване ще бъде само хвърлено на вятъра време, защото не можете да ме измамите, че люшкането из това езерце може да се нарече плаване.

– Джаспър много умело управлява „Вихър“, ето защо не са ни нужни твоите услуги, но много бихме се радвали да ни бъдеш спътник. Ти не можеш да се прибереш обратно в селището, докато не изпратят отряд, а това едва ли ще стане преди моето завръщане. Е, Следотърсачо, като че ли за първи път се случва нашите хора да тръгнат по следите на мингосите и ти да не си начело.

– Откровено казано, сержанте – отвърна водачът (той явно беше смутен и по обветрените му страни като че ли се появи руменина), – тази сутрин не се чувствавах разположен за подобно нещо. Първо, много добре зная, че момчетата от 55-и полк не са така изкусни, та да могат да настигнат и заловят ирокезите, а пък и тези проклетници нямаше да се оставят да бъдат обкръжени от всички страни, щом веднъж са разбрали, че Джаспър е стигнал гарнизона. Второ, струва ми се, че след като човек е работил усилено цяло лято, има право да си почине, без да го укоряват за това. Впрочем Голямата змия е с тях и ако изобщо е възможно да се открият тези негодяи, разчитам само на неговата ненавист и зоркост. Ненавистта му към тях е много по-силна от моята, а по зоркостта си погледът му не отстъпва на моя. Той много повече от мен мрази тези проклетници. Сравнени с неговите, моите чувства към мингосите са много по-нищожни; това е само омразата на делауера, присадена на християнско стъбло. Този път реших да оставя тази чест, ако в това изобщо има някаква чест, на подпоручика, който командва отряда. Ако

не изгуби скалпа си и успее благополучно да се завърне във форта, ще може да се хвали в писмата до майка си с този поход. А аз реших за първи път в живота си да помързелувам малко.

– И никой няма по-голямо право на това от тебе – отвърна меко сержантът, – щом като за продължителна и предана служба всекиму се полага отпуск. Мейбъл едва ли ще те презре, задето си предпочел нейната компания, вместо да тръгнеш да преследваш индианците, и струва ми се, с удоволствие ще подели с тебе закуската си, ако си гладен. Но ти, момиче, да не помислиш, че това е правило за Следотърсача? Той никога досега не е позволил на тези мародери, дето обикалят около форта, да си отидат, без да чуят звука на неговата пушка.

– Ако допускаш, че тя може да помисли подобно нещо, сержанте, макар да не съм особено склонен към разните му военни маневри и патърдии, щях да нарамя сърнебойката и да напусна гарнизона, преди красивите й очи да имат време да премигнат. Не, Мейбъл ме познава достатъчно добре, макар че съвсем отскоро се знаем, защото по време на краткия поход, който направихме заедно, мингосите здравата ни развличаха.

– Много доказателства ще бъдат необходими, за да ме накарат да си променя мнението за вас, Следотърсачо, особено пък по отношение на вашата храброст – отвърна пламенно Мейбъл, която очевидно не желаше у Следотърсача да остане и най-малко съмнение относно нейните добри чувства. – И бащата, и дъщерята, доколкото ми е известно, дължат живота си на вас и никога няма да забравят това, уверявам ви.

– Благодаря ви, Мейбъл, благодаря ви от цялата си душа. Но в никакъв случай не бих искал да злоупотребявам с вашата наивност, затова ще ви кажа, че мингосите нямаше да докоснат и косъм от главата ви, ако след всичките си хитри машинации бяха успели да се доберат до вас. Скалповете на мастър Кап, на Джаспър, на Голялата змия и моят естествено щяха да бъдат опушени на техния огън, но от главата на сержантската дъщеря нямаше да падне и косъм.

– А защо мислите, че ирокезите, които не шадят нито жени, нито деца, биха проявили към мен повече милост, отколкото към всеки друг? Не, Следотърсачо, много добре зная, че дължа живота си единствено на вас.

– Грешите, Мейбъл, те не биха имали сърце да ви причинят каквото и да било зло. Не, не, дори тези същински дяволи, мингосите, не биха имали сърце да докоснат и косъм от главата ви. Аз познавам добре тези изчадия, но не допускам, че дори и те биха могли да извършат подобно

зло. По-скоро биха ви предложили, впрочем не, биха ви принудили да станете жена на някой от техните вождове, а това е достатъчно изпитание за една християнска девойка. Според мен на по-голяма злина дори и мингосите не са способни.

– Тогава на вас дължа избавлението си от тази злочестина! – възкликна Мейбъл, като му стисна ръката с цялата искреност и сърдечност, на които беше способна, а това очевидно достави голяма радост на ловеца. – За мен би било по-малка беда да умра, отколкото да стана жена на индианец.

– Ето каква е нейната природа, сержанте – възторжено се обърна Следотърсача към стария си приятел и честното му лице засия от радост. – И тя никога няма да ѝ измени. Това казвам и на Голямата змия – покръствай колкото си щеш един червенокож, пък бил той и делауер, от него бял човек няма да стане. Ето такава е природата на младата девойка, родена в семейство на християни, и нека тя я следва докрай!

– Ти си прав, Следотърсачо, а щом се отнася до Мейбъл Дънъм, сигурен съм, че тя наистина ще я следва докрай. Но вече е време за закуска и ако дойдете с мен, братко Кап, ще ви покажа как живеем ние, бедните войници, тук на далечната граница.

ГЛАВА IX

Приятели и братя по изгнание, сред тез гори не е ли по-приятен.
по-сигурен животът ни от оня, що водехме в разкошния дворец?
Греха Адамов плащаме тук само.

Шекспир

Обещанието на сержант Дънъм, с което завършва предидущата глава, не беше празна хвалба. Въпреки че фортът се намираще в глухо и отдалечено място, жителите му се радваха на такава богата трапеза, на каквата биха могли да завидят дори крале и принцове. През периода, който описваме, и дори половин век по-късно цялата тази обширна област, наречена след революцията⁴⁰ „Запада“ или „Новите земи“, представляваше една почти безлюдна пустиня, с пребогата фауна, характерна за този климат. Липсваха само хора и домашни животни. Малкото индианци, които по онова време бродеха из горите ѝ, не можеха да накърнят видимо изобилието от дивеч, а пръснатите по това обширно пространство гарнизони и случайните ловци, които се срещаха тук и там, нанасяха такова опустошение, каквото могат да нанесат пчелите на една нива с елда или колибрите – на цветето.

Преданията, достигнали до нас, за това нечувано изобилие от диви животни, птици и риба, въдещи се из тия краища, и особено в околностите на Големите езера, се потвърждават от възпоминанията на старите местни жители – в противен случай ние сигурно бихме се поколебали да ги разказваме. Но след като сме слушали разказите на безброй очевидци за това изобилие, спокойно се решаваме на това.

Осууго бе така благоприятно разположена, че можеше да поддържа богато запасите и на най-капризния чревоугодник. Реката гъмжеше от всевъзможни риби. Достатъчно беше само да хвърлиш въдицата, за да изтеглиш някой костур или друг представител на рибното семейство, което така гъсто населяваше речните води, както въздухът над блатата в тази плодородна тропическа зона е населен с комари и всякакъв вид мушици. Сред езерните риби първо място заемаше американската съомга – една разновидност на този прочут вид, която едва ли отстъпва по вкус дори на великолепната съомга, с която се слави Северна Европа.

Безчислени ята от прелетни птици спохождаха тези води и гори. По

40. Става въпрос за войната за американска независимост (1775–1785). – Б. пр.

врязаните в брега заливи на езерото често можеше да се видят стотици акра вода, покрита с диви гъски и патици. Елени, мечки, зайци, катерички и най-различни други четириноги, а понякога и прочутият американски лос, попълваха естествения запас от храни, с които малко или много се издържаха всички фортове в този отдалечен пограничен край.

Храната, която всякъде другаде би се считала за истински деликатес, тук беше тъй изобилна, че всеки имаше достъп до нея. И най-незначителният човек във форта Осуиго обикновено се угощаваше с дивеч, който би бил чест за трапезата на всеки парижки аристократ. Но ето колко са капризни човешките вкусове и желания – тези ястия, които в други места биха били предмет на завист, тук тъй бяха втръснали на всички, че никой не искаше да ги погледне. Обичайната груба войнишка храна, която трябваше да се икономисва поради трудността на доставката ѝ, се ценеше много повече от войниците и те бяха готови с удоволствие да се откажат от еленовото месо, дивите патици, гълъбите и съомгата, за да се угостят сладко със сланина, жилава ряпа и недоварено зеле.

Трапезата на сержант Дънъм, с изключителното изобилие на едни неща и с недоимъка на други, приличаше на всички други трапези в този пограничен край. Върху един скромен поднос димеше вкусна печена съомга, топли котлети от еленово месо изпускаха апетитна миризма, а няколко блюда със студено дивечово месо бяха наредени пред гостите в чест на тяхното пристигане и като доказателство за изключителното гостоприемство на стария войник.

– Вас явно не ви държат гладни в този край на света, сержанте – отбеляза Кап, след като се посвети на различните блюда. – От тази съомга не би се отказал и шотландец.

– За съжаление не е така, братко Кап. Сред двестата или триста души в нашия гарнизон едва ли ще се намерят неколцина, които да признаят, че тази риба е годна за ядене. Даже ония глупаци, дето са вкусували дивеч единствено благодарение на браконьерството си из родните гори, отвръщат с презрение глава пред вкусните еленови бутове, които им се предлагат тук.

– Да, да, такава е християнската природа – намеси се Следотърсача – и смело мога да ви кажа, че това не ѝ прави чест. Червенокожият например никога не се оплаква. Той винаги е благодарен за храната, която получава, била тя тлъсто или мършаво месо, от елен или от мечка, кълка от дива пуйка или крило от дива патица. За голям наш срам трябва да призная, че ние, белите, не сме достатъчно благодарни за благата, които получаваме, и на малките злини придаваме голямо значение.

– Това е бедата и с нашия 55-и полк, макар че за християнските чувства на войниците нищо не мога да кажа – отвърна сержантът. – Дори самият майор Дънкън ъф Лунди понякога твърди, че овесената питка му е по-вкусна от костура на Осуиго и въздиша за глътка вода от шотландските планини, след като има на разположение цялото Онтарио, за да задоволи жаждата си.

– Майор Дънкън има ли жена и деца? – попита Мейбъл. Новото й положение напълно естествено насочваше мислите ѝ към представителките на нежния пол.

– Не, момичето ми, макар да разправят, че у дома си и Шотландия имал годеница. Тази лейди очевидно предпочита да седи и да го чака, вместо да понеса трудностите и лишенията на службата му в този край заедно с него. Аз, братко Кап, другояче разбирам задълженията на жената. Твоята сестра мислеше като мене и ако не беше угодно на Бога тъй рано да я прибере, тя и сега щеше да седи на това походно столче, което тъй подхожда на дъщеря ѝ.

– Надявам се, сержанте, че не смяташ да омъжваш Мейбъл за войник? – каза Кан, като изведнъж се навъси. – Нашето семейство отдаде вече своята дан на армията, крайно време е сега да се помисли отново за морето.

– Не смятам да търся жених на Мейбъл нито в 55-и, нито в който и да било друг полк, братко Кап, уверявам те, но мисля, че момичето е вече на възраст да се задоми както подобава.

– Татко!

– Девојките не обичат да се говори тъй открито за тези неща, сержанте – каза ловецът. – От собствен опит съм се уверил, че ако искаш да спечелиш благоволенieto на някоя девојка, не бива да крещиш за намеренията си. Затова, ако нямаш нищо против, да говорим за нещо друго.

– Е, братко Кап, да се надявам, че това печено свинско ти допада. Струва ми се, че си хапваш с удоволствие.

– Да, да! Искаш ли да ям, дай ми цивилизована храна – отвърна своенравният моряк. – Вашият дивеч може да в добър за сладководните ви моряци, но на нас, моряците от океана, ни дай това, от което разбираме.

При тези думи Следотърсача остави ножа и вилицата ся и избухна в характерния за него сърдечен, но както винаги безмълвен смях. После попита закачливо:

– Не ви ли учудва, че това прасенце е без кожа, мастър Кап? Не ви ли учудва наистина?

– Разбира се, то щеше да бъде много по-вкусно, ако беше печено с кожата, Следотърсачо, но доколкото разбирам, вие, горските жители, дори и свинското приготвявате по свой начин.

– Ето, виждате ли, мастър Кай, човек може да обиколи целия свят и пак да не знае всичко! Ако трябваше да одерете кожата на това прасенце, ръцете ви щяха да се покрият е рани. Защото това е един обикновен таралеж!

– Дяволите да ме вземат, ако още от началото не си помислих, че това не е истинско свинско – отвърна Кап. – Но после реших, че тук в горите даже и свинското загубва хубавия си вкус. Аз бях предварително подготвен, че сладководната свиня няма да бъде така хубава, както соленоводната. Ти, сержанте, от толкова време си тук, че навярно си навикал на всичко?

– Да, братко, само не бих искал да ме карат да дера това прасенце... А сега ми кажи, Следотърсачо, Мейбъл беше ли послушна по време на пътуването?

– И още как, и още как. Ако тя е само наполовина доволна от Джаспър и от Следотърсача, както Следотърсача и Джаспър са доволни от нея, сержанте, ние ще останем приятели до края на дните си.

Докато говореше, водачът обърна очи към поруменията девойка с невинното желание да прочете по лицето ѝ какво мисли тя за това, но вродената му деликатност го накара веднага да сведе поглед към чинията си, сякаш с това искаше да покаже, че е съжалил, задето е дръзнал да надникне в свещените тайни на девическото сърце.

– Да, да, но не бива да забравяме, че жените не са мъже, приятелю – продължи сержантът, – и да имаме предвид природата им и възпитанието им. Новобранецът не е ветеран. Всеки знае, че за да обучиш добре един войник, ти трябва много повече време, отколкото за каквото и да било друго. А още повече време ти е необходимо, за да възпитаеш една войнишка дъщеря както трябва.

– Виж, това е нова теория, сержанте – обади се насмешливо Кап. – ние, старите моряци, смятаме, че за времето, в което ще обучиш шестима войници, да, и то не обикновени, прости войници, можеш да подготвиш само един моряк.

– Да, да, братко Кап, знам колко високо мнение имате за себе си вие моряците – отвърна зет му, като се усмихна любезно, доколкото позволяваше свъсеното му лице, – защото имах случай да прослужа доста години в гарнизона на един от нашите пристанищни градове. Ние с тебе сме разговаряли за това и преди и аз се боя, че никога няма да се

разберем. Но ако искаш да узнаеш каква е разликата между истинския войник и тези, които аз наричам недодялани дървеници, ела следобед да погледаш сбора на 55-и полк, а после, като се върнеш в Йорк, виж как тамошните запасняци се мъчат да приличат на войници.

– Според мен, сержанте, между тях няма особено голяма разлика, поне не по-голяма от тази, която ти би открил между шхуната и бригантината, И тук, и там войниците ми се струват съвсем еднакви: червени мундири, пера, лъскави галони и копчета и напудрени перуки.

– Ето, виж преценката на моряка! – отвърна сержантът с достойнство. – А може би не ти е известно, че са необходими години, само за да научиш истинския войник как трябва да се храни?

– Толкова по-зле за него! Запасняците знаят това още от самото начало. Често съм чувал, че на походи те просто изяждали всичко, каквото им попадне, и всъщност не вършели нищо повече от това.

– Значи и те си имат свои наклонности, както всички други хора – подхвана Следотърсача с намерение да възстанови мира, който очевидно беше в опасност, тъй като двамата спорещи не си отстъпваха и упорито продължаваха да отстояват предимствата на своите професии. – А щом Провидението е дарило човека с някаква наклонност, безполезно е да се бориш срещу нея. Хората от 55-и полк, сержанте, са много изкусни в храненето, в това съм се уверил, защото отдавна общувам с тях, но нищо чудно, ако сред запасняците се намерят такива, които да ги надминат.

– Вуйчо – обади се Мейбъл, – ако вече си закусил, моля те, придружи ме отново до бастиона. И двамата още не сме разгледали езерото както трябва, а не е прилично една девойка да се разхожда сама из форта още в първия ден на пристигането си.

Кап се досети какво подтикна Мейбъл да направи това предложение, но тъй като всъщност хранеше най-сърдечни и приятелски чувства към своя зет, не съжали, че трябва да отложи спора за друг път. Мисълта, че изобщо може да се откаже от него, съвсем не му мина през ума – толкова упорит и самонадеян беше.

И така той придружи племенницата си навън и остави сами сержант Дънъм и приятеля му Следотърсача. Щом противникът му се оттегли, сержантът, който всъщност не разбра хитрата маневра на дъщеря си, се обърна към своя приятел с усмивка на нескрито тържество и каза:

– Армията, Следотърсачо, все още не е получила нужното признание. И макар че човек няма по-достойно качество от скромността, независимо дали е облечен в мундир, червен или черен, или пък е по риза, аз

никога не пропускам случая да кажа няколко думи в нейна полза. А сега ми кажи, приятелю – додаде той, като сложи ръката си върху ръката на Следотърсача и сърдечно я стисна, – как ти се харесва момичето?

– Можеш с пълно право да се гордееш с нея, сержанте. Можеш с пълно право да се гордееш, че си баща на такава красива и възпитана девойка. Виждал съм красавици, виждал съм и знатни дами, но за първи път срещам девойка, в която Провидението така хармонично е съчетало всички качества.

– Смея да те уверя, Следотърсачо, че и нейното мнение за тебе е също много добро. Снощи тя ми разказа за твоето хладнокръвие и мъжество, за доброто сърце, особено за доброто ти сърце. За жените това е най-главното, доколкото разбирам. И така, от първата среща са доволни и двете страни. А сега, приятелю, почисти малко униформата, погрижи се малко за външния си вид и ще получиш и ръката, и сърцето на момичето.

– Не мисли, сержанте, че съм забравил съветите ти. Напротив, полагам всички сили, за да изглеждам тъй приятен в очите на Мейбъл, както тя изглежда в моите. Тази сутрин, още щом се съмна, почистих и излъсках сърнебойката и струва ми се, пушката ми никога не е била така хубава както сега!

– Това съответства на твоите ловджийски схващания, Следотърсачо! Вярно е, че всяко огнестрелно оръжие трябва да блести и свети на слънцето. Каква красота може да има в една почерняла цев?

– Лорд Хау⁴¹ беше на друго мнение, сержанте, а той минаваше за добър войник.

– Напълно вярно! Негова светлост нареди да се почернят цевите на всички огнестрелни оръжия в полка и до какво добро го доведе това? В англиканската църква в Олбъни можеш да видиш окачена възпоминателна табелка за него! Не, не, скъпи ми приятелю, войникът е длъжен да бъде войник: при всякакви случаи и при всякакви условия да носи отличителните знаци и символи на своята благородна професия, а не да се срамува или да се страхува от тях. Но кажи ми, успяхте ли да побеседвате с Мейбъл, докато пътувахте с кануто по реката?

– Обстоятелствата не бяха много благоприятни, сержанте, пък и Мейбъл е толкова по-образована от мене, че аз не се осмелявах да

41. Лорд Хау (1725–1814) – от 1775 до 1778 командвал британските войски в Северна Америка. Поради характера на „горската война“ той се стремял да направи дрехите и съоръженията на англичаните колкото се може по-малко забележими за зорките очи на индианците. – Б. пр.

говоря за неща, които не се отнасят до моята професия.

– В това си отчасти прав и отчасти – не, приятелю. Жените обичат да се бърби за незначителни неща и в повечето случаи приемат това приятно за тях задължение върху себе си. Ти знаеш, че не съм човек, който обича да разпуска езика си и да дава воля на всяка празна и случайна мисъл, но е имало случаи, когато, за да се понравя на майката на Мейбъл, не се стеснявах да уроня мъжкото си достойнство. Вярно е, че тогава бях с двадесет и две години по-млад и се числях не към старшите сержанти в полка, а към младшите. Да пазиш достойнството си, е полезно и дори наложително, когато имаш работа с мъже, но искаш ли да спечелиш уважението на една жена, трябва да бъдеш по-снизходителен.

– Ех, сержанте, боя се, че на мен това никога няма да ми се отдаде.

– Защо си се обезкуражил така за нещо, което аз вече смятам за решено между нас?

– Ние се споразумяхме, че ако Мейбъл се окаже такава, каквато ти ми я описваше, и ако на девойката ѝ се хареса простият ловец и водач, аз ще се откажа от скитничеството и ще приспособя мисленето си към семейния живот. Но откакто видях Мейбъл, да си призная, обзеха ме съмнения.

– Как така? – строго попита сержантът. – Нали ти сам ми каза, че момичето ти харесва? Нима Мейбъл не оправда очакванията ти?

– Ах, сержанте, не в Мейбъл се съмнявам, а в себе си. Аз съм само един беден и невеж горски жител, а може би и не съм тъй добър, както ти и аз мислим!

– Ако ти не вярваш в собствената си преценка за себе си. Следотърсачо, то, моля те, не се съмнявай в моята. Нима нямам опит в преценката на хората? Не е ли това прякото ми задължение и често ли ми се случва да се лъжа? Питай майор Дънкън, сър, ако желаеш повече доказателства по този въпрос.

– Но сержанте, ние с тебе сме стари приятели, били сме се рамо до рамо в десетки боеве и неведнъж сме си помагали взаимно. В такива случаи хората са склонни да съдят пристрастно един за друг и аз се опасявам, че дъщерята няма да погледне на простия ловец така благосклонно както бащата.

– Стига, стига, Следотърсачо, та ти сам не познаваш себе си, приятелю, затова се довери на моята преценка. Първо, ти си човек с голям опит, а това е нещо, от което се нуждаят всички девойки, и което никоя благоразумна млада особа не би пренебрегнала. Второ – ти не си от онези самодоволни глупаци, които, едва постъпили в полка, започват да се

перчат. Ти познаваш добре службата, достатъчно е само да те погледне човек, за да го разбере. Та нали си бил поне тридесет-четиридесет пъти под огън, ако броим всички схватки в засади, в които ти се е случвало да участваш.

– Всичко това е така, сержанте, всичко това е така, но какво ще ми помогне то, за да спечеля благоволенията на една девойка с нежно сърце?

– Ще го спечелиш! Опитът, придобит на бойното поле, е толкова полезен в любовта, колкото и на война. А ти си тъй честен и тъй верен поданик на английския крал, Бог да го благослови, че той може да се гордее с тебе!

– Възможно е, и това е възможно, но аз се страхувам, че съм много груб, много стар и много недоद्याн, за да се харесвам на такава млада и нежна девойка като Мейбъл, която не познава нашите диви нрави и може да реши, че животът в селищата повече ще приляга на нейните заповеди и наклонности.

– Какви са тези опасения, приятелю? За първи път те чувам да говориш така.

– Може би защото самият аз не съзнавах собственото си нищожество, докато не срещнах Мейбъл. Неведнъж ми се е случвало да се срещам с такива красавици като нея, превеждал съм ги през гората, виждал съм ги и минути на опасност и в минути на радост. Но по общественото си положение тези девойки стояха толкова по-високо от мене, че и през ум не можете да ми мине да се сравнявам с тях. Те бяха чисто и просто слаби същества, които бях задължен да браня и закрилям. Сега случаят е друг. Ние с Мейбъл стоим тъй близо един до друг, че аз изпитвам непоносима мъка, като виждам голямата разлика помежду ни. Бих желал да бъда е десет години по-млад и да имам малко по-привлекателна външност, за да мога да спечеля разположението на тази млада и красива девойка.

– Горе главата, храбри приятелю. Довери се на бащата, който разбира женското сърце. Та Мейбъл вече наполовина те обича, а двуседмичният ни престой на островите, където ти ще можеш да й засвидетелстваш цялото си внимание, ще свърши останалото. Момичето ми го каза едва ли не само снощи.

– Нима е възможно това, сержанте? – възкликна скромният простосърдечен водач, който не смееше дори да помисли за такива блестящи перспективи. – Наистина възможно ли е това? Аз съм един обикновен ловец, а Мейбъл е достойна да стане жена на офицер. Мислиш ли, че

момичето ще се съгласи да се откаже от любимите си привички в града, от приятелствата си, за да дойде да живее тук сред горската пустош с един прост водач и ловец? Няма ли да закопнее за стария си начин на живот и за по-достоеен съпруг?

– По-достоеен съпруг, Следотърсачо, трудно ще се камери. – отвърна бащата. – А що се отнася до градските привички, те лесно се забравят сред горската шир. Мейбъл има богата душа и едва ли ще скучае тук на границата. Аз замислих гази женитба, приятелю, след като предвидих всичко. Отначало смятах да те взема в полка, за да заемеш моето място, когато аз изляза в оставка, а това рано или късно ще стане. Но после размислих и реших, че ти не ставаш за редовна служба. Впрочем, без да си в пълния смисъл на думата войник, ти си войник в най-добрия й смисъл и аз знам, че се ползваш с уважението на всички офицери в гарнизона. Докато съм жив, Мейбъл може да живее при мене и ти винаги ще имаш дом, в който да се завръщаш от твоите странствания и походи.

– По-добре не би могло и да бъде, стига само волята на Мейбъл да съвпадне с нашата. Но уви, малко вероятно е човек като мене да заплени нейните красиви очи! Ако бях по-млад и по-хубав, какъвто е Джаспър Уестърн например, бих могъл да имам повече надежди, да, тогава наистина бих могъл да имам надежда.

– Стига с този твой Джаспър Уестърн и другите момчурляци от гарнизона и вълн от него! – отвърна му ядосано сержантът. – Макар и да си по-възрастен от капитана на „Вихър“, на вид ти си по-млад и по-хубав от него.

– Така ли? – попита Следотърсача, като погледна въпросително приятеля си, сякаш не разбра напълно смисъла на думите му.

– Искам да кажа, че макар да не си по-млад по дни и по години, ти изглеждаш по-кален и по-жилав от Джаспър или от който и да било от тях. Дори след тридесет години ще им надвиеш на всичките, взети заедно. С твоята чиста, съвест ти цял живот ще си останеш млад.

– А нима съвестта на Джаспър е омърсена от нещо? Ще се намери ли по-порядъчно момче от нето в цялата колония?

– Освен това ти си ми приятел – продължи сержантът, като стисна ръката на Следотърсача, – мой верен, изпитан и предан приятел!

– Да, приятели сме близо двадесет години, сержанте, още не беше се родила Мейбъл.

– Точно така, Мейбъл още не беше родена, а ние с тебе вече бяхме верни другари. Затова смятам, че момичето не би дръзнало да откаже да се омъжи за човек, който е приятел на баща му още от времето, преди то

да се роди!

– Трудно е да се каже, сержанте, трудно е да се каже! Всеки търси това, което му прилича. Младите предпочитат компанията на млади, а старите – на стари.

– Но не винаги е така, когато става въпрос за семейството. Не съм чувал някой старик да е отказал да се ожени за млада жена. Освен това тебе те почита и уважава всеки офицер от гарнизона, както вече казах, а тя ще се ласкае да има за мъж човек, когото всички почитат.

– Надявам се, че нямам други врагове освен мингосите – отвърна водачът, като поглади косата си, и продължи замислено: – Винаги съм се старал да постъпвам справедливо и честно, така съм си спечелил много приятели, но има и случаи, когато не съм успявал.

– Може да се каже, че твоето приятелство се търси от всички, дори и от знатните. Старият Дънкън ъф Лунди например се радва, като те види, и вие прекарвате цели часове заедно. От всички водачи той има най-голямо доверие в теб.

– И не само той. Случвало ми се е да бродя из гората с хора много по-знатни и умни от него и по цели дни да разговарям с тях като с братя. Но никога не съм се възгордявал от това, защото зная, че в гората хората стават равни, докато в градовете това е невъзможно.

– Ти се славиш като най-големия стрелец в целия край!

– Ако Мейбъл може да хареса човека заради това му качество, тогава не бих имал основание да се отчайвам. И все пак понякога си мисля, сержанте, че заслугата не е толкова моя, колкото на сърнебойката. Тя е една чудесна пушка и дори в ръцете на друг човек не би стреляла полошо.

– Напразно скромничиш, Следотърсачо. Виждал съм мнозина да стрелят със сърнебойката, без да улучат, докато ти стреляш отлично и с оръжията на другите. Не, както и да ми говориш, няма да се съглася с тебе. След ден-два ще устроим състезание по стрелба. Тогава ти ще покажеш своето изкуство и Мейбъл ще те опознае още по-добре.

– А честно ли ще бъде това, сержанте? Всеки знае, че сърнебойката никога не пропуска. Защо трябва да се устройва състезание, когато предварително може да се каже какъв ще бъде резултатът?

– Хайде, хайде, приятелю, виждам, че сам ще трябва да започна да ухажвам момичето от твое име. За човек, който излиза от барутния дим, ти си необичайно плах и нерешителен поклонник, както изглежда. Не забравяй, че Мейбъл е от смел и мъжествен род и тя навярно ще цени у мъжа това, което ценеше и майка ѝ.

При тези думи сержантът стана и без да се извини, отиде да се заеме отново със своите безкрайни задължения. Всички в гарнизона чувстваха ловеца тъй близък, че подобна волност беше съвсем в реда на нещата, а и той не се обиждаше от това.

От току-що предадения разговор читателят навярно е разбрал какви подбуди бяха накарали сержанта да доведе Мейбъл на границата. Въпреки че малко се беше отчуждил от дъщеря си, която нежно бе милвал и ласкал през първите две години на вдовството си, сержантът таеше в сърцето се дълбока привързаност към нея. Той беше свикнал да командва и да се подчинява, без да изказва съмнение или да търси мнението на другите относно разумността на издаваните заповеди, затова дори за минута не допускаше, че Мейбъл няма да се омъжи за избрания от него човек, макар че беше далеч от мисълта да оказва насилие над волята ѝ. Трябва да кажем, че всички, които познаваха Следотърсача, виждаха в него човек, надарен с изключителни качества. Неизменно верен на себе си, чистосърдечен, предан, непознаващ страх и заедно с това предпазлив и внимателен, той с цялата си душа се заемаше с всяко справедливо дело – или поне с онова, което по тогавашно време се смяташе за справедливо – и не се залавяше с нищо, заради което после би се червил или търпял заслужено порицание. Невъзможно беше да общуваш по-дълго с този човек, който заедно с всичките си качества и недостатъци можеше да се сравни с онова, което навярно е представлявал Адам преди грехопадението – без да изпита дълбоко уважение и обич към него, чувства, които в никакъв случай не бяха свързани със скромното му положение и професия. Не беше трудно да се забележи, че никой офицер не минаваше край него, без да го поздрави като равен, както и нито един човек с по-проста професия не изпускаше случая да се обърне към него доверчиво и свободно като към приятел. Най-странната особеност на Следотърсача беше пълното пренебрежение, с което той гледаше на всички отличия, получени от хората не заради личните им заслуги и достойнства. По навик той беше почтителен към началниците, но нерядко си позволяваше да сочи грешките им и да ги укорява за недостатъците им с безстрашие, ясно свидетелстващо за душевната безкористност и природен ум, които можеха спокойно да се състезават с образоваността. Накратко казано, този, който не вярва във вродената способност на човека да отделя доброто от злото без помощта на науката, би се объркал пред този самобитен мъдрец, живеещ в такъв отдалечен край, Чувствата и възприятията му, свежи като девствената гора, в която прекарваше по-голямата част от дните си, му позволяваха така ясно да отделя правдата

от неправдата, че пред него навярно би отстъпил и най-изкусният софист. Впрочем и Следотърсача си имаше своите предразсъдъци и предупреждения, които, макар да носеха отпечатъка на неговата личност и привички, бяха така дълбоко вкоренени, че му бяха станали втора природа. Но над всичко това се извисяваше неговото неподкупно и непогрешимо чувство за справедливост. Тази благородна черта (а без нея никой човек не може да бъде истински възвишен и единствено с нея може да заслужи уважение) оказваше невидимо влияние над всички, с които той общуваше. Не бяха редки случаите, когато най-големите побойници и размирници на гарнизона се връщаха от поход, в който е участвал и Следотърсача, усмирени, облагородени и преобразени от неговите слова, чувства и личен пример. Както и трябва да се очаква от човек с такива възвишени принципи, верността му беше непоклатима като скала. Предателството беше нещо несъвместимо с неговите схващания и ако рядко му се случваше да отстъпи пред неприятеля, то никога не изоставяше приятел в беда, щом можеше да се намери и най-малката възможност да му се помогне. Естествено е такъв човек да се сдружава само с близки нему натури. Неговите приятелства и познанства, макар определени малко или много от случая, бяха винаги с хора с неопетнена съвест. Той сякаш притежаваше някакъв вроден усет, който го водеше, без самият той да съзнава, към онези, които биха били достойни за неговото приятелство. Един познавач на хората би казал за Следотърсача, че той е истински образец на това, какъв може да стане човекът с чиста и праведна душа, който живее в пълно уединение и изпитва благотворното влияние на девствената природа, чужд на съблазните и заблужденията, създадени от цивилизацията, изпълнен с вяра в провидението. Такъв беше човекът, когото сержант Дънъм беше определил за съпруг на Мейбъл. В избора си той Впрочем се беше ръководил не толкова от ясната представа за достойнствата на своя другар, колкото от личните си симпатии към него, макар че никой, който познаваше Следотърсача отблизо, не ценеше тъй високо качествата на честния ловец, както сержанта. Той ни най-малко не се опасяваше, че Мейбъл би могла да има някакви сериозни възражения срещу този брак. От друга страна, сержантът разбираше, че женитбата на дъщеря му крие големи преимущества и за самия него – в далечното, смътно бъдеще, в заника на своите дни, той се виждаше заобиколен от внуци, които щяха да му бъдат двойно по-мили и заради двамата им родители.

Когато сержантът за първи път бе заговорил за този брак на своя приятел, той го беше изслушал благосклонно и сега бащата със

задоволство откри, че Следотърсача би бил щастлив да се ожени за Мейбъл, но се измъчва от съмнения, които произтичат от собственото му скромно мнение за себе си.

ГЛАВА X

За него питам, но не го обичам:
капризен той е – хубаво говори.
но колко струват думите красиви?

Шекспир

Измина една седмица в обичайните всекидневни занимания на форта, Мейбъл постепенно свикваше с новото си положение, което отначало я забавляваше, но сега вече започваше малко да я гнети с уморителното си еднообразие. Офицерите и войниците от гарнизона също започваха да привикват с присъствието на красивата млада девойка със скромно, но елегантно облекло и изискани маниери, придобити в дома на нейната покровителка. Те вече не ѝ досаждаха със своето зле прикрито възхищение, а се отнасяха, към нея с подчертана почтителност, която тя смяташе, че ѝ отдават благодарение на голямата популярност на баща ѝ, но с която всъщност я даряваха не от някакво почтително чувство към сержанта, а заради нейното скромно, но приветливо държане.

Познанства, завързани в гората или в някаква друга съвсем обичайна обстановка, скоро се изчерпват. Една седмица пребиваване във форта Осуиго беше достатъчна за Мейбъл, за да реши с кого ще е добре да се сближи и кого да избягва. Междинното положение на баща ѝ, който, без да бъде офицер, стоеше значително по-високо от простите войници, я държеше настрана от двете основни категории, на които се делеше военното общество. Това чувствително стесняваше кръга от хора, с които Мейбъл трябваше да общува, и улесняваше изборът ѝ. Все пак тя скоро откри, че някои измежду онези, които можеха да претендират за място на самата комендантска маса, са готови да прекратят всякакви условности, заради удоволствието да се наслаждават на една хубава фигура и едно очарователно лице. Не минаха и два-три дни от нейното пристигане, и тя вече имаше поклонници дори сред офицерите. Интендантът на гарнизона, мъж на средна възраст, изпитал блаженството на не един брак и неотдавна овдовял, бе явно разположен да се сближи повече със сержанта, макар че те двамата и без това постоянно се виждаха по служба. По-младите му сътрапезници не пропуснаха да забележат, че този човек на реда, този шотландец на име Мюр, започва да навестява

подчинения си много по-често отпреди. Те обаче се ограничаваха само в безобидни шеги и закачки, в които се намекуваше за дъщерята на сержанта. Скоро Мейбъл Дънъм стана повод за наздравници, в които дори подпоручикът или поручикът не считаха, че е под достойнството им да участват. В края на седмицата след вечерната проверка Дънкън ъф Лунди изпрати да повикат сержант Дънъм при него по работа, която, както сержантът разбра, налагаше разговор на четири очи. Стариият ветеран живееше в един фургон, който по негово нареждане се местеше ту в един, ту в друг край на територията на форта, в зависимост от нуждата и желанието му. Сега фургонът се намираше в средата на главния площад, където го намери сержантът. Без всякакво бавене и церемонии той беше въведен в нещо като преддверие. Трябва да отбележим, че командният състав на форта и простите войници живееха почти еднакво неудобно. Разликата се състоеше само в това, че на офицерите се отпускаха по-просторни помещения, така че Мейбъл и баща ѝ живееха при почти същите условия както и самият комендант.

– Влез, сержанте, влез, драги приятелю – приветства госта си майор Лунди, когато подчиненият му застана почтително пред вратата на стаята, която служеше едновременно за библиотека и за спалня. – Влез и седни на този стол. Повиках те тази вечер да поговорим за една работа, която не е във връзка нито с разписанието на дежурствата, нито с ведомостите. Ние с тебе сме стари бойни другари и за дългото време, което сме преживели заедно, дори майорът може да се сближи със своя ординарец и шотландецът с един янки. Седни, приятелю, и се чувствуй като у дома си. Днес беше чудесен ден, нали, сержанте?

– Да, наистина чудесен, майор Дънкън – отвърна сержантът. Макар че прие поканата да седне, той беше достатъчно дисциплиниран, за да не забрави почтителното поведение, което бе длъжен да има в случая, независимо от проявеното разположение на коменданта. – Чудесен ден беше, сър, и има надежда това хубаво време да се задържи по-дълго.

– Дано, и аз се надявам. Реколтата обещава да бъде добра и ще видиш, че нашите момчета от 55-и полк ще се покажат толкова добри фермери, колкото и войници. Никога не съм виждал в Шотландия такива хубави картофи, каквито ще извадим от новата нива.

– Да, те обещават да дадат добра реколта и дано това помогне да прекараме тази зима по-охолно от миналата.

– Животът не стои на едно място, сержанте, расте благополучието, но растат и потребностите. И ние стареем и аз вече започвам да мисля, че е време да се уволня и да си устроя личния живот. Стига ми толкова

работа.

– Кралят, Бог да му даде здраве, очаква още дълга служба от вас, сър.

– Възможно е, сержант Дънъм, особено ако му е останало някое свободно подполковническо място.

– Денят, в който Дънкън Лунди получи този чин, иде бъде истински празник за 55-и полк, сър.

– И за Дънкън Лунди този ден ще бъде истински празник, сержанте. На теб не ти се е случвало да бъдеш подполковник, но си имал добра жена, а това е следващото нещо освен чина, което може да направи човека истински щастлив.

– Да, аз бях женен, майор Дънкън, но от дълги години вече никаква пречка не стои между обичта ми към краля и желанието ми да му служа.

– Как така, приятелю, ами онази бързонога сърничка с розови бузки, която виждам през последните дни във форта? Хайде, хайде, сержанте. Макар да съм вече старец, и аз бих могъл да залюбя това прелестно момиче и да пратя подполковническия си чин по дяволите.

– Ние всички знаем, че сърцето на майор Дънкън принадлежи на една лейди в Шотландия, която го чака и е готова да го ощастливи веднага, щом чувството за дълг му позволи.

– Ех, сержанте, надеждата е тъй далечно нещо – отвърна комендантът и при тези думи тъга засенчи суровото му, изрязано шотландско лице. – А и красивата Шотландия е тъй далеч. Е, тук нямам шотландско пиво и овесена каша, но затова пък имам дивеч в изобилие и толкова много съомга, колкото в Беруик ъпон Туид⁴². Вярно ли е, сержанте, че хората се оплаквали от храната – напоследък сме им били давали само еленово месо и гълъби?

– През последните две-три седмици не, майор Дънкън, защото през този период птиците и елените не са в такова изобилие както преди. Някои недоволстват от съомгата, но се надявам, че по отношение на храната няма да имаме никакви сериозни неприятности през лятото. Виж, шотландците от полка мърморят повече, отколкото е прието – искат овесена каша, а пшеничният хляб, който им даваме, не желаят и да погледнат.

– Какво да се прави, това е човешката природа, сержанте, чистокръвната шотландска човешка природа. Овесената питка, приятелю, да

42. Пристанищен град между Англия и Шотландия, там, където река Туид се влива в Северно море. – Б. пр.

си говорим истината, е толкова вкусно нещо, че дори аз често си мечтая поне за едно зальче.

– Ако чак толкова започне да ги измъчва това чувство – говоря за войниците, сър, на мене и през ум не би ми минало да кажа толкова непочтително нещо за вас, ако хората сериозно почнат да тъгуват по своето национално ядене, то бих си позволил съвсем скромно да предложа да доставим овесено брашно или да го приготвим тук. Сигурен съм, че тогава всички оплаквания ще стихнат. Съвсем малко е нужно, за да се изцерят, сър.

– Ти, както виждам, си шегобиец, сержанте! Но дяволите да ме вземат, ако не си прав. На света има и по-хубави неща от овесените питки. Ти например имаш прелестна дъщеря, Дънъм.

– Момичето прилича на майка си, майор Дънкън, и няма недостатъци – отвърна сержантът гордо. – И двете са отгледани само с хубаво американско брашно и с нищо друго. Момичето няма да ме посрами, сър.

– Разбира се, в това не се съмнявам. А сега да пристъпя към главното и да извадя всичките си резерви на предната линия. Интендантът Дейви Мюр е склонен да направи дъщеря ти своя жена и ме помоли първо аз да споделя намеренията му с тебе, тъй като се бои да не урони достойнството си. И нека ти кажа още, че половината от младежите във форта вдигат наздравци и говорят за нея от сутрин до вечер.

– Това е голяма чест за дъщеря ми, сър – отвърна сержантът хладно, – но съм сигурен, че в скоро време тези джентълмени ще си намерят по-интересна тема за разговор. Надявам се след две-три седмици да я видя омъжена за един честен човек.

– Да, Дейви наистина е честен човек, а това, струва ми се, не може да се каже за всеки интендант, сержанте – каза Лунди с лека усмивка. – Мога ли в такъв случай да кажа на уязвения от стрелата на Амура младеж, че работата е почти уредена?

– Благодаря ви, ваше благородие, но Мейбъл е сгодена за друг.

– Как, наистина ли? Това ще развълнува целия гарнизон. Впрочем надявам се, че е така, защото, да ти кажа ли откровено, сержанте, аз не съм привърженик на неравните бракове.

– И аз съм на същото мнение, ваше благородие, и никак не бих желал дъщеря ми да стане офицерска жена. Една благоразумна девойка трябва да се задоволи с това, което е имала и майка ѝ.

– А мога ли да попитам, сержанте, кой е щастливецът, когото се камиш да наречеш свой зет?

– Следотърсача, ваше благородие.

– Следотърсача!

– Същият, майор Дънкън. Мисля, че неговото име не се нуждае от никакви пояснения. Едва ли има по-известен човек на границата от моя честен, смел и предан приятел.

– Да, това е вярно. Но дали човек като него е способен да направи щастлива една двадесетгодишна девойка?

– Защо не, ваше благородие? Той е стигнал върха на своето призвание. Няма друг водач при нас в армията, който да се ползва с такова уважение като Следотърсача и така да го заслужава.

– Това е съвсем вярно, сержанте, но може ли само със славата на водач да се спечели любовта на една девойка?

– Да се вслушвате в капризите на младите момичета, сър, според мен е все едно да питате новобранец за съвет. Ако започнем да се равняваме по необучените новобранци, никога не бихме могли да строим полка както трябва, майор Дънкън.

– Но какво общо има дъщеря ти с един невеж новобранец? За своето положение тя е доста умна и възпитана, такова момиче дори и в стария Албион трудно ще се намери. Тя споделя ли твоето мнение по този въпрос? Впрочем сигурно го споделя, щом като ми казваш, че е сгодена.

– Още не съм говорил с нея за това, ваше благородие, но някои дребни указания ми дават основание да смятам, че решението е взето и от нейна страна.

– И какви са тези указания, сержанте? – попита майорът. Разговорът започваше все повече да го интересува. – Да си призная, любопитно ми е да узная нещо повече за начина, по който разсъждава една млада девойка – нали и аз самият съм ерген.

– Ето например, ваше благородие, когато аз говоря на момичето за Следотърсача, то ме гледа право в очите, приглася ми във всичко, което разказвам в негова полза, и се държи така открито и прямо, без всякакво стеснение, сякаш го смята вече наполовина за свой мъж.

– Хм! И по тези признаци, Дънъм, ти съдиш за чувствата на дъщеря си?

– Разбира се, ваше благородие, те ми се струват тъй правдиви. Когато някой от нашите войници ме гледа право в очите и хвали своя офицер, моля да ме извините, ваше благородие, но хората понякога си позволяват да говорят за своите началници – и когато някой от тях ме гледа право в очите и хвали капитана си, аз веднага разбирам, че този човек е честен и мисли това, което казва.

– А разликата във възрастта между предполагаемия съпруг и красивата невеста не е ли твърде голяма, сержанте?

– Напълно сте прав, сър. Следотърсача отива към четиридесетте и Мейбъл има всички изгледи да се радва на щастието, което една млада жена може да получи от брака си с такъв опитен мъж, аз минавах четиридесетте, ваше благородие, когато се ожених за майка ѝ.

– Но възможно ли е според теб зелената ловджийска риза, която носи нашият достоен водач, и лисичата му шапка да харесат повече на твоята дъщеря от стегнатата униформа на 55-и полк?

– Може би не, сър. Но се надявам, че тя ще бъде достатъчно благо-разумна да не се поддаде на капризите си. Такива саможертви са много полезни за младите момичета, защото ги правят по-добри и по-здравомислещи.

– А не се ли страхуваш, че тя още съвсем млада може да остане вдовица? Животът на Следотърсача постоянно е застрашен от диви животни и още по-дивите индианци.

– Всеки куршум си има своя разквартировъчен билет, Лунди – отвърна сержантът. (В моменти на благоволение, когато не разговаряше по военни въпроси с подчинените си, майорът обичаше да го наричат така.) – Никой в 55-и полк не може да каже, че е осигурен срещу една преждевременна смърт, така че Мейбъл нищо няма да спечели, ако се омъжи за друг. Освен това, сър, ако мога да говоря свободно по един такъв въпрос, аз се съмнявам, че Следотърсача ще бъде убит в сражение или пък ще изгуби живота си при някакъв нещастен случай в гората.

– Кое те кара да мислиш така, сержанте? – попита майорът и изглежда подчинения си с такова почтително удивление, с каквото шотландците от онова време, много повече, отколкото сега, бяха склонни да възприемат свръхестествените явления. – Той се подхвърля на същите опасности, на каквито се подхвърля и всеки наш войник, впрочем и на далеч по-големи. Защо тогава той да се надява да се спаси там, където другите гинат?

– Аз не смятам, ваше благородие, че Следотърсача се счита за по-неуязвим от който и да било друг, но той никога няма да умре от куршум. Често пъти съм го виждал как хладнокръвно борави с пушката си, сякаш е овчарски кривак, когато куршумите се сипят наоколо му като град, или как при други най-невероятни обстоятелства смъртта все пак го отминава и съм убеден, че провидението не му е определило такава смърт, макар че във владенията на негово величество едва ли има човек, който да я заслужава повече от Следотърсача.

– Това никой не знае, сержанте – отвърна Лунди и лицето му стана сериозно. – И колкото по-малко говорим за тия неща, толкова по-добре. Но ще се съгласиш ли твоята дъщеря – Мейбъл, струва ми се я нарече, ще се съгласиш ли Мейбъл да се омъжи все пак за човек, който само работи за нас, а не се числи към редовната служба? За водача няма никаква надежда да бъде повишен в чин, сержанте!

– Той и без това се е прославил достатъчно, ваше благородие. Впрочем това е вече решен въпрос и тъй като вие имахте добрината да ми говорите от името на мистър Мюр, надявам се, че ще благоволите да му предадете, че момичето е получило вече разквартировъчен билет за живота.

– Добре, добре, това си е ваша работа. А сега, сержант Дънъм...

– Ваше благородие – отвърна сержантът, като стана и отдаде чест.

– Известно ти е, че възнамерявам да те изпратя за един месец на Хилядата острова. Всички нисши офицери вече изпълниха наряда си на този пост – поне онези, на които мога да се доверя – и ето че най-последен дойде и твоят ред. Поручик Мюр настоява той да отиде, но тъй като е интендант, не искам да нарушавам установения ред. Подбра ли вече хората?

– Всичко е готово, ваше благородие. Хората са подбрани, а лодката, която пристигна снощи, донесе съобщение, че отрядът, намиращ се в момента там, чака с нетърпение да бъде сменен.

– Това е вярно, сержанте, и затуй ти ще отплаваш вдругиден, а може би и утре вечер. По-благоразумно би било във всеки случай да тръгнете по тъмно.

– Така смята и Джаспър, майор Дънкън, а не знам на кой друг може повече да се вярва в този случай, ако не на младия Джаспър Уестърн.

– Младият Джаспър, Сладката вода ли? – попита Лунди и по суровото му лице пробяга лека усмивка. – И това момче ли ще дойде с теб, сержанте?

– Може би ще си спомните, ваше благородие, че „Вихър“ никога не напуска пристанището без него.

– Вярно е, но всяко правило си има изключение. Струва ми се, че през последните дни видях да се разхожда из форта един стар моряк.

– Точно така, ваше благородие. Това е моят шурей, мастър Кап, който съпроводи дъщеря ми.

– Защо не повериш „Вихър“ на него този път и да оставиш Джаспър тук? На шурей ти ще му бъде забавно да поплува малко по сладка вода, а и сигурно ще ви бъде приятно да прекарате по-дълго заедно.

– Аз и без това исках да ви помоля, ваше благородие, да ми разрешите да го взема със себе си, но просто като доброволец. Джаспър е храбро момче и не бива да му се отнема командването без причина, майор Дънкън. А моят брат Кап дотолкова презира сладките води, че едва ли ще пожелае да поеме подобни задължения.

– Правилно, сержанте. В такъв случай ти предоставям да постъпиш както намериш за добре. Командването действително трябва да остане на Джаспър. Следотърсача също ли ще дойде с вас?

– Ако нямате нищо против, ваше благородие. Там ще има работа и за двамата водачи – и за индианеца, и за белия.

– Струва ми се, че си прав! И така, сержанте, желая ти успех в това опасно начинание. Но не забравяй: когато отредът тръгне обратно, укреплението да се разруши. Ако всичко излезе успешно, няма да се нуждаем повече от него. Тази позиция е твърде опасна, за да я държим без нужда. Свободен си.

Сержант Дънъм отдаде чест, обърна се кръгом и вече се готвеше да затвори вратата след себе си, когато майорът го извика обратно:

– Забравих да ти кажа, сержанте, че младите офицери ме помолиха да устроя състезание по стрелба и аз го определих за утре. В състезанието може да участва всеки, който желае. На победителите ще бъдат раздадени награди – продължи той, като зачете от някакъв лист хартия, – рогов барутник, украсен със сребро, един кожен барутник и копринена женска качулка. Последната ще даде възможност на победителя да прояви галантността си, като я подари на дамата на сърцето си.

– Това ще е чудесно, ваше благородие, особено за този, който се окаже победител. А Следотърсача ще бъде ли допуснат до състезанието?

– Не виждам причината, поради която да му забраним да участва, ако той изобщо реши да се яви. Прави ми впечатление, че напоследък не взема участие в тези забавления, сигурно защото смята, че няма достойни съперници за него.

– Точно така, майор Дънкън. Следотърсача е честен човек и знае, че в цялата област няма кой да му съперничи в стрелбата, затова и не желае да разваля удоволствието на младите. Мисля, че винаги може да се разчита на неговата деликатност, сър. Не познавам друг със съвест като неговата.

– В дадения случай, да, сержанте. Но времето ще покаже доколко е такъв и в други отношения. Лека нощ, Дънъм.

Сержантът се оттегли и остави Лунди сам с неговите мисли. Те

очевидно не бяха неприятни и за това свидетелстваше усмивката, про-бляваща от време на време по лицето му, чийто израз обикновено беше суров, войнствен и прекалено сериозен. Не мина и половин час, и на вратата се почука. Майорът каза: „Влез!“ и на прага се появи мъж на средна възраст, облечен в офицерски мундир, но с доста неспретнат вид. Това беше Мюр.

– Дойдох по ваше нареждане, сър, за да узная съдбата си – каза ин-тендантът със силен шотландски акцент, след като зае посочения му стол. – Право да ви кажа, майоре, това момиче предизвика по-голямо вълнение в гарнизона, отколкото появяването на французите при Тай. За първи път съм свидетел на такава пълна победа за толкова кратко време!

– Но ти, Дейви, сигурно няма да започнеш да ме уверяваш, че в твоето младо и невинно сърце за една седмица е могъл да се разпали такъв пламък? Ако е така, надминал си себе си, приятелю. Струва ми се, че то-зи път си дори по-зле, отколкото с онази история в Шотландия, когато, както казват, огънят, който се разгорял в гърдите ти, бил тъй силен, че прогорил дупка в твоето драгоценно тяло и през нея всички девойки могли да видят какъв е този силно запалителен материал, скрит в него.

– На теб все ти е до шеги, майор Дънкън, това ти е в кръвта. Дори ако врагът влезе във форта, сигурно пак ще се шегуваш. Аз не виждам нищо необикновено в това, младите хора да следват своите желания и пориви.

– Но ти толкова често следваш своите, Дейви, че това, струва ми се, в края на краищата ще загуби всякакъв интерес за тебе. Ако броим и онази тайна история в Шотландия, когато беше още юноша, вече четири пъти си изпитал прелестите на брака.

– Само три пъти, майор Дънкън, но се надявам скоро да се ожена пак! Още не съм попълнил числото. Не, не, само три пъти са засега.

– Струва ми се, че не броиш онази незаконна история, за която вече споменах и която се размина без свещеник.

– А защо да я броя, майор Дънкън? Щом дори съдът призна този брак за недействителен, какво повече има да говорим за него. Тази жена се възползва от моята влюбчивост, от тази моя слабост в характера, и ме обвърза с един съюз, който после бе признат за незаконен.

– Доколкото си спомням, Мюр, тогава не всички смятаха така, има-ше някои, които разглеждаха въпроса от другата страна.

– Всяко нещо, драги ми майоре, има две страни, а аз знам някои и с по три. Но бедната жена умря, без да остави потомство, така че

въпросът е изчерпан. С втория си брак бях много злощастен – казвам втори брак от уважение към тебе, майоре, като се съгласявам с погрешното ти мнение, че първият ми брак е бил действителен. Но бил той първи или втори брак, аз бях много злощастен с Джени Греъм, която умря на петата година от женитбата ни, също без да остави потомство. Струва ми се, че ако Джени беше жива, нямаше и да помисля да се женя повторно, уверявам те.

– Но тъй като тя умря, ти се ожени още два пъти, а сега желаеш да се ожениш трети път.

– Истината трудно може да се оспори, майор Дънкън, и аз винаги съм готов да я призная. Но както виждам, Лунди, ти си в доста мрачно настроение въпреки прекрасната вечер.

– Не съм в мрачно настроение, Мюр, но ме налегнаха тъжни мисли. Спомних си за детските години, когато аз, синът на земевладелеца, и ти, пасторският син, скитахме весело и безгрижно по нашите родни хълмове, без да мислим за бъдещето. А после се замислих за това бъдеще и то не се оказа особено приятно.

– Нима можеш да се оплачеш от своето, Лунди? Издигна се до чин майор, а скоро ще станеш и подполковник, ако слуховете не лъжат. А пък аз съм се изкачил само едно стъпало по-нагоре оттогава, когато твоят почтен баща ми връчи заповедта за офицерския ми чин – някакъв жалък интендант.

– А четирите ти жени?

– Три, Лунди, всичко на всичко три законни жени, дори и при нашите либерални и неприкосновени закони.

– Добре, хайде нека бъдат три. Ти знаеш, Дейви – каза майор Дънкън, като несъзнателно заговори на езика на своята младост, което често се случва с образованите шотландци, когато заприказват за неща, особено близки до сърцето им. – Ти знаеш, че аз отдавна съм направил своя избор и с какво нетърпение и с каква безнадеждна тъга чакам щастливия час, когато ще мога да нарека тъй дълго обичаната жена своя съпруга. Докато за това време ти, без състояние, без име, без заслуги, искам да кажа, някакви по-особени заслуги...

– Почакай, Лунди, почакай, в жилите на Мюровци тече благородна кръв.

– Добре, добре, без нищо друго освен благородна кръв ти се ожени четири пъти...

– Само три, Лунди. Ще си развалим старото приятелство, ако продължаваш да твърдиш, че са четири.

– Нека бъдат колкото ти искаш, Дейви, но и те са повече, отколкото заслужаваш. Моят живот много се различава от твоя, поне що се отнася до семейното щастие, ще признаеш, стари приятелю.

– И кой от нас е печелившият според теб, майоре – да си говорим открито, както в детството ни.

– Аз нямам какво да крия. Моят живот премина в отлагане на неосъществените надежди, а твоят...

– В разочарование от осъществяването им, кълна се в честта си, майор Дънкън – прекъсна го интендантът. – При всеки нов опит аз се надявах на успех, но той ми носеше само разочарование. Такава е съдбата на човека! Ах, Лунди, всичко е суета на този свят, а най-голямата суета е женитбата.

– И все пак си готов за пети път да наденеш хомота на врата си?

– Смяя да ти напомня, че за четвърти, майор Дънкън – каза интендантът категорично, после по лицето му засия някакъв момчешки възторг и той продължи: – А Мейбъл Дънъм е необичайно прелестна! Нашите момичета в Шотландия са мили, но тукашните са ненадминати красавици.

– Добре е да си спомниш за благородната си кръв и офицерския си чин, Дейви! Струва ми се, че и четирите ти жени...

– Моля ти се, не бъркай таблицата на умножението, драги Лунди, три пъти по едно прави три.

– Добре, и трите ти жени, може да се каже, бяха от благородни семейства.

– Напълно вярно, майоре. И трите бяха от благородни семейства и браковете бяха подходящи.

– Но четвъртият с дъщерята на нашия градинар беше абсолютно неравен. Не се ли боиш, че женитбата с дъщерята на сержант, който служи в един полк с тебе, ще намали авторитета ти?

– Това е и моята основна слабост в живота – винаги се женя, без да мисля за последствията, майор Дънкън. Всеки човек си има свои недостатъци, а женитбата, боя се, е моят. И тъй сега, след като обсъдихме въпроса откъм принципната му страна, позволи ми да те попитам: направи ли ми услугата да говориш със сержанта по онзи незначителен въпрос?

– Да, Дейвид, и много съжалявам, че трябва да ти го кажа, но този път не виждам големи изгледи да успееш.

– Не виждаш изгледи да успея? Един офицер, при това интендант, да не успее при дъщерята на някакъв си сержант?

– Точно така, Дейви.

– А би ли ми казал защо, Лунди? Ще благоволит ли да ми отговориш на този въпрос?

– Девојката е сгодена. Ръката ѝ е обещана, сватбата е насрочена, сърцето ѝ е обречено – макар че дяволите да ме вземат, ако мога да го повярвам! Но така или иначе, девојката е сгодена.

– Това вече е пречка, трябва да се признае, майоре, но не чак толкова сериозна, ако сърцето е свободно.

– Ти си прав, и нищо чудно, ако в този случай сърцето действително е свободно, защото изборът го е направил бащата, а не дъщерята.

– И кой е той, майоре? – попита интендантът с такова философско спокойствие, което само опитът поражда. – Не виждам тук нито един сериозен кандидат, който би могъл да ми застане на пътя.

– Разбира се, че ти си най-сериозният кандидат по цялата граница, Дейви. Но щастливецът не си ти, а Следотърсача.

– Следотърсача ли?

– И никой друг, Дейви Мюр – Следотърсача е щастливият изборник. Но за да успокоя малко ревността ти, ще ти кажа, че според мен този брак е решен по-скоро от интересите на бащата, отколкото от сърцето на девојката.

– И аз така мисля – възкликна интендантът, като си пое дълбоко дъх на облекчение. – Невъзможно е с моите познания за човешката природа...

– По-специално за женската природа, Дейвид!

– Ти се шегуваш, Лунди, и хич не те интересува, че някой страда. Но мисля, че не е възможно да съм се излъгал във вкусовете на това младо момиче, които, смело мога да заявя, стоят далеч над положението на Следотърсача. Колкото до този човек, времето ще покаже.

– А сега ми кажи откровено, Дейвид Мюр – обърна се към него Лунди, като спря да се разхожда и погледна събеседника си настойчиво, с такъв израз на удивление, че лицето му доби смешна сериозност, – наистина ли смяташ, че девојка като дъщерята на сержанта може да изпита влечение към човек на твоята възрастно твоята външност и с твоите преживявания, ако мога да добавя?

– Ех, Лунди, ти не познаваш жените и това е причината да останеш ерген до четиридесет и пет години. Страшно дълго ергенуваш, майоре!

– А на каква възраст си ти, поручик Мюр, ако смея да задам такъв деликатен въпрос?

– Четиридесет и седем и не ги крия, Лунди. С други думи, ако успея

да се ожена за Мейбъл, пада ми се по една съпруга на всеки десет години. Но просто не мога да се начудя как е хрумнала на сержанта тази глупава мисъл да даде такова мило момиче на човек като Следотърсача! Нима е възможно това?

– Възможно е, Дейви, сержант Дънъм е сериозен като войник, когото биат с палки.

– Добре, добре, майоре, ние с тебе сме стари другари и разбираме от шега – когато не сме на служба естествено. Сигурно този честен човек не е проумял намеците ми, иначе едва ли щеше да му дойде на ум подобна глупост. Между съпругата на офицера и жената на водача има такава огромна разлика, каквато е разликата между стара Шотландия и Америка. В моите жили тече стара кръв, Лунди!

– Повярвай ми, Дейви, твоето родословие нищо няма да ти помогне в случая. А колкото до кръвта ти, тя не е по-стара от костите ти. И така, приятелю, вече знаеш отговора на сержанта и както виждаш, моето влияние, на което ти толкова разчиташе, не можа да ти помогне. Хайде да изпием по чаша за старото ни приятелство, Дейви, а после да подготвиш отряда, който тръгва на поход, и да забравиш Мейбъл Дънъм колкото можеш по-скоро.

– Ах, майоре, винаги ми е по-лесно да забравя жена си, отколкото любимата си! Когато хората са почтено оженени, у тях всичко е предврително предрешено до гроба, който единствено може да ги раздели. Вижда ми се дръзко и непочтително да нарушавам съня на покойната, докато мисълта за любимата буди у мен толкова тревога, надежди и вълнения, че усещам как кръвта кипи в жилите ми.

– Все същият си си, Дейви. Не допускам да си очаквал повече щастие от ни една от твоите съпруги. А се намират и такива глупаци, които мечтаят да се наслаждават на семейното си щастие и отвъд гроба. Пия за твоя успех или за бързото ти съвземане от тази любовна треска, поручик Мюр. И те съветвам в бъдеще да бъдеш по-внимателен, за да не би някой по-силен пристъп да те отнесе в гроба.

– Благодаря, скъпи майоре! А аз пия за благополучното увенчаване на дългото годеничество, за което и аз знам нещичко. Това вино е същинска планинска роса, Лунди, сгряна сърцето и ми напомня за нашата мила Шотландия. Колкото до ония глупци, за които току-що спомена, то те трябва да се задоволят само с по една жена, защото ако имат повече, добрите или злите дела на многобройните им съпруги могат да ги вкарат в пъкъл. Аз мисля, че всеки разумен мъж трябва да е доволен от жената, която му се е паднала на късмет, и да не се стреми към

недостижими мечти. Безкрайно съм ти задължен, Лунди, за всички твои приятелски услуги. И ако прибавиш към тях още една последна, ще смятам, че не си забравил напълно приятеля от детските си игри.

– Съгласен съм, Дейви, стига молбата ти да е благоразумна и да е по силите на командира ти да я удовлетвори.

– Ако успееш да ми измислиш някакво поръчение на Хилядата острова за една-две седмици, мисля, че това ще задоволи всички страни. Не забравяй, Лунди, че Мейбъл Дънъм е единствената бяла девойка по цялата граница, подходяща за женитба!

– Поръчение за офицер като тебе винаги ще се намери, даже и на най-малкия пост. Но на този работата е толкова дребна, че сержантът и сам може да я свърши по-добре дори и от главния интендант на армията.

– Но не по-добре от един полкови офицер. Забелязва се доста голяма склонност към прахосничество у подофицерите.

– Добре, ще помисля, Мюр – отвърна майорът със смях. – Отговора ми ще получиш утре сутринта. Тъкмо утре сутрин ти се открива чудесна възможност да блеснеш пред любимата. Ти си отличен стрелец, а на победителите ще се раздадат награди. Ако се решиш да покажеш изкуството си, кой знае още какво може да се случи до отплаването на „Вихър“.

– В това забавление, доколкото знам, главно младежи ще си изпитат ловкостта?

– Да, главно младежи, но и някои старци, ако ти се явиш например. За да не се смущаваш, Дейви, и аз самият ще се прицеля един-два пъти. Знаеш, че се ползвам с името на добър стрелец.

– Ти си прав, това наистина може да помогне. Женското сърце е толкова капризно и способно да се поддаде на това, което най-малко очакваш, че може да обърне с главата надолу всички закони на философската наука. Едни искат поклонника им да седи до тях и да ги обсажда като същинска крепост, а те, като изчерпят всички средства за отбрана, да капитулират. Други обичат бурите и ураганите. Но някои хитрущи можеш да пипнеш само из засада. Първият начин е най-достоеен и най-подходящ на офицера, но да си призная, намирам последния за най-забавен.

– Това заключение вадиш от практиката си, без съмнение. А какво ще кажеш за бурите?

– Те са за по-младите хора, Лунди – отвърна интендантът, като стана и намигна на командира си – волност, която често си позволяваше в

името на старото им приятелство. – Всяка възраст си иска своето – добре е на четиридесет и седем да разчиташ повечко на главата. Желяя ти лека нощ, майор Дънкън, сладък и ободрителен сън и да не те измъчва подаграта.

– Благодаря, Мюр, и аз ти желяя същото. Не забравяй утрешното състезание.

Интендантът се оттегли и остави Лунди в библиотеката му да размишлява върху току-що проведеня разговор. Майор Дънкън беше до толкова свикнал с Мюр и с недостатъците на характера му, че поведението на поручика не му правеше такова силно впечатление, каквото навярно е направило на читателите. И все пак, макар поведението на всички хора да е подчинено на един общ закон, наречен природа, различията в характерите, съжденията, чувствата и егоистичните стремления са безбройни.

ГЛАВА XI

Орела волен ти опитоми.
прати неуки хрътка след сърната.
свободен дух насила окови.
със смях изтрий на тъжния тъгата...
Напразен труд, безсмислица позната!
Не свързва двама ниша любовта.
не носят ли и в своите сърца.

Томас Секвил

Времето на другата сутрин се случи такова, че надмина и най-смелите очаквания на хилядите обитатели на форта. Колкото и да е странно, американците, може би поради своенравие то на човешката природа, са склонни да се гордеят с това, което, разумно погледнато, не се отличава с някаква особена стойност, и пренебрегват или подценяват действителните преимущества, които ги поставят на друго стъпало, а може би и по-високо от много други нации. Към тези достойнства и преимущества спада и благодатният климат. Той общо взето не е съвсем безупречен, но е много по-приятен и по-здравословен от климата на множество други страни, чиито жители гръмогласно и с основание негодуват.

Летните горещини едва се усещаха в Осуиго по времето, което описваме. Сянката на гората и свежий ветрец, подухващ откъм езерото, така гасяха жегата, че нощите биваха винаги прохладни, а дните не бяха душни.

Беше септември, месецът, през който силните морски ветрове често се понасят над страната и достигат чак до Големите езера. Тогава и сладководните моряци се радват на тяхното благотворно въздействие – телата им се освежават, духът им се ободрява и нов прилив на сили протича в жилите им. Такъв беше и денят, в който гарнизонът се събра, за да присъства на онова, което комендантът на шега нарече „турнир“. Лунди беше образован човек, поне що се отнася до професията му, и немалко се гордееше с това, че напътства своите млади подчинени към четене и мислене и събужда у тях интерес към по-интелектуалните страни на тяхната професия. За човек, който води войнишки живот, библиотеката му беше сравнително голяма и с добре подбрани четива и той с охота заемаше книги на всеки, който желаше да чете. Това насаждаше

у младите нови вкусове и потребности и бе източник на нови идеи за развлечения. Сред тези бяха спортните игри и състезанията от рода на това, на което те се готвеха да се насладят през описвания от нас ден.

Повлияни от хрониките за рицарските времена, граничарите се стараеха да придадат на тези забавления блясък и романтичен колорит, който всъщност никак не беше чужд на професията и навиците на войника, а също и на уединения форт, разположен в тази дива живописна местност. Макар че всички с радостно вълнение очакваха предстоящото развлечение, не се забравяше и охраната на форта. Един обикновен наблюдател, застанал на крепостния вал и обърнал поглед към блесналата водна шир, разпростряла се чак до северния хоризонт, и към задрямалата безкрайна гора, която запълваше втората половина на панорамата, би си помислил, че това място е най-тихото и сигурно обиталище в целия свят. Но Дънкън Лунди прекрасно знаеше, че от гората всеки миг могат да изскочат стотици индианци, готови да унищожат форта и всичко, което се намира в него, и че това предателско езеро представлява удобен път, откриващ лесен достъп за по-цивилизованите, но не по-малко коварни врагове – французите, които дебнеха всеки миг на притъпено внимание, за да ги нападнат неочаквано. Разузнавачески отряди, командвани от стари и опитни офицери, които не се интересуваха от спортните игри, бродеха из гората, а една рота войници караулеше в самия форт с поръчение за най-строга бдителност, сякаш силен неприятел вече се забелязваше в далечината. Тези предохранителни мерки позволяваха на останалите офицери и войници безгрижно да се отдадат на сутрешното забавление.

Състезанията трябваше да се състоят на една еспланада, разположена на самия езерен бряг, малко на запад от форта. Тази площадка, почиствена от всякакви дървета и пънове, обикновено служеше за учебно поле, защото гърбът ѝ беше защитен от езерото, а източната ѝ страна – от крепостните постройки. По такъв начин по време на учение можеше да се очаква нападение само от две страни, а тъй като сечището, което се простираше на север и на запад, беше много просторно, неприятелят, за да се приближи на разстояние, подходящо за стрелба, трябваше да излезе от прикритието на гората и това вече го правеше безопасен.

Обичайното въоръжение на форта бяха мускетите, но за случая бяха събрани около петдесет ловджийски карабини. Във въоръжението на всеки офицер от полка влизаше и по една ловджийска пушка, която той ползваше за свое собствено забавление. Част от пушките принадлежаха на водачите и приятелски настроените индианци, които често

навестяваха форта. А имаше и резерв от пушки за общо ползване, с които разполагаха главно онези, които ходеха на лов за дивеч и попълваха полковите запаси. Сред хората, владеещи добре това оръжие, се наброяваха около пет-шест души особено точни стрелци, чиито имена се славаха по цялата граница, десетина-дванадесет души, за които се смяташе, че минават средното ниво, останалите, а те бяха мнозинство, стреляха точно, но не тъй, както се изискваше за днешното състезание.

Щеше да се стреля от сто ярда разстояние без опора. За мишена щеше да служи една дъска с очергани концентрични бели кръгове по нея и бял център. Първи започнаха да се състезават войниците, които желяха да покажат изкуството си, но не се стремяха към наградите. Тази част от състезанието не беше особено интересна и сред зрителите все още не се виждаше нито един офицер.

Повечето от войниците бяха шотландци, тъй като полкът беше сформирани не много отдавна в Стърлинг и околностите му. След пристигането му в колониите редиците му се бяха попълнили с местни жители, какъвто беше и случаят със сержант Дънъм. Естествено най-добрите стрелци бяха колонисти. След половинчасова борба стана известно, че един млад човек, роден в колонията Ню Йорк, от холандски произход, със звучното име Ван Фалкенбург, но за по-лесно наричан Фолок, се е показал най-изкусен от всички. Тъкмо когато обявяваха неговата победа, най-възрастният капитан, придружен от по-голямата част от офицерите и техните жени, се появи на площадката. Зад това знатно шествие вървяха около двадесет жени от по-скромни произход, сред които можеше да се забележи умното, миловидно и оживено лице и стройната, облечена в спретнато скромно облекло фигурка на Мейбъл Дънъм.

От жените, които обитаваха форта, само три се числяха към класата на благородните дами. И трите бяха съпруги на офицери. Грубоватите им обноски смешно се съчетаваха с преувеличеното им мнение за собственото им достойнство, за правата и задълженията на висшата класа и за изискванията на протокола, подобаващи на ранга им. Останалите бяха жени на подофицери и войници и Мейбъл Дънъм, както бе забелязал интендантът, беше действително единствената, подходяща за женитба. Вярно е, че имаше още около една дузина момичета, но ни едно от тях не беше стигнало още възрастта, която дава право на девойката да бъде ухажвана.

За жените беше построен нисък подиум от дъски на самия бряг на езерото. Недалече от него на един стълб бяха окачени наградите.

Предните места на подиума бяха запазени за трите дами и техните деца. Мейбъл заедно с жените на подофицерите в полка седна на втория ред. Жените и дъщерите на войниците се струпаха най-отзад – тези, които успяха да намерят място, седнаха, а другите останаха прави. Мейбъл, която вече беше допусната в обществото на офицерските жени в качеството си на скромна компаньонка, беше предмет на внимание от страна на дамите от първия ред. Въпреки класовите различия, които сякаш още повече се подчертават в живота на един гарнизон, със своето скромно, но изискано държане и чувство за собствено достойнство тя беше успяла да спечели разположението им.

Веднага щом тази важна част от зрителите зае местата си, Лунди даде знак състезанието да започне – за хода му той бе издал предварително нареждания. Осем или десет души измежду най-добрите стрелци на гарнизона се наредиха на определеното за стрелба място и започнаха да стрелят един след друг. Сред тях имаше офицери, войници, че дори и случайни посетители на форта. Както следва да се очаква от хора, за които стрелбата не е само любимо забавление, а и средство за съществуване, всички улучиха бялата точка в центъра. Следващите обаче не бяха така сигурни и куршумите им улучаваха някои от белите кръгове, ограждащи центъра, но не и самия център.

Според правилата пропадналият при първия тур не можеше да участва във втория. Адютантът, който изпълняваше длъжността на церемониалмайстор, съобщаваше имената на онези, които получаваха право да вземат участие във втория тур, като в същото време предупреждаваше, че пропусналите да се явят на първия тур няма да бъдат допуснати по-нататък в състезанието. Тъкмо в този момент Лунди, интендантът и Джаспър се приближиха до мястото, откъдето се стреляше. Следотърсача се разхождаше бавно насам-натам, този път без любимата си пушка – с това той явно даваше да се разбере, че няма намерение да оспорва наградите с останалите участници в състезанието. Всички се отдръпнаха да сторят път на майор Дънкън, който с добродушна усмивка застана на линията, зае позиция, прицели се небрежно и стреля. Куршумът мина на няколко инча от целта.

– Майор Дънкън се изключва от състезанието! – провъзгласи адютантът с гръмък и уверен глас.

За старшите офицери и за сержантите веднага стана ясно, че майорът съвсем съзнателно е пропуснал целта, докато младите офицери и войниците от това безпристрастно съблюдаване на правилата отново добиха увереност и те да се включат в състезанието, защото нищо не

подкупва така наивните и непомъдрели от живота хора, както проявата на най-строга справедливост, макар че едва ли има друго нещо, което тъй рядко да се среща в живота.

– А сега е твой ред, мастър Сладка вода – обади се Мюр, – ако не успееш да надминеш майора, тогава ще кажа, че ръката ти е по-привикнала да държи греблото, отколкото пушката.

Красивото лице на Джаспър се обля с червенина, той пристъпи към линията, хвърли бърз поглед към Мейбъл, която цяла се бе наклонила напред, за да може да види по-добре резултата, улови небрежно цевта на пушката с лявата си ръка, прицели се в миг и с пълна увереност стреля. Куршумът проби бялата точка през средата. Това беше най-добрият изстрел за цялата сутрин – другите стрелци едва бяха докосвали само боята.

– Отлично, мастър Джаспър – възкликна Мюр, щом резултатът беше обявен. – Такъв изстрел би направил чест на по-възрастен и по-опитен от теб човек. Но ти май го дължиш повече на късмета си, защото не се прицели особено старателно. Ти, Сладка вода, си бърз, ловък стрелец, не го отричам, но ти липсва научният, академичен, бих казал, философски подход към стрелбата. А сега, сержант Дънъм, много ще ви бъда благодарен, ако помолите дамите да обърнат по-голямо внимание – аз ще стрелям с това оръжие по „научен начин“, ако мога така да се изразя. Изстрелът на Джаспър би убил на място, в това не се съмнявам, но той стреля необмислено, без съсредоточеност, а аз ще ви покажа как се стреля по правилата на науката.

Докато говореше, интендантът си даваше вид, че се готви за своя академичен изстрел, а всъщност изчакваше – най-после Мейбъл и нейната съседка насочиха любопитно поглед към него. Всички, които стояха до Мюр, се оттеглиха от уважение към неговия чин и той остана сам с командира си, към когото се обърна фамилиарно:

– Виждаш ли, Лунди, можеш да спечелиш нещичко, ако събудиш женското любопитство. Силно чувство е това любопитството и ако съумееш да го използваш както трябва, току-виж се превърнало в сърдечно влечение.

– Точно така, Дейви, но ти ни задържаш всички с твоите приготовления. А, ето и Следотърсача, навярно идва да се поучи от твоя голям опит.

– Е, Следотърсачо, и ти дойде да научиш нещичко от научната стрелба! Аз не обичам да крия знанията си, затова заповядай, учи се! А ти няма ли да изпробваш един куршум?

– Че за какво ми е, интенданте, за какво ми е? Вашите награди не са ми нужни, а колкото до славата, аз си я имам и без туй, ако може да се нарече изобщо слава това, че стрелям по-добре от тебе. Не съм жена, та да нося гугла.

– Това е вярно, но можеш да срещнеш девойка, на която да ти бъде приятно да я подариш и да я носи в твоя...

– Хайде, Дейви – прекъсна го майорът, – или стреляй, или отстъпвай мястото на друг. Адютантът вече започна да нервничи.

– Интендантът и адютантът рядко се погаждат, Лунди. Но ето аз съм готов. Дръпни се малко настрани, Следотърсачо, за да могат дамите да виждат.

Интендантът зае изящна и грижливо заучена поза, вдигна бързо пушката, свали я, вдигна я отново, повтори още няколко пъти тези манипулации и стреля.

– Изобщо не улучи мишената! – провикна се радостно адютантът, на когото бяха дошли до гуша научните разсъждения на Мюр. – Изобщо не улучи мишената!

– Не може да бъде! – извика Мюр и силно се изчерви от възмущение и от срам. – Не може да бъде, адютанте, такова нещо през живота не ми се е случвало. Призовавам дамите да ми бъдат свидетели.

– Дамите си затвориха очите, когато ти стреля – обадиха се шегобийците на полка. – Ти ги изплаши с твоите приготовления.

– Не мога да допусна такава клевета по адрес на дамите и такова оскърбително отношение към моето изкуство – закрещя интендантът и колкото повече се горещеше, толкова повече се засилваше шотландският му акцент. – Какъв е този заговор? Искате да ме лишите от това, което напълно заслужено ми се полага.

– Хайде, хайде, изложи се с твоята наука – каза със смях Лунди, – затова по-добре мълчи и не разгласявай повече срама си.

– Не, не, майоре – намеси се Следотърсача, – интендантът е много добър стрелец, но улучва от къси разстояния и малко бавно се прицелва, а това не пречи на службата му. Ако някой си направи труда да разгледа отблизо дъската, ще види, че неговият куршум е покрил куршума на Джаспър.

Следотърсача се ползваше с голямо и всеобщо уважение не само заради умението си да стреля, но и заради точния си поглед, Водачът едва бе направил това изявление, и всички присъстващи се усъмниха в първоначалното си впечатление. Десетина души изтичаха до мишената, за да се уверят. Те действително откриха, че куршумът на интенданта

беше минал през отворието, направено от куршума на Джаспър, и то с такава точност, че човек трябваше много внимателно да се вгледа, за да установи този факт. Всички съмнения се разсеяха, когато в ствола на дървото, на което беше закачена мишената, се откряха два куршума един върху друг.

– Нали ви казах, милостиви дами, че на дело ще видите какво влияние оказва науката върху изкуството да се стреля – каза интендантът, като се приближи към подиума, на който седяха жените. – Майор Дънкън се подиграва на схващането, че стрелбата в мишена се нуждае от математически изчисления, но аз му казвам, че науката напредва, обогатява се, усъвършенства се, задълбочава се и обяснява всичко, което има връзка с човешкия живот, било то състезание по стрелба или църковна проповед. С други думи, науката си е наука и с това се изчерпва всичко.

– Струва ми се, че изключвате любовта от този списък – забелязва жената на един капитан. Тя знаеше историята с четирите женитби на интенданта и изпитваше някаква чисто женска злоба към този похитител на жени. – Изглежда, науката няма нищо общо с любовта.

– Не бихте говорили така, госпожо, ако сърцето ви не само веднъж бе познало любовта. За тия неща може да съди само онзи мъж или жена, чиито чувства, преминали през много изпитания, най-после са станали съвършени. Повярвайте ми, от всички видове любов научната е най-трайната и най-разумната.

– И така, значи според вас любовта става по-съвършена чрез опита?

– Вашият бърз ум схвана мисълта ми веднага. Най-щастливите бракове са тези, в които младостта, красотата и вярата се опират на мъдростта, умереността и благоразумието, придобити от годините. Говоря за средната възраст, госпожо. Все пак един мъж не бива да бъде много по-стар от жена си. Вярвам, че дъщерята на сержант Дънъм ще се съгласи с моите разсъждения – нейното благоразумие е вече добре известно на всички във форта, макар че е съвсем отскоро при нас.

– Дъщерята на сержанта едва ли може да разреши спора между вас и мен, поручик Мюр – отвърна сухо съпругата на капитана с чувство за собствено достойнство. – Но погледнете, Следотърсача също се кани да си опита късмета, сигурно за да смени темата на разговора.

– Протестирам, протестирам, майор Дънкън – извика Мюр, като изтича бързо до мястото за стрелба и вдигна ръка към небето, за да придаде повече сила на думите си. – Решително протестирам, господа. Как така ще допускате Следотърсача да участва в състезанието със сърнебойка. Първо, той много е свикнал с нея и второ, тя е различна от

определения за това състезание образец пушки.

– Сърнебойката си почива, интенданте – отвърна му спокойно Следотърсача, – и никой и не мисли да я безпокои. Аз изобщо нямах намерение да натискам спусък днес, но сержант Дънъм ме увери, че ще обидя красивата му дъщеря, ако не взема участие в днешното тържество – нали аз я доведох до тук. Както виждаш, взел съм пушката на Джаспър, интенданте, а тя не е по-добра от твоята.

Поручик Мюр се видя принуден да се съгласи и всички погледи се устремиха в Следотърсача, който зае позиция на линията. От израза на лицето, от цялата осанка на прославения водач и ловец лъхаше спокойствие и самоувереност, когато той изправи високата си фигура и вдигна пушката за стрелба. По всичко личеше, че владее еднакво добре и тялото, и оръжието си.

Следотърсача трудно можеше да се нарече красив мъж в обичайния смисъл на думата, но външността му внушаваше уважение и доверие. Висок и мускулист, той можеше да бъде свършен, ако не беше така слаб. Ръцете и краката му бяха по-жилави и гъвкави дори от конопено въже, но общо взето фигурата му беше прекалено суха и ъгловата, за да отговаря на схващанията за идеална мъжка красота. Движенията му се отличаваха с естествена грация, отмерени и спокойни, те му придаваха солидност и достойнство, които отговаряха напълно на характера на неговата професия. Загарът, покрил честното му и мъжествено лице, говореше за живот под открито небе, изпълнен с трудности и лишения, а жилестите му ръце свидетелстваха за сила, без да бъдат груби и корави, каквито би ги направил тежкият физически труд. Макар в него да липсваше онова младежко очарование, което пленява сърцето на девойките, когато той вдигна пушката, всички женски погледи се залюбуваха на красотата и свободата на движенията му и на мъжествената му осанка. Той се прицели и стреля, бърз като светкавица, и докато облачето дим все още плуваше над главата му, той вече стоеше спокоен, опрян на пушката, и откритото му лице сияеше от неговия беззвучен, сърдечен смях.

– Не знам дали на някой би могло да мине изобщо през ум толкова нещо – извика майор Дънкън, – но аз бих казал, че и Следотърсача пропусна целта.

– Не, не, майоре – самоуверено възрази Следотърсача, – недейте бърза с тези изявления. Аз не съм зареждал оръжието и не знам какво е имало в него, но ако то е било изобщо заредено, ще намерите моя куршум върху куршумите на Джаспър и на интенданта, в противен случай

името ми да не е Следотърсача.

От виковете на събралите се около мишената хора стана ясно, че Следотърсача е прав.

– Но това не е всичко, това още не е всичко, приятели – каза Следотърсача, който бавно се приближаваше към подиума, на който седяха жените. – Ако установите, че куршумът дори и най-малко е докоснал дъската, готов съм да призная, че не съм улучил. Куршумът на интенданта разцепи дървото, а последният пратеник мина, без да отрони и стърготина от него.

– Вярно, Следотърсачо, напълно вярно – съгласи се Мюр, който се навърташе около Мейбъл, но се стесняваше да заговори с нея в присъствието на офицерските жени. – Интендантът наистина проби дървото и по такъв начин отвори път за твоя куршум, който мина през готовото отверстие.

– Е, нищо, интенданте, сега идва ред на гвоздеа, тогава ще видим кой ще го забие по-дълбоко в дъската – ти или аз. Да си кажа правото, днес нямах намерение да показвам на какво е способна една пушка, но щом веднъж съм започнал, няма да обърна гръб на нито един офицер, който е на служба при негово величество крал Джордж. Ако Чингачгук беше тук, щяхме да ви покажем някои от тънкостите на това изкуство. А колкото до тебе, интенданте, ако с гвоздеа успееш, с картофа сигурно ще се провалиш.

– Ти много си се разхвалил тази сутрин, Следотърсачо, но аз ще ти покажа, че нямаш работа с някое незряло хлапе, току-що дошло от градовете или поселищата, ще видиш!

– Зная, зная, интенданте, това го зная и не отричам голямата ти опитност. Толкова години си преживял на границата, че и аз съм слушал за тебе в колонии и от индианците още като дете, кажи-речи, преди един цял човешки живот.

– Но... но... – прекъсна го Мюр със силен шотландски акцент. – Това е чиста глупост, човече. Че да не би аз да съм толкова стар.

– Нямах намерение да те обидя, интенданте, дори и да излезеш победител в състезанието с картофа. Исках само да кажа, че дълго си служил по места, където без пушка не можеш и крачка да направиш. Знам, че си добър стрелец, но с един ловец не можеш да се мериш, защото не говоря празни приказки, като разправам за подвизите си. Щом Провидението е дало на човека някаква дарба, не я отричай, за да не предизвикаш съдбата. Но нека дъщерята на сержанта отсъди, ако не се боиш да се предадеш в ръцете на такъв красив съдия.

Следотърсача избра Мейбъл за посредник, защото тя много му харесваше и защото общественото положение нямаше почти никаква стойност в очите му. Но поручик Мюр се смути от това предложение, направено в присъствието на офицерските жени. Той с удоволствие се навърташе около обекта на своите чувства с надежда, че ще ѝ направи впечатление, но предразсъдъците му бяха твърде силни, а може би беше и много хитър, за да започне открито да ухажва. Мейбъл, преди да е сигурен, че ще има успех. Беше се доверил на майор Дънкън, защото напълно разчиташе на неговата дискретност, но станеше ли известно по някакъв начин, че интендантът е бил отхвърлен от дъщерята на един сержант, той вече много трудно можеше да направи предложение на някоя девойка от благороден произход, дори ако стремежът му към нея бъдеше продиктуван изцяло от разума. Ала въпреки всички тези съмнения и опасения Мейбъл му се струваше тъй очарователна, така мило по-руменяваше, така нежно се усмихваше, така блестеше с младостта си, с ума си, със скромността и красотата си, че той не намери сили да устои на изкушението открито да разговаря с нея.

– Нека бъде както ти искаш, Следотърсачо – отвърна той, след като решително отпъди всички колебания. – Нека дъщерята на сержанта – неговата очарователна дъщеря, бих казал – бъде наш съдник. А ние ще я дарим с наградата, която единият или другият от нас така или иначе ще спечели. Както виждате, скъпи дами, принуден съм да удовлетвори искането на Следотърсача, в противен случай щяхме да имаме честта да предоставим съдийството на някоя дама от вашето очарователно общество.

След няколко минути започваше вторият тур от състезанието и интендантът и неговият противник бяха призовани да заемат местата си. Този път в дъсчената мишена съвсем леко бяха заковали един обикновен гвоздей, чиято главичка предварително беше боядисана с бяла боя. Стрелецът трябваше да улучи гвоздея, иначе губеше право да се състезава по-нататък. Онези, които не бяха успели да улучат белия център на първата мишена, не се допускаха до участие.

Сега оставаха да се състезават само шестима претенденти за наградите на този тур, тъй като двама от стрелците, успели да докоснат бялата точка, бяха доволни от успеха си и предпочитаха да останат с него, вместо да се посрамят в трудното изпитание, което предстоеше. Първите трима пропаднаха – куршумите им прелетяха съвсем близо до целта, но нито един не я улучи. Четвърти стреля интендантът, който, след обичайните си преструвки и пози, успя само да отнесе една малка частица

от главичката на гвоздея и куршумът му се заби отстрани в мишената. Макар изстрелът му да не беше напълно както трябва, все пак не го лиши от правото да участва в третия тур.

– Успя да отървеш кожата, интенданте, както казват в селищата – извика със смях Следотърсача, – макар че с такъв чук като твоя ще ти трябва много време, докато построиш къща. Сега Джаспър ще ти покаже как се забива гвоздей, стига ръката на момъка да е все така сигурна и зрението му точно. Изстрелът ти щеше да бъде по-добър, ако не се беше перчил толкова, когато се целеше. Стрелбата е дар на природата, затова не са й нужни украшения.

– Ще видим, ще видим, Следотърсачо, според мен попадението ми не беше лошо и много се съмнявам дали в 55-и полк ще се намери друг чук, както ти се изразяваш, който да направи и половината от това, което аз направих.

– Джаспър не се числи към 55-и полк, но ей сега ще видиш неговия удар!

Докато Следотърсача още говореше, куршумът на Джаспър удари гвоздея и го заби в дървото тъй, че от него остана да стърчи само един инч.

– Вижте сега как ще го довърша, момчета – извика Следотърсача, като зае мястото на Джаспър веднага, щом той се отдръпна. – Не, няма нужда от друг гвоздей, аз и този го виждам, макар че боята се е изтрила. А щом виждам нещо, мога да го улуча от сто ярда, дори ако то е око на комар. Гледайте сега как ще го довърша!

Пушката гръмна, куршумът прелетя и на мястото на потъналия в дървото гвоздей остана само парче разплеснато олово.

– Е, Джаспър, момчето ми – подхвана Следотърсача, като опря приклада на пушката си в земята и продължи разговора, сякаш успехът, който току-що бе постигнал, му беше напълно безразличен. – С всеки изминал ден ти ставаш все по-добър. Още няколко разходки из гората с мене и най-добрите стрелци на границата ще се позамислят, преди да излязат да се състезават с тебе. Интендантът стреля прилично, но по-далече от това не може да стигне. А ти, Джаспър, имаш дарба и един ден ще можеш да излезеш насреща на всеки стрелец.

– Хайде, хайде! – възрази Мюр. – Според теб да отчупиш частица от главичката на гвоздея е само „прилично“, а всъщност то е върхът на това изкуство! Всеки що-годе просветен човек знае, че лекото докосване е присъщо на майстора, а ударите с ковашки чук – на дилетанта. Дали си пропуснал целта на сантиметри или на една миля, не е важно, важното е,

че изобщо си я пропуснал. Същото е и когато я улучиш – все едно е дали само си ранил, или си убил.

– Най-сигурният начин да разрешим този спор е да устроим още едно състезание – забелеза Лунди. – Този път мишената ще бъде картоф. Ти си шотландец, Мюр, и сигурно ще предпочетеш магарешки бодил⁴³ или овесена питка, но законът на границата е на страната на Америка, затова нека донесат картофи.

Тъй като майор Дънкън започваше да проявява нетърпение, Мюр тактично се въздържа от глупавите си забележки, които само щяха да забавят състезанието, и започна да се готви за третия тур. Да си кажем истината, интендантът почти не се надяваше на успех в изпитанието, което предстоеше, и ако останеше на него, едва ли щеше да се нареди сред състезателите. Но майор Дънкън с цялото си шотландско спокойствие обичаше и да се шегува. Той нарочно беше наредил да се включи и този номер в състезанието, за да посрами интенданта. Аристократ по произход, Лунди беше против това един джентълмен да уронва престижа на класата си, като сключва неравен брак. Щом всичко беше готово, повикаха Мюр на линията. Тъй като състезанието, което се каним да представим на читателя, едва ли е познато на всеки, няма да е лошо да кажем няколко думи за него. За случая се подбира един голям картоф и се дава на човек, който ще го хвърля, и той застава на разстояние десет ярда от линията. При командата „хвърлай“, която дава самият стрелец, картофът се подхвърля леко нагоре и той трябва да прекара куршума през него, преди да е паднал на земята.

Интендантът стотици пъти бе правил опит да улучи тази движеща се мишена, но само веднъж беше успял. Сега пак реши да се опита със сляпата надежда за успех, но остана разочарован. Картофът, както обикновено, бе хвърлен нагоре, пушката изгърмя, но летящата мишена остана непокътната.

– Надясно кръгом и вълн от строя, интенданте – каза Лунди, като се засмя на успеха на собствената си хитрост. – За копринената качулка остават да се борят Следотърсача и Джаспър Сладката вода.

– И с какво ще свърши състезанието, майоре? – попита Следотърсача. – Ще се опитаме в стрелба по двата картофа или ще се целим само в един?

– Само в един. Ако и двамата го простреляте по средата, ще включим и номера с двата картофа.

43. Емблемата на Шотландия. – Б. пр.

– Това е един страшно мъчителен момент за мене, Следотърсачо – каза Джаспър, като се приближаваше към линията. От вълнение всичката му кръв се беше дръпнала от лицето.

Следотърсача погледна изпитателно младежа, после помоли майор Дънкън да има търпението да почака още един миг и преди да заговори на приятеля си, го отведе малко встрани, за да не ги чуват другите.

– Ти като че ли много присърце вземаш тази работа, Джаспър? – забеляза ловецът, като не сваляше очи от младежа.

– Трябва да ти призная, Следотърсачо, че никога не съм се стремил така към победата, както днес.

– Нима толкова силно жадуваш да победиш мене, твоя стар приятел? И то там, където аз съм най-силен? Стрелбата е моето призвание, момче, и никоя ръка не може да се сравни с моята.

– Знам, знам, Следотърсачо... и все пак...

– Какво все пак, Джаспър? Говори открито, аз съм твой приятел.

Младежът прехапа устни, прокара ръка през очите си и ту се изчервяваше, ту пребледняваше като девойка, която се признава в любов. После стисна ръката на ловеца и каза спокойно, сякаш мъжеството му бе надделяло над всички други чувства.

– Готов съм да пожертвам ръката си, Следотърсачо, за да мога да подаря тази копринена качулка на Мейбъл Дънъм.

Ловецът сведе поглед към земята и тръгна бавно към линията, дълбоко замислен над това, което току-що бе чул.

– Ти в никой случай не можеш да успееш с двата картофа, Джаспър! – внезапно забеляза той.

– Разбира се, че няма да успее и тъкмо това ме тревожи.

– Какво създание е човекът! Стреми се към онова, което не му е в призиванието, и пренебрегва благата, с които Провидението го е дарило. Но както и да е, както и да е. Хайде, Джаспър, заеми позиция. Защото майорът ни чака и... чуй ме, момче... аз трябва поне да го докосна, иначе ще ме е срам да си покажа лицето в гарнизона.

– В последна сметка всичко ще се реши от съдбата – каза Джаспър и отново се изчерви и побледня като преди, – но ще се опитам, пък ако трябва и да умра заради това.

– Какво нещо е човекът – повтори Следотърсача, като се отдръпна встрани, за да стори място на приятеля си да се прицели. – Пренебрегва своето, а жадува за притежанието на другия!

Хвърлиха картофа нагоре, Джаспър стреля и възклицанията, които последваха, известиха, че куршумът бе минал пред средата на картофа

или почти през средата – достатъчно, за да спечели наградата.

– Ето един достоен съперник за тебе, Следотърсачо – извика със задоволство майор Дънкън, докато ловецът заемаше позиция. – Можем да очакваме една хубава стрелба и при състезанието с два картофа.

– Какво нещо е човекът – повтори пак Следотърсача, без да забелязва какво става наоколо, дотолкова беше погълнат от мислите си. – Хайде, хвърляй.

Подхвърлиха картофа и пушката изтреща в същия миг, когато малката топчица увисна неподвижно във въздуха. Стрелецът очевидно се прицели много внимателно, но израз на почуда и разочарование се изписа по лицата на онези, които хванаха падащата мишена.

– Е какво, в същото отворстие ли? – извика нетърпеливо майор Дънкън.

– Кората, кората – чу се отговор. – Само кората е зачекнал! Какво значи това, Следотърсачо! Нима Джаспър ще отнесе най-хубавата награда на състезанието?

– Да, качулката е негова – отвърна ловецът, като поклати глава и се отдръпна спокойно встрани. – Какво създание е човекът! Не се задоволява с това, което има, а все жадува за онова, което природата не му е дала.

Тъй като Следотърсача не бе улучил средата на картофа, а само бе засегнал кората, наградата веднага бе присъдена на Джаспър. Младежът вече държеше качулката в ръцете си, когато към него се приближи интендантът и с преднамерена сърдечност поздрави съперника си с победата.

– А сега, като спечели качулката, момче, за какво ти е тя? От нея не можеш да направиш нито корабно платно, нито дори знаме. Струва ми се, Сладка вода, че ще я прежалиш, като чуеш колко кралски сребърници ще ти броя за нея!

– С пари не можеш да я купиш, поручик – отвърна Джаспър. Успехът бе запалил в очите на младежа радостен огън. – Та аз не бих я дал дори и срещу петдесет комплекта платна за „Вихър“!

– Хайде, хайде, момче. И ти се побърка като другите. Аз съм готов да ти предложа дори половин гвинея за тази дреболия, просто за да не се търкаля в корабната каюта, докато украси главата на някоя скуоу.

Макар Джаспър и да не знаеше, че хитрият интендант не му предлага дори и половината от цената на качулката, той изслуша предложението му с равнодушие. Поклати отрицателно глава и тръгна към площадката, на която седяха дамите. Приближаването му възбуди видимо

вълнение сред тях, защото всяка би приела с удоволствие този дар, ако младежът беше така любезен да ѝ го поднесе. Независимо от това, че чувствата му вече бяха направили избора си, Джаспър с цялата си стеснителност не можеше и да помисли да удостои с подаръка си някоя от тези дами, които според него стояха тъй високо.

– Мейбъл – каза той, – тази награда е за тебе, освен ако...

– Освен какво, Джаспър? – подхвана девойката, която в благородното си желание да го освободи от затруднението, забрави собствената си стеснителност, макар че страните и на двамата поруменияха и издадоха силното им вълнение.

– Освен ако не ти е безразличен, тъй като се поднася от човек, който няма право да се надява, че подаръкът му ще бъде приет.

– Приемам го, Джаспър. Той ще ми спомня за опасностите, през които преминахме заедно, и за грижите, които проявихте към мен и за които безкрайно ви благодаря на теб и на Следотърсача.

– Остави ме мене, остави ме – възкликна водачът. – Това си е късметът на Джаспър и подаръкът си е негов. Отдай му нужната чест и за двете. Моят ред ще дойде друг ден, моят и на интенданта, който, както ми се струва, завижда на момчето за качулката, въпреки че ако я беше спечелил, не виждам какво щеше да я прави, след като няма жена.

– А Джаспър Сладката вода има ли жена? А ти имаш ли жена, Следотърсачо? Може би ми е нужна, за да си намеря жена или да ми напомня, че съм имал жена, или като свидетелство за уважението ми към нежния пол, или просто като възпоминание за него, или, да речем, по друга някоя не по-малко смислена причина. Умният, мислещият не хвали глупеца и няма по-сигурен белег за това, че един мъж е бил добър съпруг на първата си жена, позволете ми да ви го кажа, от този, че веднага започва да ѝ търси достойни заместници. Любовта ни е дадена от Провидението и оня, който е обичал веднъж предано някоя жена, показва колко щедро е бил дарен с това благо, като бърза да си намери друга жена и нея да обича.

– Може и да е така, може. Аз нямам опит в тези неща и не мога да споря. Но Мейбъл, дъщерята на сержанта, сигурно ще съумее да ти отговори. Ела, Джаспър, ние е тебе няма повече да участваме, но ще погледаме какво могат да направят с пушките си другите момчета.

Следотърсача и Джаспър се отдалечиха, тъй като състезанието всеки момент щеше да започне отново. Дамите обаче изгубиха интерес към стрелбата, щом като качулката вече беше спечелена. Тя минаваше от ръка на ръка, всички опипваха коприната, критикуваха шарката,

разглеждаха изработката и тихо си шушнеха, че е много жалко, дето такава красиво нещо е притежание на дъщерята на един сержант.

– Може би ще склониш да я продадеш, Мейбъл, след като ѝ се продаваш малко? – попита жената на капитана. – Тъй като никога няма да можеш да я носиш.

– Може и да не я нося – отговори скромно девойката, – но няма и да се разделя с нея.

– Разбира се, сержант Дънъм не е толкова беден, че дъщеря му да трябва да си продава дрехите и все пак да пазиш една дреха, която никога няма да можеш да облечеш, са хвърлени на вятъра пари.

– Не бих искала да се разделям с подаръка на близък приятел.

– Но младежът още повече ще започне да те цени заради благодарумието ти, щом се забрави днешната победа. Жалко е такава хубава качулка да се похаби напразно.

– Аз няма да я похабя напразно, госпожо, и ако нямате нищо против, ще я запазя за себе си.

– Както желаш, дете! Момичетата на твоите години често пренебрегват интереса си. Не забравяй обаче, ако все пак решиш да продадеш качулката, че аз първа съм я поискала, но няма да я взема, ако само дори веднъж си я надянала на главата си.

– Няма да забравя, госпожо – отвърна Мейбъл колкото се може по-смирено, но очите ѝ засвяткаха като диаманти и страните ѝ поруменяха тъй, че заприличаха на две рози, когато наметна забранената за нея дреха върху красивите си рамене, сякаш за да я премери, и после спокойно я свали.

Останалата част от състезанието вече не беше интересна. Стрелците не бяха лоши, но изпитанията бяха далеч под равнището на тези, за които вече разказахме, и зрителите се разотидоха. Първи се отдалечиха офицерите с жените си, а не след дълго примерът им бе последван и от другите жени. Мейбъл също си тръгна и както вървеше покрай ниските скали, които ограждаха езерото, и олюляваше красивата качулка, увисена на нежното ѝ пръстче, насреща ѝ се появи Следотърсача. Той носеше със себе си пушката, с която беше стрелял през този ден, но в държането му липсваше обичайното за него чистосърдечие и непринуденост, а погледът му блуждаеше неспокойно. След като си размениха няколко незначителни думи за величествената водна шир, простряла се пред тях, той погледна изпитателно събеседницата си и каза:

– Джаспър спечели тази качулка за теб без много усилия, Мейбъл.

– Той съвсем справедливо я заслужи, Следотърсачо.

– Разбира се, разбира се. Куршумът ми мина през средата на картофа, а това беше достатъчно, макар че някои биха могли да направят и повече.

– Но другите не направиха и това! – възкликна така пламенно Мейбъл, че веднага съжали, защото по израза на Следотърсача разбра, че го е огорчила не само с думите, но и с тона, с който те бяха казани.

– Вярно е, Мейбъл, вярно, никой не го направи. Но защо да скривам това, което природата ми е дала? Да, да, наистина, там никой не го направи, но сега гледай какво може да се направи и тук. Видяш ли чайките, които летят над главите ни?

– Разбира се, Следотърсачо, те са толкова много, че е трудно да не ги забележи човек.

– Виж онези как са гонят и си пресичат една друга пътя – каза той, като зареди пушката си. – Онези там двете, онези двете гледай!

В момента, когато двете птици се изравниха в една линия, макар и на голямо разстояние, той се прицели, бърз като светкавица, чу се гърмеж и куршумът прониза телата на двете жертви. Щом мъртвите чайки паднаха в езерото, Следотърсача опря приклада на пушката о земята и се засмя със своя беззвучен смях – по честното му лице не беше останала ни сянка от недоволство и обидена гордост.

– Ето това е изстрел, Мейбъл, това се казва изстрел. Жалко само, че нямам качулка, за да ти я подаря! Впрочем попитай Джаспър. Той сам ще ти разкаже всичко, защото в цяла Америка няма друг човек с по-честно сърце, по-правдив език от неговия.

– В такъв случай Джаспър не дължи наградата на собственото си умение?

– Не, не, Джаспър направи всичко, което беше по силите му, а то не беше малко. За човек, чийто поминък идва от водата, а не от земята той стреля отлично, а по-добър другар от него не може да намериш нито по вода, нито по суша. Но аз бях причината Джаспър да спечели качулката, Мейбъл, макар че това е все едно, съвсем все едно, тъй като тя попадна у тази, у която трябваше да попадне.

– Мисля, че те разбирам, Следотърсачо – каза Мейбъл, като се изчерви, без да иска. – Този подарък е общ – от тебе и от Джаспър.

– Би било несправедливо към момчето да се каже такова нещо. Той сам спечели тази премия и беше в правото си да я подари на когото иска. Но можеш да бъдеш уверена, че ако аз я бях спечелил, също щях да я подаря на тебе.

– Ще запомня това, Следотърсачо, и ще се погрижа да разправа на

всички за твоето изкуство, в което имах възможност да се убедя с цена-та на тези нещастни чайки.

– Бог да те поживи, Мейбъл! Но да разправяш за моето изкуство по границата, е все едно да хвалиш водата в езерото или слънцето на небе-то. Тук всеки знае на какво съм способен и думите ти ще отидат напраз-но, както ако един французин би решил да се разговаря с американска мечка.

– Значи ти смяташ, че Джаспър е знаел, че му давах предимство и все пак се е възползвал така недобросъвестно от него? – попита Мейбъл и руменината, която бе направила очите ѝ да заблестят, постепенно се отдръпна от лицето ѝ и то стана тъжно и замислено.

– Съвсем не исках да кажа това, далеч съм от такава мисъл. Но при-съща слабост на човека е да забравя всичко друго, когато жадува да за-доволи желанията си. Джаспър например знае, че аз мога с един куршум на прострелям два картофа едновременно, както стана с чайките. А съ-що така знае, че няма друг човек на границата, който да може да напра-ви същото. Увлечен от мисълта за качулката и от желанието да ти я по-дари, момчето надцени за момент силите и възможностите си. Не, няма нищо недобросъвестно и непочтено в постъпката на Джаспър Сладката вода. Напълно естествено е един младеж да желае да се представи добре в очите на младите и красиви девойки.

– Ще се постарая да забравя всичко освен добрите чувства, които и двамата проявихте към една девойка, лишена от майчина грижа – каза Мейбъл, старайки се да овладее обзелото я вълнение, което сама не знаеше на какво да отдаде. – Повярвай ми, Следотърсачо, аз никога ня-ма да забравя всичко, което направихте за мене – и ти, и Джаспър, и ще съумея да оценя това ново доказателство за вашето внимание и добро-желателство. Ето приеми тази сребърна брошка в знак, че ти дължа жи-вота и свободата си.

– За какво ми е тя на мене, Мейбъл? – попита смаяният ловец, като взе в ръката си скромното украшение. – Та аз не нося по себе си нито копчета, нито катарамы, а само ремъци от хубава еленова кожа. Тази брошка е много красива, но тя ще стои много по-добре там, откъдето я свали, отколкото на мене.

– Не, закачи я на ловджийската си риза, тя ще ѝ подхожда чудесно. И помни, Следотърсачо, че това е символ на нашата дружба и доказа-телство, че никога няма да забравя услугите, които ми направи.

Като каза това, Мейбъл му се усмихна за сбогом, затича се нагоре по брега и скоро изчезна зад крепостния вал.

ГЛАВА XII

И ето към защитната стена
безшумно идват вражките бойци.
а над брега през влажната мъгла
надничат плахо кротките звезди.

Байрон

Няколко часа по-късно Мейбъл Дънъм седеше дълбоко замислена на бастиона, който гледаше към реката и езерото. Вечерта беше тиха и спокойна. Още не бе известно дали отрядът ще може да отплува за Хилядата острова същата нощ поради липсата на какъвто и да е вятър. Припасите, оръжието и амунициите, та дори и личните вещи на Мейбъл бяха вече пренесени на борда, но малкият отряд от хора, които трябваше да отпътуват, още стояха на брега, тъй като не се очертаваха никакви изгледи за скорошно тръгване. Джаспър беше изтеглил кутера от заливчето и го беше отвел малко нагоре по течението на реката, за да може да преплува устието ѝ веднага щом реши, но засега „Вихър“ си стоеше закотвен на едно място. Избраните за експедицията хора се разтакаваха по брега на заливчето в очакване да потеглят.

След шумните стрелкови състезания, състояли се сутринта, в гарнизона беше настъпила пълна тишина, която изцяло хармонираше с красотата на околната природа. Мейбъл изпитваше някакво непознато за нея вълнение, но несвикнала да размишлява над чувствата си, не можеше да осъзнае причината. Всичко наоколо беше приказно красиво и спокойно. Тържественото великолепие на безмълвната гора и гладката езерна шир придаваха несравнимо величие на целия пейзаж. И Мейбъл за първи път усети, че привичките ѝ, които я свързваха с града и цивилизацията, все повече губят сила. Простодушната девойка започваше да си мисли, че животът, прекаран тук, сред тази красота, може да бъде много по-щастлив. Че преживяванията през последните десет дни, а не само спокойствието на тази прелестна вечер, помогнаха на Мейбъл да стигне до тези разсъждения, това може само да се предполага, но не и да се твърди със сигурност в тази ранна част на нашия разказ.

– Чудесен залез, Мейбъл – обади се изведнъж звънният глас на вуйчото тъй близо до ухото на нашата героиня, че тя се стресна. – Чудесен

залез, но тук, за сладките води. Разбира се, там на морето няма и да го погледнем.

– Нима природата не е еднаква на сушата и по морето, на това езеро или на океана? Слънцето не свети ли навсякъде еднакво, скъпи вуйчо, и ние не трябва ли да сме еднакво благодарни за благата, пратени ни от Провидението както тук, така и в нашия Манхатън?

– Явно е, че момичето се е нагълтало с книгите на майка си! И сержантът едва ли ще тръгне на поход втори път с такава дрънкулка в багажа си. Природата била еднаква! Ти какво, Мейбъл, нима смяташ, че природата на войника по нищо не се отличава от тази на моряка? Ти, момиче, имаш родственици и сред едните, и сред другите и би трябвало да отговориш.

– Но аз нямам предвид човешката природа въобще, скъпи вуйчо.

– И аз също, миличка. Природата на моряка и природата на който и да е от тези момчета от петдесет и пети полк или даже на твоя баща не е еднаква. Ето например това състезание сутринта – колко различно беше от стрелбата по мишена в открито море. При подобен случай там щяхме да изпратим с един залп гюлетата на всички бордови оръдия едновременно в мишената, отстояща поне на половин миля разстояние. А картофите, ако изобщо биха се намерили на кораба, щяха да си останат в казана на готвача. Войнишката професия може и да е благородна, Мейбъл, но опитното око веднага вижда всички грешки и нередности на тези фортове. Колкото до това езерце тук, ти вече знаеш какво ми е мнението за него. Не ми е в нрава да гледам отвисоко на нещата, пък и на кой ли моряк е присъщо това, но проклет да съм, ако в това Онтарио, както го наричат, има повече вода, отколкото в една корабна бъчва. А сега погледни, ако искаш да разбереш разликата между океана и езерото. Аз ще ти я обясня нагледно. Ето това например е тъй нареченият щил⁴⁴, макар че, откровено казано, аз съвсем не го считам за същия като този в морето.

– Във въздуха не се усеща и най-малкият полъх, вуйчо! Дори листенцата на гората в момента са така неподвижни, както никога досега не съм ги виждала.

– Листата! Че какво общо имат тук листата? В океана няма листа. Ако искаш да разбереш дали е настъпил щил, изпробвай с горяща свещ и по пламъка ще разбереш има ли вятър, или няма. Ако попаднеш в областта на онези географски ширини, където въздухът действително е

44. Щил (моряшки термин) – безветрие. – Б. пр.

тъй неподвижен, че не може дори да се диша, ще разбереш какво значи щил. Хората от тези области често страдат от недостиг на въздух. А сега погледни водата! Като мляко в тенджерата, по-неподвижно дори от водата в голяма бъчва, преди да са извадили чепа. В океана водата никога не е спокойна, каквото и безветрие да има.

– Какво говориш, вуйчо, няма водата в океана наистина никога не е спокойна, дори при пълно безветрие?

– Бог да те поживи, дете, не, разбира се. Океанът диша като живо същество и гърдата му, както казват поетите, вечно се надига, макар в нея да няма въздух дори колкото в един сифон. Никой досега не е видял океана така спокоен и гладък като това езеро. Неговата повърхност се надига и отпуска, сякаш има дробове.

– Но водата в езерото не е съвсем неподвижна. Покрай брега се образуват малки вълнички, а на моменти дори се чува как прибоят се разбива о скалите.

– Все тази проклета поезия! Ти си готова да наречеш въздушните мехури вълнички, а водата, заличаваща палубата – прибой, но езерото Онтарио прилича на Атлантическия океан толкова, колкото индианската пирога на океанския кораб. Виж, Джаспър не е лошо момче, но му трябва още да учи, за да стане истински мъж.

– Ти намираш, че е невежа ли, вуйчо? – попита Мейбъл, като взе с красив жест да оправя косата си, за да може да извърне лице встрани. – Според мен Джаспър Сладката вода знае повече, отколкото много млади хора с неговата професия. Наистина малко е чел, понеже книгите не се намират в изобилие в този край на света, но за годините си много е размишлявал, поне на мен така ми се струва.

– Невежа е, невежа както всички, които плават по тези вътрешни морета. Може да прави гладък възел и змийче⁴⁵, вярно е, но знае да сплита въже и да връзва рифов възел колкото ти знаеш да вдигнеш котва със скрипец. И все пак, Мейбъл, ние двамата с тебе сме задължени донякъде на Джаспър и на Следотърсача и в последно време доста си мисля как най-добре да им се отблагодаря, защото смятам, че неблагодарни могат да бъдат само свинете, макар че някои хора приписват този недостатък и на кралете. Покани свинята на трапезата си и тя ще те излапа вместо десерт.

– Прав си, скъпи вуйчо. Трябва да направим всичко, за да изразим нашата благодарност за услугите, които ни оказаха тези двама смели

45. Вид морски възел. – Б. пр.

мъже.

– Ти говориш също като майка си, Мейбъл, и това прави чест на фамилията Кап. Дошло ми е наум нещо, което сигурно ще допадне на всички, и аз възнамерявам да го предложа веднага щом се върнем от тази малка експедиция до Хилядата острова и се накая да поема обратния път.

– Скъпи вуйчо, колко мило е това от твоя страна и колко справедливо! Мога ли да узная какви по-точно са намеренията ти?

– Не виждам причина да ги държа в тайна от тебе, Мейбъл, но баща ти нищо не бива да узнава – сержантът е човек с предразсъдъци и може да попречи на изпълнението им. Нито Джаспър, нито неговият приятел Следотърсача могат да постигнат нещо свястно тук, затова предлагам да ги взема с мен на морския бряг и да ги настая на някой голям кораб. След две седмици Джаспър вече ще може да се държи на краката си, а след една година пътешестване ще стане истински моряк. На Следотърсача обаче ще му трябва повече време. Е, разбира се, от него моряк никога няма да стане, но биха могли да го поставят на вахта например с това негово изключително остро зрение.

– И ти мислиш, вуйчо, че те ще се съгласят? – попита Мейбъл с усмивка.

– Че да не са някакви глупци? Кое разумно човешко същество би пропуснало късмета си? Остави Джаспър сам да си проправя път, и той така и ще си умре – капитан на някое корабче с полегати платна.

– А дали така няма да е по-щастлив, скъпи вуйчо? Не е ли все едно дали ще командваш кораб с полегати платна или кораб с прави платна?

– Пфу, Магнит! Ти чудесно би могла да изнасяш беседи за корабоплаването пред обществото на някои малоумни. Та ти не знаеш какво говориш, момиче. Остави всичко на мен и аз ще се постарая да то уредя както трябва. А, ето го и самия Следотърсач. Тъкмо ще му загатна за намеренията, които имам по отношение на него. Надеждата насърчава човека.

Кап кимна с глава и замлъкна. Ловецът се приближи, но не с обичайния си открит и непринуден начин, а с леко смущение, сякаш не беше сигурен как ще го посрещнат.

– Вуйчо и племенница, увлечени в семеен разговор – каза Следотърсача, когато стигна до тях – и кой знае дали един чужд човек ще им бъде желана компания.

– Вие не сте ни чужд, мастър Следотърсач – възрази Кап, – и ние едва ли бихме посрещнали някого другото с такава радост. Тъкмо

говорехме за вас, а когато приятели говорят за някой, който отсъства, не е трудно да се отгатне какво са си казали.

– Не любопитствам да узная тайната, не любопитствам. Всеки човек си има неприятели и аз също, но в никакъв случай не ви причислявам към тях, нито вас, мастър Кап, нито прекрасната Мейбъл. За мингосите не мога да кажа същото, макар че и те нямат основателна причина да ме мразят.

– В това съм напълно убеден, Следотърсачо. Още от пръв поглед разбрах, че сте добър и честен човек. Но има едно средство да се избавите от враждата на тези мингоси и ако решите да се възползвате от него, никой няма да ви го посочи с по-голяма готовност от мен, и то без да искам каквото и да било за съвета.

– Аз не желая да имам врагове, мастър Кап Солена вода – отвърна Следотърсача, като неволно нарече Кап с името, което му бяха дали индианците, живеещи във форта и в околностите му. – Не желая да имам неприятели и съм готов да заровя томахащата и с мингосите, и с французите, макар че както знаете, не е в наша власт, а във властта на Всевишния да изкорени враждебните чувства от сърцето на човека и да го избави от врагове.

– Ако вдигнете котва и ме придружите до морския бряг, след като се върнем от краткото плаване, за което сме се приготвили, приятелю, няма да чувате вече бойния вик на индианците и техните куршуми няма да ви достигнат.

– И какво ще правя на солената вода? Ще ходя на лов из градовете? Ще търся следите на хора, отиващи и връщащи се от пазар, и ще устройвам засади на кучетата и домашните птици? Не, мастър Кап, вие не ми желаете щастието, щом искате да ме изведете от сенчестата гора и да ме изложите на слънчевия пек на площадите.

– Нямам и най-малкото намерение да ви оставям в града, Следотърсачо, а да ви отведа в открито море, където единствено човек диша свободно. Мейбъл ще ви увери, че тъкмо това беше намерението ми, преди още да разменя и дума с вас по този въпрос.

– А какво мисли Мейбъл за такава една промяна? Тя знае, че всеки човек си има своето призвание и че е безсмислено да тръгне да търси друго, защото това би значило да се противопостави на волята на Провидението. Аз съм ловец и водач, Солена вода, и не съм от тези, които ще се противят на Бога и ще зарежат призиванието си, за да търсят друго. Прав ли съм, Мейбъл? Или и ти разсъждаваш така лековато като другите жени и смяташ, че няма нищо страшно в това, човек да измени на

природата си?

– Не бих искала да се измениш, Следотърсачо – отвърна Мейбъл със сърдечност и простота, които дълбоко трогнаха ловеца. – Колкото да се възхищава моят вуйчо от морето, каквито и големи блага да очаква той от него, не бих искала да видя най-добрия и най-благородния ловец на горите да се превърне в адмирал. Остани такъв, какъвто си, смели приятелю, и не се бой от нищо освен от Божия гняв.

– Чувате ли, Солена вода? Чухте ли какво каза дъщерята на сержанта? А тя е твърде пряма, твърде честна и справедлива и винаги казва само това, което мисли. Докато тя ме одобрява такъв, какъвто съм, няма да се обърна против природата, която ми е отредила призванието, и да се мъча да променя съдбата си. Тук в гарнизона може да ви се струвам безполезен, но там, на Хилядата острова, навярно ще ми се отдаде да докажа каква работа може да свърши понякога добрата и сигурна пушка.

– Значи ти също ще дойдеш с нас – каза Мейбъл с такава открита и мила усмивка, че ловецът беше готов да я последва, ако ще и накрай света. – Жената на един от войниците и аз ще бъдем единствените жени там, но въпреки това ще се чувствавам много по-сигурна, като знам, че и ти ще бъдеш сред защитниците ни.

– Теб би те защитил и сержантът, Мейбъл, би те защитил независимо от това, дали си му дъщеря, или не. Всеки би се погрижил за тебе. А на вуйчо ти, предполагам, ще се хареса такава една експедиция, едно плаване под платна, при което ще може да се запознае с вътрешното море.

– Вашето вътрешно море не е нищо особено, мастър Следотърсач, и аз от него не очаквам нищо. Да си призная обаче, бих искал да знам целта на това пътуване. Не съм свикнал да бъда само обикновен пасажер, а моят зет, сержантът, мълчи като франк-масон. Ти, Мейбъл, не знаеш ли какво означава всичко това?

– Не, вуйчо. Не се осмелявам да разпитвам татко за служебните му задължения, защото според него това не е женска работа. Знам само, че трябва да отплаваме веднага, щом задуха попътен вятър, и че ще отсъстваме един месец.

– Навярно мастър Следотърсач ще може да ни каже нещичко, защото никак не е приятно на един стар моряк да плава, без да знае целта.

– Целта на нашето пътуване и пристанът, към който ще държим курс, не е голяма тайна, Солена вода, макар че в гарнизона е забранено да се говори за това. Аз не съм войник и мога да говоря колкото си искам, но не обичам празното дърдорене. И все пак, тъй като всеки

момент можем да отплаваме, пък и вие двамата ще участвувате в експедицията, ще ви кажа къде ще ви отведат. Вие, мастър Кап, струва ми се, сте чувал за онова място, наречено Хилядата острова?

– Да, чувал съм, макар да съм напълно сигурен, че не са истински острови, каквито ги има в океана, и че под хиляда трябва да се подразбират два или три, както при броенето на убитите или ранените след голямо сражение.

– Моите очи са зорки, но колкото и пъти да съм се опитвал да ги преброя, все не съм успявал.

– Хм, познавам хора, които умеят да броят само до определено число. Вашите сухоземни птици, когато се връщат от морето, често не могат да намерят дори гнездата си и стигат там, където ги отведе вятърът. Колко пъти се е случвало вече да виждам земята, къщите и църквите, докато пътниците не виждат друго освен вода! Недоумявам как можеш да изгубиш из очи земята, когато плаваш по сладководно езеро. Това ми се вижда нелогично и изобщо немислимо.

– Не познавате нашите езера, мастър Кап, иначе не бихте говорил така. Преди още да стигнем Хилядата острова, ще си промените схващането за това, което е създала природата в този пущинак.

– Съмнявам се дали изобщо имате и един истински остров в целия този край. Според мен в сладката вода не могат да съществуват острови, поне такива, каквито аз разбирам.

– Ще ви покажем стотици. Е, може би не чак хиляда, но все пак толкова много, че погледът не може да ги обхване и езикът – да ги преброи.

– А как изглеждат тези острови?

– Как ли? Чисто и просто земя, заобиколена отвсякъде с вода.

– Е, добре, но каква земя и каква вода? Готов съм да се закълна, че в най-добрия случай те ще се окажат само полуострови, носове или просто най-обикновени брегове. Тези неща обаче, ако смея да забележа, са ви твърде малко познати. Но острови, или не, кажете все пак каква е целта на това пътуване, мастър Следотърсач?

– След като вие сте зет на сержанта, а прекрасната Мейбъл е негова дъщеря и след като всички ще участваме в експедицията, няма да напакостя, ако ви разкажа за това, което ни предстои да правим. Мастър Кап, вие сте стар моряк и несъмнено сте чувал за пристанището Фронтеняк?

– Та кой не е чувал за него? В самото пристанище не съм влизал наистина, но често ми се е случвало да минавам покрай него.

– В такъв случай предстои ви да попаднете в познати места, макар

че как изобщо сте могъл да достигнете до тях от океана, не мога точно да си обясня. Но както и да е, на вас трябва да ви е известно, че Големите езера образуват помежду си верига, водата преминава от едното езеро в другото, докато стигне в Ери, което се намира на запад и е голямо колкото Онтарио. Е, добре, като изтича от Ери, водата среща на пътя си една невисока планина и се спуска от нейния хребет.

– Бих искал да знам как, по дяволите, става това?

– Съвсем просто, мастър Кап – отвърна със смях Следотърсача, – като се има предвид, че се спуска по надолнището. Ако бях казал, че се изкачва по планината, това би било противно на законите на природата, но че водата, при това сладководна, се стича от планината, в това няма нищо необичайно.

– Добре, но вие казахте, че водата, която изтича от езерото, среща на пътя си планина, а това е противно на всякакъв разум, ако изобщо съществува такъв.

– Хайде, хайде, няма да спорим повече, но което съм виждал, виждал съм. Колкото до това, дали съществува разум, не мога да твърдя, но знам, че съвест съществува, и то будна съвест. След като се влее в Онтарио, водата на всички езера образува река и се влива в морето. Тъкмо в тази тясна част на езерото, която всъщност не е нито река, нито езеро, се намират островите, за които ви говорех. Малко по-нагоре от тези острови се намира френското пристанище Фронтеняк. А тъй като французите имат гарнизон по-надолу по течението, те отправят стоките и оръжието си по реката до Фронтеняк и оттам го разпращат по бреговете на Онтарио и другите езера, като подпомагат индианците да вършат своите дяволщини и да смъкват християнски скалпове.

– А нашето присъствие ще прекрати ли тези ужаси? – попита живо Мейбъл.

– Може да ги прекрати, а може и не, зависи от волята на провидението. Комендантът на нашия гарнизон, Лунди, както го наричат, изпрати един отряд да се настани на някой от островите и да пресича пътя на френските лодки. Ние сме вторият отряд, който отива. Намиращата се там група досега не е успяла да свърши много работа, заловила е само две лодки със стоки, предназначени за индианците. И понеже миналата седмица оттам дойде куриер с тая вест, майорът реши да направи един последен опит да развали плановете на тези негодници. Джаспър познава пътя и там ние ще сме в добри ръце, защото сержантът е благоразумен, а това е основното качество, което се изисква при засада. Да, той е предпазлив и в същото време действен и енергичен.

– Това ли е всичко? – пренебрежително попита Кап. – Съдейки по приготовленията и екипировката, реших, че се готви някаква контрабанда и че ще ни се падне по някоя честна пара, ако вземем участие в работата. Но навярно тук, на прясната вода, не делят плячката?

– Какво искате да кажете?

– Че навярно кралят прибира всичко, което пада от тези схватки и засади, както вие ги наричате.

– Това не мога да знам, мастър Кап. Аз си вземам моя дял от барут и олово, ако ни попаднат в ръцете, без да разменя и дума за това с краля. А пък ако някой получи повече, то това не съм аз, макар че е време и аз да се замисля да обзаведа семейство и дом.

При този открит намек за желанието си да промени своя живот. Следотърсача дори не се осмели да погледне Мейбъл, макар че беше готов да пожертва всичко на света, за да разбере дали тя го беше слушала и какъв израз беше изписан по лицето ѝ. Но Мейбъл не заподозря истинския смисъл на тези думи и лицето ѝ си остана напълно спокойно, когато обърна поглед към реката. Там, на борда на „Вихър“, имаше явни признаци на раздвижване.

– Джаспър се кани да изведе кутера – забеляза водачът, който също погледна в тази посока, привлечен от шума, произведен от падането на нещо тежко на палубата.

– Младежът очевидно е усетил някакви признаци на вятър и иска да е готов.

– Да, сега вече ще имаме случай да понаучим нещо от мореплаването – насмешливо добави Кап. – Вдигането на платната си има тънкост, по която веднага ще познаеш истинския моряк. Тъй както добрия войник ще го отличиш по това, как си закопчава мундира – отгоре надолу, или отдолу нагоре.

– Не знам дали Джаспър може да се сравнява с вашите моряци от океана – забеляза Следотърсача с простодушие, което никога не се засягаше от недостойното чувство на завист или ревност, – но той е смело момче и толкова умело управлява своя кутер, колкото може да се желае поне на това езеро. А и вие, мастър Кап, не го намерихте за несръчен, когато се спусна по водопада на Осуиго, това почти непреодолимо на вид препятствие, което сладководните моряци успяват да преминат с такава лекота.

Вместо отговор Кап издаде само някакво възклицание на недоволство, после всички замълчаха и започнаха внимателно да следят движенията на кутера. Техният интерес беше напълно оправдан, тъй като по-

нататъшната им съдба беше изцяло свързана с този кораб. Все още не се усещаше и най-малък полъх, гладката повърхност на езерото блестеше от лъчите на залязващото слънце, „Вихър“ тежеше привързан на котвата си, хвърлена на сто ядра по-нагоре от устието, с явното намерение чрез маневриране – имаше достатъчно място за това – да излезе от реката, служеща тогава за пристанище на Осуиго. Но пълното безветрие препятствуваше всеки такъв опит и лекото корабче можеше да се измъкне от този проход единствено с гребла. Нито едно платно не се вдигна на кутера, но щом отделиха котвата от дъното, тозчас се чу силният плясък на тежките корабни гребла и корабчето, обръщайки нос срещу течението, започна да се придвижва към средата на реката. Там моряците престанаха да гребат и „Вихър“ се понесе по течението. Той напредваше бързо през тесния проход и след по-малко от пет минути вече плуваше отвъд двете ниски пясъчни ивици, които преграждаха пътя на вълните към реката. Без да спуска котва, кутерът продължи да се отдалечава по огледалната повърхност на езерото, докато тъмният му корпус се очерта край ниския нос, който затваряше източния край на така нареченото външно пристанище или рейд, на четвърт миля от брега. Там речното течение губеше сила и кутерът почти спря.

– Колко е красив този кораб, вуйчо – възкликна Мейбъл, която нито за миг не беше свалила поглед от него, докато той се придвижваше до новото си положение. – Ти може би ще видиш грешки и недостатъци във външния му вид и в начина, по който го направляват, но аз със своето невежество намирам чудесни и двете.

– Да, да, момичето ми, добре се носи по течението, като същинска тресчица. Но ако става въпрос за тънкости, един стар моряк като мене не се нуждае от очила, за да открие недостатъците му.

– А пък аз, мистър Кап – обади се ловецът, който рядко се стърпяваше да не се намеси в защита на Джаспър, щом някой започнеше да злослови по негов адрес, – съм чувал стари и опитни моряци, плавали по солената вода, да признават, че „Вихър“ е един от най-красивите плавателни съдове, които са виждали. Аз самият не разбирам много от тези неща, но си имам свое мнение, макар че то може и да е неправилно. А колкото до Джаспър, нищо не е в състояние да ме разубеди в това, че той държи своя кораб в пълен ред.

– Не отричам, че корабът е бърз и лек, но въпреки това в него има много недостатъци, Следотърсачо, много недостатъци.

– И какви са те, вуйчо? Ако Джаспър ги знаеше, с радост би ги отстранил.

– Какви ли? Че те са повече от петдесет, впрочем исках да кажа сто. И са тъй съществени, че веднага се хвърлят в очи.

– Изброй ги, вуйчо, и Следотърсача ще обърне внимание на приятеля си върху тях.

– Да ги изброя ли? Това е толкова трудно, колкото да взема да броя звездите, по простата причина, че са тъй многобройни. Да ги изброя исках, така ли? Е добре, драга моя племеннице, мис Магнит, какво ще кажеш ти за тоя гик⁴⁶. Според моите неопитни очи той е издигнат поне с един фут по-високо, отколкото трябва. Освен това и вимпелът е обърнат, и... и проклет да съм, ако едно от въжетата на топсела⁴⁷ не виси свободно, да, да, и не бих се изненадал, ако сега при спускане на котвата навитото въже се окаже с обратен шлаг⁴⁸. Недостатъци! Всеки моряк само като погледне кутера, ще намери в него толкова недостатъци, колкото у слуга, който е дошъл сам да иска да го уволнят.

– Всичко това може и да е вярно, вуйчо, но аз много се съмнявам дали Джаспър изобщо знае за тези неща. Струва ми се, че ако някой му ги посочи, той не би ги търпял, нали, Следотърсачо?

– Нека Джаспър сам да се справя със своя кутер, Мейбъл, нека сам да се справя. Това е неговото призвание. Аз ви уверявам, че никой не би съумял по-добре от него да опази „Вихър“ от фронтенякските французи или от техните приятели – проклетите мингоси. Кой го е грижа, че гикът е един фут по-високо или че шлагът е обратен, мастър Кан, щом корабът плава отлично и не допуска французите до себе си? Смятам, че тук на езерата няма по-добър моряк от Джаспър, а дали има талант, за да плава по океана, не мога да твърдя, защото никога не е ходил там да опита.

Кап се усмихна снизходително, но реши, че ще е по-добре да прекрати нападките си поне засега. По лицето му постепенно се изписа надменен и презрителен израз, сякаш с това искаше да покаже, че е напълно незаинтересован от спор, в който единият от участниците е кръгъл невежа.

В това време кутерът бе започнал да дрейфа по течението на езерото, носът му се обръщаше ту на една, ту на друга страна, макар и много бавно, но това вече не се стори особено интересно на наблюдателите. Тъкмо в този момент вдигнаха кливера⁴⁹ и платното веднага се изду от

46. Гик – хоризонтална греда, прикрепена с единия си край към мачтата, по която се опъна долният край на платното. – Б. пр.

47. Топсел – малко полегато платно на върха на мачтата. – Б. пр.

48. Обратен шлаг – когато колелото, около което се намотава въжето, е поставено в обратна посока – Б. пр.

бреговия вятър, макар че по гладката езерна повърхност не се забелязваха още никакви следи от него. Колкото и слаб да беше тласъкът, лекият корпус се поддаде и след минута „Вихър“ вече пресичаше речното течение, напредвайки тъй леко и плавно, щото човек оставаше с впечатление, че изобщо не се движи. Като излезе от устието, попадна на един водовъртеж и после бързо се понесе към стръмния бряг, на който се намираше фортът. Там Джаспър пусна котва.

– Това не беше лошо – промърмори на себе си Кап, – съвсем не беше лошо, само че той трябваше да обърне кормилото не наляво, а надясно – корабът трябва винаги да приближава брега с кърмата си, независимо дали се намира на една лига или на един кабелт от сушата. Само така ще му се види красотата, а тя не е без значение на този свят.

– Джаспър е сърчно момче – обади се неочаквано сержант Дънъм до самото рамо на шурей си. – И ние изцяло се уповаваме на неговата ловкост в нашите експедиции. Но хайде, елате всички, след половин час ще се стъмни, а дотогава трябва да сме се качили на „Вихър“. Докато ние се приготвим, ще бъдат готови и лодките.

След това напомняне всички отидоха да се погрижат за ония свои вещи, които още не бяха натоварени на кутера. С няколко барабани удара дадоха сигнал на войниците и след минута всичко беше в движение.

49. Кливер – полегато триъгълно платно. – Б. пр.

ГЛАВА XIII

Вампирът стряска глупостта.
прокобват вещици в нощта.
там демон зъл магаре яха
и самодиви в хор запяха.

Котън

Качването на борда на такава малка група не представляваше особена трудност, нито пък изискваше много време. Целият отряд, поверен на командването на сержант Дънъм, се състоеше от десетина войници и двама фелдфебели. По-късно стана известно, че и поручик Мюр ще вземе участие в експедицията. Той тръгваше като доброволец, макар че, както се бяха уговорили с майор Дънкън, службата му на интендант щеше да бъде напълно благоприятен претекст за това пътуване. Освен него с отряда тръгваха още Следотърсача, Кап и Джаспър с хората си, между които имаше и един юноша. Експедицията следователно се състоеше от около двадесетина мъже, едно момче на четиринадесет години и две жени – Мейбъл и жената на един от войниците.

Сержант Дънъм отведе отряда войници с една голяма лодка до кораба и се върна, за да получи някои последни нареждания и да провери дали са се погрижили за шурей му и за дъщеря му. След като посочи на Кап лодката, с която той и Мейбъл трябваше да се превозят, сержантът се изкачи по хълма до бастиона, тъй често споменаван от нас, за да поговори за последен път с Лунди. Но да оставим за малко сержанта и майора сами и да се върнем на брега.

Вече беше почти тъмно, когато Мейбъл седна в лодката, която трябваше да я заведе до кутера. Тъй спокойна и гладка беше повърхността на езерото, че сметнаха за ненужно да отвеждат лодката в реката, както обикновено се правеше при товарен курс, а решиха да качат пътниците направо от самия езерен бряг, където водата беше тиха като във вир и нямаше дори и прибой. Както беше казал Кап, тук не се чувстваше вдишването и издишването на могъщите дробове на океана. Бурите на Онтарио се разразяваха по-различно от тези на Атлантическия океан. Ако над една част на океана може да бушува буря, а над друга да цари пълно безветрие, то кратките разстояния при езерата не позволяват това.

Моряците твърдят, че на Големите езера вълнението започва и утихва по-бързо отколкото на всички други морета, по които им се е случвало да плават. Ето защо, когато лодката се отдели от брега, Мейбъл почти не усети, че се носи по повърхността на такова огромно езеро. Няколко замахвания на греблата и лодката се долепи до борда на кутера.

Джаспър вече очакваше своите пътници и тъй като палубата на „Вихър“ се издигаше едва на два-три фута над нивото на водата, прекачането на нея не представляваше никаква трудност. Щом всички бяха вече горе, младежът покани Мейбъл и спътницата ѝ да се настанят в помещението, което беше определено за тях.

На корабчето имаше четири каюти под палубата, предназначени за офицери и войници и за жените и децата им. Най-хубавата от тях, тъй наречената задна каюта, представляваше едно неголямо помещение с четири койки и преимуществото ѝ пред останалите се състоеше в това, че светлината и въздухът проникваха в нея през няколко малки прозорчета. Тази каюта винаги се предоставяше на жените, ако се случеше да има такива на кораба, и тъй като Мейбъл и жената на войника се оказаха единствените дами, в нея им беше много просторно и удобно. Главната каюта беше по-обширна и се осветяваше чрез един люк на тавана. Тя беше отредена за нуждите на интенданта, сержант Дънъм, Кап и Джаспър. Следотърсача имаше свободата да се настани в която част на кутера пожелае с изключение на женската каюта. Подофицерите и войниците заемаха палубата под главния люк, а екипажът, както обикновено, бе разположен на бака⁵⁰. Макар водоизместимостта на кутера да достигаше едва петдесет тона, отрядът от офицери и войници беше толкова малък, че имаше достатъчно място за всички, имаше място да се поместят дори два пъти повече хора.

Докато подреждаше вещите си в удобната и хубава каюта, Мейбъл не можа да се въздържа от радостната мисъл, че именно към нея Джаспър бе проявил такова внимание. Като привърши работата си, тя отново се качи на палубата. Там всичко беше в движение. Хората сновяха напред-назад с раниците си и с другите си вещи. Но навикът към ред и дисциплина скоро сложи край на това суетене. На кораба настъпи пълна, бихме казали, дори тържествена тишина, която неминуемо навеждаше на мисълта за предстоящото изпълнено с опасности приключение.

Предметите на брега губеха очертанията си в падащия мрак. Покритата с гори земя се открояваше като някаква тъмна, безформена маса

50. Бак – носовата част на кораба – Б. пр.

на светлото небе. Скоро по него една след друга започнаха да проблясват звезди и меката им, кротка светлина пораждаше онова чувство на покой, което винаги съпровожда нощта. В целия този пейзаж имаше нещо успокояващо, но в същото време тревожно, което се предаваше и на седналата на палубата Мейбъл. Следотърсача стоеше до нея както винаги облегнат на дългата си пушка, и в този сумрачен вечерен час суровото му, силно изрязано лице ѝ се струваше особено замислено.

– За тебе, Следотърсачо, такава експедиция навярно не крие нищо ново – забеляза Мейбъл, – но все пак ме учудва, че всички сте така мълчаливи и умислени.

На това ни е научила войната с индианците. Вашите запасници са силни в приказките, но слаби в делата, докато войниците които често се срещат с мингосите, знаят цената на мълчанието! Мълчаливата войска в гората с двойно по-силна, а бързивата – двойно по-слаба. Ако силата се криеше в езика, то жените, съпровождащи обоза, винаги щяха да излизат победители.

– Но ние не сме войска, нито пък сме в гората. Нима можем да се опасяваме от мингоси и тук, на „Вихър“?

– Попитай Джаспър как е станал капитан на кутера и ще получиш отговор на този въпрос! Никой не може да се смята в безопасност от мингосите, ако не познава истинската им природа, и дори когато я познава, трябва да умее да действа предпазливо и разумно. Но пак ти казвам, попитай Джаспър как е станал капитан на този кутер!

– А как е станал наистина? – попита Мейбъл и нейният жив интерес зарадва простодушния ѝ събеседник, който беше толкова предан на своя приятел, че не изпускате случай да го похвали. – Прави му чест, че още тъй млад, е постигнал такова положение.

– Да, така е, и той го заслужава. Заслужава дори много повече. И командването на фрегатата не би могло достатъчно да го възнагради за неговата храброст и хладнокръвие. Но на Онтарио фрегати няма и навярно никога няма да има.

– Но Джаспър... Ти още не си ми разказал как е станал капитан на кутера.

– Това е дълга история, Мейбъл, и сержантът, твоят баща, ще ти я разкаже по-добре от мен, защото той го е видял с очите си, а аз тогава бях на далечно разузнаване. Самият Джаспър, трябва да се признае, е лош разказвач. Често пъти съм го чувал да го разпитват за това, но той никога не можа да го разправи както трябва, макар всеки да знае, че е било знаменито приключение. Не, не, Джаспър не е добър разказвач,

това ще признаят и най-добрите му приятели. „Вихър“ е бил вече почти в ръцете на французите и мингосите, когато Джаспър го е спасил, и то по начин, на какъвто може да се реши само една бърза мисъл и едно храбро сърце. Сержантът знае всичко по-добре от мене и аз бих искал да го помолиш някой ден, когато няма по-важна работа, да ти разкаже. Колкото до Джаспър, него няма смисъл да го закачаш, само ще смотолени нещо, той не умее да разправя такива истории.

Мейбъл реши още същата вечер да помоли баща си да й разправи всички перипетии на това приключение, защото на нея й се струваше, че едва ли има нещо по-интересно и по-важно от това, да слушаш похвали за един човек, която е такъв лош разказвач на собствените си подвизи.

– „Вихър“ ще остане ли с нас, като стигнем острова – попита девойката след кратко колебание, защото не беше уверена дали въпросът й е съвсем уместен, – или ще ни остави сами?

– Това не е изключено. Джаспър обикновено не държи кутера в бездействие, когато има какво да се върши. Но моето призвание е другаде и водата, а особено корабите, не ме влекат много освен кануто – и то само когато се наложи да преминавам с него прагове и водопади. Затова не смея да давам преценки. Във всеки случай не се съмнявам, че щом командването е в ръцете на Джаспър, всичко ще мине добре. Той умее да намира пътя си по Онтарио, както делауерът – в гората.

– А защо нашият делауер, Голямата змия, не е с нас тази вечер, Следотърсачо?

– По-скоро трябваше да попиташ: „Какво правиш ти тук, Следотърсачо?“ Голямата змия е там, където му е мястото, а аз не съм на своето. Той тръгна с още двама-трима души на разузнаване по брега и ще се присъедини към нас чак при островите, за да предаде сведенията, които е събрал. Сержантът е твърде опитен войник, за да тръгне на среща с врага, без да помисли за тила си. Колко жалко, Мейбъл, че баща ти не се е родил генерал, както някой от тези англичани, дето дойдоха тук! Сигурен съм, че за една седмица нямаше да остави нито един французин в Канада, ако можеше да действа по своему.

– А нима ни предстои да се срещаме с неприятели? – попита Мейбъл с усмивка и за първи път изпита лека тревога при мисълта за опасностите, които криеше експедицията. – Има ли вероятност за някакви схватки?

– Дори и да има схватки, Мейбъл, ще се намерят мъже, които с готовност ще застанат между опасността и тебе. Но ти си дъщеря на войник и ние всички знаем, че имаш смел дух. Не оставяй страха пред една

битка да прогони съня от хубавите ти очи.

– Тук, сред горите, аз се чувствавам много по-смела, отколкото в града с неговите пороци и изкушения, Следотърсачо, макар че и там винаги съм се старала да не забравям какво дължа на своя скъп баща.

– Да, ти си същата, каквато е била и твоята майка. Още преди очите ми да видят твоето мило лице, сержантът ми казваше: „Сам ще видиш, Следотърсачо, Мейбъл напълно прилича на майка си. Не е някое страхливо и малодушно момиче, което ще почне да хленчи и да безпокои човека, когато на него са му нужни всички сили. Не, тя ще насърчава мъжа си и ще поддържа духа му в минути на опасност.“ Ето какво ми разказваше той.

– А защо му е било нужно на баща ми да ти разправя всичко това, Следотърсачо? – попита замислено девойката. – Може би е смятал, че ще си съставиш по-добро мнение за мене, ако знаеш, че не съм глупава страхливка, на каквито повечето жени обичат да се правят.

Притворството и лъжата, освен ако не бяха предизвикани от необходимостта да се измами противникът, бяха напълно чужди на природата на Следотърсача и той се почувства немалко смутен от този прост въпрос. Някакво вътрешно чувство, за което самият той не можеше да си даде обяснение, му подсказваше, че не е уместно открито да признае истината. Да я скрие, също не можеше – това означаваше да влезе в противоречие с привычките си и чувството си за справедливост. За да излезе от това затруднение, той неволно прибегна до един среден път: да не казва онова, което смяташе, че не бива да се казва, но и да не го скрива напълно.

– Ти знаеш, Мейбъл – каза той, – че ние със сержанта сме стари приятели и сме били рамо до рамо в много кръвопролитни битки и сражения – всъщност може би не съвсем рамо до рамо, защото аз като разузнавач винаги бях малко по-напред, а твоят баща със своите войници, както подобава на един сержант от кралските войски – малко по-назад. Такъв ни е обичаят на нас, участниците в тези схватки, че щом престанат да трещят куршумите, на часа забравяме и самите битки, и вечер, около огъня или в поход, си говорим за нещата, които са ни най-близко до сърцето – точно тъй както вие, младите момичета, когато се съберете да се посмеете и побъбрите, си споделяте най-съкровенияте мечти и мисли. И няма нищо чудно, че сержантът, който има такава мила дъщеря и я обича повече от всичко на света, постоянно ми разправяше за нея, а аз, който няхах нито дъщеря, нито сестра, нито майка, нито никакви роднини и близки, нито една жива душа, която да обичам, освен делауерите,

охотно го слушах. И ето че те обикнах, Мейбъл, още преди да съм те видял. Да, толкова много слушах за тебе, че те обикнах.

– А сега, като ме видя – прекъсна го девойката без всякакво смущение и се усмихна непринудено – на нея и през ум не й минаваше, че зад всичко това може да се крие нещо повече от обикновени бащински или братски чувства, – вече си разбрал колко прибързано е да се чувстваш приятел с човек, когото познаваш само от хорски приказки.

– Това не е обикновено приятелство, Мейбъл. Това, което изпитвам към теб, съвсем не е приятелство. Аз съм приятел на делауерите, приятел съм с тях още от детството си, но чувствата, които изпитвам към тях или към най-добрия измежду тях, съвсем не са същите като онези, които се породиха у мен след разказите на сержанта и особено сега, след като вече те опознах отблизо. Понякога си мисля, че не е хубаво за човек, който има смела и рискована професия – например водачът, разузнавачът, пък дори и войникът, – да свързва приятелство с жена, и особено с млада жена. Това може да отслаби енергията и предприемчивостта му и да го отклони от призванието му.

– Ти, разбира се, не искаш да кажеш, Следотърсачо, че дружбата с една девойка като мене ще те направи по-малко смел и ще те накара да се биеш срещу французите с по-малко охота отпреди?

– Не, не, но ако ти си в опасност например, боя се, че смелостта ми ще стигне до безразсъдство. По-рано, още преди да се опознаем отблизо, ако мота така да се изразя, обичах да си мисля за походи, за засади, за битки и разни други приключения, но сега те малко занимават ума ми. Мисля си повече за вечери, прекарани в разговори в казармените бараки и за най-различни други неща, нямащи нищо общо с вражди и кръвопролития – за млади жени например, за веселия им смях, за нежните им гласове, за очарователните им лица и за вежливите им обноски! Понякога казвам на сержанта, че той и дъщеря му ще станат причина да се провали най-опитният водач на границата.

– Защо говориш така, Следотърсачо? Напротив! Те ще се постараят този отличен водач да стане още по-добър. Ти не ни познаваш, ако мислиш, че аз или баща ми бихме желали да се промениш. Остани си такъв, какъвто си – честен, почтен, добросъвестен, безстрашен, умен и изпитан водач и нито моят скъп баща, нито аз ще променим мнението си за тебе.

Беше вече съвсем тъмно и Мейбъл не виждаше развълнуваното лице на събеседника си. Но по това, с каква пламенност и откритост говореше, беше съвсем ясно, че тя не изпитва никакво смущение и че думите ѝ са напълно искрени.

Страните ѝ бяха леко поруменели наистина, защото пламенните ѝ думи бяха плод на най-чистосърдечни чувства, но душата ѝ не изпитваше трепет и сърцето ѝ биеше с все същия равномерен ритъм. Накратко казано, с поведението си тя открито и прямо показваше почитта и благо-разположението си към един мъж, който с качествата и постъпките си напълно го бе заслужил, без да изпитва онова вълнение, което обикновено съпътства, излиянията на по-нежни чувства.

Но Следотърсача беше твърде неопитен, за да долови разликата. Колкото и скромен да беше, думите на Мейбъл събудиха у него надежда. Той не искаше или по-точно не беше в състояние да се изкаже докрай, затова се дръпна настрана и цели десет минути мълчаливо гледа, звездите, опрян на пушката си.

В това време на бастиона, както вече споменахме, Лунди и сержантът водеха последен разговор.

– Прегледа ли раниците на войниците? – попита майор Дънкън, след като хвърли поглед на представения му от сержанта писмен доклад, който той не можеше да прочете в тъмнината.

– Всички до една, ваше благородие.

– А мунициите и оръжието?

– Всичко е в пълен ред, майор Дънкън, и е готово за действие.

– Подбра хората по моя списък, нали, Дънъм?

– Без изключение, сър. По-добри хора в целия полк не могат да се намерят.

– На теб ще са ти нужни най-добрите войници, сержанте. Вече три пъти правихме този опит под началството на наши млади офицери. Те всички ме убеждаваха, че ще успеят, но се провалиха. След толкова подготовка и разноси не ми се ще да изоставя проекта, който бяхме замислили, но този опит ще бъде последен и успехът му ще зависи изключително от теб и Следотърсача.

– Можете да разчитате изцяло и на двама ни, майор Дънкън. Задачата, която сте ни поставил, е напълно по силите и опитността ни, затова, вярвам, че ще я изпълним с чест. Сигурен съм, че за Следотърсача тази работа няма да представлява и най-малка трудност.

– Да се надяваме, сержанте. Странен човек е той, Дънъм, и дълго време беше загадка за мене, но сега като го опознах, го уважавам много повече от който и да генерал от войската на негово кралско величество.

– Надявам се, сър, че ще погледнете с одобрение на брака между него и Мейбъл, който аз така силно желая и насърчавам.

– Колкото до това, сержанте, времето ще покаже – отвърна Лунди с

усмивка, която в тъмнината Дънъм не можа да забележи. – Често пъти е по-трудно да се справиш с една жена, отколкото с цял полк войници. Впрочем на теб ти е известно, че и интендантът, който също може да ти стане зет, ще участва в експедицията, нали? Надявам се, че ще му дадеш възможност, както и на останалите претенденти, да спечели благосклонността на дъщеря ти.

– Ако уважението ми към неговия чин не би ме накарало да го стора, то вашето желание е достатъчно, сър.

– Благодаря ти, Дънъм. Ние с тебе вече дълго служим заедно и трябва да се зачитаме взаимно, независимо от различното ни положение. Но ме разбери добре: не те моля да оказваш предпочитание на Дейвид Мюр, а да му дадеш само възможност свободно да участва в тази надпревара. В любовта, както и във войната, всеки сам трябва да си извоюва победата. Впрочем сигурен ли си, че провизиите са разчетени правилно?

– Аз отговарям за това, майор Дънкън, но дори и да не са, едва ли ще почувстваме недостиг от храна с такива ловци като Следотърсача и Голямата змия.

– Така не бива, Дънъм – прекъсна го Лунди остро. – Ето какво значи да се родиш и обучаваеш в Америка! Един истински войник никога не разчита на друго освен на интенданта си за снабдяване с провизии и аз не искам хора от моя полк първи да дават пример за нарушаване на това правило.

– Остава само да наредите, майор Дънкън, и всичко ще бъде изпълнено. Но все пак, ако смея да забележа, сър...

– Говори спокойно, сержанте, ти говориш с приятел.

– Искам само да кажа, че дори шотландците обичат еленово месо и птици не по-малко от свинско, когато е трудно да се доставят.

– Нищо чудно и така да е, но вкусовете и прищевките нямат нищо общо с реда. Армията трябва да разчита единствено на своите интенданти. Разпуснатостта на местните войници твърде отдавна внася безпорядък във войсковите части на кралската армия, за да си затваряме повече очите.

– Простете, ваше благородие, но и генерал Брадок се е вслушвал в съветите на полковник Уошингтън.

– Стига с този Уошингтън! Всички вие тук, колонистите, се поддържате един друг, сякаш сте свързани в някакъв проклет съюз.

– Мисля, че негово величество няма по-верни поданици от американците, сър.

– В това, струва ми се, си прав, Дънъм. Аз може би малко се поразгорещих? Но теб, сержанте, разбира се, не те причислявам към местните войници. Макар и да си роден в Америка, едва ли по-добър войник от теб е носил мускет на рамото си.

– Ами полковник Уошингтън, сър?

– Е, хайде! И полковник Уошингтън може да бъде добър поданик на краля. Той е истинска рядкост за Америка и струва ми се, мога да му отдам тази чест, която ти изискваш. А сега ми кажи, не се ли съмняваш малко в знанията и уменията на този Джаспър Сладката вода?

– Момчето ги е доказало на дело, сър, и може да се справи с всяка задача, която му се възложи.

– Прякорът му е френски и цялото си детство е прекарал във френските колонии – не тече ли в жилите му френска кръв, сержанте?

– Нито капка, ваше благородие. Бащата на Джаспър е мой стар приятел, майка му произхожда от много честно и почтено семейство, а той самият е роден в тази колония.

– А как е станало тъй, че толкова дълго е живял сред французите и откъде иде прякорът му? Разбрах, че говори и езика им дори.

– Всичко това може да се обясни много лесно, майор Дънкън. Момчето било оставено на грижите на един стар моряк, участник в миналата война, и то заобичало водата като същинска патица. Ваше благородие знае, че ние фактически нямаме истински пристанища на Онтарио, ето защо Джаспър е прекарал дълго време от другата страна на езерото, където французите още от преди петдесет години държат корабите си. Там естествено е научил езика им, а името си получил от индианците и канадците, които обичали да назовават хората според качествата им.

– Добре, но един французин е лош учител за английския моряк.

– Моля да ме извините, сър, но Джаспър е научил своето изкуство от английски моряк, който е плавал под вимпела на краля и отлично е разбирал от работата си, а струва ми се, майор Дънкън, един английски поданик, който отлично разбира от работата си, няма да стане по-лош от това, че е роден в колониите.

– Може би не, сержанте, може би не, но няма и да стане по-добър. Този Джаспър се държи отлично, откакто му поверих командването на „Вихър“. Никой не би могъл да прояви повече преданост и усърдие.

– И повече смелост, майор Дънкън. Безкрайно съжалявам, сър, че у вас са се породили съмнения относно предаността на Джаспър.

– Дълг на войника, комуто е поверена грижата за такъв отдалечен и важен пост като този, е никога да не отслабва бдителността си. Ние

имаме двама от най-коварните противници, които светът е сътворил – мингосите и французите. И не бива да пренебрегваме нищо, което може да ни доведе до беда.

– Надявам се, ваше благородие, че ме намирате достоен да ми доверите причината, която ви кара да се съмнявате в Джаспър, щом веднъж сте ме сметнал годен да ми поверите командването на експедицията.

– Не ти я казах, Дънъм, не защото нямам доверие в теб, а защото ми е неприятно да разпространявам лоши неща за човек, за когото досега съм имал добро мнение. Ти навярно високо цениш Следотърсача, иначе не би се решил да му дадеш дъщеря си?

– За честността на Следотърсача съм готов да отговарям с живота си, сър – отвърна сержантът твърдо и с достойнство, което порази началника му. – Този човек не познава притворството.

– Искам да вярвам, че е така, Дънъм, и все пак последните сведения объркаха всичките ми предишни представи. Получих едно анонимно писмо, сержанте, в което ме съветват да бъда нащрек с Джаспър Уестърн или както го наричат още – Джаспър Сладката вода, който, както твърди подателят, бил подкупен от противника ни. Накрая се наемква, че скоро ще ми бъдат изпратени по-подробни и по-точни сведения.

– Писма без подпис едва ли заслужават внимание във военно време, сър.

– Както и в мирно време, Дънъм. При обикновени обстоятелства няма човек, който повече от мен да презира съчинителите на анонимни писма. Такава постъпка говори за слабохарактерност, за низост и безчестие и често е доказателство за вероломство и за други пороци. Но когато става дума за военни въпроси, нещата не стоят така. Освен това в писмото ми посочват някои подозрителни обстоятелства.

– От такъв характер ли са те, че да може да ги чуе един подчинен, сър?

– Разбира се, ако му се доверяват така, както аз се доверявам на тебе. Казва се например, че ирокезите са оставили дъщеря ти и съпровождащите я да им се изплъзнат, когато са пътували насам, само за да се засили доверието ми към Джаспър. Казва се още, че за господата от Фронтеняк било много по-важно да заловят „Вихър“ заедно със сержант Дънъм и съпровождащия го отряд и по този начин да осуетят нашия хитър план, отколкото да пленят едно младо момиче и да се сдобият със скалпа на нейния вуйчо.

– Разбирам намека, сър, но не вярвам на нито една дума. Да не се вярва на Джаспър, значи да се заподозре и Следотърсача, а да се усъмня

в него, е все едно да се усъмня във вас, ваше благородие.

– Може и да си прав, сержанте, може и да си прав. Но Джаспър все пак не е Следотърсача. И да ти призная ли, Дънъм, бих изпитвал по-голямо доверие в младежа, ако не говореше френски!

– Уверявам ви, ваше благородие, че това и в моите очи не е голяма препоръка, но момчето го е научило по принуда, за което, с ваше позволение, не бива прибързано да го осъждаме. Научило се е да говори френски от немай-къде.

– Този проклет език никому не е донесъл добро, искам да кажа – на никой британски поданик, защото французите все пак трябва да говорят помежду си на някакъв език. Да, щях да имам много по-голямо доверие в Джаспър, ако той не разбираше техния език. Това писмо ме разтревожи и ако имаше на кого друго да поверя кутера, щях да измисля някакъв предлог да го задържа тук. Ние с тебе, струва ми се, вече говорихме за твоя шурей, който ще тръгне с тебе, той е моряк, нали?

– Истински морски вълк, ваше благородие, но той изпитва предупреждение срещу всяка вода, която не е солена. Съмнявам се дали ще успеем да го убедим да поеме управлението на кораба, освен това той в никакъв случай не би могъл да намери пътя до определеното място.

– Това последното е напълно възможно. Човекът не познава нашето измамно езеро и не би се справил с подобна задача! Ти ще трябва да бъдеш двойно по-бдителен, Дънъм. Давам ти пълни права и ако заловиш Джаспър в измяна, съди го незабавно.

– Но той служи на краля, ваше благородие, и е длъжен да отговаря само пред военен съд.

– Това е вярно. В такъв случай ще го оковеш от главата до петите и ще го пратиш тук на собствения му кутер. Твоят шурей все ще може да намери обратния път, щом веднъж е минал по нето.

– Не се съмнявам, майор Дънкън, че ще успеем да направим всичко, което е необходимо, в случай, че вашите опасения относно Джаспър се оправдаят, но аз съм готов да отговарям с живота си, че той е честен човек.

– Твоята увереност ми харесва, тя говори в негова полза. Но това проклето писмо!... То звучи така правдоподобно, всъщност някои неща звучат така правдоподобно...

– Вие, струва ми се, благоволихте да отбележите, ваше благородие, че под писмото няма подпис. А това е голямо опущение за един честен човек.

– Напълно вярно, Дънъм. Само един негодяй, при това страхлив

негодяй, е способен да пише анонимни писма, отнасящи се до частния живот на хората. Във войната обаче е друго. И лъжливите донесения, и каквато и да е друга хитрост от този род се смятат за извинение.

– Да, военни... ако желаете, смели мъжки хитрости, сър, като засади, внезапни нападения, маскировки, лъжливи атаки, дори шпионаж. Но не съм чувал истински войник да се е опитвал някога да петни доброто име на някой честен млад човек със средства като тези?

– В моя живот съм се сблъсквал с немалко странни хора и с немалко странни явления... Впрочем на добър час, сержанте. Не бива да те задържам повече. Вече си предупреден, затова остава само да ти препоръчам неуморна бдителност. Струва ми се, че Мюр се кани в скоро време да излезе в оставка и ако ти успешно завършиш тази експедиция, ще употребя цялото си влияние ти да заемеш неговото място, на което имаш пълно право!

– Покорно ви благодаря, ваше благородие – отвърна хладно сержантът, който в продължение на двадесет и пет години постоянно беше насърчаван с подобни обещания. – Надявам се никога да не опозоря званието си, каквото и да е то. Аз съм такъв, какъвто ме е създала природата, и напълно съм доволен от своя дял.

– Да не си забравил гаубицата?

– Джаспър я натовари на борда още сутринта, сър.

– Бъди внимателен и не се доверявай излишно на този човек. Веднага посвети Следотърсача във всичко. Той може да ти бъде полезен при разкриването на някое злочинство, което може би се готви. Неговата прямота и честност ще го улеснят в наблюдението, тъй като никой няма да го заподозре. Той поне е сигурен човек.

– За него, сър, съм готов да отговарям с главата си и ако щете – с чина си. През твърде много изпитания сме преминали заедно, за да мога да се съмнявам в него.

– От всички неприятни чувства най-мъчителното е съмнението в човека, на когото трябва да се довериш. Сети ли се да вземеш със себе си запасни кремъци?

– На сержанта може да се разчита за подобни дреболии, ваше благородие.

– Добре, дай си тогава ръката, Дънъм. Да те благослови Бог! Желая ти успех. Мюр се кани да излиза в оставка, затова между другото дай му възможност да се бори при равни условия с другите съперници. Този брак може да спомогне за повишаването ти в службата. По-весело е да излезеш в оставка с такава другарка в живота като Мейбъл, отколкото с

безрадостно вдовство и да няма кого друго да обичаш освен себе си, особено когато имаш такъв нрав като Дейви!

– Аз се надявам, сър, че моята дъщеря ще направи разумен избор и струва ми се, тя вече се е спряла съвсем сигурно на Следотърсача. Впрочем аз ще ѝ предоставя пълна свобода, макар че според мен непослушанието е почти толкова голямо престъпление, колкото и откритият бунт.

– Щом стигнете мястото, веднага прегледай боевите припаси и ги подсуши, ако има нужда. Те могат да се овлажнят през езерото. А сега още веднъж на добър час, сержанте. Бъди бдителен към този Джаспър и се съветвай с Мюр при всяка трудност. Ще ви чакам да се върнете след месец като победители.

– Бог да ви благослови, майор Дънкън. Ако нещо се случи с мене, вярвам, ще се погрижите да запазите доброто име на един стар войник.

– Разчитай на мене, Дънъм, все едно, че разчиташ на приятел. Бъди нащрек, не забравяй, че ще влезеш в самата уста на лъва. Не, какъв ти лъв, в устата на коварния тигър, при това, без да очакваш каквато и да е помощ. Преброй и провери кремъците още сутринта. А сега довиждане, Дънъм, на добър път.

Сержантът стисна протегнатата ръка на началника си с подobaваща почителност и те най-после се разделиха. Лунди забърза към подвижното си жилище, а Дънъм излезе от форта, спусна се към брега и се качи на лодката.

Дънкън Лунди беше прав, като каза, че няма по-мъчително чувство от недоверието. От всички чувства, на които е способен човек, това е най-вероломното по своето въздействие и най-коварното в своите проявления. С него трудно може да се пребори и най-благородната натура. Щом веднъж възникне недоверието, всичко ти се струва съмнително. Мислите се лутат в главата, без да могат да се спрат на нещо определено поради липсата на факти, и промъкне ли се веднъж недоверието, трудно може да се каже какви предположения ще се породят от него и докъде могат да те доведат лековерно приетите подозрения. Това, което преди ти се е струвало безобидно, приема отънька на вина, щом този размирнен гост завладее съзнанието. Под влияние на страха и подозрителността всяка дума и всяка постъпка ти се представят в изопачен вид. И ако това е вярно при обикновените житейски въпроси, то двойно по-вярно е, когато става въпрос за военни или политически дела и когато съзнанието, че носи тежката отговорност за живота на хората, гнети разума на военачалника или политика. Ето защо не бива да смятаме, че след като се бе простил с началника си, сержант Дънъм можеше да забрави

предписанията, които му бяха дадени. До този момент той високо беше ценил Джаспър, но сега недоверието се вмъкна между предишната му вяра в младежа и служебния му дълг. Той съзнаваше, че отсега нататък всичко зависи от неговата бдителност, затова, когато лодката се долепи до борда на „Вихър“, беше вече твърдо решил да не остави незабелязано нито едно движение и постъпка на младия моряк. Естествено сега сержантът виждаше нещата пречупени през собственото си настроение и той реши да вземе всички предохранителни мерки, които му диктуваха неговите привички, схващания и възпитание.

Веднага щом от „Вихър“ забелязаха, че лодката на сержанта, последния човек, когото очакваха на борда, се отделя от брега, вдигнаха котвата и кутерът с помощта на греблата обърна нос на изток. Няколко мощни загребвания, в които взеха участие и част от войниците, отправиха лекия плавателен съд към речното течение и то го понесе бавно навътре. Вятър все още нямаше. Стихна дори и почти неуловимото въздушно дихание, повяло откъм езерото при залез слънце.

На кутера цареше необичайна тишина.

Всички, които се намираха на борда, съзнаваха, че се впускат в едно опасно начинание с неизвестен край. Нощната тъмнина, чувството за дълг, късният час и тайнствената обстановка на само го отплаване придаваха на момента особена тържественост. За това спомагаше и навикът към дисциплина. Почти всички мълчаха, само от време на време някой се обаждаше, и то с приглушен глас. „Вихър“ бавно се отдалечаваше от брега, все още носен от течението на реката. После спря и зачака да задуха обичайният за това време брегови вятър. Измина половин час, а „Вихър“ продължаваше да стои неподвижно, като захвърлена във водата цепеница. Докато се извършваха всички тези незначителни промени в положението на кутера, въпреки пълната тишина, която цареше на него, не всички разговори бяха стихнали. Сержант Дънъм, след като първи се увери, че дъщеря му и нейната спътница се намират на горната палуба, въведе Следотърсача в задната каюта, затвори внимателно вратата и като се убеди, че никой не може да ги подслушва, подхвана разговора:

– Изминаха вече много години, откакто ти започна да делиш с мене всички трудности и опасности, които крие гората, приятелю.

– Да, сержанте, да. Ето защо понякога се безпокоя, че съм малко стар за Мейбъл. Та тя още не беше родена, когато ние с тебе, рамо до рамо, вече се биехме срещу французите.

– Това да не те тревожи, Следотърсачи. Аз бях почти на твоите години, когато най-после успях да склоня нейната майка да ми стане жена.

Освен това Мейбъл е сериозно и разсъдливо момиче. За нея естествено най-важното от всичко е характерът на човека. Младеж като Джаспър Сладката вода никога не би могъл да спечели благоволението ѝ, макар че е и млад, и хубав.

– А нима Джаспър мисли да се жени? – простичко, но сериозно попита Следотърсача.

– Надявам се, че засега не... Или поне дотогава, докато не докаже на всички, че е достоен да има жена.

– Джаспър е смел и доблестен младеж и в професията си няма равен на себе си. Той с пълно право може да си търси жена, както и всеки друг.

– Ще ти кажа прямо и откровено, Следотърсачо: доведох те тук, за да поговоря с тебе именно за този младеж. Майор Дънкън е получил някакви сведения, които са го навели на подозрението че Джаспър е предател и се е продал на врага. Аз бих искал да чуя твоето мнение по този въпрос.

– Не те разбирам.

– Казвам, че майорът подозира Джаспър в измяна, подозира го, че е шпионин на французите – най-лошото от всичко, че са го подкупили да ни предаде. Затова са предизвестили майора с писмо и той ме натовари да не изпускам из очи ни едно движение на младежа, защото се страхува, че ще се натъкнем на врага, когато най-малко ще го очакваме, и то по вина на Джаспър?

– Дънкън Лунди ли ти каза това, сержанте?

– Той самият, Следотърсачо, и макар че не исках да повярвам и една дума от цялото това обвинение срещу Джаспър, сега вече нещо отвътре ми подсказва, че не бива да му се доверявам. Ти вярваш ли в предчувствията, приятелю?

– В какво, сержанте?

– В предчувствията – един вид тайно предвиждане за нещата, които предстоят да се случат. Шотландците в нашия полк много вярват в предчувствията, а моето мнение за Джаспър така бързо се мени, че започвам да се чудя дали те действително не са прави в схващанията си.

– Но ти си разговарял с Дънкън Лунди за Джаспър и неговите думи са породили тези съмнения в душата ти.

– Не, ни най-малко. Докато разговаряхме с майора, моите чувства към момчето бяха съвсем други. Аз дори се опитах да го убедя, доколкото мога, че е несправедлив към Джаспър. Но сега виждам, че е безполезно да се мъчиш да отбегнеш от предчувствията и се боя, че

подозренията на Лунди не са съвсем неоснователни.

– Не разбирам нищо от предчувствия, сержанте, но познавам Джаспър Сладката вода още от дете и имам такова доверие в неговата честност, каквото имам и в своята или в честността на Голямата змия, да речем.

– Но Голямата змия. Следотърсачо, не по-зле от всеки друг умее да устройва засади и какви ли не военни хитрости.

– Такава му е природата, сержанте, такава е природата на цялото му племе. Нито червенокожият, нито бледоликият могат да променят природата си. Но Чингачгук не е човек, чиито постъпки могат да бъдат предчувствия.

– Това е така. И аз самият днес сутринта не мислех нищо лошо за Джаспър. Но от момента, когато у мене се породиха тези предчувствия, струва ми се, Следотърсачо, че момчето ходи по палубата някак неестествено, не така бързо, какъвто му е навикът, че е мълчаливо, мрачно и замислено, като човек, на чиято съвест тежи нещо.

– Джаспър никога не е бил шумен. Той сам казва, че щом корабът шуми, нещо не му е в ред. И мастър Кап напълно е съгласен с това. Не, не, няма да повярвам на никакви подозрения срещу Джаспър, докато не получа доказателства. Повикай шурей си, сержанте, и нека го попитаме какво мисли и той по този въпрос. Да легнеш да спиш с подозрение към приятеля си, е все едно да си напълнил сърцето си с олово. Не вярвам на твоите предчувствия!

Сержантът се съгласи, макар да не виждаше особен смисъл в това, и Кап беше повикан да вземе участие в съвета. Тъй като Следотърсача беше по-сдържан и спокоен от приятеля си, той пое върху себе си задължението на посредник.

– Повикахме ви да дойдете тук, мастър Кап – започна той, – за да ви попитаме не сте ли забелязал нещо особено в поведението на Сладката вода тази вечер.

– Предвид на това, че се намираме върху прясна вода, аз не виждам нищо необикновено в постъпките му, Следотърсачо. Ако се намирахме върху солена вода, тогава много от тях биха ми се сторили неправилни.

– Да, да, знаем, че никога няма да се съгласите с момчето за начина, по който трябва да се управлява кутерът, но сега искаме да разберем вашето мнение по един съвсем друг въпрос.

И Следотърсача разправи на Кап за подозренията, които измъчваха сержанта, и за това, как се бяха породили те у него, след като бе разговарял за писмото с майор Дънкън.

– Младежът говори френски, нали?

– Да, казват, че говори френски по-добре, отколкото трябва – отвърна сержантът мрачно. – И Следотърсача знае, че това е така.

– Не мога да отрека, не мога – отговори Следотърсача, – след като всички го твърдят. Но това не може да служи за улика срещу човек като Джаспър. Аз самият говоря езика на мингосите, който научих, докато бях в плен у тези негодяхи, но може ли някой да каже, че съм им приятел? Вярно е, че според индианските схващания не съм техен истински враг, но доколкото е допустимо за един християнин, аз наистина съм.

– Всичко това е вярно, Следотърсачо, ала Джаспър не се е научил да говори френски като пленник. Той знае този език още от детството си, тоест от годините, когато най-лесно можеш да въздействаш върху човешкото съзнание, когато се създават най-трайните представи и когато именно се оформя характерът на човека.

– Съвсем правилна забележка – додаде Кап. – Това именно е възрастта, когато се учи катехизис и други предмети, въздействащи на нравствеността. Забележката на сержанта показва, че той отлично познава човешката природа и аз съм напълно съгласен с него. Какво добро може да се очаква от един младеж, който плава тук по тази сладка вода и отгоре на това говори френски? Виж, Атлантическият океан е друго нещо. Там морякът има случай понякога да разговаря на този език с някой лоцман или с някой грамотен човек и аз не бих придал особено значение на това, макар че дори и там обикновено гледам с подозрение на оня, който добре знае френски. За Онтарио обаче това според мен е крайно подозрително обстоятелство.

– Но Джаспър е бил принуден да разговаря на френски с хората от отсрещния бряг – обади се Следотърсача. – Или според вас е трябвало през всичкото време да мълчи заради това, че там живеят французи?

– Да не искаш да кажеш, Следотърсачо, че това там на отсрещния бряг е Франция? – възкликна Кап, като посочи през рамо с палеца си към Канада. – Че този бряг на това сладководно езерце е Йорк, а отсрещният – Франция?

– Искам да ви кажа, че това тук е Йорк, а онова там Горна Канада и че тук се говори на английски, холандски и индиански, а там на френски и индиански. Дори мингосите са възприели много френски думи в своя език, но от това, разбира се, той не е станал по-добър.

– Съвършено вярно. А що за хора са тези мингоси, приятелю? – попита сержантът, като докосна рамото на Следотърсача с желание да подсили думите си, чиято правдивост започваше да му се струва все по-

неоспорима. – Никои не ги познава по-добре от тебе, затова – кажи ми що за народ са те?

– Джаспър не е минго, сержанте.

– Той говори френски и в това отношение си прилича с мингосите. Братко Кап, не си ли спомняш някаква постъпка на този злочест младеж, що се касае до професията му, по която би могъл да бъде уличен в измяна?

– Не, сержанте, нищо особено не съм забелязал, макар че повечето време той си вършеше работата не както трябва. Един от неговите моряци например навиваше някакво въже обратно на часовниковата стрелка и когато го попитах какво прави, той ми отговори, че го „завивал“, но аз не съм сигурен, че в това имаше някакъв зъл умисъл, макар че французите навиват половината от такелажата си на обратната страна и може би затова казват, че „завиват“ въжето... А самият Джаспър пък затегна кливерфала на напречната греда вместо на мачтата, където му е мястото, поне според мнението на английските моряци.

– Няма нищо чудно, че Джаспър е възприел някои от способите за управляването на кораби от канадците, след като толкова дълго време е прекарал на другия бряг – намеси се Следотърсача. – Но да заимстваш идеи или думи, това още не значи, че си предател или изменник. Аз съм усвоил немалко неща от мингосите, но сърцето ми винаги си е останало с делауерите. Не, не, Джаспър е честен човек. Дори кралят би могъл да му довери короната си, както би я доверил на първородния си син, у когото най-малко от всички би се породила мисълта да я открадне, тъй като тя един ден така или иначе ще му принадлежи.

– Добре казано, добре казано – възкликна Кап, като стана и се изплю през прозорчето на каютата с вид на човек, който е почувствувал своята морална сила и между другото е свикнал да дъвче тютюн. – Красиво казано, Следотърсачо, но дяволски безсмислено. Първо, негово кралско величество не може никому да заема короната, тъй като това противоречи на законите на страната, според които той е длъжен винаги да я носи на главата си, за да може свещената му особа да се отличава от останалите хора, също както и шерифът на кораба е длъжен в открито море винаги да държи при себе си сребърното гребло. Второ, ако първородният син на негово величество пожелае да присвои кралската корона или да се сдобие с извънбрачно дете, според закона това ще се сметне за държавна измяна, тъй като и едното, и другото би нарушило реда на престолонаследството. Ето, както виждате, Следотърсачо, за да разсъждаваш правилно, трябва такелажът ти да е както подобава. Законът –

това е разум, а разумът – това е философията, това е една тежка, здраво закрепена котва, а отгук следва, че короната се управлява от закона, разума и философията.

– Малко разбирам от тези неща, мастър Кан, но ще нарека Джаспър изменник само когато се уверя в това със собствените си очи и собствените си уши.

– Ето че пак грешите, Следотърсачо. Има много по-убедителни доказателства от тези, до които се стига чрез зрението и слуха. И това са фактите.

– Може в градовете и поселищата да е така, но не и тук на границата.

– Това е закон, установен от природата, а тя господства над всичко, Ето например, нашите чувства сега ни говорят, че малкият Джаспър в момента се намира на палубата и всеки от нас, ако се качи горе, може чрез зрението и слуха си да се убеди в това. Но ако после се окаже, че именно в този момент французите са получили някакво известие, което никой друг освен Джаспър не би могъл да им предаде, тогава ще трябва да повярваме в истината на туй обстоятелство и да признаем, че зрението и слухът са ни излъгали. Това може да ви го каже всеки законодател.

– Това е невъзможно – отвърна Следотърсача, – защото противоречи на действителността.

– Напротив, много е възможно дори, достойни ми водачо, това е закон неоспорим, да закон, държавен, кралски закон и като такъв ние всички сме длъжни да го зачитаме и съблюдаваме. Аз бих обесил собствения си брат въз основа на такова доказателство, без да държа сметка за никакво родство, сержанте.

– Кой знае доколко това може да се отнесе до Джаспър, но, струва ми се, че мастър Кап е прав в тълкуването на закона, Следотърсачо. В такива случаи фактите са много по-силни от кашите чувства. Ние сме длъжни да бъдем бдителни и нищо подозрително да не убегне от погледа ни.

– А, ето че см спомних! – продължи Кап, като отново се изплю през прозорчето. – Тази вечер, веднага след като се качихме на борда, се случи нетно крайно подозрително – едно „доказателство“, което може да послужи като тежка улика срещу момчето. Джаспър собственооръчно издигаше кралския флаг и, правейки се, че гледа Мейбъл и жената на войника, докато даваше нареждане да ги заведат в каютата им, го изпусна.

– Това може да е било случайно – отвърна сержантът. – Подобно нещо ми се е случвало и на мене. Освен това флагът се задвижва чрез

макара и може да се издигне правилно, или не, в зависимост от това как младежът ще държи въжето.

– „Чрез макара“ – с презрение възкликна Кап. – Бих желал, сержант Дънъм, да те науча правилно да употребяваш тези изрази. Ако ти наричаш флаговия скрипец макара, то аз спокойни мога да нарека твоята алебарда абордажна кука. Вярно е, че при издигането едната страна винаги може да заяде, но след като ти сподели с мен съмненията си, тази история със знамето ми се струва едно подозрително обстоятелство и аз няма да я изпускам из ума си. Надявам се обаче, че няма да забравим да вечеряме, та ако ще и целият трюм да е пълен догоре с изменници.

– Вечерята иде бѐде раздадена навреме, братко Кап. Но аз ще разчитам на твоята помощ и се надявам ти да поемеш управлението на „Вихър“, ако се случи нещо, което би ме принудило да арестувам Джаспър.

– Няма да те разочаровам, сержанте, и тогава всъщност ще видим на какво е способен този кутер, защото се страхувам, че досега това е било само въпрос на догадки.

– А аз – каза Следотърсача с дълбока въздишка – поддържам твърдо убеждението си, че Джаспър е невинен и ви препоръчвам да действваме открито, да попитаме младежа, и то незабавно, предател ли е, или не е. За мен Джаспър Уестърн стои над всякакви предчувствия и обстоятелства.

– Това в никакъв случай няма да стане – отвърна сержантът. – Отговорността за всичко лежи върху мен и аз моля и заповядвам да не говорите нищо с никого без мое знание. Ще се оглеждаме внимателно и ще отбелязваме всяко обстоятелство.

– Да, да, най-главното е обстоятелството – додаде Кап. – Едно обстоятелство струва повече от петдесет други доказателства. Такъв е законът на страната. Мнозина са били обесени въз основа единствено на обстоятелствата.

Разговорът се прекрати и тримата скоро се върнаха на палубата. Всеки от тях беше склонен да преценява поведението на заподозрения Джаспър, черпейки от своя жизнен опит.

ГЛАВА XIV

Един човек – тъй немощен и блед, тъй мрачен, тъй безсилен и унил
в нощта в Приамовата шатра влезе, за да му каже, че е в пепел
Троя.

Шекспир

В това време на кутера всичко си вървеше в обичайния ред. Джаспър, както и самият „Вихър“, очакваха да задуха бреговият вятър, а войниците, привикнали към ранно ставане, до един се бяха натъркаляли върху своите сламеници в главния трюм. На палубата стояха само екипажът, мистър Мюр и двете жени. Интендантът с всички сили се старееше да се хареса на девойката, но нашата героиня не обръщаше внимание на тези ухажвания, които отдаваше отчасти на обичайната за всички военни галантност и отчасти може би на собственото си красиво лице. Тя се наслаждаваше на необичайната обстановка и положение, които криеха непознато за нея очарование.

Платната бяха опънати, макар във въздуха да не се чувстваше и най-слаб полъх, а езерото беше така гладко и спокойно, че на кутера не се усещаше никакво движение. Речното течение го беше отнесло на малко повече от половин миля от брега и сега той лежеше неподвижен, сякаш прикован на място, прекрасен със своите пропорции и форми. Младият Джаспър се намираше на юта, достатъчно близо, за да чува откъслечи от разговора, който се водеше между Мейбъл и интенданта, но младежът беше твърде скромнен и стеснителен и прекалено погълнат от задълженията си, за да направи опит да се намеси в него. Прекрасните сипи очи на Мейбъл следяха всяко негово движение с такова очарователно любопитство, че неведнъж се налагаше интендантът да повтаря своите комплименти, за да ги чуе девойката, дотолкова беше заета тя да следи всичко, което ставаше на кутера, и можем да добавим, безразлична към красноречието на събеседника си. Накрая дори и мистър Мюр замлъкна и над водата се възцари пълна тишина.

Скоро наблизиха до форта се чу изтрополяването на гребло в лодка и звукът отекна така отчетливо, сякаш се беше разнесъл на самата палуба. После долетя някакво тихо шумолене, сякаш въздъхна самата нощ,

платната запърхаха, мачтата заскърца и кливерът заплющя. След тези добре познати звуци кутерът леко се наклони настрани и платната му се издуха.

– Ето го и вятъра, Акдърсън! – извика Джаспър на най-старшия от моряците. – Грабвай руля!

Тази кратка заповед беше незабавно изпълнена, рулят се обърна така, че да следва посоката на вятъра, носът на кутера леко се отпусна. След няколко минути водата са запени, заклокочи под форщевена⁵¹, „Вихър“ се плъзна по езерото и се понесе със скорост пет мили в час. На кутера всичко се вършеше мълчаливо, докато Джаспър не даде отново команда:

– Отпускайте постепенно шкотите⁵² и се придържайте до брега.

В този момент именно тримата мъже излязоха от задната каюта и се изкачиха на палубата.

– Както се вижда, нямаш голямо желание да се доближаваш много до нашите съседи французите, Джаспър – забеляза Мюр, който се възползва от случая да възобнови разговора. – Това е добре, това е добре, най-малко аз ще взема да те укорявам за твоята предпазливост, защото мразя канадците не по-малко от теб.

– Аз се придържам към този бряг заради вятъра, мистър Мюр. На късо разстояние до сушата бреговият вятър винаги е по-силен, стига обаче да не се приближиш дотолкова, че да попаднеш в завета на дърветата. Трябва да прекосим залива Мексико, а после спазвайки същия курс, ще излезем в открити води.

– Радвам се все пак, че не се налага да прекосим Мексиканския залив – намеси се Кап. – Това е част от света, която не бих желал да посетя с такава езерна черупка, като вашата. Кажете, мастър Сладка вода, при буря вашият кутер подчинява ли се на руля?

– Дори много добре, мастър Кан, но охотно се подчинява и на вятъра, както и всеки друг кораб, когато се движи много бързо.

– Предполагам, че ви се намират такива неща като рифове⁵³, макар че едва ли имате случай да ги използвате?

С крайцеца на окоето си Мейбъл забеляза усмивката, която за миг пробяга по красивото лице на Джаспър, но освен нея никой друг не долови този моментен израз на учудване и презрение.

51. Форщевен – носовата част на кила. – Б. пр.

52. Шкота – въже за спъване на долния ъгъл на платното. – Б. пр.

53. Рифове – ленти, нашити върху платно. При използването им площта на платното се намалява. – Б. пр.

– Имаме рифове и често ни се случва да си служим с тях – кротко отвърна младият човек. – Преди да стигнем до местоназначението си, може би ще ни се представи възможност да ви покажем как го правим, защото небето на изток започва да тъмнее, а дори и над океана вятърът едва ли се носи така бързо, както над езерото Онтарио.

– Ето какво значи невежество! В Атлантическия океан съм наблюдавал вятърът да се върти в кръг и в продължение на цял час бясно да тресе платната, а корабът стои на едно място като закован и не знае накъде да се обърне.

– Ние тук, разбира се, нямаме такива внезапни промени – отвърна кротко Джаспър, – но и на нас ни се случва понякога да попаднем под неочакваните капризи на вятъра. Надявам се обаче, че този брегови вятър ще ни завари поне до първите острови, а там вече няма опасност да бъдем забелязани и последвани от някоя наблюдателна лодка от Фронтеняк.

– Мислите ли, че французите държат разузнавачи в открито езеро, Джаспър? – попита Следотърсача.

– Да, имам доказателства за това. Миналия понеделник през нощта едно кану е стигнало до Осуиго. Ловката доплувала до източния нос и от нея слезли един индианец и един офицер. И ако тази нощ ти беше излязъл на разузнаване както обикновено, щяхме да хванем единия, а може би дори и двамата.

Беше доста тъмно, за да се забележи как обветреното лице на водача се обля с тъста червенина. Той изпита чувство за вина, загдето бе прекара същата тази нощ във форта, унесен в нежния глас на Мейбъл, докато тя пееше песни и балади на баща си, запленил от милото й лице, което му се струваше най-очарователното на света. Една от главните отличителни черти на този необикновен човек беше честността и в мисълта, и в помислите. Затова забележката на младежа изведнъж го накара да се почувства посрамен заради бездействието, което си бе позволил, но дори и през ум не му мина да вземе да се оправдава или да се мъчи да отрича собственото си нехайство.

– Това е вярно, Джаспър, признавам – каза той смирено. – Ако бях на мястото си тази нощ – а аз не си спомням никаква уважителна причина да ме е задържала, можеше наистина да стане тъй, както ти казваш.

– Тази вечер ти беше с нас, Следотърсачо – наивно забеляза Мейбъл. – На човек, който прекарва по-голямата част от времето си в гората, лице с лице с врага, е простено да отдели няколко часа за своя стар другар и неговата дъщеря.

– Не, не, откакто се върнах в гарнизона, само мързелувам – отвърна водачът с въздишка – и момчето направи добре, че ми го припомни. Ленивецът трябва да се мъмри, да, наистина трябва да се мъмри.

– Да се мъмри ли, Следотърсачо? Та на мен и през ум не ми е минало да се обвинявам в нещо и най-малко теб бих упрекнал за това, че някакъв си френски шпионин и един или двама индианци са ни се изплъзнали от ръцете! Сега, когато знам къде си бил, твоето отсъствие ми се струва напълно естествено.

– Аз не се сърдя, Джаспър, не ти се сърдя за това, което каза, тъй като то беше напълно заслужено. Ние всички сме хора и всички грешим.

– Не бива да говориш така, Следотърсачо!

– Дай си ръката, момче, дай си ръката! Не ти ми даде този урок, а съвестта ми.

– Добре, добре – прекъсна го Кап. – Сега, когато спорът привърши и двете страни са удовлетворени, може би ще ми кажете как стана известно, че неотдавна около нас са обикаляли шпиони. Това поразително ми прилича на „обстоятелство“!

Произнасяйки последните думи, морякът многозначително настъпи сержанта по крака и смушка ловеца с лакът, като в същото време намигна, макар че последният знак остана незабелязан в тъмнината.

– Стана ни известно благодарение на това, че на другия ден Голямата змия намери следите им – от офицерски ботуш и мокасина. Освен това един от нашите ловци е видял на следващата сутрин лодката да плава към Фронтеняк.

– Следата към форта ли водеше, Джаспър? – попита Следотърсача с такъв виновен и смирен тон, че заприлича на ученик, когото са смъмрили. – Следата към форта ли водеше?

– Струва ми се, че не. Макар да не я открихме на другия бряг, тя водеше до източния нос при устието на реката, откъдето може да се види всичко, което става в пристанището, но на другия бряг на реката не можахме да я открием.

– А защо вие не вдигнахте котва, мастър Джаспър, и не ги подгонихте? – попита Кан. – Във вторник сутринта духаше чудесен вятър. При такъв вятър кутерът ви можеше спокойно да се движи с девет възли.⁵⁴

– Това навярно може да се направи в океана, мастър Кап – намеси се Следотърсача, – но не и тук. По водата не остават следи, а да

54. Възел – морска мярка, равна на 1853 м. – Б. пр.

преследваш минго или французин, е все едно да преследваш самия дявол.

– Че кому са нужни следи, щом лодката, която преследваш, се вижда от палубата, какъвто е бил случаят според думите на Джаспър? И какво представляват ако ще и двадесет от вашите мингоси и французи, щом по петите им се впусне един добър плавателен съд, строен в Англия? Давам ви думата си, мастър Сладка вода, че ако ме бяхте повикал онзи вторник, щяхме да настигнем тези мизерници.

– Не се съмнявам, мастър Кап, че съветът на такъв стар и опитен моряк, какъвто сте вие, може да допринесе само полза на един млад моряк като мене. Но позволете ми да отбележа, че преследването на едно кану е дълга и безнадеждна история.

– Трябва само да понапрегнеш сили и да го притиснеш до брега.

– Към брега ли, мастър Кап? Вие съвсем нищо не разбирате от плаването по нашите езера, ако смятате, че е лесна работа да притиснеш едно кану към брега. Веднага щом разберат намеренията ти, тези изменници започват да гребат с всички сили срещу вятъра и докато успееш да се опомниш, те са ти избягали на една-две мили.

– Да не би да искате да ме уверите, мастър Джаспър, че ще се намерят безразсъдни храбреци, които не се боят от удавяне и са готови да излязат в езерото с такава яйчена черупка, когато има вятър?

– Аз самият често съм прекосявал с кану Онтарио, даже при истинска буря, и мога да ви кажа, когато се управляват както трябва, от тях няма по-сигурни лодки на света.

След този разговор Кап отведе зет си и Следотърсача настрани и започна да ги уверява, че съобщението на Джаспър за шпионите било „обстоятелство“, и то „важно обстоятелство“, затова заслужавало най-внимателно разследване, а разказът му за лодките бил крайно неправдоподобен и в него личало явното му намерение да заблуди слушателите. Джаспър говорел така уверено за двамата непознати, слезли от лодката, щото за Кап било вън от всяко съмнение, че момчето знае за тях много повече от това, което може да се заключи от една следа. Колкото до мокасините, додаде той, то в тази част на света те се носели не само от индианци, но и от бели – той самият си бил купил един чифт, а пък ботушите не можели да служат за отличителен белег на войниците. Макар тези доводи да бяха крайно неубедителни за сержанта, те все пак му оказали известно въздействие. На него му се стори малко странно обстоятелството, че двама шпиони са били забелязани тъй близо до форта, без той самият да знае нещо за това. От друга страна, такива сведения

според него нямаха отношение към преките служебни задължения на Джаспър. Наистина един-два пъти „Вихър“ беше прекосявал езерото, с цел да откара разузнавачи или да ги върне обратно, но доколкото беше известно на сержанта, в тези случаи Джаспър бе играл една съвсем второстепенна роля. Капитанът на кутера знаеше целта на пътуването на онези, които превозваше, толкова, колкото и екипажът му. Сержантът не можеше да проумее и това, че от всички присъстващи единствено Джаспър беше осведомен за появяването на шпионите. Следотърсача обаче гледаше на цялата тази работа съвсем другояче. С присъщата си скромност той се упрекуваше, че е пренебрегнал дълга си. Винеше се, че той, разузнавачът, е допуснал подобна грешка и осведомеността на Джаспър приемаше единствено като заслуга на момчето. Той не намираще нищо странно в това, че Джаспър е запознат с всички тези факти, които им бе разказал. Странно, да не кажем позорно, му се струваше по-скоро това, че той едва сега узнаваше за тях.

– Що се отнася до мокасините, мастър Кап – каза той, възползвайки се от краткото мълчание, което беше настъпило, – вярно е, че ги носят както бледолики, тъй и червенокожи, но следите, които оставят на земята, не са едни и същи. Набитото око на горския жител винаги ще отличи следата на индианеца от следата на бял човек, независимо дали са обути в ботуши или мокасини. Нужно е по-убедително доказателство, за да повярвам в предателството на Джаспър.

– Но все пак ще се съгласите, Следотърсачо, че съществуват на света предатели, нали? – философски отбеляза Кап.

– Никога досега не съм срещал честен минго, такъв, на когото да можеш да се довериш, той винаги ще се съблазни да те предаде. Те сякаш са надарени да мамят и понякога си мисля, че повече заслужават да бъдат съжалявали, отколкото преследвани.

– Тогава защо не допускате, че и Джаспър може да притежава същия недостатък? Човекът си е човек, а аз от собствен опит зная колко жалка може да бъде понякога човешката природа. Казвам от свой опит, защото съдя за това по собствената си природа.

С това започна още един дълъг и безсмислен разговор, в който върсът за виновността и невинността на Джаспър бе нашироко обсъден. Имаше и „за“, и „против“, но в края на краищата сержантът и неговият шурей почти изцяло се убедиха, че Джаспър е виновен, докато техният събеседник все по-ревностно се застъпваше за обвиняемия и все повече се затвърждаваше у него становището, че младежът е несправедливо обвинен в измяна. Това беше напълно в реда на нещата, защото няма по-

сигурен път да достигнеш до едно определено гледище от този, да започнеш да го защитаваш. Най-непоколебимите ни схващания са тези, които се пораждат в спора, когато си даваме вид, че търсим истината, а всъщност само подкрепяме с доводи собствените си предразсъдъци.

Сега вече сержантът беше стигнал до такова състояние, че беше склонен да гледа на всяка постъпка на младия моряк с недоверие и скоро, подобно на своя роднина, започна да смята осведомеността на Джаспър относно шпионите – тъй като тя не влизаше в кръга на служебните му задължения – за „обстоятелство“.

Докато този въпрос се обсъждаше близо до хакборда, Мейбъл седеше мълчаливо до корабната стълба. Мистър Мюр беше слязъл долу, за да се погрижи за удобствата си, а Джаспър стоеше малко настрани със скръстени на гърдите ръце. Очите му блуждаеха от платната към облаците, от облаците към тъмните очертания на брега, оттам към езерото и накрая пак се връщаха на платната. Нашата героиня също се беше вгълбила в своите мисли. Вълненията на неотдавнашното пътуване, събитията, които отбелязваха деня на нейното пристигане във форта, срещата с един баща, който всъщност беше чужденец за нея, необичайността на положението ѝ в гарнизона и сегашното пътуване – всичко това се нижеше пред мисления ѝ взор като една дълга върволица от спомени, сякаш бяха изминали месеци.

Трудно ѝ беше да повярва, че тъй скоро е напуснала града и привичките на цивилизования свят и особено се удивляваше на това, че събитията, които се бяха разиграли по време на спускането им по Осуиго, са оставили толкова слаби следи в съзнанието ѝ. Тя беше твърде неопитна, за да знае, че изобилието от впечатления ускорява видимо хода на времето и че при бързата им смяна по време на пътуване незначителните епизоди придобиват мащабите на събития. Тя се стараше да подреди в съзнанието си дати и дни в желанието да се убеди, че познава Джаспър, Следотърсача и дори своя собствен баща едва от седмици. Мейбъл беше по-скоро девойка с богата душа, отколкото с богат ум, макар че не беше лишена от него, и ѝ беше трудно да определи силата на чувствата си към тези, които доскоро ѝ бяха съвсем чужди. Тя не беше привикнала да размишлява върху преживяванията си и да вниква в чувствата, които те предизвикват у нея. Но чистата ѝ душа до този миг не беше изпитала пагубното влияние на недоверието и тя не подозираше нищо лошо у своите поклонници. Най-малко от всичко би могло да ѝ мине през ума, че някой от спътниците ѝ е изменник, предател на краля и държавата.

По времето, което ние описваме, Америка хранеше необикновена привързаност към немската фамилия, която тогава владееше английския престол, защото, както обикновено се случва, добродетелите и съвършенствата, приписвани на трона от хитрите лицемери, които го заобикалят, стават политическо верую на лековерните и наивни хора от по-отдалечените краища. Тази истина несъмнено е валидна и днес, що се отнася до „чудесата на републиката“, както е била и тогава по отношение на онези далечни владетели, чиито съвършенства е било разумно да хвалиш, а недостатъците – да премълчаваш, за да не те обвинят в измама.

Вследствие това ограничение на свободата на мисленето общественото мнение изцяло е зависело от интригантството и лукавщината на нечестни политикани и широката маса, която се е гордеела със своите успехи и познания, получавала сведения за всичко, което е засягало интересите на господстващата класа от втора ръка, при това от хора, изцяло послушни на волята на онези, които дърпат конците зад кулисите.

Макар и притискани от французите, които по това време обграждаха британските колонии със свои крепости и поселища, осигурявайки си за съюзник индианците, американците едва ли са обичали англичаните толкова, колкото са мразели французите. И хората живеещи по онова време, сигурно биха сметнали за съвършено немислим съюза, сключен след някакви си двадесет години между американските поданици на британската корона и нейните изконни врагове. С една дума, в колониите мненията така се преувеличавали, както и модите. И ако предаността към короната в Лондон представлявала само един вид политическа игра, то в Ню Йорк тя тъй се преувеличавала, че се превръщала в непоколебима вяра, способна едва ли не да повдигне планини. По тези причини недоволството било рядко явление, а измяната към краля в полза на Франция или на французите изглеждала в очите на жителите на колониите страшно злодеяние. Мейбъл в никакъв случай не можеше да заподозре Джаспър в престъплението, в което той тайно беше обвинен. И ако заобикалящите я се терзаеха от мъките на съмнението, то тя беше изпълнена с безгранично женско доверие. Никакви намеци още не бяха достигнали до ушите ѝ, а собственият ѝ разум никога не би ѝ внушил подобна мисъл. Картините от миналото и настоящето, които бързо се редуваха в живото ѝ възображение, бяха безоблачни и нищо в тях не хвърляше сянка върху човека, към когото изпитваше влечение. Тя остана замислена още четвърт час, а всичко около нея беше изпълнено с непомрачено спокойствие. Есенната нощ беше толкова красива, че още повече усиливаше чувствата, които новите впечатления пораждат у младите, здрави и

щастливи същества. Времето беше топло, както много рядко бива в тези области дори и през лятото, а лекият повей от сушата носеше със себе си прохладата и уханието на гората. Вятърът не беше силен, но весело гонеше „Вихър“ напред и поддържаше вниманието будно, тъй като тъмнината винаги се съпътства от известна несигурност. Джаспър очевидно беше в добро настроение, ако се съди по няколкото думи, които той размени с Мейбъл.

– Ако плаваме все така, Сладка вода – каза нашата героиня, привикнала вече да се обръща с това име към младия моряк, – скоро ще стигнем до определеното място, нали?

– А баща ти каза ли ти къде се намира то, Мейбъл?

– Не, нищо не ми е казал. Моят баща е войник по душа и така е отвикнал да има семейство около себе си, че не говори с мен по тези въпроси. А нима е забранено да се казва къде отиваме?

– Мястото не е далече. Като се движим в това направление още шестдесет-седемдесет мили, ще стигнем река Свети Лаврентий, където французите може и да ни накарат малко да се поизпотим. Но общо взето, пътуването по това езеро никога не може да бъде много дълго.

– Така казва и вуйчо Кай, но според мен, Джаспър, между Онтарио и океана почти няма разлика.

– Ето че ти си била на океана, докато аз, който уж съм моряк, още не съм видял солена вода! Сигурно дълбоко в душата си ти презираш моряци като мене, Мейбъл Дънъм?

– Сърцето ми не е способно на подобно чувство, Сладка вода. Какво право имам аз, неопитната и невежа девойка, да презирам някого, а особено пък тебе, комуто майорът е поверил командването на този прекрасен кораб! Аз никога не съм плавала по океана макар и да съм го виждала, и пак ти повтарям: не намирам никаква разлика между това езеро и Атлантическия океан.

– А между тези, които плават там, и тези, които плават тук? Страхувам се, Мейбъл, че след всичките нападки, които вуйчо ти изсипа върху нас, сладководните моряци, ти ще започнеш да ни мислиш за самозванци.

– Нека това не те тревожи, Джаспър, аз познавам своя вуйчо. Той така говори против жителите на сушата, когато е в Йорк, както сега говори против тези, които плават по езерата. Не, не! Нито моят баща, нито аз мислим така. Ако вуйчо ми заговори открито ще се окаже, че мнението му за войниците е още по-лошо от това за моряците, които никога не са виждали океана.

– Но баща ти трябва да има отлично мнение за войниците, Мейбъл, щом желае да те омъжи за войник.

– Джаспър Сладка вода! Аз да стана жена на войник! И това да го желае моят баща? Че защо би желал подобно нещо? За кой войник от този гарнизон бих могла да се омъжа аз и кому би желал той да ме даде за жена?

– Човек може така силно да обича професията си, че в неговите очи тя да изкупва хиляди недостатъци.

– Но човек не бива да обича така професията си, че да забравя всичко друго. Ти казваш, че баща ми искал да ме омъжи за войник, но в Осу-иго няма такъв войник, на когото той би желал да ме даде. Аз всъщност се намирам в крайно затруднено положение, защото не подхождам достатъчно да бъда жена на някой джентълмен от гарнизона, а в същото време, струва ми се, ти сам ще признаеш, Джаспър, не ми приляга и да стана жена на обикновен войник.

Докато говореше тъй откровено, Мейбъл цялата поруменя, без сама да знае защо, но в тъмнината нейният събеседник нищо не забеляза. Тя се засмя смутено, като човек, който съзнава, че темата е деликатна, но смята, че си заслужава да бъде обсъдена докрай. Джаспър обаче явно не преценяваше положението ѝ така, както го преценяваше тя самата.

– Вярно е, Мейбъл – каза той, – че ти не можеш да се наречеш лейди в обикновения смисъл на думата...

– Нито пък в който и да е друг смисъл, Джаспър – прекъсна го разпалено доблестната девойка. – В това отношение никак не съм лековерна. По волята на Провидението аз съм дъщеря на сержант и ще бъда напълно доволна да остана в положението, в което съм се родила.

– Но не всички остават в това положение, в което са се родили, Мейбъл. Някои се издигат над него, а други падат по-ниско. Мнозина сержанти са ставали офицери, генерали дори. Защо тогава една дъщеря на сержант да не може да стане жена на офицер?

– Ако става въпрос за дъщерята на сержант Дънъм, то не мога да ти изтъкна по-убедителен довод от този, че едва ли ще се намери офицер, който да поиска да се ожени за нея – отвърна със смях Мейбъл.

– Ти си мислиш така, но има хора в 55-и полк, които мислят друго-яче. Има един офицер в този полк, Мейбъл, който действително желае да те направи своя жена.

С бързината на светкавица през паметта на Мейбъл преминаха лицата на пет-шестимата младши офицери от гарнизона, у които, съдейки по възрастта и склонностите им, най-вероятно можеше да се породи

подобно желание. И за да бъдем обективни, не бива да скриваме, че мисълта да се издигне над своето положение достави истинско удоволствие на девойката, защото, макар и да казваше, че е доволна от участието си, дълбоко в себе си тя беше убедена, че с възпитанието и образованието, което беше получила, следва да заслужи нещо повече. Това чувство обаче трая само миг, защото Мейбъл Дънъм беше девойка с твърде чиста и възвишена душа, за да гледа на брачния съюз само като на практическа сделка, която да ѝ осигури високо положение в обществото. Мимолетното чувство, завладяло я в първия миг, беше резултат от възпитанието ѝ, докато трайният и устойчив възглед за тези неща, към които всъщност се придържаше, произтичаше от самия ѝ характер и от принципите ѝ.

– Не познавам офицер от 55-и полк, пък и от който и да било друг полк, склонен да направи подобна глупост. А и аз самата не бих си позволила глупостта да се омъжа за офицер.

– Глупост ли, Мейбъл?

– Да, глупост, Джаспър. Ти знаеш много добре, както и аз самата, с какви очи гледа обществото на подобни бракове и на мен би ми било обидно, би ми било много мъчно да разбере един ден, че мъжът ми съжалява, загдето си е позволил дотолкова да се увлече по едно хубаво лице и една стройна фигура, че да се ожени за дъщерята на човек с пониско звание от неговото, за дъщерята на сержант.

– Мъжът ти, Мейбъл, едва ли ще вземе да мисли за бащата, той по-скоро ще мисли за дъщерята.

Девойката говореше разпалено и дори с известна закачливост, но след последната забележка на Джаспър тя почти цяла минута не произнесе нито дума. После отново продължи, но вече не тъй шеговито и един по-внимателен слушател би доловил в тона ѝ дори лека тъга:

– Родители и деца трябва да живеят в пълно единомислие, чувствата и мечтите им не трябва да се отличават. Единството на възгледи според мен е необходимо не само за съпружеското щастие, но и за щастieto на другите членове на семейството. А най-важното е и у мъжа, и у жената да не съществуват никакви особени причини да се чувствуват нещастни – животът и без това носи толкова скръб и мъка.

– От това трябва ли да заключа, Мейбъл, че ти не би се омъжила за офицер, само защото е офицер?

– А имаш ли право да ми задаваш такива въпроси, Джаспър? – с усмивка попита Мейбъл.

– Никакво друго право, освен силното желание да те видя

щастлива, Мейбъл, а това може би не е достатъчно. Безпокойството ми нарасна, когато случайно узнах, че баща ти има намерение да те склони да се омъжиш за поручик Мюр.

– У моя скъп баща не може да се породи такава нелепо, такава жестоко намерение!

– Каква жестокост може да има в желанието му да те направи жена на един интендант?

– Вече казах какво мисля по този въпрос и не мога да направя думите си по-убедителни. След като ти отговорих тъй откровено, Джаспър, имам правото да те попитам, откъде знаеш, че баща ми действително има такава намерение?

– Че ти е избрал вече съпруг, зная от него самия. Неведнъж ми го е казвал по време на разговорите ни, когато му се е налагало да надзирава товаренето на припасите. А пък и мистър Мюр сам ми каза, че смятал да поиска ръката ти. Като съпоставих едното с другото, стигнах до извода, за който вече ти споменах.

– А може би моят стар баща – започна Мейбъл, а думите ѝ се отронваха бавно от устата, сякаш се вслушваше несъзнателно а някакъв свой вътрешен импулс. – Може би моят стар баща да е говорил за някой друг? От това, което ти казваш, съвсем не се разбира, че той е имал предвид мистър Мюр.

– Ако се вгледаш внимателно във всичко, което става, ще видиш, че съм напълно прав. Кое доведе интенданта тук? Преди той никога не е смятал за нужно да съпровожда отрядите, които са тръгват за островите, той е намислил да те направи своя жена, а и баща се е съгласил, ти не може да не са забелязала, Мейбъл, че той те харесва?

Мейбъл нищо не отговори. Женският инстинкт наистина ѝ бе подсказал, че е предмет не възнесение от страна на интенданта, но и че чувствата му могат да бъдат на сериозно, както твърдеше Джаспър. От случайните забележки на баща си беше заключила, че той наистина просто се ръководи от желанието да я задоми, но не и да я свърже с някой определен човек. Тези мисли обаче тя запази за себе си, защото чувството ѝ за достойнство и женската ѝ сдържаност ѝ подсказваха, че е неудобно да обсъжда този въпрос с младия си събеседник, ето защо, за да промени темата на разговора и спре настъпилата пауза, която продължаваше вече дълго и започваше да смуцава и двамата, тя каза:

– В едно можеш да бъдеш сигурен, Джаспър, и туй е последното нещо, което ще кажа по този въпрос поручик Мюр, дори и полковник да беше, пак нямаше да стане мъж на Мейбъл Дънъм. А сега да поговорим

нещо за нашето пътуване, кога ще свърши например?

– Това е неизвестно. Тръгнеш ли веднъж по вода, ти се отдаваш изцяло на прищевките на вятъра. Ако го попиташ, Следотърсача също ще ти каже, че за да ти поднесе дивеча сутринта, никога не знае къде ще го сvari нощта.

– Но сега не сме за дивеч, нито пък е сутрин, така че примерът на Следотърсача е безполезен.

– Не гоним дивеч наистина, но гоним нещо, което е още по-трудно да се хване. Нищо повече не мога да ти кажа, защото сме задължени да пазим тайна, все едно дали от това ще зависи нещо, или не. Страхувам се обаче, че няма да останеш достатъчно дълго на „Вихър“, за да ти покажа на какво е способен той и в слънце, и в буря.

– Струва ми се че само една неблагоприятна девойка може да се омъжи за моряк – ненадейно и съвсем неволно се изпусна да каже Мейбъл.

– Странно схващане. И защо мислиш така?

– Защото морякът винаги дели любовта си между кораба и жена си и тя е длъжна да се примирява с това. Вуйчо Кап също казва, че морякът никога не трябва да се жени.

– Той има предвид моряците от океаните и моретата – отвърна Джаспър със смях. – Той смята, че жените не са достойни да бъдат другарки на тези, които плават по солената вода, но за сладководните моряци навярно преценява, че може. Надявам се, Мейбъл, да не си съставиш мнение за нас, сладководните моряци, само по онова, което разправя мастьр Кап.

– Хей, платно! – извика в същия миг този, за когото говореха. – Впрочем лодка, ако искаме да сме по-точни.

Джаспър изтича към носа и действително забеляза някакъв малък предмет откъм подветрената страна⁵⁵ на около сто ярда пред кутера. Още от първия поглед младежът разбра, че това е пирога. Нощем цветовете не могат да се различават, но привикналият с тъмнината поглед може да определи формата на даден предмет, макар и той да е отдалечен, а зорките и опитни очи на Джаспър не можеха да сбъркат, щом ставаше въпрос за толкова познати неща.

– Това трябва да е неприятел – забеляза младежът. – Добре ще е да го заловим.

– Той гребе с всички сили, момче – обади се Следотърсача, – и явно

55. Подветрена страна – противоположната страна на тази, от която духа вятър. – Б.пр.

възнамерява да пресече пътя ни и да тръгне срещу вятъра, а да вземеш да го преследват тогава, ще бъде все едно да преследваш елен със снегоходки.

– Обърни срещу вятъра! – извика Джаспър по човека, който държеше кормилото, – Дръж здраво срещу вятъра, докато румпелът⁵⁶ не затрепти! Така, така, дръж здраво!

Кормчията се подчини и „Вихър“, порейки пъргаво водата, след минута-две пресече пътя на лодката тъй, че тя в никакъв случай не можеше да се измъкне. Сега Джаспър сам хвана кормилото и с ловко и внимателно маневриране приближи кутера до лодката така, че успяха да я заловят с кука. На двамата души, които се намираха в нея, бе заповядано да се качат на борда и когато те се появили на палубата, всички познаха в тях Пронизваща стрела и жена му.

56. Румпел – ръчка за въртене на кормилото. – Б. пр.

ГЛАВА XV

Какъв е този порив ми кажи: богатите не могат да го купят, науката надменна го презира, а бедните намират, без да търсят? Кажи, и ще ти кажа що е правда.

Купър

Срещата с индианеца и жена му не предизвика изненада у повечето свидетели на това събитие, но у Мейбъл и у онези, които знаеха при какви обстоятелства индианският вожд се беше разделил с Кап и спътниците му, веднага се породи подозрение, което обаче всеки затаи в себе си, без да е в състояние да го докаже с убедителен довод. Следотърсача, който единствен от всички можеше да разговаря свободно с пленниците – за момента те действително бяха такива, отведе настрана Пронизваща стрела и започна с него дълъг разговор – кое бе накарало вожда да пренебрегне задължението си към тези, които се беше наел да съпровожда, къде се беше губил досега.

Тускарорът посрещна спокойно тези въпроси и отговори на тях със свойственото за индианците присъствие на духа. Колкото до бягството му, обясненията му бяха съвсем прости и като че ли доста правдоподобни. Когато разбрал, че ирокезите са открили скривалището им, той естествено помислил преди всичко за собствената си безопасност и се скрил в гората, уверен, че всички, които не успеят да последват примера му, ще бъдат избити на място. С една дума, за да си спаси живота.

– Добре – отвърна Следотърсача, давайки вид, че вярва на извиненията му. – Моят брат е постъпил много мъдро, но как стана така, че и жена му го последва?

– Нима жените на бледоликите не следват своите мъже? Нима Следотърсача не би се обърнал назад да види идва ли след него тази, които обича?

Тези думи оказаха своето въздействие върху Следотърсача, защото намериха благодатна почва в душата му. Мейбъл с нейния благ и предан характер все повече и повече завладяваше мислите му. Тускарорът разбра, че обясненията му се приемат като достоверни, макар че не се досети за причината, и зачака, изправен с достойнство, следващите въпроси.

– Това е логично и естествено – отвърна Следотърсача на

английски, преминавайки несъзнателно от единия на другия език, според това, което му диктуваха в момента чувствата и привычките. – Да, напълно естествено е. Жената е длъжна да следва мъжа, на когото се е обрела във вярност, мъжът и жената са една плът. Мейбъл също би последвала сержанта, ако той се намираще там и му се наложеше да се измъкне по такъв начин. Няма никакво съмнение, че девойка с такава отзивчива душа като нейната би последвала и мъжа си! Думите ти са правдиви, Пронизваща стрела – продължи Следотърсача, като отново премина на индианското наречие. – Думите ти са правдиви, приятни и убедителни. Но защо моят брат толкова дълго не се върна във форта? Приятелите му често мислеха за него, но не го видяха!

– Ако сърната последва елена, не трябва ли и еленът да последва сърната? – отвърна тускарорът с усмивка и многозначително докосна с палец рамото на Следотърсача. – Жената на Пронизваща стрела последва Пронизваща стрела, затова и Пронизваща стрела последва жена си. Тя се загубила и я накарали да готви в чужд вигвам.

– Разбирам, Пронизваща стрела. Жената е попаднала в ръцете на мингосите и ти си тръгнал по следите им.

– Следотърсача разбира причината така лесно, както вижда и мъха по дърветата. Точно така е.

– И след колко време можа да си възвърнеш жената и как успя да го сториш?

– След две слънца. Юнска роса не чака дълго, щом мъжът ѝ шепнешком ѝ подсказа пътя.

– Да, да, всичко това изглежда съвсем правдоподобно, точно тъй трябва да постъпват съпрузите. Но я ми кажи, Пронизваща стрела, откъде взе това кану и защо гребеше към Свети Лаврентий, а не към гарнизона?

– Пронизваща стрела знае да отличи своето от чуждото. Това кану е мое и го намерих на брега близо до форта.

„Това също звучи правдоподобно. Лодката все трябва да принадлежи на някого, а индианецът не му мисли много, преди да си я присвои. Но странното е, че ние не видяхме нито него, нито жена му, а лодката трябва да е излязла от реката преди нас.“

Щом тази мисъл се промъкна в съзнанието на водача, той веднага я изрази гласно под формата на въпрос към индианеца.

– Следотърсача знае, че и войнът може да изпитва срам. Сержантът щеше да ме попита за дъщеря си, а аз нямаше да зная какво да му отговоря. Затова изпратих Юнска роса за лодката и никой нищо не я е

попитал. Жените от племето тускарори не разговарят с чужди мъже.

Всичко това изглеждаше правдоподобно и съответстваше на характера и обичаите на индианците. Тускарорът, както му е редът, беше получил половината от своето възнаграждение още преди да напусне форта Мохоук, а това, че не си беше поискал остатък, служеше като доказателство за неговата добросъвестност и уважение към взаимните права на двете страни. Нравствените правила на индианците често се отличават със същите качества като тези на християните. Според мнението на един честен човек като Следотърсача, Пронизваща стрела бе постъпил предпазливо и почтено, макар че със своя открит характер той самият би предпочел да отиде при сержанта и да му разкаже всичко както е било. Но познавайки склонностите и навиците на индианците, той не намери нищо странно в поведението на Пронизваща стрела.

– Думите ти текат като река от планината, Пронизваща стрела – отговори той след кратко размишление, – и аз съм задължен да се съглася с истината. Природата на червенокожия допуска подобна постъпка, но струва ми се, един бледолик не би си я позволил. Ти чисто и просто не си искал да видиш как тъгува бащата на тази девойка, нали?

Пронизваща стрела леко се приведе, сякаш в знак на съгласие.

– Още едно нещо искам да ми каже моят брат – продължи Следотърсача – и после между неговия вигвам и къщата на ингилиза няма да има никакъв облак. Ако моят брат успее да раздуха и тази лека мъгла, която е останала, неговите приятели ще го видят как сяда край огъня си и той ще види как те ще сложат настрана оръжието и ще забравят, че са войни. Защо лодката на Пронизваща стрела беше обърната към Свети Лаврентий, където има само врагове?

– А защо Следотърсача и неговите приятели гледат в същата посока? – попита невъзмутимо тускарорът. – Тускарорът не може ли да гледа на тази страна, на която гледат и ингилиз?

– Е, да, ще ти кажа истината, Пронизваща стрела, ние сме тръгнали на разузнаване... тоест плаваме... с една дума, изпълняваме поръчение на краля и имаме право да сме тук, макар да нямаме право да казваме защо сме тук.

– Пронизваща стрела видя голямата лодка, а той обича да гледа лицето на Сладка вода. Пронизваща стрела гребеше към захождащото слънце, за да се прибере в своя вигвам, но като видя, че Сладка вода отива в другата посока, той също се обърна, за да може и той да гледа нататък. Сладка вода и Пронизваща стрела заедно вървяха по следите последния път.

– Всичко изглежда напълно вярно, Пронизваща стрела, затова бъди добре дошъл. Ще се нахраниш от нашето еленово месо и после ще се разделим. Залезващото слънце е вече зад гърба ни, а ние се движим бързо. Моят брат ще се отдалечи много от това, което търси, ако не тръгне обратно.

След тези думи Следотърсача се върна при другите и им съобщи това, което бе узнал от разпита. Самият той беше готов да повярва на разказа на Пронизваща стрела, макар да смяташе, че е благоразумно да се внимава с човек, чието поведение не му допаднаше особено. Но слушателите му, с изключение на Джаспър, не бяха склонни да приемат обясненията на индианеца.

– Този човек трябва на часа да бъде окован във вериги, братко Дънтъм – каза Кап веднага щом Следотърсача свърши разказа си. – И да бъде предаден под охрана на полицейския началник на кораба, ако сред сладководните моряци има изобщо такъв офицер, а щом пристигнем в пристанището, да се предаде на военен съд.

– Аз също смятам, че е най-разумно да го задържим – отвърна сержантът, – но не е необходимо да го оковаваме, щом се намира на кутера. А утре сутрин ще продължим разпита.

Повикаха Пронизваща стрела и му съобщиха решението си. Индианецът го изслуша със свъсено лице, но не възрази. Напротив, той се покори със спокойствието и сдържаното достойнство, с които коренните жители на Америка обикновено отстъпват пред съдбата. Застана настрана и започна внимателно и безмълвно да наблюдава това, което ставаше наоколо му. Джаспър обърна кутера платната се издуха и „Вихър“ отново пое предишния си курс.

Беше настъпил часът за вахта, тоест времето, когато всички се разотвигат да спят. По-голямата част от пътниците вече бяха слезли долу. На палубата стояха само Кап, сержантът, Джаспър и двама души от екипажа. Малко по-встрани стоеше индианската двойка. Пронизваща стрела гордо изправен, а Юнска роза безучастна, с онзи израз на кротка покорност, присъщ на всички индиански жени.

– Можеш да отведеш жена си долу, Пронизваща стрела, моята дъщеря ще се погрижи да й намери място и да я настани – каза приветливо сержантът, който също се канеше да напусне палубата. – А ти легни ей на онова платно там.

– Благодаря на моя баща. Тускарори не са бедняци. Юнска роса ще вземе мои завивки от кану.

– Както желаяш, приятелю. Ние смятаме за необходимо да те

задържим, но не и да те ограничаваме или да се държим зле с тебе. Изпрати жена си да ти вземе завивките от лодката, а и ти можеш да слезеш, за да ни подадеш греблата. Тъй като повечето хора на „Вихър“ ще заспят. Сладка вода – добави сержантът с понижен глас, – по-добре ще бъде да му приберем греблата.

Джаспър се съгласи, а Пронизваща стрела и жена му, както изглежда, бяха далеч от всяка мисъл да се противопоставят и мълчаливо се подчиниха на тези нареждания. Когато двамата бяха вече в лодката, оттам се чу недоволният глас на индианеца, който отправи към жена си няколко остри забележки; тя ги прие кротко и побърза да поправи грешката си, като остави настрана завивката, която беше взела, и се зае да търси друга, по-подходяща за вкуса на мъжа и.

– Хайде, подай ръка, Пронизваща стрела – подвижна сержантът. Той беше застанал до перилото и нетърпеливо наблюдаваше безкрайно бавните движения на индианеца и жена му, защото очите му вече се затваряха за сън. – Стана късно, а ние, войниците, сме свикнали тръбата да ни подканя рано да лягаме и рано да ставаме.

– Пронизваща стрела идва – отвърна тускарорът и пристъпи към носа на лодката.

С един замах на острия си нож той преряза въжето, с което беше привързана лодката. Кутерът продължи да се носи бързо напред, оставяйки след себе си ореховата черупка, която тутакси намали ход и почти спря. Този ход беше извършен така бързо, че преди сержантът да разбере цялата хитрост и да има време да съобщи на останалите за случилото се, лодката вече се намираще откъм подветрената страна на „Вихър“, на доста голямо разстояние от килватера му.

– Право срещу вятъра – извика Джаспър и сам взе да опъва кливера.

Кутерът бързо се понесе срещу вятъра, платната му заплюсяха и лекият плавателен съд се отклони на сто фута от първоначалния си курс. Колкото ловка и бърза да беше тази маневра, тускарорът действаше още по-бързо. Той беше хванал греблото и вече гребеше с всички сили, подпомаган от жена си. В движенията му личаха голяма опитност и ловкост. Кануто се носеше на югозапад по посока на брега, придържайки се колкото е възможно по-далече от кутера, за да не може той да го настигне, дори ако променеше курса си спрямо вятъра. Колкото и бързо да летеше „Вихър“, колкото и да напредваше, Джаспър знаеше, че скоро ще му се наложи да легне на дрейф, за да не се отклони напълно от курса. Не изминаха и две минути, откакто, кормилото бе обърнато наляво, и

лекото корабче вече лежеше на дрейф, за да се обърне по посока на вятъра.

– Ще успее да се измъкне! – каза Джаспър, като прецени с един поглед относителното положение на кутера и лодката. – Хитрият негодник гребе срещу вятъра и „Вихър“ в някакъв случай не може да го настигне!

– Нали имаш лодка! – възкликна сержантът, който с някаква юношеска жар гореше от желание да се впусне в преследване. – Да я спуснем и да го подгоним!

– Безполезна е. Ако Следотърсача беше на палубата, можеше да има някаква надежда, но сега нищо не може да се направи. Докато спуснем лодката, ще изтекат най-малко три или четири минути, а това е достатъчно за Пронизваща стрела да изпълни намеренията си.

И Кап, и сержантът видяха, че младежът е прав. Това беше очевидно дори за човек, който няма никаква представа от мореплаване. Сушата се намираше на половин миля, а лодката вече се плъзгаше в бреговите сенки с голяма бързина – беше напълно ясно, че тя ще достигне брега, преди преследвачите ѝ да са изминали и половината разстояние. Те може би щяха да успеят да заловят кануто, но без Пронизваща стрела вътре, а за какво щеше да им послужи една празна лодка? Дори тя да останеше в ръцете на индианеца, той щеше да предпочете незабелязано да се промъкне през гората до другия бряг, вместо да рискува отново да се появява на езерото, макар че това навярно щеше да му струва много повече усилия.

С известна неохота завъртяха отново кормилото надясно, „Вихър“ направи рязък завой и отново пое курса си по другия галс, действайки сякаш по инстинкт. Джаспър проведе цялата тази маневра в дълбоко мълчание, помощниците му знаеха много добре какво трябваше да се направи и вършеха работата си с точност на машина. Докато те се занимаваха с това, Кап дръпна сержанта настрана и го поведе към вратата на каютата, където никой не можеше да ги чуе, и започна да излага своите мъдри мисли.

– Послушай ме, братко Дънъм – каза той мрачно, – случаят е такъв, че налага сериозно размишление и голяма предпазливост.

– Животът на войника, братко Кап, е едно постоянно размишление и бдителност. Ако ние тук, на тази граница, пренебрегвахме било едното, било другото, щяхме да останем без скалпове на главите си още при първата дрямка.

– Според мен залавянето на Пронизваща стрела е едно

„обстоятелство“, а бягството му – друго. И за всичко това трябва да отговаря този Джаспър Сладката вода!

– Да, „обстоятелствата“ наистина са две, братко, но те си противоречат. Бягството на индианеца е обстоятелство, което говори против момчето, но това, че преди туй то залови Пронизваща стрела – говори в негова полза.

– Така, така, но две обстоятелства не се опровергават взаимно, като две отрицания. Ако искаш да последваш съвета на един стар моряк, сержанте, то без да губиш нито минута, трябва да вземеш необходимите мерки и да осигуриш безопасността на кутера и на всички, които са на борда му. „Вихър“ сега лети със скорост шест възела и тъй като разстоянията по това езерце са твърде къси, то утре сутрин можем да се намерим в някое френско пристанище, а утре вечер във френска тъмница.

– Да, може би имаш право, братко Кап. Ти какво би ме посъветвал да направя?

– Според мен си длъжен да арестуващ още тази минута мастър Сладка вода, да го изпратиш долу и да го поставиш под стража, а командването на „Вихър“ да предадеш на мене. Имаш пълната власт да извършиш това, тъй като кутерът принадлежи на войската, а на тебе е поверено командването на войниците, намиращи се на него.

Повече от час сержант Дънъм размишлява над това предложение. Вземеше ли веднъж определено решение, той действаше бързо, но докато стигне до него, обикновено премисляше всичко най-внимателно. Постоянното наблюдение над войниците от гарнизона, което службата му налагаше и което всъщност вече се беше превърнало в навик, му бе дало възможност да изучи отблизо човешкия характер, а за Джаспър отдавна си бе създал добро мнение. Но коварната отрова на подозрението вече беше навлязла в душата му.

И нищо чудно, че силното и на вид тъй обосновано недоверие, породено от постоянния страх пред коварството и хитрите уловки на французите, и най-вече от предупреждението на майор Дънкън, успя да измести от душата на сержанта спомена за дългогодишното безупречно поведение на Джаспър. Попаднал в това затруднено положение, Дънъм реши да се посъветва с интенданта. Той се смяташе задължен да вземе под внимание мнението на Мюр като по-старши офицер, макар в момента да не се намираше под негово подчинение. Но истинска несполука е, когато се намираш на кръстопът, да потърсиш съвета на човек, който желае да спечели разположението ти, защото той ще гледа на всяка цена неговото мнение да съвпадне с твоето. В дадения случай нещата

се усложниха още повече от това, че не сержантът, а Кап по своя открит начин разправи на Мюр за случилото се. В усърдието си старият моряк не се сдържа да намекне на интенданта на коя страна биха желали да застане. А поручик Мюр беше твърде хитър, за да не се съгласи с вуйчото и бащата на девойката, чието благоволение искаше да спечели, дори да не беше напълно уверен, че нещата стоят именно така. Всички събития му бяха представени тъй, че той без бавене се съгласи командването на кутера временно да се повери на Кап като предпазна мярка срещу евентуална измяна. Това накара сержанта да вземе окончателно решение и веднага да пристъпи към изпълнението му.

Без да се впуска в каквито и да било обяснения, сержант Дънъм заяви на Джаспър, че счита за свой дълг временно да му отнеме командването на кутера и да го повери на своя шурей. На неволното и напълно естествено изумление, с което Джаспър посрещна тази новина, той отвърна със спокойната забележка, че военната служба често налага тайни и че характерът на възложеното му поръчение го принуждава да вземе тази предохранителна мярка. Това обяснение ни най-малко не намали удивлението на младежа – сержантът се въздържа най-старателно да намекне нещо за своите подозрения, но понеже беше свикнал с военната дисциплина, безропотно се подчини. Той сам нареди на малобройния си екипаж отсега нататък до друго нареждане да се подчинява на заповедите на Кап. Когато му казаха обаче, че от командването отстраняват не само него, но и неговия главен помощник, когото наричаха лоцман поради това, че отлично познаваше езерото, изумлението, изписано на лицето му, се заменя с израз на дълбока обида. Той обаче успя така бързо да се овладее, че дори подозрителният Кап нищо не забеляза. От само себе си се разбира, че при съществуващите подозрения един нищожен повод би бил достатъчен за най-лоши предположения.

Щом Джаспър и лоцманът напуснаха палубата и слязоха долу, чаровоят, поставен на люка, получи тайно нареждане внимателно да следи и двамата, да не им позволява да излизат на палубата без знанието на този, който командваше кутера, а в случай че направят опит да излязат, веднага да ги принуди да се върнат обратно долу. Тази предпазна мярка обаче се оказа излишна, защото Джаспър и помощникът му мълчаливо се хвърлиха на сламениците и не станаха от тях цяла нощ.

– А сега, сержанте – каза Кап, като се видя господар на палубата, – бъди така добър да ми съобщиш курса и разстоянието, за да мога да вода кутера в нужното направление.

– Аз нищо не знам, братко Кап – отвърна сержантът, доста

затруднен от този въпрос. – Ние трябва колкото се може по-бързо да се доберем до поста, намиращ се на един от Хилядата острова, да слезем на сушата, за да сменим отряда, който досега беше там, и да получим указания за нашите по-нататъшни действия. Ето това е дословно всичко, написано в заповедта.

– Не можеш ли да ми дадеш някаква карта или нещо подобно, в което да са отбелязани ориентировъчни данни и разстояния, за да мога аз да продължа курса?

– Струва ми се, че Джаспър не се ползваше от нищо такова, а просто ей тъй си плаваше.

– Не е имал карта, така ли, сержант Дънъм?

– Каква карта! Нашите моряци плават по това езеро без помощта на каквито и да било карти.

– Що за дяволска история! Същински диваци! И ти смяташ, сержант Дънъм, че аз мога да открия един остров измежду хиляда, без да знам нито името му, нито местоположението, нито дори разстоянието и курса?

– Колкото до името, братко Кап, това да не те тревожи, защото нито един от Хилядата острова няма име и грешка в това отношение не може да стане. За местоположението нищо не мога да ти кажа, защото и аз самият никога не съм бил там, но и не смятам, че е толкова важно да го знаем, стига да успеем да намерим острова. Може би някой от екипажа би могъл да ни покаже пътя.

– Почакай, сержанте, почакай за минута, ако обичаш. Щом аз командвам този кораб, то позволи ми, моля те, да го върша, без да свиквам военен съвет от готвача и юнгата. Командирът на кораба трябва наистина да е командир и да има свое мнение по въпросите, дори ако то е погрешно. Ти, струва ми се, имаш опит в службата и знаеш, че е по-добре командирът да те води в погрешна посока, отколкото никъде да не те води. Та самият главнокомандващ флотата не би могъл да командва с достойнство дори една лодка, ако всеки път, когато реши да приближи брега, се съветва за това с кормчията. Не, сър, ако ми е съдено да потъна, ще потъна! Но дявол да го вземе, дори и на дъното да трябва да отида, ще го сторя по моряшки, с достойнство.

– И все пак, братко Кап, аз нямам намерение да отивам на никакво друго място освен на поста на Хилядата острова, закъдето сме тръгнали.

– Добре, добре, сержанте, но вместо да моля за съвет, искам да кажа, вместо открито да търся мнението на някакъв си там моряк, ще предпочета да обходя всички тези Хиляда острова и да ги изследвам

един по един, докато не намери този, който ни е нужен. Има начин да си съставиш мнение и без да проявяваш невежеството си. Аз така ще поведя разговора с тези моряци, че ще измъкна от тях всичко, което знаят, а те в това време ще си мислят, че им пълня главите със собствения си опит. Ние понякога се виждаме принудени да се вираме през далекоголеда, когато всъщност няма нищо за гледане, или да спускаме лота, дълго преди да е станало необходимо да се измерва дълбочината. Мисля, че и на вас в армията ви е известно, сержанте, че не е толкова важно да знаеш, колкото да си даваш вид, че знаеш. Като младеж два пъти плавах с един капитан, който управляваше кораба си, като се сдобиваше със сведения именно по този начин. Това понякога върши работа.

– Аз знам, че сега се движим в правилна посока – отвърна сержантът, – но след няколко часа ще стигнем до един нос, а там вече ще трябва да опипваме пътя по-внимателно.

– Остави ме да подпитам умело кормчията, братко, и ще видиш какви сведения ще изтръгна от него само след няколко минути.

Кап и сержантът тръгнаха към кърмата и се спряха на няколко крачки от човека, който управляваше кормилото. Кап придоби спокоен вид на човек, който е напълно уверен в себе си.

– Здравата духа, момче! – забеляза той уж случайно със снизходителност, каквато офицерите на кораба понякога благоволяват да проявят към някой от подчинените. – Сигурно тук при вас всяка нощ духа такъв брегови вятър, а?

– Да, сър, по това време на годината. – отвърна морякът, като докосна шапката си с ръка в знак на уважение към новия си началник и при това родственик на сержант Дънъм.

– И при Хилядата острова, вярвам, ще е така? Вятърът няма да стихне, макар че ще сме обградени отвсякъде със земя.

– Като се придвижим още на изток, сър, вятърът навярно ще се обърне, тъй като там няма как да духа от брега.

– Да, да, ето ви я вашата прясна вода! Тя винаги ще ти изиграе някой номер, противно на всички закони на природата. Например сред островите на Западна Индия можеш винаги да разчиташ и на брегови, и на морски вятър. Там в това отношение няма никаква разлика, а тук, на това сладководно езерце, като по правило всичко е обратно. Ти, момче, разбира се, знаеш всичко за тези Хиляда острова, нали?

– Бог да ви поживи, мастър Кап! Че кой знае изобщо нещо за тях? Те са загадка и за най-стария моряк на това езеро. Ние не знаем дори имената им. Повечето от тях изобщо нямат имена, като младенци,

умрели преди кръщението.

– Ти католик ли си? – рязко попита сержантът.

– Не, сър, аз съм човек безразличен към религията я никога не се вълнувам от нещо, което не ме вълнува.

– Хм! Безразличен! Това трябва да е някоя от новите секти, които заплашват страната напоследък – промърмори Дънъм, чийто дядо бил квакер от Ню Джърси, баща му – презвитерианец, а той самият, след постъпването си в армията, се беше присъединил към англиканската църква.

– И така, Джон – подхвана отново Кап, – или, струва ми се, името ти беше Джек?

– Не, сър, наричат ме Робърт.

– Да, да, Робърт, все това е, Джек или Боб – за нас е безразлично. Та кажи ми сега, Боб, мястото, към което отиваме, удобно ли е за хвърляне на котва?

– Бог да ви поживи, сър, та аз не знам повече за него от който и да е моухок или пък войник от петдесет и пети полк.

– Никога ли не си пускал котва там?

– Никога, сър, мастър Сладка вода винаги пристава до самия бряг.

– Но преди да се приближите до града, вие, разбира се, спускате лота и както се следва, го намазвате с лой, нали?

– Какъв град! Каква лой! Господ да ви поживи, мастър Кап, там няма и помен от град, а още по-малко пък от лой.

Сержантът се усмихна нерадостно в отговор на тази шега, но шурет му не забеляза това.

– Как, нима там няма нито църковна камбанария, нито фар, нито форт? Как тогава има гарнизон, както го наричат тук?

– Защо не попитате сержант Дънъм, сър, щом искате да узнаете това? Целият гарнизон е на борда на „Вихър“.

– Но през кой проток, според теб, Боб, е най-удобно да се приближи острова, през този, по който ти мина последния път, или... или... през другия?

– Не мога да кажа, сър, не знам нито единия, нито другия.

– Ти да не би да спиш на шурвала, човече?

– Не спя на шурвала, сър, а долу на койката си. Сладка вода обикновено ни пращаше долу заедно с войниците и оставаше само с лоцмана и ние изобщо не познаваме пътя, все едно, че никога не сме били там. Той винаги правеше така и като приближавахме острова, и като си тръгнахме оттам. Убийте ме, ако щете, пак нищо не мога да кажа нито за

протока, нито какъв курс трябва да се държи, за да се доберем до острова. Освен Джаспър и лоцмана никои друг не знае това.

– Ето ти още едно „обстоятелство“, сержанте – каза Кан, като отведе зет си малко настрана. – Тук на този кораб не можеш да изпомпаш от никого нищо. Тъкмо хванеш ръчката на помпата, и от нея потича невежество. Как, по дяволите, ще успее да намеря пътя към този пост?

– Да, братко Кап, по-леко е да зададеш такъв въпрос, отколкото да отговориш на него. А не можеш ли някак си чрез изчисление да налучкаш курса? Аз си мислех, че за вас, моряците от океана, това е нищо и никаква работа! Често съм чел как те откриват острови.

– Чел си, братко, чел си, но моето откритие ще бъде най-голямото от всички, защото няма да открия само някакъв си остров, а един остров измежду хиляда. Хвърли една игла на тази палуба и аз ще я намеря, макар и да съм малко стар, но много се съмнявам дали бих могъл да я намеря в купа сено.

– И все пак езерните моряци умеят да намират местата, които са им нужни.

– Ако съм те разбрал добре, сержанте, този пост или укрепление се намира на доста скрито място?

– Да наистина, и са взети всички мерки неговото местоположение да остане в тайна от неприятеля.

– И ти очакваше, че аз, човек напълно незапознат с вашето езеро, ще намеря това място без карта, без да знам нито курса, нито разстоянието, нито ширина, нито дължина, без да имам лот, дявол да го вземе, нито пък лой. Позволи ми да те попитам: нима смяташ, че морякът може да направлява кораба само с обоняние, като хрътките на Следотърсача?

– Все пак, братко, можеш да научиш нещичко, като разпиташ човека, който е на кормилото. На мен почти не ми се вярва, че той е толкова невеж, колкото се прави.

– Хм! Това ми прилича на ново „обстоятелство“! Случаят изглежда тъй претрупан с „обстоятелства“, че ти е трудно да се добереш до истината. Но ние скоро ще разберем какво точно знае това момче.

Кап и сержантът се върнаха на предишното си място близо до кормилото и старият моряк поднови разпита.

– Не знаеш ли случайно каква може да е ширината или дължината на този остров, момче? – попита той.

– Кое, сър?

– Ширината или дължината, едното или другото, безразлично кое. Аз те питам чисто и просто за да разбере как обучават младите моряци

тук на това сладководно езероце.

– И на мене ми е безразлично, сър, само че не разбирам какво точно искате да кажете.

– Какво искам да кажа ли? Нима не знаеш какво е това ширина?

– Не, сър – отвърна нерешително морякът. – Впрочем струва ми се, че това е френската дума за горните езера.

Кап изсвири и изпухтя като развален регистър на орган.

– Ширина – френската дума за горните езера! А чуй ме сега, млади момко, не знаеш ли думата дължина какво означава?

– Струва ми се, че знам, сър. Пет фута и шест дюйма – височината, на която трябва да отговарят според устава войниците, служещи при краля.

– Ето ти гениална дефиниция за дължина, сержанте! Но все пак имаш някаква представа за градуси, минути и секунди, надявам се?

– Имам, сър. Градуси – това са офицерските чинове, а минути и секунди – дългите и къси линии на лага⁵⁷. И ние ги знаем тези неща, не само соленоводните моряци.

– Дявол да го вземе, братко Дънъм, и вярата не може да помогне на това езеро, макар да разправят, че тя и планини повдигала. Какъвто и ум да имаш, нищо не можеш да сториш. Добре, момче, а знаеш ли какво е това азимут и умееш ли да измерваш разстояния и да разчиташ данни по компаса?

– Колкото до първото, сър, не мога да кажа, че го знам, но разстоянията ние всички ги знаем и ги отмерваме от една точка до друга. А, виж, по разчитането на компаса ще ударя в земята който и да е адмирал от флотата на негово величество. Норд-норд и на ист, норд-норд-ист, норд-ист и норд, норд-ист, норд-ист и на ист, ист-норд-ист, ист на норд, ист...

– Достатъчно, достатъчно. Ако продължаваш така, вятърът ще се обърне. Ясно, сержанте – каза Кап с понижен глас, като пак поведе зет си настрани, – от това момче не се надявам да изкопча каквото и да е. Още два часа ще се движа по този галс, а после ще легна на дрейф и ще спусна лота и тогава вече ще действам според обстоятелствата.

Сержантът, който, както говореха, беше сговорчив човек, не възрази срещу това. С настъпването на нощта както обикновено вятърът потслабна и тъй като не се очертаваха никакви непосредствени затруднения в плаването, той си приготви постеля от едно платно на самата

57. Лаг – уред за измерване на скоростта на кораб. – Б. пр.

палуба и скоро потъна в дълбок сън, какъвто имат всички войници. Кап продължи да се разхожда по палубата. Неговата здрава като желязо натура не се поддаваше на никаква умора и той през цялата нощ не затвори очи.

Вече отдавна се беше съмнало, когато Дънъм се събуди и възкликанието на изумление, което се изтръгна от него, когато се изправи на крака и се огледа наоколо, беше доста силно даже за човек, свикнал гласът му да се чува от всички. Времето напълно се беше променило. Лека мъгла закриваше хоризонта от всички страни, виждаше се само на половин миля в диаметър, езерото бушуваше и се пенеше, а „Вихър“ лежеше на дрейф. От краткия разговор със своя шурей сержантът разбра как бе станала тази загадъчна и внезапна промяна.

По думите на мастръ Кап около полунощ вятърът напълно стихнал, тъкмо когато той се готвел да легне на дрейф и да спусне лота, защото напред в далечината вече се забелязвали очертанията на острови. В един часа след полунощ задухал североизточен вятър, придружен от лек дъжд, и той взел курс на северозапад, знаейки, че нюйоркският бряг се намира на противоположната страна. В един и половина събрал стансела⁵⁸ и свил част от грота⁵⁹ и бинета⁶⁰. В два часа бил принуден да свие втория кърмови риф, а в два и половина и третия и да легне на дрейф.

– Няма що, трябва да призная, че кутерът се държи добре – добави старият моряк, – но вятърът духа със силата на гюлле, изстреляно от четиридесет и два фунтово оръдие! Не можех и да допусна, че тук на вашето сладководно езерце може да завее такава хала. Впрочем мен това ни най-малко не ме тревожи, напротив, сега езерото ви доби естествен вид и ако... – Той с отвращение изплю няколко капки вода, стекли се в устата му от покритото му с пръски лице. – И ако тази проклетата вода беше солена, бих се чувствал отлично.

– Колко време се движим в тази посока, братко Кап – попита бдителният войник, – и според теб с каква скорост?

– Два или три часа може би. Първите два „Вихър“ препускаше като кон. О, сега вече сме на открито. Да си кажа истината, съседството с тези острови никак не ми се хареса, макар да бяха откъм наветрената страна, затова сам хванах кормилото и изведох кутера на миля или две встрани. Сега ти гарантирам, че сме откъм подветрената страна. Казвам „откъм подветрената“, защото винаги е по-добре да се намираш откъм

58. Стансел – второто платно на носа на кораба. – Б. пр.

59. Грот – голямо корабно платно на средата на мачта – гротмачта. – Б. пр.

60. Бинет – допълнителна ивица, която се привързва към кливера при слаб вятър. – Б. пр.

наветрената страна на някой остров, нека бъдат дори десетина или дванадесет, но когато става въпрос за хиляда, то най-добре е да се отклониш и да се плъзнеш колкото се може по-скоро откъм подветрената им страна. Не, не, ето ги там, в мъглата, и нека там си и останат. Чарлс Кап малко го е грижа за тях.

– Северният бряг лежи от нас само на пет или шест мили, братко Кап, а аз знам, че в тази посока се намира просторен залив, затова мисля, че ще е по-добре да се посъветваме за нашето положение с някой от екипажа, ако не решим да извикаме горе Джаспър Сладката вода, и да му поръчаме да ни закара обратно в Осуиго. Немислимо е да стигнем поста, ако този вятър продължава да ни духа право в лицето.

– Няколко сериозни професионални причини ме карат да възразя на всички твои предложения, сержанте. Първо – командирът не може да признае невежеството си, защото ще разстрои дисциплината... Да, да, зетко, разбирам защо клатиш глава, но нищо не разстройва така дисциплината, както да признаеш невежеството си. Познавах един капитан на кораб, който цяла седмица се движи в неверен курс, само и само да не си признае грешката, и не можеш да си представиш какво уважение си спечели сред екипажа, просто защото те нищо не разбраха.

– Това може да го направиш на солената вода, братко Кап, но тук едва ли. Освен това дългът ми повелява по-скоро да освободя Джаспър от ареста, отколкото да разбия кутера о канадския бряг.

– И да се намериш във Фронтеняк! Не, сержанте, „Вихър“ е в добри ръце и тъкмо сега ще научи нещо от мореплавателското изкуство. Ние сме в открита вода и само един луд ще се реши да приближи сушата в такава буря. Аз ще стоя през всичкото време на вахта и по този начин ще избегнем всяка опасност освен дрейфа, но при такова леко и ниско корабче дори и дрейфът не е страшен. Предостави всичко на мене, сержанте, и аз ти гарантирам с името на Чарлс Кап, че всичко ще мине отлично.

Сержант Дънъм беше принуден да отстъпи. Той имаше голямо доверие в мореплавателските познания на своя шурей и се надяваше, че Кап ще оправдае доброто му мнение, като се заеме грижливо с управлението на кутера. От друга страна, недоверието и любовта растат в зависимост от това, с което се подхранват, а той така се боеше от измяна, че беше готов да повери съдбата на цялата група в ръцете на всеки друг, но не и на Джаспър. В името на истината трябва да признаем, че сержантът се ръководеше от още едно съображение. Задачата, с която го бяха натоварили, по право следваше да се възложи на офицер и майор Дънкън бе

възбудил силно недоволство след младшите офицери в гарнизона, като я беше поверил на човек с такъв скромн чин. Дънъм разбираше, че да се върне във форта, без дори да е стигнал до местоназначението, би означавало истински провал, който дълго щеше да се помни, и като мярка за наказание на негово място веднага щяха да назначат офицер с по-висок чин.

ГЛАВА XVI

В теб, огледало, в твоите дълбини
се отразява в буря и в покой ликът на всемогъщия.
С вълни заливаш ледове и южен зной.
велико в своя непрестанен вой.
Люлееш властно в своето легло
чудовища безименни безброй;
ти трон си на самото естество.
бездънно, безначално и само.
Байрон

Когато денят напредна, онези от пътниците на „Вихър“, които имаха правото свободно да се движат, се появиха на палубата. Тъй като вълните не бяха още много високи, можеше да се заключи, че кутерът все още се намира в подветрената страна на островите, но за онези, които познаваха езерото, беше ясно, че им предстои да преживеят една от тежките есенни бури, каквито често вилнеят в този край. Никъде не се виждаше земя, Мрачният и пустинен хоризонт придаваше на езерото някакво тайнствено величие. Ниските заоблени вълни се разбиваха побързо от високите вълни на океана а водата, обикновено съперническа по цвят на прекрасната синева на южното небе, сега беше зелена и мрачна и не искреше с онзи блясък, който ѝ придаваха ярките слънчеви лъчи.

Войниците скоро се наситиха на тази гледка и един по един се оттеглиха долу. На палубата останаха само екипажът, сержантът, Кап, Следотърсача, интендантът и Мейбъл. Печална сянка бе покрила лицето на девойката, вече я бяха запознали с истинското положение на нещата и всичките ѝ молби да върнат командването на кутера на Джаспър бяха отишли напразно. След една безсънна нощ, прекарана в размишления, у Следотърсача напълно се беше затвърдило първоначалното убеждение, че младежът е невинен, той горещо се беше застъпил за своя другар, но както и Мейбъл, бе претърпял неуспех.

Изминаха няколко часа. Вятърът постепенно се усилваше, вълните се издигаха все по-високо и по-високо, докато накрая корабът така силно почна да се люлее, че и Мейбъл, и интендантът се принудиха да се оттеглят. Кап на няколко пъти обръща кораба по посока на вятъра. Сега

вече беше ясно, че „Вихър“ се носи в най-откритата и най-дълбоката част на езерото. Вълните свирепстваха и се разбиваха в борда му с такава сила, че само един много здрав и издръжлив плавателен съд можеше да устои дълго на напора им. Но всичко това ни най-малко не тревожеше Кап. Напротив, подобно на хрътка, която наостря уши при звука на ловджийския рог, или войкови кон, който започва да пръхти и да рие с копита, щом чуе биенето на барабана, у Кап бушуващата буря събуждаше цялото му мъжество. На мястото на онзи заядлив, високомерен и дребнав критикар, който повеждаше спор за всяко нещо и придаваше прекалена важност на всяка дреболия, сега стоеше един смел и опитен моряк, какъвто всъщност беше. С умението и ловкостта си той бързо успя да спечели уважението на моряците от екипажа и макар че те все още се чудеха на внезапното изчезване на предишния им командир и на лоща мана, за което никой не им бе дал каквото в да било обяснение, безпрекословно и с охота изпълняваха заповедите на новия командир.

– Това сладководно езерце, братко Дънъм, все пак не е съвсем безхарактерно, както виждам – възкликна Кап към обяд, потривайки ръце от удоволствие, че още веднъж му се е отдал случай да се пребори със стихията. – Вятърът прилича на един добър стар ураган, а вълните странно напомнят вълните на Гълфстрийма. Това ми харесва, сержанте, харесва ми и аз ще започна да уважавам вашето езеро, ако успее да се задържи така още двадесет и четири часа.

– Земя! – извика морякът, който караулеше на бака.

Кап изтича към него. И наистина, през мъглата и дъжда, на разстояние от около половин миля се виждаше земя и кутерът се носеше право към нея. Стариият моряк вече се готвеше да изкомандва: „Спри! Завой и курс открито море!...“ Но хладнокръвният сержант го възпря.

– Ако се поприближим малко – каза той, – някой може да познае мястото. Мнозина измежду нас познават добре американския бряг в тази част на езерото, а няма да е лошо най-после да си изясним къде точно се намираме.

– Съвсем вярно, съвсем вярно. Ако има и най-малката възможност, няма да я изпуснем. А това там в наветрената страна какво е? Прилича ми на нисък нос.

– За Бога, та туй е нашият гарнизон! – възкликна сержантът, който със своето опитно око успя по-бързо от своя роднина да различи военните укрепления.

Сержантът не грешеше. Това действително беше фортът, макар че очертанията му през пелената от мъгла и дъжд изглеждаха неясни и

неопределени като във вечерен сумрак или утринна мараня. Ниските, просмукани от вода, затревени крепостни валове, тъмните площадки, които от дъжда изглеждаха още по-тъмни, покривите на няколко къщи, високият самотен пилон за флага и самият флаг, издут от вятъра и сякаш застинал неподвижно във въздуха – всичко това се забелязваше вече съвсем ясно, но признаци на живот – никакви. Дори часовоят се беше укрил в будката си и отначало като че ли никой не усети приближаването на „Вихър“. Но бдителният пограничен гарнизон не спеше. Навярно някой от стражите вече бе съобщил за появяването на кутера. Отначало върху насипа се появиха само няколко души, но после крепостните валове край езерото се покриха с човешки фигури.

Пейзажът поразяваше със своеобразното си величие и сурова красота. Бурята продължаваше да бушува със същата сила, сякаш беше една от типичните и постоянни особености на това кътче на света. Вятърът виеше без прекъсване, а водата отвърщаше на този монотонен, но мощен звук със съскащи пръски и със заплашителния грохот на прибоя. Ръмязият дъжд образуваше завеса, която почти скриваше околния пейзаж и с това му придаваше някаква тайнственост, а жизнерадостното чувство, което видът на бушуващата стихия пораждаше, притъпяваше неприятните усещания, които човек обикновено изпитва в подобни минути. Тъмната безкрайна гора се издигаше като стена – величествена, мрачна и внушителна, и погледът, угнетен от грандиозността на тази девствена природа, намираще убежище в отделните мимолетни проблясъци на живот във форта и около него.

– Те ни виждат – забеляза сержантът – и навярно смятат, че сме се върнали заради бурята и сме попаднали в подветрената страна на пристанището. Да, ето го и самия майор Дънкън, застанал на североизточния бастион, познах го по високия му ръст и по офицерите, които го окръжават!

– Сержанте, струва си да изтърпим малко подигравки, стига да можем да влезем в устието на реката и спокойно да си пуснем котва, а какво ще кажеш? В такъв случай ще можем да свалим на брега и този мастър Сладка вода и да очистим кораба от него.

– Да, не би било лошо, но колкото и слаб моряк да съм, зная, че това е невъзможно. Никакъв плавателен съд не може да се обърне при такава буря към наветрената страна на езерото.

– Да, зная, сам виждам... И колкото и да ви се нрави на вас, жителите на сушата, видът на земята, ще трябва да я изоставим. Що се отнася до мен, по време на такава тежка буря съм спокоен само когато съм

сигурен, че земята е далече-далече зад мене.

В това време „Вихър“ толкова се беше приближил до брега, че се наложи незабавно да го обърнат и да го насочат отново към откритата вода. Кап нареди да поставят специално пригодения за бури стансел, да спуснат гафела⁶¹ и да обърнат кормилото надясно. Лекото корабче, което като същинска патица се гмуркаше във вълните, леко се наклони, пое напред и подчинявайки се на кормилото, ускори ход и полетя по гребените, гонено от бурята. Кутерът тъй бързо бягаше напред, че скоро фортьт и групичката разтревожени наблюдатели по крепостните валове потънаха в мъглата. Последваха редица маневри, чрез които „Вихър“ трябваше да задържи курса си по посока на вятъра, и отклонявайки се по вълните, той отново пое тежкия си път към северния бряг.

Изминаха часове, без да настъпи някаква промяна. Вятърът продължи да се усилва, докато най-после дори и придиричивият Кап благоволи да признае, че „започва наистина славен ураган“. Към залез слънце „Вихър“ отново се обърна пред вятъра, за да не се натъкне през нощта на северния бряг. Към полунощ временният капитан, след като по заобиколен начин поразпита екипажа и доби някаква най-обща представа за големината и формата на езерото, реши, че се намира приблизително по средата между двата бряга. Височината и дължината на вълните подкрепяха това предположение. Трябва да кажем, че сега вече Кап започваше да изпитва уважение към тази сладка водича, на която двадесет и четири часа по-рано с презрение се бе надсмивал. След полунощ вятърът задуха с небивала ярост и старият моряк се принуди да признае, че не може да се бори срещу него. Огромни маси вода се стоварваха върху палубата на малкото корабче с такава сила, че то цялото се тресеше и въпреки че притежаваше отлични мореходни качества – беше леко и подвижно, вълните заплашваха всеки момент да го премажат под тежестта си. Моряците на „Вихър“ твърдяха, че никога досега не са преживявали такава буря и това действително беше така, защото Джаспър, който отлично познаваше всички реки, носове и пристанища, дълго преди да започне ураганът, щеше да отведе кутера близо до брега и да го закотви на някое безопасно място. Но Кап за нищо на света не искаше да се посъветва с младия моряк, който все още седеше затворен долу, и реши да действа така, както би действал, ако се намираще в океана.

Беше един часът след полунощ, когато отново издигнаха

61. Гафел – наклонена греда, прикрепена от единия край към мачтата и опъваща горния край на наклоненото платно. – Б. пр.

допълнителния стансел, събраха грота и насочиха кутера по посока на вятъра. Макар почти всички платна на корабчето да бяха събрани, „Вихър“ с чест защитаваше името, което носеше. В продължение да осем часа той буквално летеше напред, състезавайки се по скорост с чайките, които като обезумели кръжаха над него в бурята, очевидно страхувайки се да кацнат в кипящия котел на езерото. Настъпващото утро не донесе нищо ново. Хоризонтът представляваше само един тесен пръстен от навъсено небе и клокочеща вода, сякаш двете разбунтувани стихии – вятърът и водата – се бореха една с друга в някакво неимоверно безредие. Междувременно екипажът и пътниците на кутера по принуда седяха в пълно бездействие. Джаспър и лоцманът продължаваха да стоят долу, но щом люлеенето малко понамаля, почти всички останали се изкачиха на палубата. Докато закусаха, мълчаха и само се споглеждаха, сякаш се питаха безмълвно един друг как ли ще свърши в последна сметка тази борба между стихииите. Единствено Кап оставаше напълно спокоен. Колкото повече се усилваше бурята, толкова повече се разведряваше лицето му, походката му ставаше по-енергична и движенията по-уверени, защото с това му се откриваше възможност да прояви цялото си професионално умение и мъжество. Той стоеше на бака със скръстени на гърдите ръце, балансираше с тялото си като опитен моряк и следеше с поглед пенливите гребени на вълните, които се разбиваха в кутера, оставяйки сребриста следа, а пръските им в бързия си полет сякаш се устремяваха към самото небе. И в този величествен момент един от моряците неочаквано извика:

– Платноход!

На такова пусто и отдалечено езеро като Онтарио трудно можеше да се очаква среща с други кораби. Самият „Вихър“ се струваше на тези, които се намираха на борда му, като самотен пътник, провиращ се през леса, и срещата му с друг кораб би могла да се сравни със срещата между двама самотни ловци, бродещи под необятния навес от листа, който покриваше по онова време милиони акри от земята на Америка. Бурята допринасяше появяването на чуждия кораб да изглежда още по-романтично и дори свръхестествено. Само Кап гледаше на това събитие с опитните очи на моряк, но даже и неговите железни нерви потръпнаха при вида на тази странна картина.

Чуждият кораб се намираше на около два кабелта разстояние от „Вихър“ и държеше такъв курс спрямо него, щото навярно щеше да се наложи да се разминат на няколко ярда един от друг. Беше отлично стъкмен и дори и най-опитното и високателно око не би могло да открие

през завесата от мъгла и дъжд някакъв недостатък в корпуса или в таке-лажа му. От всичките му платна бяха издигнати само гротмарсела и два стансела – единият на предната мачта, а другият на задната. Вятърът духаше с такава сила, че корабът ту се накланяше настрана, ту се изправяше отново под напора на вълните откъм подветрената страна. Мачтите и рейте му бяха на мястото си, в пълна изправност, и ако се съдеше по скоростта, с която се носеше по водата – около четири възела в час, той явно се движеше съвсем свободно.

– Този приятел знае добре пътя си, както изглежда – забележа Кап, докато кутерът се носеше срещу чуждия кораб със скоростта на бурята. – Щом така смело държи курс на юг, сигурно се надява да намери там безопасно място за закотвяне или може би дори пристанище. Трябва да е съвсем без ум, за да лети тъй, ако вятърът не го гони като нас, без да знае точно къде отива.

– Голяма беда ни сполетя, капитане – отвърна морякът, към когото беше отправена тази забележка. – Това е френският кралски кораб „Монкалм“, който държи курс към Ниагара, където французите имат пристанище и гарнизон. Лоша среща, капитане, лоша!

– Да, лоша, но за него! Нали си е французин, бърза да се скрие в пристанището, щом види насреща си английски кораб.

– Добре щеше да бъде и ние да можехме да направим като него – отвърна морякът и поклати загрижено глава, – вместо да летим така право към залива в оня край на езерото, от който не се знае дали изобщо ще излезем.

– Хайде, приятелю, не умувай толкова! Я виж на какво открито място се намираме сега, да не говорим за това, че под краката си имаме един отличен английски кораб. Ние не сме такива страхливци, че да тичаме да се крием във форта, щом подухне малко ветреца. Ей, дръж кормилото, сър!

Това предупреждение не беше напразно, защото опасното разминаване приближаваше. „Вихър“ се носеше право срещу „Монкалм“, разстоянието между тях вече беше намаляло до стотина ярда, а вероятността да се разминат благополучно беше доста малка.

– Ляв рул, сър, ляв рул! – закрещя Кап. – Ляв рул и мини край кърмата!

Екипажът на френския кораб се събра на палубата откъм наветрената страна и няколко мускета се насочиха към кутера, сякаш искаха да го предупредят да се пази от пътя им. Виждаше се как французите размахват ръце, но езерото беше толкова развълнувано, че за никакви

военни действия не можеше да се мисли. От дулата на две-три леки оръдия се изливаше вода, но никой не смяташе да стреля с тях при такава буря. Черният корпус на „Монкалм“ заплашително блестеше, като излизаше над водата, вятърът свиреше във въжетата и извличаше от тях хиляди звуци, заглушавайки крясъците на французите, които те обикновено с охота надаваха.

– Нека си дерат гърлата! – изръмжа Кап. – Времето е такова, че не можем да си нашепваме тайни. Ляв рул, сър, ляв рул!

Морякът на кормилото се подчини и следващата вълна отхвърли „Вихър“ почти до самия френски кораб, тъй близо, че дори старият моряк неволно отстъпи крачка, назад, в очакване следващата вълна да забие носа на кутера в „Монкалм“, Това обаче не се случи. Като се изправи от наклоненото си положение, кутерът, подобно на пантера, която се готви да скочи, се стрелна напред и в следващия миг се плъзна край кърмата на неприятелския кораб, като едва не закачи бизанмачтата⁶² му с гафела си.

Младият французин, който командваше „Монкалм“, скочи на хакборда⁶³, усмихна се и с пресилената любезност, присъща на повечето представители на нацията дори когато извършват най-долни постъпки, размаха шапка за поздрав към преминаващия край него кутер. Тъй като обстоятелствата не позволяваха да се установи по-близък контакт, с този жест той искаше да изрази уважението си, но на Кап това не направи добро впечатление и той, верен на себе си, размаха заплашително юмрук и промърмори:

– Да, да, имаш щастие, че на борда нямам никакво оръдие, иначе щях да ти дам да разбереш. Щях да те накарам да слагаш нови стъкла на илюминаторите. Виж го този мошеник как ни се присмива, сержанте.

– Това е най-обикновена вежливост, братко – отвърна сержантът, като отдаде чест по военному, както повеляваше честта му на войник. – Това беше чисто и просто вежливост, какво повече можеш да очакваш от един французин. А какво всъщност се крие зад нея, никой не може да каже.

– Той обаче не плава без цел по това езеро. Но хайде, нека си върви в пристанището, ако изобщо успее да се добере до него, а ние, както добава на смели английски моряци, ще си останем на езерото.

Думите на Кап прозвучаха много тържествено, но той не без завист

62. Бизанмачта – задната мачта. – Б. пр.

63. Хакборд – горната закръглена част на кърмата на кораб. – Б. пр.

следеше лъскавия черен корпус на „Монкалм“, издугия му гротмарсел и неясните очертания на корабните въжета, които все по-слабо се различаваха и най-после изчезнаха в мъглата като някаква призрачна сянка. Кап с радост би последвал кораба, ако смееше, защото, честно казано, перспективата да прекарат още една бурна нощ сред вълните не беше много утешителна. Но гордостта му на моряк го караше да скрива безпокойството си, още повече че неопитните пътешественици, които се намираха под негова грижа, сяпао се доверяваха на знанието и умението му да се измъква от трудни положения.

Изминаха още няколко часа. Настъпващата тъмнина увеличаваше опасностите, на които можеше да се натъкне „Вихър“. По едно време ураганът позатихна малко и това накара Кап отново да обърне кораба по вятъра. Цяла нощ кутерът лежа на дрейф както преди, като от време на време се обръщаше на другия галс, да не би в тъмното случайно да се натъкне на брега. Излишно е да описваме събитията от тази нощ. Тя приличаше на всяка друга нощ, съпроводена от буря. Корабът се люшкеше, вълните се разбиваха с грохот, пръски вода заливаха палубата, страхотни тласъци застрашаваха всеки миг съдбата на лекия плавателен съд, когато той се врязваше в поредната вълна, вятърът неспирно виеше, но най-страшното от всичко беше дрейфът. Той беше най-голямата опасност, заплашваща кораба, макар че такелажът и добре завързаните платна щяха да издържат на бурята, „Вихър“ беше твърде лек и в отделни мигове изглеждаше, че гребените на вълните ще го повалят и ще го отнесат със себе си.

През тази нощ Кап заспа и спа дълбоко в продължение на няколко часа. Зората вече се пукваше, когато усети, че някой го разтърсва за рамото. Надигна се и видя Следотърсача до себе си. По време на бурята ловецът почти не се беше появявал на палубата. Вродената му скромност му подсказваше, че моряците сами трябва да се разпореждат с управлението на кораба. Той оказваше такова доверие на тези, на които беше поверен „Вихър“, каквото изискваше да проявяват спътниците му в гората към неговото умение и опит. Но сега вече реши, че е в правото си да се намеси и го направи по своя пряк и непресторен начин.

– Сънят е сладък, мастър Кап – каза той, когато морякът разтвори широко очи и се разбуди напълно. – Сънят е сладък, знам това по себе си, но животът е още по-сладък. Огледайте се наоколо и ми кажете ред-но ли е командирът на кораба да спи при такова време?

– Какво има... какво има, Следотърсачо? – измърмори Кап, възвръщайки си постепенно способността да разсъждава. – и вие ли минахте

на страната на мърморковците? На сушата аз се възхищавах от находчивостта, с която се промъквахте през непроходимите дебри без всякакъв компас, а когато излязохме на езерото, се радвах, че намирам у вас скромност и смирение, неотстъпващи на знанията и умението, които проявявате на своя почва. Да си призная, не очаквах от вас подобни упреци.

– Що се касае до мен, мастър Кап, то аз добре зная с какви способности ме е надарила природата и не смятам да се натрапвам там, където не ми е мястото, но не забравяйте, че с нас е Мейбъл Дънъм, а това е вече съвсем друго. И Мейбъл си има свои способности, но тя не е така закалена като нас, тя е нежна и крехка, каквато би трябвало да бъде. За нея се безпокоя, не за себе си.

– Да, да... започвам да разбирам! Мейбъл е чудесна девойка, скъпи ми приятелю, но тя освен това е дъщеря на войник и племенница на моряк и не ѝ подхожда да се показва слаба и страхлива пред една никаква буря. Нима тя се изплаши?

– О, не, не, Мейбъл е жена, но е разсъдлива и умее да мълчи. Нито една дума не съм чул от нея за това, което става на „Вихър“. Ала си мисля все пак, мастър Кап, че на нея би ѝ се искало Джаспър Сладката вода да се върне на мястото си и всичко да тръгне по старому. Такава е човешката природа.

– Да, разбирам. Така именно може да разсъждава една девойка, която при това носи името Дънъм. Всеки друг е по-добър от стария ѝ вуйчо и всеки нехранимайко знае повече от стария моряк! Такава е човешката природа, Следотърсачо! Но аз не съм човек, дявол да го вземе, който ще се отклони дори на клафтер вляво или вдясно от определения курс заради прищявката на някаква си капризна двадесетгодишна девойка или пък... – Тук Кап леко понижи глас. – Или пък заради тези, които знаят само да се обтягат като струни на парадите на петдесет и пети пехотен полк на негово величество. Нима съм плавал четиридесет години по океана, за да дойда тук на сладководното езерце да ме учат какво е човешка природа? Ама че упорита буря, брей! Все тъй, сякаш самият Борей⁶⁴ собственоръчно раздухва, меха. Но какво е това чам откъм подветрената страна? – прибави той, като разтърка очи.....Земя! В това съм тъй сигурен, както че ме наричат Кап. Бряг, и то висок!

Следотърсача не отговори, само поклати глава и с тревога заследи изражението на лицето на Кап.

64. Борей – у древните гърци – североизточен вятър, тачен като бог. – Б. пр.

– Земя! В това съм тъй сигурен, както съм сигурен, че се намираме на „Вихър“ – повтори Кап. – Брегът, към който духа вятърът, е на по-малко от миля разстояние от нас, но с такъв чудесен пояс от пенести вълни, каквито не можеш да видиш по цялото крайбрежие на Лонг Айленд.

– А това обнадеждаващо ли е, или отчайващо? – попита Следотърсача.

– Ха! Обнадеждаващо, или отчайващо! Нито едното, нито другото. Не, не, няма нищо обнадеждаващо в това, но един моряк не бива да оставя да бъде обезкуражен. Вие никога не се плашите или обезкуражавате, когато сте в гората, нали, приятелю?

– Не, струва ми се, че не. Когато опасността е голяма, аз се старая да я открия, да я разпозная и после търся начин да се избавя от нея. Иначе моят скалп отдавна щеше да съхне във вигвама на някой минго. Тук на езерото обаче не умея да откривам следи, и затова се чувствавам длъжен да се подчинявам. И все пак не бива да забравяме, че на борда с нас има и една девойка като Мейбъл Дънъм. Но ето че идва баща ѝ. Той сигурно немалко се безпокои за детето си.

– Намираме се, както изглежда, в трудно положение, братко Кап – каза сержантът, като се присъедини към тях, – ако съдя по това, което чух от двамата моряци на бака. Те казват, че на кутера не може да се издигне повече нито едно платно, а вятърът ни носи така бързо, че след час-два ще ни изхвърли на брега. Надявам се, че страхът им ги е заблудил, ти как мислиш?

Кап нищо не отговори. Обърна унило поглед към брега, после погледна със злоба към наветрената страна, сякаш, ако можеше, с удоволствие би се съдръпал с вятъра.

– Може би ще бъде добре, братко – продължи сержантът, – да извикаме Джаспър и да се посъветваме с него какво да правим по-нататък. Тук от французи няма какво да се страхуваме, а освен това момчето при никакви обстоятелства не би ни оставило да се удавим, ако може да помогне.

– Да, да, цялата беда произлиза от тези именно проклетни обстоятелства! Но хайде, нека дойде младежът. Нека дойде. Ще му задам умело няколко въпроса и ще изтръгна от него истината, ще видиш.

Щом самонадеяният Кап даде съгласието си, веднага пратиха да извикат Джаспър. Младежът се яви незабавно. Цялото му поведение и изражението на лицето му говореха за оскърбено достойнство, което сержантът и Кап, които го наблюдаваха, приписваха на това, че измяната

му е разкрита. Щом стъпи на палубата, първата му работа беше да хвърли тревожен поглед наоколо, за да си изясни в какво положение се намира кутерът. И този единствен поглед му беше достатъчен, за да разбере каква опасност ги грози. Както всеки моряк, той отначало погледна небето откъм наветрената страна, после проследи с очи целия хоризонт и накрая ги спря на стръмния бряг откъм подветрената страна. Тогава всичко му стана ясно за миг.

– Изпратих да те повикат, Сладка вода – започна Кап, като скръсти ръце и взе да се олюлява с важен вид, – за да чуя нещо за пристанището откъм подветрената ни страна. Уверен съм, че твоята злоба не се простира тъй далеч, че да желаш да удавиш всички ни, особено жените. Предполагам, че ще постъпиш както подобава на един мъж и ще ни помогнеш да отведем кутера на някое безопасно място, където да пуснем котва и да изчакаме тази буря да премине.

– Готов съм по скоро да умра, отколкото да допусна някаква беда да сполети Мейбъл Дънъм – отвърна с жар младият човек.

– Аз си знаех, знаех си – възкликна Следотърсача, като потупа Джаспър приятелски по рамото. – Момчето е по-вярно и надеждно от най-добрия компас, който някога е извеждал човек на правилния път. Смъртен грях би било да вярваме в противното.

– Хм! – промърмори Кап. – Казах „особено жените“, като че ли тях ги заплашва по-голяма опасност от всички останали. Впрочем това са празни работи, момче. Надявам се, че ще се разберем един друг, като си говорим както подобава на двама моряци. Знаеш ли да има някакво пристанище откъм подветрената ни страна?

– Не, пристанище не знам да има. Има един голям залив в този край на езерото, но никой от нас не го знае и да се влезе в него е много трудно.

– А наветреното крайбрежие? И то май няма нищо особено, което да ни предложи, нали?

– Този бряг е покрит с непроходима гора от едната страна до Ниагара, а от другата – до Фронтеняк. А пък на изток и на запад, както разпираят, по протежение на хиляди мили няма нищо друго освен гора и прерии.

– Слава на Бога! Значи там няма французи. А по тези места има ли много индианци?

– Индианци ще намерите навсякъде, но не много на брой. Случайно можете да срещнете индиански отряд и тук, на това крайбрежие, още щом слезете, но можете да прекарате и месеци, без да видите нито един.

– В такъв случай трябва да се оставим па съдбата си, що се касае до тези мизерници. А сега ми кажи откровено, Сладка вода, ако не беше тази малка неприятност с французите, какво щеше да направиш сега с кутера?

– Аз съм много по-млад и неопитен моряк от вас, мастър Кап – смирено отвърна Джаспър, – и едва ли ми подобава да ви давам съвет.

– Да, да, това е известно на всички. При обикновен случай не би ти подобавало, разбира се, но този случай е необикновен обстоятелствата са по-специални. Оказва се, че и това сладководно езерце си има своите особености. Ако се вземат всички тези неща предвид, ти си в правото си да даваш съвети и на родния си баща дори. Във всеки случай ти кажи каквото мислиш, пък аз ще преценя дали ще се съглася с теб, или не. Това ще ми подсказе моят опит.

– Смятам, сър, че преди да изтекат два часа, кутерът трябва да пусне котва.

– Да пусне котва? Тук, наскре езерото?

– Не съвсем, сър, но малко по-нататък, по-близо до брега.

– Да не би да искаш да кажеш, Сладка вода, че ще пуснеш котва към подветрената страна при буря като тази?

– Ако трябва да спасявам кораба си, тъкмо това ще направя, мастър Кап.

– Гледай ти каква била тази сладка вода. Слушай какво ще ти кажа, млади човече, вече цели четиридесет години плавам по море, започнал съм още като юноша и никога досега не съм чувал подобно нещо. Аз по-скоро ще изхвърля през борда всички котви и въжета, преди да стана виновник за такава нелепа постъпка!

– Да! Но ние тук на езерото постъпваме така, когато сме в тежко положение – скромно възрази Джаспър. – Навярно бихме постъпвали по-умно, ако са ни учили както трябва.

– Разбира се, че бихте постъпили по-умно! Не, не, никой не може да ме накара да извърша такъв грях и да забравя онова, което са ме учили. Допусна ли подобна глупост, не бих посмял да си покажа носа в Саиди Хук. Срамно е, че дори Следотърсача разбира от мореплаване повече от теб. Хайде, Сладка вода, върни се обратно долу.

Джаспър мълчаливо се поклони и си тръгна, но присъстващите забелязаха, че като Стигна до стълбата, се забави и хвърли тревожен поглед първо към хоризонта откъм наветрената страна, после към брега откъм подветрената и тогава заслиза надолу със силно безпокойство, изписано по лицето му.

ГЛАВА XVII

Опроверган, той трика си повтаря.
с уловки нови спора пак разгаря.
потъва в пясък, но се защитава –
смъртта една тук спора прекратява.

Купър

Жената на войника беше болна и лежеше на койката си, затова Мейбъл Дънъм седеше сама в кърмовата каюта, когато Джаспър се върна – сержантът бе проявил милост към него и му бе разрешил да заеме предишното си място в тази част на кораба. Бихме приписали твърде голяма наивност на нашата героиня, ако кажем, че у нея не се бе събудило никакво подозрение към младия човек, след като го арестуваха. Но ще допуснем несправедливост спрямо доброто й сърце и великодушния й характер, ако не добавим, че недоверието й към младежа беше съвсем незначително и мимолетно. Когато той седна и тя забеляза, че лицето му е помрачено от тревога за съдбата на кутера, в съзнанието й не остана и следа от подозрение: тя виждаше в младия човек само един незаслужено оскърбен човек.

– Не вземай толкова присърце всичко това, Джаспър – каза му тя развълнувано, с оная спонтанна откровеност, с която младите девойки неволно издават съкровените си чувства. – Този, който те познава, не може да се съмнява в твоята невинност. Следотърсача казва, че е готов да гарантира за тебе с живота си.

– В такъв случай, Мейбъл – попита младежът и очите му грейнаха, – в такъв случай ти не ме мислиш за предател, за каквото ме смята баща ти?

– Моят мил баща е войник и е длъжен да постъпи тъй, както му по-велява войнишкият дълг. Но неговата дъщеря има право да мисли за теб като за човек, който й е направил много добрини.

– Мейбъл... аз не съм свикнал да разговарям с девойки като теб или да споделям с когото и да било чувствата и мислите си. Сестра не съм имал, а майка ми умря още когато бях дете, затова не знам дали им е приятно на девойките да слушат...

Мейбъл беше готова да даде всичко на света, за да узнае това, което

Джаспър се поколеба да изрече, но вродената ѝ съдържаност и девическата ѝ скромност надделяха над женското ѝ любопитство. Тя зачака мълчаливо той да заговори отново.

– Искам да кажа – продължи младият човек след известна пауза, която още повече го накара да се смути, – че нямам опит и не познавам привичките и начина на мислене на девойки като теб, затова ти ще трябва да допълваш сама всичко онова, което аз не бих могъл да изрека.

Мейбъл имаше достатъчно въображение, за да разбере всичко, но девойките предпочитат първо да чуят словесния израз на някои мисли и чувства, преди да открият сами своето разположение. Мейбъл смътно съзнаваше, че чувствата на събеседника ѝ са именно такива и с присъщата на жените лекота и сръчност побърза да промени разговора, който не ѝ се искаше да бъде продължен в тази несръчна и неудовлетворителна форма.

– Каж ми само едно нещо, Джаспър, и аз ще бъда доволна – твърдо каза тя, подчертавайки с това, че е уверена в себе си, но и в него. – Ти не заслужаваш женското подозрение, което тежи над теб, нали?

– Не, Мейбъл – отвърна Джаспър, като гледаше в нейните теменуженосини очи така открито и простосърдечно, че дори само това беше достатъчно да разколебае и най-силното недоверие. – Кълна се в спасението на душата си – не!

– Аз го знаех, можех да се закълна в това – радостно възкликна девойката. – И все пак баща ми не го прави с лошо чувство... Но ти не бива тъй да се огорчаваш, Джаспър.

– Сега имам толкова много причини да се безпокоя за друго, че за това дори и не мисля.

– Джаспър!

– Не искам да те плаша, Мейбъл, но ако някой можеше да убеди твоя вуйчо, че трябва да промени схващанията си за управлението на „Вихър“... Ала той е толкова по-възрастен и по-опитен от мене, че съвсем естествено се доверява повече на собствената си преценка, отколкото на моята.

– Нима мислиш, че кутерът е в опасност? – бързо попита Мейбъл.

– Боя се, че да... Във всеки случай ние, моряците от езерото, смятаме, че по-голяма опасност от тази не може да съществува за кутера. Но кой знае, може би един стар и опитен моряк от океана ще намери начин да го спаси.

– Джаспър, ние всички разчитаме на твоето умение да управляваш „Вихър“! Ти познаваш езерото, познаваш кораба – само ти единствен

можеш вярно да прецениш истинското ни положение!

– Аз се безпокоя за тебе, Мейбъл, и може би това ме прави по-боязлив от обикновено. Да си призная открито, знам само едно средство, което може да спаси кутера от крушение през следващите два-три часа, но твоят вуйчо отказа да го възприеме. Може би аз се заблуждавам поради невежеството си. Той не напразно казва, че Онтарио е чисто и просто една сладководна локва.

– Нима смяташ, че това може да има значение? Помисли за скъпия ми баща, Джаспър! Помисли за себе си, за всички онези, чийто живот зависи от една твоя дума, казана навреме, за да ги спаси.

– Аз мисля за тебе, Мейбъл, а това е повече, неизмеримо повече, отколкото да мисля за всички останали, взети заедно – прочувствено отвърна младият човек, а горещият му поглед говореше по-красноречиво от всякакви думи.

Сърцето на Мейбъл заби бързо и благодарна усмивка озари порумениялото ѝ лице. Но опасността беше тъй близка и тъй сериозна, че тя не можеше да си позволи тъкмо сега да се отдава на радостни мечти.

Погледна със сияещи очи Джаспър, но в следващия миг тревогата отново я овладя.

– Не бива да допускаме упоритостта на вуйчо ми да стане причина за нещастие. Иди още веднъж на палубата, Джаспър, и повикай баща ми да дойде тук в каютата.

Младият човек отиде да изпълни поръчението ѝ, а Мейбъл остана да чака, заслушана във воя на вятъра и в грохота на вълните, които се разбиваха в кутера, и изведнъж я обзе страх, какъвто не беше изпитвала никога досега. Тя не страдаше от морска болест, и се държеше като „същински моряк“, както обичат да се изразяват пасажерите, и дори през ум не ѝ беше минало, че това пътуване може да бъде свързано с някаква опасност. Откакто бе започнала бурята, съвсем спокойно беше запълвала времето си с най-обичайни женски занимания, доколкото обстоятелствата позволяваха, но сега изведнъж я обзе силна тревога и тя си даде сметка, че за първи път преживява такава страшна буря сред открита вода. Няколкото минути, които изтекоха, докато дойде сержантът, ѝ се сториха цял час и тя с облекчение въздъхна, когато го видя да слиза заедно с Джаспър по стълбата. Мейбъл бързо разправи на баща си това, което Джаспър ѝ беше казал за положението на „Вихър“, и започна да го умолява, ако изобщо я обича и ако скъпи живота си и живота на подчинените си, да повлияе на вуйчо ѝ и да го убеди да предаде командването на кутера на предишния му капитан.

– Джаспър не е предател, татко – горещо допълни тя, – но дори да беше такъв, каква причина би имал да остави кораба да се разбие в този отдалечен край на езерото и да рискува живота на всички ни, включително и своя? Аз съм готова да гарантирам с живота си за неговата преданост.

– Да, такива разсъждения подобават на млада изплашена девойка – отвърна спокойно баща ѝ, – но човекът, на когото са поверили командването на една такава експедиция, трябва да бъде по-бдителен и предпазлив. Джаспър може да вижда изход за спасение в това – да потопи кораба заедно с всички нас и после чрез плуване да успее да се добере до брега.

– Сержант Дънъм!

– Татко!

Тези възклицания се изтръгнаха едновременно от двамата млади, но с тона си изразяваха различни чувства. В гласа на Джаспър преобладаваше изненада, а в гласа на Мейбъл – упрек. Стариият войник обаче, свикнал да се отнася към подчинените си открито и без особени церемонии, не им обърна никакво внимание. След като размисли за миг, той продължи, сякаш изобщо не ги беше чул:

– А и моят шурей, Кап, не е такъв човек, че да позволи на когото да било да то поучава и да му дава съвети как да управлява кораб.

– Но татко, животът на всички ни се намира в крайна опасност!

– Толкова по-зле. Да командваш кораб при хубаво време, не е кой знае какво. Но само когато дойде лошото, командирът може да покаже истинските си възможности. Чарлс Кал едва ли ще изостави кормилото заради това, че корабът е в опасност. Освен това, Джаспър, той смята, че в твоето положение има нещо подозрително, че то повече прилича на измяна, отколкото на разумен съвет.

– Той е свободен да мисли каквото си иска, но нека повика при себе си лоцмана и да попита и него. Всички знаят, че аз не съм виждал човек от онзи ден вечерта.

– Това ми се струва разумно и няма да е лошо да го проверим. Ела с мен на палубата. Всичко трябва да се върши открито и честно.

Джаспър се подчини. Мейбъл беше толкова силно заинтересувана от това, че също се осмели да се изкачи заедно с тях до върха на стълбата, където щеше да бъде достатъчно защитена от силния вятър и пръските на вълните. Девическата ѝ скромност я застави да се спре там, но тя с напрегнато внимание заследи всичко, което ставаше на палубата.

Лоцманът скоро се появи и намерил се на открито, побърза да

хвърли загрижен поглед на езерото и заобикалящия го хоризонт. Вярно е, че някои слухове за опасното положение на кутера бяха успели да проникнат до него в каютата, но този път те не бяха преувеличили опасността, както обикновено става, а напротив – бяха я намалили. Дадох време на лоцмана да се огледа и да прецени положението, а после го попитаха какво смята за разумно да се предприеме.

– Не виждам друг начин да се спаси кутерът, освен да се спусне котвата – отвърна той направо, без да се колебае.

– Какво, тук, наред езерото? – попита Кап, както бе попитал преди и Джаспър.

– Не, по-близо до брега, там, където започват да се разбиват вълните.

Сега вече Кап окончателно се убеди, че между капитана и лоцмана на „Вихър“ има тайно споразумение да разбият кораба в брега, навярно с надежда по този начин да успеят да се спасят. Ето защо той с пренебрежение изслуша мнението на лоцмана, както се бе отнесъл преди и към мнението на Джаспър.

– Уверявам те, братко Дънъм – каза той в отговор на упреците на сержанта, загдето не желае да се вслуша в съвета на двамата моряци, – че нито един истински моряк не би дал с чиста съвест такъв съвет. Да спуснеш котва откъм подветрената страна на брега в такава буря, когато все още някое парченце от платно се държи на мачтата, е безумна постъпка, която при никакви обстоятелства не мога да оправдая пред застрахователите на кораба, но да решиш да спуснеш котва при самите подводни камъни, опасващи брега, трябва да си останал без капка мозък.

– „Вихър“ е застрахован от негово величество краля, братко, и аз съм отговорен за живота на подчинените си. Тези двама души по-добре познават езерото Онтарио от нас и щом като и двамата твърдят едно и също, то, струва ми се, редно е да им повярваме.

– Вуйчо! – възкликна Мейбъл живо, но един предупредителен жест на Джаспър я накара да се въздържа.

– Ние се носим така бързо към пояса от разпенени вълни – каза младият човек, – че няма смисъл да губим повече време в разсъждения. След половин час всичко ще приключи по един или друг начин, но аз ви предупреждавам, мастър Кап, че ако „Вихър“ налети на подводните камъни, нито един измежду нас, колкото и здрави да са му краката, дори и за минута няма да може да устои на палубата. И никак не се съмнявам, че „Вихър“ ще отиде на дъното, без да е стигнал дори и втория пояс от вълни.

– А спускането на котвата какво ще помогне? – гневно извика Кап, сякаш Джаспър беше отговорен за последствията от бурята, както и за своите думи.

– Във всеки случай поне вреда няма да нанесе – кротко отвърна Джаспър. – Като обърнем кораба с носа към вятъра, ще забавим дрейфа и дори да се наложи да дрейфуваме между подводните камъни, опасността няма да бъде вече така голяма след спускането на котвата. Надявам се, мастър Кап, че ще позволите на мен и на лоцмана да приготвим всичко за спускането на котва. Такава предохранителна мярка може само да помогне, но с нищо няма да навреди.

– Добре, размотайте въжетата, щом като искате, пригответе котвите си, разрешавам ви, какво друго да правя. Ние сме в такова положение, че от това по-лошо наистина няма да стане. Сержанте, ако обичаш, ела да разменим две думи.

Кап отведе зет си настрана, тъй че да не могат да ги подслушват, и с непривичен за него смирен тон взе да му обяснява действителното им положение.

– Каква печална история за бедната Мейбъл – каза той с развълнуван глас, след като шумно се изсекна. – Ние с тебе, сержанте, сме вече стари хора, свикнали сме да се срещаме със смъртта и неведнъж сме се измъквали от нея. Службата ни е такава. Но горката Мейбъл, с такова любещо и добро сърце... Надявах се да доживея да я видя как ще си устрои свой дом, как ще стане майка... Но какво да говорим повече, длъжни сме да посрещнем и доброто, и лошото, изобщо всичко, което може да ни донесе едно пътешествие. На мен, стария моряк, ми е неприятно единствено това, че приключението ще завърши на тази проклета сладка вода.

Сержант Дънъм беше храбър човек и неведнъж беше показвал мъжеството си при много по-безизходни положения от сегашното. Но при всички предишни случаи той бе имал възможността сам да се бори срещу врага си, докато тук нямаше средства да противостои на враждебната сила. Той не се тревожеше толкова за себе си, колкото за дъщеря си, защото увереността в себе си, която рядко напуска човека с твърда воля и крепко здраве, привикнал да не разчита на друг в минути на опасност, не му изневери и сега. За спасението на Мейбъл обаче не виждаше никаква възможност и с бащинската си любов реши, че ако на дъщеря му е писано да загине, и той ще загине заедно с нея.

– Значи мислиш, че нещастieto е неизбежно? – попита той Кап и макар гласът му да беше твърд, пак издаваше вълнението му.

– След двадесет минути ще бъдем вече при камъните и погледни сам – даже най-силният измежду нас едва ли би могъл да оцелее в този кипящ котел.

И наистина изгледите за спасение вдъхваха малко надежда. Сега вече „Вихър“ беше на миля от брега и вятърът го носеше по права линия с такава сила, че беше изобщо немислимо да се издигнат някакви допълнителни платна, за да се обърне корабът в обратна посока. Малката част от грота, която все още не беше събрана и която помагаше само дотолкова, че да държи носа на кораба по-близо до вятъра, за да не се разбиват вълните о самия му борд, така се тресеше и огъваше под бесните поиви на урагана, че здравите въжета, които го държаха, сякаш заплашваха всеки миг да се скъсат. Дъждът беше спрял, но въздухът над езерото приблизително на сто фунта височина беше наситен с воден прах, който приличаше на искряща мъгла, а в безоблачното небе слънцето грееше величествено. Джаспър веднага обърна внимание на тази промяна и каза, че тя е признак за скорошния край на бурята, но независимо от това тяхната съдба щеше да се реши най-много след час-два. Пространството между кутера и брега все още имаше страшен и зловещ вид. Вълните бяха дълги и се разбиваха още на половин миля от брега. Между разбоя и брега водата кипеше, побеляла от пяна, а въздухът беше така наситен с изпарения и пръски, че правеше очертанията на сушата смътни и неясни. Можеше да се забележи само, че на това място брегът е висок и стръмен, нещо съвсем необичайно за Онтарио, и че целият е обвит в зелената мантия на безкрайна девствена гора.

Докато сержантът и Кап мълчаливо наблюдаваха тази картина, Джаспър и хората му усилено работеха на бака. Веднага щом получи разрешение да се заеме с предишните си задължения, младият човек повика на помощ няколко войници, събра пет-шест души от екипажа и се зае усърдно с изпълнението на тъй дълго отлаганата задача. При плаването в сравнително тесни пространства, каквито са езерата, котвите никога не се прибират на борда на кораба, а котвените въжета не се развързват и това избави Джаспър от излишна работа, неизбежна при кораби, плаващи по моретата. След като двете главни котви вече бяха готови за спускане и въжетата бяха размотани, Джаспър спря за момент работата, за да се огледа. През това време не бяха станали никакви благоприятни промени, кутерът бавно се носеше към брега и с всяка изминала минута ставаше все по-ясно, че не може да се придвижи и с един инч към вятъра.

Джаспър още веднъж огледа внимателно езерото и даде ново

разпореждане с тон, който показваше, че не бива да се губи нито минута. Две спомагателни котви вече стояха на палубата и въжетата бяха завързани за тях, свободните краища на тези въжета пък бяха завързани за петите на главните котви – с една дума, всичко беше готово, очакваше се само подходящият момент, за да бъдат спуснати. Докато привършваха приготовленията, Джаспър беше непрекъснато в движение, обзет от някаква възбуда, после се успокои и напрежението отстъпи място на съсредоточена решителност. Той се оттегли от бака, който вълните заливаха всеки път, когато „Вихър“ забиваше нос, тъй че работещите там моряци почти през цялото време се намираха изяло потопени във водата. Търсейки някое по-сухо място, младият човек се спря на средната част на палубата. Там намери Следотърсача, застанал редом с Мейбъл, и интенданта. По-голямата част от пътниците на „Вихър“, с изключение на тези, които вече изброихме, се намираха долу – едни лежах на койките си, надявайки се да намерят облекчение от мъчителната морска болест, други със закъснение се отдаваха на разкаяние заради греховете си. От момента, в който килът на „Вихър“ се беше потопил в прозрачните води на Онтарио, сега за първи път на борда му прозвучаха молитви.

– Джаспър – обърна се към своя приятел ловецът, – цяла сутрин с нищо не помогнах, защото, както е известно, моите способности са без всякаква полза тук на кутера, но ако по благоволенieto на всевишния дъщерята на сержанта стигне жива до брега, оттам вече благополучно ще я заведа до форта, тъй като познавам добре гората.

– Но дотам е много далеч, Следотърсачо! – намеси се Мейбъл. Всички бяха тъй близо един до друг, че каквото кажеше един, се чуваше и от останалите. – Боя се, че никой от нас няма да стигне жив до форта.

– Да, пътят ще бъде опасен и дълъг. Мейбъл, макар че немалко жени са преминавали дори по-опасен и по-дълъг път от този. Но ето какво искам да ти кажа, Джаспър – ти или аз, един от двама ни трябва да отведе Мейбъл до брега с лодка. Друго средство да я спасим няма.

– Аз съм готов да направя всичко, за да ѝ помогна – отвърна Джаспър с тъжна усмивка, – но никоя човешка ръка не е в състояние да преведе лодка през тия огромни вълни в буря като тази. Все пак още не съм загубил надежда да спусна котва. Веднъж успяхме да спасим „Вихър“ по този начин почти от същата беда като сегашната.

– Ако ще спускаш котва, Джаспър – намеси се сержантът, – защо не го сториш веднага? Всеки фут, който губим сега, ще бъде от значение, когато започнем да дрейфуваме на котва.

Джаспър се приближи до сержанта, взе ръката му и крепко я

стисна, изразявайки по този начин силните си, почти неудържими чувства.

– Сержант Дънъм – каза той тържествено, – вие сте добър човек, макар че неотдавна се отнесохте грубо е мен. Обичате ли дъщеря си?

– Нима се съмняваш в това, Сладка вода? – отвърна сержантът с хриплив глас.

– Ще ѝ дадете ли... ще дадете ли и на всички нас единствената възможност да спасим живота си?

– Какво трябва да направя, момчето ми, какво трябва да направя? Досега постъпвах тъй, както ми диктуваше съвестта. Кажи, какво трябва да направя?

– Да ме подкрепите срещу мистър Как в продължение на пет минути и всичко, което човек може да направи, за да спаси „Вихър“, ще бъде направено.

Сержантът замлъкна нерешително, защото беше твърде привикнал към дисциплина, за да отмени дадената веднъж заповед. Но той не обичаше и нерешителността. Освен това изпитваше дълбоко уважение към познанията на своя шурей в мореплаването. Докато сержантът размишляваше, Кап се отдели от кормилото, до което стоеше заедно с кормчията, и се приближи към групата.

– Мистър Сладка вода – каза той, щом се приближи достатъчно, че да могат да го чуят, – дойдох да те попитам, не знаеш ли някое място тук наблизо, където бихме могли да изтеглим кутера на брега? Не ни остава нищо друго, освен да прибегнем към това отчаяно средство.

Това моментно колебание от страна на Кап осигури успеха на Джаспър, Младежът погледна сержанта, който му кимна утвърдително в знак, че е съгласен с неговото искане, и младият капитан не остави да се загуби нито една минута от скъпоценното време.

– Да поема ли кормилото? – попита той Кап. – Ще се опитам да стигна до едно малко заливче, намиращо се откъм подветрената ни страна.

– Хайде, действай – съгласи се Кап, като се изкашля, за да прочисти гърлото си. Той се чувствуваше угнетен от отговорността, която все повече натежаваше върху плещите му поради това, че разбираше безсилието си. – Прави каквото знаеш, Сладка вода, защото, да си призная откровено, не виждам какво друго бихме могли да направим. Или ще излезем на брега, или ще потънем!

Джаспър само това и чакаше. Изтича към кърмата и хвана румпела. Лоцманът предварително беше подготвен за това, което щеше да

последва, и по знак на младия си командир събра и последната част от платното. В същия миг, без да губи нито минута, Джаспър завъртя кормилото, развързаха въжетата на стансела и малкото корабче, сякаш чувствайки, че се намира отново в познати ръце, се наклони леко и се плъзна бързо между вълните. Тази опасна маневра мина благополучно и в следващата минута кутерът полетя право към разбиващите се вълни с такава скорост, че гибелта му изглеждаше неизбежна. Разстоянието до брега вече беше съвсем намаляло, но на Джаспър му бяха необходими само пет-шест минути за това, което искаше да направи. Той отново завъртя рязко кормилото и въпреки високите вълни кутерът изви нос към вятъра с такава грация, е каквато патицата променя посоката си по огледалната повърхност на вира. Един знак на Джаспър, и хората на бата се раздвижиха. Скоро от всеки борд спуснаха по една спомагателна котва. Сега дори и на Мейбъл стана ясно с каква скорост се носеше кутерът, защото двете въжета се размотаваха с удивителна бързина.

Когато те се обтегнаха, по нареждане на Джаспър спуснаха главните котви и закрепиха въжетата им почти на самия край. Да се удържи такъв лек плавателен съд с помощта на отлични въжета и котви, не е трудна работа. Не бяха изминали и десет минути от момента, в който Джаспър застана до кормилото, а „Вихър“ вече плаваше по вълните с обърнат срещу вятъра нос. Двете въжета се бяха изпълнали тъй, че приличаха на два железни пръта.

– Това на нищо не прилича, мастър Сладка, вода! – ядосано извика Кап, като забеляза, че са го измамили. – На нищо не прилича, сър. Заповядвам ти да прережеш въжетата и без да се бавиш нито минута, да изведеш кутера на брега.

Но очевидно никой не беше разположен да изпълни заповедта му. От момента, в който Джаспър бе поел отново командването, екипажът се подчиняваше само на него. Като видя, че никой от хората не се помръдва, Кап, който смяташе, че кутерът е в най-голяма опасност, се нахвърли отново гневно към Джаспър.

– Защо не тръгна към проклетото си заливче – закрещя той, след като изсипа поток от ругатни, които не смятаме за нужно да повтаряме, – ами се насочи към този нос, в който кутерът можеше да се разбие на парчета и всички да се издавим?

– А защо искате да прережем въжетата и да излезем на сушата именно на това място? – сухо му възрази Джаспър.

– Спуснете още тази минута лота и определете скоростта на дрейфа! – закрещя Кап към моряците на бака.

Джаспър даде знак, че потвърждава тази заповед и тя незабавно беше изпълнена. Всички се струпаха на палубата и зачакаха със затаен дъх какъв ще бъде резултатът от проверката. Лотът още не бе успял да достигне дъното, тънкото въженце се обтегна и след две минути стана ясно, че кутерът дрейфува право към носа. Лицето на Джаспър помрачня, защото той знаеше много добре, че нищо не е в състояние да спаси кутера, ако той попадне във водовъртежа на разбиващите се вълни, които ту се надигаха, ту притихаха на един кабелт разстояние от „Вихър“.

– Предател! – закрещя Кап, като се задъхваше от гняв и заплашване с пръст младия капитан. – Ще отговаряш за това с живота си! – добави той след кратка пауза. – Ако аз оглавявах експедицията, сержанте, щях да го обеса на върха на гротмачтата, докато не се е измъкнал с плуване.

– Обуздай чувствата си, братко, успокой се, моля те. Аз смятам, че Джаспър направи всичко това за добро и в последна сметка положението може да не се окаже тъй лошо, както мислиш.

– А защо не се насочи към заливчето, за което говореше? Защо ни доведе тука, при тази отвесна скала, където вълните се разбиват една след друга, ако не за да ни издави всички колкото се може по-скоро?

– Аз се насочих към носа именно защото вълните са тъй нагъсто – отвърна спокойно Джаспър, макар че се чувстваше много оскърбен от грубите нападки на Кап.

– Нима искаш да убедиш стария моряк, че кутерът ще издържи повече от пет минути сред тези полудели вълни?

– Ни най-малко, сър. Смятам, че ще се напълни с вода и ще потъне, още щом се натъкне на първия пояс. Попадне ли сред водовъртежа, в никакъв случай не може да стигне до брега здрав. Но аз все пак се надявам да не го допусна да стигне до разбоя.

– При дрейф една дължина на кораба в минута?

– Котвите още не са се захванали здраво за дъното, пък и аз не се надявам изцяло да спрат дрейфа.

– А на какво разчиташ? Смяташ да акостираш кораба с вяра, надежда и любов ли?

– Не, сър, надявам се на подводното течение. Насочих „Вихър“ към носа, защото знам, че на това място то е по-силно от всякъде другаде. И защото ще можем да се доближим до брега, като минем отстрани покрай разбоя.

Джаспър говореше разпалено, но без да проявява признаци на гняв. Думите му произведоха силно впечатление на Кап. Безкрайно удивление се четеше на лицето му.

– Подводно течение! – повтори той. – Кой, по дяволите, е чувал, че можеш да се спасиш от корабкрушение, като използваш подводното течение?

– Може би в океана то не се използва – отвърна скромно Джаспър, – но ние тук знаем, че понякога помага.

– Младежът има право, братко Кап – намеси се сержантът. – Аз не разбирам много от тези работи, но често съм чувал моряците от езерото да говорят за това. Добре ще сторим, да му се доверим този път.

Кап изруга и измърмори нещо на себе си, но тъй като не виждаше друг изход, беше принуден да се съгласи. Накараха Джаспър да обясни какво разбира точно под подводно течение и той разказа това, което знаеше. Водата, която ураганът изтласквал към брега, трябвало да намери път, за да се върне обратно и да възстанови предишното си ниво. По повърхността на езерото това не можело да стане, защото вятърът и вълните постоянно я изтласквали назад, ето защо тя била принудена да образува един вид водовъртеж дълбоко под повърхността и по този начин да се излее обратно в коритото си. Тъкмо това долно течение се наричало подводно и то неизбежно щяло да окаже влияние на кораб с такава водоизместимост като „Вихър“, щом той нагази в него. Джаспър се надявал това подводно течение да предпази котвените въжета от разкъсване или накратко казано – разчитал на противодействието на горното и долното течение.

Тази теория беше проста и звучеше логично, но нямаше никакво доказателство, че на практика ще излезе вярна. Дрейфът продължаваше, но ако се съдеше по това, че въжетата на котвите бяха започнали да се отпускат, той явно беше намалял. Най-после морякът, който държеше лота, радостно закрещя, че котвите са престанали да браздят дъното с роговете си, и кутерът спря. В този момент „Вихър“ се намираше на около сто фута от първия пояс на разбоя, а той видимо оставяше впечатление, че е дори още по-близо, защото разпенените вълни ту прииждаха отгоре, ту се отдръпваха. Джаспър се втурна към бака, погледна през борда, засмя се и тържествуващо посочи котвените въжета. Сега те не приличаха вече на неподвижни железни пръти, а се бяха отпуснали и се гънеха надолу, така че на всеки моряк веднага стана ясно, че кутерът свободно се люлее по вълните, както става обикновено по време на прилив и отлив, когато напорът на вълните противодейства на силата на вятъра.

– Подводното течение! – възкликна радостно той, като притича по палубата към кормилото и го обърна тъй, че кутерът още по-свободно

се задвижи. – Провидението помогна да попаднем право на течението и сега сме далеч, от всяка опасност.

– Да, провидението е добър моряк – избоботи Кап – и често избавя от беда невежите. Подводно ли е течението, надводно ли е, не знам, но знам добре, че бурята отслабна и за наше щастие котвите се заловиха здраво за дъното. Да, да, изобщо тук на тази проклета сладка вода стават доста противоестествени неща.

Човек не е разположен да спори с щастието си, когато то е благосклонно към него, той става раздразнителен и дребнав само когато изпадне в беда. Почти всички на борда бяха убедени, че са се спасили от удавяне единствено благодарение на изкуството и познанията на Джаспър и не обръщаха внимание на забележките на Кап.

Следващият половин час беше все още изпълнен с несигурност и тревога и през цялото това време всички със страх следяха лота. Накрая се успокоиха и уморени заспаха, без да виждат в съня си неизбежна смърт.

ГЛАВА XVIII

Да бъде изтъкано от въздишки, от вяра, потопена в светли сълзи; родено от фантазия игрива, да бъде извор на дълбоки чувства. на дълг, на чистота и обожание, на кротост и на вечно нетърпение.

на твърдост срещу всякакви беди.

Шекспир

Към обед бурята се укроти. Яростта и стихна така внезапно, както беше и избухнала. Два часа след като вятърът се уталожил, повърхността на езерото все още продължаваше да бъде неспокойна, но бляскавите пенливи гребени на вълните се бяха скрили; след още два часа езерото си възвърна обичайния вид и вече представляваше само една леко развълнувана водна шир. Вълните все още се блъскаха о брега една след друга, все още шумеше прибойт, но нагоре не отскачаха облаци от пръски. Големите водни талози ставаха все по-полегати, вълнението, предизвикано от внезапно налетялата буря, постепенно се успокояваше.

При слабия ветрец, който духаше откъм изток, лекото корабче едва ли щеше да успее да се пребори с все още развълнуваната водна стихия, затова всяка надежда „Вихър“ да продължи пътя си през този следобед беше изоставена. Джаспър, който негласно пое командването на кутера, даде нареждане да се вдигнат последователно главните котви, да се подготви прибирането и на спомагателните котви, за да може „Вихър“ да потегли веднага щом времето позволи.

Междувременно пътниците, които бяха свободни от грижата за тези задължения, потърсиха начин да се развлекат, доколкото им позволяваха условията, разбира се.

Както всички хора, непривикнали с ограниченото пространство на кораба, Мейбъл стоеше на палубата и отправяше тъжни погледи към брега. Най-после тя изрази желание, ако е възможно, отново да стъпи на сушата. Следотърсача, който стоеше редом с нея, я увери, че няма нищо по-лесно от това, тъй като на кораба имало лодка, а лодката била най-удобното средство да се премине прибойт. След кратки колебания и двоумение, тя се обърна с молба към сержанта. Той посрещна благосклонно желанието ѝ, даде съгласието си и след малко всичко

необходимо, за да се изпълни на дело прищявката ѝ, беше готово.

Групата, която щеше да тръгне за брега, се състоеше от сержант Дънъм, дъщеря му и Следотърсача. Мейбъл, привикнала вече да пътува с кану, смело се настани в средата, баща ѝ седна на носа, а Следотърсача, който щеше да поеме длъжността на кормчия, застана на кърмата. Той изобщо не прибягваше до помощта на греблото, защото вълните от време на време изтласкваха лодката така стремително напред, че да се направлява движението ѝ, беше невъзможно. Докато стигнат до брега, Мейбъл неведнъж съжали за неблагоприятното си, но Следотърсача всеки път я окуражаваше и се държеше така спокойно и хладнокръвно, с такава твърда ръка направляваше лодката, че дори и една девойка би се стеснявала да признае страха си пред него. Нашата героиня в никой случай не можеше да се нарече страхлива и макар че обстановката беше крайно необичайна, това плаване ѝ доставяше неизмерима наслада. Вярно е, че в отделни моменти, когато леката като орехова черупка лодка литваше подобно на лястовица върху разпенения гребен на вълната, сърцето ѝ почти спираше да бие, но щом се плъзнеха надолу и опасното премеждие останеше зад гърба им, Мейбъл, сякаш засрамена, че се е поддала на страха пред тази стремителна надпревара, поруменяваше цяла и започваше да се смее. Това вълнуващо надпрепускуване продължи обаче съвсем кратко, макар че разстоянието между кутера и брега значително надхвърляше четвърт миля, пирогата измина този път само за няколко минути.

Като слязоха от лодката, сержантът нежно целуна дъщеря си. Нали беше войник, той се чувстваше много по-сигурен и защитен на твърда земя, отколкото във водата. Като праметна оръжието си през рамо, той заяви, че смята да поскита около час из гората, за да търси дивеч.

– Следотърсача ще остане с тебе, дъще, и надявам се, ще ти разкаже интересни неща за живота из този див край или за някое свое приключение с мингосите.

Ловецът се засмя и обеща да пази Мейбъл. Сержантът се изкачи по едно леко възвишение и след няколко минути се скри в гората. Мейбъл и Следотърсача се отправиха на другата страна и след кратко изкачване стигнаха до малък скалист нос, откъдето се откриваше обширна и необичайна панорама. Мейбъл седна на края на една скала, за да си поеме дъх и да си отпочине, а спътникът ѝ, чиито здрави мускули бяха привикнали на много по-големи усилия от това, за да почувстват умора, застана прав до нея, опрян по обичайния си изящен начин на дългата си пушка. Изминаха няколко минути в мълчание. Мейбъл с възхищение

съзерцаваше разкрилата се пред нея гледка.

Мястото, до което се бяха изкачили, се извисяваше над необятната водна шир, стелеща се на североизток, блеснала под лъчите на следобедното слънце, но все още запазила следите от преминалата над нея буря. Брегът обхващаше езерото в огромен полукръг, чиито очертания се губеха в далечината на югоизток и на север.

Наоколо, докдето можеше да стигне погледът, не се виждаше нищо друго освен гора – дори и най-малък признак на цивилизация не нарушаваше еднообразието и грандиозното величие на природата. Бурята бе отнесла кутера зад линията от укрепления, с които французите се стремяха да опашат владенията на англичаните в Северна Америка. Следвайки по воден път линията за съобщение между Големите езера, неприятелят беше разположил фортовете си по бреговете на Ниагара, докато нашите пътници бяха много мили на запад от тази прочута река.

Кутерът беше останал само на една котва, тъй като нямаше вече опасност, и се полюляваше свободно върху вълните. В далечината той приличаше на красива, изящно изработена играчка, чието място по-скоро беше под стъклен похлупак вместо сред разбушуваната стихия, с която неотдавна се беше борил. Лодката лежеше долу върху тясната чакълеста брегова ивица, прилична на тъмно петънце, напълно защитена от вълните, които се разбиваха с грохот о брега.

– Колко далече сме от всякакви човешки жилища – възкликна Мейбъл, след като продължително и замислено наблюдава гледката. Живият ѝ бърз ум веднага възприемаше и запечатваше всяка по-характерна особеност. – Ето това вече наистина е граница!

– А има ли такива красиви гледки край морето и около големите градове? – попита с нескрит интерес Следотърсача.

– Не, струва ми се, че не. Там всичко те кара да мислиш повече за себеподобните и да забравяш Бога.

– И на мен нещо ми подсказваше, че е така, Мейбъл. Аз съм само един обикновен ловец, недоद्याн и необразован, зная го добре, но тук, в моя дом, Бог е тъй близо до мене, както е близо до краля и кралския дворец.

– Че кой може да се съмнява в това? – отвърна Мейбъл, като премести поглед от красивата гледка към грубото и сурово, но честно лице на събеседника си, малко удивена от разпалените му слова. – Тук човек се чувства много по-близо до Бога, отколкото в града, където мисълта ти се отвлича по най-различни неща.

– Ти изказваш същите мисли, които аз бих искал да изкажа,

Мейбъл, но така понятно и ясно, че отсега нататък ще ме бъде срам да предавам със свои думи това, което чувствам. Аз съм обиколил надлъж и нашир бреговете на това езеро преди войната, за да ловя дивеч със скъпа кожа, бил съм и тук. Е, не точно на това място, разбира се, а ей там, дето се вижда поразеният от гръм дъб, до купчината ели...

– Как, Следотърсачо, нима можеш да запомниш с такава точност всички тези подробности?

– Това са нашите улици и къщи, нашите църкви и дворци. Как няма да ги помня. Веднъж се уговорихме с Голямата змия да се срещнем след половин година, точно в дванайсет часа на обед, под един бор, а двамата в това време се намирахме на триста мили от него. И ако по волята на Провидението не го е поразил гръм, дървото сигурно и досега си седи на същото място, на петдесет мили от всякакво поселище, сред гъстата гора, в която се въдят необичайно много бобри.

– А вие срещнахте ли се на уреченото място в уречения час?

– Все едно да ме питаш дали слънцето изгрява и залязва. Когато стигнах до бора, заварих Голямата змия да седи облегнат на ствола му, с изпокъсани дрехи и окаляни мокасини. Делаето попаднал в едно блато и здравата се измъчил, докато се измъкне от него, но тъй както слънцето изгрява иззад хълмовете на изток сутрин и залязва зад планините на запад вечер, така и той в уречения час беше на мястото. Да, в Чингачгук човек може да бъде напълно сигурен, той винаги е верен на думата, която е дал – било на приятел, било на неприятел.

– А къде е той сега, защо днес не е с нас?

– Той е по следите на мингосите, което трябваше да върша и аз, ако човешката природа не беше тъй слаба.

– Но ти стоиш над тези неща, Следотърсачо. Аз не съм срещала досега друг човек, тъй чужд на всяка слабост.

– Ако под това разбираш здраве и сила, Мейбъл, то мога да кажа, че Провидението наистина е било благосклонно към мен, макар да мисля, че всеки, който живее на открито и обикаля горите, за да дири следите на дивеча а на врага и заспива с чиста съвест, не допуска лекаря до себе си. Но и аз съм човешко същество в края на краищата, и аз съм способен на такива чувства, на каквито са способни и другите.

Мейбъл остана изненадана и не бихме обрисували добре женския характер, ако не добавим, че милото и личице изразяваше силно любопитство, което вродената ѝ съдържаност не ѝ позволяваше да изрази е думи.

– Има нещо толкова очарователно в този див и примитивен живот,

който водите тук, Следотърсачо – възкликна тя въодушевено и румени на обля страните ѝ. – Струва ми се, че аз скоро ще стана истинска погранична жителка. Това величествено безмълвие на горите тъй много ми допада. Градовете вече ми се виждат скучни и ако баща ми реши да прекара остатъка от дните си тук, където е живял толкова дълго, то и аз с радост ще остана заедно с него и сигурно никога няма да ми се прииска да се върна на крайбрежието.

– Горите никога не са безмълвни за онези, които разбират техния език, Мейбъл. Случвало ми се е с дни да бродя сам-самичък из тях, без да чувствавам нужда от компания. А колкото се отнася до разговора, то този, който разбира от езика им, ще чуе немалко смислени и поучителни думи.

– Струва ми се, че ти се чувстваш много по-щастлив, когато си сам, отколкото в обществото на други хора, Следотърсачо.

– Не бих казал, не, не бих казал. Беше време, когато бродех из гората и се задоволявах единствено с присъствието на Бога и за нищо друго не копнеех освен за неговата щедрост и закрила. Но сега над душата ми надделяха други чувства, явно, че природата си иска своето. Всяко живо същество си търси другар, Мейбъл, и така е наредено, че и човекът трябва да си търси.

– А ти никога ли не си мислил да си намериш жена, която да дели с тебе съдбата ти, Следотърсачо? – попита открито и прямо невинната девойка с онази загриженост и топлина, вродени у жените. – Струва ми се, че на теб ти липсва дом, в който да се завръщаш от скитанията си, за да се почувстваш напълно щастлив. Ако бях мъж, с каква наслада щях да бродя из горските дебри и да плавам по това красиво езеро!

– Разбирам те, Мейбъл, и нека Бог те поживи, задето мислиш и за благополучието на такива скромни хора като нас, Ние си имаме свои радости, вярно е, както и свои дарби, но бихме могли да бъдем и по-щастливи. Да, мисля, че бихме могли да бъдем и по-щастливи.

– По-щастливи ли? Че в какво ще намериш по-голямо щастие, Следотърсачо? Този кристално чист въздух, тези прохладни и сенчести гори, сред които бродите, красивото езеро, което радва очите ви и по което плавате – нима всичко това не е достатъчно, за да бъде човек напълно щастлив?

– Всяко живо същество си има свои особености, Мейбъл, и хората също – отвърна ловецът, като погледна крадешком красивата си събеседница, нейните страни пламтяха, очите ѝ блестяха, този необичаен разговор бе събудил силни чувства у нея. – И всички ние сме длъжни да

им се покоряваме. Виждаш ли този гълъб, който тъкмо каца на брега, ей там до поваления кестен?

– Виждам го, разбира се. Той, както изглежда, е единственото живо същество освен нас в тази самотна и уединена местност.

– Не е, Мейбъл, не е. Провидението е отредило нито едно живо същество да не живее само. Ето я и неговата другарка, която бързо лети към него. Тя е търсила храна някъде около брега, но не желае повече да стои разделена от своя другар.

– Разбирам какво искаш да кажеш, Следотърсачо – отвърна Мейбъл с ласкава усмивка, но тъй спокойно, все едно, че разговаряше с баща си. – Но нима един ловец не може да си намери другарка в този див край? Индианските девойки са предани и любещи. Ето например жената на Пронизваща стрела, как обича тя мъжа си, макар че той по-често се мръщи, отколкото се усмихва.

– Такова нещо никога не бива да се случва, Мейбъл, защото добро от него няма да излезе. За да намери истинско щастие, човек трябва да си избира другар от своята, раса и от своята страна. Ако например срещна девойка като тебе и ако тя се съгласи да стане жена на ловец и не ме презира заради невежеството и грубостта ми, тогава всички несгоди и трудности, на миналото ще ми се сторят като играта на млад елен, а бъдещето – слънчево сияние!

– Като мен ли? Но една девойка на моята възраст е толкова неблагоприятна, че едва ли ще е достойна другарка за най-смелия и най-точния стрелец по цялата граница!

– Ах, Мейбъл, боя се, че от дългото общуване с индианците у мен, редом с навиците на бледоликите, са се развили и немалко навици, присъщи на червенокожите, а това означава, че трябва да търся жена само в някое индианско село.

– Разбира се, Следотърсачо, ти едва ли би си избрал за жена една невежа, лекомислена, суетна и неопитна девойка като мен! – Мейбъл щеше да прибави „и такава млада“, но вроденото ѝ чувство за деликатност я накара да се въздържи.

– А защо не, Мейбъл? Ако ти не познаваш нашите обичаи тук по границата, то знаеш повече от всички нас нравите на града и най-различни забавни истории. Казваш, че си лекомислена, аз не знам какво точно означава лекомислена, но ако означава нещо красиво, то според мен не е недостатък. Суетна не си и това личи от милото внимание, с което изслушваш моите неумели разкази за скитанията ми из гората и за ловните ми походи. А колкото до неопитността, тя ще се изличи с

годините. Освен това, Мейбъл струва ми се, че мъжете малко мислят за тези неща, когато си избират жена.

– Следотърсачо... думите ти... това, което говориш, не е сериозно, нали? Ти просто се шегуваш.

– На мен винаги ми е приятно да бъда край тебе, Мейбъл, и аз ще спя по-спокойно тази нощ, отколкото през цялата изминала седмица, ако мога да се надявам, че този разговор ти е тъй приятен, както е на мен.

Не можем да твърдим, че Мейбъл Дънъм не беше забелязала досега топлото чувство, което Следотърсача хранеше към нея. Нейната женска проникателност отдавна ѝ го беше подсказала и тя неведнъж бе имала случай да забележи, че към уважението и приятелството, които той ѝ засвидетелстваше, се примесва и една особена нежност, която и най-грубите мъже понякога са способни да проявяват към жените. Но мисълта, че той сериозно възнамерява да се ожени за нея, никога не беше минавала през ума на чистата и простосърдечна девойка. Сега истината изведнъж проблесна в съзнанието ѝ, и то не толкова под влияние на думите му, колкото на начина, по който ги изговаряше. Мейбъл внимателно се вгледа в суровото, честно лице на ловеца и по нейното собствено личице се изписа загриженост и състрадание. Когато тя заговори отново, на Следотърсача по-скоро му се искаше да вярва на нежната интонация на гласа ѝ, отколкото на думите ѝ, които имаха за цел да го отблъснат.

– Ние с теб трябва да се разберем открито, Следотърсачо – каза тя, чистосърдечно развълнувана. – Между нас не бива да остава нито едно облаче. Ти си тъй откровен и искрен, че би било грях от моя страна да не ти отвърна със същата откровеност и искреност. Ти, разбира се, се шегуваш и в действителност изпитваш към мене само обикновено приятелство, каквото човек с твоята мъдрост и опитност е напълно естествено да изпитва към девойка като мене!

– Да, да, напълно естествено, и аз така мисля, Мейбъл. Сержантът ме уверяваше, че той е изпитвал същото към твоята майка, а и аз съм забелязал подобни чувства у младите хора, които от време на време съм превеждал през пустинята. Да, да, разбира се, това чувство е напълно естествено – ето защо така лесно се породи и на душата ми е така радостно от него.

– Думите ти ме тревожат, Следотърсачо! Говори по-открито, или да оставим изобщо този разговор. Ти не... искаш да кажеш... ти не мислиш... не искаш да ме убедиш...

Тук дори безстрастната Мейбъл нерешително се спря. Девическият срам ѝ попречи да изрече това, което тъй горещо желаше да изкаже. Накрая обаче събра цялата си смелост и решила да узнае докрай истината колкото се може по-бързо, след моментно колебание продължи:

– Нима ти искаш да кажеш, Следотърсачо, че сериозно смяташ да ме поискаш за жена?

– Тъкмо това смятам, Мейбъл, тъкмо това, и ти изрази желанието ми много по-просто и ясно, отколкото аз с моята горска недоцялост бих могъл да изразя... Ние със сержанта вече се разбрахме по този въпрос, остава само ти да си съгласна. Той е убеден в това, макар че аз много се съмнявам дали изобщо мога да харесам на девойка, достойна да стане съпруга на най-добрия и изряден мъж в Америка.

По лицето на Мейбъл първо се изписа недоумение, което бързо отстъпи място на дълбока печал.

– Моят баща! – възкликна тя. – Баща ми възнамерява да ме прави твоя жена, така ли, Следотърсачо?

– Да, да, Мейбъл, тъкмо това възнамерява. Той дори казваше, че ти с радост ще се съгласиш и почти успя да ме убеди, че това наистина ще е така.

– Но на теб самия, разбира се, ти е безразлично дали тези надежди ще се осъществят, нали?

– Не те разбирам!

– Искам да кажа, че ти си разговарял за този брак с моя баща без всякакво друго намерение, освен да му угодиш, и че чувствата към мен не зависят от това, какъв отговор ще ти дам?

Ловецът се взираше напрегнато в красивото личице на Мейбъл, цялото обляно в руменина от неочакваните и тъй нови за нея преживявания. Всяка черта на неговото открито лице изразяваше дълбоко възхищение.

– Често съм си мислил, че съм щастлив, когато, пълен със сили и здраве, бродех из горите след някой успешен лов, вдишвайки чистия планински въздух, но сега разбирам, че всичко това е било празно и безсъдържателно в сравнение с щастието, което бих изпитал, ако знаех, че ти имаш по-добро мнение за мен, отколкото за всички останали.

– По-добро мнение! Разбира се, че имам по-добро мнение за теб, отколкото за всеки друг, защото никъде по земята не може да се намери човек с твоята честност и почтеност, с твоята скромност, справедливост и мъжество.

– Ах, Мейбъл! Колко ласкави и ободрителни са думите ти.

Сержантът все пак не е бил толкова на погрешен път, колкото аз се опасявах.

– Чуй ме, Следотърсачо, в името на всичко свято и справедливо те умолявам да не остава нищо неизяснено помежду ни по този тъй важен и за двама ни въпрос. Аз те ценя, уважавам те, почитам те, както почитам своя скъп баща, но жена никога не мога да ти стана...

Промяната в израза, изписана по лицето на събеседника й, беше тъй внезапна и тъй голяма, това, което Мейбъл изрече, така бързо се отрази на Следотърсача, че думите й се спряха на гърлото независимо от силното й желание да изясня нещата докрай. Мисълта, че ще му причини страдание, беше достатъчна, за да я накара да замлъкне. Известно време никой от двамата не произнесе нито дума.

Суровите и груби черти на Следотърсача изразяваха такова разочарование, такава силна мъка, че Мейбъл се изплаши. Дишането му се затрудни и той неволно се хвана за гърлото, сякаш искаше да се облекчи от някаква остра физическа болка. Мейбъл ужасена гледеше пръстите му, които се свиваха конвулсивно.

– Следотърсачо – развълнувано подхвана тя, щом успя да овладее гласа си, – аз може би казах повече, отколкото всъщност исках да кажа, всичко на този свят е възможно и ненапрасно говорят, че понякога жените сами не знаят какво точно искат. Моля те, разбери само едно: ние двамата с теб едва ли някога можем да изпитваме чувствата, които един мъж и една жена изпитват един към друг.

– Аз няма... Вече никога няма да мисля за това, Мейбъл – с усилие изговори Следотърсача. Думите излизаха от устата му тъй, сякаш нещо го душеше за гърлото. – Не, не, никога вече няма да мисля за това, няма да мисля за теб, нито за която и да било друга.

– Следотърсачо, скъпи Следотърсачо, разбери ме, не придавай по-голямо значение на думите ми, отколкото им придавам аз самата. Един такъв брак би бил неразумен и може би дори неестествен.

– Да, неестествен, наистина неестествен. И аз така казвах на сержанта, но той настояваше на своето.

– Ах, Следотърсачо, нещата съвсем не са били тъй прости, както аз си ги представях. Дай си ръката, скъпи приятелю, и ми покажи, че не ме мразиш. За Бога, усмихни ми се пак.

– Да те мразя ли, Мейбъл? Да ти се усмихна?

– Дай ми ръката, силната, предана, мъжествена ръка, не, двете ръце, Следотърсачо, двете ръце. Няма да се успокоя, докато не се уверя, че ние пак сме приятели и че всичко това е било само едно недоразумение.

– Мейбъл – каза ловецът, като гледаше с тъга благородната и пламенна девойка, която държеше грубите му, обгорели от слънцето ръце в своите нежни и красиви пръсти, и се засмя по обичайния си безмълвен начин, докато в това време по лицето му, неспособно да скрие вълнуващите го противоречиви чувства, се четеше дълбока мъка. – Мейбъл, за всичко това е виновен сержантът!

Той не можеше повече да се владее и сълзите като дъжд рукнаха по страните му. Пръстите му отново се свиха конвулсивно на гърлото, а гърдите му с мъка се повдигаха, сякаш някакво непоносимо тежко бреме беше легнало отгоре им и той напразно се мъчеше да се освободи от него.

– Следотърсачо, Следотърсачо... – почти изкрещя Мейбъл. – Моля те, недей, само това недей. Кажи ми нещо, усмихни ми се, кажи ми една мила дума, кажи ми нещо, с което да покажеш, че ми прощаваш.

– Сержантът е виновен, сержантът не беше прав – възкликна Следотърсача, като се мъчеше да се усмихне през сълзи, и тази неестествена смесица от мъка и привидна веселост разтърси Мейбъл до дъно. – Аз си го знаех, аз си го знаех, и казвах на сержанта, но той въпреки тона направи грешка.

– Ние ще продължим да бъдем приятели, макар и да не стана твоя жена – продължи Мейбъл почти толкова разстроена, колкото своя събеседник, и едва съзнавайки какво говори. – Можем завинаги да бъдем приятели и ще бъдем.

– Аз знаех, бях сигурен, че сержантът се заблуждава – подхвана отново Следотърсача, след като с голямо усилие на волята успя да се овладее. – Знаех си, че аз, простият ловец, не мога да се харесам на една девойка, отраснала в града. И по-добре щеше да бъде да бях останал с това убеждение, Мейбъл. И много по-добре щеше да бъде ти да не се бе отнесла с мене така ласкаво и мило, да, много по-добре щеше да бъде.

– Ако аз по някакъв начин неволно съм събудила у тебе лъжлива надежда, Следотърсачо, то никога няма да си го простя. Повярвай ми, по-скоро съм готова аз самата да страдам, отколкото да те гледам ти да страдаш.

– Точно така стана, точно така стана, Мейбъл. Мислите ти, изказани с такъв нежен глас и с такива думи, каквито не съм свикнал да чувам в гората, причиниха цялата беда. Но сега вече виждам съвсем ясно, разбирам разликата помежду ни и ще се постарая да потисна, чувствата си, като тръгна отново на лов за дивеч и по следите на неприятеля. Ах, Мейбъл, аз тръгнах по съвсем погрешна следа, след като те видях!

– Но сега пак ще намериш правилния път. Няма да мине много време и ти ще забравиш, всичко това, ще гледаш на мен само като на приятел, който ти дължи живота си.

– Може в градовете това да е обичайно, но аз се боя, че тук, в гора-та, трудно можеш да го постигнеш. Ние тук, когато видим някоя красива гледка, дълго не сваляме очи от нея, а ако душата ни се завладее от някое дълбоко, голямо чувство, трудно ни е да се разделим с него.

– Но любовта ти към мен едва ли е особено дълбоко и голямо чувство, пък и аз не съм красавица. Ти ще забравиш всичко това, щом се убедиш, че съвсем не подхождам за твоя жена.

– Аз казах същото на сержанта, но той все настояваше на своето. Знаех, че ти си твърде млада и красива, за да бъдеш подходяща партия за човек на средна възраст като мен, който в младите си години дори не е бил особено красив. Знаех също, че твоите привички напълно се отличават от моите и че ловджийската ми колиба не може да бъде подходящо жилище за девойка, получила възпитанието си в града. Ако бях по-млад и по-красив обаче като Джаспър Сладката вода...

– Какво общо има тук Джаспър Сладката вода – прекъсна го нетърпеливо Мейбъл. – Да говорим за друго нещо.

– Джаспър е достоен младеж и хубав при това – отвърна простодушният ловец, като погледна настойчиво девойката, сякаш не му се вярваше, че може така пренебрежително да се отнася към достойнствата на приятеля му. – Да бях наполовина хубав като Джаспър Уестърн, опасенията ми нямаше да бъдат така големи и може би в последна сметка нямаше да се оправдаят.

– Няма какво да говорим за Джаспър Уестърн – повтори Мейбъл и по страните ѝ пропъзля руменина. – Допускам, че той е добър по време на буря или на езерото, но не заслужава да го споменаваме постоянно.

– Боя се, че е много по-добър от онзи, който, както изглежда, ще ти стане съпруг, макар сержантът да казва, че това никога няма да стане. Но щом той сгрещи веднъж, нищо чудно да сгрещи и втори път.

– И кой според тебе ще ми стане съпруг, Следотърсачо? Това няма да е по-малко интересно от всичко, което се случи днес между нас!

– Знам, че е съвсем естествено всеки да си търси другар, който да му прилича, и тези, които са живели в обществото на офицерски жени, да желаят и те да станат офицерски жени. Но с теб, Мейбъл, знам, че мога да говоря откровенно и се надявам, че няма да се обидиш от думите ми. Сега вече разбрах какво значи да претърпиш разочарование в чувствата си, затова дори и на един минго не бих пожелал подобно зло. Но

щастieto не винаги е по-голямо в голямата офицерска палатка, отколкото в простата и макар офицерският дом да изглежда по-примамлив от войнишките казарми, раздорите между мъжа и жената зад неговите врати не са много редки.

– В това не се съмнявам ни най-малко, Следотърсачо, и ако остане на мен да решавам, аз по-скоро бих те последвала в твоята горска колиба, за да деля с тебе съдбата ти, добра или зла, отколкото да престъпя прага на някой офицерски дом, само за да стана господарка.

– Да, Мейбъл, но Лунди не мисли така, плановете на Лунди са други.

– Че какво ме интересува мен Лунди. Той е майор на 55-и полк и нека си командва своите войници колкото си иска, нека ги кара да маршируват, да завиват наляво или надясно, но мен той не може да ме накара да се омъжа за когото и да било от неговите офицери. Откъде знаеш какви са намеренията на Лунди по такъв един въпрос?

– От самия Лунди. Сержантът споделил с него, че иска да ме прави свой зет и майорът като мой стар и верен приятел пожела да поговори с мен по този въпрос. Той ми заяви без заобикалки, че ще бъде много по-великодушно от моя страна да отстъпя мястото на някой офицер, вместо да те карам да споделяш съдбата на един ловец. Аз съвсем честно си признах, че е прав и че тъкмо така трябва да стане. Но когато той ми каза, че изборът му е паднал на интенданта, с това вече не можах да се съглася. Не, не, Мейбъл, аз познавам Дейви Мюр добре и макар бракът ти с него да те направи лейди, той никога няма да те направи щастлива, както и самият той няма да стане джентълмен. Говоря го съвсем честно, защото сега вече напълно съм убеден, че сержантът не беше прав.

– Баща ми наистина не е бил прав, ако е казал или сторил нещо, с което ти е причинил мъка, Следотърсачо. Моето уважение към тебе е тъй голямо, дружбата ми с тъй искрена, че ако... Искам да кажа, че не бива да се безпокоиш, защото поручик Мюр никога няма да спечели симпатиите ми. Аз по-скоро до края на живота си ще остана девойка, вместо да стана лейди с цената на този брак.

– Не се съмнявам, че казваш, което наистина чувствуваш, Мейбъл – отвърна прочувствено ловецът.

– В такъв момент, по такъв сериозен въпрос, и то когато разговарям с теб, не бих могла да лъжа, Следотърсачо. Не, нека поручик Мюр си търси жена където желае. Моето име никога няма да се прибави към списъка на жените му.

– Благодаря ти, благодаря ти, Мейбъл. За себе си не храня вече

никаква надежда, но не бих могъл да се чувствавам спокоен, ако зная, че си се омъжила за интенданта. Опасявах се, че чинът му може да те поблазни, а аз го познавам що за човек е. Не мисли, че ревността ме кара да говоря така, не, в името на истината съм задължен да ти кажа какъв човек е той. Ако ти се влюбиш в един достоен младеж, някой като Джаспър Уестърн например...

– Защо непрекъснато споменаваш Джаспър Уестърн, Следотърсачо? Каква връзка има той с нашата дружба? Предпочитам да говорим за тебе, къде смяташ да прекараш зимата например?

– Ех, Мейбъл, че какво съм аз, та да се говори за мен? И по-рано не бях нищо особено, освен в разузнаването или в схватките с врага, а сега, когато се убедих в грешката на сержанта, дори и толкова не струвам. Никакъв смисъл няма да говорим за мене. Щастлив бях да прекарам известно време близо до теб и да си мечтая, че сержантът е прав, но сега с всичко това е свършено. Ще тръгна с Джаспър по езерото, там ще имаме толкова много работа, че безползните мисли сигурно ще се разсеят от главата ми.

– И ще забравиш всичко, което е било, ще ме забравиш и мене, нали, Следотърсачо? Ще се върнеш към предишните си занимания и ще престанеш да мислиш за девойката, която не е достойна да нарушава покоя ти, нали?

– По-рано не го знаех, Мейбъл, но сега вече знам, че девойките имат по-голямо значение в нашия живот, отколкото предполагам. Преди да те срещна, сънят ми беше сладък като на новородено. Не успях да склоня глава до дървото или до камъка или да полегна на кожата и сънят мигновено упояваше всичките ми сетива. Случваше се само понякога в полусън да преживявам това, което бях вършил през деня. Така спях, докато не настъпеше време заедно с лястовичите да посрещна зората. Но винаги бях готов да скоча на крака, щом се наложи. Такава беше моята способност и на нея спокойно можех да се осланям дори и в самия лагер на мингосите. По онова време се случваше да излизам на разузнаване около самите леговища на тези разбойници.

– Всичко това ще се върне при тебе, Следотърсачо, защото такъв честен и благороден човек не бива да губи щастието си заради някакви празни мечти, Ти отново ще спиш спокойно и ще сънуваш своите ловни подвизи, дивеча, който си убил през деня, или бобрите, които си уловил.

– Ех, Мейбъл, не ми са по сърце вече тези сънища. Преди да те срещна, ми доставяше удоволствие да си представям, че гоня дивеч или че вървя по следите на ирокезите. Влизал съм в схватки попадал съм в

засади. Приятно ми беше да си мисля за тези неща, свързани с призиването ми. Но откакто се запознах с тебе, всичко това загуби очарование то си. Не ме радват вече мислите за такива груби удоволствия, а през последната нощ в гарнизона ми се присъни, че колибата ми се намира сред горичка от кленове и до всяко дърво е застанала по една Мейбъл Дънъм, а птиците, наकाцали по клоните, вместо да чуруликат, както им е отредила природата, пеят балади и дори еленът се спира да ги слуша. Опитах се да стрелям в елена, но сърнебойката засече и той ми се изсмя в лицето весело като млада девойка, после заподскача напред, обръщайки се от време на време да ме погледне, сякаш очакваше, че ще го последвам.

– Нека престанем да говорим за това, Следотърсачо, нека престанем да говорим за тези неща – помоли го Мейбъл, изтривайки сълзите си.

Простодушието и сериозността, с които този суров обитател на гората ѝ разкриваше несподелената си любов към нея, дълбоко развълнува благородното сърце на девойката.

– Хайде да отидем да пресрещнем баща ми. Той едва ли е отишъл много надалече, пушката му се чува съвсем близо.

– Сержантът се заблуди, да, сержантът се заблуди, безсмислено е да се опитва да свърже гълъба с вълка.

– А, ето го и татко – прекъсна го Мейбъл. – Нека се помъчим да изглеждаме весели и щастливи, Следотърсачо, както едни добри приятели би трябвало да изглеждат, и да запазим тайните си за нас.

После настъпи мълчание, чу се пращането на сухи клонки, после близките храсти се разтвориха и сержантът се показа. Като излезе на открито, старият войник изпитателно изгледа дъщеря си и събеседника ѝ и се обърна добродушно към Мейбъл:

– Мейбъл, детето ми, ти си млада и пъргава, иди да прибереш птицата, която убих и която падна някъде в гъсталака от млади канадски ели на брега, и тъй като Джаспър ни дава знак, че има намерение да потегля, няма защо да си правиш труда да изкачваш отново този хълм; след няколко минути ние ще те настигнем на брега.

Мейбъл се подчини и, с леки и пъргави стъпки, както подобава на една млада и здрава девойка, затича надолу по хълма. Стъпките ѝ бяха леки, но на сърцето ѝ беше тежко и щом гъсталакът я скри от очите на баща ѝ и на ловеца, тя се похлупи на едно дърво и така горчиво заплака, сякаш душата ѝ се късаше от болка. Сержантът гледа след нея с бацинска гордост, докато тя се скри, после се обърна към ловеца с усмивка:

– Тя има пъргавината и подвижността на майка си, приятелю, и до известна степен силата на баща си – каза той. – Но майка ѝ според мен не беше тъй красива. Впрочем членовете на семейство Дънъм – мъже или жени – винаги са минавали за хубави. Е, Следотърсачо, надявам се, че не си пропуснал възможността да поговориш открито с момичето? Жените обичат откровеността при подобен род работа.

– Струва ми се, че ние с Мейбъл в последна сметка се разбрахме, сержанте – отвърна ловецът, като гледаше встрани, за да избегне погледа па сержанта.

– Толкова по-добре. Някои смятат, че известно съмнение и неопределеност придават по-голяма прелест на любовта, но аз съм от тези, дето мислят, че колкото по-ясно говори езикът, толкова по-лесно разбира умът. Мейбъл изненада ли се?

– Боя се, че да, сержанте, боя се, че доста се изненада.

– Няма нищо, няма нищо. Изненадите в любовта са също като засадите във войната и не са по-малко законни. Но по-лесно можеш да разбереш изненадал ли си неприятеля, отколкото жената. Мейбъл не побягна, драги ми приятелю, нали?

– Не, сержанте, тя не се опита да бяга, в това мога да те уверя с чиста съвест.

– Надявам се, че момичето не се е показало и прекалено отстъпчиво! Майка ѝ беше срамежлива и се чувствуваше притеснена близо цял месец. Но в края на краищата откровеността е качество, което говори в полза както на мъжете, така и на жените.

– Така е, така е, но и разумът също.

– Ти не можеш да очакваш кой знае колко разум от едно двадесетгодишно същество, Следотърсачо. Той ще дойде после, заедно с опита. Виж, ако ние двамата с тебе допуснем, някаква грешка, би било непроситимо, но на момиче като Мейбъл не бива много да се придиря.

Докато сержантът излагаше своето гледище, изразът по лицето на ловеца се менеше, макар че той беше успял да си възвърне част от хладнокръвието, тъй характерно за неговия характер, което той навярно бе възприел от индианците през време на дългото си общуване с тях. Той ту вдигаше, ту свеждаше очи и веднъж дори нещо като усмивка пробяга по суровите му черти, сякаш ей сега щеше да избухне в своя беззвучен смях. Но този израз на веселост, която той надали изпитваше, мигом отстъпи място на скръбта. И тъкмо тази странна смесица от остро и непоносимо душевно страдание и вродена простодушна жизнерадост така много беше поразила Мейбъл. Докато бе траяло обяснението, което

току-що предадохме, тя на няколко пъти се успокояваше, че сърцето на нейния поклонник все пак не е особено силно засегнато, защото от време на време по лицето му греиваше весела и простодушна усмивка, разкриваща наивност а и непосредствена като на дете душа. Но това впечатление бързо се разсейваше, защото тя отново откриваше дълбоките и мъчителни чувства, които терзаеха душата му.

И действително Следотърсача в това отношение беше същинско дете: той не познаваше света, не умееше да скрива мислите си и неговият гъвкав и подвижен ум необикновено леко възприемаше всяко впечатление отвън и му отвръщаше със същата лекота. Дори своенравната фантазия на детето не би могла да се отдаде така лесно на всички най-случайни и бегли впечатления, както този възрастен човек, така наивен в чувствата си, така суров, хладнокръвен, мъжествен и непоколебим към всичко, отнасящо се до всекидневните му занимания.

– Да, ти си прав, сержанте – съгласи се Следотърсача, – да сгреша човек като тебе, това вече наистина е сериозна работа.

– Ти сам ще се убедиш колко искрена и неподправена девойка е Мейбъл. Дай й само време.

– Ех, ех, сержанте!

– Човек с твоите достойнства може да разчувства и каменно сърце.

– Сержант Дънъм, ние с тебе сме стари бойни другари, в не един поход сме вървели рамо до рамо през тези пустинни места, неведнъж сме си помагали един на друг, затова мисля, че можем да си говорим открито. Кое те накара да сметнеш, че девойка като Мейбъл може да изпита влечение към такъв груб и недодялан човек като мене?

– Как кое? Много причини, и то съвсем основателни, приятелю. Тази другарска помощ, която сме си оказвали, и съвместните ни походи, за които ти спомена. Освен това ти си мой верен и изпитан другар.

– Всичко това звучи прекрасно, що се отнася до теб и мен, но няма никаква връзка с твоята красива дъщеря. На нея може да й мине през ума, че именно в тези походи аз съм загубил и малкото привлекателност, която съм имал някога; не, не съм съвсем уверен, че тя може да изпита влечение към един мъж, само защото той е приятел на баща й. Само тези, които си схождат по характер, могат да се влюбват един в друг, пак ти повтарям, сержанте, а моите привички съвсем не приличат на привичките на Мейбъл Дънъм.

– Ти пак започваш да скромничиш и да се измъчваш от съмнения, Следотърсачо, а така няма да успееш да спечелиш девойката. Жените не се доверяват на мъже, които сами нямат доверие в себе си, а на мъже

самоуверени. Скромността подхожда на новобранецата или на младия офицер, който току-що е постъпил в полка, защото тя ще го предпази да вземе да ругае подофицерите, преди да се е научил как всъщност трябва да се ругае. Скромността в последна сметка подобава и на пастора, ако щеш, но не ме питай каква дяволска работа става, завладее ли някой войник или някой влюбен. Стой колкото можеш по-далеч от нея, желаш ли да спечелиш сърцето на някоя жена. А това твое твърдение, че само онези, които си схождат, се търсят един друг, тук в тия работи съвсем не е на място. Ако се влюбвахме само в себеподобните си, то тогава жените щяха да се влюбват в жени, а мъжете – в мъже. Не, не, в любовта тъкмо противоположностите се привличат (сержантът минаваше в гарнизона за познавач по тия въпроси), така че няма какво да се боиш от Мейбъл в това отношение. Взemi за пример поручик Мюр: този човек вече пет пъти е бил женен, както говорят, а у него има по-малко скромност, отколкото у разперил опашката си паун.

– Поручик Мюр няма да стане съпруг на Мейбъл, колкото и да разваля перата си.

– Забележката ти е съвсем вярна, Следотърсачо, защото отдавна съм решил, че зет ще ми станеш ти. Ако аз бях офицер, поручик Мюр можеше и да се надява на нещо, но времето и без това издигна стена между мене и дъщеря ми, затова нямам намерение да позволя неговият чин да стане втора преграда помежду ни и да ни раздели завинаги.

– Сержанте, ние трябва да оставим Мейбъл да следва влечението на своето сърце. Тя е млада, на душата ѝ още нищо не тежи и не дай Боже по моя вина върху тази душа да легне и най-малката сянка от мъка или пък да секне дори една весела нотка от радостния ѝ смях. Никога не бих си го простил.

– Ти говори ли открито с момичето? – попита бързо сержантът и в тона му прозвуча известна рязкост.

Следотърсача беше прекалено честен, за да не отговори правдиво на тъй открито поставения въпрос, и в същото време твърде почтен и благороден, за да издаде Мейбъл и по този начин да я изложи на гнева на баща ѝ, който, той добре знаеше, беше строг и раздразнителен човек.

– Да, ние бяхме съвсем откровени един пред друг – каза той, – но ако Мейбъл е такава, че всеки я залюбва още от пръв поглед, то за себе си аз не мога да кажа същото.

– Момичето едва ли е дръзнало да ги откаже, да откаже на най-добрия приятел на своя баща.

Следотърсача отвърна глава, за да скрие израза на болка, който

усети, че се изписва по лицето му, но продължи да говори с обичайния си тих и твърд глас:

– Мейбъл е твърде добра и нежна, за да откаже каквото и да било, тя не би казала груба дума дори на куче, но аз не я попитах тъй, че да получа категоричен отговор, сержанте.

– Да не би да очакваш дъщеря ми да ти се хвърли на шията, преди още ти да си й разкрил намеренията си? Тя не би била дъщеря на своята майка, ако направи подобно нещо, а такава постъпка ще ме накара да се усъмня дали изобщо е и моя дъщеря. Ние от рода Дънъм обичаме да постъпваме открито като негово величество краля, но не сме натрапници. Предостави на мен да уреда тази работа вместо тебе, Следотърсачо, и резултатите няма да се забавят. Още тази вечер ще говоря с Мейбъл от твое име.

– Не, недей, сержанте, не те съветвам. Остави ни ние с нея сами да разрешим този въпрос и аз не се съмнявам, че накрая всичко ще се уреди както трябва. Младите девойки са плашливи като птички – не обичат много да ги карат да бързат, нито да им говорят остро. Остави ни ние сами да се оправим.

– Само при едно условие, приятелю – ако ми дадеш честната си дума, че при първия удобен случай ще поставиш въпроса съвсем открито пред Мейбъл, без всякакви заобикалки.

– Ще я попитам, сержанте, ще я попитам, но също при условие, че ще ми обещаеш да не се намесваш. А аз ти обещавам, че ще попитам Мейбъл желае ли да стане моя жена, дори тя да ми се изсмее в лицето при това предложение.

Сержант Дънъм даде съвсем охотно желаното обещание, защото беше напълно убеден, че човекът, когото толкова много ценеше и уважаваше, не може да не се харесва и на дъщеря му. Той самият се беше оженил за много по-млада от него девойка и не виждаше нищо лошо в различната възраст на бъдещи съпрузи. Мейбъл стоеше тъй високо над баща си по образование и възпитание, че той не можеше да схване цялата разлика между нея и себе си. Но за съжаление една от най-неприятните страни на взаимоотношенията между образоваността и невежеството, добрия вкус и безвкусицата, изтънчеността и селящината е тази, че такива високи качества най-често са оставени на преценката на хора, които нямат и най-малко понятие от тях. Така и сержант Дънъм не беше способен напълно да прецени вкусовете на Мейбъл и ако беше добил най-малка приблизителна представа за чувствата ѝ, то това беше станало не по пътя на разума, а благодарение на някакви вътрешни импулси и

изблици. И все пак този почтен войник не беше чак толкова неправ, както оценяваше шансовете за успех на Следотърсача, както може да ни се стори на пръв поглед. Знаейки повече от всеки друг всички ценни качества на ловеца – неговата правдивост, чистотата на помислите му, мъжеството, самопожертвувателността, безкористността, сержантът съвсем не се мамеше, като смяташе, че такива качества могат да произведат дълбоко впечатление на всяко женско сърце, стига то да има случай да узнае за тях. Заблуждението на сержанта се състоеше всъщност в следното: той смяташе, че дъщеря му по интуиция трябва да отгатне веднага всички тези качества, които той в продължение на дългогодишна дружба т съвместни скитания беше открил.

Докато се спускаха надолу по хълма към брега на езерото, двамата мъже продължаваха да разговарят. Сержантът не преставаше да убеждава ловеца, че единствено неговата стеснителност е попречила за пълния му успех пред Мейбъл и че само настойчивостта ще му донесе победа. Следотърсача и без това, беше твърде скромен и неуверен в себе си човек, а неотдавнашното обяснение с Мейбъл, в което тя недвусмислено, макар и деликатно, му бе отказала, съвсем го беше обезкуражило и той не вярваше на думите на сержанта. Но доводите на бащата звучаха тъй убедително, а и мисълта, че девойката може все още да му принадлежи, бе тъй приятна! Затова нека читателят не се удивлява, когато разбере, че този неизкушен горски жител вече виждаше неотдавнашното поведение на Мейбъл в такава светлина, в каквата на него му се искаше да го види. Вярно е, че не вярваше изцяло на всичко, което му говореше сержантът, но беше готов да приеме, че девическата скромност и неумението да се ориентира в чувствата си са накарали Мейбъл да му говори с такъв език.

– Интендантът не се ползва с благоволенieto й – каза Следотърсача в отговор на една забележка на събеседника си. – Мейбъл не може да погледне на него другояче освен като на мъж, който е имал вече четири или пет жени.

– А това е много повече, отколкото му се полага. Допускам, че един мъж може да се ожени два пъти, без да оскърби законите на нравствеността и приличието, но четири пъти – това е прекалено.

– Според мен и един път дори да се ожениш, е вече „обстоятелство“, както казва мастър Кап – добави Следотърсача, като се засмя с беззвучния си смях, Обичайното му добро настроение постепенно се възвръщаше.

– Да, „обстоятелство“ е, приятелю, и то много сериозно. Ако не бях ти предназначил Мейбъл за жена, бих те посъветвал до края на живота

си да останеш ерген. Но ето и момичето. Сега вече трябва да мълчим.

– Ех, сержанте, боя се, че ти все пак грешиш!

ГЛАВА ХІХ

Такъв бе този селски кът, спокоен, тих и живописен.

Милтън

Мейбъл ги чакаше на брега и лодката веднага беше спусната във водата, Следотърсача преведе обратно спътниците си през приборя със същата ловкост и изкусност, както ги бе довел, и макар че Мейбъл беше порозовяла от вълнение и сърцето ѝ на няколко пъти беше готово да литне, лодката стигна до „Вихър“, без да ги опръска нито една капка вода.

Онтарио прилича на избухлив човек, който бързо се разгневява и бързо се усмирява. Вълните бяха напълно утихнали и, макар че приборят заливаше брега, докдето стигаше погледът, това беше само една тясна и бляскава ивица, която ту се появяваше, ту изчезваше, както изчезват кръговете, образувани от хвърления в езерото камък. Едва що котвените възгета на „Вихър“ се появиха над водата и Джаспър вдигна платната, за да може да потегли веднага, щом дългоочакваният попътен вятър ги издуе.

Към залез слънце гротът заплуця и форщевенът запори вълните. Духаше лек южен ветрец и кутерът държеше курс покрай южния бряг с намерение при първа възможност да тръгне веднага отново на изток. Нощта мина тихо и сънят на отпочиващите беше дълбок и спокоен.

Възникнаха някои трудности по повод управлението на кутера, но накрая всичко се уреди с една приятелска спогодба. Тъй като недоверието към Джаспър далеч не се беше още разсеяло, Кап си запази правото да надзирава младия капитан, на когото разрешиха да управлява кораба при условие, че ще се съобразява с препоръките на стария моряк. Джаспър се съгласи, защото не желаше да излага Мейбъл на нови опасности. Той много добре знаеше, че сега, след като езерото се е усмирило, „Монкалм“ ще се впусне да ги търси. Младият човек беше достатъчно благоразумен обаче, за да запази само за себе си тези опасения, защото мерките, които смяташе да вземе, за да избегне врага, неминуемо щяха да събудят нови подозрения относно неговата преданост у тези, които имаха сила да попречат на плановете му. С други думи, Джаспър предполагаше, че изисканият млад французин, който командваше

неприятелския кораб, ще вдигне котва от форта на Ниагара веднага щом вятърът му позволи и ще се спусне по езерото, за да разбере каква е била съдбата на „Вихър“, и най-вероятно ще се движи по средата между двата бряга, за да може да наблюдава по-широко пространство от езерото. Ето защо младият капитан реши, че най-разумно ще бъде да се придържа близо до единия или до другия бряг, не само за да избегне непосредствената среща, но също и възможността да бъде забелязан отдалече – на фона на сушата платната и възетата по-малко щяха да бият на очи. Той предпочете южния бряг, защото това беше наветрената страна и защото французите най-малко щяха да очакват да срещнат неприятелски кораб тъй близо до своите поселища и под самия нос на най-силния им форт в тази част на страната.

За щастие Кап нямаше ни най-малко понятие от всичко това, а мисълта на сержанта беше изцяло заета с подробностите около предстоящата военна задача, за да се занимава с неща, нямачи нищо общо с преките му задължения. Така че никой не попречи на Джаспър и още преди разсъмване той вече изцяло си беше възвърнал предишната власт, даваше смело заповеди, които екипажът изпълняваше, без да се колебае и без да възразява.

Появата на деня отново доведе пътниците на палубата и както обикновено става с пътуващите по вода, първата работа на всички беше да огледат с любопитство хоризонта. Пейзажът все повече просветляваше под настъпващата утринна светлина и отделните предмети един по един изникваха из тъмнината. На изток, север и запад не се виждаше друго освен вода, проблясваща, под лъчите на изгряващото слънце. Но на юг безкраен зелен пояс от гори опасваше брега на Онтарио. Изведнъж отпред съвсем просветля и се появиха масивните стени на сграда, която с външните си укрепления, бастиони, блокхауси⁶⁵ и палисади наподобяваше замък. Тя се извисяваше мрачно на носа, ограждащ устието на широката река. В момента, в който фортът се показа, над него се издигна бяло облаче и всички видяха бялото френско знаме да се развява на високия флагщок.

Неприятно изненадан от тази гледка, Кап възкликна и хвърли бързо подозрителен поглед към зет си.

– Ако това не е мръсната френска покривка, името ми да не е Чарлс Кап! – възкликна той и след това измърмори. – А ние така се тикаме към този проклет бряг, сякаш се връщаме от пътешествие до Индия и там ни

65. Блокхаус – във военната терминология – отбранителна постройка. – Б. пр.

чакат да ни посрещнат жените и децата ни. Слушай, Джаспър, да не си решил да натовариш кораба с жаби, че все се теглиш към тази нова Франция?

– Придържам се о брега, сър, с надеждата да отминем неприятелския кораб, без той да ни забележи, защото предполагам, че се намира някъде откъм подветрената страна.

– Да, да, звучи правдоподобно и дано излезе както казваш. Тук, предполагам, няма подводно течение, нали?

– Сега сме откъм наветрената страна – с усмивка отвърна Джаспър – но би трябвало да се съгласите, мастър Кап, че силното подводно течение понякога помага на котвата. И именно на него дължим сега живота си.

– Френски дивотии – избоботи Кап, без да се смушава, че Джаспър може да го чуе. – Дай ми на мен едно честно, открито англо-американско течение, дето можеш да го видиш от борда на кораба, ако изобщо е нужно да има течение, а не такова като това, дето се крие под водата, че нито можеш да го видиш, нито да го почувстваш. И ако трябва да си говорим открито, нашето неотдавнашно спасение не беше нищо друго освен един предварително замислен трик.

– Но сега поне ще имаме чудесна възможност да огледаме неприятелския пост на Ниагара, братко Кап, защото ми се струва, че това насреща е именно той – намеси се сержантът. – Ще трябва здравата да си отваряме очите и в същото време да не забравяме, че се намираме почти под самия нос на неприятеля.

Този съвет на сержанта се оказа излишен, защото всички бяха достатъчно любопитни да видят това населено с хора местенце, скрито сред величавата пустинна природа, за да става нужда от подканяне. Вихърът задуха по-силно и понесе кутера с още по-голяма скорост, а когато приближиха реката, Джаспър завъртя кормилото и насочи кораба почти към самото устие на големия пролив, който тук наричат „река“. Поривите на вятъра донасяха през откритите места на брега глух далечен тътен, който наподобяваше басовите звуци на гигантски орган, и от време на време сякаш разтърсваше цялата земя.

– Този грохот ми звучи като прибой на някой безкрайно дълъг морски бряг! – възкликна Кап, когато поривът на вятъра донесе до ушите му една необичайно силна вълна на грохота.

– Да, да, това е такъв прибой, който може да се намери само в тази част на света – отвърна Следотърсача. – Там няма подводно течение, мастър Кап, и вълните, които се разбиват в скалите, не се връщат

обратно. Вие чувате гласа на старата Ниагара, величествения поток, който се спуска надолу от планината.

– Нима у някой ще се намери толкова дързост да вземе да твърди, че тази широка, прекрасна река се спуска от планината?

– Да, спуска се, мастър Кап, представете си, спуска се, и то без каквато и да било стълба или път. Ето каква природа имаме ние тук, в нашия край, макар да съм убеден, че вашата там, на океана е къде-къде похубава. Ех, Мейбъл, колко приятно би било да можем да се разходим десетина-петнадесет мили по брега на тази река, нагоре по течението, и да се полюбуваме на чудесата, които Господ е създал тук?

– Значи ти си виждал този прочут водопад, Следотърсачо? – живо попита девойката.

– Да, виждал съм го, виждал съм го и тогава така се случи, че станах свидетел на едно ужасно зрелище. Голямата змия и аз бяхме излезли по дирите на войниците от тукашния гарнизон и между другото той ми разказа, че според преданията на неговото племе някъде наблизо се намирал огромен водопад и ми предложи да се отбием от пътя си, за да можем да го видим. Аз вече бях слушал разни фантастични разкази за този водопад от войниците на 60-и полк, към който тогава се числях, в 55-и дойдох доста по-късно, но във всички полкове има такива ужасни лъжци, че не вярвах и половината от това, което ми разказваха. И така ние се отбихме от пътя си и тръгнахме към водопада, като очаквахме, че ще се ръководим от слуха си, след като веднъж чуем ужасния тътен, който чуваме сега. Но останахме разочаровани, защото той не гърмеше така, както тази сутрин. Така е в гората, мастър Кап, дойде момент, когато Бог се разгневи, разбунтува се, а после настъпва покой, сякаш Духът Му отново витае тихо и мирно над земята. И изведнъж се озовахме до реката, малко по-горе от водопада; младият делауер, който беше заедно с нас, намери на брега някакво кану и реши да преплува с него реката, за да се добере до едно островче точно в средата на водовъртежа. Ние взехме да го увещаваме, че това е истинска лудост от негова страна, да му доказваме, че е грехота да сърди Провидението, като се подхвърля на такава смъртна опасност без нужда. Но младите делауери много приличат на нашите млади войници – те са безразсъдно смели и суетни. Как ли не му говорихме, но той си държеше на своето и накрая направи това, което си беше наумил. Струва ми се, Мейбъл, че когато нещо е действително голямо и могъщо, то винаги е изпълнено с величествено спокойствие, а не е разяснено и неспокойно, както обикновено са дребните неща. Такъв беше и този бързей. Едва попаднала в него, лодката се

понесе с шеметна бързина и въпреки цялото си изкуство делауерът не можа да се справи с течението. И все пак мъжествено се бореше за живота си. До последния миг продължи да замахва с греблото, напомняйки елен, който търси във водата спасение от хрътките. Отначало бързо прекоси потока и ние помислихме, че ще преодолее течението, но той неправилно беше разчел разстоянието и когато разбра истината, обърна лодката с носа към течението и започна така да се бори, че чак ми стана страшно да го гледам. Аз бих го съжалил, дори да беше минго! Няколко минути тъй безумно се бори, че почти успя да надвие мощта на водопада. Но силите на човешката природа си имат предел. Един неверен удар с греблото го отхвърли назад, лодката започна да се спуска надолу фут след фут, инч след инч, докато най-после попадна на онова място, където повърхността на реката изглеждаше гладка и зелена, сякаш изтъкана от милиони водни нишки, опънати върху огромната скала; там той се завъртя с бързината на стрела в обратната посока и изчезна от погледа, носът на лодката обаче се наклони дотолкова, че да видим какво стана с него. Няколко години по-късно срещнах един мохоук, който беше наблюдавал случката, застанал долу от тази страна на водопада. Той ми разказа, че делауерът, носейки се във въздуха, продължил да размахва греблото докато не се загубил във водната бездна.

– И какво стана с нещастното момче? – попита Мейбъл, която силно се беше увлякла от непринудения, но красноречив разказ на ловеца.

– Той, разбира се, се пресели във Вечните ловни полета на своите деди, защото, макар да беше безразсъден и тщестлавен, беше също така честен и силен. Да, загина нелепо, но Маниту е милостив към своите червенокожи създания, както и Господ към християните!

В този миг от един блокхаус близо до форта се чу топовен гърмеж и малкото гюлле прелетя със свистене над мачтата на кутера, сякаш с това го предупреждаваше да не се приближава повече. Джаспър, който стоеше до кормилото, отклони малко кутера встрани и добродушно се усмихна на неучтивия поздрав. „Вихър“ сега вече се намираще сред речното течение и издутите му платна го отнесоха достатъчно далеч към подветрената страна, тъй че опасността от втори изстрел вече не го застрашаваше. После спокойно заплава край брега. Когато реката се откри изцяло, Джаспър се увери, че „Монкалм“ го нямаше там. Морякът, когото бяха пратили да се качи на мачтата, слезе и съобщи, че на хоризонта не се вижда никакво платно. Хитрата маневра на Джаспър беше успяла, младият френски капитан очевидно го беше чакал по средата между двата бряга в горния край на езерото и бе пропуснал да го види.

През целия ден вятърът духаше от юг. Кутерът продължаваше пътя си със скорост от шест до осем възела в час по съвършено гладката повърхност, придържайки се на една лига от брега. Местността беше доста еднообразна, от край до край се простираше пояс от гъсти девствени гори, но това не я лишаваше от своеобразното ѝ очарование. Носове с най-различни очертания изникваха насреща и кутерът, прелитайки покрай тях, пресичаше малки, но дълбоки заливчета. Но погледът никъде не можеше да забележи и най-малък признак на цивилизация. От време на време реки вливаха своята дан в огромния басейн на езерото, ала и по техните брегове, цели мили навътре в сушата, не се виждаше нищо друго освен гъста стена от дървета; даже големите заливи, които лежаха затворени сред гъстата дървесна растителност и се свързваха с Онтарио само чрез тесни протоци, се появяваха и отново изчезваха, без да може да се забележи по тях следа от живот.

От всички пътници на кораба единствено Следотърсача се любуваше с неизразима наслада на гледката. Очите му не можеха да се нарадват на безкрайната линия на гората и макар че за него беше истинско щастие да стои близо до Мейбъл, да слуша очарователния ѝ глас и вътрешно да се радва на веселия ѝ смях, неведнъж през този ден душата му закопня да поброди под високите сводове на кленовете, дъбовете и липите, защото опитът го беше научил, че това е единственото място, където човек може да намери трайно и неподправено щастие.

На Кап обаче гледката внушаваше други чувства. Той безброй пъти изказа недоволство, че по пътя си не срещат нито фарове, нито църковни камбанарии или наредени на рейда кораби. Такова крайбрежие, възмушаваше се той, не може да се види никъде другаде по света. По едно време дори отведе сержанта настрана и взе да го уверява най-сериозно, че от този край никога нищо няма да излезе, завинаги щял да си остане все същата пустош, защото пристанищата били занемарени, бреговете на реките били пустинни и необитаеми и дори вятърът бил пропит с мириса на гората, а това до добро не можело да доведе.

Но каквото и да беше настроението на отделните пътници, то ни най-малко не забавяше бързия бяг на „Вихър“. Към залез слънце той вече беше изминал сто мили от пътя, който го делеше от Осуинго. Сержант Дънъм беше счел за свой дълг да се върне във форта, за да се осведоми дали майор Дънкън не желае да даде някакви нови нареждания. За да се осъществи това негово намерение, Джаспър цяла нощ продължи да се придържа о брега. И макар че призори вятърът започна да стихва, той все пак продължи да духа достатъчно силно и „Вихър“ успя да стигне

до един нос, който, както беше известно, отстоеше на една-две лиги от форта. Там ги посрещна лек ветрец откъм север и кутерът малко се отдалечи от брега, за да избегне евентуална опасност, в случай че лекият ветрец се усилише или променеше посоката си.

Появата на деня свари кутера на две мили разстояние от устието на река Осуиго и когато от форта се разнесе утринният залп, Джаспър даде заповед да се отслабят шкотите и да се вземе курс към пристанището.

Изведнъж от бака се раздаде вик и всички отправиха поглед към източния бряг – там, извън обсега на леките оръдия на форта, с платна, зарифени дотолкова, че да го държат на едно място, лежеше „Монкалм“ и очевидно очакваше появяването на „Вихър“. Да се мине покрай него, беше невъзможно, защото, като издигнеше всичките си платна, френският кораб щеше да пресече пътя на кутера за няколко минути. Обстоятелствата налагаха да се вземе бързо решение. След кратко съвещание сержантът отново измени своя план и реши, че най-добрият изход в случая ще бъде колкото се може по-бързо да тръгнат към първоначалното си местоназначение; той разчиташе, че с пъргавината си „Вихър“ ще успее да вземе преднина и ще остави неприятеля достатъчно далеч зад себе си, за да не може той по-нататък да открие следите им.

И така, без да губи нито минута, издул всичките си платна, „Вихър“ се понесе по вятъра. Откъм форта се раздадоха топовни гърмежи, издигнаха се знамена и крепостният вал отново се изпълни с хора. Но освен съчувствие Лунди не можеше да предложи на хората си никаква друга помощ. „Монкалм“, след като даде четири-пет предизвикателни залпа и издигна няколко френски знамена, изду платна и се впусна в преследване.

В продължение на няколко часа двата кораба пореха вълните с неимоверна бързина, като от време на време сменяха галса, за да може пристанището да им остава откъм подветрената страна – единият да влезе в него, ако е възможно, а другият – да попречи на това.

Към пладне от френския кораб се виждаха вече само мачтите – дотолкова се беше увеличило разстоянието между него и кутера; напред в далечината се забелязваха няколко острова, които според думите на Джаспър щели да скрият от неприятеля по-нататъшните маневри на „Вихър“. И макар че Кап, сержантът и по-специално поручик Мюр, ако се съдеше по думите му, все още изпитваха доста голямо недоверие към младия човек, а Фронтеняк не беше много далеч, решиха да последват съвета му, защото време за умуване нямаше; интендантът дискретно забеляза, че Джаспър пожелал да ги предаде, само като отведе кутера в

неприятелското пристанище, а на това те можели всеки момент да поперчат, защото единственият кръстосвач, който французите притежаваха в момента, се намирал откъм подветрената страна на „Вихър“ и в това положение не представляваше непосредствена заплаха.

Оставен да действа свободно, Джаспър скоро доказа какъв опитен капитан е. Той заобиколи островите откъм наветрената им страна, подмина ги и се насочи на изток, оставяйки „Монкалм“ зад линията на хоризонта.

На залез слънце кутерът наближи първия от островите, разположени при изхода на езерото, и докато се стъмни, навлезе в тесния проток; по него най-после щеше да се добере до поста, към който дълго вече се стремеше.

В десет часа обаче Кап настоя да пуснат котва, защото лабиринтът от острови беше тъй оплетен, че старият моряк се боеше да не би в тъмнината при някой от завоите експедицията да се намери пред дулата на френския форт. Джаспър охотно се съгласи, тъй като това съответстваше напълно на дадените му предписания – да се приближава до поста при такова положение, че никой от екипажа да не може да се сдобие с точни данни на местоположението му, за да не би някой дезертър да издаде малкия гарнизон на неприятеля.

Отведоха „Вихър“ в едно малко, отдалечено заливче, откъдето и през деня едва ли някой би могъл да го открие, а още по-малко през нощта; на палубата остана само един часови, а всички останали отидоха да си почиват. Кап толкова се беше уморил през изтеклите две денонощия, че веднага потъна в дълъг и здрав сън и се събуди чак на разсъмване. Едва беше отворил очи, когато моряшкият му инстинкт подсказа, че корабът е в движение. Изкачи се веднага на палубата и видя, че „Вихър“ се промъква между островите, а на палубата нямаше никой друг освен Джаспър и лощмана, ако не се брой часовият, който не обръщаше никакво внимание на тези маневри, смятайки ги напълно основателно за правилни и необходими.

– Какво значи това, мастър Уестърн? – попита Кап с необходимата за случая строгост. – Ти най-после ще ни закараш във Фронтеняк, а всички спим долу като моряци, които чакат, докато от палубата не им извикат: „Тревога!“

– Аз изпълнявам дадените ми нареждания, мастър Кап. Майор Дънкън ми е заповядал да приближавам поста само в момент, когато хората са долу, защото не желае по тези води да има повече лощмани, отколкото са нужни на краля.

Кап подсвирна.

– Добре щях да я свърша, ако трябваше да се лутам из тези храсти и скали без жива душа на палубата! Даже и лоцманът на Йорк не би могъл да се оправи сред този канал.

– Аз мисля, сър – каза Джаспър с усмивка, – че най-добре ще бъде да оставите командването на кутера в мои ръце, докато стигнем благополучно местоназначението си.

– Така щяхме да направим, Джаспър, така щяхме да направим, ако не беше едно обстоятелство. А обстоятелствата са нещо много важно и един благоразумен човек не бива да ги пренебрегва.

– Е, добре, сър, аз се надявам, че те вече са към своя край. Ако вятърът продължава все така, след по-малко от час ще пристигнем на острова и тогава вече няма да има защо да се опасявате от каквито и да било „обстоятелства“, които хитро бих могъл да скроя.

– Хм!

Кап беше принуден да се съгласи, още повече че всички постъпки на Джаспър до този момент изцяло потвърждаваха искреността на младежа. Това, разбира се, не беше лесно за човек тъй чувствителен към „обстоятелствата“, който знаеше, че „Вихър“ се намира в опасна близост със стария и известен по цялата граница форт Фронтеняк. Островите може би не бяха точно хиляда на брой, но все пак бяха толкова много и тъй малки, че сметката лесно можеше да се обърка, макар от време на време да подминаваха и някой по-голям. Джаспър се беше отклонил от канала, който бихме могли да наречем „главен“, и сега кутерът лъкатушеше с помощта на силния попътен вятър и благоприятното течение през такива тесни проходи, че с мъка се побираше в тях и мачтите му едва не закачаха дърветата. После прекосяваше някое малко заливче и отново се скриваше сред храстите, дърветата и скалите. Водата беше така прозрачна, че не ставаше нужда да се спуска лотът, а еднаквата дълбочина правеше плаването напълно безопасно, макар Кап, привикнал с дълбочините на океана, да беше под непрекъснатия страх, че всеки миг ще заседнат.

– Вдигам ръце! Вдигам ръце, Следотърсачо! – възкликна най-после старият моряк, когато малкото корабче се измъкна благополучно от двадесетия пореден проход, през който така смело се промъкваша. – Това значи да пратиш по дяволите цялата мореплавателна наука заедно с всичките ѝ закони и правила.

– Не, не, Солена вода, това е върхът на изкуството. Вие сам виждате, че Джаспър никога не се колебае, а като добро ловджийско куче бяга

с високо вдигната глава, уповавайки се на своя нюх. Залагам живота си, че момчето ще ни отведе където трябва, и вече отдавна щеше да го е направил, ако още от началото му бяхме дали свобода.

– Нито лощман, нито лот, нито маяк, нито...

– Следа! – прекъсна го Следотърсача. – И това за мене е най-загядъчното в пялата работа. По водата, както всеки знае, следи не остават, а Джаспър плава напред, сякаш вижда пред себе си отпечатъците от мокасините по листата така ясно, както ние виждаме слънцето на небето.

– Дявол да го вземе, та аз мисля, че той няма дори и компас!

– Готови за спускане на кливера! – извика Джаспър, отвръщайки само с усмивка на забележките на спътниците си. – Спускай... Рул надясно... още надясно... така... отпускай леко... отпускай... а сега скочи с въжето на земята... не, хвърли го... на брега има няколко души, те ще го хванат.

Всичко това беше извършено толкова бързо, че зрителите нямаха време да проследят отделните маневри, а „Вихър“ вече се беше обърнал срещу вятъра и гротът му плющеше. Едно последно завъртане на кормилото и корпусът му се долепи до образувания от самата природа скалист кей, където веднага го вързаха със здрави въжета за брега. С една дума, отрядът на 55-и полк беше стигнал местоназначението си, а войниците, очакващи смяната, го посрещнаха с обичайната в такива случаи радост.

Мейбъл с нескрито облекчение скочи на брега, а сержантът, който се чувстваше крайно измъчен от дългия престой на кутера, бързо я последва заедно с хората си. Постът, както за по-просто войниците от 55-и полк наричаха мястото, представляваше едно прелестно кътче, обещаващо приятна отмора на пътниците, прекарвали дълго време затворени в тясното пространство на „Вихър“. Островите не бяха високи, но се издигнаха достатъчно над нивото на водата, затова климатът им беше здравословен и бяха добри за живеене. И всички до един в онова далечно време бяха покрити с гъста девствена гора. Островът, на който беше разположен постът, беше малък, всичко на всичко двадесет акра, и навярно векове преди времето, което ние описваме, някоя от природните стихии, бушуващи на тази пустош, беше унищожила част от дърветата, защото половината от площта му представляваше поляна, покрита с трева. По мнението на офицера, който беше избрал това място за военен пост, прозрачният извор, бликащ наблизо, отдавна привлякъл вниманието на индианците и те започнали да посещават мястото, отивайки на лов или риболов. По този начин попречили дърветата да израснат повторно

и дивите треви завладели цялата поляна. Но каквато и да е била причината, в резултат на нея островът беше станал много по-красив от останалите, върху него сякаш лежеше печатът на цивилизацията, който липсваше тогава на този обширен район на страната.

Бреговете на острова бяха опасани с храсти, запазени грижливо от войниците, защото те служеха като естествено прикритие за хората и предметите, намиращи се зад тях. Скрити зад тези храсти и зад проснатите тук-там гъсталаци и малки горички, се издигаха шест-седем ниски колиби, които служеха за жилища на офицерите и войниците, а също и за склад на припаси, кухня, лазарет и прочие. Тези колиби бяха направени от трупи и бяха покрити с дървесна кора, но материалът за построяването им беше донесен отдалече, за да не би следите от сечта да привлекат нечие внимание. От няколко месеца вече в тях живееха хора и те бяха придобили дотолкова удобен вид, доколкото изобщо могат да бъдат удобни едни такива жилища.

Източната част на острова беше издадена напред и образуваше малък, покрит с гъста растителност нос; клоните на шубраците така плътно се преплитаха, че образуваха нещо като зелена стена и докато не опадеше шумата, през нея нищо не се виждаше. Близо до тесния провлак, който съединяваше това парче земя с останалата част на острова, беше построен малък блокхаус, за чиято здравина очевидно бяха положени доста грижи. Дебелите трупи, грижливо одялани и съединени тъй, че да не остане помежду им незащитено място, бяха сигурна преграда срещу куршумите. Вместо прозорци имаше бойници, вратата беше малка и масивна, а покривът беше направен от същите дебели трупи, от които бяха направени и стените, и беше старателно покрит с дървесна кора, за да не пропуска дъжд.

В приземния етаж както обикновено се съхраняваха снаряжението и провизиите. Там отрядът държеше всичките си запаси. Вторият етаж беше предназначен за жилище и за защитна крепост, а ниският тавански етаж беше разделен на две или три стаи, в които можеха да се сместят постелите на десет-петнадесет войници. Всичко беше устроено крайно просто, но затова пък достатъчно здраво, за да защити войниците от внезапно нападение. Постройката беше висока не повече от четиридесет фута и билото ѝ се скриваше в короните на дърветата. Човек можеше да я види, само ако застанеше в средата на острова, но дори от тази страна за погледа бяха достъпни единствено горните бойници, защото приземният етаж на дървената кула беше потулен зад гъсти храсти.

Блокхаусът, предназначен главно за отбрана, беше нарочно

построен близо до извора, бликащ от варовиковата скала, от която беше изграден островът, за да може отгоре да се спуска кофа и направо от извора да се черпи водата, необходима в случай на обсада. За да може това да става по-лесно и за да се предпазва приземният етаж от обстрел, горните два етажа се издаваха с няколко фута навън от долния, както обикновено се правят такива постройки, а отверствията, прорязани в дървения пояс, за да служат като бойници и люкове, бяха запълнени с дървени трупчета. Етажите бяха свързани помежду си с подвижни стълби. Ако добавим, че тези постройки служеха обикновено само за отбранителни крепости, в които войниците от гарнизоните или жителите на поселищата се укриваха в случай на нападение, читателят ще добие съвсем точна представа за устройството, което искаме да му опишем.

Но главното достойнство на острова от военна гледна точка беше неговото местоположение. Той лежеше стгушен между двадесет други острова и да го откриеш не беше много лесна работа. Човек можеше да мине с лодка съвсем близо до него, да го съзре през пролуките на дърветата и съвсем спокойно да допусне, че е само част от някой друг остров. Протоците около острова, който описваме, бяха така тесни, че трудно можеше да се каже къде свършва един остров и къде започва друг, дори да застанеш насред архипелага с определеното намерение да установиш именно това.

Малкото заливче, което Джаспър беше избрал за пристанище, отвсякъде беше закрито с храсти и съседни острови, така че веднъж дори самите моряци на „Вихър“, връщайки се от близките протоци, където бяха ходили на риболов, се лутаха в продължение на няколко часа, докато го намерят – с прибраните си платна кутерът тук действително много трудно можеше да се открие. С една дума, мястото беше крайно подходящо за целта, за която се използваше в момента, а преимуществата, дадени му от самата природа, бяха разумно допълнени, доколкото позволяваха средствата и възможностите на един форт, разположен в такъв отдалечен пограничен район.

Първият час след пристигането на „Вихър“ изтече в оживено суетене. Отрядът, който предстоеше да бъде сменен, не се беше отличил с никакви особени успехи. Войниците, угнетени от дългото усамотение, бързаха по-скоро да се върнат в Осуиго. Между сержант Дънъм и офицера, когото той идваше да смени, се състоя кратка церемония по предаването на поста и веднага след това последният побърза заедно с хората си да се качи на борда на „Вихър“ и Джаспър, който с удоволствие би прекарал остатъка от деня на острова, получи нареждане да отплава

незабавно, за да използва попътния вятър, бързо да излезе от реката и да прекоси езерото.

На сбогуване поручик Мюр, Кап и сержантът имаха кратък поверителен разговор с офицера на заминаващия отряд, в който те му съобщиха за подозренията си относно верността на младия капитан. Офицерът обеща да прояви най-строга бдителност и се качи на борда. Не бяха изминали и три часа от пристигането на „Вихър“, и той отново беше на път.

Мейбъл се настани в колибата, определена за сержанта, с чисто женска грижливост и умение се зае да подреди простото домакинство и – доколкото позволяваха условията – създаде удобства и уют за себе си и за баща си. За да се пести труд, в една от колибите, специално определена за тази цел, устройха обща трапезария за сержанта и помощниците му, а готвенето предоставиха на жената на войника. По такъв начин в колибата на сержанта, най-хубавата от всички на острова, нямаше да се върши никаква мръсна домакинска работа и това даде възможност на Мейбъл да прояви отличния си вкус и женско умение. За първи път откакто беше дошла на границата, девойката се чувстваше горда със своя дом. След като привърши с тези важни задължения, тя излезе да се разходи из острова и тръгна по една пътека, която през живописната поляна я отведе до единственото необрасло с храсталаци място на брега. Там тя се спря и загледана в прозрачната и ненабраздена от нито една вълничка вода, се замисли над своето ново положение. С удоволствие и възбуждане възстановяваше в паметта си приключенията, през които тъй неотдавна беше минала, и градеше предположения за онези, които я очакваха в бъдеще.

– Как добре хармонира прелестта ви с това прекрасно място, мис Мейбъл – каза Дейвид Мюр, появявайки се неочаквано до нея. – Но все пак мога спокойно да заявя, че вие сте по-красива.

– Ако ви кажа, че не обичам да слушам комплименти, отправени по мой адрес, сигурно няма да ми повярвате, но затова пък искам да ви уверя, че ако благоволите да поразговоряте с мен за по-сериозни неща, може би ще успея да ви докажа, че имам достатъчно ум, за да ги проумея.

– Какво говорите, прелестна Мейбъл, та вашият ум е шлифован като дулото на войнишки мускет и мислите ви са дори прекалено изискани и умни, за да бъдат споделяни с един нещастник, който вместо да стои където му е мястото и да попълва знанията си, вече четири години живее тук, на тази граница и предвкъва старото, което знае. Но вие не съжалявате, доколкото разбирам, млада госпожице, че красивото ви

краче отново е стъпило на твърда земя?

– До преди два часа и аз самата мислех така, но сега „Вихър“ изглежда толкова красив между дърветата, че струва ми се, почти съжалявам, задето не се намирам вече между пътиците му.

Като каза това, Мейбъл размаха кърпичката си в отговор на поздрав на Джаспър, който не свали очи от нея, докато белите платна на кутера не завиха край носа и не се скриха зад зелената завеса от листа.

– Ето че отплаваха, но аз не бих казал, че и радостта отплава с тях, и все пак дано Бог им помогне да стигнат благополучно, защото без тях рискуваме да прекараме зимата на този остров. Впрочем има и една друга възможност – да попаднем в Квебекската крепост. Този Джаспър, Сладката вода, е много чудато момче. В гарнизона са се получили лоши сведения за него, които аз с прискърбие научих. Вашият достоен баща и почти толкова достойният ви вуйчо нямат особено добро мнение за него.

– Неприятно ми е да чуя всичко това, мистър Мюр, но се надявам, че времето ще разсее техните подозрения.

– Да можеше времето да разсее и моите, прекрасна Мейбъл – с угоднически тон отвърна интендантът, – не бих завиждал дори на главнокомандващия. Мисля, че ако изляза в оставка, вашият баща непременно ще заеме моето място.

– Ако моят скъп баща е достоен да заеме вашето място, мистър Мюр – отвърна девойката с лукава усмивка, – то, струва ми се, вие със същия успех бихте могъл да заемете неговото.

– Ама че шега! Нима искате да ме понижите до подофицерски чин, Мейбъл?

– Ни най малко, сър, съвсем нямах предвид армията, когато споменахте за оставката си. Мислите ми бяха по-егоистични, помислих си за това, колко много ми напомняте на моя скъп баща с вашия опит и мъдрост и с какъв успех бихте могъл да заемете мястото му на семеен глава.

– Само като младоженец, прелестна Мейбъл, но не и като баща и почетен глава на семейство. Разбирам за какво намекувате и ми е забавно да слушам остроумните ви забележки. Остроумието на младите девойки ми се нрави, стига то да не граничи с дързост... Но да си кажа истината, Следотърсача е голям чудак.

– За него трябва да говорите или истината, или нищо. Следотърсача е мой приятел, мой много добър приятел, мистър Мюр, и няма да позволя на никого да говори лошо за него, без да го опровергая.

– Не искам да кажа нищо лошо за него, уверявам ви, Мейбъл, но се

съмнявам дали има и кой знае какво добро да се каже.

– Ако не друго, поне това, че е най-добрият стрелец – отвърна Мейбъл с усмивка. – Не можете да отречете, нали?

– Нека му отдадем нужните похвали за тези му подвизи, щом желаете, но като изключим тях, той е по-невеж и от един мохоук.

– Да, не знае латински, но затова пък владее като никоой друг езика на ирокезите, а тук, на границата този език е много по-нужен от латинския.

– Ако Лунди ме повика да ме попита на кое се възхищавам повече, на красотата ви или на ума ви, прелестна и хаплива Мейбъл, да си призна, бих се затруднил в отговора. Еднакво се възхищавам и от едното, и от другото, в един момент съм готов да дам палмата на първенството на красотата ви, а веднага след това – на ума ви. Ех, покойната мисис Мюр беше достойна да се сравни с вас!

– Последната мисис Мюр ли казахте, сър? – попита Мейбъл и погледна събеседника си с престомена наивност.

– Хайде, хайде! Това трябва да е някоя от сплетните на Следотърсача. Този приятел сигурно вече е успял да ви наговори, че не съм бил женен само веднъж.

– В такъв случай той напразно би губил време, сър, защото всички знаят, че сте имал нещастieto да се жените четири пъти.

– Само три и това е така вярно, както е вярно, че се казвам Дейви Мюр! Четвъртата ми жена е плод на сплетни или по-точно, прелестна Мейбъл, тя е още *in petto*, както казват в Рим, а това на езика на любовта, draga моя, означава в сърцето.

– Е, радвам се, че аз не съм четвъртата *in petto* или където и да е другаде, както не бих искала да бъда и плод на сплетни.

– О, не се безпокойте за това, очарователна Мейбъл! Ако тази четвърта бъдете вие, останалите ще бъдат забравени, а вашата забележителна красота и вашият ум ще ви извисят над всички и ще ви направят първа. Не се безпокойте, никога не можете да бъдете четвърта.

– Това ваше уверение все пак малко ме успокоява, мистър Мюр – каза Мейбъл през смях, – независимо какво се крие зад останалите. Но да си призная, предпочитам да съм четвърта поред сред красавиците, отколкото четвърта поред от съпругите.

След като каза това, Мейбъл се отдалечи с бърза стъпка и остави интенданта да размишлява над несполуката си. Тя се бе видяла принудена да пусне в ход чисто женските си средства за защита, отчасти защото поручикът напоследък беше станал твърде натрапчив с любезностите

си, на които навреме трябваше да се даде отпор, и отчасти заради обидните намеци по адрес на Джаспър и Следотърсача. Макар да беше остроумна и решителна, на Мейбъл съвсем не ѝ бе присъща дързостта, но в случая обстоятелствата ѝ налагаха да си послужи с по-рязък тон. След като остави събеседника си, тя реши, че най-после се е избавила от ухажванията му, които ѝ бяха безкрайно неприятни. Но не познаваше Девид Мюр. Привикнал да получава откази, в такива случаи той хич и не мислеше да се отчайва, напротив, ставаше още по-настойчив и погледът малко злораден, малко самодоволен, явно подсказваше, че е замислил нещо недобро.

Докато той все още размишляваше, към него незабелязано се доближи Следотърсача.

– Няма да успееш, интенданте, няма да успееш! – подхвана ловецът, като се засмя с беззвучния си смях. – Тя е млада и пъргава и само бързите крака могат да я настигнат. Казват, че тичаш подире ѝ, но редом с нея няма да тръгнеш.

– Аз пък чух същото за тебе, драги, макар че самонадеяността ти трябва да е твърде голяма, за да допусна, че е вярно.

– Боя се, че си прав, да, да, боя се! Като си давам сметка какъв съм, колко малко знам и колко суров е моят живот, разбирам, че нямам право дори и за мит да мечтая за такава начетена, весела, добра и нежна...

– ...и красива, не забравяй – грубо го прекъсна Мюр.

– Да, да, и красива – съгласи се кротко Следотърсача. – Трябваше още в началото да спомена и красотата ѝ, като изброявах останалите ѝ качества, защото младата газела, когато още се учи да подскача, не радва така окото на ловеца, както Мейбъл радва моя поглед. Аз наистина се боя, че за да мечтая за нея, наистина трябва да съм твърде тщеславен и самонадеян.

– Но ако вродената ти скромност, драги, те кара сам така да мислиш за себе си, то аз считам за свой дълг да ти кажа като на стар приятел и другар по оръжие...

– Интенданте – прекъсна го ловецът, като изгледа събеседника си изпитателно, – ние с тебе често сме се срещали зад крепостните стени, вярно е, но твърде малко в горите или в битките срещу врага.

– Е гарнизона или в палатката – не е ли все едно, Следотърсачо? Ти знаеш, че моите задължения ме задържат обикновено край складовете с провизии и снаряжение, което съвсем не отговаря на моите стремежи, както сам можеш да си представиш, защото и в твоите гърди бие войнишко сърце. Но ако беше чул това, което Мейбъл току-що каза за тебе,

още същата минута щеше да престанеш да мислиш и да се домогваш до благоволението на тази дръзка и своенравна госпожица.

Следотърсача изгледа въпросително интенданта. Естествено, много му се искаше да знае какво е мнението на Мейбъл за него, но вродената му деликатност и честолюбие не му позволяваха да разпитва какво са говорили за него. Мюр обаче никак не се смути от сдържаността и чувството за собствено достойнство, проявени от ловеца. Знаейки, че има пред себе си един честен и простодушен човек, той реши да се възползва от доверчивостта му, за да се избави от съперничество. Като разбра, че скромността му е по-силна от любопитството, той побърза да продължи:

– Все пак трябва да знаеш какво мисли тя за тебе, Следотърсачо, всеки трябва да знае какво говорят за него приятелите и близките му. И за да ти докажа уважението си към тебе и чувствата ти, ще ти разкажа с няколко думи това, което чух. Знаеш сам какъв лукав и присмехулен става погледът ѝ, когато реши да уязви чувствата на някого.

– В нейните прекрасни очи, поручик Мюр, аз съм виждал само нежност и доброта, макар понякога от тях да блика и смях. Да, неведнъж съм ги виждал да се смеят, вярно е, но този смях винаги е бил сърдечен и добродушен.

– Да, да, тъкмо така беше и този път, очите ѝ бяха изпълнени с несдържан смях и както се беше развеселила, изведнъж възкликна... надявам се, че няма да оскърбя твоите чувства, Следотърсачо!

– Не зная, интенданте, не зная! Мнението на Мейбъл е по-важно за мене от мнението на който и да било друг.

– В такъв случай по-добре е да не ти предавам думите ѝ, по-добре е да ги премълча. Защо всъщност човек трябва да казва на някого какво говорят приятелите му за него, още повече, когато казаното от тях не е било особено ласкаво и би могло да го обиди. Аз повече нито дума няма да спомена по този въпрос.

– Не мога да те накарам да говориш, интенданте, щом не желаеш и може би ще бъде по-добре да не узнавам мнението на Мейбъл, след като разбрах от намека ти, че то не е в моя полза. Ех, да можехме да бъдем такива, каквито искаме, а не такива, каквито сме всъщност, то и характерът ни и образованието, и външността ни дори биха били други. Човек може да бъде груб и недоद्याлан, и необразован и пак да бъде щастлив, ако не съзнава недостатъците си. Но е тежко да видиш собственото си несъвършенство в пълна светлина, и то в момент, когато най-малко желаш.

– Ето това е умна мисъл, *rationale*, както казват французите. Тъкмо това говорех на Мейбъл, когато тя неочаквано ме остави и побягна. Забеляза ли я как припна, когато ти се появи?

– Как мога да не забележа – отвърна Следотърсача с дълбока въздишка и вкопчи пръсти в цевта на пушката си с такава сила, че те едва не смазаха желязото.

– Как можеш да не забележиш, разбира се, та то беше направо очевиден – да, това е точно думата и по-добра от нея в речника няма да намериш, ако щеш да ровиш в него цял час. И все пак трябва да узнаеш, Следотърсачо, и аз не виждам основателна причина да те лиша от правото ти да узнаеш – тази кокетка хукна да бяга, защото не желаше, да чуе това, което щях да ѝ кажа в твоя защита.

– И какво можеше да кажеш в моя полза, интенданте?

– Аз, разбира се, щях да се ръководя от обстоятелствата, приятелю. Нямах намерение да се впускам в общи разсъждения, а да опровергавам всяко нейно обвинение поотделно. Ако тя ми кажеше, че си недоляган и груб жител на границата, можеш да ѝ кажа, нали разбираш, че това се дължи на суровия и примитивен живот, който си принуден да водиш тук, тогава цялото ѝ обвинение щеше да отпадне, ако, разбира се, провидението не я е лишило съвсем от справедливост.

– И ти каза ли ѝ всичко това?

– Не мога да се закълна, че точно тези бяха думите ми, но смисълът беше такъв. Момичето проявяваше нетърпение и не желаше да изслуша и половината от това, което имах да ѝ казвам. Побягна, както ти сам можа да видиш, сякаш мнението ѝ за тебе вече е съвсем оформено и тя не желае да чуе нито дума повече. Боя се че то вече е окончателно запечатано в съзнанието ѝ.

– Да, и аз се боя от това, интенданте. Баща ѝ действително е сбъркал. Да, да, сержантът е изпаднал в ужасно заблуждение.

– Е добре, приятелю, но има ли смисъл да хленчиш заради това и да проваляш доброто си име, което толкова дълги години си се стремил да създадеш? Мятай си пушката на рамо, тя поне никога не ти изневерява, и хайде в горите. Защото нито една жена на света не заслужава да измъчва човек сърцето си заради нея, повярвай ми, зная го от собствен опит. Поучи се от човек, който е имал две жени и познава нежния пол – жените всъщност съвсем не са такива, каквито ние си ги представяме. А пък ако искаш да унизиш Мейбъл, то едва ли на друг отхвърлен поклонник би му се представил такъв блестящ случай, какъвто на тебе ти се представя.

– Не бих могъл да си помисля да унизявам Мейбъл, интенданте.

– Въпреки всичко ще дойдеш до това. Такава е природата на човек, че той винаги жадува да отплати с обида за обидата, която са му нанесли. И тъкмо сега ти се представя прекрасен случай да заслужиш още повече обичта на приятелите си, а това е най-сигурното средство да събудиш завистта на врага си.

– Мейбъл не ми е враг, интенданте, но дори и да ми беше, аз за нищо на света не бих се съгласил да ѝ причиня и най-малкото огорчение.

– Щом го казваш, Следотърсачо, то навярно го и мислиш, но разумът и природата са против тебе и ти рано или късно ще се убедиш в това. Сигурно си чувал поговорката: „Ако ме обичаш, обичай и кучето ми.“ Разтълкувай го обратно и ще излезе: „Ако не ме обичаш, не обичай и кучето ми.“ А сега чуй какво можеш да направиш. Както знаеш, положението ни на този остров е крайно несигурно и опасно, намираме се, както се казва, в устата на лъва.

– Лъвът според тебе са французите, а устата му – островът, така ли, интенданте?

– Това е само метафорично казано, приятелю. Французите не са никакви лъвове, нито пък островът е тяхната уста. Но може да стане тъй, а от това аз най-много се боя, че той да се превърне в магарешка челюст!

При тези думи интендантът избухна в подигравателен смях, който изразяваше всичко друго, но не и уважение към благоразумието на Лунди да избере тъкмо това място за своите военни операции.

– Островът, на който е разположен постът, е отлично избран, по-добър не може и да се намери – каза Следотърсача, като се огледа наоколо, сякаш оценяваше достойнствата на някоя картина.

– Не отричам, не отричам. Лунди е добър войник и разбира от военни тънкости. В този смисъл и баща му беше голям земевладелец. Аз съм се родил в тяхното имение и през цялото време не съм се отделял от Лунди, затова привикнах с уважение да се отнасям към всичките му постъпки и думи. В това е и моята слабост, както знаеш, Следотърсачо. Мястото на този пост може да го е избрал или тъпак, или някой премъдър Соломон – зависи от коя страна ще погледне човек. Но е много несигурно, както може да се заключи от всички предохранителни мерки и разпореждания на Лунди. Наоколо е пълно с индианци, те бродят из горите на Хилядата острова, за да търсят нашия пост. Лунди го знае от получените донесения. Затова най-голямата услуга, която можеш да направиш на 55-и полк, е да откриеш следите им и да ги наведеш на лъжлива диря. За нещастие сержант Дънъм си е втъпил в главата, че

опасността трябва да се очаква откъм горното течение на реката, защото там е разположен Фронтеняк, докато нас опитът ни е научил, че индианците се появяват оттам, откъдето най-малко ги очакваш, следователно редно е да ги очакваме откъм долното течение. Ето защо, ако вземеш твоего кану и се спуснеш надолу между островите, ще можеш да ни уведомиш приближава ли се някаква опасност откъм тази страна, или не. Ако ли пък обиколиш няколко мили от гората надолу по брега, сведенията, които ще ни донесеш, ще бъдат още по-точни и следователно и по-ценни.

– Голямата змия сега разпознава именно тази част от местността, а той знае къде се намира постът, така че своевременно ще ни прати предупреждение, ако ни застрашава нападение от тази страна.

– И все пак той е индианец, Следотърсачо, а това е работа, която изисква знанията и опита на бял човек. Лунди ще бъде безкрайно благодарен на оня, който му помогне за успешния завършек на този поход. Да ти кажа ли истината, приятелю, всъщност той много добре съзнава, че това никога няма да стане, но е наследил толкова голяма част от упоритостта на стария лорд, че няма да признае грешката си, макар тя за всички да е ясна ката бял ден.

Интендантът продължи да убеждава Следотърсача незабавно да напусне острова. При това той прибегваше до всевъзможни доводи, понякога крайно противоположни един на друг. В един момент излагаше една причина, а в следващия – друга, напълно противоположна на първата. При цялото си простодушие и доверчивост Следотърсача не можеше да не забележи непоследователността в разсъжденията на поручика, но и през ум не му минаваше, че с тях Мюр целеше единствено да го отдалечи от острова, за да няма съперник при Мейбъл.

Злонамерените обвинения той опроверга с достоверни факти, оспорваше всяко невярно твърдение, защото твърде добре познаваше задълженията си, но сам неспособен на подлост, той както обикновено не можеше да отгатне низките подбуди на събеседника си. Правеха му впечатление увъртанията на Мюр, но не мажеше да прозре в тайните му намерения. Свърши се с това, че след дългия си разговор двамата се разделиха с недоверие един към друг, всеки запазил своето мнение, само че недоверието на Следотърсача, както и всички чувства на този човек, носеше белега на откритата му безкористна, честна натура.

Съвещанието, което се състоя между сержант Дънъм и поручика, има далеч по-сериозни последици. Войниците получиха някакви тайни нареждания, засноваха из блокхауса и колибите и човек, запознат с

придвижванията на военни отряди, веднага можеше да разбере, че се подготвя някаква експедиция. Сержантът през целия ден беше зает с разни приготовления на тъй нареченото пристанище и едва при залез слънце се прибра в колибата си, последван от Следотърсача и Кап. След като се настани на обичайното си място зад чисто застланата от Мейбъл маса, той се зае да я постави в течение на нещата.

– Както виждам, дъще, ти не можеш да седиш със скръстени ръце, ако съдя по отличната вечеря, която си приготвила. И се надявам, че когато дойде време, ще покажеш, че си достойна дъщеря на човек, който умее да посреща неприятеля лице в лице.

– Ти не очакваш да играя ролята на Жана д'Арк и да поведе хората в бой, нали, татко?

– Чия роля да играеш, дете? Ти знаеш ли за кого говори тя, Следотърсачо?

– Не зная, сержанте, но какво от това? Аз съм невежа и необразован и за мене е удоволствие просто да слушам гласа на Мейбъл и да погълщам думите, а това, че не знам точно за кого говори, не ме интересува.

– А пък аз знам за кого говори – заяви уверено Кап, – за един капер от Морле, който здравата се награби през последната война.

Мейбъл се изчерви от смущение; несъзнателно от устата ѝ се беше изтръгнала забележката, от която пролича необразоваността на баща ѝ, невежеството на вуйчо ѝ и донякъде простодушната непосредственост на Следотърсача. Въпреки това обаче девойката не можа да се съдържи и да не се засмее.

– Татко, с това навярно не искаш да кажеш, че трябва да застана редом с войниците и заедно с тях да защитавам острова?

– Ти не знаеш, дъще, но на жените в този край неведнъж се е налагало да показват храбростта си, ето и нашият приятел Следотърсача ще го потвърди. Но за да не се изплашиш, смятам за уместно да те предупредя отсега, като не ни видиш утре сутрин, когато се събудиш, че ние възнамеряваме да тръгнем на поход още тази нощ.

– Защо казваш „ние“, татко? Нима мене и Джени ще ни оставите сами на острова?

– Не се плаши, дъще, аз добре познавам военното дело. Ще оставим тук поручик Мюр, вуйчо ти Кап, капрал⁶⁶ Макнаб и трима войници, които да съставляват гарнизона през време на нашето отсъствие. Джени ще

66. Капрал – първо подофицерско звание в някои европейски армии, отговарящ на званието ефрейтор. – Б. пр. (Не е много ясно, защо подофицерското звание се приравнява към званието ефрейтор, което в нашата армия е второто войнишко звание – Б.ВНorse)

дойде с тебе в тази колиба, а зет ми Кап ще заеме моето място.

– А мистър Мюр – попита почти несъзнателно Мейбъл. Тя вече си представяше как ще започне да я преследва с натрапчивите си ухажвания този неин поклонник.

– Той ще те ухажда, момичето ми, ако това ще ти бъде приятно. Мюр е влюбливо момче. Не напразно вече четири пъти е бил женен, няма търпение да се ожени за пети път, за да покаже колко много тачи паметта на първите четири.

– Интендантът ме уверяваше – наивно се обади Следотърсача, – че когато душата на човек е бранувана от толкова много загуби, най-доброто средство да успокоиш болката е да изореш наново почвата така, че да не останат никакви следи от това, което преди е било отгоре ѝ.

– Да брануваш или да ореш, е все едно, разликата не е много голяма – отвърна сержантът насмешливо. – Но нека се опита да излее пред Мейбъл всичко, което е в главата му, и с това на ухажването му ще дойде край. Много добре знам, че моята дъщеря никога няма да стане жена на поручик Мюр.

Последните думи сержантът изрече с тон, който показваше, че никога няма да се съгласи да даде дъщеря си на интенданта. Мейбъл се обърна, поруменя и се усмихна смутена, но веднага се овладя и заговори с такъв весел глас, че прикри всяко вълнение:

– Но татко, струва ми се, че ще е по-добре да изчакаме мистър Мюр да изяви желание да стане мой мъж или по-точно казано, да поиска твоята дъщеря за жена, за да не могат да ни напомнят баснята за лисицата и зеленото грозде.

– И каква е тази басня, Мейбъл – нетърпеливо попита Следотърсача, чиито познания върху неща, известни почни на всеки бял човек, бяха крайно оскъдни. – Разкажи ни я, ти така хубаво умееш да разказваш. Предполагам, че и сержантът не я е чувал.

Мейбъл преразказа известната на всички басня, и то така хубаво, че през време на разказа ловецът не свали очи от лицето ѝ, а неговото частно лице сияеше от усмивка.

– Ето каква е лисицата – възкликна Следотърсача, когато Мейбъл разказа края на баснята, – също като мингосите, вероломни и хитри, по това си приличат тези гадини. Колкото до гроздето, тук в нашия, край то въобще си е кисело, дори за тези, които могат да го достигнат. А на онези, които не могат да го достигнат, то естествено им се струва още по-кисело. Ето например, мисля си, моят скалп трябва да изглежда много кисел на мингосите.

– За това, че гроздето е кисело, няма да се оплакваме ние, дъще моя, а мистър Мюр. Но ти наистина не желаш да се омъжиш за този човек, нали, Мейбъл?

– Да желае? Тя? – намеси се Кап. – Не, не, та той не е и войник, нищо не е! Приказката за зеленото грозде чудесно му приляга.

– Засега изобщо не смятам да се омъжвам, скъпи татко и скъпи вуйчо, за когото и да било, много ви моля да говорим колкото се може малко по този въпрос. Но и да смятах да се омъжвам, струва ми се, че едва ли бих се спряла на човек, който е опитал вече щастието си с три или четири жени.

Сержант Дънъм кимна към Следотърсача, сякаш искаше да каже: „Ето, виждаш ли как стоят нещата!“ – после, съобразявайки се с молбата на дъщеря си, промени темата на разговора.

– Нито на теб, Мейбъл, нито на теб, братко Кап – подхвана той, – имам законно право да предам командването на малкия гарнизон, който ще остане на острова. Но вие можете да давате съвети и да оказвате влияние. Официално на моето място ще остане капрал Макнаб и аз се постарая, доколкото можах, да му внуша чувство за собствено достойнство, за да не вземе да се подчинява много пред висшия чин на поручик Мюр, който е дошъл тук като доброволец и няма право да се бърка в служебната ни работа. И аз много те моля да поддържаш капрала, братко Кап, защото наруши ли интендантът веднъж устава на експедицията, после ще иска да командва не само Макнаб, но и мене.

– Особено ако Мейбъл го сложи на място, докато теб те няма. Ти, надявам се, ще оставиш всичко, което е във водата, под мое разпореждане, нали? Да не ти казвам каква ужасна бъркотия настъпва от недоразуменията между главнокомандващите по суша и по вода.

– Единственият главнокомандващ тук, братко Кап, ще бъде капралът. От историята знаем, че разделението на властта винаги води до недоразумения, а пък аз искам да избегна тази опасност. Капралът ще командва, ти ще даваш съвети, особено по въпросите, свързани с лодките; смятам да ви оставя една лодка, за да ви осигурия средство за отстъпление, в случай че стане нужда. Познавам капрала добре – той е храбър човек и добър войник, на него спокойно можеш да разчиташ, ако успееш да го опазиш от чашката. Но той все пак е шотландец и лесно може да се поддаде на влиянието на интенданта, затова искам и ти, и Мейбъл да сте нащрек.

– Но защо ни оставяш тук, татко? Аз дойдох толкова отдалече, за да ти бъда утеха, не мога ли да те придружа и по-нататък?

– Добро момиче си ти, Мейбъл, истинска Дънъм! Но трябва да останеш да ме чакаш тук. Ще напуснем острова утре преди зазоряване, за да не може никое любопитно око да забележи как излизаме от нашето прикритие. Ще вземем с нас две от големите лодки, а третата и кануто ще оставим на вас. Трябва да излезем на протока, който французите използват, за да превозват тежко натоварените лодки със стоки за индианците, отправени към Фронтеняк. Може би ще се наложи да седим и да чакаме цялата седмица, за да ги заловим.

– А книгата ти в ред ли са, братко? – попита с безпокойство Кап. – Ти, разбира се, знаеш, че да заловиш кораб в открито море, се смята за пиратство, ако нямаш съответен документ, с който се разрешава било на държавен, било на частен въоръжен кораб да извършва подобни набези.

– Имах честта да получа от полковника звание старши сержант на 55-и полк – отвърна сержантът, като се изпъна с достойнство, – а това ще бъде достатъчно дори за френския крал. Ако не стигне, имам у себе си писмената заповед на майор Дънкън.

– Значи нямаш документи, които ти дават право на това?

– Други документи нямам, но смятам, че и тези ще бъдат достатъчни. Изключително важно за интересите на негово величество в тази част на света е тези лодки да бъдат заловени и откарани в Осуиго. Те са натоварени с одеяла, разни дрънкулки, пушки, патрони – с една дума всичко, което е нужно на французите, за да подкупят своите индиански съюзници, за да извършват престъпните си дела, потъпквайки светата ни вяра и нейните заповеди, законите на човечността и всичко, което ни е скъпо. Като им отнемем тези товари със стоки, ние ще разстроим плановете им и ще спечелим време, защото те няма да могат да получат други товари през океана тази есен.

– Но татко, нали и негово величество английският крал използва услугите на индианци? – попита Мейбъл удивено.

– Разбира се, дъще, и той има право на това, да го поживи Бог! Но има голяма разлика дали един англичанин, или един французин използва помощта на индианците, и всеки го знае.

– Това е ясно, братко Дънъм, но все пак не разбирам как стои въпросът с твоите документи.

– Нареджането на един английски полковник, потвърждаващо моите права, трябва да задоволи който и да било французин. И така ще бъде, братко.

– Все пак, татко, не виждам разлика в това, кой въвлича индианците във война – дали англичаните, или французите.

– Неизмерима е разликата, дъще, жалко, че не можеш да я видиш. На първо място англичанинът по природа е човечен и смел, а французинът – жесток и страхлив.

– И можеш да прибавиш още, братко Дънъм, че е готов да танцува от сутрин до вечер, ако го оставиш.

– Съвсем вярно – отвърна мрачно сержантът.

– И все пак, татко, не виждам това да променя нещата. Ако французите постъпват нередно, като наемат индианци, които да се бият срещу противниците им, също толкова нередно постъпват и англичаните. Ще признаеш ли, че е така, Следотърсачо?

– Ти си права, напълно права и аз никога не съм бил с онези, които се възмущават от французите, че вършели това, което и ние самите вършим. И все пак по-добре е да търсиш съюзничеството на делауерите, отколкото на мингосите. Да бяха останали живи войни от това благородно племе, не бих го сметнал за грях да ги изпратя да се бият срещу врага ни.

– Да, но и те убиват и скалпират младо и старо, и жени, и деца!

– Такава им е природата, Мейбъл, и не бива да ги виним за това, че следват законите ѝ. Природата си е природа, само че у различните племена се проявява различно. Аз например съм бял и се стремя да съблюдавам обичаите на белите.

– Пак не ми стана ясно – отвърна Мейбъл. – Щом едно нещо е справедливо за нашия крал Джордж, защо да не е справедливо и за техния крал Луи?

– Истинското име на краля на Франция е Капут⁶⁷ – забеляза Кап с пълна с еленово месо уста. – Веднъж се случи да возя на борда един пътник, голям учен, и той ми разправи, че всички тези Луи – тринайсети, четиринайсети и петнайсети, били мошеници и всички носели името Капут, френската дума за глава, а това означавало, че трябва да ти сложат в подножието на стълбата, та да са подръка, когато дойде време да ги бесят.

– Е, нима това не е все едно да сваляш скалпове? Нима тяхната природа се различава от тази на индианците? – възкликна Следотърсача с удивлението, което човек изразява, когато за първи път чува нещо ново. – Сега вече няма да изпитвам никакви угризения, когато трепя тези негодници, макар че и преди не ги глезех особено!

67. Капут – Кап има предвид френската кралска династия Капетон, с родоначалник Хуго Капет – Б. пр.

Всички събеседници, с изключение на Мейбъл, решиха, че въпросът, който ги занимаваше, вече е изчерпан и че не е нужно да продължават да го обсъждат по-нататък. Тримата мъже всъщност толкова малко се отличаваха от повечето свои близки, които обикновено са склонни да съдят за нещата пристрастно, без нужните познания и разбиране, че едва ли щяхме да сметнем за необходимо да предаваме техния разговор, ако той нямаше отношение към някои подробности от нашия разказ и ако съжденията им не обясняваха мотивите, ръководещи техните постъпки.

Щом се навечеряха, сержантът изпрати своите гости и между него и дъщеря му започна дълъг и откровен разговор. Нежните излияния не бяха присъщи на характера му, но необичайността на положението, в което се намираха, събуди в душата на сержанта нови, неизпитвани досега чувства. Докато действа под непосредственото ръководство на началника си, войникът или морякът малко мисли за опасностите, на които се надхвърля. Но в момента, когато върху него легне отговорността на командира, ума му започват да занимават всички възможности и случайности, от които би могъл да зависи успехът или провалът на операцията. Той по-малко се тревожи за собствената си безопасност, а мисли повече за съдбата на подчинените си и лесно се поддава на чувства, които съмнението поражда. Такъв беше случаят и със сержант Дънъм – вместо да гледа напред към победата със свойствената си увереност, той започна да се измъчва от тревожната мисъл, че може би завинаги се разделя с дъщеря си.

Никога досега Мейбъл не му се беше виждала така мила и очарователна, както тази вечер. А и тя никога преди не беше откривала пред него своите тъй очарователни качества. Тази вечер тя беше силно разтревожена за баща си, а освен това синовните ѝ чувства за първи път намираха отклик в суровата душа на стария ветеран, за първи път срещаша взаимност.

В досегашните им отношения винаги се беше чувствала известна сдържаност; възпитанието и образоваността ѝ, с които тя неизмеримо го надвишаваше, издигаха между нея и баща ѝ пропаст, а тази пропаст още повече се задълбочаваше от неговата войнишка суровост, натрупана от дългогодишното тясно общуване с хора, които човек можеше да държи в подчинение единствено чрез твърда дисциплина. Но сега, останали сами и увлечени в сърдечен разговор, между бащата и дъщерята възникна необичайна близост. Мейбъл с радост откриваше в думите на баща си все по-голяма нежност, за която любещото ѝ сърце тъгуваше, откакто бе

пристигнала.

– Ти казваш, че мама е била висока колкото мене, така ли? – попита Мейбъл, взела в ръце ръката на баща си, без да сваля овлажнелите си очи от лицето му. – Аз си мислех, че е била по-висока.

– Децата винаги така си мислят. Привичката да гледат на родители-те си с уважение постепенно ги кара да си ги представят по-високи и по-внушителни, отколкото са в действителност. Не, Мейбъл, майка ти беше точно толкова висока, колкото си и ти.

– А какви бяха очите ѝ, татко?

– И очите ѝ бяха като твоите, дете – сини, кротки и привлекателни, само че не така живи и засмени.

– Моите винаги ще престанат да се смеят, скъпи татко, ако ти не се пазиш в тази експедиция.

– Благодаря ти, Мейбъл... Хм... благодаря ти, дете мое. Но аз съм длъжен да изпълнявам своя дълг. Жалко само, че не можах да те видя щастливо омъжена, преди да напуснем Осуиго. Тогава щеше да ми бъде по-леко на душата.

– Омъжена? Но за кого, татко?

– Ти добре знаеш този, когото аз искам да обикнеш. Може да ти се случи да срещнеш други мъже, по-блестящи, облечени в по-красиви дрехи, но човек с по-благородна, душа и по-здрав ум няма да срещнеш.

– Нито един ли, татко?

– Не познавам друг като него. В това отношение поне Следотърсача няма равен на себе си.

– Но защо трябва изобщо да се омъжвам? Ти си сам и аз искам да остана при тебе, за да се грижа за старостта ти.

– Бог да те благослови, Мейбъл! Зная, че тъкмо така би постъпила и не те осъждам за чувствата ти – те са напълно естествени и похвални. Но има и други чувства, които са още по-естествени и похвални.

– Че какво друго може да бъде по-похвално от любовта и уважението към родителите?

– Любовта и уважението към съпруга, мило дете.

– Но аз нямам съпруг, татко.

– Ето защо трябва колкото може по-скоро да се омъжиш, за да има кого да обичаш и уважаваш. Аз няма да живея вечно, Мейбъл, ще мине малко време и природата ще ме отнесе, ако преди това някой куршум не го стори. А ти си млада и имаш още много да живееш, затова редно е да имаш един покровител, който да бди над живота ти и да се грижи за тебе, тъй както ти сега искаш да се грижиш за мене.

– И ти мислиш, татко – попита Мейбъл, като премятеше в малките си нежни ръчички възловатите пръсти на баща си и ги гледаше с такова внимание, сякаш бяха някакви безкрайно интересни предмети, а в това време на устните ѝ играеше лека усмивка, – ти мислиш, че Следотърсача е най-подходящият човек за това? Та той не е ли само десет или дванадесет години по-млад от тебе?

– Какво от това? Винаги е живял умерен и изпълнен с движение живот, а годините не са така важни, важно е здравето. Нима ти имаш някой друг предвид, на когото би могла да се облегнеш в живота?

Не, Мейбъл нямаше никого друг предвид, или по-точно казано, не можеше да назове никой друг, който да е изявил желание да ѝ стане мъж, макар че в душата си може би таеше смътни надежди и желания.

– Не, татко, пък и ние не говорим за някой друг, а за Следотърсача – отвърна тя уклончиво. – Ако той беше по-млад, щеше да ми бъде полесно да си го представя като свой мъж.

– Пак ти повтарям, дъще, не са важни годините, важни са силата и здравето. Следотърсача е по-млад от половината наши младши офицери.

– Във всеки случай поне от един наистина е по-млад – от поручик Мюр.

Мейбъл се размя весело и безгрижно, сякаш на душата ѝ нямаше никаква тревога.

– Да, да, точно така, по външен вид Следотърсача изглежда толкова по-млад, че може да му бъде и внук, пък и годините му са по-малко. Пазил те Господ, Мейбъл, да станеш жена на офицер, поне докато още не си станала дъщеря на офицер.

– За това няма никаква опасност, татко, ако се омъжа за Следотърсача! – отвърна девойката, като погледна дяволито сержанта.

– Да, вярно е че той не е получил офицерски чин от негово величество, но затова пък генерали търсят приятелството му. Бих умрял със спокойна душа, Мейбъл, ако ти му беше станала жена.

– Татко!

– Тежко е да тръгнеш в бой, когато на сърцето ти е легнала грижата за една беззащитна дъщеря.

– Бих дала всичко на света, за да сваля това бреме от душата ти, скъпи татко!

– От тебе зависи да го направиш – отвърна сержантът и погледна с любов дъщеря си, – но аз не искам бремето от моето сърце да се прехвърли върху твоего.

Гласът му звучеше глухо и развълнувано. Никога досега той не беше показвал така открито любовта към дъщеря си. Дълбокият душевен смут, изписан по суровото му и обикновено сдържано лице, силно разчувства Мейбъл, сърцето ѝ гореше от желание да успокои тревогата на баща си.

– Татко, говори открито – възкликна девойката с разтреперан глас.

– Не, не, Мейбъл, това няма да е правилно, твоите желания може да не съвпадат с моите.

– Аз нямам никакви желания и не разбирам за какво ми говориш... за моята бъдеща женитба, така ли?

– Ако можеше само да дадеш дума на Следотърсача... да можех да съм сигурен, че ще станеш негова жена, тогава нека съдбата ми бъде каквато ще, струва ми се, че бих умрял спокойно. Но не искам да изтърквам от тебе никакви обещания, дете мое, не желая да те насилвам да извършиш нещо, за което по-късно да се разкайваш. Целуни ме, Мейбъл, и си лягай да спиш.

Ако сержант Дънъм беше настоял да получи от Мейбъл тъй желаното от него обещание, щеше да срещне упорита съпротива. Но той остави нещата да следват естествения си ход и по този начин спечели могъщ съюзник на своя страна, защото добросърдечната и благородна девойка беше много по-склонна да отстъпи на ласката, отколкото да се подчини на заплахата. В този вълнуващ момент тя мислеше само за баща си, с когото може би се разделяше завинаги, и цялата ѝ гореща любов към него, подхранвана може би повече от въображението, отколкото от нещо друго, и започнала да изстива от сдържаното отношение, с което се беше сблъскала през последните две седмици, сега припламна наново с чист и силен пламък. В този момент баща ѝ й беше най-скъп от всичко на света и за да го направи щастлив, тя беше готова на всякакви жертви. Изведнъж мъчителна, бърза и неудържима като стихия мисъл премина през съзнанието на девойката и решителността ѝ за миг се разколеба, но като се опита да намери причината, породила неочаквано промъкналата се радостна надежда, тя не намери нищо определено, което да я подкрепи. Приучена като всяка жена да сподавя в себе си най-пламенните си чувства, тя отново насочи мислите си към баща си и към щастието, очакващо детето, покорило се на волята на родителите.

– Татко – каза тя тихо, едва ли не с благоговейно спокойствие, – Бог ще благослови послушната дъщеря!

– Ще я благослови, Мейбъл, за това се говори и в Светото писание.

– Аз ще се омъжа за когото ти пожелаеш.

– Не, Мейбъл, не, ти ще си избереш мъж по свое желание.

– Няма между кого да избирам, защото освен Следотърсача и мистър Мюр, никой друг не ме е поискал, а пък ако трябва да избирам между тях двамата, няма да се колебая нито миг. Не, татко, ще се омъжа за оня, когото ти избереш.

– Знаеш моя избор, любима дъще; никой друг няма да те направи така щастлива, както благородният ловец.

– Добре тогава, ако той все още не си е променил намерението, ако той отново ми предложи да стана негова жена, защото, татко, аз не допускам, че ти би желал дъщеря ти сама да се натрапва или пък някой друг да му натрапва предложението ѝ вместо нея – руменината се върна на побледнелите ѝ страни, докато говореше, защото благородното решение, което беше взела, бе отпратило живителния поток изцяло към сърцето ѝ, – ако той поднови разговора и ако след като изслуша всичко, което една честна девойка е длъжна да каже на човека, за когото ще се омъжи, все още желае да ме направи своя жена, аз ще приема.

– Да те поживи Бог, Мейбъл, и да те възнагради така, както заслужава да бъде възнаградена една примерна дъщеря!

– Да, татко, а сега се успокой и тръгни за тази експедиция с леко сърце и упование в Бога. За мен няма защо повече да се тревожиш. Напролет – нужно ми е малко време, татко – напролет ще се омъжа за Следотърсача, ако този благороден и честен ловец все още желае това.

– Мейбъл, той те обича тъй, както аз обичах твоята майка. Нещастният, плачеше като дете, докато ми разказваше за чувствата си към тебе.

– Да, да, вярвам ти, татко, аз сама можах да се уверя, че той има за мене по-добро мнение, отколкото заслужавам. А на света не съществува друг човек, когото да уважавам така, както Следотърсача – дори и ти не правиш изключение, татко.

– Точно така трябва да бъде, дъще, и бракът ви ще бъде щастлив, повярвай ми. Мога ли да съобщя тази вест на Следотърсача?

– Бих предпочела да не му казваш нищо, татко. Нека всичко си дойде от само себе си, по естествен път, мъжът трябва да се стреми към жената, а не жената към мъжа.

Усмивката, която озари прекрасното лице на Мейбъл, беше тъй лъчезарна, че се стори на сержанта ангелска, но човек, свикнал да вниква в душевните преживявания, които неизбежно се изписват и по лицето, веднага щеше да открие, че тази усмивка е престорена, че зад нея се крие тревога.

– Нека оставим нещата да следват естествения си път. Достатъчно

е, че вече ти дадох тържествено обещание.

– Добре, добре, Мейбъл, както искаш. А сега ме целуни... Нека те благослови Бог и да те пази – ти си добра дъщеря.

Мейбъл се хвърли в обятията на баща си за първи път в живота си и заплака на гърдите му като дете. Суровото войнишко сърце на сержанта се разнежи и сълзите му се смесиха с нейните. Но той бързо се овладя и, сякаш засрамен от моментната си слабост, нежно отстрани дъщеря си, пожела й лека нощ и отиде да си легне на своя сламеник. Мейбъл, все още ридайки, се оттегли в своя неуютен тъгъл. След няколко минути в колибата всичко стихна, чуваше се само тежкото дишане на ветерана.

ГЛАВА XX

И скитайки се в тая самота
сред тъжните, покрити с мъх руини.
съзрях аз роза – цъфнала бе тя
на мястото на нявгашни градини.

Камбъл

Когато Мейбъл се събуди, отдавна вече се беше разсъмнало и слънцето грееше отвисоко. Тя беше спала дълбок и сладък сън, защото си беше легнала спокойна, че е изпълнила дълга си, а и умората беше казала своята дума. Даже шумът, който потеглилите на разсъмване бяха, вдигнали, не беше нарушил покоя ѝ. Тя скочи от постелята, облече се набързо и скоро вече вдишваше свежия, благоуханен утринен въздух. За първи път усети напълно своеобразната красота на това глухо, усамотено, забравено от света място. Беше прекрасен есенен ден – обичайно явление за климата на тоя край, който обаче по-често е предмет на ругатни, отколкото на хвалби – и ясното слънчево утро подейства благотворно на девойката и донякъде я разсея. Тягостното чувство, легнало на сърцето ѝ, тя отдаваше на страха пред опасността, на която се беше изложил баща ѝ. Сега, когато помежду им вече нямаше доскорощната отчужденост, тя го беше заобичала още по-горещо.

Островът ѝ се стори необитаем. Суматохата при пристигането им предишната вечер беше оставила привидно впечатление за живот, от който сега нямаше и следа. Нашата героиня дълго трябваше да се озърта наоколо си, преди да види поне едно живо същество, което да разсее чувството ѝ за пълна самота. Най-после тя съзря хората останали на острова, събрани на група около лагерния огън. Присъствието на вуйчо ѝ, с когото Мейбъл беше така свикнала, я поуспокои и тя с напълно естествено за положението ѝ любопитство продължи огледа си. Освен Кап и интендантът там бяха още капралът, тримата войници и жената, която готвеше. Колибите бяха тъмни и пусти, а ниското, прилично на кула кубе на блокхауса живописно се подаваше иззад скриващите го храсти. Слънцето тъкмо беше огряло откритата поляна и през пролуките на свода от листа надничаше синевата на безкрайната небесна шир. Не се виждаше нито едно облаче и девойката се помъчи да си внуши, че това

обстоятелство може да се вземе като предзнаменование за мир и безопасност.

Като разбра, че насядалите около огъня са заети с такава важна работа като закуската, Мейбъл, без никой да я забележи, се насочи към края на острова, където дърветата и храстите я скриха напълно от погледа. Там тя разтвори клоните на ниските храсти и излезе почти до самата вода, откъдето съвсем ясно можеше да наблюдава малките вълнички, който прииждаха, удряха се безшумно в брега и се отдръпваха – слаб отзвук от вълнението, владеещо езерото на петдесет мили по-нагоре. Откриващите са оттук гледки бяха изключително красиви и нашата героиня, която винаги живо възприемаше прекрасното в природата, не закъсня да оценя най-забележителните части на пейзажа. Тя се любуваше на картината и си мислеше, че никога досега не е виждала нещо по-красиво.

Унесена в гледката, Мейбъл изведнъж трепна. Стори й се, че в храстите, които опасваха брега на отсрещния остров, се мярнаха очертанията на човешка фигура. Разстоянието от единия до другия бряг не надхвърляше повече от сто ярда и макар че в момента, когато сянката се бе мярнала пред очите й, мислите й бяха другаде, тя беше сигурна, че не се е излъгала.

Знаеше, че дори обстоятелството, че е жена, не би могло да я предпази от куршума, ако я забележеше някой ирокез. Затова инстинктивно се дръпна и се скри доколкото можа зад листата, но погледът й остана прикован в отсрещния бряг в напразно очакване странната фигура да се появи отново. Вече се канеше да напусне наблюдателния си пост зад листата и да се върне бързо при вуйчо си, за да му съобщи подозренията си, когато изведнъж видя един клон от елша да се подава от храстите и да се размахва, както поне на нея и се стори, в знак на приятелство. За нашата героиня, незапозната с обичаите на пограничните войни, това беше крайно напрегнат и обезпокоителен момент, но тя все пак реши, че се налага на всяка цена да запази присъствие на духа и да действа спокойно и предпазливо.

Постоянните опасности, на които бяха изложени заселниците в пограничните райони на Америка, подтикваха жените към такива смели постъпки, на каквито те едва ли биха били способни при други обстоятелства. Мейбъл знаеше колко много обичаха колонистите да описват в своите разкази духа, мъжеството и твърдостта, проявявани от техните жени и сестри при подобни трудни положения. Споменът за тези разкази събуди у нея желанието да прилича на тези смели жени и тя реши, че

тъкмо сега ѝ се удава случай да покаже, че е достойна дъщеря на сержант Дънъм. Клонът според нея се размахваше от приятелска ръка, а не от неприятелска, затова след кратко колебание тя също отчупи една клонка, прикрепи я за един дълъг прът, провря я между храстите и замаха в отговор, като се мъчеше да подражава доколкото може на начина, по който размахваха клона от отсрещния бряг.

Този ням разговор продължи две или три минути, после Мейбъл забеляза, че храстите на отсрещния бряг се разтвориха и в пролуката се подаде човешка глава. Още от пръв поглед девойката разбра, че това е главата на индианец или по-точно казано, на индианка. Като се вгледа по-внимателно, успя да различи чертите на Юнска роса, жената на Пронизваща стрела. През времето, което бяха пътували заедно, тя беше спечелила симпатиите на Мейбъл с кротостта и добротата си и с благоговейната любов, която беше проявявала към мъжа си. Един-два пъти по време на пътуването девойката с неприятна изненада беше забелязала, че тускарорът проявява към нея повече внимание, отколкото бе необходимо, и тогава по лицето на Юнска роса се беше изписвало огорчение и тъга. Но тъй като Мейбъл със своята доброта и отзивчивост бе заличавала мъката, която неволно ѝ беше причинила, индианката се беше привързала към нея и когато се бяха разделили, Мейбъл беше останала с впечатлението, че се е разделила с един приятел.

Трудно е да се опитваме да проследим по какви пътища човешкото сърце се изпълва с доверие към някого, а тъкмо такова чувство беше събудила младата индианка в гърдите на нашата героиня и тя, убедена, че подбудите за това необичайно посещение не са злонамерени и са за нейно добро, реши да влезе в преговори. Без да се колебае повече, тя се доказа иззад храстите и с радост видя, че Юнска роса доверчиво последва примера ѝ и също излезе иззад прикритието си. Сега вече двете момичета – макар и омъжена, индианката беше дори по-млада от Мейбъл – открито си размениха приятелски поздрави. Мейбъл покани Юнска роса да се приближи, макар че самата тя не знаеше по какъв начин би могло да стане това. Юнска роса, без да се бави, показа, че за нея това не е никаква трудност – изчезна зад един храст, а след миг се появи в едно кану, чийто нос се подаде иззад храстите, докато корпусът му все още оставаше скрит в нещо подобно на малко заливче. Мейбъл вече се канеше отново да ѝ даде знак да прекоси протока, който ги разделяше, когато изведнъж чу звучният глас на вуйчо си да я вика. Тя бързо даде знак с ръка на индианката да се скрие, а тя самата се провря през храстите и затича по полянката към мястото, откъдето идваше гласът. Всички бяха вече

насядали около закуската и Кап едва беше сдържал вълчия си апетит, докато я извика. Мейбъл веднага съобрази, че това е най-благоприятният момент да проведе разговора, който желаше, и като се извини, че още не се е приготвила за закуска, изтича обратно към храстите и отново даде знак на индианката.

Юнска роса веднага я разбра. С няколко безшумни замахвания на греблото лодката прекоси протока и се скри в храстите на острова, на който се намираще постът. В следващия миг Мейбъл хвана за ръка младата индианка и я поведе към своята колиба. За щастие тя беше така разположена, че оставаше напълно скрита от погледала насядалите около огъня хора и те двете влязоха в нея незабелязани. Мейбъл обясни набързо на гостенката си, доколкото можа, разбира се, че ще трябва да я остави сама за известно време и като я настани в своята стая и я убеди да не излиза оттам, преди тя да я е повикала, се върна при огъня и старайки се да не издаде вълнението си, зае мястото си при останалите.

– На закъснелия – костите, Мейбъл – обърна се към нея вуйчо й и напълни отново устата си с печена съомга. Готварското изкуство в този отдалечен пограничен край все още беше доста примитивно, но затова пък провизиите винаги бяха превъзходни. – На закъснелия – костите, едно чудесно правило, което кара мързеливците да бързат.

– Аз не съм мързеливка, вуйчо, вече цял час откак съм станала и разглеждам острова.

– Това не ви е уморило особено, мис Мейбъл, тъй като той не е кой знае колко голям – намеси се Мюр. – Лунди... впрочем по-добре е да го наричам майор Дънкън – поправи се той, съобразявайки, че малко встрани от тях закусват капралът и войниците, – не присъедини империя към доминионите на негово величество, като влезе във владение на този остров, който по доходи и облаги не може да се равнява дори с прочутия остров на Санчо. Онзи Санчо, за когото вие, мастър Кап, несъмнено сте чел през свободните си часове по време на безветрие или след вахта.

– Зная мястото, за което говорите, интенданте. Островът на Санчо е един сравнително неотдавна образувал се коралов риф и е така опасен, че в тъмна нощ при силен вятър е по-добре да се държиш настрана от него. Този Остров на Санчо се слави с кокосовите си орехи и горчивата си вода.

– Не особено привлекателно меню за обед – отвърна Мюр, като от уважение към Мейбъл се помъчи да сдържи усмивката, готова да се появи на устните му. – А пък доходите от него, струва ми се, ще са такива,

каквито са и от този остров. Според мен, мастър Кап, това място никак не е подходящо от стратегическа гледна точка и очаквам рано или късно да го сполети някоя беда.

– Да се надяваме, че това ще се случи, след като ние си отидем – забеляза Мейбъл. – Нямам никакво желание да уча френски.

– Щастие ще бъде, ако не ни се наложи да учим ирокезки. Мъчих се да убедя майор Дънкън, че мястото не подхожда за пост, но такъв упорит човек като него никои не може да разубеди. Аз се присъединих към тази експедиция, първо, за да бъда полезен на вашата красива племенница, мастър Кап, и по този начин, доколкото мога да спечеля благоволението ѝ и второ – да проверя запасите, които се числят на интендантството, та да не оставя място за каквото и да било спор как и какво е било изразходвано, когато те попаднат в ръцете на неприятеля.

– Наистина ли гледате на положението така сериозно? – попита Кап и от нетърпение да чуе отговора, дори престана да дъвче хапката еленово месо. Като истински гастронорм той преминаваше от рибата на месото и обратно. – Нима опасността е тъй непосредствена?

– Не мога да твърдя, но не мога и да ви уверя в обратното. Войната винаги е съпроводена, с опасности и те, разбира се, обикновено са много по-големи на предните постове, отколкото в лагера. Затова не бива да се изненадваме, ако французите ни споходят всеки момент.

– И какво, по дяволите, трябва да правим в такъв случай? Шестима мъже и две жени трудно могат да защитават такова място, ако неприятелят реши да нахлуе, а пък аз не се съмнявам, че французите, както имат обичай, ще тръгнат с доста хора.

– В това можете да бъдете напълно сигурен, Във всеки случай силите им ще бъдат огромни. Ние, разбира се, бихме могли да разработим разположението на отбраната на острова по всички правила на военното изкуство, но нямаме достатъчно хора, за да проведем плана си както трябва. На първо място един отряд трябва да бъде изпратен на брега, за да попречи на неприятеля да слезе. В същото време друг силен отряд трябва да бъде настанен в блокхауса, който ще служи като крепост и именно към него ще се оттеглят останалите отряди, когато французите започнат да настъпват; освен това няма да е лошо може би около крепостта да се изкопае ров, тъй като от гледна точка на военното изкуство е недопустимо да оставиш неприятеля да се доближи дотолкова до крепостта, че да може да я взриви. Рогатките⁶⁸ ще възпрат набега на

68. Рогатка – преносимо противопехотно заграждение. – Б. пр.

кавалерията. А колкото до артилерията, ей там под прикритието на дърветата трябва да се изградят редутите⁶⁹. Силни и подвижни стрелкови отделения, изпратени напред, ще принесат голяма полза, задържайки придвижването на неприятеля, а тези колиби, ако се заградят както трябва с колове и се окопаят с ровове, ще се превърнат в едни отлични позиции за тази цел.

– Фюу-у-у! – подсвирна Кап. – И кой, по дяволите, интенданте, ще намери всички тези хора, необходими да се проведе такъв един план?

– Безспорно кралят, мастър Кап. Той е повел тази война, следователно той трябва да носи и грижата за нея.

– А ние сме само шестима! На приказки всичко е лесно. Вас ще ви изпратим на брега, за да не позволите на неприятеля да слезе, Мейбъл ще вземе ролята на стрелковото отделение и ще разбива врага, ако не с друго, поне с езика си, а жената на войника – ролята на рогатките, за да възпира кавалерията, капралът ще удържа околния ров, опасващ блокхауса, тримата войници ще заемат петте колиби, а аз – блокхауса. Да, да, картинно умеете да разказвате, поручик, трябваше да станете художник, а не войник!

– Не, аз чисто и просто ви представих нещата такива, каквито би трябвало да бъдат. Това, че нямаме достатъчно хора, за да проведем този план, не е моя вина, а вина на министрите на негово величество.

– Но ако неприятелят наистина се появи – попита Мейбъл загрижено, като си спомни за гостенката, която я чакаше, в колибата, – какво ще трябва да правим тогава?

– Моят съвет е да се опитаме да последваме примера на прочутия гръцки историк Ксенофонт⁷⁰, очарователна Мейбъл.

– Доколкото разбирам, вие имате предвид отстъплението, така ли?

– Вашият здрав разум веднага схвана смисъла на предложението ми, млада госпожице. Знам, че вашият достопочтен баща даде някои указания на капрала относно средствата за отбрана и мерките, които според него би трябвало да се вземат, в случай че французите открият местоположението на поста, Но уважаемият сержант, макар да е ваш баща и човек отличен при изпълнението на дълга си, не е все пак нито лорд Стеър, нито пък херцог Марлборо. Не мога да отрека заслугите на

69. Редут – малко изолирано укрепление, разположено на важно място. – Б. пр.

70. Ксенофонт (около 435–355 пр. н. е.) – древногръцки историк и философ, взел участие в похода на претендента за персийския престол Кир Млади срещу по-големия му брат Артаксеркс. В прочутата си книга „Анабазис“ той е описал отстъплението на десет хиляди гръцки наемници на Кир през цяла Мала Азия. – Б. пр.

сержанта в неговата област, но в същото време не мога и да преувеличавам качествата му и да го сравнявам с хора, които може би в по-малка степен все пак го превъзхождат. Когато е издавал тези разпореждания, сержант Дънъм се е ръководил преди всичко от чувствата вместо от ума си, а ако постът попадне в ръцете на французите, отговорността за това ще падне върху онзи, който е наредил да се установи пост на това място, а не върху този, който е имал задължението да го отбранява. Един добър, опитен командир, каквито и планове за отбрана да има, никога не бива да пренебрегва съответните мерки за отстъпление в случай, че французите и техните съюзници слязат на острова, и аз бих посъветвал майстор Кап, адмиралът на нашата флота, ако мога така да се изразя, да държи една готова лодка и да евакуира острова, ако се наложи. Голямата лодка, която ни оставиха, има предостатъчно платна и ако я изтеглим по-близо и я привържем ей там, под онези храсти, ще имаме възможност всяка минута да отплаваме и сама ще видите, Мейбъл, че ще трябва да изминем само някакви петдесет ярда по пролива, между другите два острова, за да се скрием от погледа на тези, които евентуално биха дошли да ни търсят тук.

– Всичко, което казвате, е съвсем вярно, мистър Мюр, но не могат ли самите французи да се появят от тази посока? Ако мястото е толкова удобно за отстъпление, защо да не е удобно и за нападение?

– От тях не може да се очаква такава съобразителност – отвърна Мюр, като се огледа крадешком и малко разтревожено наоколо си. – Не, не, от тях съобразителност не чакай. Те са празноглави хора, тези французи, и обикновено нападат напосоки, така че, ако изобщо се появят, можем да ги очакваме от другата страна на острова.

Разговорът стана несвързан, но все се въртеше около възможностите за едно нападение и как най-добре да бъде отблъснато.

Мейбъл вече почти не слушаше, макар да беше останала изненадана, че поручик Мюр, който минаваше за храбър офицер, може така открито да препоръчва отстъпление; на нея това ѝ се струваше двойно престъпление, защото с отбраната на острова беше натоварен баща ѝ. Мисълта ѝ обаче дотолкова беше заета с гостенката, че при първия удобен момент тя стана от масата и побърза да се върне в колибата. Като залости внимателно вратата и се увери, че перденцето пред малкото прозорче е спуснато, Мейбъл изведе Юнска роса или просто Роса, както обикновено я наричаха, в предната стая и с поведението си ѝ показа благосклонното отношение и доверието си в нея.

– Радвам се да те видя, Роса – каза Мейбъл с чаровния си глас и ѝ

се усмихна ласкаво, – много се радвам да те видя! Но какво те накара да дойдеш тука и как успя да намериш острова?

– Говори не бързо – каза Роса, като отвърна на усмивката с усмивка и притисна мъничката ръка, която държеше в своите също малки, но загрубели от тежкия труд ръце, – говори не бързо, Роса не разбира!

Мейбъл повтори въпросите си, като се постара да овладее възбудените си чувства и успя да се изрази достатъчно ясно, та гостенката ѝ да я разбере.

– Роса приятел – отвърна индианката.

– Вярвам ти, Роса, от все сърце ти вярвам, но каква връзка има това с твоето посещение?

– Приятел идва види приятел – отвърна Роса и се усмихна, гледайки Мейбъл открито в лицето.

– Трябва да има и друга причина, Роса, иначе не би посмяла да дойдеш тук сама. Ти си сама, нали, Роса?

– Роса и ти, никой друг. Роса дойде само, гребе кану.

– Аз се надявам... струва ми се, не, уверена съм, че е така. Ти няма да ми измениш, нали, Роса?

– Какво измениш?

– Да ме издадеш, да ме предадеш на французите... на ирокезите, на Пронизваща стрела.

Роса поклати отрицателно глава.

– Няма да продадеш скалпа ми?

Юнска роса обви с ръка стройната талия на Мейбъл и я притиска към себе си така нежно, че очите на нашата героиня се напълниха със сълзи. Тази ласка беше израз на толкова топлота и обич, че у младата и простодушна Мейбъл не остана и капка съмнение в искреността на индианката. Тя също я прегърна за миг, после я отстрани от себе си и като я загледа изпитателно в очите, продължи да я разпитва.

– Ако Роса има нещо да каже на своята приятелка, нека говори открито – каза тя. – Моите уши са отворени.

– Роса страхува, Пронизваща стрела убие нея.

– Но Пронизваща стрела никога няма да узнае. – Мейбъл се изчерви, като произнесе тези думи, защото изпита угризение, че подтиква една жена да бъде неискрена с мъжа си. – Бъди спокойна, Мейбъл няма да му каже.

– Той разбие глава на Роса е томахава.

– Това не бива да стане, мила моя, аз по-скоро предпочитам да не ми кажеш нито дума повече, вместо да се излагаш на такава опасност.

– Блокхаус добро място спи и добро място живее.

– Ти искаш да кажеш, че ще спася живота си, ако се скрия в блокхауса, така ли. Роса? Но мила, Пронизваща стрела едва ли ще ти се разсърди, задето си ми казала това. Той не може да ми желае злото, тъй като никога е нищо не съм го обидила.

– Пронизваща стрела не желае зле хубава бледолика – отговори Роса, като обърна лицето си настрана, и макар гласът ѝ да беше както преди ласкав и мек, в него прозвучаха нотки на тъга и безпокойство, когато добави: – Пронизваща стрела обича бледолика девойка.

Без сама да знае защо, Мейбъл поруменя и вродената ѝ деликатност я накара за миг да престане да разпитва индианката. Но чутото до този момент бе събудило силни опасения у нея, тя трябваше на всяка цена да узнае повече, затова подхвана отново разпита си.

– Пронизваща стрела няма причина нито да ме обича, нито да ме мрази. Той не е ли с тебе?

– Мъж винаги с жена, тук – отвърна Роса и сложи ръка на сърцето си.

– Какво мило същество си ти! Но кажи ми, Юнска роса, кога трябва да се скрия в блокхауса – днес, тази сутрин, още сега ли?

– Блокхаус много добър; много добър за скуоу. Блокхаус пази скалп.

– Боя се, че те разбрах дори прекалено добре, Роса. Не желаш ли да поговориш с баща ми?

– Него няма, заминал.

– Ти не можеш да знаеш това, Роса, както виждаш, островът е пълен с войници.

– Не пълен, заминали – Юнска роса показа на Мейбъл четирите си пръста, – тук само толкова войник.

– А Следотърсача, него не искаш ли да видиш? Той може да разговаря с тебе на ирокезкия език.

– Език отишъл с него – език него в уста – отвърна Юнска роса и се разсмя.

Имаше нещо тъй приятно и заразително в звънкия детски смях на индианката, че въпреки тревогата си, Мейбъл не се сдържа и също се разсмя.

– Както изглежда, знаеш или поне си мислиш, че знаеш всичко за нас, Роса. Но ако Следотърсача наистина е заминал, със Сладка вода можеш да поговориш френски. Ти познаваш Сладка вода, нали, да отида ли да го повикам да поговори с тебе?

– Сладка вода също заминал, само сърце тук, ето къде – каза Юнска роса, засмя се отново и като извърна глава встрани, сякаш от желание да не смути девойката, сложи ръката си на гърдите на Мейбъл.

Нашата героиня често беше слушала за изключителната наблюдателност на индианците, за удивителната им способност да забелязват всичко, без видимо да проявяват какъвто и да било интерес, но неочакваният обрат в разговора я свари съвсем неподготвена. От желание да го промени и в същото време да научи доколко голяма би могла да бъде в действителност опасността, надвиснала над главите им, тя стана от столчето и се отдалечи от индианката, надявайки се, че по този начин ще успее да научи нещо повече за това, което тъй много я интересуваше и ще избегне тъй силно смушаващите я намеци.

– Ти сама знаеш какво бива да ми кажеш и какво не, Юнска роса, но се надявам, че ме обичаш достатъчно, за да ми кажеш всичко, което би трябвало да знам. Моят скъп вуйчо също е на острова, а ти навярно и към него изпитваш същите приятелски чувства, каквито изпитваш към мен. И ние няма да забравим какво си направила за нас, като се върнем в Осуиго.

– Може би няма върне, кой знае? – Юнска роса изрече тези думи със съмнение, както обикновено човек изказва някакво предположение, в което не е напълно сигурен, но не с насмешка или със заплаха.

– Никой освен Бог не знае какво ще се случи в бъдеще. Нашата съдба е в ръцете на Провидението. И аз съм сигурна, че ти си изпратена от Него да ни помогнеш.

Това вече надхвърляше разбиранията на Юнска роса и тя погледна учудено, но явно с желанието да ѝ помогне.

– Блокхаус много добър – повтори индианката, когато изразът на недоумение изчезна от лицето ѝ, като силно наблегна на двете последни думи.

– Да, това разбрах, Роса, и довечера ще спя там. Аз, разбира се, още сега ще разправа всичко на вуйчо.

Юнска роса трепна и погледна с безпокойство Мейбъл.

– Не, не, не, не! – заговори бързо тя с бърливостта, придобита от общуването с канадските французи. – Не добро казва Солена вода. Той дълъг език – много говори. Мисли гора всичко вода, нищо не разбира. Каже Пронизваща стрела, Роса умре.

– Не си справедлива към вуйчо, той най-малко от всички е способен да те предаде.

– Ти не разбира. Солена вода само език, няма очи, няма уши, няма

нос – само език, език, език.

Мейбъл не споделяше напълно това мнение, но разбра, че Кап не се ползва с доверието на младата индианка и че е безсмислено да настоява той да вземе участие в разговора им.

– Както виждам, смяташ, че знаеш всичко за нашето положение, Юнска роса – продължи Мейбъл. – Била ли си и друг път на този остров?

– Сега дошла.

– Откъде тогава си така сигурна, в това, което разказваш: баща ми, Следотърсача и Сладка вода може да са толкова наблизко, че ако реша да ги извикам, да чуят гласа ми?

– Всички заминали – заяви Юнска роса уверено, като в същото време се усмихна добродушно.

– Но ти не можеш да знаеш това, без да си обходила целия остров.

– Добри очи: видяла лодка и хора отплували, видяла кораб и Сладка вода.

– Значи отдавна си ни наблюдавала. Но тези, които останаха, не си могла да преброиш.

Юнска роса се засмя, разпери отново четири пръста, а после още два. Като посочи четирите си пръста, тя повтори „войници“, а после посочи останалите и добави Солена вода, интендант. Всичко това беше така вярно и точно, че Мейбъл сериозно започна да се колебае дали ще бъде благоразумно да пусне гостенката си да си отиде, без да е разувнала всичко подробно. Но мисълта да злоупотреби с доверието, което това кротко и предано същество беше проявило към нея, ѝ стана изведнъж противна. В един миг тя почти беше решила да извика вуйчо си, но веднага отхвърли това свое намерение, считайки го недостойно за себе си и непочтено по отношение на индианката. Освен това беше уверена, че Юнска роса няма да каже нито дума повече, а ще се затвори в себе си и ще мълчи упорито, ако вземат да я принуждават да говори.

– И така, ти мислиш, Роса – продължи Мейбъл, след като всички тези мисли преминаха през главата ѝ, че ще бъде най-добре за мен да се преместя в блокхауса.

– Добро място за скуоу. Блокхаус пази скалп. Дебело дърво.

– Говориш така уверено, Роса, сякаш си била вътре и си мерила стените му.

Юнска роса се усмихна с лукав израз на лицето, но не каза нищо.

– Знае ли някой друг освен теб как да намери този остров? Някой от ирокезите виждал ли го е?

Лицето на Юнска роса помръкна и тя предпазливо се огледа, сякаш се боеше, че някой може да ги подслушва.

– Тусхарора навсякъде – Осуиго, тук, Фронтеняк, Мохоук – навсякъде. Ако види Роса, убие.

– А ние мислехме, че този остров не е известен на никого и че няма от какво да се боим, докато сме тук.

– Ирокези – само очи, много виждат.

– Само очите не са достатъчни, Роса. Това място е скрито отвсякъде и трудно можеш да го забележиш. И дори малцина от нашите хора знаят пътя към него.

– Един човек може каже, ингилиз, знае говори френски. Сърцето на, Мейбъл се сви. Всичките подозрения срещу Джаспър, които до този момент тя с презрение беше отхвърляла, изведнъж нахлуха в съзнанието ѝ и усещането, което те предизвикаха, беше така болезнено, че за момент помисли, че ще припадне. След минута обаче успя да го превъзмогне и спомняйки си обещанието, което бе дала на баща си, закрачи напред-назад из стаята, като се мъчеше да си внуши, че предателството на Джаспър всъщност с нищо не я засяга, макар дълбоко в душата си страстно желаше все още да вярва в неговата невинност.

– Разбирам какво имаш предвид, Роса – най-после рече тя. – Искаш да ми дадеш да разбера, че някой ни е предал, като е казал на ирокезите къде и как може да намерят острова.

Юнска роса се засмя, военната хитрост в нейните очи беше по-скоро достойнство, отколкото престъпление. Предана на своето племе обаче, тя разкри само толкова, колкото изискваше случаят. Нейната цел беше да спаси Мейбъл и тя смяташе за излишно да се отклонява от същността, както е прието да казват адвокатите.

– Сега бледолика вече знае – добави тя, – блокхаус добър за момиче – мъже и войник за Роса няма значение.

– Но за мен има значение, Роса, тъй като един от тези мъже е мой вуйчо, когото аз обичам, а другите са мои съотечественици и приятели. Трябва да им кажа какво е станало.

– Тогава Роса умре – отвърна спокойно младата индианка, макар в гласа ѝ да прозвуча тъга.

– Не, те няма да знаят, че ти си била тука. Само ще бъдат нащрек и тогава всички ще се скрием в блокхауса.

– Пронизваща стрела знае – вижда всичко и убие Роса, Роса дойде каже бледолика приятелка, не каже мъже. Всеки войник пази свой скалп. Роса жена, каже жена, не каже мъже.

Мейбъл много се опечали от изявлението на своята приятелка-индианка. Очевидно беше, че Роса на всяка цена държеше всичко казано от нея да остане между тях. Девојката не знаеше до каква степен индианците считаха запазването на тайна въпрос на чест, а главно се боеше с това да не навлече подозрение върху Роса и да подхвърли на опасност живота ѝ. Всички тези съображения бързо минаха през съзнанието ѝ и колкото повече размишляваше, толкова по-тежко и мъчително ѝ ставаше. Юнска роса, както можеше да се заключи от израза ѝ също не беше весела. Тя започна да прибира вещите си, които беше оставила настрана, за да хване ръката на Мейбъл с явното намерение да си върви. Да я задържи, Мейбъл вече изобщо не можеше и да мисли, а и да се раздели с нея по този начин, след като индианката се беше изложила на такава опасност, за да ѝ помогне, се струваше некрасиво на честната и правдива девојка.

– Роса – възкликна тя сърдечно, като обви с ръце и притисна до себе си благородното и нежно същество, – ние с тебе сме приятелки. От мене няма защо да се страхуваш, защото никой няма да научи за твоето идване. Ако можеш само да ми дадеш някакъв знак, щом наближи опасността, някакъв знак, който да ми подсказва кога да отида в блокхауса и как да се погрижа за себе си.

Юнска роса се сиря да помисли, макар че явно бързаше да си отиде, после каза тихо:

– Донеси Роса гълъб.

– Гълъб ли? Но къде ще намеря гълъб да ти донеса?

– В колиба до тази – донеси стар, Роса отива кану.

– Струва ми се, че те разбрах, Роса, но не е ли по-добре да те заведа до храстите, да не би да те срещне някой войник?

– Ти излезе колиба и брои хора – един, два, три, четири, пет, шест.

– Роса разпери шест пръста и се засмя. – Никой няма на път – добре, има един само – повикай него настрана. После пее и донесе гълъб.

Мейбъл се усмихна на находчивостта и съобразителността на индианката и се приготви да изпълни желанието ѝ, но на вратата се спря и погледна умолително гостенката си.

– Да се надявам ли, че ще ми кажеш още нещо, Роса? – попита тя.

– Сега ти знае всичко, блокхаус добър. Гълъб каже, иначе Пронизваща стрела убие.

Последните думи бяха достатъчни. Мейбъл не можеше да настоява да получи повече сведения, след като самата Юнска роса ѝ каза, че мъжът ѝ ще я убие, ако разбере, че е разкрила тайната. Девојката отвори

вратата, махна за сбогом на Роса и излезе от колибата. За да узнае къде се намира всеки от обитателите на острова, тя реши да се възползва от съвета, който ѝ беше дала младата индианка. Вместо да се вглежда в лицата и дрехите им, за да ги разпознае, тя чисто и просто ги преброи: трима все още седяха около огъня, двама, бяха отишли при лодката – единият от тях беше Мюр. Шестият, нейният вуйчо, оправяше съвсем спокойно риболовните си принадлежности близо до огъня. Жената на войника тъкмо влизаше в колибата си и с това се изчерпваше цялата група. Мейбъл се престори, че е изпуснала нещо и тананикайки някаква мелодия, се върна обратно до хижата, наведе се, сякаш искаше да вземе някакъв предмет от земята, и после бързо се спусна към колибата, за която и беше споменала Юнска роса. Това беше една разнебитена постройка, която войниците от предишния отряд бяха превърнали в нещо като хамбар. Между другите неща вътре имаше и няколко дузини гълъби, които в момента се угощаваха от една купчина пшеница, донесена от някоя ограбена ферма на канадския бряг. Гълъбите запърхаха с криле и се развърчаха из колибата с такъв шум, сякаш забиха безброй барабани, но Мейбъл без голямо усилие успя да улови един от тях, скри го в дрехата си и забърза с плячката към своята колиба. Тя беше празна. Мейбъл само хвърли един поглед от вратата, без да влиза, и изтича към брега. Не беше трудно да стигне дотам незабелязана, защото дърветата и храстите я скриваха напълно. Намери Юнска роса в лодката, индианката взе гълъба, сложи го в една кошница, която сама бе изплела, и като повтори: „блокхаус – добър“, изкара лодката от храстите и я насочи по тесния пролив така безшумно, както беше и дошла. Мейбъл почака няколко минути с надежда, че като стигне до отсрещния бряг, Юнска роса ще ѝ даде някакъв знак за сбогом и ще я увери в приятелските си чувства, но напразно. На близките острови цареше такава мъртва тишина, сякаш никой не беше нарушавал никога величествения покой и безмълвието на природата. Мейбъл не долови нито шумолене на листа, нито звуци, предвещаващи близката опасност, за която говореше Юнска роса.

И все пак, когато Мейбъл се връщаше от брега, поразя я едно значително обстоятелство. Друг път тя не би обърнала внимание на такава дреболия, но сега, когато у нея се бяха събудили подозрения, това привлече внимателния ѝ поглед. От най-долния клон на нисък дъб висеше парче червен мрежест вълнен плат, от който се правят обикновено корабните флагове. Парцалът бе привързан така, че при най-малкия полъх на вятъра се развяваше като корабно знаме.

Даже Юнска роса не би могла по-бързо да съпостави фактите и да

оцени значението на това откритие за безопасността на отряда, както направи разтревожената Мейбъл. Тя веднага съобрази, че парцалът можеше да се види от съседния остров, че дъбът се намира на пътя между нейната хижа и пирогата, че Юнска роса е трябвало да мине край него, ако не и под самия него, и че това навярно е сигнал, с който се съобщават някакви важни сведения на ония, които се готвят да извършат нападение, а сега се крият в засада някъде наблизо. Като откъсна парцала от дървото, Мейбъл забърза към лагера, без още да знае сама как трябва да постъпи, за да изпълни своя дълг. Дали Юнска роса не я беше измамила? Цялото поведение, видът, нежното внимание на индианката, нейният нрав, който толкова се хареса на Мейбъл още по време на пътуването им, противоречаха на подобно предположение. От друга страна, Мейбъл си спомни намеците за бледоликите красавици, от които се възхищава Пронизваща стрела, смътно си представи тежкия му, отправен към нея поглед и в главата ѝ се роди тревожната мисъл, че твърде малко са жените, които биха се отнесли благосклонно към своите съпернички. Тези нестройни и неясни образи и откъслечни мисли безредно преминаха в съзнанието на нашата героиня, ускорявайки биенето на сърцето и крачките ѝ, без да я доведат до бързите и ясни решения, с които завършваха обикновено размишленията на Мейбъл. Тя припряно се насочи към колибата на жената на войника с намерение веднага да я заведе със себе си в блокхауса, щом вече не можеше да предупреди останалите, когато внезапно гласът на Мюр я застави да забави крачките си.

– Къде бързате така, очарователна Мейбъл? – възкликна той. – И защо избягвате обществото? Уважаемият сержант ще ме сметне за истински грубиян, ако разбере, че дъщеря му се разхожда сутрин сама, без спътник, още повече след като му е добре известно моето страстно желание да ви съпровождам от сутрин до вечер и да бъда ваш роб.

– Мистър Мюр, имате ли тук някаква власт? – каза Мейбъл, като се спря. – Кажете, длъжен ли е капралът да ви се подчинява, щом сте по-старши по чин от него?...

– Не зная... наистина... не зная... – прекъсна я Мюр с нетърпение и явно безпокойство, които Мейбъл непременно би забелязала при други обстоятелства. – Заповедта си е заповед, дисциплината си е дисциплина, а властта – власт. Вашият почтен баща ще се обиди и ще ми иска сметка, ако се намеся и посегна, така да се каже, към лаврите, които той се надява да събере. Не мога да заповядвам и на капрала, без същевременно да заповядвам и на сержанта. Затова най-разумното за мене в тази експедиция е да стоя в сянка и да се държа като частно лице. В последна

сметка, така мислят всички, включително и самият Лунди.

– Зная това и може би така трябва да бъде. Съвсем не искам да огорчавам по какъвто и да било начин баща си, но вие бихте могъл да повлияете на капрала за негово добро.

– Как да ви кажа – отвърна Мюр с чисто шотландска уклончивост, – много по-лесно бих ви обещал да повлияя на капрала, ако трябваше да го уговарям да действа в своя вреда. Човекът е странно същество, очарователна Мейбъл, да се влияе на ближния в интерес на собственото му благо, е най-трудната от задачите, докато обратното е най-лесната. Не забравяйте това, скъпа, и нека то ви послужи за поука. Но какво въртите на палеца си, както въртите – позволете ми да забележа – и всички мъже?

– Едно вълнено парцалче, нещо като флагче – дреболия, за която не би си струвало и да се говори в такъв важен момент, ако...

– Дреболия! Тя не е така нищожна, както на вас, изглежда, ви се струва, мис Мейбъл. – И като взе от нея парцалчето, Мюр го оправи с ръце. Лицето му стана сериозно, а погледът – загрижен. – Нали не сте го намерила в овесената си каша, Мейбъл Дънъм?

Мейбъл разказа накратко как и къде е намерила парчето плат. Слушайки девойката, интендантът неспокойно и непрекъснато местеше поглед от парцала към лицето на нашата героиня и обратно. Лесно беше да се види, че у него възникват някакви подозрения и той сам не закъсня да каже към кого са насочени те.

– В този далечен край, Мейбъл Дънъм, едва ли е много разумно да се излагат на показ нашите знамена и флагове – каза той, поклашайки с мрачен вид глава.

– Аз също мисля така, мистър Мюр, и взех това флагче, защото се страхувах, че те може да открие на неприятеля нашето присъствие, дори ако е било окачено на дървото без всякакъв умисъл. Не мислите ли, че трябва да уведомим и вуйчо за това обстоятелство?

– Не е необходимо, прелестна Мейбъл, защото, както справедливо забелязахте сама, това е „обстоятелство“, а обстоятелствата и без туй не дават покой на достойния моряк. Но този флаг, ако може да бъде наречен така, е взет от кораб. Такава рядка вълнена тъкан се употребява за корабни флагове, а нашите знамена, знамената на пехотата, се шият от коприна или от боядисано платно. И знаете ли, той удивително прилича на флага на „Вихър“. Да, да, сега си спомням, че долната част от флага на кутера беше отрязана.

Сърцето на Мейбъл се сви, но тя успя да запази самообладание и

премълча.

– Това заслужава внимание и трябва да се разследва – продължи Мюр. – Може би няма да е излишно да обсъдим тази история е мастьр Кап и да се посъветваме е него, защото в цялата Британска империя трудно може да се намери по-верен поданик на негово величество.

– Аз съм така разтревожена от това сериозно предупреждение, че искам веднага да се настана в блокхауса заедно с нашата готвачка.

– Не мисля, че това е благоразумно, Мейбъл. При нападение неприятелят ще атакува преди всичко блокхауса, а трябва да си признаем, че зданието е лошо приспособено и ние не разполагаме е достатъчно възможности, за да издържим една обсада. Ако ми позволите да кажа мнението си по този щекотлив въпрос, бих ви посъветвал да бягате към лодката, която, както сама сте могла да забележите, е скрита на удобно за бягство място. За две-три минути ще пресечете отсрещния проток и ще се скриете от всякакви погледи. По водата не остават следи, както би казал Следотърсача, а тук очевидно е такъв хаос от протоци, че можете да се надявате на спасение. Винаги съм считал, че Лунди поема твърде голям риск с този незащитен и отдалечен пост.

– Сега е късно да се съжالياва за това, мистър Мюр. Трябва да помислим за собствената си безопасност.

– И за честта на краля, прелестна Мейбъл. Да, да, за славата на оржието на негово величество, за славата на неговото име никога не трябва да се забравя.

– В такъв случай трябва да се насочим към укреплението, създадено за поддържане на тази слава, а не към лодката – каза с усмивка Мейбъл. – И така, мистър Мюр, аз съм за блокхауса и искам там да дочакам баща ми и отряда. Връщайки се след сполучливата акция с убеждението, че ние също така честно сме изпълнили своя дълг, той много ще се огорчи, ако открие, че сме избягали.

– Не, не, за Бога, не ме разбирайте превратно, Мейбъл! – уплашено я прекъсна Мюр. – Съвсем не искам да кажа, че освен вас, жените, с лодката трябва да бягат и други. Дългът на мъжете е ясен и аз още от самото начало реших да браня блокхауса или да падна в боя.

– Но няма мислите, мистър Мюр, че две жени ще успеят с тази тежка лодка да избегнат преследването на индианските пироги, когато ние едва можем да повдигнем веслото.

– Ах, прекрасна Мейбъл, любовта рядко върви рамо до рамо с логиката, защото страхът и безпокойството за съдбата на скъпото същество могат всекиго да лишат от разум. Като ви гледах, мислех само за

средствата за вашето спасение, без да преценя ще имате ли сили да ги използвате. Но не бъдете жестока, дивно създание, и не ми приписвайте като вина тревогата, която ме измъчва при мисълта за очакващите ви опасности!

Излиянията на интенданта омръзнаха на Мейбъл, Тя бе достатъчно погълната от мислите за утринното произшествие и за заплашващата ги опасност, за да слуша любовни обяснения, които дори и в по-весели часове биха ѝ се сторили скучни. Набързо се сбогува със своя ухажор и се устреми към колибата на жената на войника, но Мюр неочаквано сложи ръка на рамото ѝ и я спря.

– Още една дума, преди да ме напуснете, Мейбъл – каза той. – Възможно е този флаг да има някакво тайно значение, но може и нищо да не означава. Ако е някакъв сигнал, не е ли по-добре, след като вече знаем за него, да го окачим на старото му място и да следим дали няма да се случи нещо, което би ни помогнало да разкрием заговора? Ако не е, нищо няма да се случи и ние нищо не рискуваме.

– Всичко това може и да е вярно, мистър Мюр, но дори флагчето да е попаднало тук случайно, то пак би могло да посочи на неприятеля къде се намира постът.

Без да губи повече време за празни разговори, Мейбъл се отправи тичешком към колибата на жената на войника и скоро се скри от погледа на Мюр. Миг-два интендантът остана на същото място и в същата поза, в която го бе оставила Мейбъл, гледайки след бързо отдалечаващата се девойка, после пренесе поглед към флагчето в ръката си, изразявайки с целия си вид нерешителност. Колебанието му обаче трая кратко. След минута той вече стоеше под дъба и привързваше малкия флаг към клона. При това, понеже не знаеше откъде го е снела Мейбъл, нагласи парцалчето така, че то още по-ясно се виждаше откъм водата и почти не се забелязваше откъм острова.

ГЛАВА XXI

Вечеряха и в шкафа пак
е сиренето под капак.
измити съдове блестят
и на стената в ред висят.

Котън

Отивайки към колибата на жената на войника, Мейбъл Дънъм размишляваше за това, колко е странно, че всички в лагера са спокойни, а на нейните плещи лежи отговорността за живота и смъртта на тези хора. Наистина уверенията на Юнска роса, че би могла да заплати с главата си най-малкия пропуск на своята другарка, се смесваха с известни съмнения за истинските мотиви на нейните постъпки, но щом Мейбъл си спомни как приятелски и сърдечно се държеше с нея младата индианка или колко простодушие и искреност бе проявила по време на съвместното им пътуване, тя с присъщото на благородните натури нежелание да се мисли лошо за другите прогони от себе си всякакво съмнение. Същевременно разбираше, че не е възможно да предупреди своите спътници, без да им разкаже за своята тайна среща с Юнска роса, и това я принуждаваше да действа предпазливо и обмислено, с което не бе свикнала, особено пък при такива сериозни обстоятелства.

Тя нареди на жената на войника да пренесе необходимите вещи в блокхауса и да не се отдалечава нито за миг, без да ѝ обяснява защо. Каза само, че по време на разходката ѝ из острова се е убедила по някои признаци, че врагът е много по-добре осведомен за разположението на поста, отколкото са предполагали преди, и че в последна сметка за тях двете би било най-добре да бъдат готови да се укриват на сигурно място при първата тревога. Жената не се нуждаеше от дълги увещания: макар и да не беше от най-страхливите, шотландката лесно вярваше на всичко, което потвърждаваше нейния страх от зверствата на индианците. Когато Мейбъл прецени, че жената е достатъчно напласена и ще бъде бдителна, ѝ каза между другото, че не е необходимо да тревожат войниците със своите опасения. Така нашата героиня се надяваше да избегне разговори и въпроси, които биха могли да я поставят в трудно положение. Що се отнася до вуйчо ѝ, капрала и войниците, тя бе решила с други

средства да ги застави да вземат необходимите мерки за отбрана. За нещастие в цялата британска армия едва ли можеше да се намери човек, по-малко подходящ за задълженията, които му бяха възложени, от капрал Макнаб, комуто сержант Дънъм бе предал командването, докато отсъстваше. Воювал дълги години, Макнаб добре познаваше войнишката служба, бе храбър и решителен, но презираше колонистите, бе досадно упорит във всичко, което засягаше ограничения кръг на неговата длъжност, и приписваше на Британската империя безусловно превъзходство над целия свят, а на Шотландия – безусловно превъзходство в рамките на империята, особено в нравствено отношение. С две думи – той беше живо въплъщение – разбира се, в мащабите, съответстващи на малкия му чин – на качествата, присъщи на изпращаните в колониите длъжностни лица с тяхното високомерно отношение към родените тук сънародници. В неговите очи всеки американец бе човек от нисша порода, а американските разбирания за военната служба считаше направо за безсмислени и нелепи. По-скоро самият генерал Брадок би се вслушал в мнението на някой колонист, отколкото неговият скромнен подчинен. Често Макнаб не изпълняваше нарежданията на двама-трима офицери, само защото са родени в Америка, но в същото време с чисто шотландска хитрост се стараше тъй да нагласи работата, че да не мотат да го обвинят в пряко неподчинение. Така че трудно би могло да се намери по-неподходяща личност за осъществяването на делта, която си бе поставила Мейбъл. И все пак, като не виждате друг изход, тя реши без никакво бавене да изпълни замисления план.

– Баща ми ви възложи тежка отговорност, капрал – каза тя използвайки мига, когато Макнаб се бе отделил от войниците си. – Ако островът падне в ръцете на неприятеля, ще хванат не само нас. Най-вероятно е и участниците в похода да попаднат в плен.

– Не е нужно да се пътува от Шотландия дотук, за да се разбере това – отговори сухо Макнаб.

– Не се съмнявам, че на вас то е не по-малко ясно, отколкото на мен, мистър Макнаб, но се боя, че вие, привикналите на сражения и опасности ветерани, сте склонни понякога да пренебрегвате предпазвателните мерки, необходими при такова опасно положение, каквото е нашето сега.

– Доколкото ми е известно, Шотландия и до днес се смята за непокорна страна, скъпа девойко, но вече започвам да мисля, че в това има някаква грешка, щом ние, нейните синове, сме толкова глупави и невежи, та сме готови да позволим да ни сварят неподготвени и да ни

пленят.

– Не, скъпи приятелю, бие не ме разбрахте правилно. Първо, става дума не за Шотландия, а за този остров и второ, аз никак не се съмнявам, че сте достатъчно предпазлив и бдителен, когато считате това за нужно. Страхувам се само дали, при вашата храброст, не бихте подценил опасността, която може да възникне.

– Моята храброст, мис Дънъм, естествено не е от най-високо качество, каква т храброст у шотландците. Друго нещо е вашият баща, той е янки и, ако беше тук, бихме се нагледали на всякакви приготовления. Какви времена доживяхме! Разни чужденци получиха чинове в шотландски полкове, носят алебарди. Чудно ли е, при това положение, че губим всяко сражение, а всяка наша кампания е истински хаос?

Мейбъл беше близо до отчаянието, но тайното предупреждение на Юнска роса още звучеше в ушите ѝ и не ѝ позволяваше да се откаже от намерението си. Като все още се надяваше, че ще успее да заведе всички в блокауса, без да открие при това източника на своите сведения, тя реши да смени тактиката.

– Сигурно сте прав, капрал Макнаб – забеляза тя. – Аз съм слушала много за героите на вашата страна, които справедливо могат да се причислят към най-изтъкнатите хора на образования свят, разбира се, ако това, което са ми говорили за тях, е вярно.

– Вие сте чела историята на Шотландия мис Дънъм? – попита капралът, поглеждайки за първи път своята красива събеседница. Нещо подобно на усмивка се появи на грубото му и неприятно лице.

– Прочела съм нещичко, но повече съм слушала, капрал. Дамата, която ме възпитаваше, беше родена в Шотландия и много обичаше да ми разказва за своята страна.

– А нима сержантът не е казал дори и думичка за славата на страната, от която е набран неговият полк?

– Татко има други грижи и малкото, което знам за Шотландия, съм го научила от тази дама.

– Говорила ли ви е за Уолсъ⁷¹?

– За него сама съм чела достатъчно.

– Ами за Брус и за битката при Банокбърн⁷²?

71. Уолсъ (ок. 1270–1305) – шотландски борец за свободата на родината – Б. пр.

72. Робърт Брус (1274–1329) – шотландски национален герой, оглавил въстанието срещу Англия. През 1306 година бил провъзгласен за шотландски крал под името Робърт I. След битката при Банокбърн (1314), когато войските на Брус разгромили английската армия, английският парламент му признал правото на корона. – Б. пр.

– И за това, и за Кълодън-Мур⁷³.

Последната битка бе сравнително неотдавнашно събитие и нашата героиня сама го помнеше. Нейната представа за тази битка беше толкова смътна, че тя едва ли си представяше какъв ефект ще произведе на събеседника ѝ подобно напомняне. Знаеше, че сражението е завършило с победа, често бе слушала гостите на нейната покровителка да говорят с възторг за Кълодън-Мур и затова мислеше, че техните чувства се споделят от всеки британски войник. За нещастие Макнаб се бе сражавал в този злополучен ден на страната на претендента и бе получил обезобравящия лицето му дълбок белег от сабята на германски наемен войник. При споменаването на Кълодън-Мур на капрала му се стори, че раната отново кърви и наистина кръвта му нахлу в лицето, сякаш бе готова да бликне от белега.

– Да ви вземат дяволите – заговори едва ли не със заекване той – с вашите Кълодън-Мур и Шериф-мурс⁷⁴, нищо не разбирате от това и би било далеч по-разумно, пък и по-скромно, да си помислите за собствената си страна и за нейните постоянни несполуки. Възможно е крал Джордж да има верни поданици в колониите, но разум и полза от тях едва ли ще види някога.

Мейбъл не разбра защо капралът така неочаквано се разгневи, но все пак реши да не отстъпва.

– Слушала съм често, че шотландците притежават две превъзходни воински качества: храброст и предпазливост, и съм убедена, че капрал Макнаб няма да посрами честта на своята нация.

– Попитайте за това родния си баща, мис Дънъм, той отдавна познава капрал Макнаб и с удоволствие ще ви посочи всичките му недостатъци. Той е мой началник, сражавали сме се заедно, а неговият чин му дава право да съди за поведението и характера на своите подчинени.

– Баща ми има много добро мнение за вас, Макнаб. В противен случай би ли ви поверил острова и всички, които се намират тук, в това число и собствената си дъщеря? Освен това зная, че той особено много разчиташе на вашето благоразумие и на вашата бдителност и се надяваше, че на първо място ще бъде осигурена защитата на блокхауса.

73. В битката при Кълодън-Мур (1746) привържениците на династията Стюарт, които се стремили да наложат на английския престол Чарлс Едуард (внук на сядения през 1688 година английски крал Джеймс), били разбити от английските правителствени войски. – Б. пр.

74. През 1715 година при Шериф-мурс шотландците претърпели поражение от англичаните. – Б. пр.

– Ако той искаше да защитава честта на петдесет и пети полк, скрит зад дебелите греди, щеше да остане тук и да командва сам. Искрено казано, не е нито в кръвта, нито в нравите на шотландците да бягат от бойното поле, преди да е почнала атаката. Нашето предпочитано оръжие открай време е бил мечът и ние обичаме да срещаме врага лице срещу лице в ръкопашен бой. А този американски начин на водене на войната, който сега е на такава почит, ще накърни славата на оръжието на негово величество, ако не понижи и бойния дух на неговите войски.

– Истинският войник никога не пренебрегва бдителността и предпазвателните мерки. Самият майор Дънкън, най-храбрият от храбрите, проявява постоянна грижа за безопасността на своите подчинени.

– Лунди също си има слабости: в тукашните горски схватки той започва да отвиква от меча и от едва покритите с дребни храсти степи. Но, мис Мейбъл, повярвайте на моята дума – думата на стария войник, отдавна прехвърлил петдесетте: няма по-сигурен начин да насърчиш неприятеля от този, да му покажеш, че се боиш от него. Тукашната война с индианците съвсем не е така страшна, както си я представят в разпалилото си въображение вашите земляци. Ние, шотландците, сме родени в открита страна и нито се нуждаем, нито търсим прикрития, сама ще видите, мис Дънъм...

Внезапно капралът подскочи, падна с лице към земята, после се обърна по гръб. Всичко стана така мълниеносно, че Мейбъл едва ли бе успяла да чуе острия пукот на изстрела. Нашата героиня не извика, дори не потрепери, случилото се бе така изненадващо, така ужасно, така неочаквано, че не оставяше място за проява на каквато и да било слабост. Напротив, следвайки естествения стремеж да се помогне на човека, който е в опасност, тя се хвърли към капрала. Макнаб беше още жив и очевидно бе успял да осъзнае случилото се. На лицето му бяха застинали ужасът и объркването, които се появяват у хората, застигнати ненадейно от смъртта, и – както по-късно ѝ се струваше на Мейбъл – закъснялото разкаяние на своеволен и упорит грешник.

– Бягайте бързо в блокхауса! – изхриптя Макнаб, когато Мейбъл се наведе над него в стремежа си да долови последните му думи.

Едва сега нашата героиня осъзна истинските размери на опасността, която я заплашваше, и необходимостта да се действа незабавно. Тя бързо погледна простряното в краката ѝ тяло на капрала, увери се, че Макнаб не диша, и се спусна да бяга презглава. Блокхаусът не беше далече, но когато Мейбъл стигна до него, Джени, жената на войника, помислила в паническият си страх само за собственото си спасение, хлопна

вратата под носа ѝ. Докато Мейбъл я молеше да ѝ отвори, се чуха още пет или шест изстрела, които така изплашиха бедната жена, че тя не успяваше да дръпне резето, наместено без всякакво усилие от нея само преди една-две минути. Все пак след малко Мейбъл усети, че вратата се поддава на натиска, и щом се образува малък отвор, тя се промъкна настрани през него. Сърцето на девойката не биеше вече така тревожно и бързо, тя се бе овладяла достатъчно, за да действа разумно. Като отстрани Джени, която трескаво се стремеше да заключи отново, Мейбъл широко разтвори вратата и не я затвори, докато не се убеди, че наблизо няма никой от останалите участници в експедицията и че никой не се опитва да се скрие в блокхауса. Сега разпорежданията и действията ѝ станаха по-спокойни и по-обмислени. Вратата бе залостена само с едно от резетата. На Джени бе наредено да стои до входа и да бъде готова да отвори светкавично при първото искане на някой от своите, а Мейбъл се изкачи по подвижната стълба до горното помещение, откъдето през бойниците можеше да се огледа островът, доколкото позволяваха храстите и дърветата. Като ободряваше останалата долу Джени, Мейбъл внимателно изследваше околността.

За голямо свое учудване отначало не забеляза на острова нито една жива душа – нито приятели, нито врагове. Не се виждаха французи и индианци, но носеното от вятъра, леко бяло облаче подсказваше в каква посока трябва да се търсят. Стреляха откъм острова, от който бе дошла Юнска роса, но Мейбъл не знаеше дали неприятелят е още там, или вече е успял да премине на отсамния бряг. Като погледна през бойницата, от която се откриваше изглед към поляната, където бе паднал Макнаб, Мейбъл се вцепени от ужас: и тримата войници лежах мъртви до своя капрал. Те бяха притичали при първата тревога и бяха убити с по един изстрел и един след друг от невидимия враг, за когото така пренебрежително се изказваше преди малко Макнаб.

Не се виждаха нито Кап, нито поручик Мюр. Със свито сърце Мейбъл се вглеждаше във всяка пролука между дърветата, изкачи се и най-горе в кулата на блокхауса, откъдето се виждаше целият остров – поне дотолкова, доколкото позволяваше гъстата растителност. Напразно. Тя вече си представяше трупа на своя вуйчо, прострян върху тревата като труповите на войниците, но не можа да го открие никъде. Като се обърна към храстите, където бе привързана лодката, Мейбъл видя, че тя все още стоеше там. Изглежда някаква случайност бе попречила на Мюр да избяга с нея. Гробна тишина цареше на острова, а неподвижните тела на войниците придаваха на този зловец покой нещо нетърпимо ужасно.

– Мис Мейбъл – закрещя отдолу жената, понеже нямаше сили да овладее страха си, тя не можеше да мълчи, но все пак не пропусна да каже „мис“, по-скоро от уважение към образованата девойка, отколкото към чина на нейния баща, – кажете, за Бога, живи ли са някои от нашите? Чувам, че някой стене. Но вече притихна! Господи, индианците ще довършат всички!

Мейбъл едва сега си спомни, че един от убитите войници е мъж на Джени и потрепери при мисълта какво би могла да направи от отчаяние жената, като узнае за неговата смърт. Стоновете, които долитаха до блокхауса, зее още оставяха някаква надежда, макар Мейбъл да предполагаше, че стене вуйчо ѝ, когото никъде не можете да видите.

– Нека се надяваме на милостта на Всевишния, Джени, без да пренебрегваме средствата за спасение, които са в наши ръце – отговори тя. – Пази вратата и в никакъв случай не я отваряй, без да ме питаш.

– Мис Мейбъл, кажете ми, моля ви, не виждате ли някъде моя Санди? Ако можех само да му съобща, че съм в безопасност, ще му бъде по-леко на душата независимо дали е свободен, или е в плен.

Санди, мъжът на Джени, лежеше мъртъв и се виждаше добре от бойницата, през която гледаше нашата героиня.

– Но защо не отговаряте? – нетърпеливо повтори жената, разтревожена от мълчанието на Мейбъл.

– Няколко войници лежат около тялото на Макнаб – отговори Мейбъл, защото лъжата при тия страшни обстоятелства ѝ изглеждаше като кощунство.

– А Санди там ли е? – попита жената с дрезгав и глух глас, от който тръпки минаваха по кожата.

– Много е възможно, чакай да видя колко са: един, двама, трима, четирима... и всички в червените мундири на нашия полк.

– Санди! Пази се, моля те! – закрещя в изстъпление жената. – Тичай по-бързо при мен, каквото и да става там! Заедно ще делим и мъки, и радости. Плюй на вашата глупава дисциплина и на войнската чест, време ли е сега да се мисли за тях! Санди!... Санди!

Мейбъл чу резкия шум от вдигането на резето, изскърцването на вратата. В очакване на неизбежното, за да не кажем ужасното, Мейбъл остана прикована към бойницата и скоро видя Джени, която тичаше между храстите към купчината мъртъвци. Няколко секунди само бяха достатъчни за жената, за да стигне съдбовната поляна. Ударът бе така неочакван и рязък, че в своето объркване тя не беше в състояние да осъзнае цялата му съкрушителна сила. В главата ѝ проблесна дивата,

полубезумна мисъл, че това е някаква мистификация. Въобрази си, че войниците са решили да я подиграят за нейния страх. Наведе се, хвана ръката на мъжа си – тя беше още топла и на Джени ѝ се стори, че той ей сега ще се засмее.

– Как можеш да си играеш със смъртта, Санди? – викаше тя, като го дърпаше за ръката. – Проклетите индианци ще ви избият до един, ако не се скриете в блокхауса като порядъчни войници. Да вървим, да вървим! Всяка минута е скъпа!

С отчаяно усилие Джени обърна тялото на мъжа си, главата на войника клюмна назад и малката куршумена рана на слепоочието, от която още шуртеше кръв, ѝ обясни мълчанието на Санди. Когато страшната истина се разкри пред нея с пълна сила, тя закърши ръце, зави тъй, че ехото се разнесе по всички краища на острова и падна безчувствена върху група. Но колкото страшен и пронизителен да беше този сърцераздирателен вопъл, той би могъл да се приеме като нежна музика в сравнение с воя, който го последва. Над острова прогърмя бойният вик на ирокезите и около двайсетина индианци, внушаващи ужас с нарисуваните си лица и със странните си украшения, изскочиха от засадата си, бързайки да придобият така желаните скалпове. Пронизваща стрела изтича пръв и тъкмо неговата бойна секира пръсна черепа на безчувствената Джени. Не бяха минали и две минути, откак нещастницата бе изскочила от блокхауса, а окървавените ѝ коси вече висяха като трофей на пояса на индианеца. Не останаха назад и неговите съплеменници и Макнаб, и войниците не приличаха вече на заспали мирен сън хора. Зверски обезобразените им трупове плуваха в кръв.

Трагичната сцена се разигра за много по-кратко време, отколкото ни бе потребно, за да я разкажем. Неволна свидетелка на всичко това, Мейбъл стоеше неподвижна, сякаш бе прикована на място от зли духове, безсилна да откъсне очи от ужасната картина, забравила за надвисналата над нея самата заплаха. Но щом видя как поляната, където лежаха убитите, се изпълни с шумни и ликуващи индианци, които празнуваха своята победа, тя изведнъж си спомни, че Джени бе оставила вратата незаключена. Сърцето ѝ заби силно. Вратата бе единствената ѝ защита срещу неизбежната гибел и тя се хвърли към стълбата, с намерение да слезе долу и да я залости здраво. Но едва стигнала до втория етаж, Мейбъл чу как пантите изскърцаха и реши, че вече всичко е свършено. Паднала на колене, напласената, но доблестна девойка отправи мислите си към Всевишния в очакване на смъртта. Но волята ѝ за живот беше по-силна от молитвите и макар че устните ѝ помръдваха, шепнейки думите,

тя напрегнато се вслушваше във всеки шум, който идеше отдолу. Когато чу изтракването на резетата – не на едното, както бе искала от Джени, за да пусне бързо вуйчо й, ако той се появи, а на всичките три, тя скочи на крака, мислите й за Бога отстъпиха пред събудилата се отново надежда и девойката цяла се превърна в слух.

В мигове на опасност мозъкът работи трескаво. Най-напред Мейбъл помисли, че в блокхауса е влязъл вуйчо й и тъкмо се канеше да се спусне долу и да се хвърли в прегръдките му, когато я спря друга мисъл: ами ако това е някой от индианците, който е решил да се заключи от своите събратя, за да граби сам? Тази мисъл се подкрепяше и от пълната тишина долу, която не съответстваше на шумния характер на експанзивния Кап, а по-скоро подходеше на неприятелската хитрост. Ако в блокхауса бе влязъл някой от своите, това биха могли да бъдат само Кап или интендантът, защото, както с ужас бе започнала да разбира истината Мейбъл, от цялата група на острова бяха оцелели тя, Кап и Мюр – ако двамата наистина бяха все още живи. Тези мисли приковаваха Мейбъл на място и една-две минути в блокхауса пареше напрегната тишина. Девойката стоеше в подножието на стълбата, която водеше нагоре, а отворът за долния етаж се намираще до противоположната стена. Очите й бяха устремени в тази посока и всеки миг тя очакваше от отвора да се покаже свирепото лице на някой индианец. Опасенията й бързо се превърнаха в увереност и Мейбъл започна да се оглежда, за да намери мястото, където би могла да се скрие. Отдалечаването на катастрофата с няколко минути вече беше за нея блестяща перспектива. В помещението имаше няколко бъчви. Мейбъл се прикри зад тях и през процепа между две бъчви продължи да наблюдава отвора. Направи опит да се помоли пак, но мигът беше прекалено страшен за подобно утешение. Ушите й доловиха лек шум, сякаш някой се изкачваше крадешком по стълбата и от прекалено старание да бъде предпазлив се издаваше сам. После нещо изпука – очевидно някое от стъпалата на стълбата издаде предателския звук. Мейбъл си спомни, че сама беше причинила подобен шум, когато се изкачваше нагоре. Има мигове, в които човек е способен да изпита много повече чувства, отколкото в течение на дълги години. Животът, смъртта, непоносимата физическа болка внезапно се издигнаха с цял ръст над сивото и еднообразно всекидневие. Сега Мейбъл можеше да бъде сравнена с прекрасна мраморна статуя. Но това беше само измама за окото. Никога през целия й кратък живот слухът на Мейбъл не е бил така чувствителен, очите й – така бдителни, а чувствата й – така изострени и напрегнати до краен предел. Все още не се виждаше нищо, но

очите на девойката, придобили изключителна острота от страха, вече различаваха някого, който се намираше на няколко инча от отвора. После се показаха черните коси на някакъв индианец, който се изкачваше толкова бавно, че движението на главата му наподобяваше движението на минутната стрелка на часовника, след няколко мига се появи тъмно-червеното чело и накрая, на равнището на пода – цялото мургаво лице. Когато човешкото лице е наполовина скрито, то рядко изглежда хубаво и докато главата на индианеца инч след инч се подаваше от отвора, Мейбъл, омагьосана от блуждаещите черни очи и от техния свиреп израз, си представяше всевъзможни ужаси. Но щом над пода се появи цялата глава, Мейбъл, вглеждайки се по-внимателно, разбра, че пред нея е нежното, развълнувано и одухотворено от една своеобразна красота лице на Юнска роса.

ГЛАВА XXII

– Макар и дух.
не съм дошъл при тебе да те плаша.
а за да ти платя за твоята вяност.
Уърдсуърт

Когато Мейбъл излезе от своето прикритие и изтича до средата на помещението, трудно можеше да се определи коя от двете е по-радостна – дали нашата героиня, която вместо Пронизваща стрела бе видяла неговата жена, или Юнска роса, разбрала, че тази, която с такава тревога и вече почти без надежда бе потърсила навсякъде, се бе вслушала в съвета ѝ и бе потърсила убежище в блокхауса. Двете жени се хвърлиха в прегръдките си и чистосърдечната индианка, заливайки се в беззвучен и щастлив смях, ту целувате своята приятелка, ту отстранявайки се за миг, се вглеждате в лицето и, сякаш искаше да се убеди още веднъж, че това наистина е тя.

– Блокхаус добро – каза младата индианка, – скалп не вземат.

– Наистина е добър – все още трепереща отговаряше Мейбъл и притваряше очи, сякаш искаше да прогони ужасното зрелище, на което само преди няколко минути бе станала свидетелка. – Кажи, моля те, в името на всичко свято, знаеше ли какво е станало с моя вуйчо? Гледах навсякъде, но никъде не можах да го видя.

– Не в блокхаус? – попита не без любопитство Юнска роса.

– Там е работата, че го няма. Аз съм сама тук. Джени беше с мен, но изтича при мъжа си и загина поради своето неблагоприятие.

– Роса, знай. Роса видел, много лошо. Пронизваща стрела няма жал никоя жена, няма жал своя жена.

– Ах, Роса, поне животът ти е в безопасност!

– Не знай. Пронизваща стрела убива мен, ако знай всичко.

– Да те пази Бог, Юнска роса! Той ще те благослови и ще те защити, защото имаш добро сърце. Кажи ми, какво да правя сега! Кажи ми поне, жив ли е вуйчо?

– Не знай. Солена вода има лодка. Може отишъл река.

– Лодката си остана там, където беше. Няма ги само вуйчо и интенданта.

– Роса не видял убиват тях. Скрили се. Червенокожи скрива се,

защо срамата скрива се и бледолики?

– Работата никак не е до срама. Аз само се боя, че не са успели да се скрият. Вашето нападение беше така изненадващо.

– Тускарор! – с явно възхищение от пресметливостта и умението на своя мъж произнесе усмихнато Юнска роса. – Пронизваща стрела велик войн!

– Но ти си толкова добра, имаш толкова нежно и меко сърце! Не си за подобен живот. Ти не можеш да бъдеш щастлива, когато се вършат такива чудовищни работи.

Юнска роса изведнъж помръкна и на Мейбъл ѝ се стори, че в очите на индианката светна горд и свиреп пламък, когато ѝ отговори:

– Ингилизи много жаден. Взема гора, взема лов, гони шест племе тук, дето слънце идва спи, лоши крал, лоши хора. Бледолици – много лош!

Дори в тази отдалечена епоха Мейбъл знаеше, че в думите на индианката има много горчива правда, но тя не беше достатъчно осведомена, за да знае, че както в този, така и в стотици други подобни случаи обвиняваха краля в постъпки, за които той дори и не подозираше. Понеже твърде остро усещаше справедливостта на този упрек, за да се опитва да възразява, Мейбъл насочи мислите си към собствената си участ.

– Но какво да правя аз, Роса? Посъветвай ме. Всеки миг вашите могат да нападнат блокхауса.

– Блокхаус добро, скали не вземат.

– Но ирокезите скоро ще разберат, ако вече не го знаят, че тук няма войници. Ти сама ми каза колко войници са останали на острова. Значи Пронизваща стрела ти го е казал. Нали?

– Пронизваща стрела знай – отвърна Юнска роса, показвайки шест пръста, за да посочи броя на мъжете. – Всички червен човек знай. Четири няма скалп, два има!

– Не говори, Юнска роса! Само тази мисъл е достатъчна, за да смрази кръвта ми. Възможно е вашите да не знаят, че съм сама тук. Могат да помислят, че с мен са вуйчо ми и интендантът и да запалят блокхауса, за да ги измъкнат навън. Чувала съм, че в дървените укрепления най-много трябва да се страхуваш от огъня.

– Блокхаус не гори – спокойно отговори Юнска роса.

– Откъде знаеш. Юнска роса? Ти си много добра, но аз с нищо не мога да им попреча.

– Блокхаус не гори. Блокхаус добро, скалп не вземат.

– Но обясни ми поне защо, Юнска роса! Аз се боя, че ще го запалят.

– Блокхаус мокро. Много дъжд, дърво сурово, гори лошо. Червен човек знай: не нали блокхаус – ингилиз не знай ирокез бил тук. Баща дойде търси, няма блокхаус. Не, не, индианец много хитри, нищо не пипа.

– Сега те разбрах, Юнска роса, и много бих искала да се окажеш права. Баща ми, ако остане жив... а може би той вече е убит или е попаднал в плен?

– Баща не питай, не зная къде отишъл баща. Вода следа няма, червен човек не намира. Блокхаус не гори. Блокхаус добро, скалп не вземат.

– И ти мислиш, че аз ще бъда в безопасност тук до завръщането на банда ми?

– Не знай. Дъщеря каже най-добре, кога баща дойде.

Мейбъл изпита тревожно чувство, когато видя как блеснаха черните очи на индианката при тия думи, В главата ѝ се зароди неприятното подозрение, че Юнска роса се опитва да измъкне за своите съплеменници полезни сведения, които биха могли да причинят смъртта на баща ѝ и на неговите войници. Но едва успя да помисли това, когато един силен удар по вратата дойде сякаш като отговор, за да ѝ напомни не за предполагаемата, а за близката опасност.

– Това са те! – възкликна девойката. – А може би, Юнска роса, вуйчо ми и интендантът търсят убежище. Сега аз съм длъжна да пусна дори мистър Мюр.

– Защо не погледа? Много дупки – нарочно направен.

Мейбъл я разбра веднага и се приближи до една от долните бойници, прорязана в издаващата се над първия етаж част на пода, внимателно повдигна бруса, който обикновено закриваше отвора, и предпазливо надникна, за да види какво става долу до вратата. По това как Мейбъл трепна и по лицето ѝ се изписа тревога, индианката се досети, че долу стоят нейни съплеменници.

– Червен човек – каза Юнска роса и предупредително допря пръст до устните си.

– Четирима! Всички са страшно боядисани и с кървави трофеи на поясите. С тях е и Пронизваща стрела.

Юнска роса бе отишла към ъгъла, където бяха струпани резервните пушки. Тя взе една от тях, но като чу името на мъжа си, замръзна на място. Колебанието ѝ обаче не трая дълго, тя се отправи към бойницата и тъкмо искаше да пхне дулото на пушката, когато Мейбъл, която не беше в състояние да преодолее отвращението си към всяко убийство, я

хвана за ръката.

– Какво правиш, Юнска роса! – възкликна девойката. – По-добре е аз да умра, отколкото да вдигнеш ръка срещу мъжа си.

– Не закача Пронизваща стрела – отвърна Юнска роса с лек вътрешен трепет. – Не закача червен човек. Не стреля тях, плаши само.

Като разбра намерението на Юнска роса, Мейбъл престана да й оказва съпротива. Пъхайки пушката в прореза, индианката се стараше да вдига колкото е възможно по-голям шум. Тя почака, за да привлече вниманието на индианците, и едва тогава натисна спусъка. Преди още да бе стихнало ехото от изстрела, Мейбъл отново започна да укорява своята приятелка, макар че тя вършеше всичко това заради нея.

– Нали ми обеща, че няма да стреляш – каза тя. – Ами ако беше улучила мъжа си?

– Юнска роса още не стреля, а те всички бяга – отвори й с усмивка индианката и като се приближи до друга бойница, за да види какво правят нейните съплеменници, от все сърце се разсмя. – Всички войн скрили в храсти, всички войн мисли Солена вода и офицер тук. Сега трябва внимава.

– Слава Богу! Остават ми още няколко минути за молитва, за да не умра като Джени само с мисъл за живота и за земното благополучие.

Юнска роса остави пушката и седна срещу сандъка, на който се бе отпуснала останалата без сили Мейбъл – известно е, че радостта предизвиква не по-малко силна реакция от мъката. Индианката огледа изпитателно нашата героиня и на Мейбъл й се стори, че лицето на Юнска роса изведнъж стана сурово и загрижено.

– Пронизваща стрела велик войн – каза важно жената на тускарора. – Всички момиче в племето все него гледа. И бледолика красавица има око.

– Какви са тия думи, Юнска роса? Защо ме гледаш така странно? Какво искаш да кажеш?

– Защо бои се Юнска роса стреля Пронизваща стрела?

– Защото би ми било страшно да видя как една жена убива собствения си мъж. Не, Юнска роса, по-добре ще е мене да убият, отколкото да стана свидетелка на такова нещо.

– А бледолика скуоу не мислила друго?

– Нищо друго, Юнска роса, Бог ми е свидетел. Но нима това е малко? Достатъчно ужаси видях днес. А ти какво още подозираш?

– Не знай. Бедна девойка тускарора много глупав. Пронизваща стрела велик войн и всичко гледа. Кога спи, вика бледолика красавица.

Велик войн обича много жена.

– Как, Юнска роса, прието ли е у вас войнът да има няколко жени?

– Има колко може храни. Голям ловец – много жени. Пронизваща стрела има само Юнска роса, но много гледа, много мисли, много вика бледолика девойка.

Мейбъл сама бе забелязала това по време на общото им пътуване и неведнъж се бе чувствувала оскърбена от прекаленото внимание на тускарора, но като чу подобен намек от устата на неговата жена, ѝ стана още по-неприятно. Тя много добре разбираше какво огромно влияние оказват обичаите и традиционното мислене при тия работи, но освен неприятното чувство и унижението да се вижда като неволна съперница на Юнска роса, тя изпитваше страх, че в сегашното ѝ положение ревността може да застраши сериозно нейната собствена безопасност. Но като се вгледа внимателно в Юнска роса, Мейбъл започна постепенно да се успокоява. В откритите черти на простодушната индианка, привикнала да скрива своите чувства, можеше да се видят следите на болката от отхвърлената любов, но дори да изпитваше най-сериозни подозрения към бялата си приятелка, на лицето ѝ не можеше да се открие и най-малък израз на коварство или ненавист.

– Ти няма да ме предадеш. Юнска роса, нали? – попита Мейбъл с присъщата на благородната ѝ натура откровеност, като стискаше ръката на индианката. – Няма да подложиш още една жена под бойната секира!

– Томахавка не закача тебе. Пронизваща стрела не даде. Ако Юнска роса трябва има сестра – жена, Юнска роса иска тебе.

– Не, Юнска роса, моята вяра не позволява, а и всичките ми чувства се бунтуват срещу това. Ако пък ми е съдено да стана жена на индианец, никога не бих заела твоето място в вигвама.

Юнска роса не отговори, но изрази на лицето ѝ личеше, че е останала доволна, дори благодарна. Тя знаеше, че едва ли някоя, а може би нито една от познатите на Пронизваща стрела индиански девойки не можеше да се сравнява по красота с нея. Мъжът ѝ би могъл да вземе цяла дузина жени, но нито една, освен Мейбъл, не можеше да бъде нейна съперница. Юнска роса бе напълно покорена от красотата, обаянието, добротата и женското изящество на Мейбъл. Пламналата ревност не само не охладя, но дори направи по-силни чувствата на младата индианка и тя се нагърби с такъв огромен риск, за да спаси въображаемата си съперница от нападението на ирокезите. Накратко казано, Юнска роса с присъщата на любещата жена интуиция се досети, че Пронизваща стрела харесва Мейбъл, но не започна да си скубе косите от ревност и да

изгаря от омраза към съперницата, както би постъпила всяка жена, която не е свикнала да се покорява безропотно на волята на своя съпруг и повелител. Напротив. Тя внимателно наблюдаваше и облеклото, и характера на бледоликата красавица и като не откри нищо отблъскващо, а обратно – видя само хубави неща, сама започна да изпитва към нея възхищение и обич. Разбира се, нейните чувства се различаваха от чувствата на мъжа ѝ, но бяха не по-малко пламенни. Пронизваща стрела сам бе изпратил Юнска роса да предупреди Мейбъл за опасността, но не знаеше, че тя се е промъкнала на острова подир нападащите войни и сега се намира в блокхауса заедно с обекта на общите им грижи. И той, както бе казала индианката, бе решил, че заедно с Мейбъл в укреплението се намират Кап и Мюр и че именно те са прогонили с изстрели неговите войни.

– Юнска роса жална, че Лилия – така индианката наричаше Мейбъл на своя поетичен език – не вземе мъж Пронизваща стрела. Велик вожд има голям вигвам. Много място, много жени трябва.

– Благодаря ти, Юнска роса, за добрите думи и за великодушното ти предложение, но то не отговаря на разбиранията на белите жени – отговори Мейбъл и се усмихна въпреки ужасното си положение. – Освен това най-вероятно е аз изобщо да не се омъжа.

– Трябва добър мъж – каза Юнска роса. – Пронизваща стрела не на сърцето, вземе Сладка вода.

– Какво говориш, Юнска роса? Време ли е сега за такива работи, мога ли да мисля за това, когато не съм сигурна дали ще бъда жива само след час? Ах, да можех поне да разбера някак дали е жив и здрав моят скъп вуйчо!

– Юнска роса отива види.

– Ти си съгласна да отидеш? Не се ли страхуваш, че ще те видят на този остров. Знаят ли войните, че си тук? И дали ще им бъде приятно да узнаят, че една жена е излязла заедно с тях на пътеката на войната?

Мейбъл изрече всичко това на един дъх, задавайки въпросите си бързо, сякаш се боеше да не получи нежелателен отговор. Тя не допускаше, че Юнска роса е могла да дойде заедно с ирокезите и макар да бе свършено невероятно, въобрази си, че индианката тайно е последвала войните, изпреварила ги е и е дошла на острова, само за да я предупреди и да я спаси от смъртта. Но всички предположения на Мейбъл се оказаха погрешни, когато Юнска роса започна да ѝ обяснява на своя своеобразен език.

Макар и вожд. Пронизваща стрела не се ползвал с доверието на

своето племе и затова сключил временен съюз с ирокезите. Имал си наистина свой вигвам, но рядко живеел в него. Представяйки се за приятел на англичаните, той цяло лято си давал вид, че им служи, а в действителност шпионирал в полза на французите. Жена му го придружавала при всички пътешествия, повечето от които те извършвали с кануто. С две думи, нейното присъствие тук не би изглеждало неестествено, защото всички знаели, че Пронизваща стрела рядко тръгва на път без нея. Юнска роса разказа криво-ляво всичко това на Мейбъл и тя вече без страх бе готова да я изпрати, за да научи нещо за съдбата на Кап. Уговориха се, че индианката ще излезе от блокхауса при първия сгоден случай.

Най-напред двете жени старателно огледаха през бойниците целия остров. Те видяха, че победителите се готвят за пиршество, след като сложиха ръка на припасите на англичаните и оплячкосаха колибите. По-голямата част от провизиите и боеприпасите се съхраняваха в блокхауса, но и това, което намериха, бе достатъчно, за да възнагради индианците за леката им победа. Трупите вече бяха отнесени някъде и Мейбъл забеляза, че оръжието на убитите войници е струпано накуп близо до мястото, където се канеха да устроят пиршеството. Според предположенията на Юнска роса трупите били отнесени в храстите, където или са ги заровили, или само са ги скрили. Не беше разрушена нито една от постройките, които се виждаха откъм реката, на острова не бе покътнато почти нищо. Победителите очевидно се надяваха да измамят сержанта и да му устроят засада, когато се върне. Юнска роса посочи на Мейбъл един индианец, наблюдател според нея, който се бе покатерил на самия връх на един бор. Неговата задача бе да предупреди навреме останалите войни за приближаването на лодки, макар че отрядът на сержанта беше тръгнал съвсем наскоро и само някакви непредвидени обстоятелства можеха да го принудят да се върне така бързо. Нищо не подсказваше, че се подготвя нападение срещу блокхауса. Според Юнска роса индианците щяха да го държат в обсада до пристигането на отряда, за да не могат зорките очи на Следотърсача да разберат истината по следите, останали от индианската атака. Индианците обаче взеха лодката и я преместиха в храстите, където бяха скрити техните канута.

Юнска роса каза, че за нея сега е най-подходящият момент да излезе от блокхауса и да се присъедини към своите. Докато се спускаха по стълбата, Мейбъл за миг бе обхваната от известно недоверие, но испита срам, защото то бе несправедливо към нейната другарка и спасителка и недостойно за нея самата. Когато слязоха долу, всичките ѝ съмнения

бяха изчезнали. Отключиха вратата с изключителна предпазливост и когато дръпнаха последното резе, индианката застана точно там, където трябваше да бъде отворът. Едва откряхнали вратата – колкото да се промъкне човек, и Юнска роса бе вече навън. В същия миг Мейбъл с треперещи ръце затвори вратата и когато резето отново щракна, тя ясно чу силните удари на сърцето си. Вече можеше да се смята в относителна безопасност и тя намести спокойно останалите две резета. Когато вратата беше здраво заключена, Мейбъл се изкачи горе, за да погледне какво става навън.

Заредиха се дълги и мъчителни часове на очакване. Индианката сякаш потъна в земята. До ушите на Мейбъл достигаха крясъците на пияните индианци – навярно алкохолът ги бе накарал да забравят всяка предпазливост. После видя през бойниците тяхната оргия, която би смразила кръвта ѝ в жилите, ако малко преди това не бе станала свидетелка на още по-ужасни зрелища. Дивите крясъци непрекъснато напомняха на девойката за страшното съседство. Към обед на острова се появи някакъв нов човек. По дрехите и по външността Мейбъл отначало го прие за индианец. Но като се вгледа по-внимателно в мургавото му, загоряло от слънцето и вятъра лице, тя разбра, че е бял. Това повдигна малко духа ѝ – помисли си, че при крайна нужда би могла да разчита на помощта на един бял и цивилизован човек. Уви, нашата героиня не знаеше, че за белите не е така лесно да възпират своите свирепи съюзници, пък и в сметките им не влизаше грижата да ограничават зверствата на индианците.

Денят се стори на Мейбъл като цял месец. Само минутите, прекарани в молитва, минаваха незабелязано. Съображенията на Юнска роса изглеждаха убедителни. И Мейбъл мислеше, че блокхаусът няма да бъде атакуван до завръщането на баща ѝ, когото индианците искаха да примамят в засада. Така че за известно време можеше да не се страхува за своята безопасност. За сметка на сегашната сигурност обаче, Мейбъл си представяше бъдещето в най-мрачна светлина. Въображението ѝ рисуваше картините на ужасите, които я очакваха, ако попаднеше в плен. Най-често виждаше в мислите си Пронизваща стрела с неговото обидно внимание към нея. Тя знаеше, че ако не убият пленниците си на самото място, индианците ги отвеждат в своите селища и ги предават на племето, Слушала бе за много бели жени, които прекарвали остатъка от живота си във вигвамите на победителите. За да прогони тези мисли, Мейбъл падаше на колене и отново потъваше в молитви.

Колкото и да бе опасно положението на нашата героиня през деня,

то стана още по-опасно, когато мракът започна да са съгъстява над острова. Намерените в запасите на англичаните спиртни напитки бяха довели вече индианците до пълно изстъпление, Опитите на французина да им отнеме рома се оказаха напразни и той благоразумно се оттегли на близкия остров, където бе устроил своя бивак. Очевидно предпочиташе да се държи настрана от своите съюзници, от които можеше да се очаква всичко. Преди да си отиде обаче, френският офицер успя с риск за живота си да загаси огъня и да прибере всичко, с което биха могли да го разпалят отново. Той се страхуваше да не би индианците да подпалят блокхауса, който му бе необходим за по-нататъшното изпълнение на неговия план, Французинът с удоволствие би им отнел и оръжието, но индианците с последните искрици съзнание в помътените си мозъци се хващаха за ножовете и бойните секири, сякаш ставаше дума за честта им. А да отнесе карабините, като им остави оръжието, с което бяха свикнали да си служат, беше безсмислено. Скоро се разбра колко благоразумно бе постъпил французинът, като загаси огъня. Той едва се беше скрил от погледа на индианците, когато един от тях предложи да запалят блокхауса. Малко преди това и Пронизваща стрела бе напуснал пияната орда, след като се бе убедил, че ирокезите са съвсем обезумели. Уморен до смърт след двете безсънни нощи, прекарани в разузнаване, той заспа веднага, щом се тръшна върху сламата в една от колибите. Сега сред индианците нямаше вече ни един, който би могъл да защити Мейбъл. Впрочем ирокезите едва ли подозираха за нейното съществуване, когато десетина от тях, замаяни и войнствено настроени, приветстваха с възторжени викове предложението на своя пиян съплеменник.

Това беше страшна минута за Мейбъл. Индианците бяха в такова състояние, че не биха се изплашили от цяла дузина пушки, насочени срещу тях. А мисълта, че в блокхауса има хора, ги разпалваше още повече и те се приближиха, викайки и скачайки като смахнати. Алкохолът още не бе успял да ги повали – довел ги бе само до състояние на крайна възбуда. Отначало те се опитаха да разбият вратата, като напихаха вкупом срещу нея; направена от яки греди и обкована с желязо, тя обаче се оказа достатъчно здрава, за да издържи натиска. Не биха я сломили дори обединените усилия на стотина души. Но Мейбъл не знаеше това и сърцето ѝ леденееше от ужас, когато при всеки опит на индианците отдолу долиташе глух удар, Най-сетне Мейбъл се убеди, че вратата сякаш е от камък – тя не само не поддаваше при ударите, но дори не се разтърсваше и само лекото изскърцване на пантите подсказваше, че това е врата, а не стена. То малко я ободри и в желанието си да научи какво я

заплашва отвън, тя надникна през една от бойниците, възползвайки се от първата пауза между атаките на индианците. Всъщност към това я подтикна тъкмо тази внезапно настъпила тишина; известно е, че когато човек е изправен пред някаква опасност, най-много се страхува от неизвестността.

Мейбъл видя как двама-трима ирокези разравят пепелта на огнището и раздухват измъкнатите въгленчета. Увлечението, с което вършеха своята работа, стремежът към разрушение и природната сръчност им позволяваха да действат изключително ловко и съгласувано при преследването на жестоката, цел. Белият човек отдавна би се отчаял и би се отказал от опитите да запали огън с помощта на едва тлеещи в пепелта въгленчета, но тези деца на девствените гори знаеха много неща, които бяха неизвестни на хората от цивилизования свят. Шепа изсъхнали листа, които само индианците знаят къде да намерят, няколко умело подложени сухи съчки и огнището отново запламтя.

Когато Мейбъл се наведе към бойницата, за да погледне долу, видя, че индианците вече са успели да струпат съчки и дърва пред вратата и да ги запалят. Огънят започна да облизва вейка след вейка и скоро целият куп, като пукаше и пръскаше искри, загоря с ярък пламък. Индианците нададоха тържествувачи викове и убедени, че славно са изпълнили своето дело, се върнаха при другарите си. Мейбъл нямаше сили да се помръдне от мястото си. Като омагьосана, тя гледеше с нарастваща тревога разпространението на огъня. Колкото по-силно се разгаряше той, толкова по-високо и по-високо се издигаше пламъкът и скоро през отвора на бойницата я лъхна такава топлина, че тя бе принудена да отстъпи назад. Но едва Мейбъл се бе втурнала към противоположния край, когато през бойницата, която в бързината си бе оставила открита, лумна раздвоеният език на пламъка, осветявайки грубо издяланите греди и притисналата се към тях безпомощна девойка, Мейбъл реши, че е настъпил последният ѝ час. Нямаше как да се измъкне оттук, дяволски предвидливите индианци бяха преградили с огъня единствения изход. Отново и за последен път, както ѝ се струваше тогава, тя се обърна с молитва към Всевишния. Затвори очи и притихна, но това не трая повече от минута. Жаждата за живот я върна към действителността. Отваряйки неволно очи, тя с дълбоко учудване видя, че пламъкът е изчезнал и само по овъглените краища на бойницата продължаваха да пробягват, раздухвани от вятъра, малки огнени езичета. В ъгъла имаше бъчва с вода и Мейбъл, по-скоро инстинктивно, отколкото съзнателно, взе ведрото, гребна с треперещи ръце вода и я плисна върху тлеещото дърво. Огнените

езичета изчезнаха веднага, но димът известно време не ѝ даваше възможност да се приближи до бойницата, Когато вече успя да погледне долу, сърцето ѝ затуптя от радостна надежда. Някой бе разтурил огъня, а залятата с вода врата само димеше.

– Кой е там? – попита Мейбъл, като се надвеси над бойницата. – Провидението ли ми праща помощ?

Долу се чуха леки стъпки и някой тихичко почука на вратата.

– Кой иска да влезе? Ти ли си, скъпи, скъпи вуйчо?

– Солена вода няма тука. Река Свети Лавренти само Сладка вода – бе отговорът. – Отваряй бързо, трябва влиза.

Мейбъл се спусна като стрела по стълбата и с бързи и отмерени движения изтегли резетата. Погълнатата от мисълта за собственото си спасение, тя широко разтвори вратата, забравяйки всяка предпазливост. Първият ѝ подтик бе да бяга, да бяга далеч от този проклет блокхаус, но Юнска роса прегради пътя ѝ и без да обръща внимание на мятащата се в прегръдките ѝ девойка, спокойно заключи вратата.

– Бог да те благослови, Юнска роса! – пламенно възкликна Мейбъл. – Ти си моят спасител!

– Не прегръща така силно – отвърна младата индианка. – Бледолика жена само плаче или само смее се. Не оставя Роса затвори врата.

Мейбъл постепенно се успокои и след малко двете вече седяха горе, като се държаха за ръце. Недоверието и ревността помежду им бяха изчезнали напълно. Мейбъл беше изпълнена с благодарност към индианката, а Юнска, роса бе щастлива от мисълта, че е извършила едно добро дело!

– Каж ми сега, Юнска роса – започна Мейбъл, като притегли отново индианката в прегръдките си, – успя ли да научиш нещо за моя нещастен вуйчо?

– Нищо не знай. Никой не е виждал него, никой не е чувал, никой нищо не знай. Юнска роса мисли Солена вода избягал река, никой не намерил. И офицер няма. Аз гледа, гледа, никъде не вижда.

– Слава Богу! Значи са избягали, макар че не ми е ясно как са успели. А на мене ми се стори, че видях един французин на острова.

– Да, французин капитан. Но и той отишъл. Много индианци на остров.

– Ах, Юнска роса! Няма ли някакъв начин да предупредя татко, за да не попадне в ръцете на неприятеля.

– Не знай. Мисли воители стоят засада, ингилизите губят скалп.

– Ти направи толкова много за дъщерята. Юнска роса. Не би ли

помогнала и на бащата?

– Роса не знай баща, не обича баща. Роса помага свой народ, помага Пронизваща ръка. Мой мъж обича скалп.

– Ти ли ми говориш така, Юнска роса? Не мога да повярвам, че ще ти бъде приятно да гледаш как избиват нашите хора!

Юнска роса обърна спокойно тъмните си очи към Мейбъл. За миг погледът ѝ стана суров, но много бързо тази суровост отстъпи място на съжалението.

– Лилия – ингилизка девойка? – попита тя.

– Да, и като ингилизка девойка бих искала да спася своите съотечественици от смърт.

– Много добре, ако ти може. Роса не ингилиз. Роса тускароп, мъж тускароп, сърце тускароп, чувства тускароп, всичко тускароп! Лилия иска отиде французи, каже: „баща идва, победи го?“

– Може би, не, не, – отговори объркана Мейбъл и попипа с пръсти челото си. – Може би... не. Но ти ми помогна, ти ме спаси, Юнска роса! Как можа да направиш това, щом се чувстваш само като тускаропска жена?

– Не чувствава само като тускароп, чувства като девойка, чувства като жена. Обича красива Лилия, в сърце пази!

Мейбъл се разплака и здраво притисна към гърдите си индианката. Известно време тя не можа да каже нито дума, не после заговори спокойно и свързано.

– Не крий нищо от мене, Юнска роса. Кажки какво ме чака, аз съм готова и за най-лошото. Тази вечер твоите съплеменници се веселят, но какво мислят да правят утре?

– Не знай. Роса бои се среща Пронизваща стрела. Роса бои се пита. Роса мисли те скриват и чакат ингилизи да се върне.

– Няма ли отново да нападнат блокауса? Ти видя какво бяха намислили.

– Много, много ром. Пронизваща стрела спи, те смей. Капитан отива, те смей. Сега всички спи.

– Ти мислиш, че поне тази нощ ще бъда в безопасност?

– Много, много ром. Ако Лилия прилича Роса, може много направи за свой народ.

– Аз бих приличала на тебе, ако желанието да помогна да съотечествениците си бе достатъчно, за да ме направи така храбра.

– Не, не – прошепна Юнска роса, – няма смелост, а и Роса не даде. Майка на Роса била в плен и войни много пиян. Майка взе секира и

всички убива. Ето каква червена жена, кога племе страда и иска скалп!

– Да, ти си права – потръпвайки, отговори Мейбъл и неволно пусна ръката на Юнска роса. – Аз не мога да направя това. Няма да ми стигнат нито сили, нито смелост, нито воля, за да изцапам ръцете си с кръв.

– И Роса също мисли. Тогава стои тук. Блокхаус добро, скалп не вземе.

– Значи мислиш, че тук ще бъде в безопасност поне до завръщането на баща ми и отряда?

– Мисли така. Никоой не смей пипа блокхаус, кога бъде светло. Чувай – сега всичко тихо. Пили, пили ром, докато глава пада и спи като дърво.

– Дали не мога да избягам? На острова, струва ми се, има много лодки. Може би ще успея да взема едно кану, да избягам от острова и да предупредя татко за това, което се случи тук.

– Умее гребе? – понита Юнска роса, като погледна крадешком своята приятелка.

– Не така добре като тебе, но се надявам, че до разсъмване ще успея да се скрия.

– А после какво прави? Има сила гребе шест, десет, осем мили?

– Не зная, но съм готова да извърша дори невъзможното, за да предупредя баща ми, благородния Следотърсач и останалите за опасността.

– Обича Следотърсач?

– Всеки, които познава Следотърсача, го обича. Той и на тебе би се харесал, не – ти би го обикнала, ако знаеш какво добро сърце има!

– Никак не обича. Много добър пушка, много добър око, много стреля ирокез и братя Роса. Сама вземе скалп, кога може.

– Пък аз ще го спася, ако мога. Тук няма да се разберем, Юнска роса. Щом всички заспят дълбоко, ще взема едно кану и ще избягам от острова.

– Не може отива. Роса не пуска. Роса извика Пронизваща стрела.

– Юнска роса! Нима ще ме предадеш, нима ще ме изоставиш след всичко, което направи за мене?

– Роса така направи, Роса така иска! – размахвайки ръка, възкликна индианката с такава страст и с такава непреклонност, каквито Мейбъл не беше забелязала по-рано у нея. – Извика Пронизваща стрела – силно, силно. Кога жена вика, войни веднага става. Роса не дава Лилия помага неприятел, не дава индианци прави лошо на Лилия.

– Аз те разбирам. Юнска роса. Трогната съм от твоите чувства, които са напълно естествени и справедливи. Твърде много надценених своите

сили и сега разбирам, че за мене ще е най-добре да си остана тук. Кажете ми само мога ли да пусна в блокхауса вуйчо, ако дойде през нощта и похлопа на вратата?

– Може. Солена вода бъде тук пленник. Роса обича пленник повече от скалп. Скалп добро за слава, пленник добро за чувства. Но Солена вода се скрил така добро, че сам не знай къде е.

При тези думи Юнска роса се засмя със своя заразителен детски смях. Насилието и жестокостта бяха нещо тъй обичайно за нея, че не можеха за дълго да помрачат душата на веселата индианка. После в един доста несвързан разговор Мейбъл се опита да си изясни по-подробно положението, надявайки се да научи нещо, което би могло да ѝ бъде полезно. Юнска роса отговаряше на всички въпроси простодушно, но внимателно и предпазливо. Тя много добре разбираше кое няма значение и кое би могло да застраши безопасността на нейните приятели и да им попречи в изпълнението на техните планове. Мейбъл не умеше да хитрува, за да измъкне някоя тайна от своята другарка, пък и много добре разбираше, че едва ли би успяла да надхитри Юнска роса, ако се опиташе да постъпи нечестно. От друга страна, за Юнска роса бе достатъчно да не говори за това, за което не биваше да се говори. Накратко, тя разказа на Мейбъл следното:

Пронизваща стрела отдавна поддържал тайни връзки с французите, но едва сега решил да свали маската си и да се разкрие окончателно. Няма мал намерение да се връща повече при англичаните, защото забелязал, че някои от тях, особено Следотърсача, се съмняват в него. И както е прието у индианците, той вече не само не криел своята измяна, но дори се гордеел с нея. Макар че се подчинявал на заповедите на френския капитан, именно той ръководил индианците при нападението срещу острова. Юнска роса обаче не можела да каже дали мъжът ѝ е открил местоположението на поста, който до този момент се считаше за много добре скрит от неприятеля. По този въпрос тя мълчеше упорито, като все пак призна, че заедно с Пронизваща стрела са следили плаването на „Вихър“ тъкмо по времето, когато ги открили от кутера и ги взели на борда. За точното място на поста французите получили сведения съвсем наскоро. Мейбъл почувствува, че ледена ръка хваща сърцето ѝ, когато разбра от намеците на индианката, че тези сведения са дадени от бледолик, който е на служба при Дънкън Лунди. Наистина това бяха само намеци и когато Мейбъл обмисляше по-късно думите на индианката, опитвайки се да си припомни подхвърлените от нея кратки и неясни фрази, тя започна отново да се утешава с надеждата, че Джаспър

Уестърн ще успее да докаже своята невинност в тази неприятна история.

Юнска роса откровено разказа, че са я изпратили на острова, за да разузнае колко войници са останали там и с какво се занимават, но заедно с това чистосърдечно си призна, че се е съгласила да изпълни тази задача с надеждата, че ще успее да помогне на Мейбъл и да я спаси. От нейните донесения и от сведенията, получени по друг път, неприятелят съвсем точно научил какви сили защитават поста, колко войници са тръгнали със сержант Дънъм и каква е целта на неговата акция. И все пак оставало неизвестно мястото, където англичаните се надявали да заловят френския транспорт. Беше приятно да се наблюдава как двете чистосърдечни девойки се опитват да разузнаят всичко, което би могло да се окаже полезно за техните приятели и същевременно как всяка потиска желанието си да предизвика другата към недопустима откровеност, с какъв неуловим и тънък усет избягваха всичко, което можеше да навреди на техните народи. И двете се доверяваха една на друга, но и двете си оставаха напълно верни на своите. Докато Мейбъл се стремеше да научи нещо за плановите на индианците, Юнска роса искаше да си изясни къде е отишъл сержантът и кога ще се върне, но вършеше това с такъв такт, който би правил чест на човек с най-висока култура, без да задава преки въпроси и без да се опитва по заобиколен начин да накара Мейбъл да се разбъбри. Но ако Мейбъл сама засягаше нещо, което би могло да поясни тайната, индианката я слушайте със затаен дъх.

Времето течеше неусетно. Девойките бяха така увлечени от разговора си, че забравиха за съня. Призори обаче умората си каза думата, Мейбъл последва съвета на индианката, легна върху един от сламените войнишки дюшеци и веднага заспа дълбоко. Юнска роса се настани до нея и скоро над целия остров настъпи такава дълбока тишина, сякаш човешки крак не бе стъпвал никога в тия горски дебри.

Когато Мейбъл се събуди, ярките лъчи на слънцето проникваха през бойницата и тя разбра, че вече е доста късно. До нея Юнска роса спеше така сладко и спокойно, сякаш никога не бе познала какво е грижа и тревога. Но щом Мейбъл помръдна малко, индианката, привикнала винаги да бъде нащрек, веднага отвори очи. Като станаха от леглото, двете девойки решиха най-напред да огледат острова през бойниците.

ГЛАВА XXIII

Защо ли Бог, о смърт, те е създал
света да следваш в път през вечността
и всяка красота да пръскаш с кал?
Кой друг обича твойта сквернота
освен мъртвеца, който в тъмнина
на Стикс сред разярените вълни
се къпе и във своята слепота
богиня те нарича той дори.
способна другите да утеши?

Спенсър

Денят бе настъпил отдавна, но на острова цареше същата тишина, както и през изминалата нощ. Мейбъл и Юнска роса обиколиха всички бойници, но не видяха никого. Човек можеше да помисли, че освен тях на острова няма жива душа. На мястото, където Макнаб и неговите другари си готвеха обяд, гореше огън. Очевидно струйката дим, която се издигаше нагоре, трябваше да служи като примамка за тия, които не бяха на острова. Около колибите всичко бе прибрано и нагласено както преди. Изведнъж Мейбъл трепна. Погледът ѝ се спря на трима войници в червени мундири на петдесет и пети полк; те небрежно бяха налягали върху тревата, сякаш кротко разговаряха за всекидневните си работи. Като се вгледа по-внимателно, видя техните обезкървени, бледи лица и изцъклените им очи. Краката ѝ се подкосиха. Трупове бяха разположени до блокхауса, но толкова близко, че двете жени не ги забелязаха отначало. Кошунствената непринуденост на техните пози и жестове – телата се бяха вкочанили в положението, което им бяха придали, за да изглеждат като живи – предизвикваше тръпки на ужас. Но въпреки че внушаваха трепет и страх у този, който виждаше отблизо чудовищното несъответствие между изображението и истината, трупове на войниците бяха разположени така умело, че на разстояние около стотина ярда можеха да заблудят един по-невнимателен или неопитен наблюдател. Като огледа подробно брега на острова, Юнска роса откри и четвъртия войник и го посочи на своята приятелка. Облегнат на едно младо дърво, той седеше с отпуснати над водата крака и държане в ръката си въдица. Главите на войниците, от които индианците бяха смъкнали скалповете,

бяха покрити с шапки, а от лицата им бяха измити всякакви следи от кръв.

На Мейбъл едва не ѝ прилоша от това зрелище. То не само оскърбяваше усвоените още от детството понятия за добро и зло, но с цялата си противоестественост предизвикваше погнуса, и възмущение. Девойката бързо се отдалечи от бойницата, седна на сандъка и закри лицето си с престилката. Тихият шепот на Юнска роса обаче я накара бързо да се върне при бойницата. Индианката мълчаливо ѝ посочи трупа на Дженни, която стоеше до вратата на колибата, леко издадена напред, сякаш гледаше към групата на мъжете. В ръката си държеше метла, а вятърът развяваше краищата на бонето, надяното върху главата ѝ. Разстоянието беше голямо и чертите на лицето ѝ не можеха да се различат ясно, но на Мейбъл ѝ се стори, че челюстите на жената са разтворени нарочно, за да придадат на устните ѝ нещо подобно на усмивка.

– Не, Юнска роса! – възкликна девойката. – Аз съм слушала много за коварството и вероломството на твоето племе, но такова нещо никога не можех да си представя.

– Тускарор много хитър – каза Юнска роса и от тона ѝ личеше, че тя не осъжда, но дори одобрява това, което беше извършено с мъртъвците. – Сега войници няма вреда, а ирокез има полза. Първо вземе скалп, сега кара тяло работи, а после запали труп.

Тези думи показаха на Мейбъл каква пропаст я отделя от нейната приятелка. В продължение на няколко минути тя дори не можеше да си наложи да заговори отново с нея. Но породената за миг враждебност към индианката остана незабелязана. Юнска роса съвсем спокойно се зае да приготви простата закуска. Целият ѝ вид говореше, че за нея са напълно чужди и непонятни преживяванията, които не са присъщи на обичаите и нравите на нейните съплеменници. Мейбъл едва преглъщаше, а Юнска роса с чудесен апетит унищожаваше храната, сякаш нищо не бе станало. Като свършиха със закуската, двете отново започнаха да оглеждат острова, потънали в своите мисли. Нещо неудържимо притегляше Мейбъл към бойниците. Достатъчно беше обаче да се приближи и погледне, за да се отдръпне веднага, изпълнена с отвращение. И все пак ту шумоленето на листата, ту наподобяващият човешки стои вой на вятъра тласкаха отново и отново към бойниците примиращата от страх девойка. И наистина – мрачно зрелище беше тази уединена поляна, населена с нагласени като живи мъртъвци, застинали в безгрижни пози, сякаш изтощени след буйно веселие. На Мейбъл ѝ се струваше, че е паднала сред някакво сборище на вещици и дяволи.

През целия ден на острова не се появиха нито индианци, нито французи. Нощта дойде, за да покрие със своя плащ зловещия и ням маскарад с оная неизменност и непреклонност, с която земята следва своите закони, равнодушна към актьорите пигмен, и към малките драми, които се разиграват върху нейната гръд сред неразборията на деня. Тази нощ мина далеч по-спокойно от предишната и Мейбъл спа дълбоко, разбрала, че нейната участ ще се реши едва след завръщането на баща ѝ. Сержантът трябваше да дойде на другия ден и щом се събуди, девойката веднага изтича до бойниците, за да погледне към небето, да види какво е времето и какво става на острова. Мъртъвците продължаваха да се шегуват, излегнати на тревата, рибарят все още стоеше надвесен над водата, сякаш бе потънал изцяло в грижите около своята работа, а изкривеното от ужасна гримаса лице на Джени поглеждаше, както и вчера, от вратата на колибата. Времето обаче се беше променило. От юг духаше свеж вятър и макар че беше топло, всичко подсказваше приближаването на буря.

– Не мога повече да понасям това зрелище! – каза Мейбъл, като се отдръпна от бойницата. – По-добре би било да гледам пред себе си неприятеля, отколкото това сборище на мъртъвци.

– Тихо! Те идват. Роса чува вик. Така вика войн, когато взема скалп.

– Не, това не е възможно! Това не трябва да стане!

– Солена вода! – весело възкликна Юнска роса, като погледна през бойницата.

– Вуйчо, моят скъп вуйчо! Значи, той е жив! Ти няма да позволиш да го убият, нали?

– Роса беден жена. Войн не слуша какво Роса говори. Пронизваща стрела води него. Виж!

Но Мейбъл вече беше до бойницата и видя как десетина индианци водят Кап и интенданта право към блокхауса. Индианците вече не се страхуваха, защото знаеха, че щом са пленили двамата останали живи мъже, няма кой да защитава укреплението. Дъхът на Мейбъл секна от страх, когато цялата индианска орда се нареди пред вратата на блокхауса. В същия миг тя видя френския капитан и на сърцето ѝ олекна малко. Пронизваща стрела и французинът тихо, но разпалено разговаряха с пленниците, сякаш ги убеждаваха в нещо. След това интендантът високо повика Мейбъл.

– Прекрасна Мейбъл, умолявам ви, смилете се над нас и погледнете през бойницата – каза той. – Очаква ни неизбежна смърт, ако не

отворите вратата на победителите. Умиловите ги, иначе след половин час ние ще трябва да се разделим със скалповете си.

Мейбъл долови някаква насмешка в молбата на интенданта, а игривият тон, с който беше изречена, още повече затвърди намерението ѝ да не предава блокхауса колкото е възможно по-дълго.

– А ти, вуйчо – каза тя, като доближи лицето си до бойницата, – какво ще ме посъветваш да направя?

– Слава Богу, слава Богу! – възкликна Кап. – Какво бреме падна от душата ми, когато чух милия ти глас, Магнит! Страхувах се, че и теб е постигнала участта на бедната Джени. През последните две денонощия ми беше толкова тежко, сякаш бяха струпали върху гърдите ми цял тон баласт. Ти ме питаш какво трябва да направя, дете мое, но аз не зная как да те посъветвам, въпреки че си родна дъщеря на родната ми сестра. Само едно мога да ти кажа, мое бедно момиче: проклетите да бъдат денят и часът, когато ние с теб дойдохме в тази сладководна локва!

– Кажете ми, вуйчо, истина ли е, че твоят живот е в опасност? Трябва ли според теб да отворя вратата?

– Дебелата верига и двата чифта възли здраво крепят въжетата и аз не бих съветвал никого, който още не е попаднал в ръцете на тези дяволи, да разтваря и развързва каквото и да било. Що се отнася до мен и до интенданта, то ние сме хора на възраст и както би казал честният Следотърсач, човечеството ще преживее и без нас. За интенданта никак не е важно дали ще приключим сметката сега или една година по-късно, пък аз, да бях в морето, щях да зная какво да правя, но тук в тази сладководна яма, как да кажа, ако се намирах на борда на тази крепост, никакви уговорки на индианците не биха ме примамили навън.

– Не обръщайте внимание на брътвежите на вашия вуйчо, прекрасна Мейбъл – намеси се Мюр. – Той явно е сломен от скръб и не е в състояние да се съобразява с обстоятелствата. Ние, трябва да знаете това, сме в ръцете на хуманни и порядъчни хора и нямаме никакви основания да се страхуваме от оскърбления или насилие. Инцидентите, които станаха, са неизбежни по време на война и не могат да изменят нашето отношение към неприятеля. От това, което се е случило, не може да се направи извод, че с пленниците не се постъпва според закона. Нито мистър Кап, нито аз, кълна ви се в честта си, не можем да се оплачем от нищо, след като се предадохме на мистър Пронизваща стрела, чиято доблест и самообладание наистина ми напомнят за древните римляни или спартанци. И все пак, както ви е известно, всеки народ си има свои обичаи и нашите скалпове, ако не ги спасите с капитулацията си, могат да

станат законна жертва и да послужат за успокоение на душите на загиналите индианци.

– Не, мисля, че ще бъде по-разумно да остана в блокхауса, докато се реши съдбата на острова – възрази Мейбъл. – Нашите неприятели няма да се боят от мене; те знаят, че не мога да им причиня никакво зло. А за една млада и неопитна девойка е много по-прилично да стои тук.

– Ако работата се отнасяше само до вас или до вашето удобство, Мейбъл, всички бихме отстъпили с удоволствие пред вашето желание. Но тези господа мислят, че блокхаусът ще им бъде полезен при техните военни действия и затова искат да го завладеят. Ще ви кажа откровено, че когато ние с вашия вуйчо попаднахме в критично положение, аз, страхувайки се от последствията, се възползвах от властта, дадена на един офицер на негово величество, и сключих с противника договор за капитулация, като се задължих да му предам блокхауса и целия остров. Щастиего е твърде измамно по време на война и ние сме длъжни да се покоряваме на съдбата. И така, отворете незабавно вратата, прекрасна Мейбъл, и се доверете на покровителството на тия, които умеят да отдават заслуженото на красотата и добродетелта, изпаднали и нещастие. В цяла Шотландия няма да намерите по-учтив и по-добре запознат с правилата на етикета кавалер от този вожд.

– Не излиза от блокхаус – прошепна Юнска роса, която стоеше наблизко и внимателно следеше това, което ставаше. – Блокхаус добро, скалп не вземе.

Ако не беше този съвет, Мейбъл може би щеше да отстъпи пред увещанията на Мюр. Тя беше започнала вече да мисли, че би било по-добре да се умилостиви неприятелят с отстъпка, отколкото да бъде озлобен от съпротивата. Мюр и вуйчо ѝ бяха в ръцете на ирокезите и те вече знаеха, че в блокхауса няма мъже. Ако тя продължаваше да упорства и да не ги пуска доброволно, индианците, незастрашени вече от пушки, можеха да избият вратата или да прорежат дупки в гредите. Думите на Юнска роса я спряха, а настойчиво протегнатите ръце и умоляващият поглед на индианката затвърдиха отново временно разколебаната ѝ решителност.

– Още не пленник – прошепна Юнска роса. – Нека опита вземе плен. Докато не вземе плен, много обещава. Роса ще покаже на тях.

Понеже вуйчо ѝ мълчеше – навярно за да му е чиста съвестта, Мейбъл продължи преговорите с Мюр и вече по-смело му заяви, че няма намерение да предава блокхауса.

– Но вие забравяте за капитулацията, мис Мейбъл – каза Мюр. – Тук вече става дума за честта на офицера, а това ще рече – и за честта на самия крал. Знаете, че за офицера честта стои над всичко.

– Зная, мистър Мюр, но зная също, че в тази експедиция на вас не ви е дадена никаква власт и следователно нямате право да предавате блокхауса на неприятеля. Освен това аз съм чувала от татко, че пленникът губи всякакви пълномощия.

– Това е чиста софистика, очарователна Мейбъл, и измяна срещу краля. Вашият отказ хвърля петно върху честта на офицера и разрушава доверието в свещеното кралско име. Вие сама ще се откажете от намерението си, ако помислите малко по-трезво и прецените всички обстоятелства и факти.

– Да, това наистина са обстоятелства, дявол да го вземе! – измърмори Кап.

– Не слушай вуйчо – възкликна Юнска роса, която се занимаваше с нещо в ъгъла. – Блокхаус добро, скалп не вземе.

– Аз ще остана тук, мистър Мюр, докато не получа новини от баща си. Той ще се върне след десет дни.

– Ах, Мейбъл, няма да измамите неприятеля с тази хитрост. Ако нямаме достатъчно основания да подозираме в измяна един нещастен млад човек, бих казал, че по някакви непонятни за нас пътища неприятелят е много добре осведомен за нашите действия и за нашите планове и прекрасно знае, че още до залез слънце достойният сержант и неговите спътници ще паднат в ръцете му. Така че не ви остава нищо друго, освен да се преклоните като истинска християнка пред волята на providението.

– Вие се заблуждавате, мистър Мюр, като смятате, че стените на това укрепление не са достатъчно здрави. Искате ли да видите какво мога да направя, ако реша да се защитавам?

– Опитайте, да видим – измърмори интендантът.

– Какво ще кажете например за това? Погледнете, моля ви, към горната бойница!

При тия думи на Мейбъл всички погледнаха нагоре и видяха как от бойницата бавно се издава напред дулото на пушка. Юнска роса още веднъж прибягна към уловката, която се бе оказала толкова удачна. Щом видяха цвета на смъртоносното оръжие, индианците се хвърлиха настрана и за по-малко от минута се изпокриха кой където види. Без да сема поглед от цвета, докато се убеди, че не е насочена към него, френският офицер спокойно извади табакерата си и взе щипка енфие. Мюр и

Кап, които нямаше от какво да се страхуват, също останаха на местата си.

– Бъдете благоразумна, прелестна Мейбъл – продължи да увещава девойката интендантът. – Защо искате да предизвиквате безсмислено кръвопролитие? Кажете, в името на всички крале на Албион, кой се е затворил с вас в тази дървена кула и има толкова кръвожадни намерения? Това е някаква магия и доброто ни име сега зависи от вашето обяснение.

– А какво бихте казал, мистър Мюр, ако гарнизонът на този непристъпен пост се състои от Следотърсача? – възкликна Мейбъл, отклонявайки се от пряк отговор. – Какво мислят вашите френски и индиански приятели за точността на неговото оръжие?

– Бъдете снизходителна към нещастните, прекрасна Мейбъл, и не смесвайте верните слуги на краля – Бог да благослови и него, и целия му августейши род! – с кралските врагове. Ако Следотърсача наистина се намира в блокхауса, нека се обади, за да водим преговорите направо с него. Той знае на чия страна сме ние и няма защо да се страхуваме от него, особено пък аз. За благородните хора съперничеството е само още един повод за взаимно уважение и приятелство. Нали щом двама мъже се възхищават от една и съща жена, това означава, че те имат общи възгледи и вкусове?

Интендантът и Кап наистина можеха да разчитат на разположението на Следотърсача. Френският офицер обаче, който до този момент се бе държал удивително твърдо и спокойно, отскочи назад само при споменаването на страшното име. Човек с железни нерви, отдавна привикнал с опасностите и рисковете на тукашната война, той явно не изпитваше никакво желание да остане под прицела на сърнебойката, която в тези отдалечени гранични райони се ползваше с не по-малка слава, отколкото Марлборо в Европа. Той не счете, че е срамно да се скрие и настоя плениците да го последват. Мейбъл толкова се зарадва на избавлението си от враговете, че не успя да изпита съжаление към приятелите си. Все пак, като надникна през бойницата, тя изпрати въздушна целувка и няколко окуражителни думи на Кап, който бавно и неохотно се отдалечаваше.

Неприятелят, изглежда, отложи за известно време намерението си да завладее блокхауса. Юнска роса надникна през отвора на покрива, откъдето се виждаше всичко, и съобщи, че всички са седнали да обядват в едно отдалечено и добре закрито място на острова, а Мюр и Кап съвсем спокойно се хранят заедно с тях. Това известие успокои малко

Мейбъл и тя отново започна да мисли как да избяга или поне как да предупреди баща си за опасността, която го заплашваше. Сержантът трябваше да се върне привечер и Мейбъл знаеше, че съдбата му зависи от всяка спечелена или загубена минута.

Минаха три или четири часа. Над острова отново бе настъпила дълбока тишина. Денят беше вече към края си, а Мейбъл все още не беше успяла да измисли нищо. Долу Юнска роса готвеше скромна вечеря, а нашата героиня се изкачи до отвора на покрива, откъдето се виждаше обширно пространство от острова и крайбрежните води, макар че и от тук хоризонтът беше ограничен от короните на дърветата. Въпреки безпокойството си тя не се осмели да излезе на покрива, защото се боеше, че индианците могат да я видят и да стрелят в нея. Подаде само глава от отвора и докато настъпи време за вечеря, оглеждаше обкръжаващите острова протоци с не по-малко внимание, отколкото „Ана, сестра Ана“⁷⁵ се е вглеждала в пътя, водещ към замъка на Синята брада.

Слънцето вече залезе, а лодките все още не се появяваха. Мейбъл вечеря и отново се изкачи горе, за да погледне за последен път. Тя се надяваше, че баща ѝ и отрядът ще се завърнат едва след настъпването на нощта и индианците няма да успеят да се възползват докрай от своята хитра уловка. При това за нея щеше да бъде по-лесно да даде някакъв сигнал с факел – нали през нощта огънят се вижда отдалече.

Мейбъл огледа хоризонта и вече се канеше да слезе долу, когато изведнъж вниманието ѝ бе привлечено от някакъв предмет. Островите бяха разположени така близо един до друг, че между тях имаше поне половин дузина протоци. В един от най-тесните, в сянката на крайбрежните храсти, бе скрита пирога. Като се вгледа по-внимателно, Мейбъл се убеди, че не е сбъркала: в лодката без съмнение имаше човек. Ако е враг, реши тя, сигналът няма да навреди никому; ако е приятел, непременно ще принесе полза. След кратко колебание тя махна към непознатия флагчето, което предварително си бе приготвила, като се постара сигналът ѝ да не се забележи от острова.

Мейбъл безуспешно махна флагчето си осем или десет пъти и вече бе започнала да се отчайва, когато изведнъж видя, че в отговор ѝ дават знак с веслото. Човекът, който лежеше в пирогата, се понадигна и Мейбъл позна в него Чингачгук. Най-сетне тя виждаше пред себе си приятел, който навярно искаше да ѝ помогне, и отново си възвърна

75. Ана – героиня от приказката на Перо „Синята брада“. Ана, сестрата на жената на Синята брада, която мъжът ѝ искал да убие, стояла на кулата на замъка и гледала дали от пътя не идват на помощ нейните братя. – Б. пр.

присъствието на духа. Мохиканът сигурно я е забелязал и познал, защото знаеше, че бе тръгнала заедно с баща си към поста. Тя се надяваше, че той чака настъпването на тъмнината, за да направи всичко възможно да я освободи. Предпазливостта му говореше, че той сигурно знаеше за присъствието на неприятеля на острова, а на неговото благоразумие и ловкост Мейбъл можеше да разчита напълно. Сега главното затруднение беше присъствието на Юнска роса Мейбъл си даваше сметка, че колкото и да е привързана към нея, индианката е вярна на своите и нямаше да допусне в блокауса индианец-враг, или да я остави да излезе и евентуално да разруши плановете на Пронизваща стрела. Никога през живота ѝ времето не бе текло така бавно и мъчително, както през този половин час, откакто видя Голямата змия. Целта, към която с такава страст се стремеше – да спаси себе си, да спаси баща си и всички останали, бе толкова близка и тъй недостижима... Мейбъл знаеше, че въпреки цялата ѝ доброта и нежност Юнска роса е достатъчно решителна и хладнокръвна и затова след дълги колебания стигна до извода, че за постигането на своята цел няма друг изход, освен да измами своята вярна другарка и спасителка. За искрената и чистосърдечна девойка бе отворително да мами такава приятелка като Юнска роса, но в случая бе поставен на карта животът на нейния баща. Освен това индианката нямаше да пострада, а мисълта, че може да стане наложница на Пронизваща стрела, бе достатъчна за Мейбъл, за да преодолее прекалената си добросъвестност.

С настъпването на тъмнината сърцето на Мейбъл започна все по-силно да бие и тя многократно промени плана си за действие. Както и преди, главната пречка си оставаше Юнска роса. Мейбъл напрягаше ума си да измисли най-добрият начин да узнае дали Чингачгук се е промъкнал вече до вратата и как да го пусне, без да разтревожи винаги бдителната Юнска роса. А в това, че той ще дойде, тя не се съмняваше нито за минута. Времето течеше и ако не слезеше долу да посрещне мохикана, той можеше да дойде и да си отиде, защото за него бе опасно да остава по-дълго на острова. Трябваше да се вземе решение, дори ако то се окажеше после погрешно. Като избираше най-различни средства за отстраняването на Юнска роса, Мейбъл най-сетне се приближи до индианката и потискайки вълнението си, каза:

– Не се ли страхуваш. Юнска роса, че ирокезите могат все пак да запалят блокауса? Нали помислиха, че тук е Следотърсача?

– Не мисли така. Не пали блокаус. Блокаус добро, скалп не вземе.

– Кой знае? Те се скриха, защото повярваха, че Следотърсача е с

нас.

– Ти страхува. Страх бързо дойде, бързо отива. Страх казва бяга, глава казва върне се. Страх прави войни глупав като млада жена.

Юнска роса се засмя звънко, както се смеят девойките, когато се сетят за нещо весело и забавно.

– И все пак аз се боя, Роса. Бих искала да се качиш на покрива и да погледнеш дали вашите не замислят ново нападение – ти по-добре от мен ще разбереш това.

– Лилия иска, Роса отива, но знай: индианец спи, чака баща. Войни винаги яде, пие, спи, кога не бие се и кога не ходи по пътека на война. Тогава не спи, не яде, не пие – всичко забрави. Сега войни спи.

– Дано да е така. И все пак по-добре ще е да се качиш горе и да погледнеш. Злото може да ни сполети, когато най-малко го очакваме.

Юнска роса беше вече готова да се качи, но едва стъпила на първото стъпало на стълбата, се поколеба. Същето на Мейбъл биеше така силно, че тя се страхуваше дали не се чуват ударите му. Ами ако Юнска роса се досети за истинските ѝ намерения? Това опасение беше близко до истината. Индианката спря, за да помисли не се ли крие тук някаква измама. Отначало през ума ѝ мина мисълта, че Мейбъл е решила да бяга, но това ѝ се видя глупаво; бледоликата нямаше с какво да избяга от острова, пък и блокхаусът беше най-сигурното убежище за нея. Сетне у индианката се зароди подозрението, че по пляска на весла или по някакви други знаци Мейбъл е разбрала, че баща ѝ се завръща. Но и това предположение не се задържа дълго в съзнанието ѝ. Щом сама не беше забелязала нищо, как би могла да го направи Мейбъл, чието умение да разгадава подобни знаци Юнска роса оценяваше не по-високо, отколкото светската дама оценява маниерите на своята прислужница. И понеже нищо друго не ѝ дойде наум, тя бавно започна да се изкачва.

Юнска роса беше стигнала вече горе, когато една нова мисъл се роди в главата на нашата героиня.

Тя побърза да я изкаже и го направи толкова естествено, че след това не беше вече трудно да изпълни своя план.

– Докато стоиш на покрива, аз ще слеза долу, за да подслушам при вратата – предложи тя. – Така ще стоим на пост – ти горе, а аз долу.

Юнска роса знаеше, че никой не може да влезе в блокхауса без тяхна помощ, че сега не би могло да се очаква и внезапно нападение и затова считаше тези мерки за излишни. Но понеже си обясняваше всичко със страха и неопитността на бледоликата жена, повярва в нейната искреност. Сега Мейбъл можеше спокойно да слезе до вратата, а Юнска

роса, считайки, че не е нужно да я наблюдава, се изкачи на покрива. Разстоянието, което ги отделяше, не им позволяваше да разговарят и в продължение на няколко минути едната се стараеше да огледа острова, доколкото ѝ позволяваше тъмнината, а другата, притиснала се до вратата, се бе превърнала цялата в слух.

От своя наблюдателен пост Юнска роса не забеляза нищо, пък и едва ли можеше да се очаква друго при такъв непрогледен мрак. Толкова по-голямо обаче беше вълнението на Мейбъл, когато дочу как някой много леко и предпазливо побутва вратата. Понеже се страхуваше да не направи грешка, а същевременно искаше да даде знак на Чингачгук, Мейбъл запя тихо с треперещ глас. Но нощта беше толкова тиха, че тези плахи звуци достигнаха до покрива и Юнска роса веднага започна да се спуска надолу. Веднага след това се чу леко почукване. Мейбъл не можеше да реши какво да направи, а не трябваше да се губи нито минута. И все пак надеждата надделя над страха и тя с треперещи ръце започна да отключва вратата. На горния етаж се чуваха вече стъпките на Юнска роса, а беше свалено само едно резе. Мейбъл се справи и с второто, когато Юнска роса беше вече на средата на стълбата.

– Какво прави? – сърдито извика тя. – Бяга от блокхаус, ум загубил! Блокхаус добро.

Двете хванаха едновременно последното резе и то щеше да бъде свалено лесно, ако силният тласък отвън не бе го притиснал към скобите. Започна кратка борба, но и двете не искаха да прибегват до физическо насилие. Юнска роса навярно щеше да надделее, ако повторният силен тласък отвън не бе помогнал да се освободи резето. Вратата се разтвори и в рамката ѝ се очерта черен мъжки силует. Гонени от страха, двете жени бързо се хвърлиха към стълбата и изтичаха нагоре. Непознатият затвори вратата, огледа внимателно помещението и започна предпазливо да се изкачва по стълбата. Преди още да се стъмни напълно, Юнска роса бе затворила бойницата в главното помещение и бе запалила свещ. Сега Мейбъл и индианката стояха при нейната слаба светлина и очакваха появяването на непознатия, чиито тихи, но твърди стъпки се чуваха ясно въпреки предпазливостта му. Трудно може да се предаде изненадата им, когато в изправилия се пред тях човек те познаха Следотърсача.

– Слава Богу! – възкликна Мейбъл, която веднага си помисли, че с такъв защитник блокхаусът става непристъпен. – Кажете, какво се е случило с баща ми, Следотърсачо?

– Засега сержантът е жив и здрав и ще си дойде като победител, но човек не може да предвиди как ще завърши всичко. Тази, дето се крие в

бъгла, не е ли жената на Пронизваща стрела?

– Не говори за нея с такъв тон, Следотърсачо! Аз съм ѝ задължена и за живота, и за сегашната си безопасност. Но ми кажи какво стана с отряда на татко и как дойде тука, а аз ще ти разкажа за ужасите, които станаха на острова.

– За това не са нужни много думи, Мейбъл. Дългите обяснения са излишни за човек, който е свикнал с дяволските хитрости на индианците. А нашата експедиция мина повече от успешно. Голямата змия бе изпратен на разузнаване и се върна с всички необходими сведения. Устроихме засада на французите, нападناхме три платноходки, изгонихме ги от тях, а платноходките, както беше наредено, потопихме в най-дълбоката част на протока. През зимата на индианците от Горна Канада ще им бъде тежичко без продоволствие, а за воини и ловци като тях барутът и патроните съвсем няма да им достигнат. Ние не загубихме нито един човек, не получихме дори драскотина, а и неприятелят май не пострадна много. С една дума, Мейбъл, експедицията беше от тези, които Лунди обича: вреди за противника и никаква загуба за нас.

– Ах, Следотърсачо, страхувам се, че когато майор Дънкън научи всичко, което стана тук, ще съжалява, че е предприел тази акция!

– Разбирам какво искаш да кажеш, много добре те разбирам, но ме остави да свърша и тогава всичко ще ти стане по-ясно. Когато всичко завърши успешно, сержантът изпрати напред мен и Голямата змия, за да ви съобщим какво е станало. Сам той идва след нас с две лодки, но те са много по-тежки от нашите пироги и затова ще пристигне не по-рано от утре сутринта. А ние с Чингачгук се разделихме тази сутрин и се уговорихме той да тръгне по един проток, а аз – по друг, за да проверим свободен ли е пътят. Оттогава не съм го виждал.

Мейбъл на свой ред разказа как е забелязала мохикана и как го е очаквала в същото време, когато се появи Следотърсача.

– Не, истинският разузнавач никога няма да се скрие зад стени или зад греди, когато може да остане на открито и да научи нещо. Аз също нямахме да дойда, Мейбъл, ако не бях обещал на сержанта да те успокоя и да те видя как си. Как се свиваше сърцето ми, като оглеждах острова тази сутрин. Какво ли не преживях, когато мислех, че и ти може би си убита.

– Но каква щастлива случайност ти помогна да не дойдеш направо на острова и да не попаднеш в ръцете на неприятеля?

– Същата случайност, Мейбъл, която внушава на кучето къде да търси елена, а на елена – как да избяга от кучето. Не, не, всички тези

хитрости и шеги с трупите могат да измамат войниците от петдесет и пети полк и офицерите на негово величество, но не и човек, който е прекарал целия си живот в гората. Аз плавах по протока край мнимия рибар и, макар че тези мръсници бяха нагласили нещастника доста изкусно, опитното око не можеше да се заблуди. Той държеше въдицата прекалено високо, а дори и тия войници от петдесети пети полк, които никога преди не са ловили риба, все са научили нещо от Осуиго. Освен това той беше много спокоен за рибар, на чиято въдица не се хваща нищо. Ние никога не се приближаваме към поста със затворени очи. Случвало се е да дебна цяла нощ край гарнизона, само защото са сменили часовите или са поставили секретните постове на нови места. С такива жалки измислици не могат да подведат нито Голямата змия, нито мен. Те навярно са предназначени за шотландците, които иначе си ги бива, но не умеят да разгадават хитростите на индианците.

– А мислиш ли, че татко и отрядът му могат да се подведат от тези уловки? – попита разтревожена Мейбъл.

– Ще направя всичко възможно, за да попреча на това. Нали сама ми каза, че Голямата змия е наблизо. Значи има още една възможност да се предупреди сержантът за опасността. За съжаление ние не знаем по кой проток ще се върне отрядът.

– Следотърсачо – малко тържествено и с вълнение заговори Мейбъл, която изпитваше още по-голям ужас от смъртта след страшните сцени, които бе видяла, – ти ми беше казал, че ме обичаш и желаяш да се ожениш да мен!

– Аз наистина се бях осмелил да ти говоря за това, Мейбъл, и сержантът скоро ми каза, че ти си съгласна, но аз не съм човек, който би досаждал с ухаждането си на тази, която обича.

– Чуй ме, Следотърсачо! Аз те уважавам и почитам. Спаси баща ми от ужасна смърт, която му готвят тук, и аз ще те боготворя. Ето ръката ми; нека тя бъде залог, че ще удържа на думата си.

– Бог да те благослови, Мейбъл, но аз се боя, че не заслужавам това, боя се, че никога няма да мога да те оценя както трябва. Но и без това бих направил за сержанта всичко, каквото мога. Ние с него сме стари другари и сме задължени един към друг за живота си, ала се страхувам, Мейбъл, че в очите на една млада девойка дружбата с бащата не е най-добрата препоръка за бъдещия съпруг.

– Най-добрата препоръка за теб са твоите дела, твоето мъжество, твоята вяност. Друга препоръка не ти е необходима. Моят разум одобрява всичко, което говориш и вършиш. Следотърсачо, а сърцето не

може да не послуша разума, то е длъжно да го послуша.

– Не съм и мислил, че днес ще ми се случи такова щастие! Бог вижда, че това е за добро и ще ни защити. Твоите думи ме радват, Мейбъл, но аз и без тях бих направил всичко, което може да се направи при тия обстоятелства. Радостта обаче няма да намали моите усилия.

– Сега, когато вече всичко е казано, Следотърсачо – със сподавен глас заговори Мейбъл, – нека не губим нито за миг от скъпоценното време. Не бихме ли могли да седнем в твоята пироза и да отидем да посрещнем баща ми?

– Не Мейбъл, това не е разумно. Не се знае през кой от двайсетте протока ще дойде сержантът. Аз съм сигурен, че Голямата змия сега ги обикаля всички. Не, не, моето мнение е да останем тук. Гредите на блокхауса са още сурови и не е лесно да се запалят, а в такъв случай аз мога да се отбранявам тук срещу цяло племе индианци. Докато можем да опазим блокхауса от огън, ирокезите няма да успеят да ме измъкнат оттука. Сержантът сигурно ще спре на някой от островите и по-рано от утре не може да го очакваме. Останем ли в блокхауса, винаги ще успеем да го предупредим с изстрели, а пък ако той реши да нападне индианците, което при неговия характер е напълно възможно, изходът от боя до голяма степен ще зависи от това, в чии ръце е блокхаусът. Ако целта ни е да помогнем на сержанта, разумът ми подсказва, че трябва да остана тук, макар че никак не е трудно да избягаме.

– В такъв случай остани, Следотърсачо, остани, за Бога! – прошепна Мейбъл. – Прави всичко, каквото желаеш, само спаси баща ми!

– Така трябва да се държи една дъщеря. Радвам се на твоите чувства, защото ми се иска сержантът да има сигурна опора. Сега той се отличил и ако успее да прогони тези негодници и да отстъпи с чест, след като изгори до основи колибите и блокхауса, непременно ще получи признание. Лунди няма да го забрави. Да, Мейбъл, ние сме длъжни да спасим не само живота на сержанта, но и неговата чест.

– Баща ми не е виновен за това, че индианците нападнаха внезапно острова.

– Кой знае, кой знае! Военната слава е невярна. Случвало се е делаяерите да бъдат разгромявани тъкмо тогава, когато са се държали много по-доблестно, отколкото в дните на своите победи. Неразумно е да се разчита на успеха, особено на военния успех. Аз не съм живял в града и не зная как гледат гражданите на тия работи, но в нашия край дори индианците съдят за един войн по бойните му сполуки. За войника най-важното е никога да не търпи поражение и, доколкото зная, хората не се

замислят над това, как е било спечелено или проиграно едно сражение. Що се отнася до мене, Мейбъл, аз имам за правило, когато стоя срещу врага, да не му позволявам да стреля пръв, а победа ли го – да не се възгордявам, Никой не говори за поражението си, защото нищо не прави хората така смирени, както хубавият бой. Гарнизонните свещеници учат войниците на смирение, но ако само смирението правеше хората добри християни, кралските войници отдавна да са се причислили към светците, защото в тая война те засега получават само удари в зъбите от французите, като се почне от форт Дюкен и се свърши с Тай.

– Баща ми не е предполагал, че разположението на поста е известно на неприятеля – каза Мейбъл, мислейки за това, как ще се отразят последните събития на доброто име на сержанта.

– Това е така и аз не разбирам как са могли французите да го открият. Мястото е избрано сполучливо. Дори тези, които са идвали на острова, не могат лесно да го намерят втори път. Страхувам се, че някой ни е предал. Да, без съмнение тук има предателство.

– Как е възможно, Следотърсачо?

– Много просто, Мейбъл. За някои хора е толкова естествено да извършват предателство, както и да закусят, когато са гладни. Затова, когато срещна бърбивец, не слушам красивите му думи, а се вглеждам в делата му, защото човек с честно сърце и чисти мисли оставя постъпките му да говорят за него, а не езикът.

– Джаспър Уестърн не е такъв! – извика пламенно Мейбъл. – Ток е искрен и честен.

– Джаспър Уестърн! Повярвай, Мейбъл, че и душата, и езикът на това момче са еднакво правдиви. Съмненията, които изказват по негов адрес Лунди, интендантът, баща ти и вуйчо ти, са така нелепи, както е нелепо да се твърди, че слънцето грее нощем, а звездите – денем. Аз съм готов да сложа скалпа си, а ако потрябва – и пушката си за честността на Сладка вода.

– Бог да те благослови, Следотърсачо! – възкликна Мейбъл, като протегна ръка и стисна железните пръсти на ловеца с чувство, чиято сила едва ли бе могла да си обясни сама. – Ти си толкова великодушен и благороден! Бог ще те възнагради за това!

– Ах, Мейбъл, страхувам се, че ако наистина бях такъв, нямаше да се осмеля да мечтая за девойка като теб, а щях да предоставя на някой достоен за теб благородник от гарнизона правото да поиска ръката ти.

– Да не говорим за това – отговори Мейбъл със слаб, почти сподавен глас. – Сега сме длъжни да мислим повече за нашите приятели,

отколкото за себе си. Но аз от душа се радвам, че считаш Джаспър за невинен. Нека помислим и за Юнска роса. Дали да я пуснем на свобода?

– Аз вече мислих за нея. Докато тя е тук и ни наблюдава, трябва да бъдем нащрек. Ако я качим горе и приберем стълбата, ще бъде наша пленница.

– Не мога да постъпя така с човек, който ми е спасил живота. По-добре ще е да я пуснем. Аз съм сигурна, че тя е достатъчно привързана към мен, за да ни причини зло.

– Не познаваш това племе, Мейбъл, не познаваш кръвта им. Наистина Юнска роса не е чистокръвна минго, но тя общува с тези негодници и е усвоила всичките им навици... Но какво е това? Шум от весла. Някаква лодка плава по протока.

Следотърсача захлупи капака, на отвора за долния етаж, за да не избяга индианката, загаси свещта и бързо отиде към бойницата. Затаила дъх, Мейбъл тревожно се взираше през неговото рамо. Минаха една-две минути, докато очите на Следотърсача свикнаха с тъмнината и той можа да различи две лодки, които се плъзнаха край брега и спряха на около петдесет ярда от блокхауса, където бе пристанът. Тъмнината пречеше да се види нещо повече и Следотърсача пошепна на Мейбъл, че това може да са и враговете, защото сержантът едва ли щеше да се върне толкова рано. От лодките слязоха хора и се чу трикратно „ура“, което не остави вече никакво съмнение кои са пристигнали. Следотърсача се хвърли към капака, повдигна го, спусна се надолу е трескава бързина, по която можеше да се съди колко сериозно е положението, и започна да отключва вратата. Мейбъл го последва, но повече му пречеше, отколкото да му помага. Едва бяха успели да махнат едно от резетата, когато отекнаха изстрели. Двамата замръзнаха в напрегнато очакване. Изведнъж от околните храсти се разнесе бойният вик на индианците. Вратата найсетне се отвори и Следотърсача и Мейбъл изтичаха навън. Всичко беше вече утихнало. Те се послушаха няколко секунди и на Следотърсача се стори, че откъм пристана долитат слаби стонове, но шумът на свежия източен вятър в листата му пречеше ду долови нещо по-определено. Забравила всяка предпазливост, Мейбъл се втурна към лодките.

– Стой, Мейбъл! – тихо, но твърдо я спря Следотърсача, като хвана ръката ѝ. – Стой! Отиваш към сигурна смърт, без да можеш да помогнеш никому. Трябва да се върнем в блокхауса.

– Татко! Бедният, мил татко! Те са го убили! – извика отчаяната девойка, но предпазливостта я накара дори и в тази ужасна минута да понижи глас. – Ако ме обичаш, Следотърсачо, пусни ме при него!

– Стой. Мейбъл, стой! Странно е, че не се чуват никакви гласове. Никой от нашите не отговори на залпа, а и аз оставих пушката си в блокхауса. Но за какво ли ми е пушка, като не виждам никого.

В същия миг острите очи на Следотърсача, който не бе престанал да се взира в тъмнината, докато държеше Мейбъл, забелязаха неясните черни силуети на петима или шестима индианци, които приведени се опитваха да минат незабелязано край него с очевидното намерение да му отрежат пътя за отстъпление към блокхауса. Като прихвана Мейбъл под мишницата, сякаш бе малко дете, ловецът, напрягайки мускулите си, успя да стигне до блокхауса преди преследващите то по петите индианци. Той остави Мейбъл, за да затвори вратата, но едва бе спуснал първото резе, когато силен удар едва не избив вратата от пантите, В следващия миг бяха наместени и другите две резета.

Мейбъл се изкачи на горния етаж, а Следотърсача остана долу на пост. Мейбъл бе изпаднала в такова състояние, че вършеше всичко несъзнателно. Следотърсача я помоли за светлина, тя машинално запали свещта и слезе при него. Следотърсача взе свещта и внимателно огледа блокхауса, за да провери дали не се е вмъкнал някой. Той се изкачваше от етаж на етаж, след като се убеждаваше че зад него няма враг. Огледът завърши с окончателния извод, че освен него и Мейбъл в блокхауса няма друг. Юнска роса беше избягала. Следотърсача се върна при нашата героиня, постави свещта на сандъка, провери ударника на сърнебойката и едва тогава седна.

– Оправдаха се най-лошите ни опасения – каза Мейбъл, която през последните пет минути бе преживяла толкова вълнения, че биха й стигнали за цял живот. – Моят скъп баща е убит или пленен заедно с целия отряд!

– Още нищо не се знае. Нека дочакаме утрото. Не мисля, че всичко е решено, иначе сега щяхме да слушаме тържествуващите викове на тия негодници мингосите пред стените на блокхауса. Ако неприятелят наистина е победил, той веднага би поискал да се предадем. Индианката ще им разкаже за нашето положение и понеже те знаят, че сърнебойката не се е посрамила досега, няма да се осмелят да подпалят блокхауса през деня, а ще се опитат да ни издебнат през нощта. В това никак не се съмнявам.

– Чакай, някой стене!

– Така ти се е сторило, Мейбъл. Когато жената е напласена, всичко може да й мине през ума. Аз познавах жени, които вярваха в сънищата...

– Не, не ми се е сторило. Долу някой стене.

Следотърсача бе принуден да признае, че острият слух на Мейбъл не я е измамил, но помоли девойката да се успокои, като ѝ напомни, че индианците често си служат с различни хитрости, за да постигнат своите цели, и че стоновете може би са престорени. По този начин навярно искат да ги примамят във от блокхауса или да ги накарат поне да отворят вратата.

– Не, не – възрази нетърпеливо Мейбъл, – няма никаква престореност! Така стене човек от физическа или душевна болка. Те са така естествени, че тръпки ме побиват.

– Ако е тъй, ей сега ще узнаем приятел ли е, или враг. Скрий свещта, а аз ще попитам през бойницата.

Дори такава, проста на пръв поглед работа изискваше според опитния Следотърсач най-голяма предпазливост. Неведнъж пред очите му бяха загивали хора само поради лекомислието си и пренебрежението към излишните по тяхно мнение предохранителни мерки. Затова той се приближи до бойницата само толкова, колкото бе необходимо, за да го чуят долу, без да повишава глас.

– Кой е там? – попита Следотърсача, след като бе избрал най-безопасната позиция. – Кой стене? Ако си приятел, говори смело и разчитай на нашата помощ.

– Следотърсачо! – отговори добре познатият на Мейбъл и на водача глас на сержанта. – Следотърсачо, кажи, за Бога, жива ли е дъщеря ми?

– Татко, аз съм тук! Жива и здрава. Ах, ако имаше поне малка надежда, че и при теб всичко е наред!

Мейбъл и Следотърсача ясно чуха радостно възклицание, заглушено веднага от мъчителен стон.

– Сбъднаха се най-лошите ми предчувствия – проговори Мейбъл с някакво мрачно спокойствие. – Трябва да внесем татко в блокхауса, какъвто и риск да крие това.

– Това е напълно естествено и от Бога заповядано. Успокой се, Мейбъл, и се съвземи. Всичко, което може да се направи за сержанта, ще бъде направено. Моля те само да се успокоиш.

– Аз съм спокойна, Следотърсачо. Никога през живота си не съм била така спокойна и така уверена в себе си, както сега. Но моля те, нека не губим повече нито минута!

Твърдият тон на девойката изненада Следотърсача, а старанието на Мейбъл да се държи спокойно, до известна степен го заблуди относно нейната устойчивост. Като счете по-нататъшните обяснения за

излишни, той се спусна долу и започна да изтегля резетата. Извърши това с неизменната си предпазливост, но едва освободи вратата, усети как някой напират с всички сили върху нея и за малко не я затвори отново; като погледна през процепа, разбра всичко, дръпна вратата към себе си и долепеното до нея безчувствено тяло на сержант Дънъм рухна на прага на блокауса. Следотърсача бързо го изтегли вътре и отново заключи. Сега вече можеха спокойно да окажат помощ на ранения.

По време на тази мъчителна сцена Мейбъл проявяваше присъствие на духа и неизчерпаема енергия, на каквито са способни жените в тежки мигове. Тя донесе свещ, накваси с вода пресъхналите устни на баща си, помогна на Следотърсача да му приготви легло от слама и подложи под главата му няколко парцала вместо възглавница. Вършеше всичко това делово, без излишни думи и без да отрони нито една сълза, докато баща ѝ, посъвзел се малко, започна да ѝ благодари за нежността и грижите. Но Мейбъл не си представяше напълно колко сериозно беше положението на баща ѝ. През това време Следотърсача огледа раната и видя, че куршумът е преминал през тялото и излязъл навън. Запознат добре с такива рани, той разбра, че сержантът едва ли ще оживее.

ГЛАВА XXIV

Ти сълзите ми преглътни –
така на мен ще ми олекне.
пролял бих всичките дори –
лицето ти за миг да светне.

Мур

От минутата, когато донесоха свещта, сержант Дънъм не откъсваше очи от красивата си дъщеря, като следеше всяко нейно движение. Погледна за миг към вратата, за да провери дали е устойчива (без носилка раненият не можеше да се качи горе, затова го оставиха в долното помещение), и пак обърна очи към лицето на Мейбъл. Когато животът бързо гасне, чувствата на обич и привързаност пламват с нова сила и тези, които трябва да загубим, ни стават особено скъпи.

– Слава Богу, дете мое, че поне ти си се спасила от техните смъртоносни куршуми! – каза сержантът твърдо, сякаш не изпитваше никаква болка. – Разкажи, Следотърсачо, как стана това нещастие.

– Ех, сержанте, ти правилно каза, че е нещастие. Сигурен съм, че са ни предали и са съобщили на неприятеля къде е постът, както съм сигурен, че блокхаусът е все още в наши ръце. Но...

– Майор Дънкън беше прав – прекъсна го сержантът, като сложи ръка на рамото на Следотърсача.

– Но не за това, за което ти мислиш, сержанте, не за това. Поне аз смятам така. Зная, че природата е слаба – искам да кажа, човешката природа – и, независимо от цвета на кожата им, хората не бива да се надценяват, но съм готов да отсекам ръката ми, ако по цялата граница може да се намери по-честен и по-благороден момък от Джаспър Уестърн.

– Бог да те благослови за тия думи, Следотърсачо! – възкликна трогната до дъното на душата си Мейбъл и от очите ѝ рухнаха сълзи. – Бог да те благослови! Честният трябва да се застъпва за честния, а храбрият – никога да не изоставя храбрия.

Сержантът с тревога гледаше дъщеря си, докато тя захлупи лице в престилката, за да скрие сълзите си, после въпросително погледна към водача. Мъжественото лице на Следотърсача обаче изразяваше само обичайното благородство, простодушие и искреност и сержантът даде

знак да продължи разказа си.

– Помниш мястото, където аз и Голямата змия се разделихме с теб, сержанте – заговори Следотърсача. – За това, което беше преди, няма защо да говорим. Късно е да се разкайваме – извършеното е извършено, но аз мисля, че ако бях останал с лодките, нямаше, да се случи всичко това. Добри водачи има много, защо да няма, но природата не дарява всички еднакво, затова сред добрите има и най-добри. Нещастният Джилбърт, моят заместник, сигурно скъпо е платил за грешката си.

– Той беше убит на място – отговори с понижен глас сержантът. – Всички платихме за своите грешки.

– Не, сержанте, не казах това, за да те укорявам. Никои не би могъл да командва по-добре от теб тази експедиция. Как майсторски ги обградихме и как смело поведе ти своята лодка право срещу тяхната гаубица! Самият Лунди има какво да научи от теб.

Очите на сержанта светнаха, на лицето му се появи дори израз на тържество. Тържество за скромната, но заслужена победа.

– Да, не беше свършено лошо, приятелю – съгласи си той. – С атака превзехме предния им окоп.

– Всичко беше свършено по един забележителен начин, сержанте, макар да се боя, че тия негодници са си възвърнали гаубицата. Но това няма значение. Дръж се, сержанте, и се постарай да прогониш от главата си всичко лошо и да мислиш само за хубавото. На това ни учат и житейският опит, и вярата. Ако неприятелят е завладял отново гаубицата, той само си е върнал онова, което му е принадлежало, а ние не бяхме в състояние да му попречим. Но блокхауса те още не са завладели и едва ли ще го завладеят, ако само не го запалят през нощта. И тъй, сержанте, ние с Голямата змия се разделихме в реката, на около десет мили оттук, защото дори когато се връщаш в собствения лагер, трябва да вземеш предохранителни мерки. Не знам какво е станало с Чингачгук, но Мейбъл казва, че бил наблизо и аз не се съмнявам, че благородният делауер изпълнява своя дълг, макар и да не знаем къде е. Помни думите ми, сержанте, той ще докаже още веднъж ловкостта и мъжеството си и ще ни се притече на помощ в най-трудната за нас минута. Голямата змия е мъдър и доблестен вожд и всеки бял има за какво да му завиди, макар че пушката му не стреля така точно като сърнебойката. И тъй, като наближих острова и не видях дим, веднага застанах нашрек, защото, каквото и да казват, знам, че войниците от петдесет и пети полк не умеят да поддържат бездимен огън, колкото и да им се говори за опасността от дима. Бях вече готов за всичко и когато се натъкнах на този странен рибар, за

когото току-що разказах на Мейбъл, видях като на длан всичките им дяволски уловки. Едва ли трябва да ти казвам, сержанте, че първата ми мисъл беше за Мейбъл и когато разбрах, че тя е в блокхауса, дойдох тук, за да я спася, или да умра заедно с нея.

Сержантът откъсна изпълнения си е благодарност поглед от Следотърсача и обърна очи към Мейбъл. Сърцето на девойката се сви в предчувствие и тя с изненада откри, че я тревожи само съдбата на тежко ранения ѝ баща. Сержантът протегна към нея ръката си, тя я грабна и целуна. Силите я напуснаха и Мейбъл, паднала на колене до постелята му, горчиво зариде.

– Мейбъл – твърдо каза сержантът, – над всичко стои Божията воля. Няма защо да се лъжем един друг, моят час дойде и за мен е голямо утешение, че умирам като войник. Лунди няма да ме осъди, защото нашият добър Следотърсач ще му разкаже как е станало всичко. Спомняш ли си последния ни разговор?

– Не, татко, сигурно и моят час е близък! – възкликна Мейбъл, защото в тоя миг ѝ се струваше, че най-леко ще бъде да умре. – Не се надявам на спасение и най-доброто, което Следотърсача може да направи, е да ни остави, докато не е станало късно, и да се върне във форта с тия печални новини.

– Мейбъл Дънъм! – каза с укор Следотърсача и нежно хвана ръката на девойката. – Мисля, че не съм заслужил това. Зная, че съм необразован, недодялан, несръчен...

– Следотърсачо!

– Добре, добре, да оставим това. Ти не си искала да ме обидиш, не е възможно да мислиш така. Безсмислено е да се говори за бягство, когато сержантът не бива да се помръдва от мястото си, а блокхаусът трябва да се защитава на всяка цена. Може би ще съобщят ла Лунди за нашето критично положение и той ще ни изпрати подкрепление.

– Следотърсачо... Мейбъл... – заговори с усилие сержантът, от старание да превъзмогне болката по челото му изби студена пот – елате двамата при мене. Надявам се, че между вас всичко е казано вече?

– Не казвай нищо, татко. Всичко ще се нареди така, както ти желаш.

– Слава Богу! Дай ми ръката си, Мейбъл! Следотърсачо, дай и ти своята! Не мога другояче да ви свържа. Аз съм сигурен, че ще ѝ бъдеш добър съпруг. Не отлагайте сватбата заради моята смърт. През есента във форта ще дойде свещеник, нека ви венчае. Ако е останал жив, моят шурей сигурно ще поиска да се върне на кораба си и Мейбъл ще остане

без закрила. Мейбъл, твоят мъж беше най-добрият ми приятел. Нека това бъде твоята утеха.

– Остави на мен, сержанте – каза Следотърсача, – остави на мен и аз ще изпълня свято твоята последна воля. Повярвай ми, всичко ще стане както трябва.

– Аз напълно разчитам на теб, мой верни приятелю, и ти давам право да постъпваш така, както аз бих постъпил. Мейбъл, дете мое, дай ми вода... Ти не бива да си спомняш с мъка за тази нощ. Бог да те благослови, дъще! Бог да те благослови и да те пази!

Нежността на баща ѝ трогна до дъното на душата чувствителната девойка и тя помисли, че дори църковният обред не би скрепил бъдещия ѝ съюз с водача с по-святата връзка. И все пак някаква непоносима тежест притискаше сърцето ѝ и я караше да гледа на смъртта като на велико щастие. След кратко мълчание сержантът разказа с няколко думи какво се бе случило с тях след раздялата със Следотърсача. Духнал попътен вятър и вместо да ношуват на друг остров, както смятал преди, той решил да продължи пътя си и да се прибере в поста още тази вечер. Ако лодката не се била ударила в скалистия нос на един от близките острови, отрядът би се приближил може би незабелязано и нещастieto би се избягнало до известна степен, но шумът, вдигнат от войниците, издал приближаването им и неприятелят успял да се подготви за срещата. Макар че войниците били учудени от отсъствието на часовия, те, без да подозират нищо, скочили на брега и дори оставили пушките си в лодките, за да разтоварят раниците и провизиите. Индианците открили огън от толкова близко разстояние, че въпреки тъмнината повечето изстрели се оказали смъртоносни. Войниците падали един след друг. Двама или трима успели да станат и да се скрият. Четирима или петима били убити на място или умрели от раните си след няколко минути. Въпреки обичая си индианците не се нахвърлили да вземат скалповете им. Сержант Дънъм паднал заедно с всички, но чул гласа на Мейбъл, когато тя изскочила от блокауса. Нейният отчаян вик пробудил бащинските му чувства и му вдъхнал сили да се добере до вратата и да се опре на нея.

Този кратък разказ изчерпа силите на сержанта и той трябваше да си почине. Мейбъл и Следотърсача се грижеха за него, без да го тревожат повече с въпроси. Следотърсача се възползува от паузата, за да види от бойниците и от покрива какво става на острова и да прегледа пушките, останали в блокауса. Те бяха около една дузина, защото войниците, тръгвайки на експедиция, бяха взели със себе си само своите полкови мускети. Мейбъл не се отделяше нито за миг от баща си и когато разбра

от дишането му, че е заспал, падна на колене и започна да се моли.

В блокхауса настъпи потискаща тишина. От горния етаж се чуваха само леките стъпки на Следотърсача и от време на време се раздаваше удар на приклад о пода: разузнавачът проверяваше зарядите и ударниците на пушките. После пак настъпваше тишина, нарушавана само от тежкото дишане на ранения. Мейбъл искаше да поговори още с баща си, когото скоро щеше да загуби завинаги, но не се решаваше да наруши съня му. Сержант Дънъм обаче не спеше. Той бе изпаднал в онова състояние, когато светът изведнъж загубва своята привлекателност, своите съблазни и своята сила, а неизвестното бъдеще изпълва съзнанието на човека със своите тайни, прозрения и необятност. Сержант Дънъм бе много висококонравствен за един обикновен войник, но никога не беше се замислял за смъртния си час. Ако край него кипеше бой, той навярно би умрял във войнствено опиянение, но тук в тишината на почти безлюдното укрепление, без възбуждащия шум на битката, без бойни викове, които биха поддържали изкуствено духа му, без упойтелната надежда за победа, всички явления се открояваха в действителния си ръст, а земният живот получаваше истинската си цена. Сержантът бе готов на всичко, за да получи духовно напътствие, но не знаеше кой би могъл да му го даде. Помисли за Следотърсача, но не беше сигурен в неговите знания. Помисли и за Мейбъл, но му се видя противоестествено да търси духовна подкрепа от собственото си дете. Той почувства колко голяма бе отговорността на родителите за децата и осъзна колко лошо бе изпълнил своя дълг, предоставяйки на чужди хора грижата за сирачето. Докато тези мисли минаваха през съзнанието на умиращия, Мейбъл, която следеше всяко негово движение, всяка въздишка, долови леко почукване на вратата. Мислейки, че това е Чингачгук, тя се хвърли да отключва и свали две от резетата, но преди да посегне към третото, попита кой е там. В отговор чу гласа на вуйчо си, който я молеше да го пусне. Без да се колебае нито миг, тя отвори вратата и Кап влезе. Едва прекрачил прага, Мейбъл бързо затвори вратата и заключи. Бе свикнала вече да се справя леко с това задължение.

Кап видя, че Мейбъл е в безопасност, видя и безнадеждното състояние на своя зет и грубата му моряшка душа се трогна до сълзи. Той разказа, че е успял да избяга благодарение на небрежността на индианската стража. Ирокезите смятали, че техните пленници са мъртво пиани, защото усърдно наливали с ром него и интенданта, за да не могат да вземат участие в сражението при пристигането на отряда. Мюр спял или се преструвал, че спи, а Кап успял да се скрие в храстите, щом се раздали

първите изстрели. Намерил лодката на Следотърсача и доплавал до блокхауса, за да вземе Мейбъл и да избягат заедно. Сега, като видя състоянието на сержанта и се убеди в сигурността на блокхауса, естествено промени първоначалното си намерение.

– В най-лошия случай, Следотърсачо – каза той, – ще спуснем флаг и това ще ни даде право на пощада. Нашето мъжко достойнство ни задължава да се съпротивляваме известно време, а дългът към себе си изисква да се предадем, когато ни се открие възможност да го направим при най-изгодни условия. Аз предлагам същото и на мистър Мюр, когато ни откриха мингосите, които вие напълно справедливо наричате негодници. По-подли негодници не бях виждал досега...

– Разбрахте ли що за стока са! – прекъсна го Следотърсача, който ругаше мингосите със същото усърдие, с каквото хвалеше приятелите си. – Ако бяхте попаднали и ръцете на делауерите, щяхте да видите разликата.

– Според мен всички са еднакви. Истински мошеници, като изключим, разбира се, нашия приятел Голямата змия, който е същински джентълмен сред индианците. Когато диваците нападнаха острова и застреляха като зайци капрал Макнаб и войниците, лейтенант Мюр и аз се скрихме в една пещера, каквито се срещат в изобилие в скалите на острова – истински къртичини, само че геологически, изровени от водата, както ми обясни лейтенантът, и се спотайвахме там като заговорници в трюм, докато гладът не ни принуди да се предадем. Кой каквото ще да казва, но търбухът е основата на основите на човешката природа. Аз предлагам на интенданта да започне преговори и да постави нашите условия, защото колкото и да беше неудобно в пещерата, можехме да се защитаваме един-два часа, но той отказа, твърдейки, че мошениците няма да удържат на думата си, ако бъде ранен някой от тях, и затова е безсмислено да се поставят условия. Аз се съгласих да спуснем флаг по две причини: първо, ние в действителност се бяхме вече предали, защото, както се казва, скриеш ли се в трюма, значи си предал кораба, и второ, в стомасите ни имаше много по-страшен враг, отколкото на палубата; с такъв не бях се сражавал. Гладът е дяволско обстоятелство, това ще потвърди всеки, който е прекарвал две денонощия без троха в устата.

– Вуйчо – с тъга и укор каза Мейбъл, – татко е ранен сериозно, много сериозно е ранен.

– Добре, Магнит, добре! Ще поседя с него и ще се постарая да го утеша, доколкото мога. Добре ли е заключена вратата, момиче? Душата трябва да бъде спокойна за такъв разговор.

– Неприятелят не е страшен сега за нас. Съдбата ни е приготвила по-тежък удар.

– В такъв случай, Магнит, иди на горния етаж и се успокой. А Следотърсача нека се качи най-горе, за да разгледа околността. Баща ти може да поиска да ми каже нещо на четири очи и затова най-добре ще е да останем двама. Това не е леко задължение и за неопитен човек като мен ще бъде неудобно да го изпълни пред други.

Макар че Мейбъл не можеше да си представи, че вуйчо ѝ би могъл да изповяда умирация, помисли, че искането му сигурно има известни основания и се съгласи да го изпълни. Следотърсача беше се изкачил вече на покрива, за да огледа обстановката, и Кап остана насаме със своя зет. Той седна близо до сержанта и напълно сериозно му предложи да изповяда греховете си. Няколко минути старият моряк обмисляше старателно своята реч.

– Аз се считам задължен да ти кажа, сержант Дънъм – най-сетне изрече Кап с присъщия си маниер да се изразява многозначително, – че в тази нещастна експедиция бяха допуснати някои много сериозни пропуски и понеже в такива минути трябва да се говори само истината, изпълнявам дълга си, като казвам това направо. С две думи, сержанте, тук не може да има две мнения: макар че не съм пехотинец, а моряк, успях да забележа пропуските, защото не са нужни кой знае какви знания, за да ги видиш.

– Какво да се прави, братко Кап! – отговори със слаб глас сержантът. – Каквото било – било. Късно е вече да се поправи нещо.

– Това е вярно, братко Дънъм, но за разкаяние не е късно. Светото писание ни учи, че никога не е късно да се покаеш, а аз съм чувал, че това се върши именно на смъртно легло, Ако нещо тежи на съвестта ти, говори откровено, без да се страхуваш – ти се разкриваш пред приятел. Ти беше мъж на родната ми сестра, а бедната малка Магнит е нейна дъщеря. Жив или мъртъв, винаги ще останеш за мене брат. Дяволски неприятно е, че не хвърли котва някъде по-далече и не изпрати някоя лодка на разузнаване. Това щеше да спаси и отряда, и всички нас от гибел. Но не се отчайвай, сержанте! В края на краищата всички сме смъртни; ти може да ни изпревариш малко, но и ние ще дойдем след теб. Това би трябвало да те утешава.

– Зная всичко това, братко Кай, и се надявам да срещна смъртта като войник, но бедната Мейбъл...

– Да, съгласен съм, че това е тежък шлеп, но ти не би пожелал да го вземеш на буксир, дори и да можеше, сержанте, и затова постарай се

всичко да завърши спокойно – това ще облекчи раздялата. Мейбъл е добро момиче. Тя изцяло прилича на майка си – моята сестра – и аз ще се погрижа да ѝ намеря добър мъж, разбира се, ако останем живи и запазим скалповете си, защото едва ли ще се намери някой, който би желал да влезе в скалпирано семейство.

– Момичето е вече сгодено и ще се омъжи за Следотърсача.

– Всеки си има свой начин на мислене и свои разбирания за нещата, братко Дънъм, но ми се струва, че на Мейбъл този брак не ѝ е по сърце. Нямам нищо против възрастта на Следотърсача, не съм от тези, които мислят, че само хлапетите с жълто около устата могат да направят щастлива една девойка. Дори бих предпочел за нея един петдесетгодишен мъж. И все пак между мъжа и жената не трябва да стоят обстоятелства, които да ги правят нещастни. Именно обстоятелствата разрушават брака, а едно такова обстоятелство е, че Следотърсача е кръгъл невежа в сравнение с племенницата ми. Ти не я познаваш добре, сержанте, и нямаш точна представа за нейната образованост. Ако тя се държеше с теб така свободно, както с останалите, ти щеше да откриеш, че не всеки учител би могъл да се сравнява с нея.

– Тя е добро момиче, добро и мило момиче – прошепна просълзен сержантът. – За съжаление много малко живях с нея.

– Да, много добро момиче и прекалено образовано за бедния Следотърсач. Той не е глупав човек, опитен е в своята професия, но от житейските работи и от човешките постъпки разбира толкова, колкото разбираш ти от сферическа тригонометрия.

– Ах, братко Кап, ако Следотърсача беше с нас, нямаше да ни се случи това нещастие.

– Сигурно е така. И най-големият му враг не би могъл да отрече, че той е отличен водач. Но ако трябва да ти кажа истината, ти командва тази експедиция през куп за грош. Трябваше да легнеш на дрейф, без да влизаш в пристанището, и да изпратиш на разузнаване една лодка, както вече ти казах. Разкайвай се сега, но аз ти говоря така, защото в подобни случаи трябва да се казва само истината.

– Скъпо заплатих за своите грешки, братко, и много се страхувам, че заради тях ще пострада и бедната Мейбъл. И все пак мисля, че нямаше да ни се случи всичко това, ако не бяха ни предали. Боя се, че Джаспър Сладката вода ни е предал!

– И аз мисля така. Рано или късно сладката вода разяжда морала на човека. Ние говорихме за това с поручик Мюр, когато седяхме в пещерата, и стигнахме до убеждението, че само поради измяната на Джаспър

попаднахме на такъв подводен камък. Но сега за тебе е по-добре да събереш мислите си и да ги отправиш в друга посока. Когато корабът влиза в непознато пристанище, по-разумно е да помислиш как да пуснеш котва, отколкото да си припомняш всички събития, станали по пътя. За целта си има корабен дневник и това, което е записано в него, ще говори „за“ или „против“ нас. Но ето го и Следотърсача! Да не би да се е появило нещо на хоризонта, че тичате по стълбата като индианец за скалп?

Водачът поднесе пръст към устните в знак за мълчание и кимна на Кап да отиде при него.

– Трябва да се действа внимателно и смело – каза тихо той. – Тази подлещи сериозно са решили да запалят блокхауса, той сега не им е нужен. Чух как този пройдоха Пронизваща стрела ги подстрекава да извършат пъкленото си дело още тази нощ. Нека се приготвим, Солена вода, и да ги напердашим както трябва. За щастие в блокхауса има пет бъчви с вода, а това е много важно при обсада. Освен това, нашият приятел Голямата змия е на свобода и аз съм сигурен, че ще ни помогне.

Без да чака втора покана, Кап на пръсти последва Следотърсача до горния етаж, а Мейбъл зае неговото място при постелята на баща си. Като прибра свещта, за да не се изложи на някой коварен изстрел от страна на индианците, Следотърсача откри една от бойниците и зачака да го повикат. Най-сетне гласът на Мюр прекъсна настъпилата тишина.

– Следотърсачо – извика шотландецът. – С теб иска да преговаря приятел. Приближи се смело към бойницата, няма от какво да се страхуваш, щом говориш с офицер от петдесет и пети полк.

– Какво желаяш, интенданте? Аз познавам петдесет и пети полк и го считам за храбър, макар че предпочитам шестдесети, а делаурите не мога да дам и за двата. Така че, какво желаяш? Сигурно някое спешно поръчение те е довело до блокхауса в толкова късен час, макар и да знаеш, че тук е и сърнебойката.

– Но ти никога няма да направиш нещо лошо на един приятел, Следотърсачо, и затова аз се чувствам в безопасност. Ти си разумен човек и със своята храброст си си спечелил такава слава по границата, че не ти е нужен един излишен риск. Сам знаеш, че при безизходно положение е по-добре да се предадеш доброволно, отколкото да упорстваш въпреки законите на войната. Неприятелят е твърде силен, мой храбри приятелю, и аз дойдох да те посъветвам да предадеш блокхауса при условие, че с вас ще се отнесат като с военнопленници.

– Благодаря ти за съвета, интенданте, който е безценен, защото нищо не струва. Не съм свикнал да предавам укрепление, когато в него

има и храна, и вода.

– Никога не бих те съветвал да изоставиш такова смело решение, ако виждах и най-малката възможност то да се изпълни. Но ти знаеш, че мастър Кап е мъртъв...

– Нищо подобно, нищо подобно! – извика от другата бойница този, за когото ставаше дума. – Не само че не съм мъртъв, но както виждате, се изкачих в укреплението и доколкото зависи от мен, нямам никакво желание да предоставям косите си в ръцете на тия червенокожи бръснари. Аз гледам на блокхауса като на добро обстоятелство и имам намерение да го използвам.

– Ако това не е глас от оня свят – отговори Мюр, – аз съм щастлив да го чуя, защото всички мислехме, че доблестният моряк е загинал в последната престрелка. Но Следотърсачо, макар че се радваш на компанията на твоя приятел Кап, а това е истинско удоволствие, като съдя по двете денонощия, които прекарахме заедно в пещерата, ние загубихме сержант Дънъм. Той падна заедно с всички храбреци, които участваха в експедицията. Лунди настояваше той да командва, въпреки че беше по-разумно тази мисия да се възложи на офицер. И все пак Дънъм беше храбър войник и неговата памет ще бъде почетена достойно. С една дума, ние не щадихме себе си, а повече не може да се каже дори за херцог Марлборо или за великия лорд Стеър.

– Грещиш, интенданте, пак грещиш – отговори Следотърсача, прибягвайки до хитрост, за да увеличи в очите на противника силата на своя гарнизон. – Сержантът е в блокхауса, където сега е събрано цялото му семейство.

– Радвам се да чуя това, защото ние считаме сержанта за загинал. Но ако очарователната Мейбъл е все още в блокхауса, то нека го напусне колкото е възможно по-бързо, защото неприятелят има намерение да го запали. Сам знаеш каква страшна стихия е огънят и ще потвърдиш славата си на опитен и умен войн, ако предадеш укреплението, което не си в състояние да защитиш, а не като обричаш себе си и своите другари на безсмислена смърт.

– Зная силата на тази страшна стихия, както ти се изразяваш, интенданте, и не е нужно в този късен час да ми се обяснява, че огънят може да се използва не само за варене на чорба. Но не се съмнявам, че и ти си чувал за страшната сила на сърнебойката и всеки, който се опита да донесе куп съчки до тези стени, ще опита куршума ѝ. А с горящи стрели зданието не може да се запали: покривът е направен не от летвички, а от дебели сурови греди, пък и вода имаме достатъчно. Освен това, както

сам знаеш, покривът е плосък. По него може да се ходи и докато имаме вода, няма от какво да се страхуваме, интенданте. Аз съм кротък човек, когато не ме закачат. Но ако някой се опита да запали покрива над главата ми, ще го накарам да загаси огъня със собствената си кръв.

– Това са романтични брътвежи, Следотърсачо, и ти сам ще се убедиш в това, ако трезво оцениш обстановката. Мисля, че не би отрекъл предаността и храбростта на петдесет и пети полк. Аз съм напълно убеден, че при сегашните обстоятелства военният съвет би взел решение за незабавна капитулация. Не, Следотърсачо, никому ненужното юначество толкова малко прилича на храбростта на Уолъс или Брус, колкото Олбъни при Хъдсън прилича на град Единбург.

– Очевидно е, интенданте, че и двамата няма да променим становищата си и затова ще бъде безполезно да разговаряме повече. Ако скрилите се зад теб негодници искат да пристъпят към изпълнението на своя дяволски план, няма защо да се бавят повече. Нека те си приготвят съчки, а аз – барут. Ако бях индианец, сигурно не по-зле от тях бих се перчил край огъня, но тъй като съм бял и по рождение, и по характер, предпочитам да действам, а не да говоря. А ти, като офицер на негово величество, ни даде много, дори прекалено много съвети и ако нас ни изгорят, никой не би могъл да те упрекне.

– И ти, Следотърсачо, искаш да изложиш Мейбъл, прекрасната Мейбъл, на такава опасност!

– Мейбъл Дънъм се грижи за своя ранен баща и Бог ще я защити. Докато ръката ми е твърда и погледът – точен, няма да допусна да падне дори един косъм от главата ѝ. А на мингосите никак не вярвам, макар че ти, мистър Мюр, както изглежда, напълно им се доверяваш. Ти си се свързал с този явен мошеник – тускарора, който е толкова хитър и злобен, че може да разврати цяло племе. Впрочем боя се, че мингосите и преди да се свържат с него, са си били развратени до мозъка на костите. Достатъчно! Нека всеки действа както разбира и както може.

По време на този разговор Следотърсача стоеше по-далеч от бойницата, за да се предпази от някой коварен изстрел. Сега той нареди на Кап да се качи на покрива и да се подготви за първата атака на неприятеля. Въпреки че морякът се изкачи веднага горе, той откри десетина вече забити в гредите горящи стрели. Поляната около блокхауса се оживи от виковете и воя на индианците. Последва пушечен залп и куршумите зачаткаха по гредите, за да покажат, че сражението е започнало вече не на шега.

Шумът и изстрелите не уплашиха нито Следотърсача, нито Кап, а

Мейбъл бе така потънала в скръбта си, че не ѝ беше до страх.

При това тя имаше достатъчно ум, за да оцени сигурността на блокхауса.

Познатите звуци пробудиха у сержанта нов прилив на жизнени сили. Мейбъл наблюдаваше с тъга как в потъмнелите очи отново проблесва огън, а бледите бузи порозовяват, щом до ушите на баща ѝ достигаше шумът на боя. Сержантът започна да бълнува:

– Пехота, напред! Гренадири, готови! Те се осмелиха да нападнат форта! Защо мълчи артилерията?

В същия миг в нощната тишина прогърмя оръдеен изстрел. От горното помещение, където падна снарядът, се разнесе трясък на чупещи се греди и целият блокхаус се разтърси до основи. Снарядът мина на сантиметри от Следотърсача. Когато чу взрива, Мейбъл закрещя от ужас. Стори ѝ се, че всичко над нея се руши и че вуйчо ѝ и Следотърсача са загинали. Сякаш за да подсили ужаса ѝ, сержантът изкрещя:

– Огън!

– Мейбъл! – обади се Следотърсача надвесен над отвора. – Не се безпокой. Много шум без полза, веднага си личи работата на мингосите. Негодниците са домъкнали гаубицата, която бяхме взели от французите, и стреляха срещу блокхауса. За наше щастие те имаха само един снаряд и сега оръдието е безвредно. Снарядът само разпръсна провизиите ни, без да рани никого. Твоят вуйчо беше на покрива, а срещу мен толкова често са стреляли, че с никаква гаубица не могат да ме уплашат, особено пък когато е в ръцете на индианци.

Няколко думи на благодарност се изтръгнаха от устните на Мейбъл и тя отново насочи вниманието си към сержанта, който с отчаяни усилия се старееше да се повдигне, но голямото изтощение отново го поваляше върху постелята. През следващите минути тя бе така погълната от грижите за ранения, че едва ли чуваше ужасната врява, която бе толкова силна, та по-скоро би я оглушила, отколкото да я уплаши.

Кап показваше изключително хладнокръвие. Наистина той бе започнал да изпитва дълбоко и все по-нарастващо уважение към силата и способностите на диваците и дори бе готов да признае могъществото на сладката вода, но неговия ужас от индианците произтичаше по-скоро от мисълта, че ще го измъчат и ще му вземат скалпа, отколкото от страх пред смъртта. Горе той се чувстваше като на палуба, макар и не на борда на кораб и понеже знаеше, че няма опасност от абордаж, разхождаше се по покрива, без да мисли за себе си, с лекомислено безстрашие, за което Следотърсача пръв би го осъдил, ако беше го видял. Вместо да се

крие, както е прието при сраженията с индианците, Кап се появяваше ту на единия, ту на другия край на покрива, заливаше с вода огъня, невъзмутим като моряк, който събира платната при морски бой. Тъкмо неговото поведение предизвикваше врявата сред нападателите. Несвикнали да срещат такова явно пренебрежение към смъртта, индианците, всеки път когато забелязваха Кап, надаваха вой като глутница хрътки, открили лисица. Сякаш някаква магия го пазеше от куршумите, които свистяха около него – някои пробиваха и дрехите му, без да го засегнат. Когато снарядът попадна в блокхауса, старият моряк трикратно извика „ура“, захвърли ведрото и започна да върти шапката си над главата. Тази поразителна смелост, изглежда, му спаси живота, защото от тази минута индианците решиха, че Солена вода се е побъркал и престанаха да стрелят по него, престанаха дори да изпращат и запалени стрели. Поради някакво странно великодушие червенокожите никога не вдигат ръка срещу луди.

Следотърсача се държеше по съвсем различен начин. Придобитият опит и присъщата му предпазливост правеха действията му отмерени и точни. Той стоеше на такова разстояние от бойницата, че куршумите не можеха да го достигнат. Знаменитият водач неведнъж бе участвал в рисковани операции. Разказваха, че веднъж индианците го привързали към стълба за мъчение, но той издържал, без да трепне, всички жестокости и подигравки па изобретателните диваци. По цялата гранична област, навсякъде, където живееха и се сражаваха хора, се носеха легенди за подвижите, хладнокръвието и смелостта на Следотърсача, Този път всеки, който не познаваше неговото минало, би взел прекалената му бдителност и предпазливост за обикновена страхливост. Такава оценка обаче би била напълно погрешна. Следотърсача мислеше за Мейбъл и за ужасите, които я очакват, ако го убият. Тази мисъл го правеше още по-съобразителен и предпазлив. Като всеки истински смел човек той не се интересуваше как ще преценят поведението му. Макар че в действията му личеше хитростта на змия, той беше простодушен като дете.

През първите десет минути от нападението Следотърсача вдигаше пушката си само, когато се местеше от една бойница до друга. Понеже сам беше участвал в пленяването на гаубицата, знаеше, че индианците нямат друг снаряд, затова не се безпокоеше от огъня на неприятеля: само някой заблуден куршум, улучил отвора на бойницата, можеше да бъде опасен. Това наистина се случи на два пъти, но понеже индианците стреляха отблизо, куршумите попадаха под такъв ъгъл, че не можеха да причинят вреда. От по-голямо разстояние пък шансът да се улучи бе

нищожен. Изведнъж Следотърсача чу тропот на обувки в мокасина крака и трясък от чупене на съчки, които индианците трупаха около стените на блокхауса, и разбра, че отново се опитват да запалят сградата. Той извика Кай от покрива, където вече нямаше опасност от пожар, и му посочи бойницата, под която неприятелят искаше да запали огън. Кап застана на пост и зачака.

Един по-неопитен човек би се опитал да пресече още в зародиш опасното намерение на индианците, като прибегне преждевременно до оръжието. Следотърсача не постъпи така. Той не се стремеше толкова да загаси огъня, от който не се страхуваше особено, колкото да проучи противника, и да го спласи така, че да го принуди да стои до края на нощта на почетно разстояние от блокхауса. За тази цел обаче трябваше да почака огъня да се разгори, за да може при неговата светлина да се прицелва и да стреля безпогрешно. Той позволи на ирокезите свободно да натрупат цял куп съчки до стената на блокхауса, да го запалят и да се върнат в храстите и разреши на Кап само да премести една от бъчвите до бойницата, под която бе запален огънят, за да има подръка вода, когато потрябва. Този момент дойде, според Следотърсача, тогава, когато пламъците осветиха околните храсти и острият поглед на водача ясно различи силуетите на трима-четирима индианци, които гледаха огъня с равнодушието на хора, свикнали спокойно да наблюдават човешките страдания. Едва сега Следотърсача проговори.

– Готов ли си, братко Кап? – попита той. – Огънят вече се промъква през отвора на бойницата и, макар че суровите греди не пламват лесно като някои раздразнителни хора, никой не може да гарантира, че няма да започнат да горят, ако се нагряят достатъчно. Готова ли е бъчвата? Провери дали огънят е точно под тази бойница, за да не отиде напразно нито една капка.

– Ест! – отговори по моряшки Кап.

– Тогава чакай сигнал. В критични минути трябва да се запазва спокойствие и да не се влиза безразсъдно в бой. Чакай сигнал.

Докато даваше тези разпореждания, Следотърсача сам се приготвяше, защото реши, че е настъпил моментът за действие. Той вдигна сърнебойката, прицели се и стреля. Това му отне само няколко секунди и като изтегли пушката от амбразурата, погледна навън.

– Един негодник по-малко – промърмори на себе си Следотърсача. – Виждал съм го и преди този безмилостен дивак! Впрочем, постъпвал е според характера си и получи според заслугите си. Ще сваля още един подлец и това ще бъде достатъчно за тази нощ. Утре битката сигурно ще

бъде по-ожесточена.

Като си говореше сам, Следотърсача зареди пушката и когато свърши изречението си, на земята се гърчеше още един индианец. Това наистина се оказа достатъчно. Притаената в храстите орда не дочака третия удар на безпогрешното му оръжие и хукна да търси по-сигурно прикритие.

– А сега заливай, мастър Кап – каза Следотърсача. – Аз поставих печата си върху тия подлеци и тази нощ няма защо да се страхуваме повече от огън.

– Пази се, ще те намокря! – извика Кап и така умело изля водата, че огънят веднага угасна.

Тъй завърши това необикновено сражение и остатъкът от нощта мина спокойно. Следотърсача и Кап стояха на пост един след друг, но и двамата не спаха както трябва. И двамата бяха привикнали на продължително бодърстване и безсънието не ги плашеше. В подобни случаи Следотърсача не изпитваше нито глад, нито жажда, а умората сякаш не го докосваше.

Застанала до постелята на баща си, Мейбъл мислеше колко преходно е щастието на този свят. Макар да бе живяла и преди без баща си и връзката ѝ с него да бе по-скоро въображаема, отколкото реална, сега, когато предстоеше да го загуби завинаги, на нея ѝ се струваше, че със смъртта му светът ще опустее и тя никога вече няма да бъде щастлива.

ГЛАВА XXV

В нощта ви вятър като псе пребито.
изля се силен дъжд като река.
Сега във грее слънцето измито
и пеят птички в свежата гора.

Уърдсуърт

Рано сутринта Следотърсача и Кап се изкачиха отново на покрива, за да огледат острова. Плоският покрив на блокхауса бе ограден с нисък парапет, който освен предпазната си роля служеше и като прикритие, зад което можеше да се залегне и стреля. Скрити зад тази ниска, но здрава ограда, двамата наблюдатели виждаха много добре почти целия остров и по-голямата част от протоците, които водеха към него. Не можеше да се види само онова, което храстите прикриваха.

От юг все още духаше силен вятър и реката, зелена и сърдита, бучеше, макар че бурята бе отслабнала и над водата не се появяваха бели гребени. Островчето имаше форма на почти правилен овал, изтеглен от изток към запад. Затова всеки плавателен съд, който минаваше по миешите го протоци, можеше, благодарение на различните течения и направления на вятъра, да върви с издути платна. Кап веднага разбра това и го обясни на Следотърсача, защото двамата се надяваха сега само на помощ от Осуиго. И тъй те стояха на покрива, като се вглеждаха тревожно във всички посоки, когато изведнъж Кап възкликна високо и радостно:

– Кораб!

Следотърсача бързо се обърна към посоката, в която гледаше старият моряк, и забеляза това, което бе предизвикало възторжения вик на Кап. От височината, на която се намираха, те виждаха като на длан ниските съседни острови и през храстите, които ображдаха брега на острова, разположен югозападно от техния, се мяркаше платно. Корабът вървеше с „малки платна“, както се изразяват моряците, но вятърът му придаваше скоростта на препускащ с всички сили кон и белият му корпус проблясваше през пролуките между храстите като летящо в небето облаче.

– Не може да е Джаспър – разочаровано промърмори Следотърсача, който в този летящ кораб не можа да познае кутера на своя приятел. –

Момчето закъснява. Сигурно французите изпращат кораб на своите приятели, проклетите мингоси.

– Не, този път, драги Следотърсачо, ти не улучи, както никога досега – възрази Кап, който дори в това критично положение не бе загубил обичайната си самоувереност. – Дали е Сладка вода – не зная, но това е горният ъгъл на грота на „Вихър“ – клинът му е по-тясно скроен, отколкото трябва, а и гафелът е вдигнат нагоре. Трябва да се признае, че не изглежда съвсем зле, но гафелът е вирнал нос.

– Откровено казано, нищо такова не виждам – отговори Следотърсача, за когото дори самите названия звучаха като китайски език.

– Как е възможно! Аз пък мислех, че от твоите очи нищо не може да се укрие. Но на мене този грот и този гафел са ми добре известни. Трябва да призная, приятелю, че на твое място бих се запитал дали не отслабва зрението ми.

– Ако това наистина е Джаспър, няма от какво да се страхуваме. Спокойно можем да се защитаваме в блокхауса дори против цялото племе на мингосите още осем или десет часа. Ако и оттеглянето ни се прикрива от Сладка вода, не виждам причини за отчаяние. Дано само момчето не попадне на засада като сержанта!

– В това е цялата опасност. Трябваше да се уговорим за сигналите на пристана. Можеше дори да устроим лазарет за ранените, стига да сме в състояние да накараме мингосите да уважават законите. Ако този юнак дойде, както сам казваш, близо до острова, с кутера ще бъде свършено. Трябва да добавя, мастър Следотърсач, че самият Джаспър е може би по-скоро таен съюзник на французите, отколкото наш приятел. Аз зная, че и сержантът мисли така за него и да си призная, тази работа ми мирише на предателство.

– След малко ще разберем, след малко ще разберем всичко, мастър Кап. Кутерът вече заобиколи съседния остров и след пет минути всичко ще стане ясно. Добре би било да дадем някакъв знак на момчето, за да го предупредим. Ще бъде много неприятно да попадне на засада, само защото не сме го предупредили.

И Следотърсача, и Кап обаче бяха така объркани и разтревожени, че дори не се опитаха да дадат някакъв сигнал на Джаспър. Пък и как биха могли да го направят? „Вихър“ се носеше толкова бързо по протока откъм наветрената страна на острова, че не оставаше никакво време за размишления. Пък и на борда на кутера нямаше кой да види сигнала. Нямаше никой дори при кормилото, макар че „Вихър“, въпреки бързината, се движеше по точен курс.

Кап стоеше в мълчаливо възхищение пред това необикновено зре-лище, Но когато „Вихър“ наближи, опитното око на моряка забеляза, че кормилото се направлява от невидимия кормчия с помощта на шуртро-си⁷⁶. Скоро тайната се изясни – екипажът на кутера бе залегнал зад ви-соките бордове, за да се предпази от неприятелските куршуми. Като чу това обяснение, Следотърсача разочаровано поклати глава – очевидно на кутера се намираше само неговият малък екипаж.

– Това означава, че Голямата змия не е успял да стигне до Осуиго и ние не можем да разчитаме на помощ от форта. Дано поне на Лунди не му е хрумнала вятърничавата мисъл да замени Джаспър с някой друг, защото в такава трудна работа Джаспър Уестърн струва колкото цял от-ряд. Ние тримата, мастрър Кап, трябва храбро да се защитаваме. Ти като моряк ще поддържаш връзка с кутера; Джаспър, който се чувства в езе-рото като у дома си, ще действа по вода, а аз с моите способности, кои-то не отстъпват на способностите на който и да е от мингосите – за това впрочем не е нужно да се говори – ще се заема с останалото. Трябва мъжки да се сражаваме, за да спасим Мейбъл.

– Това е наш дълг и ние ще го изпълним! – отговори пламенно Кап, който с настъпването на утрото бе започнал да вярва, че ще запази скал-па си непокътнат. – Има две обстоятелства: първото е появяването на „Вихър“ и второто – предположението, че Сладка вода все пак ще се окаже честен човек. Джаспър не е глупаво момче, държи се предпазливо на разстояние от острова и изглежда, е решил да разузнае положението, преди да пусне котва.

– Виж, виж! – възторжено възкликна Следотърсача. – Пирогата на Голямата змия е на палубата на „Вихър“. Вождът е попаднал на борда на кутера и сигурно е разказал комуто трябва какво е нашето положе-ние. Делauerът не е мингос, той или ще разкаже всичко, или ще си дър-жи езика зад зъбите.

Както сигурно е известно вече на читателя, Следотърсача беше склонен да счита всички делauerи за добродетелни и всички мингоси – за негодници. Водачът високо ценеше честността на първите, а за пос-ледните мислеше така, както по-наблюдателните и умни хора в страната ни мислят за някои наши драскачи, дотолкова затънали в лъжи, че вече никой не им вярва, дори когато излизат от кожата си в старанието си да кажат истината.

– Може би тази пирога принадлежи на кутера – каза недоверчиво

76. Шуртрос – вериги или дебело въже между кормилото и лоста за управление. – Б. пр.

морякът. – На борда на Сладка, вода имаше лодка, когато замина оттук.

– Това е вярно, приятелю Кап, но ако ти познаваш платната и мачтите по грога и гафела, аз умея след толкова години, прекарани по границата, да различавам пирогите и пътеките. Ти забелязваш новото платно, а аз – свежата кора, от която е направена пирога. Това е пирога на Голямата змия. Какъв благороден човек и приятел! Щом е видял, че блокхаусът е обсаден, той е тръгнал веднага към форта, по пътя е срещнал „Вихър“, разказал е всичко и сега води кутера на помощ. Дано само Джаспър Уестърн управлява кораба!

– Да, да, това би било добре. Не зная дали е изменник или честен човек, но трябва да призная, че момчето майсторски се справи с урагана.

– И с преминаването през водопада! – каза Следотърсача, като побутна с лакът събеседника си и се размя със своя беззвучен, добродушен смях. – Трябва да бъдем справедливи към достойнствата на момчето и да му отдадем дължимото, дори ако той сам вземе скалповете от главите ни.

„Вихър“ се беше приближил толкова, че Кан нямаше време да отговори. В този миг пейзажът бе толкова своеобразен, че заслужава да бъде описан подробно, за да си изгради читателят по-точна представа за картината, която искаме да опишем. Бурята все още не беше утихнала. Дърветата се превиваха тъй силно, сякаш искаха да докоснат земята с върховете си, а воят на вятъра в клоните напомняше грохота на търкалящи се някъде далече колесници.

Листата, които по това време на годината вече започваха да падат, се носеха на облаци из въздуха и като ято птици прелитаха от остров на остров. Само тяхното шумолене нарушаваше гробната тишина, която цареше наоколо. Но индианците не бяха напуснали острова. Техните пироги стояха заедно с лодките на петдесет и пети полк в малкото заливче, което служеше за пристан. Никакви други признаци не издаваха тяхното присъствие. Внезапното и непредвидено завръщане на кутера ги обърка, но навикът за предпазливост по време на война, станал органична съставна част от тях, накара всеки да се скрие с хитростта на лисица, влизаща в дупката си веднага щом бе даден сигнал за тревога. Тихо беше и в блокхауса. Докато наблюдаваха протока, Следотърсача и Кап също взеха мерки да останат незабелязани. Странното отсъствие на всякакъв живот на борда на „Вихър“ оставяше впечатление за нещо свръхестествено. Индианците следяха с благоговееен ужас неуправляваното от никого движение на кутера и даже най-храбрите от тях

започнаха да се съмняват в благополучния изход на това сражение, започнало тъй щастливо за тях. Дори на Пронизваща стрела, свикнал да общува с белите и от двете страни на езерото, появяването на кораба без хора изглеждаше като някакво зловещо знамение и той си помисли, че щеше да бъде щастлив, ако се намираше сега сред девствените гори на континента.

Междувременно кутерът неотклонно и бързо се движеше напред. Той се придържаше към средата на протока, като ту се накланяше под напора на вятъра, ту се изправяше и пореше водата с носа си, оставяйки след себе си пенлива следа. Приличаше на мъдрец, който се прегъва под тежестта на житейските несгоди, за да изправи отново гордо глава, щом те отминат. Въпреки че платната бяха почти прибрани, той се движеше много бързо. Не бяха минали и десет минути, откак се мярна като бял облак сред храстите и дърветата, а вече се изравняваше с блокхауса. Когато кутерът наближи тяхното орлово гнездо, Кап и Следотърсача изоставиха прикритието си, за да разгледат по-добре палубата. Изведнъж пред възхитените им очи Джаспър Сладката вода се изправи на крака и ги приветства с радостни викове. Забравил за опасността, Кап скочи на дървения парапет и отговори на поздрава с гръмогласни възклицания. Спаси го прекалената предпазливост на индианците, които все още се криеха в храстите и не дадоха нито един изстрел. Следотърсача мислеше само за предстоящата работа и не обръщаше никакво внимание на драматичната страна на събитията. Като видя своя млад приятел, той извика:

– Помогни ни, Джаспър, и победата ще бъде наша. Вземи на мушка тези храсти и ще подплашиш индианците като стадо яребици.

Но Джаспър не успя да чуе нищо и думите на Следотърсача отидоха на вятъра. „Вихър“ бе минал вече край тях и само след миг изчезна зад горичката, в която бе скрит блокхаусът.

Изминаха две минути в тревожно очакване, после платната отново се белнаха сред дърветата. Джаспър зави с помощта на попътния вятър и на другия галс се отправи към острова. Както казахме вече, вятърът беше достатъчно силен за такава маневра и кутерът, дрейфувайки по течението откъм подветрената страна, можеше без никакви затруднения да доближи наветрената страна на острова. Цялата маневра бе извършена с лекота и грациозност: платната се обръщаха сами, послушният кораб се управляваше само с кормилото. Очевидно „Вихър“ искаше да разузна обстановката. Но когато обиколи целия остров и се появи отново в същия проток, но който бе дошъл първия път, кормилото му беше

насочено наляво и той се обърна на другия галс. Макар и с отпуснати рифове, гротът се опъна и заплуоця така силно, сякаш се разнесоха оръдейни изстрели. Кап се изплаши да не се разпорят шевовете на платната.

– Трябва да се признае, че Негово величество отпуска отличен брезент за платна – промърмори старият моряк. – Трябва също така да се признае, че момчето управлява кораба си така ловко, сякаш се е учил във висша школа. Гръм да ме удари, мастър Следотърсач, ако след всички измислици повярвам, че този мастър Сладка вода е научил занаята си в тукашната сладководна локва.

– И все пак се е научил тук, именно тук. Той не е виждал никога океана и е придобил капитанското си изкуство на Онтарио. Често съм мислил, че има природна дарба да се оправя с тези шхуни и лодки и винаги съм го уважавал за това. Що се отнася до измяната, лъжата и всичките останали мръсотии и пороци, то Джаспър Уестърн е толкова далеч от тях, колкото е далеч и най-доблестният делауер, защото, ако искаш, да видиш истински честен човек, иди при делауерите и ще го намериш.

– Ето, той обръща! – възкликна възхитеният Кап, когато „Вихър“ легна на предишния галс. – Сега вече ще разберем какво е намислило момчето. Не може безкрайно да обикаля из протоците като селско момиче, което танцува.

Платната, на „Вихър“ бяха така отпуснати, че Следотърсача и Кап, които го следяха от покрива на блокхауса, се уплашиха, че Джаспър има намерение да се насочи право към брега. От своите прикрития ирокезите гледаха кутера с такова радостно очакване, каквото изпитва тигърът, когато вижда жертвата да се приближава спокойно към леговището му. Но Джаспър имаше съвсем други намерения. Понеже познаваше добре крайбрежието и дълбочината на водата в протоците, които миеха острова, и беше сигурен, че без всякакъв риск може да се доближи до брега, той смело влезе в заливчето, закачи с кука двете привързани към кея войнишки лодки и ги изведе в протока. Тъй като всички пироги бяха вързани за двете лодки на Дънъм, чрез тази смела и успешна маневра младият капитан с един удар лиши индианците от възможността да напуснат острова другояче освен с плуване. Те веднага разбраха в какво трудно положение са ги поставили, скочиха и огласиха острова с викове и изстрели, които не причиниха никаква вреда. Непредпазливостта на ирокезите бе бързо наказана. Чува се два изстрела. С първия Следотърсача уби на място един от индианците, като пръсна черепа му. Вторият куршум бе изпратен от борда на „Вихър“, от делауера, но тъй като той не беше такъв точен стрелец като своя приятел, само осакати завинаги

още един индианец. Екипажът на „Вихър“ ликуваше, а ирокезите за миг изчезнаха, сякаш потънаха в земята.

– Голямата змия се обади – каза Следотърсача, като чу втория изстрел. – Познавам звука на неговата пушка не по-зле от гласа на моята сърнебойка. Забележителна цев, макар че не винаги напраща сигурна смърт. Добре, добре! Чингачгук и Джаспър откъм водата, аз и ти, приятелю Кап, от блокхауса! Ще бъде непростимо, ако не покажем на тия скитници, мингосите, как умеем да бием врага.

„Вихър“ продължаваше да върви напред и, като стигна края на острова, Джаспър пусна хванатите лодки по течението, те заплаваха, гонени от вятъра, и бяха изхвърлени на брега на друг остров, на повече от миля от поста. След това „Вихър“ се обърна и като тръгна срещу течението, заплава към острова по другия проток. Следотърсача и Кап забелязаха необичайно движение по палубата. Радостта им бе голяма, когато видяха, че на борда на кутера, който отново стигна до заливчето, край което бяха залегнали най-много индианци, се появи единствената му гаубица. В същия миг към храстите полетя истински град от картеч! Под тази неочаквана оловна градушка ирокезите излетяха от храстите като ято пъдпъдъци и отново един червенокож падна от куршума на сърнебойката, а вторият закуца, ранен от Чингачгук.

Индианците пак се скриха. Двете страни се готвеха за нова схватка, но неочаквано се появиха Юнска роса с бял флаг, френският офицер и Мюр. Всички затихнаха в очакване на близкия мир.

Преговорите, които започнаха след това, се водеха до самия блокхаус и неуспелите да се скрият навреме се намираха под прицела на точната сърнебойка. Джаспър хвърли котва срещу блокхауса и насочи гаубицата към водещите преговорите, но по такъв начин, че обсадените и приятелите им на кутера, с изключение на моряка, който държеше запаления фитил, можеха да се покажат без всякакъв риск. Само Чингачгук остана зад прикритието, но не от нужда, а от навик.

– Ти победи Следотърсачо! – крещеше интендантът. – И капитан Санглие се явява лично тук, за да ти предложи мир. Няма да откажеш на храбрния офицер правото да се оттегли достойно, след като се е сражавал честно за своя крал и за своето отечество. Ти сам си верен поданик и няма да поискаш сметка на капитана за това, че и той е бил честен и верен. Аз съм упълномощен да ти предложа следните условия: неприятелят ще напусне острова, ще размени пленниците и ще върне скалповете. Тъй като няма артилерия и обоз, не можеш и да искаш нещо повече.

Интендантът произнесе тази реч много високо заради силния вятър

и разстоянието и всяка негова дума се чуваше еднакво добре и на покрива на блокхауса, и на кутера.

– Какво ще кажеш за предложението, Джаспър? – възкликна Следотърсача. – Ти чу условията. Какво ще кажеш, да пуснем ли тези скитници накъдето им видят очите, или да ги дамгосаме, както се дамгосват овце, за да ги познаем следващия път?

– Какво стана с Мейбъл Дънъм? – попита младият човек. Красивото му лице потъмня и доби такъв заплашителен израз, че го забелязаха чак от покрива на блокхауса. – Ако е паднал само един косъм от главата ѝ, нека ирокезкото племе се сърди на себе си.

– Не, тя е жива и здрава и се грижи в блокхауса за своя умиращ баща, както прилича на една добра дъщеря. Ние нямаме право да отмъщаваме за раната на сержанта, защото тя е получена в открит честен бой. Що се отнася до Мейбъл...

– Аз съм тук – обади се девойката, която се беше изкачила на покрива, след като научи за развоя на събитията. – Аз съм тук и ви моля в името на вярата, която всички изповядваме, да не проливате повече кръв. Достатъчна е тази, която вече се проля. И ако тези хора искат да си отидат, Следотърсачо, ако искат мирно да напуснат острова, Джаспър, не ги задържайте. Нещастният ми баща доживява последните си часове и аз искам той да издъхне в мир с целия свят. Вървете си, вървете си, индианци и французи! Ние вече не сме врагове и никому не желаем зло.

– Е, хайде, стига, Магнит! – прекъсна я Кап. – Твоите думи са доста благочестиви и звучат като стихове, но в тях няма здрав смисъл. Помисли само: неприятелят е объркан, Джаспър е пуснал котва и топът му е пълен с барут, ръката на Следотърсача не трепва и окото му е точно повече от всякога! Бихме могли да поискаме откуп на глава, да вземем добри пари и да спечелим чест и слава. Помълчи още половин час...

– Не – възрази Следотърсача, – аз съм съгласен с Мейбъл. Стига кръв. Ние постигнахме целта си и изпълнихме своя дълг пред краля. А славата, за която говориш, мастър Кап, подхожда повече на млади офицери и новобранци, но не и на хладнокръвни и зрели войни и християни. И аз смятам за грях безцелното убиване на хора, ако ще да са и мингоси, и за добродетел – вслушването в гласа на разума. И тъй, поручик Мюр, искаме да чуем какво имат да ни кажат твоите приятели – французи и индианци.

– Моите приятели! – трепна Мюр. – Нима ще наречеш мои приятели враговете на краля, Следотърсачо, само защото поради

случайностите на войната попаднах в ръцете им! От древни времена до наши дни и на много по-велики войни се е случвало да попадат в плен. Ето мастър Кап ще ти каже, че направихме всичко възможно, за да избегнем този позор.

– Да – сухо отвърна Кап, – само че би трябвало да се каже не „да избегнем“, а „да избягаме“, защото ние бягахме колкото ни държат краката и така добре се скрихме, че и досега можеше да стоим в дупката, ако не беше ни засвирило от глад в стомасите. Ако трябва да кажа истината, интенданте, ти се оказа доста пъргава лисица. И досега не мога да се начудя как бързо намери мястото! И най-последният безделник на кораба, който клинчи от работа, не би могъл така ловко да се скрие в някой ъгъл на трюма, както ти се вмъкна в дупката.

– Да, но и ти ме последва! Случват се в живота на човека минути, когато инстинктът надделява над разума.

– И човек бяга долу, в дупката – оглушително се разсмя Кап. Следотърсача се присъедини към него със своя беззвучен смях, неволно се усмихна и Джаспър, въпреки че сърцето му бе свито от тревога за Мейбъл. – Не напразно казват, че и дяволът не може да направи от човека моряк, ако той не може да гледа нагоре. Сега ми се струва, че не е войник оня, който не може да гледа надолу.

Макар че това неочаквано веселие беше обидно за Мюр, то значително допринесе за установяването на мира. Кап реши, че шегата му е необикновено остроумна и тъй като бе доволен, че всички я оцениха, отстъпи в основния пункт. След кратък спор всички индианци бяха обезоръжени и събрани на едно място – на около сто ярда от блокхауса, под прицела на гаубицата на „Вихър“. Следотърсача слезе долу и обяви условията, при които неприятелят трябваше окончателно да напусне острова. При създадената обстановка условията бяха приемливи и за двете страни. Индианците трябваше, да предадат всичкото си оръжие, дори томахаците и ножовете. Това беше необходима предпазна мярка, защото те бяха четири пъти по-многобройни. Френският офицер, господин Санглие, както го наричаха и както той сам се наричаше, особено възразяваше срещу последния пункт, защото според него той уронвал престижа му на командир повече, отколкото всички останали условия. Следотърсача, който бе виждал неведнъж кланета, устроени от индианците, и затова знаеше колко малко държат на обещанията си, остана непреклонен. Следващият пункт беше не по-малко важен. Капитан Санглие се задължаваше да предаде всички пленници, които бяха строго пазени в същата пещера, в която се бяха укривали Кап и Мюр. Когато доведоха

хората, се оказа, че четирима дори не са ранени. Те се хвърлили на земята, когато започнала стрелбата – една обичайна хитрост при сражения с индианците. Двама имаха само драскотини и можеха да се върнат в строя. Войниците донесоха и своите мускети и, като видя това значително подкрепление, Следотърсача видимо се развесели. Той нареди да се пренесе оръжието на неприятеля в блокхауса, изпрати там войниците и остави часови при вратата. Останалите войници бяха загинали, защото индианците доубили тежко ранените, за да вземат ценените по-високо от всичко скалпове.

Щом съобщиха на Джаспър, че предварителните условия по примирието са изпълнени и може да се отдалечи от острова, той отиде до мястото, където се бяха спрели лодките, взе ги отново на буксир и ги докара в протока откъм наветрената страна. Настаниха всички индианци, без да ги връзват, Джаспър за трети път взе лодките на буксир и като ги отведе на около миля от острова, ги пусна по течението. За всяка лодка дадоха на индианците по едно гребло. Младият капитан знаеше, че като държат посоката на вятъра, до сутринта те ще стигнат канадския бряг.

От неприятелския отряд останаха на острова само капитан Санглие, Пронизваща стрела и Юнска роса. Френският офицер трябваше да състави някои документи и да ги подпише заедно с Мюр, когото той поради офицерското му звание считаше за единствения упълномощен. Тускарорът също имаше, изглажда, някакви причини да не се присъединява към неотдавнашните си приятели – ирокезите. На острова бяха оставени лодки, за да си заминат, като приключат всички задължения.

Докато „Вихър“ отвеждаше на буксир лодките с червенокожи, Следотърсача и Кап заедно с няколко помощници се заеха да приготвят закуска, защото по-голямата част от хората не бяха хапвали нищо през последното денонощие.

До завръщането на „Вихър“ около огнището бе тихо, Следотърсача отдели време да навести сержанта, да утеши, доколкото бе възможно, Мейбъл и да даде някои нареждания за облекчаване последните минути на умирация. Той настойчиво поиска от Мейбъл да се подкрепи малко и понеже нямаше вече нужда от охрана на блокхауса, освободи часовия, за да остане девойката сама с баща си. Като даде тези разпореждания, Следотърсача се върна при огнището, където се бяха събрали всички оцелели участници в експедицията. Към тях беше се присъединил вече и Джаспър.

ГЛАВА XXVI

Видя ти само скръб, а това лице –
нестихнало сред бурята море.
в което морните вълни шептят
лениви приказки, догде заспят.

Драйдън

За хора, закалени в сражения, чувствителността е нещо непознато, когато се намират на бойното поле. Но този път противно на навичките си, войниците искрено съчувстваха на Мейбъл, която седеше в блокхауса, докато ставаха току-що описаните събития. Дори най-загрубелият от тях би излял закуската си с по-голям апетит, ако над сержант Дънъм не бе надвиснала смъртта.

Като излезе от блокхауса, Следотърсача срещна Мюр, който го отведе настрани, за да поговорят на четири очи. Интендантът беше прекалено любезен, а това най-точно разкрива тайното коварство. Макар физиономиката и френологията да са доста несъвършени науки и да довеждат еднакво често до верни и неверни изводи, ние сме убедени, че усмивката, която се появява на лицето без всякакъв повод, или сладките приказки без мярка са най-сигурното доказателство за лицемерие. Това бе характерно и за Мюр с неговата престорена искреност, а шотландският акцент му помагаше да играе ролята си. За своя чин интендантът беше задължен на Лунди и неговото семейство, пред които бе угодничил дълги години. Макар че майорът бе твърде проницателен, за да се заблуждава по отношение на човек, който далеч му отстъпваше по образование и способности, обикновено се случва хората да приемат снизходително ласкателството, дори когато ясно виждат скритите подбуди и разбират истинските му мотиви. Но този път се срещнаха двама души, чиито характери дотолкова се различаваха, че представляваха пълна противоположност един на друг. Следотърсача беше толкова простодушен, искрен и пряк, колкото интендантът бе хитър, лицемерен и гъвкав. И двамата обаче бяха хладнокръвни и трезви, и двамата бяха по своему смели. Мюр би тръгнал срещу опасността само от сметка, докато водачът считаше страха за естествено чувство, което трябва да се потиска, когато го изисква благородна цел.

– Скъпи приятелю – започна Мюр, – след последните ти подвизи ти стана двойно по-скъп за всички нас и още повече затвърди своята слава! Наистина офицер няма да те направят, но доколкото разбирам, това отличие не отговаря нито на вкуса, нито на характера ти. Затова пък всички те знаят като водач, като съветник, като верен поданик на краля и недостижим стрелец. Не вярвам дори самият главнокомандващ да се ползва в Америка с такава слава. Време ти е вече да се установиш някъде и да преживееш спокойно остатъка от живота си. Ожени се, приятелю, не отлагай повече. Погрижи се и за себе си, за слава няма защо да се грижиш вече. Вземи Мейбъл Дънъм за жена и ще се радваш на прекрасна съпруга и на добро име.

– Да вярвам ли на ушите си, интенданте? Такъв съвет от твоята уста! А ми казваха, че си мой съперник!

– Бях, приятелю, и не безопасен, трябва да кажа. Досега не са ми отказвали, а съм се женил пет пъти. Лунди твърди, че са четири, аз отричам, но той не подозира, че истината превишава неговите сметки. Да, Следотърсачо, аз бях твой съперник, но сега с това вече е свършено! Най-искрено ти желая успех с Мейбъл Дънъм и ако сержантът остане жив, непременно ще му кажа някоя добра дума за теб.

– Безкрайно ти благодаря за приятелските чувства, интенданте, но откровено казано, твоето застъпничество не ми е нужно, защото сержант Дънъм е мой стар приятел. Аз считам тази работа за решена и сигурна, доколкото може да бъде сигурно каквото и да е по време на война. Мейбъл и баща ѝ са съгласни, а щом е така, целият петдесет и пети полк не е в състояние да ми попречи да се ожена за нея. Жалко само, че нещастният ѝ баща няма да види събитието, което толкова нетърпеливо чакаше.

– Все пак той ще се утеши преди смъртта си с вярата, че съкровено-то му желание ще бъде изпълнено. Да, Следотърсачо, няма по-голяма радост за умиращия от това да знае, че любимото му същество ще намери опора след неговата смърт. Всички мисис Мюр говореха за това в последния си час.

– И всички твои жени, разбира се, намираха в това голяма утеха?

– Как не те е срам, приятелю! Никога не съм допускал, че си такъв шегаджия. Е, нищо, една шега не бива да разваля отношенията на двама стари другари. Аз не мога да се ожена за Мейбъл, но това няма да ми попречи да я уважавам и навсякъде, при всеки удобен случай, да хваля и нея, и теб. Но ти ще се съ согласиш, Следотърсачо, че оня, който се лишава от щастието да има такава съпруга, трябва да бъде утешен по някакъв

начин. Нали?

– Разбира се, разбира се, интенданте – отговори простодушният водач. – Представям си колко бих страдал, ако трябваше да се лиша от Мейбъл, и затова разбирам, че и на теб няма да ти бъде лесно да я видиш моя жена. Но ако сержантът умре, ще се наложи да забавим сватбата и ще имаш време да свикнеш с тази мисъл.

– Ще се овладея, непременно ще се овладея, макар, че сърцето ми е разбито. Но ти можеш да ми помогнеш да се разсея с някое подходящо занимание. Естествено, разбираш, че не всичко е в ред с нашата експедиция: аз, офицерът, съм тук само като доброволец, а отрядът се командва от човек с по-нисш чин. Много причини ме накараха да приема това решение, макар че кръвта ми кипеше от желание да ви командвам, когато се сражаваште за честта на родината и за интересите на негово величество.

– Интенданте – прекъсна го водачът, – ти толкова бързо попадна в ръцете на неприятеля, че съвестта ти може да бъде спокойна. Чуй един съвет от мен: постарай се да не си спомняш за това!

– И аз мисля, Следотърсачо, че този епизод трябва да се забрави. Понеже сержант Дънъм е вече *hors de combat*⁷⁷...

– Какво, какво? – не разбра водачът.

– Сержантът вече не може да командва, а ще бъде неприлично да се постави някакъв капрал начело на такъв победоносен отряд. Цветята цъфтят в градината, но в пустинята съхнат. Затова си помислих, че е време да предявя правата си на офицер с чин поручик. Войниците няма да посмеят да се противопоставят, а ти, скъпи приятелю, след като имаш и слава, и Мейбъл, и съзнание за изпълнен дълг, което е най-ценно от всичко, ще бъдеш, смятам, съюзник, а не противник на моя план.

– Аз мисля, поручик, че имаш право да командваш войниците от петдесет и пети полк. Едва ли някой ще оспорва това, но ти беше пленник и може би момчетата няма да искат да се подчиняват на човек, който им дължи освобождението си. Все пак предполагам, че тук никой няма да се противопостави открито на твоето желание.

– Много добре, Следотърсачо! Бъди сигурен, че когато пиша рапорта за нашата успешна експедиция и пленяването на френските лодки, за защитата на блокхауса и за другите военни действия, за капитулацията на французина и т.н., високо ще оценя твоите заслуги.

– Остави настрана моите заслуги. Лунди знае какъв съм аз и в гора,

77. *Hors de combat* (фр.) – вън от строя. – Б. пр.

и в крепост, а генералът го знае още по-добре. Не се безпокой за мене. По-добре разкажи за себе си, но не забравяй да отдадеш дължимото на бащата на Мейбъл, който все още е наш командир.

Мюр беше много доволен, че всичко се урежда според желанието му и обеща да отбележи заслугите на всеки участник в експедицията. После двамата се отправиха към групата край огъня и тук интендантът за първи път след заминаването от Осууго се възползва от властта си на старши по чин. Отведе настрана втория капрал и му обясни, че от днес той влиза в правата си, като поема командването на отряда, и му нареди да съобщи тази новина на войниците. Смяната на началството този път мина без обичайното раздвижване на духовете. Всички признаха законното право на поручика да командва и никой нямаше намерение да не се подчинява на неговите заповеди. Войниците разбираха, че отначало – по известни само на интенданта и Лунди причини – е имало друго разпореждане, но сега обстоятелствата са се променили и поручикът е намерил за уместно да заеме принадлежащото му по право място. Те бяха напълно удовлетворени от собствените си мисли по този повод, а нещастиято със сержант Дънъм можеше да бъде достатъчно обяснение за смяната, ако някому потрѣбваше такова обяснение.

Същевременно капитан Санглие продължаваше да си приготвя закуска, проявявайки философско примирение със съдбата, хладнокръвие на ветеран, изкуството и ловкостта на французин и лакомията на щраус. Трийсет години вече той се скиташе из колониите. Тук бе дошъл с отряд, в който заемаше същата длъжност, каквато заемаше Мюр в петдесет и пет полк. С могъщото си телосложение, с жестокото си и загубяло сърце, с уменията да се оправя с индианците и с отчаяната си смелост, той бе спечелил вниманието на главнокомандващия, който му възложи да ръководи военните действия на приятелските индиански племена. Така той бе стигнал до капитански чин, но постепенно беше започнал да усвоява навиците на своите съюзници – индианците, като се приспособяваше към тях с лекота, характерна за по-голямата част от неговите съотечественици, които живееха в тази част на света. Често предвождаше отряди на ирокезите в техните грабителски нападения и действията му в тия случаи имаха съвсем противоречив характер. От една страна, се стараше да облекчи страданията, които тия набези причиняваха на населението, а от друга – ги увеличаваше благодарение на погъвкавия си ум и по-модерните средства. Казано другояче, той съставяше военни планове, далеч превъзхождащи всичко, което индианците можеха да измислят, но се стараше в известна степен да поправи злото,

причинено от самия него. Той беше истински авантюрист и обстоятелствата бяха го поставили в положение, при което грубостта и безскрупулността на този тип хора можеха еднакво силно да се проявят и за добро, и за зло. Във всеки случай той не беше човек, който би пропуснал щастливия случай заради излишна добросъвестност, но не би и предизвикал съдбата с безсмислена жестокост. Тъй като името му неизменно се свързваше с многобройните зверства, извършвани от неговите отряди, той се бе прославил в американските колонии на Англия като истински злодей, чиито ръце са изцапани с кръв и на чиято съвест тежат жестоките изтезания на беззащитни и невинни жертви. Прякорът му „Санглие“⁷⁸, както сам се наричаше, или Каменно сърце, както бе известен по цялата граница, предизвикваше сред жените и децата по тия места не по-малък ужас, отколкото предизвикваха по-късно имената на Бътлър и Брент⁷⁹.

Срещата между Следотърсача и Санглие напомняше до известна степен на прочутата среща между Уелингтън и Блюхер⁸⁰, толкова често и така картинно описвана в нашите хроники. Тя се състоя при огъня и двамата с най-жив интерес се разглеждаха един друг, преди да заговорят. Всеки от тях знаеше, че пред него стои непримирим и страшен враг. Те разбираха също, макар и да се стремяха да се отнасят помежду си с уважението, което заслужава опитният войн, че както по характер, така и по интереси са напълно противоположни. Единият служеше за пари и звания, а другият, свързал своя живот с този див горски край, знаеше, че родината му има нужда от неговия опит и от сигурната му ръка. На Следотърсача бяха чужди стремежите да се издигне по-високо по обществената стълба. До срещата си с Мейбъл той не таеше в себе си никакви честолюбиви планове. Оттогава неговото ниско самочувствие, трепетната обич към момичето, желанието да й създаде по-добро положение от това, което имаше досега, му причиняваха много огорчения, но честността му помагаше да намери отново душевен покой. Той си мислеше, че ако момичето пожелае да се омъжи за него, то ще бъде готово да сподели неговата участ, колкото и скромна да е тя. Следотърсача уважаваше Санглие за смелостта му и като опитен човек не вярваше на всички слухове за французина, защото знаеше, че във всяка област най-

78. Sanglier (фр.) – глиган. – Б. пр.

79. Бътлър и Брент – главатари на разбойнически банди в Северна Америка, които действали по време на войната за независимост (1775–1783). – Б. пр.

80. Уелингтън и Блюхер. – Английският пълководец Уелингтън (1769–1852), командвал английската войска в битката с Наполеон при Ватерло (1815) и постигнал победа благодарение на подкрепата на пруския генерал Блюхер (1742–1819). – Б. пр.

непримиримите фарисеи са всъщност най-невежите хора. И все пак не можеше да не осъжда неговия егоизъм, студената му пресметливост и най-вече обстоятелството, че е изоставил „призванието на белия човек“ и е възприел много черти, присъщи само на червенокожите. Но и Следотърсача беше истинска загадка за Санглие. Капитанът не можеше да разбере подбудите, от които се ръководеше водачът. Той бе слушал много за неговата безкористност, за справедливостта и честността му и понеже не можеше да си ги обясни, правеше понякога важни пропуски в работата си, нали казват, че откровеният и бърз дипломат пази много по-добре своите тайни, отколкото мълчаливият и лукавият.

Известно време двамата герои се разглеждаха един друг мълчаливо и любопитно. После господин Санглие докосна с ръка шапката си – грубите погранични нрави не бяха заличили от паметта му изискванията на етикета, усвоен на млади години, не бяха изтрили и от лицето му израза на любезност, който, изглежда, е вродено качество на всеки французин.

– Господин Следотърсачо – започна той решително, макар и с приятелска усмивка, – *un militaire*⁸¹ почита *le courage et la loyauté*⁸². Говорите ли ирокезки?

– Да, разбирам езика на тия гадове и при нужда мога да го използвам – откровено отговори Следотърсача, – но не мога да понасям нито племето, нито езика му. Всеки минго е мошеник, така мисля аз, мастър Каменно сърце. Неведнъж съм ви виждал, разбира се, в сражения и трябва да кажа; че винаги сте бил там, където е най-горещо. Пък и нашите куршуми сигурно са ви познати?

– Само не и вашите, сър. *Une balle*⁸³, изпратен от вашата благородна ръка, означава сигурна смърт. Вие убихте на острова един от най-добрите ми бойци.

– Много е възможно, макар че ще се осмеля да кажа, че всички до един са негодяи. Не искам да ви обиждам, мастър Каменно сърце, но вие сте попаднал в доста лоша компания.

– Да, сър – отговори французинът, стараяйки се да бъде вежлив, защото трудно разбираше английски и смяташе, че му говорят любезности. – Вие сте много добър. Но *un brave*⁸⁴ винаги е *comme ça*⁸⁵. Прощавайте, но какво означава това? В какво се е провинил този *jeune homme*⁸⁶?

81. *Un militaire* (фр.) – войник, военнослужещ. – Б. пр.

82. *Le courage et la loyauté* (фр.) – мъжеството и верността.

83. *Une balle* (фр.) – куршум.

84. *Un brave* (фр.) – един храбрец.

85. *Comme ça* (фр.) – такъв.

Следотърсача погледна натам, накъдето сочеше с ръка капитан Санглие, и видя, че двама войници бяха хванали грубо Джаспър и по заповед на Мюр извиваха ръцете му, за да ги вържат.

– Какво означава това? – възкликна водачът, като се хвърли към двамата войници и ги изтласка със сила. – Кой се осмелява да се отнася така безсъвестно със Сладка вода? И как си позволявате да го вършите пред моите очи?

– Това е моя заповед, Следотърсачо – отговори интендантът, – и аз отговарям за нея. Нима ще оспорите законността на една заповед, издадена от офицер на негово величество?

– Аз бих оспорил дори думите на самия крал, ако той започнеше да твърди, че Джаспър заслужава такова отношение. Кой спаси нашите скалпове? Кой ни избави от поражение и ни помогна да спечелим победата? Не, поручик, ако ти още от самото начало смяташ по такъв начин да показваш своята власт, аз първи няма да ѝ се подчиня.

– Това наистина мирише на неподчинение – каза Мюр, – но на Следотърсача много неща могат да се простят. Наистина Джаспър си даваше вид, че ни помага, но заради това не трябва да забравяме старите му прегрешения. Нима самият майор Дънкън не предупреди за него сержант Дънъм, преди заминаването ни от форта? Нима това, което със собствените си очи видяхме, не потвърждаваше, че в нашите редове има изменник? И нима може да бъде заподозрян в предателство друг освен Джаспър Уестърн? Ех, Следотърсачо, ти никога няма да станеш велик държавник или велик пълководец, защото прекалено се доверяваш на външността на хората. Да ме накаже Бог, ако не съм убеден, пък и ти сам често си го твърдял, че лицемерието е още по-разпространен порок от завистта – този бич на човешката природа!

Капитан Санглие сви рамене. Той внимателно се вглеждаше ту в Джаспър, ту в интенданта.

– Не искам да спущам твоите брътвежи за завистта и за лицемерието и въобще за човешката природа! – разсърди се Следотърсача. – Джаспър Сладка вода е мой приятел. Джаспър Сладка вода е храбро момче, честен и предан човек и нито един войник от петдесет и пети полк няма да посмее да го докосне с пръст без лична заповед на майор Лунди, докато съм в състояние да попреча на това! Заповядвай си на своите хора, мистър Мюр, но не на Джаспър и на мен!

– *Вон*⁸⁷ – високо се провикна Санглие.

86. Jeune homme (фр.) – млад човек. – Б. пр.

– Значи ти не искаш да чуеш гласа на разума, Следотърсачо? Забрави ли за нашите подозрения? В такъв случай аз ще ти посоча още една убедителна и отегчаваща вината улика. Погледни това парче от флаг! Мейбъл Дънъм го бе намерила тук някъде, завързано за един клон, помалко от час преди нападението на индианците. Направи си труда да погледнеш флага на „Вихър“ и ще видиш, че това парче е отрязано от него. Необходими ли са по-убедителни доказателства от това?

– Ma foi, c'est un peu fort ceci.⁸⁸ – измърмори през зъби французинът.

– Не ме интересуват твоите флагове и сигнали, те не ми говорят нищо! Аз познавам сърцето на този младеж – възрази Следотърсача. – Джаспър е олицетворение на самата честност, а това е твърде рядък дар и трябва да се пази! Махни си ръцете, или ще видим кой ще се окаже по-силен: ти с твоите войници от петдесет и пети полк, или Голямата змия, сърнебойката и Джаспър със своя екипаж. Ти надценяваш своите сили, мистър Мюр, в същата степен, с която подценяваш честността на Сладка вода.

– Tres bien!⁸⁹

– Щом е така, Следотърсачо, налага се да ти кажа цялата истина. Капитан Санглие и Пронизваща стрела, храбрият тускарор, току-що ми съобщиха, че този нещастен младеж е предател. Надявам се, че след такова доказателство не може да оспорваш моето право да накажа изменника така, както заслужава.

– Scelerat!⁹⁰ – прошепна французинът.

– Капитан Санглие е храбър войник, той няма да оклевети един честен моряк – намеси се Джаспър. – Кажете, капитан Каменно сърце, има ли предатели между нас?

– Да, да – съгласи се Мюр, – нека каже, щом настоявате, нещастно момче, за да излезе наяве цялата истина. Ще видим дали ще избегнете наказанието, когато съдът се заеме с вашите престъпления! Кажете, капитан Санглие, виждате ли предатели между нас, или не?

– О, да сър, разбира се, че виждам!

– Много, много лъже! – извика Пронизваща стрела и се хвърли към Мюр, като го блъсна с ръка в гърдите. – Къде мой войни? Къде инглизи-зи скалп? Много, много лъже!

Мюр не беше лишен от смелост и до известна степен – от чувство

87. Bon (фр.) – добре. – Б. пр.

88. Ma foi, c'est un peu fort ceci. – Честна дума, това е вече прекалено. – Б. пр.

89. Tres bien (фр.) – Много добре. – Б. пр.

90. Scelerat (фр.) – престъпник, подлец. – Б. пр.

за достойнство. Той прие като оскърбление грубия жест на индианеца. Освен това у него изведнъж се пробуди съвестта. Като отстъпи бързо назад, той се опита да вдигне пушката си. Лицето му бе побледняло от гняв и изразяваше жестока решителност. Но тускарорът се оказа по-ловък от него. Очите му блеснаха диво, той се огледа бързо, измъкна от пояса си скрития кинжал и мигновено го заби до дръжката в гърдите на поручика. Когато той започна да се гърчи на земята, Санглие погледна лицето му, на което бе изписано удивление като у човек, застигнат внезапно от смъртта, после взе щипка енфие и каза спокойно:

– *Voilà l'affaire finie mais...* – Той вдигна рамене. – *Ce n'est qu'un scelerat du moins!*⁹¹

Всичко бе станало твърде бързо, за да може да се попречи. Белите бяха така слисани, че когато тускарорът, надавайки див вик, се хвърли към храстите, никой не тръгна след него. Само Чингачгук бе запазил присъствие на духа. Храстите още не бяха прикрили беглеца, когато де лауерът се спусна да го преследва.

Джаспър Уестърн, който свободно говореше френски, бе поразен от думите и жестовете на Санглие.

– Кажете, господине – обърна се той на английски към французина, – аз изменник ли съм според вас?

– Не вие, а той – посочи Санглие към Мюр. – Той е наш шпионин, наш агент, наш приятел. *Ma foi, c'était un grand scelerat. Voici!*⁹²

Като каза това, Санглие се наведе над мъртвия, бръкна в един от джобовете му и измъкна от него кесия. Той изпразни съдържанието ѝ на земята и няколко дублона се търкулнаха в краката на войниците, които се хвърлиха да ги събират. Хвърляйки с презрение кесията, Санглие спокойно се върна към супата си, приготвена грижливо, и понеже тя му хареса, започна да яде с такъв невъзмутим израз на лицето, че и най-големият стоик сред индианците би му завидил.

91. Свърши се... Един злодей по-малко! (фр.) – Б. пр.

92. Честна дума, той беше голям подлец. Ето! (фр.) – Б. пр.

ГЛАВА XXVII

Цветът на добродетелта не вехне.
богатство трайно правдата е само.

Каупър

Внезапната смърт на Мюр сякаш постави начало на не по-малко зашеметяващи събития. Войниците едва бяха успели да вдигнат трупа на интенданта, да го отнесат настрани и да го покрият с шинел, когато Чингачгук мълчаливо се върна на мястото си при огнището и Следотърсача и Санглие веднага забелязаха на пояса му пресния кървав скалп, но не му зададоха никакъв въпрос. Дори Санглие, макар да беше разбрал, че Пронизваща стрела е убит, не прояви ни най-малко съжаление или интерес към съдбата на своя съучастник и продължаваше невзмутимо да яде супата си, сякаш нищо не се беше случило. В това високомерно равнодушие, в това презрение към ударите на съдбата се чувстваше известна доза подражание на индианците, макар че немалка роля играеше душевната грубост на отявлен побойник и закоравял войник. Следотърсача също изглеждаше спокоен, но това беше само привидно. Той не обичаше Мюр, любезното угодничество на поручика отвращаваше неговата честна и открита душа. Колкото и да беше привикнал към превратностите на живота край границата, той бе потресен от внезапната и насилствена смърт, а самият факт на измяната го ужаси. Понеже искаше да разбере всичко, той едва дочака да отнесат тялото на Мюр и започна да разпитва френския капитан за всичко, което можеше да хвърли повече светлина върху тази история. Тъй като не виждаше необходимост да крие повече своя агент, след като той бе умрял и вече не можеше да му бъде полезен, Санглие веднага след закуската разказа подробно на Следотърсача редица неизвестни за него обстоятелства, които не са безинтересни и за читателите, защото изясняват някои второстепенни епизоди от нашия разказ.

Веднага след като петдесет и пети полк бил прехвърлен на границата, Мюр предложил услугите си на неприятеля, като изтъкнал, че поради близките си отношения с майор Лунди има достъп до важни и достоверни сведения. Французите с удоволствие приели това предложение и господин Санглие няколко пъти се срещал с Мюр в околностите на

Осуиго, а веднъж дори прекарал тайно нощта в самия форт. Връзката между тях обикновено се поддържала от Пронизваща стрела. Анонимното писмо, получено от майор Лунди, било съчинено от Мюр и изпратено във Фронтеняк, където го преписали и върнали в Осуиго чрез тускарора. Тъкмо когато се връщал след тази мисия, той бил заловен от „Вихър“. Така Джаспър бил избран за жертва, като го обвинили в предателство, за да отклонят подозрението от Мюр, който издал на неприятеля мястото на поста. Срещу специално възнаграждение – парите, които бяха намерени в джоба му – Мюр се задължил да даде на французите сигнал за нападение. С тази цел той бе поискал да го включат в експедицията, командвана от сержант Дънъм. Тъй като имал слабост към нежния пол, Мюр нямал нищо против да се ожени за Мейбъл, както и за всяка друга хубава девойка, която би се съгласила, но увлечението му по дъщерята на сержанта било всъщност престорено. То станало благовиден предлог за присъединяването му към отряда на Дънъм, без да се натоваарва с отговорност за предстоящото поражение. Тайните подбуди на Мюр, както и ухаждането на Мейбъл, били добре известни на капитан Санглие, който разказваше за това с усмивка и разобличаваше една след друга интригите на злополучния интендант.

– Touchez la!⁹³ – каза в заключение капитанът, като протегна към Следотърсача жилестата си ръка. – Вие сте honnette⁹⁴, а това е beaucoup⁹⁵. Ние използваме шпиони, както се използва горчиво medicine⁹⁶ – в интерес на службата. Mais je les deteste. Touchez la!⁹⁷

– Аз ще стисна ръката ви, капитане – отговори Следотърсача, – защото вае сте наш естествен и законен враг и мога да кажа – смел враг. Но трупът на интенданта няма да осквернява английска земя. Мислех да го откарам на Лунди, за да го погребем под звуците на своите любими гайди, но сега реших: нека остане тук, където е вършил своите злодеяства, и нека измяната му служи за надгробен паметник. Изглежда, капитан Каменно сърце, че общуването с предатели влиза в задълженията на войника от редовната армия. Трябва да ви кажа откровено, че такава служба не би ми допаднала и аз съм доволен, че тази история лежи на вашата, а не на моята съвест. Какъв закоравял грешник! Да прави заговори срещу родината, срещу приятелите, срещу бога! Джаспър, ела за

93. Touchez la (фр.) – стиснете я. – Б. пр.

94. Honnette (фр.) – почтен.

95. Beaucoup (фр.) – много.

96. Medicine (фр.) – лекарство.

97. Mais je les deteste. Touchez la. – Но аз ги презирам. Стиснете я.

минутка, момчето ми, искам да ти кажа няколко думи.

Следотърсача отведе настрани младия моряк, стисна ръката му и със сълзи на очи се обърна към него:

– Ти ме познаваш, Сладка вода, и аз те познавам и затова тези събития не измениха с нищо моето отношение към тебе. Нито за миг не повярвах на клеветата, макар че имаше период, когато всичко изглеждаше подозрително, защо да отричам – крайно подозрително и аз не знаех какво да правя. Но не се усъмних в тебе, защото те познавам много добре, макар че трябва да призная: не считам, че и интендантът е способен на такава подлост.

– А той има офицерски диплом, грамота от самия крал!

– Няма значение, Джаспър Уестърн, дали е от краля, или не е. Той имаше заповед от самия Бог да служи честно и да изпълнява дълга си пред Бога и хората, а е постъпвал като подлец!

– Дори ухажването на Мейбъл е било престорено.

– Да, той е бил истински негодник. Сигурно майка му е съгрешила с някой минго, защото само един мелез може да се отнесе нечестно с жена. Господ затова е създал жените слаби и безпомощни, за да печелим любовта им с доброта и преданост. На смъртното си легло сержантът ми повери Мейбъл и милата девойка каза, че е съгласна да стане моя жена. Сега се чувствам задължен да се грижа за два живота, да мисля за две същества, да утешавам две сърца. Понякога ми се струва, че съм недостоен за тази прекрасна девойка.

Джаспър за първи път чуваше тази новина и тя му подейства като гръм от ясно небе. Макар че нещастното момче се стараяше да не се издаде, лицето му стана мъртвешки бледо. Все пак той намери сили да каже убедено и твърдо:

– Ти си достоен дори за самата кралица, Следотърсачо.

– Ти мислиш така, момчето ми. Наистина безпогрешно ще улуча елен или минго, ако се наложи, няма да отстъпя на който и да било в разчитането на следи в гората, ще намеря пътя си по звездите, а с тези неща не всеки може да се справи. Мейбъл няма да чувства липса нито на дивеч, нито на риба, нито на гълъби. Но какъв ще ѝ се сторя аз, когато стане дума за знания, за възгледи и мнения, за приятни разговори? Рано или късно всеки ще застане пред другия в истинския си вид.

– Ако ти, Следотърсачо, се представиш в сегашния си вид, всяка жена на тоя свят ще бъде щастлива с тебе. Няма от какво да се безпокоиш.

– Зная, зная, това е мнението на приятел. Когато обичаш някого,

виждаш само хубавото у него. Но с младото момиче не е същото. Тя естествено мечтае за избраник на нейните години, който би ѝ съответствал във всичко останало. Не мога да разбера, Джаспър, защо Мейбъл не избра теб. Ти би ѝ подходдал много повече.

– Защо не е избрала мен? – повтори след него Джаспър, като се стареше да прикрие треперенето на гласа си. – С какво бих могъл да спечеля нейната привързаност? Аз имам същите недостатъци, каквито имаш ти, но нямам достойнствата, за които те уважават дори генералите.

– Каквото и да се говори, това е чиста случайност. Колко жени съм съпровождал през гората, колко съм виждал и във форта, но към никоя не съм изпитал чувството, което изпитвам към Мейбъл Дънъм. Наистина сержантът ме бе предразположил към нея предварително, а когато я опознах малко, нищо вече не можеше да ме спре да мисля за нея ден и нощ. Аз имам желязно здраве, Джаспър, наистина желязно. Всички ме знаете като силен човек, но ако загубя Мейбъл Дънъм, няма да го преживея.

– Стига сме говорили за това, Следотърсачо – каза решително младежът и тръгна към огъня с безразличен вид. – Тия разговори не водят до нищо. Ти си достоен за Мейбъл и тя е достойна за теб. Баща ѝ ти е оказал предпочитание и никой не може да оспори правото ти да се ожениш за нея. А интендантът с неговата престорена любов ме възмущава до дъното на душата. Според мен тази негова постъпка е по-лоша и от измяната към краля.

Двамата приятели приближиха до огъня и прекъснаха разговора си. В това време се зададе Кап, замислен и тъжен, и закрачи към тях. Той беше седял досега в блокхауса до постелята на умирация и нищо не знаеше за събитията, станали след капитулацията на неприятеля. Самоуверената безцеремонност, която придаваше оттенък на презрително снизхождение в отношението му към всички, бе изчезнала и той изглеждаше някак оклюмал и смирен.

– Каквото и да се говори, смъртта е тъжна работа, джентълмени – каза той, като се приближи. – Ето сержант Дънъм, който е истински войник например... Дошло е време да пуска котва, а той се е хванал за веригата, сякаш не иска да я пусне през клюза⁹⁸. Много обича дъщеря си и това го задържа. А пък аз, когато виждам, че на приятеля му предстои дълъг път, винаги му пожелавам бързо и благополучно заминаване.

98. Ключ – отвор в борда на кораба, през който минава котвената верига. – Б. пр.

– Да не искаш да убием сержанта, за да ускорим смъртта му – каза Следотърсача с укор. – Животът е скъп дори на старците. Колкото по-малко струва, толкова повече го ценят.

На Кап не му беше минавала дори през ума жестоката мисъл да ускорява смъртта на своя шурей, макар да се чувстваше неудобно в ролята на болногледачка, която оправя постелята на болния, и да желаше на своя стар приятел по-бързо избавление от физическите и душевни мъки. Обиден от неправилното тълкуване на думите му, той каза раздразнено:

– На твоята възраст и при твоя опит, Следотърсачо, не е хубаво да нападаш човек, който в тежки мигове на скръб не е съумял да изкаже както трябва своите мисли. Сержант Дънъм е мой шурей и близък приятел – доколкото войникът може да бъде близък на моряка – и аз го почитам и ценя. Зная, че той е преживял достойно живота си и не виждам голям грях в това, да се пожелае на добрия човек благополучно пускане на котва в небесното пристанище. Всички сме смъртни, дори и най-добрите между нас, и не трябва да забравяме това, за да не се възгордяваме от нашата сила или красота... Но къде е интендантът, Следотърсачо? Трябва да се прости със сержанта, макар и за кратко време, защото на всекиго от нас предстои същият път.

– Мастър Кап, ти попадна точно на целта. Известно е, че правилните мисли се раждат често от главите на хора, които дори не подозират това. Трябваше да допълниш своята мисъл и да кажеш, че не само най-добрите, но и най-лошите от нас са смъртни. Интендантът не успи да се прости със сержанта. Неочаквано и за него, и за другите, той го изпревари по пътеката на смъртта.

– Много неясно се изразяваш днес, Следотърсачо. В такъв час наистина ни приличат сериозните мисли, но защо трябва да си служим с притчи.

– Възможно е думите ми да са непонятни, но мисълта ми е ясна, мастър Кап. Накратко казано, докато сержант Дънъм, като солиден и сериозен човек, без да бърза, се готви за дългия си път, интендантът го изпревари с главоломен скок. И макар че това е въпрос, по който не се осмелявам да имам свое мнение, позволявам си да мисля, че пътищата им са различни и никога вече няма да се пресекат.

– Обясни ми, приятелю – каза морякът, като се оглеждаше объркан, търсейки Мюр, чието дълго отсъствие започваше да го учудва. – Не виждам никъде интенданта, но предполагам, че има достатъчно смелост, за да не избяга тъкмо сега, когато сме спечелили победа. Друго би било, ако предстоеше сражение.

– Всичко, което е останало от него, е пред теб, под този шинел – отговори водачът и накратко разказа на Кап каква смърт е постигнала поручика. – Тускарорът го нападна с бързината и сръчността на гърмяща змия, но без предупреждение. Присъствал съм на доста дръзки нападения и яростни изблици у индианците, но никога не съм виждал човешката душа да напуска така бързо тялото, и то в най-неблагоприятна за умираещия минута. Дъхът на Мюр секна заедно с лъжата, която произнасяше устата му, а душата му отлетя в мига, когато коварството му бе достигнало върха си.

Кал слушаше Следотърсача с отворена уста и на два пъти се изкашля, сякаш за да провери собственото си дишане.

– Той е бил в състояние да продаде всичко: родина, душа, тяло, Мейбъл и скалповете ни на оня, който му даде повече. Този път услугите му са били заплащани от съотечествениците на капитан Каменно сърце.

– Това напълно им подхожда. Те винаги купуват онова, което не могат да вземат със сила, а в краен случай бягат колкото им държат краката.

Господин Санглие с насмешлива галантност повдигна шапка, благодарейки за комплимента с учтиво презрение, което не направи никакво впечатление на бавномислещия моряк. Но Следотърсача, с неговия вроден такт и чувство за справедливост, не можеше да остави без отговор нападката на Кап.

– Според мен – каза той – разликата между англичани и французи не е толкова голяма. Те говорят на различни езици и служат на различни крале, но мислят и чувстват като хора. Ако французинът понякога трепери от страх, това се случва и с англичанина, а без да се оглежда, бяга и конят, не само човекът и това не зависи от националността.

Капитан Каменно сърце, както го нарече Следотърсача, отново се поклони, но вече дружелюбно и без иронична усмивка, сякаш бе разбрал, че Следотърсача говори добронамерено, макар и да се изразява малко грубо. После пак се обърна и с целия си вид показваше, че всичко, което ще каже или направи такова нищожество като Кап, никак не го интересува и няма желание да спира закуската си заради него.

Като гледаше любопитно тази изразителна пантомима, Кап продължи:

– Аз дойдох всъщност за интенданта. Сержантът си отива и помислих, че ще пожелае да каже няколко думи на своя заместник, но съм закъснял. Поручикът, както правилно се изрази, Следотърсачо, го е

изпреварил.

– Няма защо да безпокоим сержанта за такова нещо. Капралът успешно може да командва отряда или по-точно – това, което е останало от него. А всичко останало сержантът ще поръча на мен. Трябва да погребем нашите мъртъвци и да изгорим всички постройки, защото са на територията на неприятеля – по разположение, ако не по право – и няма защо да му ги подаряваме. Французите ни откриха и да се връщаме тук, би означавало да се пъхаме съзнателно във вълчи капан. Голямата змия и аз ще свършим всичко това. Свикнали сме да организираме и настъпления, и отстъпления.

– Много добре, приятелю – каза Кап, – но какво да правим с моя шурей. Не бива да оставяме човека да си отиде без напътствени думи. Трябва да помогнем на душата му да се отдели от пристана и да прибере котва. В края на краищата смъртта засяга всички ни, защото никой няма да я избегне.

– Това е напълно вярно, Солена вода, и аз се стремя винаги да бъда готов. Често съм мислил, че е щастлив оня, който нищо не оставя след себе си, когато му дойде времето. Да вземем мен например. Аз съм ловец, разузнавач и водач, нямам парче своя земя и все пак владея такива богатства, че с мен не може да се сравни дори притежателят на най-голямото имение в Олбъни. Когато вървя под открито небе и стъпвам върху килим от сухи листа, имам чувството, че съм собственик и господар на тази земя. Какво повече му трябва на човек? Не мога да кажа, че няма неща, които ме свързват със земята, макар и да не са кой знае какви – като изключим Мейбъл Дънъм, но и нея не мога да отнеса със себе си. В съседния форт имам малки кученца, много мили животинчета, но още не са за лов и затова временно живеем разделени. Признавам също, че ще ми бъде мъчно да се разделя със сърнебойката, но защо пък да не легнем заедно в гроба, нали сме еднакво дълги – точно шест фута. А освен кучетата и пушката имам само една лула, подарена от Голямата змия, и някои дреболии, спомени от разни пътешественици. Всичко това може да се събере в торба и да се сложи под главата вместо възглавница. Ето защо заповедта за заминаване никога няма да ме свари неподготвен.

– И аз мисля така – каза морякът. Двамата вървяха към блокхауса, но така се бяха увлекли от собствените си проповеди, че бяха забравили къде и защо отиват. – Моето положение е същото. Често, когато ни е заплашвало корабокрушение, ми е ставало по-леко само от мисълта, че не аз, а друг е собственик на кораба. „Ако старото корито отиде на

дъното – си казвах, – това ще ми струва живота, но не и състоянието.“ Като скитах по широкия свят, без да смятам тази кратка разходка по сладка вода, съм забелязал, че ако човек има няколко талера, заключени в сандъче, той държи и сърцето си в същото сандъче. Човек без сърце не струва колкото черупката на яйцето. Той прилича на риба с пробит мехур.

– А пък човек без съвест изобщо не е човек, а жалък мелез, това се знае от всеки, който е имал работа с мингосите. Аз не се интересувам от талерите и съм съгласен с теб, че ако човек има пълно сандъче с пари, той държи при тях и сърцето си. По време на последния мир само за две години приготвих толкова кожи, че почти се почувствах богаташ. И когато мисля за женитбата с Мейбъл, тревожи ме само опасността да не се привържа прекалено към вещите в желанието си да ѝ създам повече удобства.

– Ти разсъждаваш като философ, мастър Следотърсач, и като истински християнин, доколкото разбирам.

– Не бих подал ръка на човека, който би се усъмнил в това. За мене белият човек не може да не бъде християнин, както и червенокожият не може без вярата във Вечните ловни полета. Затова, като допускам разликата в обясненията за онова, което става с душата след смъртта, считам, че всеки добър делауер е добър християнин, макар и да не са го кръстили, а всеки добър християнин е добър делауер в разсъжденията си за човешката природа. Ние с Голямата змия често говорим за това. Той много се интересува от тия неща.

– Да върви по дяволите с неговия интерес! – извика Кап. – Кой ще го пусне в черква с тия скалпове на пояса?

– Не бързай да отсъждаш, приятелю Кап, а се опитай да вникнеш в същината на работата. Всичко това е външна обвивка, резултат от въздействието на средата и възпитанието, а също и на естествените склонности на човека. Погледни човешкия род и се постарай да разбереш защо тук виждаш червени войници, там – черни, а на други места – бели армии! Всичко това, пък и много други неща, които мога да изброя, е създадено с особена, неизвестна за нас цел и ние не трябва да отричаме фактите и да си затваряме очите за истината. Всяка раса си има свои обичаи, свои закони и своя вяра, затова не бива да се осъжда онова, което още не сме проумели както трябва.

– Ти сигурно си чел много, Следотърсачо, защото за всичко имаш установено мнение – каза Кап, на когото бяха направили силно впечатление простите и ясни символи на вярата на неговия спътник. – Сега и

на мен всичко ми стана ясно, макар че сам никога не бих могъл да го проумея. Какво е твоето вероизповедание, приятелю?

– Не те разбрах.

– Към коя секта принадлежиш? Или към коя църква?

– Погледни наоколо и ще разбереш. Аз всеки миг съм в църква – ям в църква, пия в църква, спя в църква. Земята е църква Божия, и аз съм убеден, че ежедневно служа на моя Творец. Не, никога няма да се отрека от своята кръв и от цвета на кожата си. Аз съм се родил християнин и ще умра като християнин. Моравските братя⁹⁹ доста ме изкушаваха; обработвал ме е един кралски капелан, макар че тия хора не обичат да се затрудняват; говорил е с мен дори и един католически мисионер от самия Рим, когото съпровождах из гората. На всички отговарях по един и същи начин: аз вече съм християнин и не желая да бъда нито моравски брат, нито член на англиканската църква, нито католик, без да се отричам от кръвта и произхода си.

– Според мене, Следотърсачо, твоето слово би могло да улесни пътя на сержанта през рифовете и плитчините на смъртта. С него сега е само нещастната Мейбъл, а тя му е дъщеря, при това съвсем младо момиче.

– Мейбъл е слаба само телом, приятелю Кап, обаче в тия неща е силна от нас, мъжете. Но сержант Дънъм е мой приятел и твой зет и сега, когато спечелихме битката и защитихме правата си, трябва да бъдем при него в смъртния му час. Аз съм изпратил не един умиращ – продължи Следотърсача, който по обичая си често спираше, хващаше събеседника си за копчето и започваше подробно да разказва спомени от своето минало, – изпратил съм не един умиращ, виждал съм последната му тръпка, чувал съм последното му издихание. След треската и неразборията на битката не е излишно да се замислиш над съдбата на тия, на които не им е провървяло в боя, да наблюдаващ колко различно се проявяват хората в такъв важен момент. Едни си отиват от живота слепи от невежество, сякаш Господ не им е дал нито разум, нито съзнание, а други умират с радост, като че ли се избавят от голяма тежест. Аз мисля, приятелю, че в тия мигове човешкият ум работи с особена яснота и всичките ни дела преминават пред вътрешния ни поглед.

– Това е точно така. Аз сам съм изпадал в подобно положение и според мен човек става по-добър от това. Веднъж мислех, че дните ми

⁹⁹ Моравските братя – християнска секта, създадена в Чехия през XV век. През XVIII век членове на сектата работили като мисионери сред индианците в Северна Америка. – Б. пр.

са преброени и започнах да прелиствам корабния дневник на моя живот с такова старание, че дори се изненадах от себе си. И не защото се мисля за голям грешник – ако съм грешил, грешил съм в дреболии, макар че ако се поровиш, ще намериш боклук и по моята съвест, както и по съвестта на всекиго от нас. Не съм бил нито пират, нито изменник, нито подпалвач или каквото и да е от тоя род. Виж, дребни грехове като контрабанда и други подобни имам, но какво да се прави – аз съм моряк, а всеки занаят си има своите тъмни страни, в това число и твоят, Следотърсачо, колкото и да е полезен и почтен.

– Наистина сред водачите и разузнавачите по границата има много непоправими мошеници; срещат се и такива, които като нашия интендант служат за пари на двама господари. Аз нямам нищо общо с тях, макар че съблазните стоят на пътя на всекиго, независимо от професията му. Три пъти ме е изкушавал дяволът и едва не съм му се поддавал, макар и не в такава степен, че това да ме тревожи на смъртния одър. Първия път намерих в гората връзка кожи, които принадлежах на един французин; той ловуваше откъм нашата страна на границата, без да има такова право. Бяха двайсет и шест боброви кожи, една от друга по-хубави, една от друга по-пъстри! Това беше голяма съблазън, знаех, че и законът е почти на моя страна, макар да беше мирно време. Добре, че си спомних, че законът не се отнася до ловците и че той сигурно си прави някакви сметки за зимата, разчитайки да продаде тези кожи. Оставих ги на мястото им. Мнозина после ме подиграваха, но тази нощ спях като праведник, а това е най-главното доказателство, че си постъпил правилно. Друг път намерих пушка – единствената в тази част на света, която можеше да се сравни с моята сърнебойка. Знаех, че ако я взема или само я скрия, ще стана първият стрелец в нашия край. Тогава бях млад и неопитен в стрелбата, а младостта е честолюбива и находчива. Въпреки това, благодарение на Бога, потиснах това желание, а най-важното, приятелю Кап, още в първото състезание по стрелба победих собственика на пушката – той стреляше с нея, а аз със сърнебойката – в присъствието на самия генерал.

Тук Следотърсача спря, за да се посмее. Очите му и загорялото му лице сияеха от гордост.

– Но най-силно бе дяволското изкушение третия път. Случайно попаднах на шестима мингоси. Те спяха, а пушките и барутът им бяха струпани малко по-настрани, можех да ги взема, без да ме усетят. Какъв щастлив случай би било това за Голямата змия! Той щеше да им смъкне скалповете по-бързо, отколкото аз разказвам случката. О, Чингачгук е

храбър войн, но не е и по-малко честен, а такъв добряк едва ли може да се намери!

– И какво направи в този случай, Следотърсачо? – попита любопитно Кап. – Доколкото разбирам, очаквал те е или много успешен, или съвсем неуспешен десант на брега.

– Ще ти кажа, щом се интересуваш: и успешен, и неуспешен. Неуспешен беше поради много голямата съблазън. И все пак всичко завърши както трябва. Не пипнах дори косъм от главите им – за белия човек е непристойно да взема скалпове, не им взех нито една пушка. Поради голямата си омраза към мингосите аз сам не се доверявах на себе си.

– Що се отнася до скалповете, ти си прав, достойни приятелю, но за оръжието и барута не съм съгласен. Всеки съд в християнския свят ще вземе решение не в тяхна полза.

– Това е така, но аз исках да покажа на мингосите, че белият човек не напада спящи и невъоръжени врагове. Много са ми скъпи достойнството, цвета на кожата и вярата, за да ги жертвам така лесно. Оставих мингосите да се наспят и отново да тръгнат по пътеката на войната. А след това, като действах от засада, нагостих негодниците в нужната степен. – Следотърсача обичаше да употребява купешки думички, научени тук и там, но често ги казваше не на място. – Само един от тях се върна в своя вигвам, но и той накуцваше. За щастие великият делауер – той бе изостанал по пътя, преследвайки дивеч – дойде навреме. Когато се изправи, пет скалпа висяха там, където им е мястото. Така че аз постъпих правилно, без да пострадат нито честта, нито трофеите.

Кап одобрително промърмори нещо под носа си, макар че някои пунктове от морала на Следотърсача му бяха непонятни. Така, като се прекъсваха един друг и се спираха, увлечени от разговора, двамата приятели вървяха към блокхауса. Но когато го наближиха, желанието им за разговор секна и всеки започна мислено да се подготвя за прощаването със сержанта.

ГЛАВА XXVIII

Земя, ти пак си в снежна пелена
и огледало си на люта зима!
Доскоро тука пролетта цъфтя.
задъхано и лятото премина.
Сега вилнеят зимни ветрове
и брулят нежните ти цветове.

Спенсър

В ритъма и треската на боя войникът среща, без да трепне, опасностите и смъртта. Но когато преходът към другия свят става в спокойно време, в тихи часове на размисъл, той пробужда у нас мисли за нетленното и непреходното, съжаление за миналото, тревожно усилие да се проникне в това, което ни чака. Сержант Дънъм беше смел човек, но отиваше в свят, където смелостта не е нужна. Чувствата и мислите му бавно се откъсваха от земното и се насочваха в обичайната за случая посока. Защото, когато говорим, че пред смъртта всички са равни, ние имаме предвид преди всичко обстоятелството, че тя довежда всекиго до мисълта за суетата на живота.

Поради характера и навиците си, Следотърсача бе склонен винаги към разсъждения и обичаше да гледа на всичко сериозно и дори с известна философска отчужденост. Това, което видя в блокхауса, не беше ново за него. Но с Кап работата не стоеше така. Груб и упорит, самонадеян и педантичен, старият моряк не можеше да погледне сериозно и с вътрешен трепет дори на смъртта, Въпреки драматичните събития, които бяха станали, въпреки искрената си обич към своя зет, той влезе при умиращия с обичайното си равнодушие, придобито от дългото следване в онова училище, което ни учи на много възвишени истини, но си хвърля думите на вятъра, когато има работа с ученик, неспособен да извлече полза от уроците му.

Едва влязъл в помещението, където лежеше умиращият, Кап с присъщата си нетактичност започна да разказва за събитията, които бяха причинили смъртта на Мюр и на Пронизваща стрела.

– Дватама вдигнаха котва по най-бързия начин – завърши разказа си той – и за тебе, братко, трябва да бъде утеха, че в това дълго плаване теб те изпревариха хора, които никой от нас не обичаше. На твое място

аз сях да бъда доволен. Майка ми говореше, мастьр Следотърсачо, че не трябва да се размекват умиращите с излишни огорчения, а да се ободряват и утешават с разумни напътствени думи. Мисля, че тия нови ни ще вдъхнат кураж на нещастника, ако и той да има същото отношение към червенокожите, каквото имам аз.

Щом чу известията, Юнска роса стана и тихо излезе от блокхауса. Дънъм слушаше Кап, втренчил пред себе си невиждащи очи. Той беше се освободил вече от много връзки с живота, бе забравил напълно Пронизваща стрела и никак не се интересуваше от Мюр. Със слаб глас попита къде е Сладка вода. Повикаха младежа и той се изправи пред умирация. Сержантът го погледна ласкаво и в този поглед ясно се четеше разкаянието за неволната обида, с която бе огорчил младия моряк. Сега около постелята на Дънъм се бяха събрали Следотърсача, Кап, Мейбъл и Джаспър. Всички стояха прави, само Мейбъл, отпуснала се на колене, притискаше към челото си студената ръка на баща си и квасеше с вода засъхналите му устни.

– Няма да ни чакаш дълго, сержанте – каза Следотърсача, който толкова често бе гледал смъртта в очите и бе присъствал на нейни тържества, че не изпитваше никакво благоговение пред нея, макар да разбираше колко различна е тя в разгара на боя и на тихата постеля сред близки и роднини. – Вярвам в нашата бъдеща среща. Пронизваща стрела пое последния си път, но това не е пътят на честния индианец. Ти няма да го видиш, защото неговата пътека не е пътеката на праведните. Това би било противно на разума, а същото се отнася и до участта на поручик Мюр. Ти честно изпълняваше своя дълг и имаш право да тръгнеш в най-дългото си пътешествие спокойно и с твърда стъпка.

– Надявам се, приятелю. Винаги съм се старал да служа честно.

– Така е, така е – намеси се Кап. – Добрите намерения са половината от делото, но ти щеше да постъпиш по-добре, ако беше изпратил разузнавач напред, вместо да хвърляш котва така сяпко. Тогава всичко щеше да стане другояче. Но няма значение. Никой не се съмнява, че си имал най-добри намерения, а и горе, мисля, това ще се разбере, доколкото познавам нашия свят и съм чувал за другия.

– Да, така е. Исках да постъпя най-добре.

– Татко, мили татко!

– Магнит е смазана от скръб, Следотърсачо. Тя не е в състояние да преведе баща си през рифовете и плитчините. Ще трябва ние да се заемем с това.

– Какво каза, Мейбъл? – попита сержантът, като само извърна очи

към дъщеря си, защото вече нямаше сили да се обърне.

– Да, татко! Не разчитай на собствените си дела в надеждата за милост и спасение. По-добре е да се уповаваш на Бога и на милостивия му син.

– Нещо подобно, братко, ми е говорил някога свещеникът. Момичето е право.

– Право е, това е самата свята истина. Бог е нашият съдия, той води корабния дневник за всичките ни дела. В последния ден тегли черта и казва кой се е държал добре и кой – зле. Мейбъл е права, а за баланса няма защо да се безпокоиш, горе не може да има никакво мошеничество.

– Разчитай на Бога, татко, и на милостивия Му Син. Моли се, мили татко, само той може да ти помогне.

– Аз съм забравил да се моля, Мейбъл. Братко, Следотърсачо, Джаспър, припомнете ми думите на молитвата.

Кап едва ли си представяше точно какво значи молитва и не можеше да отговори нищо. Следотърсача се бе молил всеки ден, всеки час дори. Но той се молеше за себе си, без думи, по свой начин. В тази трудна минута той беше също тъй безпомощен като Кап. Не можеше да помогне на умиращия и Джаспър Сладката вода, макар че бе готов да премести планини заради Мейбъл. И младежът наведе глава от смущението, което изпитват младите и здравите, когато са принудени да признаят своята слабост и своята зависимост от висшите сили.

– Татко – каза Мейбъл, – ти знаеш „Отче наш“, сам си ме учил да се моля, когато бях малко дете.

Върху лицето на сержанта се появи усмивка. Той си спомни, че все пак е изпълнил някога пред дъщеря си поне тази част от родителските си задължения. При тази мисъл на гърдите му олекна малко.

Няколко минути той мълча и присъстващите помислиха, че душата му е обърната към Бога.

– Мейбъл, дете мое – каза накрая той с неочаквано твърд глас. – Мейбъл, аз те напускам, както духът вече напуска тялото в последните минути на земното битие. Аз те напускам, дете мое. Дай ми ръката си!

– Ето я, татко! Ето ги и двете!

– Следотърсачо! – каза сержантът, напипвайки от другата страна ръката на Джаспър, който стоеше на колене край него. – Вземи ръката й, аз я оставям на теб! Бъди й баща или мъж, както желаете вие двамата. Благославям ви...

В този тържествен миг никой не се осмели да каже на сержанта за

грешката му. След малко той издъхна, съединил под своята длан ръцете на Джаспър и Мейбъл. Мейбъл не забелязваше нищо, докато възклицанието на Кап не извести за смъртта на баща ѝ. Като вдигна глава, тя срещна устремения към нея поглед на Джаспър и усети горещия допир на ръката му. Но в тази минута тя бе завладяна само от едно чувство и се извърна настрана, за да се предаде на скръбта, без да осъзнае какво се бе случило. Следотърсача взе под ръка Сладка вода и излезе с него от блокхауса.

Двамата другари в дълбоко мълчание минаха край огъня, пресякоха поляната и отидоха чак до противоположния бряг. Тук те спряха и Следотърсача заговори първи:

– Всичко свърши, Джаспър. Нещастният Дънъм завърши земния си поход, загина от ръката на някакъв подъл мингос. Но никой не знае съдбата си! Утре или другиден същото може да се случи с тебе или с мене.

– А Мейбъл? Какво ще стане с Мейбъл, Следотърсачо?

– Не чу ли последните думи на сержанта? Той възложи на мен грижата за детето му. Това е много сериозно задължение, Джаспър, много сериозно задължение!

– Това е задължение, Следотърсачо, от което мнозина биха те освободили с радост – каза младежът с горчива насмешка.

– Аз често мисля, че съм недостоен за нея. Нямам високо мнение за себе си. Джаспър, но ако Мейбъл Дънъм ми прости невежеството и другите недостатъци, няма да я разубеждавам, макар че добре съзнавам нищожеството си.

– Никой няма да те упрекне, Следотърсачо, ако се ожениш за Мейбъл Дънъм, както не биха те упрекнали, ако видят на гърдите ти скъпоценен камък, подарен от щедър приятел.

– Искаш да кажеш, че ще упрекнат Мейбъл? Аз също се страхувам от това, приятелю, защото не всички ме гледат с твоите очи или с очите на дъщерята на сержанта. (Джаспър трепна като от внезапна болка, но с нищо повече не издаде чувствата си.) Хората са завистливи и не много добри особено в нашите гарнизони. Често си мисля, Джаспър, че би било по-добре, ако ти бе харесал Мейбъл и ако тя бе харесала тебе. Струва ми се, че с теб тя би била много по-щастлива, отколкото с мен.

– Да не говорим повече за това, Следотърсачо – нетърпеливо го прекъсна Джаспър с глух глас. – Ти ще бъдеш мъж на Мейбъл и няма защо да се поставя друг на твоё място дори в мислите и разговорите. А пък аз смятам да последвам съвета на мастър Кап. Ще отида заедно с него на някой кораб и ще видим дали ще излезе от мене човек на солената

вода.

– Ти ли, Джаспър Уестърн? Ти искаш да напуснеш езерото, гората, нашата армия и да ги замениш със суетния и празен живот в градовете и селищата и с някаква незначителна разлика във вкуса на водата! Нима у нас няма солници, щом толкова ти е притрябвала сол? И нима човек не трябва да се задоволява с това, с което се задоволяват другите? А пък аз разчитах на тебе, Джаспър. Надявах се, че сега, когато ние с Мейбъл заживеем в своя къщичка, ти също ще си намериш някоя достойна спътница и ще се заселиш някъде наблизко. Открих чудесно място за жилище – на около сто и петдесет мили от форта. Наблизко има удобно заливче и ти би могъл през свободното си време да ни идваш с кутера на гости. Всеки ще ходи на лов из своите владения, на които след време ние – ти с твоята жена и аз с Мейбъл – бихме могли да станем пълни собственици. Ще запазим нашето приятелство дори и разделени, но ако Бог допуска Неговите създания да познаят щастието и на земята, няма да има по-щастливи от нас, четиримата.

– Ти забравяш, приятелю – отговори Джаспър, като хвана ръката на Следотърсача и му се усмихна с измъчена усмивка, – че четвъртият член на нашето малко общество, другарката, за която аз трябва да се грижа, я няма още. И се съмнявам дали изобщо бих могъл да обикна някого повече от теб и Мейбъл.

– Благодаря, момчето ми, благодаря ти от все сърце! Разбира се, ти обичаш Мейбъл, но това е само обикновено приятелско чувство, а аз изпитвам към нея нещо съвсем друго. Знаеш ли, сега не спя нощем така добре, както спи всичко живо в природата и както сам спях преди. През цялата нощ я сънувам. Виждам например тичащи млади лопатари и тъкмо вдигам пушката, за да си набавя дивеч за закуска, тези мили животни изведнъж се обръщат към мен и всяко от тях има лицето на Мейбъл, и всички ми се смеят, сякаш искат да кажат: „Стреляй в нас, ако смееш!“ Друг път чувам звънкия ѝ глас да пее заедно с птиците в гората. А тази нощ ми се присъни, че трябва да премина по Ниагарския водопад, но съм прегърнал здраво Мейбъл и не ми се иска да се разделя с нея. Най-страшните минути в живота си преживях, когато сънувах, омагьосан от дявола или от някой мингос, че губя Мейбъл завинаги по някакъв необясним начин – нито тя ме напуска сама, нито я отвеждат насила...

– О, Следотърсачо, ако загубата на Мейбъл ти причинява такава мъка насън, какво преживявам аз в действителност, когато зная, че това е истина, ужасна, горчива истина!

Тези думи се изтръгнаха от гърдите на Джаспър неочаквано за

самия него, така, както се излива течност от внезапно разбит съд. Той ги произнесе неволно, почти несъзнателно, но с такова истинско чувство, че човек не можеше да се съмнява в тяхната дълбока искреност. Следотърсача трепна и цяла минута гледа приятеля си като ударен от гръм. После някаква мисъл припламна ярко в съзнанието му и той, въпреки простодушието си, изведнъж разбра всичко. Всеки знае от собствен опит, че докато в главата на човек се натрупат множество доказателства, които взаимно се потвърждават, достатъчен е само един нов, неизвестен досега факт, за да заработи мозъкът трескаво и от неясните преди догадки и предположения да се оформи един категоричен извод. Следотърсача бе толкова доверчив, наивен и благороден, така убеден, че приятелите му желаят щастие, както и той на тях, че нито веднъж до този миг у него не беше възникнало подозрение, че Джаспър обича Мейбъл. Сега той сам знаеше какво значи силна страст, а неочакваното признание на приятеля му беше така спонтанно и буйно, че не можеше да се съмнява в истинността му. При това откритие Следотърсача се почувства дълбоко унижен, а сърцето му се сви от непоносима болка. Едва сега помисли за младостта и привлекателността на Джаспър, за всичко, което не можеше да не накара Мейбъл да го предпочете. Но веднага у него надделяха душевното благородство, вродената скромност и чувството за малоченност. Събуди се и уважението към правата и чувствата на другите, което беше една от главните черги на великодушния водач. Той хвана Джаспър за ръка, заведе го до едно паднало на земята дърво, насила го застави с желязната си ръка да седне и сам седна до него.

Още а същия миг, когато даде воля на скръбта си, Джаспър се изплаши и изпита срам за себе си. Той би пожелтал най-скъпото си, ако можеше да зачеркне от живота си тази минута на слабост и да върне думите си назад. Но честността и откровеността, с които бе съпроводено приятелството му със Следотърсача, не му даваха право да мълчи и да избягва обясненията, които щяха да последват сега. Като изтръпваше пред това, което предстоеше, той ни за миг не допускаше мисълта за някакви извъртания и недомлъвки.

– Джаспър – започна Следотърсача с такъв тържествен тон, че всеки нерв у младежа потрепери, – трябва да призная, че ти ме изненада много. Сега разбирам, че изпитваш към Мейбъл много по-нежни чувства, отколкото съм допускал. И ако моето тщеславие и самотнието ми не ме лъжат, аз те съжалявам, момчето ми, съжалявам те от все сърце. Аз най-добре зная колко нещастен ще бъде този, който обикне девойка като Мейбъл, ако не се надява на взаимност. Но тази работа трябва да се

изясни напълно, Джаспър, за да не остане между нас никакво облаче, както казват делауерите.

– Какво има да се изяснява, Следотърсачо? Аз обичам Мейбъл Дънъм, а Мейбъл Дънъм не ме обича и толкова! Тя предпочита тебе и ще се омъжи за тебе. За мен остава само един изход – да тръгна на далечно плаване по солената вода и да се опитам да забравя и теб, и нея.

– Да ме забравиш ли, Джаспър? С какво съм заслужил такова наказание? И откъде знаеш, че Мейбъл предпочита мен? Кой ти го е казал, приятелю? На мен това ми се струва невярно.

– Но тя очаква женитбата с теб, а Мейбъл никога не би се омъжила за човек, когото не обича.

– Сержантът настояваше за този брак, а Мейбъл е твърде послушна дъщеря, за да не изпълни волята на умиращия си баща. Ти говорил ли си с нея? Казвал ли си й, че я обичаш?

– Не, Следотърсачо, никога. Това би било подлост към тебе.

– Вярвам ти, момчето ми, вярвам на всяка твоя дума. Сигурен съм, че ще имаш сили да заминеш надалече и да погребеш в себе си любовта. Но това не бива да става. Мейбъл трябва да научи всичко и сърцето й да направи избора, дори ако от това се разбие моето сърце. Значи не си й казал нищо, приятелю?

– Нищо определено, нищо открито. И все пак, Следотърсачо, ще ти призная всичко, не мога нищо да скрия от такъв благороден другар. Ще ти кажа всичко, както си е, и нека след туй поставим кръст на тази история. Навярно знаеш, че младите хора понякога се разбират или мислят, че се разбират с половин дума, без да са си казали нищо открито, че отгатват мислите си или поне мислят, че ги отгатват, по стотици незначителни признаци и намеци.

– Не, Джаспър, не зная такова нещо – чистосърдечно са призна Следотърсача, защото неговите неволни намеци наистина не срещнаха нито веднъж у Мейбъл онова приятно, сладостно поощрение, което е мълчаливият знак, че тайното влечение е прераснало в споделена взаимна страст. – Не, Джаспър, не зная нищо подобно. Мейбъл винаги се е отнасяла с мен както трябва и всичко, което искаше да ми каже, го казваше на прост и ясен език.

– А имал ли си щастието, Следотърсачо, да чуеш от нея, че те обича?

– Не, Джаспър, такива думи не съм чул. Тя ми е казвала, че ние не бива да се женим, че тя дори не може да допусне мисълта да бъдем мъж и жена, че не е достойна за мен, макар че много ме уважава и цени.

Сержантът ме уверяваше обаче, че всички стеснителни млади момичета говорят така, че същото му е казвала и нейната майка, далеч преди да се роди Мейбъл, и че важното било само тя да се съгласи за брака, пък останалото щяло да се уреди. Повярвах му и помислих, че всичко е наред.

Джаспър изпитваше най-искрени приятелски чувства към щастливия съперник и му желаше успех, но бихме постъпили непочтено към читателя, ако скрием, че сърцето му едва не изскочи от гърдите от радост, когато чу признанието на Следотърсача. Не че то породило някаква надежда, не! Той се радваше с ревнивия егоизъм на влюбен, че никой друг не е получил това сладостно признание, за което сам мечтаеше.

– Разкажи ми нещо повече за уменията да се разговаря без думи – помоли мрачно Следотърсача с отчаяната решителност на човек, който не разчита вече да чуе нещо радостно за себе си. – Случвало ми се е да разговарям така с Чингачгук и с неговия син Ункасун, преди да го убият. Но не допусках, че това изкуство е познато и на младите момичета, особено на Мейбъл Дънъм.

– Това не е същото, Следотърсачо, и трудно може да се разкаже за него. Това е погледът, усмивката, лекото кимване с глава, това е едва забележимото потръпване на ръцете или плещите, когато девойката случайно се докосне до теб. А тъй като аз потръпвах дори от дишането на Мейбъл и от лекото шумолене на роклята ѝ, въобразих си кой знае какво и тези празни надежди ме заблудиха. Не съм казвал на Мейбъл нищо ясно и открито, а сега вече е късно и би било безполезно, защото за мен не остана вече никаква надежда.

– Джаспър – каза Следотърсача просто, но с достойнство, което изключваше каквито и да било възражения, – нека да се уговорим сега за погребението на сержанта и за нашето заминаване. Като уредим всичко, ще намерим време да поговорим и за дъщерята на сержанта. По това трябва да се помисли сериозно, защото сержантът я повери на мен.

Джаспър се зарадва на прекъсването на този разговор и двамата приятели след малко тръгнаха в различни посоки, за да изпълнят задълженията, които произтичаха от положението и призванието на всеки от тях.

Следобед погребяха всички мъртъвци. Сержантът бе погребан в средата на полянката под сянката на висок стар бряст. Мейбъл плака горчиво, намирайки в сълзите някакво необяснимо облекчение. Нощта мина спокойно, а също и следващият ден, защото Джаспър отложи заминаването поради силния вятър над езерото. Същата причина задържа и капитан Санглие, който замина едва на третия ден след смъртта на

сержанта, когато времето се оправи и духна попътен вятър. Преди заминаването си той стисна ръката на Следотърсача и лицето му изразяваше радост, че се е срещнал с такава изключителна личност. Двамата се разделиха като приятели, изпълнени с взаимно уважение, макар че всеки остана загадка за другия.

ГЛАВА XXIX

Игриво се обърна тя
на устните с усмивка мила.
В очите му съзря скръбта –
пак стана тъжна и унила.

Мур

Драматичните събития от последните дни изискваха от нашата героиня голямо напрежение на душевните сили, но тя бързо преодоля потиснатостта си. Мейбъл оплакваше покойния си баща, ала неволно настръхваше, когато си спомняше за смъртта на Джени и за всички ужаси, които беше видяла. Все пак успя да се съвземе и да се освободи от угнетеността, която винаги следва тежките преживявания. Може би мъката, която потресе Юнска роса и я хвърли за цяло денонощие в някакво вцепенение, помогна на Мейбъл да изживее по-леко своята скръб. Тя се почувства задължена да утеша младата индианка и изпълняваше този човешки дълг с онова нежно, грижливо и деликатно съчувствие, което проявяват жените в такива случаи.

Заминаването на „Вихър“ бе определено за утрото на третия ден и Джаспър беше привършил вече необходимите приготовления.

Багажът бе натоварен и Мейбъл се прости с Юнска роса, това беше една тъжна, трогателна раздяла. Накратко, всичко беше готово за заминаването – на острова бяха останали само индианката, Следотърсача, Джаспър и нашата героиня. Индианката се скри в гъсталака, за да се наплаче свободно, а тримата наши приятели се отправиха към трите лодки, останали на пясъчния бряг. Едната беше на Юнска роса, а с другите две нашите пътешественици трябваше да стигнат до кутера. Следотърсача вървеше напред, но когато наближи брега, вместо да отиде към лодките, даде знак на другите да го последват и ги поведе към едно повалено дърво. То лежеше в самия край на поляната и не се виждаше от кутера. Като седна на ствола, той покани с ръка Мейбъл и Джаспър да седнат от лявата и от дясната му страна.

– Седни, Мейбъл. Седни и ти, Сладка вода – започна той. – На душата ми тежи една грижа и тъкмо сега е времето да се освободя от нея, преди да е станало късно. Седни, Мейбъл, и ми помогни да сваля този

камък от сърцето си, ако не и от съвестта си, докато имам сили.

Минаха две-три минути в тягостно мълчание. Младите хора чакаха с удивление какво ще стане. И на двамата им се струваше невероятна мисълта, че нещо тежи на съвестта на Следотърсача.

– Мейбъл – продължи Следотърсача, – трябва да поговорим ясно и открито, преди да отидем при вуйчо ти на кутера. Впрочем известно ли ви е, приятели, че Солена вода след сраженията, които минаха, прекарва и денем, и нощем на кутера. Според него това било единственото място, където човек можел да бъде спокоен за скалпа си. Ех, деца, деца, време ли е сега за шегии! Старая се да бъде весел, да изхвърля всичко от главата си, но човек не може да заповяда на водата да тече към извора си. Ти знаеш, Мейбъл, че преди смъртта си сержантът ни завеща да се оженим, да живеем заедно и да се обичаме един друг – отначало на земята, докато бъде угодно на Бога, а после и на онзи свят.

От хладния въздух на свежото утро бузите на Мейбъл бяха по-розовели и изглеждаха както преди, но при тия неочаквани думи кръвта се отдръпна от лицето ѝ и то отново възвърна восъчната бледност, която му беше придала скръбта. Въпреки това тя ласкаво го погледна и дори се опита да му се усмихне.

– Това е вярно, скъпи приятелю – отговори тя, – такава беше желанието на нещастния ми баща и аз зная, че като посветя целия си живот, за да се грижа за теб, едва ли ще успея да ти се отблагодаря за всичко, което направи за нас.

– Боя се, Мейбъл, че много по-силно чувство, отколкото обикновената благодарност, трябва да свързва мъжа и жената. От това именно се боя. Ти нищо не си направила за мен или поне нищо особено, но сърцето ми мъчително се стреми към теб. Мисля, че това чувство няма нищо общо със спасяването на скалповете и съпровождането през гората.

Бузите на Мейбъл пламнаха отново. Тя се усмихваше, но гласът ѝ трепереше, когато отговори:

– Не е ли по-добре да отложим този разговор, Следотърсачо? Не сме сами, а за страничния човек е неприятно да слуша семейни обяснения, които не са му интересни.

– Започнах този разговор, Мейбъл, тъкмо защото не сме сами и защото с нас е Джаспър. Сержантът смяташе, че аз съм подходящ за теб мъж и спътник в живота и, макар че се съмнявах в това, сериозно се съмнявах, той успя да ме убеди и ти знаеш до какво доведе това. Но когато ти, Мейбъл, обеща на баща си да се омъжиш за мен и така скромно и мило ми подаде ръка, не знаеше едно обстоятелство, както би се

изразил своята вуйчо, и аз се считам задължен да ти разкажа за него, преди да вземем каквото и да е решение. Често съм утолявал глада си с тлъсто еленово месо, защото не съм имал подръка по-добър дивеч, но струва ли си да се примирява човек с това, което не му харесва, когато има възможност да получи нещо по вкуса си.

– Говориш със загадки, Следотърсачо, и аз трудно те разбирам. Щом смяташ, че този разговор е наистина необходим, моля те да се изразяваш по-ясно.

– Добре, Мейбъл. Мисля, че когато се съгласи да изпълняваш желанието на сержанта, те не си знаела какви чувства изпитва към теб Джаспър Уестърн.

– Следотърсачо! – възкликна Мейбъл.

Лицето ѝ непрекъснато сменяше цвета си, а тялото ѝ трепереше като от треска. Но Следотърсача бе твърде зает със своите разсъждения и не забеляза нейното вълнение, а Сладка вода закри лицето си с ръце, защото се боеше да не срещне погледа ѝ.

– Аз говорих с Джаспър и като сравнявах неговите мечти с моите мечти, неговите чувства с моите чувства, неговите желания с моите желания, разбрах, че твърде много те обичаме и двамата, за да можем и двамата да бъдем щастливи.

– Следотърсачо, ти забравяш... спомни си, че сме сгодени! – прошепна толкова тихо Мейбъл, че думите ѝ можеха да бъдат чути само при много напрегнато внимание от страна на слушателите ѝ.

Не беше чудно, че водачът не разбра последната дума и веднага призна невежеството си с обичайното: „Какво каза?“

– Ти забравяш, че сме годеник и годеница и твоите намеци са не само неуместни, но и съвсем неприятни за всички нас.

– Уместно е това, което е правилно, а правилно е това, което води до справедливи и честни постъпки. Права си, че е неприятно, аз най-добре го чувствам. И така, Мейбъл, ако знаеше, че Джаспър Сладка вода изпитва към тебе същите чувства, каквито изпитвам аз, може би не би се съгласила да се омъжиш за такъв грозен и стар пръч като мене?

– Защо ти е този жесток разпит, Следотърсачо? Какво искаш да постигнеш? Джаспър Уестърн не мисли нищо такова. Той нищо не казва и нищо не чувства.

– Мейбъл!

Този вик се изтръгна против волята му от гърдите на Джаспър и издаде силата на неговите чувства. Но той не каза нищо повече.

Мейбъл закри лицето си с ръце. Двамата седяха като провинили се

ученици, които се страхуват да не огорчат любимия си учител.

В този миг Джаспър бе готов да се отрече от любовта си към Мейбъл, само за да не причинява страдание на приятеля си, а Мейбъл бе объркана от току-що чутото. То потвърждаваше това, на което тя може би се надяваше тайно, но не смееше да го повярва. Не знаеше да плаче ли, или да се радва и все пак заговори първа, за да попречи на Джаспър да каже нещо, което би прозвучало фалшиво или би обидило неговия приятел.

– Прощавай, Следотърсачо, но всичко това звучи така грубо. Защо ти е нужно?

– Да, Мейбъл, това звучи грубо, защото аз съм си наполовина дивак – дивак по природа и по навици. – Следотърсача се опита да се засмее с характерния си беззвучен смях, но от гърлото му се изтръгнаха някакви странни, глухи звуци. Сякаш смехът го задушаваше. – Да, може да се каже, че това се разсъждения на дивак.

– Мили Следотърсачо, прекрасен – и може би единствен – мой приятелю! Как можа да помислиш, че съм искала, да кажа това! – прекъсна го Мейбъл, която се задъхваше от вълнение и от желание да заличи причинената от нея обида. – Ако мъжеството, благородството на чувствата и на постъпките, високата нравственост и други прекрасни качества правят човека достоен за уважение, приятелство и любов, няма на света човек, който повече от теб да заслужава това.

– Е, Джаспър, чуваш ли я? Какви сладки очарователни гласчета имат тези девойки – каза Следотърсача, като се засмя, но този път свободно и естествено. – Да, изглежда, природата нарочно ги създава, за да радват слуха ни, когато млъкне музиката на гората. Но ние трябва да се обясним, длъжни сме, разберете! Аз те питам отново, Мейбъл: ако знаеш, че Джаспър те обича не по-малко, отколкото те обичам аз, макар че това едва ли е възможно, ако знаеш, че в своите сънища той вижда твоеото лице, отразено в бистрите води на това езеро; ако знаеше, че цяла нощ говори с теб или за теб, че за него всичко прекрасно, добро и благородно прилича на Мейбъл Дънъм и че не е познавал щастието, преди да срещне теб; ако знаеше, че е готов да целува земята, по която си стъпвала, и да забрави всички радости на професията си, за да мисли за теб, да се наслаждава на твоята красота, да слуша твоя глас – би ли се съгласила да се омъжиш за мен?

Дори и да искаше, Мейбъл не можеше да отговори на този въпрос. Макар че бе закрила лицето си с ръце, руменината на бузите ѝ прозираше между пръстите и беше толкова ярка и топла, че сякаш се предаваше

и на ръцете. И все пак тя не издържа: само за миг обърканата и почти изплашена девойка повдигна крадешком очи към Джаспър, за да се убеди вярно ли е това, което говори Следотърсача, и отново закри, лице, сякаш искаше да го скрие завинаги от света.

– Помисли си добре, Мейбъл – продължи Следотърсача, – това не е шега! Трябва ли да се омъжиш за един, когато мислите и мечтите ти са отправени към друг. Ние с Джаспър говорихме за това откровено, като стари приятели. Макар и да знаех, че на много неща в живота двамата гледаме по един и същи начин, никога не съм мислил, че и тук нашите възгледи ще съвпаднат напълно, както се разбра, когато открихме един на друг чувствата си към теб. Джаспър ми каза, че се е влюбил в теб от пръв поглед, че не е срещал по-хубаво момиче, че гласът ти звучи в ушите му като шуртенето на бистър поток, че като гледа платното на кутера, си представя твоята рокля, развята от вятъра, че нощем сънува смеха ти, че неведнъж е скачал от леглото, защото все му се струвало, че някой иска да те открадне от „Вихър“, където уж живееш. Освен това момчето ми призна, че често плаче, само като си помисли, че ще принадлежиш на друг.

– Джаспър?

– Това е самата свята истина, Мейбъл, и трябва да я знаеш. А сега стани и избирай между двамата. Вярвам, че Сладка вода те обича не помалко, отколкото аз. Той иска да ме убеди, че те обича повече, но аз не го допускам, защото мисля, че не е възможно. И все пак признавам, че младежът ти е предан искрено и ти си длъжна да го изслушаш. Сержантът ми поръча да бъда твой защитник, а не тиранин. Аз му обещах да бъда не само твой мъж, но и твой баща, а никой любещ баща няма да откаже на дъщеря си правото на избор. Стани, Мейбъл, и изрази волята си свободно, все едно че аз съм сержантът. Твоето щастие е най-важното нещо за мен.

Като махна ръце от лицето си, Мейбъл стана и се обърна към двамата мъже. Гъстата руменина, която бе заляла лицето ѝ, говореше не толкова за момичешка свенливост, колкото за голямото напрежение на чувствата ѝ.

– Какво искаш от мене, Следотърсачо? – попита тя. – Аз обещах на моя баща да те слушам във всичко.

– Тогава чуй какво искам. Ето пред теб стоя аз, дивият обитател на горите, неукният, на когото се иска да има повече, отколкото заслужава. Но аз ще се постарая да бъда справедлив и към двете страни. Първо, по отношение на чувството ни към теб нашите шансове са еднакви.

Джаспър твърди, че неговото чувство е по-силно, но аз не мога да се съглася с това, защото го смятам за невъзможно, иначе честно бих признал преимуществата му. И така, в този пункт сме равни, Мейбъл. А сега нека започнем от мен, защото съм по-старият. Първо ще кажа това, което говори в моя полза, а после ще се спра и на недостатъците. Като ловец нямам равен на себе си в района на нашите войски. Ако у дома се случи да няма еленово или мечо месо, да не говорим за птиците и рибата, това би станало само по причини, зависещи от природата, или по-просто казано – от волята на Провидението, а не по моя вина. С една дума, моята жена едва ли някога би изпитала глад. Но аз съм невежа, дивак. Наистина зная няколко езика, но лошо говоря на родния. Освен това съм много по-стар от теб, Мейбъл, а това, че съм бил дълги години приятел на баща ти, не е голямо достойнство в твоите очи. Нямах да бъде лошо, ако бях и малко по-красив, но всички сме такива, каквито ни е създала природата, и е безсмислено човек да съжалява за външността си освен в някои по-особени случаи. Ако съберем всичко, Мейбъл – възрастта, външността, образованието, навиците, – струва ми се, че не съм ти еш или по-просто казано, не съм за тебе. И аз още сега бих се отказал от всякакви надежди, ако нещо не притиска сърцето ми – нещо, от което не е лесно да се освободя...

– Следотърсачо! Благородни, великодушни Следотърсачо! – възкликна Мейбъл, като хвана ръката му и я целуна с искрено благоговение. – Ти си несправедлив към себе си! Ти забравяш баща ми и своето обещание! Ти не ме познаваш!

– А Джаспър – продължи Следотърсача, като не се поддаваше на ласкавите думи на младото момиче и не позволяваше да го разколебаят – е съвсем друга работа. По отношение на обичта към жената и осигуряването на прехраната нашите възможности са равни; той е сръчно, грижливо и работливо момче. Но е и образован, знае френски, чете много, при това книгите, които, както се досещам, се харесват и на теб, винаги ще те разбере, което аз не мога да кажа за себе си за съжаление.

– Е, и какво? – нетърпеливо го прекъсна Мейбъл. – Защо трябва да говорим за това? Защо изобщо водим този разговор?

– Освен това умее да изразява мислите си красиво, както аз никога няма да мога. Ако има нещо на света, за което съм способен да говоря убедително и смело, това си ти, Мейбъл, а в нашия последен разговор Джаспър и тук ме сложи в джоба си, дори съвсем ме посрами. Той ми говори колко си простодушна, какво добро и отзивчиво сърце имаш, как презираш тщеславието; могла си да се омъжиш за офицер – казваше

той, но за теб главното са чувствата и ти предпочиташ да последваш гласа на сърцето си, отколкото да станеш жена на полковник. Каза ми такива неща за теб, че стопли душата ми: и за това, че си красива, но най-малко мислиш за красотата си; че твоите движения са естествени и грациозни, като движенията на бягаща кошута, макар и ти да не го подозираш; че имаш точни и разумни възгледи, добро и великодушно сърце...

– Джаспър! – възкликна Мейбъл, отстъпила най-сетне пред напора на своето чувство, което се изля с непреодолима сила, като дълго задържан поток, и падна в прегръдките на младия човек, плачейки като безпомощно дете. – Джаспър, Джаспър, защо сте крил това от мен?

Отговорът на Джаспър бе също тъй неясен, както и последвалият го несвързан диалог. Но езикът на чувствата лесно се разбира. Цял час измина като една минута за влюбените и когато Мейбъл дойде на себе си и си спомни за съществуването на други хора, нейният вуйчо отдавна и с най-голямо нетърпение крачеше по палубата на „Вихър“, чудейки се как Джаспър е могъл да се заплесне така, че да пропуска благоприятния попътен вятър. Но първата мисъл на Мейбъл беше за този, когото разкриването на нейните истински чувства засягаше най-пряко.

– О, Джаспър – каза тя с глас на осъден на смърт, – ами Следотърсача?

Сладка вода трепна – не от страх, а от мъчителната мисъл за страданието, което е причинил на своя приятел. Смутен и объркан, той се оглеждаше на всички страни, без да може да разбере къде е изчезнал. Следотърсача се бе оттеглил навреме, показвайки такт и деликатност, които биха направили чест и на най-запознатия с етикета придворен. Няколко минути влюбените мълчаливо чакаха неговото завръщане, незнаейки как да постъпят при тия трудни и необичайни обстоятелства. Най-сетне видяха своя приятел, който вървеше бавно със замислен и печален вид.

– Сега ми е ясно, Джаспър, какво си имал предвид, като ми казваше, че хората могат да се разбират един друг, без да проговорят нито дума – каза Следотърсача, като спря пред поваленото дърво, на което седеше младата двойка. – Да, сега разбирам. Сигурно е много приятен и увлекателен този разговор, когато го водиш с девойка като Мейбъл Дънъм. Ех, деца, деца! Казах аз на сержанта, че не е за нея такъв невеж и стар дивак като мене, но той не искаше и да ме чуе.

Джаспър и Мейбъл седяха като осъдени, подобно на нашите прародители в „Изгубеният рай“ на Милтън¹⁰⁰, когато извършеният грях за

първи път ляга върху душите им с оловната си тежест. Те не се решаваха да помръднат, камо ли да проговорят. И двамата бяха готови в тая минута да се отрекат от щастието си, за да върнат на приятеля си загубеното душевно спокойствие. Джаспър беше блед като смъртник, докато моминската свенливост бе запалила върху бузите на Мейбъл такъв пожар, какъвто те не помнеха дори от дните, когато тя беше жизнерадостна и безгрижна. Щастието от споделената любов бе придало на лицето ѝ особена мекота и нежност и тя изглеждаше изключително красива. Следотърсача я гледаше с нескрито възхищение. После се засмя. Смя се продължително и ликуващо, както се смеят наивните и искрени хора, когато изразяват своето удоволствие. Но смехът му секна също тъй изведнъж, както и започна. Той си спомни с болка, че тази прекрасна млада девойка е завинаги загубена за него. Повече от минута нещастникът не можа да дойде на себе си от мъка. Най-сетне се овладя и каза с достойнство, дори с известна тържественост:

– Аз винаги съм знаел, Мейбъл Дънъм, че всеки си има своя цена, но бях забравил, че не мога да се харесвам на младите, красиви и образовани момичета. Надявам се, че тази грешка не е кой знае какъв грях, ако пък е грях, аз съм достатъчно наказан за него. Не, Мейбъл, зная какво искаш да кажеш... не говори, не е нужно, чувствам това, сякаш вече го слушам. Този час не беше лек за мен, Мейбъл! Не беше лек, моето момиче!

– Час! – като ехо отвърна Мейбъл, не вярвайки на ушите си, и предателската руменина се разля отново по лицето ѝ. – Нима е минал цял час, Следотърсачо?

– Час? – възкликна и Джаспър. – Не, приятелю, не са минали и десет минути, откакто ни остави.

– Възможно е, напълно е възможно. На мен те ми се видяха цяла вечност. Сега виждам, че щастливите мерят времето с минути, а нещастните – с месеци. Но да не говорим повече за това. Всичко е минало, излишните думи няма да прибавят нищо към вашето щастие, а на мен само ще покажат колко много съм загубил, може би напълно заслужено. Не, Мейбъл, не ме прекъсвай, не трябва. Това, което ще ми кажеш, макар и с най-добри намерения, няма да промени нищо. Джаспър, сега тя е твоя. И колкото и да ми е тежко, зная, че с тебе ще ѝ бъде по-добре, отколкото с мен, ти имаш по-големи права и основания за това, макар че и

100. Милтън (1608–1674) – английски поет, автор на поемите с библейска тема – „Изгубеният рай“ и „Възврънатият рай“. – Б. пр.

аз не бих пожалил сили, за да ѝ угодя, доколкото познавам себе си. Не трябваше да вярвам на сержанта! Трябваше да повярвам на Мейбъл и да разбере това, което ми каза тя при езерото. С разума си го разбирах, но нали е толкова приятно да мислиш това, което ти харесва да мислиш, и е така лесно да убедиш този, който сам е готов да се убеди. Но какво ли има повече да се говори! Мейбъл наистина се съгласи, но само за да не огорчи баща си и от страх да не попадне в ръцете на индианците...

– Следотърсачо!

– Разбирам те, Мейбъл, и никак не ти се сърдя, повярвай! Хрумна ми, че би било добре да се заселя някъде наблизо до вас, да виждам щастieto ви. Впрочем по-хубаво ще е да оставя петдесет и пети полк и да се върна в шестдесети – той ми е сякаш родният полк. А най-хубаво би било да не бях се разделял с шестдесети полк. Но и тук имаха нужда от мене, а с мнозина от петдесет и пети се познавах и по-рано – например със сержант Дънъм, когато служеше в другия полк. И все пак, Джаспър, аз не съжалявам, че се запознах с тебе...

– А с мене, Следотърсачо? – прекъсна го Мейбъл. – Нима съжаляваш, че ме опозна? Няма да си го простя, докато съм жива!

– Теб ли, Мейбъл? – възкликна водачът, нежно взе ръката ѝ и я погледна в очите. – Мога ли да съжалявам, че слънчевият лъч е пробил облаците на безрадостния ден, че светлината блесна в мрака, макар и за миг? Аз не се зальгвам с надеждата, че на сърцето ми ще бъде така леко и ще крача по земята със същата твърда стъпка, както по-рано, или че сънят ми ще бъде пак така сладък и дълбок, но винаги ще помня, че някога ми се е усмихнало незаслужено щастие. Вината не е твоя, Мейбъл, аз обвинявам само себе си, дето от глупост и тщеславие си въобразих, че мога да се харесам на такова създание. Още повече, ти всичко ми обясни, когато говорихме на носа при езерото, и аз трябваше да ти повярвам, защото младите момичета много по-добре от родителите си разбират какво им трябва. Но въпросът е решен, остава ми само да се простя с вас, за да можете да заминете. Представям си как се сърди мастър Кап и ако се забавите още малко, сигурно ще слезе на брега, за да види какво правим тук.

– Да се простим! – извика Мейбъл.

– Да се простим! – повтори след нея Джаспър. – Нима смяташ да се разделяш с нас, приятелю?

– Така ще бъде по-добре, Мейбъл, много по-добре, Джаспър. Това е най-разумното. Ако слушам сърцето си, бих могъл да живея с вас до смъртта си, но ако слушам разума, трябва да се разделя с вас тук. Вие

ще се върнете в Осууго и ще се ожените. Мастър Кап вече е подготвен за това и ще бъде щастлив да се завърне при морето. А пък аз ще се върна в гората и при моя Творец. Е, Мейбъл – продължи Следотърсача, като стана и тръгна тържествено към нея, – целуни ме! Джаспър няма да се сърди за тази единствена целувка. А след това ще се разделим.

– О, Следотърсачо! – извика Мейбъл, като се хвърли в прегръдките на водача и покри лицето му с хиляди целувки със свобода и пламенност, каквито не бе проявила в прегръдките на Джаспър. – Да те благослови Бог, мили, мили, Следотърсачо! Ти пак ще дойдеш при нас! Ние отново ще се видим! А когато остареееш, нашата къща ще бъде и твоя, защото ти ще се прибереш при нас и ще ми позволиш да ти бъда дъщеря.

– Да, да – проговори с мъка водачът, усещайки на гърлото си някаква бучка. – Така би трябвало да гледам на теб. Ти можеш да ми бъдеш дъщеря, а не жена. Прощавай, Джаспър! А сега да вървим към лодките. Вие отдавна трябваше да бъдете на борда.

С някакво тържествено спокойствие Следотърсача ги поведе към брега. Като стигна до лодките, той отново взе ръката на Мейбъл и дълго, с мъка я гледа в лицето, докато на очите му се появиха сълзи и като ручейчета потекоха по загрубялото му лице.

– Благослови ме, Следотърсачо – каза Мейбъл и смирено падна на колене пред него. – Благослови ме, преди да се разделим.

И този истински син на природата, с проста, но благородна душа, изпълни молбата ѝ. Когато ѝ помагаше да седне в лодката, той приличаше на човек, който с решително усилие къса здраво опъната връв. Преди да си отиде, той хвана Джаспър за ръка, отведе го настрани и му каза:

– Ти имаш добро сърце и мек характер, Джаспър, но и двамата сме диваци в сравнение с тази нежна тръстика. Щади я, не проявявай никога мъжка суровост към това крехко създание. Ти ще се научиш да я разбираш и Господ, който създава горите и езерата и който с усмивка гледа добродетелта и отвръща лице от порока, ще ви дари със заслужено щастие.

Следотърсача даде знак на приятеля си да се отдели от брега и остана, подпрян на своята пушка, докато лодката не се долепи до борда на „Вихър“. Мейбъл плачеше така, сякаш сърцето ѝ се разкъсваше, а очите ѝ не се отделяха от поляната, където самотно се извисяваше фигурата на Следотърсача, докато „Вихър“ заобиколи носа и островът изчезна от погледа ѝ. До последната минута тя гледеше неподвижната мускулиста фигура на този необикновен човек, която се издигаше като статуя,

поставена на това отдалечено място в памет на събитията, разиграли се тук.

ГЛАВА XXX

Да вдъхна въздух позволи от тоз,
що дишаш ти сама.
Той сладък е за мен,
дори да носи в себе си смъртта.

Мур

Следотърсача бе свикнал със самотата, но когато „Вихър“ напълно изчезна зад носа, изведнъж го завладя чувство за пълна изоставеност. Никога преди не бе усещал така ясно своята откъснатост от света – през последните дни сърцето му се бе отворило за радостите и грижите на обикновеното човешко съществуване, той вече виждаше пред себе си семейство, домашен уют. Сега всичко изчезна, сякаш рухна в един миг, а той остана сам на света, без нежна спътница, без надежди. Даже Чингачгук го бе напуснал, макар и временно, и отсъствието на верния другар бе особено тежко за нашия герой в тази, може би най-критична, минута от неговия живот.

Дълго след като „Вихър“ беше изчезнал зад хоризонта, Следотърсача продължаваше да стои, опрян на пушката си, в позата, описана от нас в предишната глава. Изглеждаше като вкаменен. Само човек, който е привикнал мускулите си на изключително напрежение, можеше да издържи толкова дълго в тази трудна поза с нейната мраморна неподвижност. Най-сетне той се отърси от вцепенеността с въздишка, която се изтръгна сякаш от самите глъбини на неговото същество.

Една от характерните черти на този самотен човек бе, че независимо от това, с какво са заети мислите му, той напълно владее себе си по отношение на всичко, което се отнасяше до практическия живот. Така беше и сега. Бе потънал в мислите си за Мейбъл и красотата ѝ, за предпочитанието ѝ към Джаспър, за сълзите и заминаването и, а краката му послушно го носеха към мястото, където Юнска роса все още скърбеше над гроба на мъжа си. Техният разговор се водеше на езика на тускарорите, който Следотърсача владееше много добре, но тъй като това наречие е известно само на учените, ние ще преведем думите им на прост английски език, като се постареем да запазим стила и интонацията на всеки от събеседниците.

Косите на Юнска роса бяха паднали върху лицето ѝ. Тя седеше на един камък до гроба, надвесена над прясната пръст, която скриваше тялото на Пронизваща стрела, глуха към всичко, което ставаше наоколо.

Мислеше, че всички освен нея са напусkali острова, а стъпките на Следотърсача, обут в мокасини, бяха така безшумни, че тя не усети приближаването му.

Следотърсача стоя няколко минути пред скърбящата жена, без да каже нито дума. Мъката на неутешимата вдовица, мисълта за нейната непоправима загуба и гледката на пълната ѝ самота го накараха да се съвземе. Разумът му подсказваше, че страданието на младата индианка, насилствено разделена от мъжа си, е далеч по-голямо и по-горчиво от собствената му скръб.

– Юнска роса – каза той тържествено, сериозно и с искрено съчувствие, – ти не си сама в своята скръб. Обърни се и ще видиш приятел.

– Роса няма вече приятел! – отговори индианката, – Пронизваща стрела отиде във вечните ловни полета и сега няма кой да се грижи за Роса. Тускарорите ще я изгонят от техните вигвами, а Роса презира ирокезите, не може да ги гледа в очите. Не! По-добре Роса да умре гладна на гроба на Пронизваща стрела!

– Това не бива да стане и няма да стане, защото е противно на закона и разума. Ти вярваш ли в Маниту, Юнска роса?

– Той извърна глава от Роса, той ѝ е сърдит. Остави я да умре сама!

– Послушай този, който добре познава природата на червенокожите, макар че се е родил бледолик и има навици на бледолик. Когато Маниту на бледоликите иска да пробуди доброто в сърцето на бледоликкия, той му изпраща скръб, защото само в скръбта ние виждаме себе си в истинска светлина и само тогава разбираме истината. Великият дух ти желае доброто и затова ти е взел мъжа, за да не обърка той Юнска роса с коварния си език и да не я направи минго, като я кара да бъде приятелка с тях.

– Пронизваща стрела беше велик вожд! – отговори гордо жената.

– Вярно е, че той имаше някои достойнства, но си имаше и недостатъци. Ти не си сама, Роса, и скоро ще разбереш това. Сега дай свобода на мъката си, дай ѝ пълна свобода, както го изисква твоята природа, а когато дойде време, аз имам нещо да ти кажа.

Следотърсача се качи на своята лодка и се отдалечи от острова. През деня Юнска роса чу на два пъти изстрели от неговата пушка, а към залез слънце той отново дойде и донесе печени птици, от които се носеше такава съблазнителна миризма, че можеше да подразни апетита

дори на преситен чревоугодник. Това продължи повече от месец. Юнска роса упорстваше и не искаше да напусне гроба на мъжа си, но не се отказваше и от даровете на своя покровител. От време на време те се срещаха и разговаряха. Следотърсача я изслушваше със съчувствие, но тези срещи бяха кратки и доста редки. Роса спеше в една от колибите и си лягаше без страх, защото знаеше, че има другар и защитник, макар че Следотърсача винаги отиваше да спи на съседния остров, където си беше построил колиба.

Есента обаче приближаваше и към края на месеца положението на Юнска роса започна да става тежко, Листата падаха, нощите ставаха неприятни и хладни. Дойде време за заминаване.

Върна се Чингачгук и двамата със Следотърсача говориха дълго. Роса ги наблюдаваше отстрани и забеляза, че добрият ѝ приятел е угрижен. Като се примъкна до него, тя с женски такт и нежност се постара да го утеши.

– Благодаря, Юнска роса, благодаря – каза той. – Ти си много добра, но това не може да помогне. Време е да заминаваме. Утре ще напуснем тези места и ти ще дойдеш с нас, защото вече си в състояние да чуваш гласа на разума.

Юнска роса се подчини с присъщото на индианските жени смирение и се върна при гроба на Пронизваща стрела, за да прекара последни часове с покойния си мъж. През тази дълга есенна нощ младата вдовица не легна нито за минутка. Тя седеше върху пръстта, която покриваше останките на нейния съпруг, и по обичая на своя народ се молеше за неговия успех по безкрайната пътека, по която той бе тръгнал съвсем наскоро, и за срещата им в страната на праведните. В душата на тази жена, която би се сторила съвсем жалка на оня, който има високо мнение за себе си, но не умее да мисли, живееше образът на Бога. Тя бе изпълнена с чувства и стремежи, способни да удивят всеки, който не чувства, а само се преструва.

На сутринта напуснаха острова и тримата. Следотърсача, ревностен и сериозен както винаги, мълчаливият и предан Чингачгук и покорната и кротка Юнска роса, потънала в скръб. Тръгнаха на път с две лодки – третата, която принадлежеше на Роса, остана на острова. Голямата змия плаваше напред, а Следотърсача го следваше в своята лодка. Два дни гребаха все на запад, като ношуваха по островите. За тяхно щастие времето беше топло и когато излязоха на широко разлялото се езеро, то беше гладко като огледало. Беше сиромашко лято, но във въздуха, въпреки леката мъгла, имаше нещо от сладостното юнско спокойствие.

На третия ден влязоха в устието на Осуиго, но фортът и флагът му напразно ги канеха да спрат. Чингачгук пресече тъмните води на реката, без да се оглежда, а Следотърсача го следваше мълчаливо. На крепостния вал се бяха струпали хора, ала Лунди, който позна старите си приятели, не позволи на стражата да ги извика.

Беше пладне, когато Чингачгук влезе в малкото заливче, където бе пуснал котва „Вихър“. На поляната в самия край на старата просека се издигаше дървена къща от нови, неодадени греди. Мястото беше пусто и усамотено, но навсякъде личаха следите на благоденствието, доколкото бе възможно то на границата. Джаспър ги очакваше на брега и пръв подаде ръка на Следотърсача, когато той стъпи на земята. Срещата им беше проста и сърдечна. Следотърсача не зададе никакви въпроси, защото Чингачгук предварително го бе осведомил за всичко, но никога не бе стискал така силно ръката на своя приятел, както при тази среща. Дори се разсмяя добродушно, когато Джаспър му каза, че изглеждал добре.

– Къде е тя, Джаспър, къде е тя? – попита най-сетне шепнешком Следотърсача, който не смееше веднага да зададе този въпрос.

– Тя чака у дома, скъпи приятелю, Юнска роса е успяла да ни изпревари.

– Роса стъпва по-леко от мен, но на сърцето ми вече не е тежко. И тъй, в гарнизона се намери свещеник и всичко се уреди, нали?

– Ние се оженихме една седмица след раздялата ни с теб, на другия ден мастър Кап си замина. Ти забрави да питаш за твоя приятел Солена вода.

– Не, нищо не съм забравил. Голямата змия ми разказа всичко, но аз най-много обичам да слушам за Мейбъл и за нейното щастие. Е, плака ли тя, или се смя след венчавката?

– И едното, и другото, но...

– Да, такива са всички – и плачат, и се смеят. Но каквото и да направи Мейбъл, на мен винаги би ми изглеждало правилно. Какво ще кажеш, Джаспър, мислила ли е тя за мен през тия щастливи минути?

– И още как, Следотърсачо! Няма ден, в който да не мисли и да не говори за тебе. Би могло да се каже дори, че няма такъв час! Никой не те обича така, както те обичаме аз и Мейбъл!

– Знам, че никой не ме обича така, както ти, Джаспър. Чингачгук е единственият, за когото бих могъл да кажа същото. Е, няма защо да отлагаме повече, това трябва да стане и колкото по-бързо, толкова по-добре. Води ме, Джаспър, искам още веднъж да погледна милото й лице.

Джаспър поведе Следотърсача и скоро нашият герой видя отново

Мейбъл. Тя посрещна своя доскорошен поклонник с пламнали от вълнение бузи, тръпнеща като трепетликов лист. Едва се държеше на крака, но намери сили да разговаря с него приятелски и искрено. През този час (Следотърсача не остана нито минутка повече, макар че не се отказа да похапне в дома на своите приятели) внимателният наблюдател можеше да прочете по лицето на Мейбъл точното отражение на цялата гама от чувства, които тя изпитваше към Следотърсача и към мъжа си. В отношението ѝ към Джаспър все още се долавяше сдържаността и свенливостта на младоженката, но когато говореше с него, в гласа ѝ звучеше притаена нежност, очите ѝ сияеха, бузите ѝ пламваха от чувства, които времето и навикът още не бяха успокоили. Към Следотърсача сега тя бе сериозна и искрена. Въпреки вътрешното ѝ напрежение гласът ѝ не трепна нито веднъж, погледът ѝ не се сведе надолу и ако по лицето ѝ се появяваше руменина, тя идеше само от дълбокото ѝ съчувствие.

Настъпи време за път. Чингачгук вече бе оставил лодките и застана на пътеката към гората, спокойно очакваше своя приятел. Щом го видя, Следотърсача тържествено стана, за да се сбогува.

– Понякога съм мислил, че съдбата ми е била твърде сурова – каза той, – но участта на тази жена, Мейбъл, ме накара да изпитам срам и да разбера много неща...

– Юнска роса ще остане тук и ще живее при мене – бързо го прекъсна Мейбъл.

– Така и мислех. Освен теб никой друг не е в състояние да откъсне тази жена от скръбта и да събуди у нея желание за живот. Все пак се съмнявам, Мейбъл, че и ти ще успееш. Нещастницата загуби не само мъжа си, тя се лиши от племе, а с такава загуба е трудно да се помириш... Странен човек съм аз! Какво ме засяга нещастieto на едни и съпружеското щастие на други, когато си имам достатъчно свои мъки! Не, без излишни думи, Мейбъл, те не са нужни! Джаспър, позволете ми да си отида спокойно. Видях вашето щастие и това ми стига. Сега по-леко ще понасям мъката си. Не, вече никога няма да те целуна, Мейбъл. Хвани ръката ми, Джаспър, и я стисни здраво, момчето ми. Не се страхувай, тя няма да отстъпи на твоята по сила, това е ръка на мъж. А сега, Мейбъл, стисни и ти ръката ми... не, не, не бива (Мейбъл целуваше ръката му и целувките се смесваха със сълзи), не бива да правиш това!

– Следотърсачо – попита Мейбъл, – ще се видим ли пак?

– Мислил съм за това, вече съм мислил. Ако настъпи време, Мейбъл, когато ще мога да гледам на теб като на сестра или като на дете – да, по-точно като на дете, защото ти можеш да ми бъдеш дъщеря, – ще

се върна при вас. За мен ще бъде истинска радост да гледам вашето щастие. Ако не мога – прощавайте, прощавайте... Сержантът не беше прав. Да, той никак не беше прав!

Това бяха последните думи, които Джаспър Уестърн и Мейбъл Дънъм чуха от Следотърсача. Той се обърна, защото усети, че нещо го задушаваше, и след миг беше вече при своя спътник. Щом го видя, Чингачгук метна торбата си на рамо и без да му каже нито дума, се скри зад дърветата. Мейбъл, мъжът ѝ и Юнска роса дълго гледаха след отдалечаващия се Следотърсач, очаквайки прощален жест, но той не се обърна. Стори им се само, че поклати глава като човек, измъчван от мрачни мисли, и че махва с ръка, сякаш знае, че приятелите го гледат, но твърдите му крачки, на които никаква скръб не можеше да повлияе, го огнаха все по-далече, докато изчезна в гъсталака на гората.

И Джаспър, и жена му не видяха повече Следотърсача. Те останаха още една година на брега на Онтарио, а след това, отстъпвайки пред настойчивите молби на Кап, отидоха при него в Ню Йорк, където Джаспър стана преуспяващ и уважаван търговец. Три пъти Мейбъл получи като подарък прекрасни кожи, но изпращачът не бе пожелал да напише името си и само сърцето ѝ подсказваше кой е той. По-късно, когато Мейбъл беше вече майка на няколко деца, тя предприе едно пътешествие във вътрешните щати, съпроводена от синовете си, най-големият от които можеше да ѝ бъде защитник. Там тя случайно видя странно облечен човек, който я наблюдаваше отдалеч и с такова внимание, че тя започна да разпитва кой е той. Казаха ѝ, че това е най-прочутият ловец в този край – случката се разиграваше вече след революцията, – известен с благородството си, но чудак, когото в тази част на страната наричаха „Коженият чорап“. Мисис Уестърн не успя да научи нищо повече, но настойчивият поглед на непознатия и странното му поведение я разтревожиха толкова силно, че тя прекара една безсънна нощ и на лицето ѝ, запазило още следите на голяма някогашна красота, легна сянка на печал, която за дълго не я напусна.

А Юнска роса, загубила и мъж, и родно племе, не можа да понесе, както предсказваше Следотърсача, двойната загуба. Тя умря в дома на Мейбъл на брега на Онтарио. Джаспър пренесе тялото ѝ на острова и я погребва редом с Пронизваща стрела.

Лунди все пак се ожени за своята стара любов и излезе в оставка – уморен от безброй сражения ветеран. Но името Лунди в наше време се прославя от по-малкия брат, наследил фамилното имение и наследствената титла, към която по-късно се присъедини и титлата, с която бе

удостоен за своите подвизи по океана¹⁰¹.

КРАЙ

101. Става дума за английския адмирал Адам Дънкън (1731–1804), прославил се с победата над холандския флот при Кампърдаун (1797), за която получил титлата лорд Кампърдаун. – Б. пр.

© 1987 Красимира Тодорова, превод от английски

James Fenimore Cooper
The Pathfinder, 1840

Сканиране и разпознаване: unicode, 2007
Редакция: ВНorse, 2007

Публикация:
ДЖЕЙМС ФЕНИМОР КУПЪР
СЛЕДОТЪРСАЧА
РОМАН

Преведе от английски КРАСИМИРА ТОДОРОВА
Редактор ОГНЯНА ИВАНОВА
Художник ВАСИЛ ИНДЖЕВ
Художествен редактор ВАСИЛ МИОВСКИ
Технически редактор ГЕОРГИ НЕЦОВ
Коректор ЦВЕТЕЛИНА НЕЦОВА
Американска. Второ издание.

Изд. номер 1305

Дадена за набор 20.II.1987 г. Подписана за печат 14.IV.1987 г. Излязла от печат
18.V.1987 г.

Формат 16/60/100. Печатни коли 24. Изд. коли 26,64. Усл. изд. коли 30,99. Цена 3.30
лв.

ДИ „Отечество“, София, пл. „Славейков“ № 1
ДП „Д. Найденов“ – В. Търново
София, 1987
с/о Jusautor, Sofia ДЧ-3

James Fenimore Cooper
The Pathfinder
The New American Library of World Literature Inc.
New York 1961

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/4367>]